הארץ

4.90 שקלים, יום שישי כ"ט בכסלו התשנ"ה, 2 בדצמבר 1994 VOL 76/22906 DECEMBER 2 1994
כולל מע"מ, באילת 4.20 שקלים

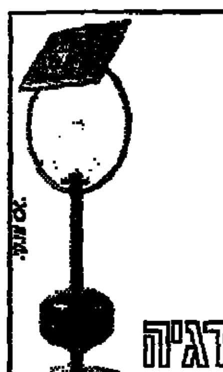

תאורת-גן סולארית

לגינה ולשביל ללא צורך בחיבור למקור חשמל. המנורה קולטת אנרגיה ביום ומאירה במשך הלילה.

דאנד מערכות אנרגיה
כתובת: רחוב אחד העם 34 תל אביב. טל. 03-5644125

אסד: דרישות ישראל בלתי אפשריות ולכן עדיף לשמור על המצב הקיים

רבין: לא אגיב על דברי נשיא סוריה עד אשר אפגש עם מזכיר המדינה האמריקאי בשבוע הבא

מאת אלוף בן ומסוכנויות הידיעות

נשיא סוריה, חאפז אל-אסד הו־דיע אתמול כי בלתי אפשרי לקבל את דרישותיה של ישראל בשיחות השלום. בדבריו אל עיתונאים לא־חר שש שעות דיונים עם נשיא מצרים, חוסני מובארכ, אמר אסד כי סוריה מעוניינת בשלום, אך "מעדיפה לשמור על הסטטוס קוו ולא להיענות לדרישות שמציבה ישראל, ואשר בלתי אפשרי להס־כים להן".

ראש הממשלה, יצחק רבין, נמ־נע אמש מלהגיב לדבריו של אסד. רבין אמר כי הוא ממתין לביקורו של מזכיר המדינה האמריקאי, וו־רן כריסטופר, בשבוע הבא, כדי לשמוע מסרים ברורים ממקור ראשון. כריסטופר יגיע לישראל ביום שלישי, אחרי שייפגש עם אסד בדמשק.

מובארק שב אתמול מדמשק לקהיר בתום ביקור בזק שלא תוכ־נן מראש. נשיא מצרים הגיע את־מול בבוקר לדמשק בלווית יועצו המדיני אוסאמה אל באז וכמה שרים, ביניהם שרי החוץ, ההשכלה, והתעבורה והתקשורת.

מקורות בכירים בקהיר דיווחו כי מובארק דן עם עמיתו הסורי גם בסוגיות אזוריות אחרות. מקורות מצריים אמרו כי מובארק עדכן את אסד בתוצאות נסיעתו האחרו־נה לאירופה, שבה ביקש סיוע כס־פי דחוף לרשות הפלשתינית.

מובארק הזהיר את המדינות התורמות כי אם לא ימהרו להע־ביר סיוע כספי במטרה לחזק את רשות השלטון העצמי המעורערת של יאסר ערפאת, תהליך השלום כולו יועמד בסכנה.

לפני בואו של מובארק האשים היומון הרשמי של סוריה, אל בעת', את ראש הממשלה רבין ושר החוץ שמעון פרס בגרימת עיכובים בשיחות השלום. "צריך להיות ברור כי סוריה מעוניינת שתהליך השלום לא יכפה עליה לנטוש אף שעל מהאדמות שנכבשו בתוקפנות של יוני '67, וגם לא תיתן שישכנעו אותה", כתב העו־רך במאמר בעמוד הראשון. אל בעת' ביטל את הודעתו של רבין כי שלום עם סוריה לא יושג, אם לא יתבצע לפני תום תקופת כהונתו.

"אם רבין חושב שהודעתו תפ־תה את סוריה למהר, הוא טועה מאוד", כתב עורך אל בעת'. "סו־ריה לא מהססת ולא תהמר על ממשלה ישראלית מסוימת, בין אם היא מייצגת את המערך או את הליכוד. סוריה תמשיך בדרכה לקראת שלום צודק וכולל, ולא תסטה ממנה גם אם יופעל עליה לחץ מכל סוג שהוא".

שר החוץ, שמעון פרס, אמר בי־ום חמישי ברומא, כי המשא ומתן בין ישראל לסוריה אינו מתקדם משום שסוריה ממשיכה להציב תנאים עוד לפני פתיחת השיחות. "ההתעקשות הסורית, שנתחיל את המשא־ומתן רק אחרי שישראל תקבל את כל הדרישות הסוריות,

(סוף בעמוד 2א)

אנשי החיזבאללה ירו באחרונה לעבר גבול הצפון 4 פגזים מתוצרת ישראל

בעבר מכרה ישראל את הפגזים לאיראן שמסרה אותם לידי הארגון

מאת איתן רבין ואבירמה גולן

ארבעה פגזי מרגמה שנורו על ידי אנשי החיזבאללה לכיוון היי־שובים מנרה ומרגליות בצפון הא־רץ היו מתוצרת ישראל, כך אמר אתמול ראש הממשלה, יצחק רבין, בישיבת מרכז מפלגת העבודה. "לא אגיד מתוצרת איזה מפעל", אמר רבין, "אני מזכיר זאת רק כדי שתדע שיש לנקוט זהירות רבה יו־תר גם בשאלת זהות רוכשי הנשק מתוצרת ישראל".

המטח הראשון של פגזים מתוצרת ישראל לעבר גבול הצ־פון נורה ביום חתימת הסכם הש־לום עם ירדן בערבה. מאז, נרשמו חמישה מקרים נוספים בהם נורו פגזים מתוצרת ישראל לעבר רצו־עת הביטחון.

מקור צבאי בכיר בפיקוד הצפון אמר אתמול כי אנשי הפיקוד קיי־מו כמה דיונים בעניין, וזאת כיוון שטווח הפגזים הללו – 9.5 ק"מ – ארוך יותר מטווח הפגזים שירו עד כה אנשי החיזבאללה – 7.5 ק"מ.

המקור הצבאי אמר כי צה"ל נערך בניסיון לבלום את ירי הפג־זים מתוצרת ישראל, כיוון שאלה ארוכי טווח ועלולים לפגוע ביי־שובים בשטח ישראל. מקורות צבא בכירים העריכו כי ברשות אנשי החיזבאללה כיום כמה מאות פגזים מתוצרת ישראל.

לדברי מקורות צבאיים, בעת שישראל קיימה קשרים עם איראן נמכרו לאיראנים אלפי פגזי מרג־מה 120 מ"מ מתוצרת התעשייה הצבאית. לאחר נפילת השאה וע־ליית האייתולה חומייני לשלטון החלה איראן להעביר ללוחמי החיז־באללה ולארגוני הטרור האיס־לאמי הקיצוני הפועלים בלבנון כסף רב ונשק, שכלל בין היתר גם את פגזי המרגמה מתוצרת ישר־אל.

אנשי החיזבאללה עברו שורת אימונים צבאיים באיראן ובלוב, למדו שיטות לחימה וקיבלו אמצ־עי לחימה רבים, כולל טילי סאגר, טילי סטינגר, נשק רב וכלי רכב משוריינים.

בישיבת מרכז העבודה אמר רבין כי "הבעיה היום איננה אש"ף או ערפאת. אויבי השלום האמי־תיים של מדינת ישראל הם הארגונים האיסלאמיים הקיצוניים, הנתמ־כים על ידי איראן".

חילופי תפקידים בצפון

בפיקוד הצפון התקיים אתמול טקס חילופי מפקדים. האלוף יצחק מרדכי סיים את תפקידו ובמקומו ייכנס לתפקיד האלוף עמירם לוין. בפקודת יום שהוציא האלוף מרד־כי נאמר, בין השאר: "בתקופת היותי אלוף הפיקוד ניהלה מדינת ישראל משא ומתן לשלום עם מדינות ערב בהן סוריה ולבנון. במקביל התנהלה מלחמה בלתי פוסקת בארגוני הטרור, אשר עשו כל מאמץ כדי לפגוע בתושבי הצ־פון, באזור הביטחון ובצה"ל".

"הרחנו על דגלנו את המטרה – ביטחון ביישובי הצפון – ואכן הצ־לחנו בביטחון מלא לתושבי הצפון", אמר האלוף מרדכי.

סביר: אפשר ליישם את הסכם אוסלו גם בשלב הביניים

מאת אלוף בן
סופר המדיני של "הארץ"

"הסכם אוסלו מספיק חזק להי־תגבר על כל מכשול, ואני מניח שהסכם עקרונות הוא יהיה המ־כשיר שיפרוץ את המשך הדרך, יפרק את המוקשים הנוספים, ויא־פשר מספיק גמישות כדי ליישמו גם בשלב הבא", כך אמר אתמול מנכ"ל משרד החוץ, אורי סביר, עם שובו ארצה מועידת המדינות התורמות בבריסל.

סביר הגיב בכך לדבריהם של גורמי הערכה בכירים, הסבורים כי ללא ויתורים משמעותיים יהיה קשה מאוד להגיע להסדר ביניים עם הפלשתינאים. לדעתו, תחזיות אלה יתבדו כמו התחזיות הקוד־מות שהושמעו בעבר ביחס להסכם אוסלו. סביר אמר כי "מרבית התחזיות עד היום היו שלא ניתן ליישם את ההסכם. היו רבים שחשבו שלא ניתן ליישמו בעזה ויריחו.

"היו רבים, ולמעשה הרוב, שטענו כי יאסר ערפאת לא ירצה בחירות. היו רבים שאמרו כי ערפ־את לא יישאר בעזה עצמה יותר משלושה ימים. היו רבים שאמרו, שהוא יחרים את שיתוף הפעולה הכלכלי עם ישראל. היו רבים שאמרו שיהיה בלתי אפשרי לע־בוד עם הרשות הפלשתינית, גם ברשות הבכירות. והיו גם כאלה שאמרו, כי מעברי הגבול בגשר אלנבי וברפיח לא יוכלו לעבוד – כל אלה התבדו".

בהתייחסו לוויכוח הציבורי בישראל על המשך המשא ומתן עם הפלשתינאים, אמר סביר, "דבר שצריכים נדע כיצד ההסכם יוביל להמשך שליטה של הפלש־תינאים בעצמם גם בגדה, לבוור רוח, ולמירב הביטחון לישראל, אך לא כדאי משיקולי מו"מ לנהל על כך דיון ציבורי". לדברי סביר, מוקדם עדיין לדבר על אופן הי־ישום של הסדר הביניים, לפני שיתקיים מו"מ עקרוני ומפורט. "יש הרבה אפשרויות לעסקת חבי־לה, אך עוד מוקדם לדבר עליהן לפני בירור יסודי של הנושאים".

לדבריו, "דבצי שישראל, שתוד תגם עוד על הרבה הסכמים, תע־מוד על כך שהצד השני יישם את ההסכם ותשמור על אמינותה הג־בוהה בקיום הסכמים". מנכ"ל מש־רד החוץ חזר מעודד, לדבריו, מההידברות עם ערפאת ואנשיו השבוע בבריסל. הוא ציין את "שי־פור איכות הדיאלוג עם הרשות הפלשתינית ויותר נכונות מצידה לשיתוף פעולה בכלכלי. יש יותר ביטוי והבנה שלהם, שעליהם להתחשב באינטרס הביטחוני של־

(סוף בעמוד 2א)

החשוד עבדאללה אבו אלרוב, מבצע הפיגוע בעפולה, בדיון על הארכת מעצרו (ראו ידיעות בעמוד 2א)

חשדות שעמותה של ש"ס קיבלה מיליוני שקלים על סמך דיווחים כוזבים

ראש עמותת "מעייני ההתיישבות": "ההאשמות משולות להכחשת השואה"

מאת שרי אילן

ביקורות, שערכה מחלקת הישיבות של משרד הדתות, גילו נוכחות מועטה, עד אפסית, בכוללי שנת השמיטה של עמותת "מעייני ההתיישבות" מיסודה של ש"ס. הביקורות מעלות חשד שהעמותה קיבלה מיליוני שקלים מהמדינה במרמה, על סמך דיווחים כוזבים.

לפני כשנתיים פעלה ש"ס להקצבת שבעה מיליון שקלים למטרת כוללים (ישיבות לגברים נשואים) לחקלאים, השובתים בשנת שמיטה. הכסף ניתן מסעיף תקציבי שנוצר במיוחד עבור דרישה זו, כיוון שכוללים דומים במעט לא פעלו בעבר.

גופים חרדים, המטפלים בעניני שמיטה שלא באמצעות כול־לים מחו בתחילת התמיכות על שלא זכו כלל להקצ־בות בשנת השמיטה. עמותת "אוצר השמיטה להתיישבות" עתרה לבג"ץ, באמצעות עו"ד שלום פורים, בדרישה לחלק כספים גם לחקלאים שומרי שמיטה שאינם לומדים בכוללים. ובעקבות העתירה הוצא צו על תנאי שעיכב את חלוקת 1.8 מליון שקלים, שנותרו בקופת המשרד מסעיף זה.

את הכסף לכוללי השמיטה חילק משרד הדתות בתואם למס־פר האברכים עליהם הצהירו העמותות. עבור כל חקלאי קיבלו העמותות מלגה של כ-300 שקל לחודש. עמותת מעייני ההתי־ישבות של ש"ס הצהירה על כ-1,500 חקלאים שלמדו בכוללים שלה. אלה היו אמורים לזכות אותה ב-5.4 מיליון שקל. עמותות אחרות הצהירו על כ-200 תלמידים בסך הכל.

בביקורות שערכה מחלקת הישיבות של משרד הדתות בכוללי השמיטה של עמותת מעייני ההתיישבות נמצאה, לדברי בכיר במשרד, "נוכחות קרובה לאפס, ותוהו ובוהו. במקומות אחרים היה ניסיון לרמות. אלה ממצאים חמורים, שאין שניים להם".

לדברי המקור, מנהל מחלקת הישיבות, ציון סוויסה, סירב להעביר את הכסף לכוללים, ומנכ"ל המשרד, זאב רוזנברג, עשה זאת למרות שידע על הממצאים. עד כה הועברו לעמותה, ככל הידוע, שלושה תשלומים בסכום כולל של 4.5 מיליון שקל.

לדברי רוזנברג, הכסף הועבר לעמותה לאחר בדיקות וביק־רות חמורות במיוחד. לדבריו, כל תלמיד כולל נדרש להגיש אישור שהוא חקלאי השובת מעבודתו, והעמותה נדרשה להגיש מאזנים. רוזנברג הטיל ספק בכך שהמחלקה לישיבות אכן ערכה ביקורות במסגרות מעייני ההתיישבות, וטען שגם אם כן, מדובר בביקורות לא אמינות.

בכירים במשרד טוענים שמאחורי העניין עומדת נקמנות של סויסה, שנאלץ לצאת לחופשה ללא תשלום, לדרישת רוזנברג.

יו"ר עמותת מעייני ההתיישבות וראש מועצת קרית יערים, דוד יפרח, פעיל בכיר בש"ס, הכחיש את הממצאים, ואמר שהה־אשמות על דיווחי השווא משולות להכחשת השואה. את הביק־רות שערכו אנשי מחלקת הישיבות מסביר יפרח בכך ש"ש"ס כנראה במשרד הדתות שאריות המליטה מהמפד"ל שעינם צרה".

עדות חדשה: הילדה הנעדרת מר"ג נראתה ביום העלמה בחברת 3 גברים

המשטרה הרכיבה שני קלסתרונים נוספים של חשודים

מאת משה מזבאל

נמשכים החיפושים אחר אלכס־נדרה ברנדס בת ה-10 מרמת גן, הנעדרת מביתה מאז יום חמישי שעבר.

אתמול העידה במשטרה אשה שאמרה כי ראתה את הילדה, סמוך להיעלמה, בחברת שלושה גברים. העדה סיפרה כי הבחינה בבירור בפניהם של שניים מהם, ועל פי תיאורה הורכבו שני קל־סתרונים. במשטרה מדגישים כי הקלסתרון שפורסם בראשית השב־וע, אשר מתבסס על עדותם שלושה ילדים, אינו מבוטל, והחשוד המופיע בו עדיין מבוקש לחקירה.

קלסתרוני החשודים במעורבות בהיעלמה של אלכסנדרה ברנדס

ליד בית הספר בו לומדת אלכסנדרה ברנדס

בעדותה מסרה האשה כי ביום חמישי שעבר, בערך בשעה 2 בצהרים, ראתה ילדה הדומה לאל־כסנדרה עומדת בגן המלך ברחוב הילל, הסמוך לבית ספר "זומר" בו לומדת אלכסנדרה, בחברת שלו־שה גברים. לדבריה, כשהתקרבה אליהם שמעה כי הם דוברים רו־סית.

העדה מסרה כי השלושה נראו כבני 20 עד 24, ולבשו בגדים מרופטים. היא תיארה את פניהם של שניים מהגברים, אולם אמרה כי לא ראתה את פניו של השלי־שי. מהמשטרה נמסר כי העדות אמינה, וכי התקוה היא שתביא לפריצת הדרך בחיפושים אחר היל־דה הנעדרת.

אתמול נפסק במעט כליל החיפושים על ידי מתנדבים, ועתה מתמקדת החקירה בעיקר במישור המודיעיני.

מאז פורסם הקלסתרון הקודם הגיעו למשטרה כ-90 פניות טל־פוניות מצד אנשים שטענו כי ראו את הגבר המתואר בקלסתרון. כל הפניות נבדקו, אולם ללא תוצאות כלשהן. מפכ"ל המשטרה, אסף חפץ, אמר כי "הבעיה היא שהקל־סתרון יכול להתאים להרבה בחו־רות".

למסירת פרטים על הילדה הנ־עדרת יש להתקשר למספרי הטל־פון 03-5454413 או 03-5454418.

בפתיחת פסגת האיידס בפאריס הכריז מזכ"ל האו"ם על "מצב חירום עולמי"

מאת ניצן הורוביץ
שליח "הארץ" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל"הארץ"). ביום גוברת ההכרה כי האיידס כבר מז־מן איננו עניין המסור בידי רופ־אים בלבד. תסמונת הכשל החיסוני הנרכש היא, יותר מכל, בעיה פוליטית-כלכלית המאיימת על מדינות שלמות. ברוח זו נפת־חה אתמול – יום האיידס הבינל־אומי השביעי – "פסגת האיידס" [illegible] בפאריס.

ועידת הפסגה המכונסת מדגי־שה את ההיבט הפוליטי של המח־לה. המשתתפים העיקריים אינם חוקרים או מרפאים, אלא נשיאים וראשי ממשלות מ-42 מדינות. הוועידה המתקיימת נפתחה בתחילת "הצהרת זכויות החולים והזכות של המנהיגים הפוליטי־ים". ראשון הנואמים היה המארח, ראש ממשלת צרפת אדואר באלאדור. ההצהרה קובעת כי האיי־דס מאיים על האנושות כולה, ועל ההנהגות הפוליטיות לספק את האמצעים כדי להילחם במחלה. "אחריות, נדיבות, אחווה, וגם סו־לידריות בין המדינות – אלו הכ־לים היעילים ביותר במאבק באיידס. רבותי, צריך שנשתמש בהם ללא דיחוי", אמר באלאדור.

כל הדוברים, ובראשם מזכ"ל האו"ם בוטרוס בוטרוס גאלי, שאף הכריז על "מצב חירום עולמי", דרשו התגייסות פוליטית בינלאו־מית למלחמה במחלה. לא מדובר רק במניעת התפשטות של נגיף האיידס אלא גם במאבק באפליה נגד החולים והנשאים, תיאום המחקר הרפואי ברמה הבינלאו־מית, ומעל הכל, גיוס המשאבים הנחוצים.

על פי הערכות, ישנם כיום בעולם כ-15 מיליון נשאים, מתו־כם כמיליון ילדים. עקב התפש־טות המחלה המהירה, בעיקר באס־יה, צפוי כי בשנת 2000 יגיע מספרם ליותר מ-30 מיליון. באמ־ריקה הלטינית ובמדינות המתו־עשות ניכרת בלימה במספר הנשאים.

מהנתונים המתייחסים לאירו־פה עולה כי יותר מ-85% מהחו־לים במחלה הם גברים. 41% מכלל המקרים הם של ההומוסקסואלים וביסקסואלים, 36% נרקומנים, 10% ההטרוסקסואלים ו-5% המופ־לים ומי שנדבקו מעירויי דם.

בפאריס ענדו אתמול רבים על דש בגדיהם את הסרט האדום – סמל המאבק באיידס. באתרים המ־רכזיים חילקו רבע מיליון קונדו־מים בחינם. בכיכר הטרוקדרו הוקם "כפר האיידס", שהציג את פעילו־תן של כ-100 אגודות בעולם, ובשעות הערב יצאה משם תהלו־כה גדולה של מפגינים נושאי נרות. לרגלי מגדל אייפל נפרש שטיח ענק של ריבועי בד עם ציו־רים וכתובות לזכר הקורבנות.

"זו מחלה שדרך ההדבקה שלה, באמצעות דם ומגע מיני, גורמת לפגיעה מוראלית קשה", אמרה שרת הבריאות של צרפת, סימון וייל, "עד כדי כך שרבים בעולם רואים אותה כמעין קללה".

המשתתפים בוועידה הסכימו כי האיידס הוא אחד הביטויים הקשים למצוקת העולם השלישי. "ברבות ממדינות אפריקה לא ני־תן לבצע עירויי דם בצורה בטוחה, אין אנטיביוטיקה לחולי השחפת, ויש מחסור אפילו בתרופות שגר־תיות כאספירין, כך שאין מה לד־בר על טיפולים מסובכים או חיסון שעדיין לא קיים", אמרה וייל.

לפי הערכת הבנק האפריקאי לפיתוח, העלות השנתית לטיפול באיידס ביבשת מגיעה ל-614 דו־לר לחולה – והכסף הכל ליותר מ-2.5 מיליארד דולר. אולם, ברוב המדינות האפריקאיות תקציב הב־ריאות השנתי מגיע בקושי ל-10 דולר לאדם. נציגי מדינות אפרי־קה בוועידה אומרים כי הפתרון הוא הקמת תשתית מינימלית של מערכת בריאות ציבורית, שתאפ־שר גם מסע הסברה אפקטיבי לשימוש באמצעי מניעה.

חשד: מהמרים שילמו שוחד להטיית תוצאות משחקי כדורגל

מאת ראובן שפירא

המשטרה חוקרת חשד כי באזור גוש דן פועלת כנופיית מהמרים, המשלמת שוחד לכדורגלנים כדי להטות תוצאות משחקים ולהגביר את סיכוייהם לזכות בהימורי טו־טו.

שלשום עצרה היחידה הארצית לחקירות פשעים של המשטרה שחקן כדורגל בן 28, ששיחק בע־בר בקבוצת הפועל קרית שמונה, בחשד שקיבל שוחד כדי לגרום להפסד קבוצתו במשחק בליגה הארצית. אתמול נעצר תושב רמת גן, בן 40, לשעבר חבר הנהלת הפועל רמת גן, החשוד בהשתיי־כות לכנופיית מהמרים.

חקירת המשטרה החלה בעק־בות חומר חקירה, שהועבר אליה לפני כשבוע על ידי חברת החקי־רות הפרטית "מודיעין אזרחי", המועסקת על ידי ההתאחדות לכ־

(סוף בעמוד 10א)

רבין הבעיה, רבין הפתרון
יואל מרקוס
עמ' 1ב

הנזק שביציאה מהארון
יהדם ברזובסקי
עמ' 2ב

סווטלנה מחכה לאלכסנדרה
רוביק רוזנטל
עמ' 3ב

חרפת ביהאץ'
שלמה שמיר
עמ' 5ב

קסטנר בראי התקשורת
דוד אוחנה
עמ' 7ב

תרבות וספרות
עמ' 8-9ב

בגליון זה 60 עמודים בחמישה חלקים.

לוח העיר
חלק ב' – 10-11
חלק ג' – 10
חלק ד' – 6-12
חלק ה' – 1-12

בורסה

השפל בבורסה נמשך גם אתמול. מדד מניות המשתנים ירד ב-1.58% ל-168.3 נקודות. במחזורים נרשם שפל חדש – 77 מיליון שקל

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0210	-0.33%
שחור	3.04	—
סל יציג	3.3600	-0.26%

MAGNIFY
אל פסק – UPS
177-022-3123
מאגניפיי – מערכות אלקטרוניות בע"מ

פרס
אבי חי
AVI CHAI
PRIZE

פרס אבי חי תשנ"ה

50.000 ש"ח

יוענק בפעם השלישית

לאיש(ה) שתרם(ה) תרומה ייחודית ומשמעותית

להגברת ההבנה בין יהודים בעלי גישות שונות

למסורת ישראל

אזרחים, ארגונים ומוסדות מוזמנים לשלוח
את המלצתם לועדת הבחירה.

ההמלצות תתקבלנה עד
ט"ו בשבט תשנ"ה, 16 בינואר 1995
רק באמצעות טפסים שניתן לקבל במשרדי קרן אבי חי

פרס אבי חי בישראל - תשנ"ה
ת"ד 7035, ירושלים 91070
טלפון: 02-663335, פקס: 02-662861

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אתמול

טלוויזיה

הטון עושה את המוסיקה

מבט לחדשות, 20:30 בערוץ

החלק הרציני של מבט לחדשות אמש הסתיים במקבץ דיווחים קשים: מצילומי תקריב מפחידים של תאונת דרכים קטלנית – דרך מיליוני קצאים באיראן – דרך כתבה עניינית מיום האיידס בתנ"ג, כולל חלוקת קונדומים לחרדים נבוכים, שיוצאים אולי להתהולל בחו"ל – ועד דיווח מעולה באמת מפתיחת משפטו של "גנב הטנק". התמונה שפתחה את הכתבה מהמשפט אמרה הכל: הנה מוליכים המצ"צריקים את החייל המסכן, לא גורעים ממנו יד ועין, למרות שהוא כפות באזיקים אל שומרו. שמא יחליט פתאום להתפרץ, לחטוף את בית המשפט הצבאי כולו ולצאת לדהור שוב בכבישי הדרום.

אחרי כל אלה היה מקום לקצת הרפיה, וההרפיה הגיעה: ראיון עם אליצור קדושי, אסטרולוג בעל הצלחות.

חוק רשות השידור, אם זיכרוני אינו מתעתע בי, מחייב לתת ביטוי למגוון הדעות הרווחות בציבור. יפה עשו לכן עורכי מבט שנתנו ביטוי לדעות ולאמונות המפעימות מאות אלפי צופים.

אליצור קדושי ידע מראש שיירד גשם ברוב ימי נובמבר, גילה חיים יבין בקול יציב וסמכותי להלוטין, בלי קורטוב אירוניה ופקפוק. הטון של יבין עשה את המוסיקה, כרגיל, והמוסיקה היתה רצינית גם לאוזניים הוושרניות ביותר. למה לא, בעצם? הרי נחשף נביא בישראל, ונבואתו קמה והתממשה לה, בעיצומו של סתיו, כנגד כל הסיכויים. עם הנשיקה של מהדורות החדשות המרכזית בערוץ הממלכתי נוספו אמש לאסטרולוגיה עוד כמה אלפי מאמינים, והמבצעת רשות השידור ממלאת גם את תפקידה בהפצת דעת ובינה.

פריט היתולי תמיר רך ואנושי שנועד לגוון מהמהדורה? לא. מצחיק זה לא היה. מצחיקה באמת היתה הכתבה שקדמה לקדושי: דיווח על "מצוקה קשה" בבית הספר לצילום קאמרה אובסקורה בתל אביב, שמנהליו מאיימים לעבור לעיר אחרת אם לא יקבלו תמיכה מהעירייה. הייתכן? האוזן שומעת, השכל קולט, אבל הלב, הלב מסרב להאמין: קאמרה אובסקורה עוזבת את תל אביב. ממש כך. לא, לא בטוח שעוזבת. רק אולי. גם ככה זה איום, וזה מדליק אור אדום, וזה מחייב תוקיד הדרוכה. מדר פן באזר.

תני היפרין

מודל להצגת מוסיקה

תזמורת סימפונט רעננה בקונצרט לילדים. מנצח: ירדום פורובסקי. סולנים: שלושה ליצנים מדיואון תל־אביב

הקונצרט של תזמורת סימפונט, למעט כמה מעידות, יכול לשמש כמודל להצגת מוסיקה סימפונית לילדים: כלי התזמורת והמוסיקה עצמה נתפסו כמובנים מאליהם, איש לא ניסה להסביר לילדים מהי צורת סונטה או מהם ההבדלים בין כינור לקונטרבס וכמעט כל הזמן שימשה המוסיקה רקע בלבד לשלושת הליצנים שלא זו מטוקר העניינים ל"הפריעו" למהלכו התקין של הקונצרט באינספור וריאציות. אלא שאותו רקע חילחל לתודעה מבלי משים, והאינפורמציה המוסיקלית, ככל שהיתה מסודרת, נקלטה היטב. כך התברר שהמוסיקה, שנוסחה תחילה כמסתפקת בליווי הליצנים ב"מיקי מאוס גג", היא המסורה החשובה דווקא, ולא הם.

הליצנים, כדרכם של ליצנים, היו אנרכיסטים, לעתים וולגאריים, אך תמיד מצחיקים; ובנוסף לכך הם גם הצליחו יכולת להיוצית בהליכה על קביים. המנצח ירדום פורובסקי שיתף איתם פעולה כליצן־על מסורתי חוטף שלבסוף אינו יכול אלא להיכנע לקסמם. תוך כדי כך הוא גם ניצח והפיק מהתזמורת צליל מרשים שהצליח להרעיד את אולם הנודיאון, בעיקר ב"מחול החרבות" של חצ'טוריאן. הוא גם ניצח יפה על מחיאות הכפיים של הילדים באולם, שקלטו מיד את כוונתו והתמידו לחילופי מקצבים ומהירויות (במחול הונגרי של ברהמס) באופן אקטיבי ובלתי אמצעי (אבל שטייק זה מוצה עד תום ואף מעבר לכך).

המעידות, כצפוי, היו בחלקים המדוברים, בהם ניסה פורובסקי לשלם מס להיותו של הקונצרט "חינוכי" – מס מיותר להלוטין. חוץ מזה איכזבה דלות ההפקה, ועם כל הקפדנות בכתיבת הקונצרט־הצגה הזה והכנתו, קשה היה להשתחרר מהתחושה שלא נעשה כאן מאמץ ליותר מהמינימום. אלא שבגוף הגלטוריסטי של תנובה מגיעות, כנראה, טפיחות על השכם גם לאלמנטרי והמובן מאליו.

נעם בן זאב

פיגוע בעפולה

"אחרי זוועה כזאת", אמר ראש העיר, "אין טעם להשתולל"

מאת עמירה שגב

יום אחרי רצח החיילת ליאת גבאי, עפולה ריקה מערבים ומלאה שוטרים.

ברגע שפשטה במרכז העיר השמועה על הפיגוע, נעלמו מהתחנה המרכזית הסמוכה הפועלים הערבים שהמתינו להסעות, נעלמו משפחות המאושפזים בבית החולים העמק, נעלמו גם נהגי המוניות והאוטובוסים הערבים, שמחכים בכל יום לאסוף נוסעים לג'נין ולכפרים שבסביבה.

רק סמיר דראושה מהכפר איכסאל נשאר בתחנה המרכזית, ובערב הותקף על ידי צעירים יהודים. צעירים אחרים חילצו אותו מתוקפיו.

מלבד המקרה הזה, והתגובה מדאה את אחת של משפחות שכולות, העיר רגועה. אין התגודדויות, אין קריאות "מוות לערבים", אין כמעט קריאות "רבין הביתה". ראש העיר, צדוק באורי: "הכאב, הזעם והפחד כל כך גדולים, שאנשים כבר לא יודעים איך להוציא אותו. אחרי זוועה כזאת, זה נראה חסר טעם לצרוח ולהשתולל".

עשרות טונות חצץ

בכניסה לבית הקברות הצבאי נשפכו אתמול בבוקר עשרות טונות של חצץ כדי לספוג את המים והבוץ לקראת אלפי האנשים שבאו להלווייתה של ליאת גבאי. "איפה המחסומים שהבטחת לנו?" קרא משתתף בהלוויה לעבר באורי, והוא נבוך: "מה אני, משטרת ישראל? מה אני, צה"ל? אני יצחק רבין?".

לפני ארבע שנים, בעקבות פיגועים רבים, הצמתו כלי רכב וגנבות חקלאיות סביב עפולה ויישובי חבל התענכים, הוקמה במשמר הגבול "יחידת קו התפר", ובסיסה בגרנר שלמרגלות הגלבוע. הפלוגה אחראית על שטח של 70 קמ"ר, כביטוי לעבודת צה"ל. היא עורכת סיורי גבולות, בודקת במקומות רגישים, מחפשת מסתננים, מקימה מחסומים.

הפלוגה עוברת על הציר הראשי באזור, ואין לה קשר למוסד צה"ל. קצין בכיר במג"ב: "כאשר מדובר בעשרות רבות של מעברים, שבילי כורכר ודרכי עפר למעבר ברכב וברגל, אין מה לעשות. מדובר בעיקר באנשים שיוצאים לעבודה. ברור לנו שגם מחבלים מנצלים את אותן דרכים.

אנחנו שופכים שם תילי עפר, וזה מונע מעבר של כלי רכב לכל היותר לזמן מה, עד שהם פורצים את הדרך שוב. מעבר רגלי אי אפשר למנוע; זה קרב אבוד".

בצומת התענכים, על כביש הסרגל – כמה קילומטרים מעפולה – הוקם אתמול בבוקר מחסום זמני חדש. ג'יפ מג"ב עומד על שולי הכביש, פס דוקרנים מוכן להוות בכל רגע. זו נוכחות, לא נקודת בדיקה.

מרחוק משם, ליד שער קיבוץ יזרעאל, הוקם מחסום זמני נוסף, גדול יותר. ניידת משטרה, ג'יפ מג"ב, שני שוטרים ושני אנשי מג"ב, עוצרים כל רכב שמגיע מדרום, גם את בעלי הלוחיות הצהובות.

"יום־יומיים, ונתפנה"

בניגוד לפרסומי המשטרה, לפיהם ערבים לא יורשו לעבוד במחסומים, מאפשרים לכל המכוניות להמשיך בדרכן. "יום, יומיים, ונתפנה משם", אומר אחד השוטרים. "אין בשביל זה כוח אדם".

אחרי הפיגוע בחדרה הוצב מחסום קבוע של מג"ב באזור העירה, ליד מיסעה. התנועה באותו כביש פחתה מאוד מאז. "עיקר האחריות על המחסומים", אומר קצין משטרה בכיר, "מוטלת על צה"ל. בכל מחסום צה"לי יש נציגות של המשטרה, למטרת בדיקות וסיוע כללי, אבל המחסומים אינם באחריותנו, הם לא הבעיה. כל הפעולות יוצרות רמה כזו או אחרת של מניעה, של הרתעה, אבל הן לא מספיקות כדי ליצור מצב של אפס פיגועים.

"הפיתרון היחיד שאני רואה הוא סגירת השטחים. מכל הבחינות, זה הפיתרון הבעייתי ביותר, אבל במוקדם או במאוחר לא תהיה ברירה.

"אין טעם בדיונים"

"אם לא תיאסר הכניסה, דבר שנוגד את הסכמי השלום והנורמליזציה, נצטרך לבנות תשתית ביטחונית יותר רצינית, שתתבטא במעברים מוסדרים, בכיתוב כל העוברים בהם לנקודת ביקורת אחת, ובמקביל – הקצאת תקציבים להסימת כל המעברים הלא חוקיים שאנחנו יודעים עליהם ועומדים חסרי אונים.

"אין כרגע בסגל הפיקוד הבכיר של המשטרה דיונים בנושא", ממשיך הקצין הבכיר. "אין טעם בכך; אפילו את דרך המערכת מ־67' עוד לא שיפרו. ראש הממשלה והמפכ"ל המשטרה מדברים על כך שאין אפשרות לבצע הסימה הרמטית, וכרגע אפשר רק לחפש שיטות להקשות על עוקפי הדרכים.

"אפילו על הגדלת כוחות אין מה לדבר. מקצים כוחות למבצעים מיוחדים כמו היום, או למבצעים אחרים שאנחנו מבצעים מדי פעם, כדי להקשות על העוקפים. בקו התפר הוספנו כוחות, אבל זה זמני, ועל חשבון משימות אחרות. להערכתי, הפיגועים כאן יימשכו".

שלושה מטחים

עשרות שוטרים איבטחו את הלווייתה של סמלת ליאת גבאי, ביותנו את מאות המכוניות שחלקן שקע בבוץ הטובעני, וניסו, בהצלחה חלקית, למנוע כניסת אנשים שלא מבני המשפחה אל מתחת לברזנט שנפרש מעל אזור הקבר.

הקהל העצום שקט. מדי פעם נשמעות קריאות של בודדים: "איפה רבין שיבוא לפה", "הוא מקבל פרס נובל על חשבוננו". הקריאות נבלעות בבכיה של מיטל, אחותה הקטנה של ליאת גבאי.

המפקד הישיר של ליאת קרא את "אלוהים מרחם על ילדי הגן"; הרב של עפולה מדבר על ה"אין שלום" של הסכמי אוסלו.

הח"כים תושבי האזור – דוד לוי, משה פלד, עובדיה עלי וחיים דיין – עומדים בצד ולא נענים לבקשת אורח בכיפה שחורה, להשמיע נאום פוליטי.

החזן הצבאי מבקש סליחה מליאת, כיתת הכבוד יורה שלושה מטחים, טקס ההלוויה מסתיים ועשרות השוטרים נדרכים. אבל לאחר זמן קצר המתח מתפוגג: הקהל העצום עוזב, בשקט מוחלט, את בית הקברות הצבאי.

הלווייתה של ליאת גבאי, אתמול בעפולה. הקהל העצום היה שקט, והקריאות הבודדות נבלעו בבכיה של האחות הקטנה

אם המחבל: חשבתי שהוא הלך לקנות סיגריות

המשפחה, אחת המבוססות בעיירה קבאטיה, חוששת שביתה ייהרס

מאת יאסר מנאעי

בעיירה קבאטיה שבשומרון, משם יצא ואהיב עבדאללה אבו אל־רוב לעפולה ורצח בגרזן את החיילת ליאת גבאי, שרר אתמול שקט. רוב הפועלים לא יצאו אתמול לעבודתם, מחשש שיתנכלו להם.

אתמול נחלקו תושבי קבאטיה לשני מחנות: היו שגינו את מעשהו של אבו אל־רוב; אחרים קיבלו אותו באהדה, וטענו כי אבו אל־רוב היה חייב לשדוד את שמו, ודבל שרצח רק חיילת אחת.

"מעשה פחדני"

אחד מתושבי קבאטיה אמר: "מעשהו של אבו אל־רוב הוא שפל ופחדני, פוגע בכיס שלנו ובמרבית בני היישוב התומכים בשלום". תושב אחר אמר כי "בני משפחת אבו אל־רוב ידועים בשנאתם ליהודים, ומעשיהם פוגעים בתהליך השלום ובהדיקום בין יהודים לערבים. צריך לעקור אנשים כאלה מהחברה הערבית". בני המשפחה מסרבים לשירותי הביטחון; כמה מהם היו מעורבים בפיגועים.

בני משפחתו של אבו אל־רוב, שנחקרו על ידי המשטרה וכוחות הביטחון לאחר הרצח, גינו את המעשה. "אלוהים יסלח לו", אמרה אמו של המחבל, "הוא לא ידע מה עולל לנו". היא הוסיפה שאם היתה יודעת שבנה מתכוון להרוג חפים מפשע, היתה מגרשת אותו מהבית.

משפחתו של אבו אל־רוב היא אחת המבוססות בקבאטיה; בבעלותה אדמות רבות ומטעי זיתים, שנקנו בכספו של בן המשפחה המתגורר בסעודיה, ושולח מדי חודש כסף רב.

אם המשפחה העידה אתמול כי אם בניה היו מושפעים מאחיהם שגר בסעודיה, המשטרה וצה"ל לא היו מגיעים מעולם לבית המשפחה. היא סיפרה שראתה את בנה ואהיב בפעם האחרונה ביום רביעי שעבר לפנות בוקר: "כשיצא מהבית, חשבתי שהוא יוצא כהרגלו למרכז העיירה כדי לקנות סיגריות". היא הוסיפה שאם היתה יודעת על כוונתו לבצע פיגוע, היתה מסגירה אותו לצה"ל ללא היסוס.

"סבלנו ממנו מספיק"

האם הביעה חשש שגורמי ביטחון יהרסו את בית המשפחה, כפי שנהרס בית הוריו של המחבל סאלח נזאל, מבצע הפיגוע בקו 5. היא קראה לראש הממשלה יצחק רבין להתחשב בבני המשפחה, שלא היתה להם שליטה על הבן ואהיב, ולדבריה הם "סבלו מספיק ממעשיו ומעשי אחיו".

מעצרו של המחבל ואהיב עבדאללה אבו אל־רוב הוארך ב־15 יום

כוחות הביטחון חקרו אתמול גם את בני משפחתו

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

מעצרו של ואהיב עבדאללה אבו אל־רוב, בן 25 מקבאטיה, שרצח שלשום בגרזן את החיילת ליאת גבאי בעפולה, הוארך אתמול בבית משפט השלום בנצרת.

השב"כ והמשטרה ביקשו להאריך את מעצרו של אבו אל־רוב ב־15 יום. המחבל הובא לבית המשפט כבול בידיו וברגליו, ומסביבו אנשי אבטחה רבים. הוא טען שהוא משתייך לארגון החמאס, ורצח את החיילת "כדי להוכיח לבני עמי שאינני משתף פעולה". מקורות ביטחוניים שבו והדגישו אתמול כי אבו אל־רוב אינו מוכר כפעיל חמאס, ולא כפעיל פת"ח, וכי גם אחיו פעיל בחמאס.

החקירה של אבו אל־רוב הושלמה לאחר שהודה ברצח ותיאר בפני החוקרים כיצד הגיע לעפולה במונית, תוך שהוא עוקף את מחסומי המשטרה וצה"ל בקבטיה ובג'נין, למרות שלא היה ברשותו אישור כניסה לישראל.

אבו אל־רוב קנה את הגרזן שבו רצח את גבאי בג'נין; לחוקריו אמר שתיכנן לפגוע בחיילים, אבל לא היה לו יעד מוגדר, וליאת גבאי היתה החיילת הראשונה שראה כשהגיע לעפולה.

כוחות הביטחון חקרו אתמול גם את בני משפחתו של המחבל, ובדקו אם נשלח על ידי פעילי חמאס.

גורם ביטחוני מסר כי אבו אל־רוב עמד בקשר עם פעילי חמאס בנצרת. אבו אל־רוב היה עצור בשנים 88'–91', ובעבר עסק בסחר בנשק. הוא היה מסוכסך עם אנשי פת"ח.

ההערכה היא שכוחות הביטחון יאטמו את ביתו של אבו אל־רוב, ואף יבקשו להרוס אותו, תוך הסתמכות על ההחלטה בעניין בית הוריו של המחבל סאלח נזאל.

צה"ל וכוחות הביטחון תיגברו אתמול את המחסומים באזור ג'נין וקבטייה, וכן את המחסומים בכל המעברים על הקו הירוק. מקורות צבא בכירים מסרו אתמול כי יש אמנם ירידה במספר הפלשתינאים שאין בידם אישור כניסה לישראל ובכל זאת מצליחים לעקוף את המחסומים, אך התופעה עדיין קיימת.

פרויקט מעקב

גם בפיקוד המרכז ובפיקוד הצפון הגבירו אתמול את העירנות בכל הקשור ליציאת פועלים מהשטחים לעבודה בישראל. היום יוצאים לעבודה בישראל קרוב ל־15 אלף פועלים בכל יום.

בשבועות הקרובים יופעל במגזר מסוים פרויקט חדש למעקב אחרי היוצאים מהשטחים לישראל, שאמור לסייע בגילוי מיידי של אנשים שכניסתם נאסרה.

מקור צבאי בכיר אמר אתמול כי הבעיה הזו פחות חמורה ברצועת עזה, בהשוואה לגדה המערבית: "בגדה אין גדר, אין מחסומים ושערים; אפשר להגיע ממחסומי צה"ל דרך שדות ודרכי עפר".

2 תושבים נפצעו בתקרית בגדה, חייל נפצע מרימון גז

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

חייל נפצע אתמול באורח קל עד בינוני מרימון גז שהושלך על סיור צה"ל במחנה הפליטים אל־עמרי שבגדה.

הרימון לא התפוצץ, ואחד החיילים ירד מהרכב כדי לבדוק אותו. אז השתחררה הנצרה, והחייל נפגע משאיפת הגז. הוא הועבר לבית חולים.

בשטחים היו אתמול כמה תקריות, שבהן נפצעו שני תושבים. מקורות פלשתיניים דיווחו על תקריות של יידוי אבנים ובקבוקים על כוחות צה"ל באזור רמאללה: החיילים השיבו בירי, ושני תושבים נפצעו.

גם באזור חברון, בקלקיליה, בשכם ובג'נין מסרו מקורות פלשתיניים על תקריות הפרות סדר, אך לא ידוע על פצועים.

היום תתגבר האבטחה באזור מערת המכפלה, לקראת התפילות היום. תותר כניסתם של 450 יהודים, ומספר זהה של ערבים. כוחות של משמר הגבול וצה"ל יאבטחו את הכניסות למערה ואת הדרכים המובילות אליה.

הכוננות תוגבר היום גם ברצועת עזה ובאזור צומת נצרים.

(עו). שני אחים, תושבי הכפר ג'ילבון שבגלבוע, נעצרו אתמול כחשודים בהנחת מטען צינור בדרך שעל קו התפר בגלבוע.

המטען, שהורכב משני צינורות השקיה ומסמרים, התגלה אתמול בבוקר. כוחות מג"ב וצה"ל פתחו בסריקות, וגילו עקבות שהובילו לכפר ג'ילבון. צה"ל עצר במקום שני אחים, אחרי שנעלו של אחד מהם תאמה במדויק את העקבות שהתגלו ליד המטען. החשוד הודה במעשה.

סוכנות הידיעות הצרפתית: ראש ממשלת לבנון התפטר

ביירות (ע"צ). ראש ממשלת לבנון, ראפיק אל־חרירי התפטר אתמול בערב מתפקידו לאחר ישיבת קבינט שלא מן המניין – כך מסרה אמש סוכנות הידיעות הצרפתית.

על פי הידיעה, חרירי, העומד בראש הממשלה המונה 29 שרים מאז ה־31 באוקטובר 1992, הודיע על התפטרותו לנשיא לבנון, אליאס הראווי, בעת ישיבת הממשלה.

על ההתפטרות נודע שעות ספורות לאחר שממשלת לבנון הודיעה, כי כוחותיה ייכנסו למחנות הפליטים כדי לפרק את הארגונים הפלשתינים מנשקם, כשתמצא לנחוץ לעשות זאת, ולא תשא ותתן עם יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, על מסירת הנשק. "הממשלה לא החליטה לשלוח את הצבא למחנות", נאמר בהודעה.

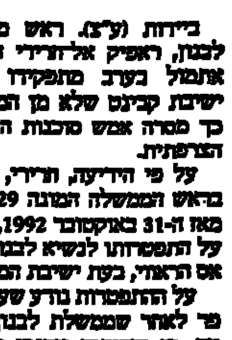

חרירי. הודיע לנשיא

אסד: דרישות

(סוף מעמוד א1)

היא אבסורדית. אף מדינה לא תקבל דרישות מעין אלה", אמר פרס במסיבת עיתונאים ברומא.

"איננו מתחילים במשא ומתן תוך אמירה לצד השני: אתם חייבים קודם להסכים איתנו ואחר כך נישא וניתן", הוסיף פרס. "זה לא הגיוני, אך זו העמדה של סוריה".

פרס ציין, כי לדעתו סוריה "החליטה לנקוט אסטרטגיה של שלום, אך זו אסטרטגיה ללא טקטיקה. זה לא מתורגם בצורה קונקרטית. אלה מלים יפות, אך אין להן משקל", הוסיף.

עודד בן עמי, יועץ העיתונות של ראש הממשלה, הכחיש ביום חמישי כתבה העומדת להתפרסם בג'רוזלם פוסט, ובה נאמר כי ישראל הסכימה לסגת נסיגה מלאה מרמת הגולן. לפי הכתבה, האמורה להתפרסם היום, אמר רבין בנובמבר 93' לשליח של מזכירת המדינה של ארה"ב כי ישראל תהיה מוכנה למסור לסוריה את כל רמת הגולן בתמורה לשלום מלא ולנורמליזציה.

בעיתון נאמר גם כי ישראל גם הסכימה במאי 94' להשלים את הנסיגה תוך 27 חודשים. לדברי העיתון, דחתה סוריה את שתי ההצעות. בן עמי ציין כי ישראל רוצה בנורמליזציה לתקופת ניסיון של 3 שנים, לפני שתיסוג נסיגה משמעותית, וכי לא פירטה עד לאן תיסוג.

בנוסף לכך נמסר כי ראש ממשלת יוון עתיד לבקר בסוריה בתחילת השנה הבאה. ייתכן שבתחילת חודש פברואר הוא ייפגש עם אסד וינסה לתווך בין ישראל לסוריה. בשיחה עם עיתונאים יווניים אמר סגן שר ההסברה של יוון, כי תפקידה של יוון באזור הוא מרכזי וכי ארצו תגן על האינטרסים הערבים בקהילה האירופית.

סביר: אפשר

(סוף מעמוד א1)

גן, כפי שעלינו להתחשב באינטרס הכלכלי שלהם".

ראש הממשלה, יצחק רבין, החליט לפצל לשני חלקים את ישיבת הממשלה שתדון בעתיד המשא ומתן עם הפלשתינאים. ביום ראשון הקרוב ישמעו השרים סקירות וחיוויים מפי גורמי הביטחון והמודיעין. ביום רביעי יתקיים דיון, שבו ישתתף גם שר החוץ שמעון פרס, שיחזור ארצה יום קודם לכן.

ביום שני ייפגשו בקהיר השרים על הסדר הביניים. השבוע הוחלט להקים שתי ועדות: ועדת היגוי, שתדון בתפישה הכוללת של הסדר הביניים ותנחה את ועדות המשנה, ועדת המשנה לבחירות, שתמשיך בעבודתה. אש"ף ממתין עדיין למסמך התשובה הישראלי להצעת הבחירות הפלשתינית, שהוגשה באוגוסט. בנוסף לכך, ידונו בהיערכות מחדש של צה"ל ובהעברת סמכויות נוספות לידי הרשות הפלשתינית בגדה.

שבת

	ע"ש	מוצ"ש
ירושלים	3.59	5.13
תל־אביב	4.17	5.14
חיפה	4.06	5.11
באר שבע	4.15	5.13

ספר חדש
קולמוס חד
מאת
אברהם שוייצר

ב־37 שנות עבודתו ב"הארץ", כעורכו הכלכלי וכפרשן מדיני, כתב אברהם שוייצר (1923-1991) יותר מ־3,000 מאמרים, בשמו ובשם המערכת. תכלית כתיבתו היותה הצגת האמת שלו: שיש בעולם חוק וסדר, שכר ועונש והתפתחות הכרחיות, כעין סדר־יום חברתי, כלכלי ומדיני, הפועל להתממשות שלו כאחד מאיתני הטבע. את האמת הזאת, הקשה והצרעונית, הציג בלא שום ניסיון לרככה ובאופן בהיר קצר וקולע. מעולם לא ניסה לשאת חן או להצחיק; אבל החומור והסרקזם התחתרו זה בזה בין השיטין שלו.

55 המאמרים בקובץ זה, המוקדש לזכרו, מייצגים מבחר מתוך קשת הנושאים ששוייצר התעניין בהם ומשקפים את אישיותו העיתונאית המיוחדת במינה.

הספר מיועד לכל המתעניין בכתיבה עיתונאית טובה.

ש
הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

האזינו ביום א' בערוץ 7 משעה 16:00
איתן דנציג יראיין את
יורי בסן
מנכ"ל חברת תפנית הפקות
סרטי פרסומת וסדרות טלוויזיה
עיתונאי אורח: אהר בלומנקרנץ

קרן חינוך ארצות־הברית - ישראל
הצעה מילגות (FULBRIGHT) לשנת 1995-96

1) מילגות בין 5,000-15,000 $ לבעלי תואר דוקטור אשר יש בידיהם או שיהיה בידיהם מינוי לעסוק במחקר בארצות הברית. מועדפים מועמדים עד גיל 35, שסיימו את התואר בשנתיים האחרונות.

2) מילגות בין 6,000-20,000 $ לבעלי תואר ראשון או שני שהתקבלו או יתקבלו ע"י אוניברסיטאות בארצות־הברית ללימודים לקראת תואר דוקטור. מועדפים מועמדים עד גיל 30.

עדיפות תינתן למועמדים אשר טרם למדו או התמקצו במסגרות אקדמאיות בארצות־הברית.
המועמדים חייבים להיות אזרחי ישראל ולהימצא בארץ בעת הגשת הבקשה.
טפסי בקשה אפשר להשיג לפי המען:
קרן חינוך ארצות־הברית - ישראל, ת.ד. 26160 ת"א 61261, טלפון: 03-5172131
את הבקשות יש להחזיר לקרן עד 15.1.95 - בעלי תואר דוקטור
15.2.95 - בעלי תואר ראשון או שני

תם תהליך ההעברה המוקדמת של סמכויות המינהל האזרחי בגדה לידי הפלשתינאים

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

אתמול הסתיים תהליך ההעב־רה המוקדמת של חמש סמכויות המינהל בגדה המערבית מהממשל הצבאי של ישראל לידי הרשות הפלשתינית, כאשר בכירי הצדדים חתמו על מסמכי ההעברה של תחומי הבריאות והמיסוי בגדה. טקס החתימה על העברת תחום הבריאות התקיים בבית הגלים הממשלתי ברפידיה בשכם, וטקס החתימה על העברת תחום המיסוי (מס הכנסה ומסים ישירים אחרים וכן מס ערך מוסף) התקיים במטה המינהל האזרחי של נפת רמאל־לה.

באחד האולמות שבתוך הבסיס הצבאי הישראלי, מול סוללה של מצלמות טלוויזיה ומיקרופונים, ישבו זה בצד זה שר האוצר ברשות הפלשתינית מוחמד זוהדי נשאשי־בי וראש המינהל האזרחי ביו"ש, תא"ל גדי זוהר. נשאשיבי דיבר על העברת מערכת המיסוי לידיים פלשתיניות כעל "צעד חשוב בד־רך לעצמאות מדינית, לקראת כי־נון מדינה פלשתינית שבירתה ירושלים". זוהר הביע "תקווה להמ־שך שיתוף הפעולה (בין ישראל לרשות הפלשתינית בתחום המי־סוי), המתחייב מן הקשר ההדוק שבין הכלכלה הישראלית לכלכ־לה הפלשתינית". הרוח החיה בתחום המיסוי בג־דה ברשות הפלשתינית, מנכ"ל משרד האוצר, ד"ר עאטף עלאו־נה, הגדיר את המסים כ"מוהר הע־צמאות" הפלשתינית, ופנה בקריאה לציבור הפלשתיני: "אנא שלם את חלקך במוהר הזה". עלא־ונה אמר לנוכחים, מרביתם הפ־קידים הישראלים היוצאים

"מעשה אנטי לאומי"

הפקידים הפלשתינאים הנכנסים ללשכות מס ההכנסה בגדה המער־בית, כי במציאות הפלשתינית החדשה השתמטות ממס היא מעשה אנטי־לאומי. אם ההשתמ־טות מתשלום מס תחת הכיבוש הישראלי היתה מעשה מקובל בתקופה הפלשתינית, הרי "עכשיו אנחנו צריכים לשנות את גישתנו במשא ושמתנים מעלות", אמר עלאונה. "איחור בתשלום מיסים הוא גניבה מכספי הציבור והוא בכוונת איחור בבניית העצמאות" אמר.

נשאשיבי ועלאונה אמרו כי מטרתה של הרשות היא להגיע למצב שבו ההוצאות השוטפות שלה ישולמו באמצעות המיסים הנגבים מתושבי הגדה המערבית ורצועת עזה. בעיקר להחזירות ספקנויות של מומחים ישראלים ופלשתינאים, המצביעים על הע־דר מנגנוני אכיפה בידי הרשות לאילוץ הנישומים לשלם מיסים, אמרו השניים כי הם מאמינים בי־כולתם לשכלל מאוד את מערכת המיסוי הנוכחית בגדה, שפעלה במשך 27 שנה תחת ממשל צבאי ישראלי. "אנו אופטימיים מאוד בדבר יכולתנו לגבות מיסים מה־עם הנדיב שלנו, ואני חושב שנו־כל לכסות (באמצעותם) את כל השירותים שיוגשו לעם (...) יש לנו אמון בעם שלנו, שימסור לש־לם (את מיסיו), אמר נשאשיבי בתשובה לשאלות עיתונאים.

המינהל האזרחי הישראלי הצ־ליח למסות "באומן רציני" רק כ־20% מאוכלוסיית החייבים במס, לדברי קצין המטה הידוע לענייני מס הכנסה במינהל האזרחי ביו"ש, יצחק סרוק. ד"ר עלאונה אמר כי לרשות הפלשתינית ישנם שלושה יתרונות על־פני המינהל האזרחי הישראלי בכל הנוגע לגביית מס: הימנעות משימוש באמצעים כוח־ניים לאכיפת גבייה (המינהל הא־זרחי נהג להפעיל אמצעי כפייה שונים שעמדו לרשותו בתוקף מצב הממשל הצבאי), רצון שיוביל לנכונות יתר של האוכלוסיה הפ־לשתינית לשתף פעולה עם מנג־נון הגבייה החדש; יכולת גישה נוחה יותר של פקידי השומה הפ־לשתינאים לאזורים מבודדים או בעייתיים מבחינה ביטחונית; יכו־לת של הרשות הפלשתינית להר־חיב את התקבולים ממסים באמצעות חקיקת סוגי מיסוי חדשים, כגון מס רווחי הון.

עלאונה, בתשובה לשאלה, אמר כי צה"ל נכשל בניסיונותיו לאכוף תשלום מס על האוכלוסיה הפלשתינית. "באנושיות ובאהבה, המצב ישתפר", הוא אמר, "אם אתה משתמש בכוח, העניין לא מצליח".

תצלום: יואב לזר

במטה המינהל האזרחי של נפת רמאללה הועברה אתמול רשמית מערכת המיסוי בגדה, מידי ראש המינהל האזרחי ביו"ש, תא"ל גדי זוהר (מימין) לממונה על האוצר ברשות הפלשתינית מוחמד זוהדי נשאשיבי (משמאל)

הצבא עצר 15 סטודנטים מביר זית וגירשם אל משפחותיהם ברצועה

מאת עמירה הס

בפשיטות ליליות שעשה כוח צה"ל השבוע על בתים באזור רמאללה נעצרו 15 סטודנטים מהר־צועה הלומדים באוניברסיטת ביר־זית, שלא היו ברשותם אישורי יציאה מהרצועה. ה־15 נשלחו בחזרה לבתיהם בעזה.

בשתי פשיטות ליליות, ב־28 וב־29 לנובמבר, על 10 בתי סטודנטים ברמאללה ובכפרים אבו קאש ובירזית, נעצרו 22 סטודנטים. ה־15 מעזה הואשמו בשהות בלתי חוקית באוניברסיטה ונשל־חו מיד לרצועה. 7 סטודנטים נוספים, שהם תושבי הגדה נעצרו מסיבות לא ידועות. מאז ה־19 באוק־טובר (יום פיגוע האוטובוס ברחוב דיזנגוף בת"א) בוטלו כל אישורי היציאה של תושבי הרצועה, כולל סטודנטים הלומדים בגדה.

אף לא אחד מ־1,300 הסטודנטים העזתים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה בגדה קיבל מאז אישור יציאה, שיאפשר לו להשלים את הס־מסטר הראשון, על אף שאישורי יציאה ועבודה ניתנים עכשיו מחדש לפועלים, לנהגים ולסוח־רים.

אוניברסיטת ביר זית, שבה לומדים 350 סטו־דנטים מהרצועה, פנתה אתמול בגילוי דעת למוסדות בינלאומיים, וביקשה מהם להתערב נגד "צעדי הרשויות בישראל שנועדו למנוע מסטודנ־טים תושבי עזה מללמוד בגדה. הסטודנטים מעזה הם חלק בלתי נפרד מהקהילה האקדמית הפלש־תינית ויש להרשות להם להשתתף וליהנות מלי־מודים שמציעים מוסדות בגדה המערבית" נכתב בגדה.

בית המשפט הצבאי בשכם האריך אתמ־מול לרון בתיקו של ד"ר עבד אל עזיז אל רנתיסי, המואשם בחברות בחמאס ובפעילות בו (כגון גיוס פעילים). בכתב האישום המקורי מופיעים 3 עדים מטעם התביעה, אך עד כה לא הופיע אף אחד מהם להעיד. שניים חיים בתחום הממשל העצמי לאחר ששוחררו ממאסר בכלא ישראלי במסגרת שחרור האסירים המוקדם שנעשה בתואם להסכ־מי אוסלו וקהיר. שלטונות צה"ל טענו כי גם השלישי שוחרר, אך רק לאחרונה הם גילו כי הוא עדיין כלוא באשקלון. הוא יעיד בישיבה הבאה ב־19 בדצמבר.

ד"ר רנתיסי שובת רעב

ד"ר רנתיסי היה בין 413 המגורשים הפלשתי־נים למארג' איזהור בדרום לבנון, בדצמבר 1992. כשהמגורשים הוחזרו ארצה בסוף 1993 הוא לא הורשה לשוב לביתו ומאז, זה שנה, הוא נמצא במעצר. לפני כחודש וחצי ביקשה התביעה הצב־אית לתקן את כתב האישום ולמרות התנגדות הסנגוריה הבקשה התקבלה. במסגרת זו הובא את־מול עד חדש מטעם התביעה, וזה אל אסטל מרפיח, הנמצא במעצר בכלא אשקלון. הוא העיד שהכיר את ד"ר רנתיסי בתחילת שנות ה־80, והכחיש שהלה סייע לו בקשרים עם החמס במצרים, ורק אישר כי רנתיסי גייסו בשנת '85 לאחים המוסלמים. לדברי הסנגוריה, האחים המוסלמים לא היו ארגון בלתי חוקי ב־'85.

ד"ר רנתיסי פתח אתמול בשביתת רעב במחאה על תנאי מעצרו. הוא קבל על כך שהוא נמצא בתא מבודד בכלא, ולא מכבדים את צרכיו הבסי־סיים.

עשראווי מגנה את עיכוב הפצתם של עיתוני מזרח ירושלים ברצועה

מאת [illegible]
סופר "הארץ" בשטחים

הרשות הפלשתינית ממשיכה במדיניות הנוקשה שלה נגד עיתו־ני מזרח ירושלים. אתמול עוכבה הפצתם של העיתונים א־נהאר ואלקודס זה היום הרביעי ברצי־פות. הפעם הוחרמו גם תעודות הזהות של מפיצי העיתונים.

המדיניות החדשה של הרשות מעוררת תגובות זעם בקרב אישי ציבור בשטחים, ותקלות גם בכי־רותם של בכירים ברשות הפלש־תינית. איש מבין אנשי הרשות אינו מוכן ליטול אחריות לנוהג החדש, או לתת לה הסבר רשמי. כל אחד מבכירי הרשות מטיל את האחריות על זולתו.

יועצו של יאסר ערפאת לעני־ני תקשורת, נביל אבו־רודיינה אמר אתמול לסוכנות הידיעות הצרפתית "כי מדובר בפעולה שגרתית", והבטיח כי מדובר רק בעיכוב הפצתם של העיתונים, וכי הם יופצו בעבור זמן. כמו בשלו־שת הימים שעברו, גם אתמול התכוון אנשי המשטרה הפלשתי־נית להפיץ את העיתונים רק בש־עות הצהריים.

פעילת זכויות האדם הפלשתי־נית חנאן עשראווי, שהיתה דוברת המשלחת הפלשתינית לשיחות השלום ועכשיו עומדת בראש אר־

"התערבות בוטה"

גון פלשתיני בלתי־תלוי לזכויות האדם, אמרה אתמול כי התופעה "בלתי מתקבלת על הדעת לחלו־טין", והגדירה אותה "התערבות בוטה בענייני העיתונות, באווירה של הטרדה והצקה".

מפקד הביטחון המסכל ברצועת עזה, מוחמד דחלאן, אמר שלשום כי לא יאסר ערפאת הוא שהורה על הדרת העיתונים, והבטיח לב־דוק מי אחראי למעשה. מפקד משטרת עזה, ראזי ג'יבאלי, שעי־תוני מזרח־ירושלים האשימו אותו במתן ההוראה, התנער מכך שלש־ום, ורמז כי משרד ההסברה ברש־ות הפלשתינית אחראי לכך. שר ההסברה יאסר עבד ראבו, הטיל שלשום את האחריות לעיכוב הפצתם של העיתונים, לשוות בד־מו, על יאסר ערפאת עצמו.

עבד ראבו אמר שההחלטה לא היתה החלטתו של מפקד המשט־רה ג'יבאלי, אלא היא "החלטה של הרשות, שבאה מהדרג הגבוה ביו־תר". עבד ראבו דיבר שלשום בסימפוזיון של "פורום החשיבה הערבי", מכון מחקר מזרח־ירושל־מי. הוא ביקר בחריפות את מדיני־ות הרשות בעניין זה.

עתירה לבג"ץ: לבטל את האבטחה האישית שמעניק צה"ל לרב לוינגר

העותר, עו"ד ביאזי: גיוס חיילים לא נועד כדי לאבטח אישית את הרב

(ע). עו"ד רמי ביאזי מתל אביב, עתר אתמול לבג"ץ, בבקשה להו־רות לשר הבטחון, יצחק רבין, ולרמטכ"ל, אהוד ברק, לבטל את האבטחה האישית שנותן צה"ל לרב משה לוינגר.

כמו כן מבקש עו"ד ביאזי מהמ־שיבים, לאסור את כניסתו של לוינגר לתחומי יהודה ושומרון עד אשר ימנע מכינוס מאבטחים פרטי־ים.

לטענתו, הורשע לוינגר בפלי־לים, הוא נוקט יחס מעליב כלפי חיילי צה"ל, ולכן אין זה ראוי שצה"ל יעניק לו אבטחה אישית.

לדבריו, מתן אבטחה שוטפת ללוינגר, אינה המטרה לשמה מתגייסים חיילים לצה"ל.

לדברי עו"ד ביאזי, שורת מר־רת רוח רבה בקרב קצינים בצה"ל, לגבי ההחלטה להציב שומרי ראש קבועים ללוינגר, הן בגלל ההוצ־אה התקציבית הכרוכה באבטחה זו, הן בשל היחס הבוטה שמגלה הרב כלפי החיילים.

העותר טוען, כי אבטחת הרב לוינגר בידי חיילי צה"ל, נעשתה בחוסר סמכות ושלא כדין.

לדבריו, הגורמים הנוגעים בד־בר, לא שקלו כראוי את הסכנה הנשקפת לחיי החיילים המאבט־חים.

לדבריו, ב־30 בספטמבר '94 נפצע חייל צה"ל, המשרת באזור חברון, מיריות מחבל. החייל שי־רת בכוח המאבטח את הרב מזה שנה וחצי.

לטענת העותר החיילים מסתכ־נים בגלל פרובוקציות שלוינגר מעורר בשטחים.

פיס

בהגרלת הפיס שהתקיימה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים:

1. בסך 1,000,000 שקל כרטיס מספר 259654
2. במכונית זכה כרטיס מספר 613558
3. בסך 5000 שקל כרטיס מספר
457659 652361
033718 689144 686740
716658 678733 821725
767058 081279 094130
168322 269606 883373
125350 676286 829127
474067 692407 563424
084284 500465 114367
025378 324283 070696
4. בסך 1000 שקל כל הכרטיסים המסתיימים ב־5 ספרות
29338 27185 80907
64857 94241 44041 09080
77167 53497 49091 64964
72526 51240 59034 12973
73039 49401 18419 20662
5. בסך 100 שקל כל הכרטיסים המסתיימים ב־3 ספרות
836 188 041 215
6. בסך 20 שקל כל הכרטיסים המסתיימים ב־2 ספרות
17 70 48 15
7. בסך 10 שקלים כל הכרטיסים המסתיימים ב־2 ספרות
92 72 36 42 04 08
29

בית משפט השלום אסר על חברי קבוצת "חי וקיים" להתקרב להר הבית בחגים

(ע). בית משפט השלום בירוש־לים הוציא אתמול צו האוסר על חברי קבוצת "חי וקיים", לשהות ברדיוס של שלושה מטרים מהר הבית בחגים חנוכה, פורים ופסח.

ביום שלישי בבוקר פרצו עש־רה מחברי הקבוצה, בראשות יהו־דה עציון, אל תוך הר הבית, שם התפתחו עימות בינם לבין אנשי הוואקף המוסלמי. כוח משטרה עצר את חברי הקבוצה, שהובאו שלשום בפני בית המשפט. המשט־רה ביקשה לאסור על כניסתם להר הבית למשך שישה חודשים.

השופטת, מרים מזרחי, מסרה את החלטתה אתמול בבוקר. היא ציינה כי כניסתם של החשודים להר הבית נעשתה באורח מתגרה ובמטרה לעורר מהומות. לדבריה, לא ניתן לערער על זכותם לעלות להר הבית, אולם נוכחותם עלולה לפגוע בשלום הציבור.

השופטת אמרה כי אם כניסתם של החשודים להר הבית יוצרת חשש להמהומות, ניתן לעצור אותם בכניסה. לפיכך, החליטה כי כניס־תם להר הבית או שהותם ברדיוס של שלושה מטרים מההר, תיאסר בשנה הקרובה במשך חגי החנוכה, פורים ופסח. בנוסף, הורתה כי הח־שודים יפקידו ערבות עצמית וער־בות צד ג' בסך 10,000 שקל.

בתום הדיון אמר יהודה עציון כי לא יכבד את החלטות בית המשפט. "זכות התפילה מתפרשת על ידנו כחובה ולא כזכות, והמש־יך לממש אותה בכל דרך. הנסיון המגוחך של בית המשפט להפריד בין הזמנים המותרים לנו לתפילה, נדחה על ידנו".

هكذا من الأصل

פרס נפגש עם האפיפיור ועם ראש ממשלת איטליה ברלוסקוני; השניים הבטיחו לבקר בישראל

מאת תלדה ליברמנה

בפעם הראשונה מאז חילופי השגרירים בין ישראל לוותיקאן ביוני השנה, התקבל אתמול רשמית אצל האפיפיור שר ישראלי – שמעון פרס. השיחה נערכה בספרייתו הפרטית של האפיפיור ונמשכה 35 דקות. השר עידכן את האפיפיור בפרטי תהליך השלום, אולם בשיחה הועלו גם מכלול הבעיות הקשורות במצב הבינלאומי, לרבות ההתפתחויות ברוסיה ובמזרח אירופה והסכנה הטמונה בפונדמנטליזם האיסלאמי.

בין השאר העלה בשיחה נושא מעמדה של ירושלים. השר הסביר את עמדת ישראל, המפרידה בין המימד הפוליטי והדתי של העיר. לדברי פרס, בעוד ישראל איננה נכונה לדון בשאלת מעמדה של ירושלים כבירת ישראל ועיר אחת, היא פתוחה לדיון בנושא הדתי. באשר לביקור בישראל, חזר האפיפיור ואמר כי הוא מקווה מאוד להגיע לירושלים לפני שנת ה–2000 להולדת ישו. לא נקבע מועד לביקור. האפיפיור בירך את ישראל, את העם היהודי ואת פרס עצמו על חלקו בתהליך השלום.

אחרי השיחה נערכה פגישה בין פרס, שגריר ישראל בוותיקאן, שמואל הדס, סגן מנהל לשכת שר החוץ, מרק סופר, והקרדינלים סודנו (מזכיר המדינה) טוראן (שר החוץ) ומונסיניור באטי (הממונה על המזרח התיכון). שני הצדדים הביעו את שביעות רצונם מעבודת הוועדות הבילטרליות הדנות, בין היתר, בסוגיות מעמדן החוקי והמיסוי של רכוש הכנסיה ושל רשת בתי הספר שלה בישראל.

מעולם לא היו יחסי ישראל ואיטליה טובים יותר

לאחר פגישתו עם האפיפיור אכל פרס על שולחנו של ראש הממשלה, סילביו ברלוסקוני. ברלוסקוני הדגיש את סלידתו מכל תופעה אנטישמית, והבטיח שהמשטרה האיטלקית נוקטת ביד חזקה בכל מקרי הבזיונות במדינה. בשיחה של פרס עם שר החוץ מארטינו שלשום, ואתמול בשיחתו עם ברלוסקוני, הדגישו השניים כי מעולם לא היו יחסי ישראל ואיטליה טובים יותר. ברלוסקוני אף הבטיח כי יטפל בבעיית היצוא החקלאי הישראלי למדינות איחוד האירופי עם שרת החקלאות האיטלקית (השרה חברה בחזית הלאומית הניאו-פשיסטית ולכן ישראל אינה מקיימת עמה קשר ישיר). כמו כן חזרו ברלוסקוני ומארטינו והדגישו את נכונות איטליה להשקיע כספים בשטחים, בעזה וביריחו. פרס הזמין את ברלוסקוני לבקר בישראל, וראש הממשלה האיטלקי נענה להזמנה, אולם לא נקבע מועד לביקור.

לפי שעה, כך נודע, תמשיך ישראל להימנע ממגעים ישירים עם שרי החזית הלאומית, שאכן נעדרו מכל קבלות הפנים והפגישות שקיים השר. את המגעים עם משרדיהם תמשיך ישראל לקיים באמצעות משרד החוץ האיטלקי.

אתמול סיים שר החוץ, שמעון פרס, את ביקורו הרשמי באיטליה בקבלת פנים בנאפולי בבית העירייה ובהצגת האופרה "נשף המסיכות", בניצוח המנצח התל אביבי, דניאל אורן, ובהשתתפות הטנור לוציאנו פאבארוטי.

הביקור התחיל שלשום לפנות ערב כשהשר התקבל לשיחה אצל נשיא המדינה, אוסקר לואיג'י סקאלפרו. "עמדתי הידידותית כלפי ישראל מעולם לא השתנתה", אמר הנשיא ששימש בעבר כנשיא אגודת הידידות עם ישראל בפרלמנט האיטלקי.

אחרי הפגישה עם הנשיא הוענק לפרס ד"ר לשם כבוד מטעם אוניברסיטת לואיס, מהיוקרתיות שבמוסדות החינוך הגבוה באיטליה. בטקס נכחו, בין היתר, שגרירי ירדן ומרוקו, שר החוץ האיטלקי, אנטוניו מארטינו, ונכבדים רבים. פרס דיבר, בין היתר, על הסכנה שבפעילות החמאס, על מידת היכולת של יאסר ערפאת לשלוט בפלשתינאים. אולם הדגיש, כי ישראל רואה בתהליך השלום "נשואים קאתוליים" וכי היא לא תיסוג ממנו. את תואר הכבוד קיבל פרס על "פעילותו בזירה הבינלאומית, על תרומתו המוסרית לשלום ועל יכולתו להפוך חזון למציאות".

אתמול בבוקר התחיל השר את יומו בפגישה עם נשיא הסנט קארלו סקוגנאמיליו, פרופ' לכלכלה ממפלגתו של ברלוסקוני – "קדימה איטליה". העובדה שהשר לא נפגש גם עם ראש בית הנבחרים, אירנה פיווטי, מהליגה הלומברדית – יוחסה בעיתונות איטלקית להכרזות של המפלגה, לפני שנה, על אשמת העם היהודי בכך שלא הכיר באלוהותו של ישו.

השר אמר במסיבת עיתונאים שהוא אכן לא ביקש להיפגש עם פיווטי, אך לא הסביר מה הסיבה לכך. דובר יושבת ראש בית הנבחרים אמר ל"הארץ", כי הפגישה עם סקוגנאמיליו היתה אישית, וכי הביקורת, שנמתחה על פיווטי בחוגים היהודיים בישראל ובעיתונות האיטלקית, נבעת משורה של אי-הבנות.

תצלום: רבפינר

משלחת מירדן סוקרת את בנייני תל אביב בחיפוש אחר מקום מתאים לשגרירות

ממארס יוכלו ישראלים וירדנים לחצות את הגבול במכוניותיהם

ההחלטה על מינוי שגריר ישראל בירדן נדחתה לשבוע הבא

מאת אילן שחורי ועתי"ם

(ע) ועדת המינויים העליונה של משרד החוץ, בראשות סגן שר החוץ, יוסי ביילין, שהיתה אמורה להחליט היום על מינוי שגריר ישראל לירדן – דחתה את הישיבה בעניין לשבוע הבא.

במשרד החוץ טוענים, כי למנכ"ל התקשורת, יוסי גל, סיכויים גבוהים לקבל את התפקיד. מועמדים נוספים, ששמותיהם עלו, הם ראש המרכז למחקר מדיני דוד אפק, והמשנה למנכ"ל משרד החוץ, איתן בנצור. מועמדים אחרים שהוזכרו הם יהודיע חיים, סגנו של דוד אפק במרכז למחקר מדיני, ועודד ערן, סמנכ"ל לענייני כלכלה. כמו כן קיימת אפשרות שראש הממשלה, יצחק רבין, יתעקש על מינוי מטעמו. בהקשר זה מוזכר בעיקר המשנה לראש המוסד, אפרים הלוי.

פגישה בעקבה

החל מחודש מארס הקרוב יוכלו תיירים ישראלים לחצות עם מכונית את הגבול לירדן ותיירים ירדנים יוכלו לחצות לישראל. כך סיכמו אתמול בפגישה בעקבה, שר התחבורה, ישראל קיסר, ועמיתו הירדני, סמיר קוואר.

שני השרים דנו גם בבעיות שהתעוררו לגבי ניסוח הסכמי התעופה בין ישראל וירדן ובמעבר מטוסים ישראליים וירדניים בתחום האווירי של שתי המדינות. השניים הבהירו בתום הפגישה, כי לאחר שיסוכם עניין המרחב האווירי, ייחתם הסכם התעופה בין ישראל לירדן.

בביקורו בעקבה חנך קיסר את הקשר האלחוטי הישיר בין מגדלי הפיקוח של שדות התעופה בעקבה ובאילת.

שר התחבורה הירדני העלה בפגישה גם את האפשרות שטיסות בינלאומיות שיגיעו לאילת, ינחתו בשדה התעופה של עקבה. אם יוחלט על כך, תקים ירדן מסלול נוסף בשדה התעופה בעקבה סמוך מאוד לגבול עם ישראל, שייבנה בתוך שטח ישראל.

שני השרים גם דנו באפשרות שירדן תאפשר לישראל להקים שטחי אחסנה, שישמשו את נמל אילת – בעורף נמל עקבה, ובאפשרות שירדן תוכל להשתמש בנמלי חיפה ואשדוד.

עניינים אחרים שעלו בפגישה היו הנחת מסלול רכבת מדרום לים המלח, לכיוון מפרץ אילת, והקמת קו רכבת מחיפה לאירביד – העיר השנייה בגודלה בירדן.

ועידה כלכלית בעמאן

מקור רשמי ירדני מסר, כי ירדן מעוניינת לקיים ועידה כלכלית בעמאן ביוני, שתהווה המשך לוועידה שנערכה לפני חודש בקזבלנקה.

הירדנים, כך נמסר, אף הזמינו את ועדת ההיגוי שהכינה את ועידת קזבלנקה לבוא בינואר לירדן לשיחות הכנה.

ארה"ב תדרוש לצמצם נוכחותה בסיני אם יוצבו חייליה בגולן

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

ארה"ב תדרוש לדון בצמצום השתתפותה בכוח הרב-לאומי בסיני ולשנות את הרכבו, אם תבקש ישראל להציב חיילים אמריקאים בגולן. כך הבהיר מזכיר ההגנה האמריקאי, ויליאם פרי, לראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, בפגישתם בשבוע שעבר בוואשינגטון. רבין הסביר לפרי את החשיבות בהצבת כוח פיקוח על סידורי הביטחון, אם וכאשר יושג הסדר שלום בין ישראל לסוריה.

ראש הממשלה אמר כי המודל של הכוח הרב-לאומי בסיני, הפועל במסגרת הסכם השלום עם מצרים, הוכיח עצמו כיעיל מאוד. הוא אמר שכוחות הפיקוח נועדו לספק התרעה ארוכה מפני מתקפת פתע, וכך להרתיע את התוקף הפוטנציאלי. בכוח הרב-לאומי בסיני יש כ-1,000 אמריקאים, שהם הגרעין העיקרי שלו. הנוכחות האמריקאית בסיני מורכבת מגדוד חיל רגלים, המונה כ-600 איש, ועוד כוח לוגיסטי ואנשי מפקדה.

מזכיר ההגנה האמריקאי אמר לרבין, כי ארה"ב מוכנה לדון בהצבת חייליה בכוח פיקוח בינלאומי בגולן, אם תוצג בקשה כזו, אך באותו זמן תבקש לדון בעתיד הכוח הרב-לאומי בסיני ובאפשרות להקטין אותו או להעביר חיילים ממנו לרמת הגולן.

רבין אמר בשיחה פרטית לפני צאתו מוואשינגטון, כי הוא מקווה שלא תעלה דרישה לקיצוץ הכוח האמריקאי בסיני. מצרים דורשת כבר שנים אחדות לצמצם את הכוח הרב-לאומי, היושב על אדמתה בסיני, בנימוקים של חיסכון בהוצאות וספקות בנחיצות הכוח לאחר 15 שנות שלום עם ישראל. ישראל מתנגדת בתוקף לכל שינוי בנוכחות הזרה בסיני, והסכימה בעבר רק לקיצוצים בסגל המינהלי ובמשימות לוגיסטיות, אך לא במספר החיילים והמשקיפים או במשימות הפיקוח.

בשבוע שעבר נערך ברומא המפגש השנתי של נציגי ישראל, ארה"ב ומצרים, לדיון בניהול הכוח הרב-לאומי בסיני.

ראשי הרשויות השובתים ייפגשו עם שוחט

מאת יוסף אלגזי

ראשי הרשויות המקומיות הדרוזיות והצ'רקסיות השובתים, זה השבוע השלישי, מול משרד ראש הממשלה בירושלים, ייפגשו היום עם שר האוצר, אברהם שוחט, כדי לקבל את תשובת האוצר לתביעותיהם. "אם תיכשל הפגישה, נקיים ביום ראשון הפגנה המונית בקריית הממשלה", הודיע דובר ועד הרשויות ויו"ר המועצה המקומית מגאר, אסעד עריידה.

בעקבות תגובות שמסרו אתמול באמצעי התקשורת השר שוחט, ומנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, פירסם ועד ראשי הרשויות גילוי דעת חריף נגד שרי העבודה.

עו"ד עימאד טאפש מבית ג'אן עתר אתמול לבג"ץ בבקשה לחייב את הממשלה לפעול להשגת שוויון לעדות הדרוזית והצ'רקסית, בהתאם להתחייבויותיהן של ממשלות ישראל בעבר.

השבועון האנגלי "פורין ריפורט":

"שר ההגנה הצרפתי לשעבר מתווך במגעים הנמשכים בין עיראק לישראל"

מאת חנה ורדי
סופרת "הארץ" בבריטניה

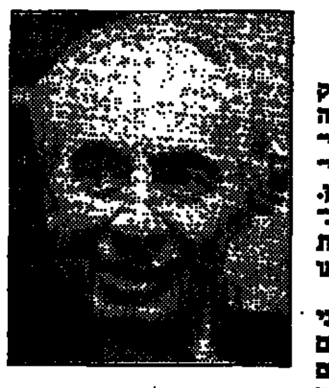
פרס. "פגישה עם עזיז"

המגעים בין ישראל לעיראק נמשכים בתיווכו של שר ההגנה הצרפתי לשעבר. כך נכתב בידיעה שפירסם השבועון "פורין ריפורט", היוצא לאור בלונדון. העיתון מציין, כי בשלב זה מתרכזים המאמצים בניסיון להפגיש את שר החוץ, שמעון פרס, עם עמיתו טארק עזיז.

בידיעה נטען, כי בעת שעיני העולם נשואות לתהליך השלום בין ישראל לשכנותיה – נמשכים המגעים החשאיים בין עיראק לישראל. הגישושים האחרונים, מציין השבועון, נעשו באמצעות מי שהיה שר ההגנה הצרפתי, ז'אן פייר שבנמאן, הידוע בתמיכתו בשיפור היחסים עם עיראק.

לפני כשבועיים ביקר שבנמאן בחשאי בעיראק ושוחח עם סדאם חוסיין. הביקור היה שיאם של מגעים, שנמשכו כמה חודשים, ושבהם הועברו מסרים חשאיים בין ישראל לעיראק. הקשר הראשון נוצר באמצעות ברזאן אל-תכריתי, שגריר עיראק למוסדות האו"ם בג'נבה ואחיו של סדאם חוסיין.

על-פי הידיעה מעוניינים העיראקים בשיפור הקשרים עם ישראל כדי להיחלץ מהבידוד שבו הם נתונים ולהביא לביטול הסנקציות שהטיל עליהם האו"ם. עיראק מאמינה, שאם תשפר את יחסיה עם ישראל היא תוכל להשפיע על ארה"ב להסיר את התנגדותה לביטול הסנקציות נגדה. ישראל מקווה, על-פי הידיעה, שקשרים עם עיראק יסייעו לדחוף את נשיא סוריה להתקדם בשיחות עמה.

עם זאת מציין ה"פורין ריפורט", כי פרס אמר לשבנמאן שישראל מעוניינת ביחסי שלום עם עיראק, אך אל לעיראק להשלות את עצמה לגבי כוחה של ישראל להשפיע על האמברגו שהטיל האו"ם.

לאחר שובו מבגדד נפגש שבנמאן עם פרס ודן איתו באפשרות של פגישה עם טארק עזיז.

בביקורו האחרון בלונדון התייחס מנכ"ל משרד החוץ, אורי סביר, בביטול לידיעות בעניין שיחות בין ישראל לעיראק, ואמר שמגעים כאלה אינם מעשיים כל עוד סדאם חוסיין נשאר בשלטון.

11 ראשי רשויות מקומיות ערביות מישראל יבקרו היום בנסיכות קטאר

מהיום יופץ בירדן העיתון הערבי-ישראלי "אסינארה"

מאת יוסף אלגזי ויאסר מנאע

משלחת של 11 ראשי רשויות מקומיות ערביות מישראל תגיע היום לקטאר, כאורחת משרד החוץ של מדינה זו. ארגון המשלחת התאפשר בעקבות שיחות שקיימו שר החוץ של קטאר, חמד בן-ג'בר אל-ת'אני, וחוסיין סלימאן, דובר ועד הרשויות המקומיות הערביות בישראל. השניים נפגשו בוועידת קזבלנקה.

במשלחת נכללים, בין השאר, ג'לאל אבו טועמה מבקה אל-גרביה, ד"ר האשם אבו רומי מתמרה, סלאח אסעד סלימאן מבועיינה נג'ידאת, חוסיין אל-הב מטובא-זנגריה, וחוסיין סלימאן ממשהד. רובם פעילים ממפלגת העבודה, ואילו סלאח אסעד סלימאן. הוא חבר מרכז הליכוד. הם יצאו אתמול בדרכם לעמאן, ומשם ימשיכו היום לקטאר.

לפני כעשרה ימים שלח מנכ"ל משרד החוץ של קטאר, חסן נמר אדיין, את ההזמנה הרשמית לסלימאן. שגריר קטאר בעמאן היה איש הקשר. מקור המקורב למשלחת מסר כי צאתה תואם עם משרד החוץ הישראלי, וכי על צאתה בירכו נשיא המדינה, עזר ויצמן, וסגן שר החוץ, יוסי ביילין. המשלחת תשהה בקטאר חמישה ימים.

שלטונות קטאר הביעו רצון ללמוד על מצבה של האוכלוסיה הערבית בישראל. הועלתה גם האפשרות שאנשי עסקים ערבים ישראלים ישמשו נציגים בישראל של חברות ובעלי עסקים מקטאר.

חוסיין סלימאן אמר לפני יציאתו כי חברי המשלחת ייפגשו עם שר החוץ של קטאר כדי "לדון בעניינים הקשורים לערביי ישראל בעידן השלום". הוא הוסיף כי בכוונתם לנסות ולהשפיע על תהליך השלום ועל הסרת החרם הערבי על ישראל.

שר החוץ, שמעון פרס, נפגש כמה פעמים עם שר החוץ של קטאר, וגם סגנו, יוסי ביילין, ערך ביקור בלתי רשמי בנסיכות.

מהיום יופץ בירדן לראשונה הדו-שבועון הערבי-ישראלי "א-סינארה".

לוטפי משעל, עורך העיתון, מסר אתמול כי הוא פועל לפתיחת סניף של העיתון בעמאן, ולמינוי של כתב קבוע בירדן.

חברת "ביי–אין קלאב", מקימה בימים אלה ערוץ קניות מהחדשים והמשוכללים ביותר בעולם, המתבסס על קניה באמצעות מסופי קניה חכמים, הדומים בצורתם ובאופן הפעלתם לטלוויזיה האינטראקטיבית. ■ באמצעות מסופים אלה יזמינו לקוחותינו מגוון רחב של מוצרים ושרותים הכוללים: מוצרי מזון, נקיון, הגיינה, כלי בית ומטבח, ספרים, עיתונים וכתבי עת, סרטי ווידאו, דיסקים, פרחים, מתנות, מוצרי אלקטרוניקה וחשמל ומזון מוכן. ■ לקוחותינו יהנו ממגוון שירותים שונים כגון: נקיון, שמרטפות, עזרה רפואית או משפטית, לוחות מודעות- דרושים/קונים/מוכרים, שרותי הסעה-מוניות וכו'. ■ כמו כן, ישמשו המסופים כאמצעי להעברת דברי דואר [illegible] לבתי הלקוחות וכן כמדריך דפי זהב אלקטרוני אינטראקטיבי. ■ במרוצת השנתיים הקרובות, מתכננת החברה להעמיד כ-2,000 מסופי קניה ציבוריים וכ-350,000 מסופי קניה ביתיים. ■ לקוחותינו יזמינו מוצרים ושירותים מחנויות ונותני שירותים שונים אשר יהיו מחוברים למסוף החברה. המוצ[illegible] ישלחו לבתי הלקוחות ע"י הספקים עצמם או ע"י זכיינים שיבצעו את [illegible]יות מטעם "ביי–אין קלאב".

דרושים זכיינים

למתן שירותים באופן בלעדי למשתמשי המסופים, בנושאים הבאים:

1. חנויות וספקים שמוצריהם יופיעו ע"ג מסכי המסוף, ברשימה הקבועה (במידה והלקוח אינו מציין ספק ספציפי).
2. פרסום על מסכי המסופים.
3. מתן שירותי שליחים.
4. מתן שירותי דואר ופקס.
5. ספקי מידע בתחומים שונים.

ציבור היצרנים, נותני שירותים, יזמים ובעלי עסקים– מוזמנים להציע הצעות לשילובם במסגרת פעילותינו הענפה

המעוניינים לקבל פרטים נוספים יתקשרו לענת או עידית בטל. 177-022-4181 (ממרכז הארץ), 03-527-2261 או בכתב: ביי–אין קלאב בע"מ, גורדון 31 ת"א 63414, פקס. 03-527-2262

בוקום

יש אלטרנטיבה!

התנועה המסורתית (קונסרבטיבית) מציעה שירותי דת לכל אזרחות מדינת ישראל. [illegible] האורתודוקסית על עיקרה נישואין [illegible] היהודית. [illegible]

[illegible] יש לחדש דרך חיים של [illegible] כל המעוניינים בביקור בבית [illegible] או בנישואין כדת משה וישראל [illegible] לכנות ללשכה לשירותי דת [illegible] במקום מגוריו.

לפרטים נוספים ללמוד על השירותים: 177-022-0320
התנועה המסורתית
ת.ד. 7559, ירושלים 91074

הממשלה תזרז את אישור החוק האוסר פעילות פוליטית של אש"ף במזרח ירושלים

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

הממשלה תזרז את הליכי החקיקה של החוק שנועד למנוע פעילות מדינית ופוליטית של אש"ף והרשות הפלשתינית במזרח ירושלים, ותביאו עד סוף דצמבר לאישור סופי במליאת הכנסת. כך סוכם בדיון שקיים שר המשפטים, דוד ליבאי, עם היועץ המשפטי לממשלה מיכאל בן־יאיר, יו"ר ועדת החוקה של הכנסת, ח"כ דדי צוקר והמשנים ליועץ המשפטי שלמה גוברמן ויהודית קרפ.

בדיון הוחלט להאיץ ולייעל את הליכי החקיקה של החוק ליישום הסכם עזה ויריחו, שהגבלת פעילות אש"ף בישראל מהווה פרק בתוכו. סוכם כי תוקמנה שלוש ועדות משנה שידונו במקביל ב־11 פרקיו של החוק, לקראת קריאה שנייה ושלישית.

גורם משפטי בכיר ציין כי הוחלט לפצל את הטיפול בפרקי החוק השונים, על מנת להבטיח שסיעות הימין התומכות בהגבלת פעילות אש"ף בישראל, אולם מתנגדות לאישור יישום הסכם עזה ויריחו, יתמכו באישורו של הפרק הדן בהגבלת הפעילות של הרשות הפלשתינית. כמו כן יבטיח פיצול החוק לפרקים, שסיעות חד"ש ומד"ע, וכן כמה ח"כים במרצ, המתנגדים להגבלת הפעילות המדינית של אש"ף במזרח ירושלים, יתמכו באישור הפרקים האחרים של ההסכם עם אש"ף.

ח"כ צוקר אמר כי צוות אחד ידון בנושאי העזרה המשפטית, צוות שני יטפל בפרק הדן בהגבלות לפעילות אש"ף בישראל וצוות שלישי יעסוק בהיבטים הכלכליים של יישום ההסכם.

השר ליבאי הבהיר כי יש לפעול בדחיפות להשלמת הליכי החקיקה, משום שבסוף דצמבר יפוג תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה ושומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית). לדבריו, אם התקנות לא יוחלפו בחוק חדש, לא ניתן יהיה להפעיל עוד את כל הסדרי העזרה המשפטית בין ישראל לשטחים, כפי שנעשה מאז מלחמת 1967.

ליבאי. לפעול בדחיפות

תושב קלקיליה נורה ונפצע באורח בינוני בתום מרדף משטרתי באזור השרון

מאת משה מובאל

תושב קלקיליה נורה ונפצע אתמול באורח בינוני מידי של שוטר יחידת הסיור המיוחדת (יס"מ) של מרחב דן במשטרת תל אביב, בתום מרדף שהחל בהוד השרון והסתיים בצומת מורשה. חברו של הפצוע נלכד. חקירת המשטרה העלתה כי מדובר בשני עבריייני רכוש מהשטחים.

בלשי משטרת כפר סבא הבחינו אתמול בשעה 10 בבוקר בשני פלשתינאים במכונית סובארו באזור הוד השרון. על פי גרסת המשטרה, הורו הבלשים ליושבי המכונית לעצור, אולם אלה לא צייתו ונמלטו לכיוון תל אביב. מוקד מרחב השרון במשטרה דיווח על התקרית למרחב דן, ומחסום הוצב בצומת מורשה.

שני הפלשתינאים שהגיעו מכיוון צומת ירקונים, התקרבו למחסום במורשה, ולטענת השוטרים ניסה נהג המכונית לדרוס את אחד השוטרים במקום. לדבריהם, השוטר הצליח לחמוק, והמכונית התנגשה במחסום ונעצרה. אחד מיושבי המכונית נמלט לעבר חורשה סמוכה והנהג שנשאר במכונית נעצר.

על פי גירסת שוטרי המחסום, החל אחד מאנשי היס"מ לרדוף אחר הבורח. הוא קרא לעברו לעצור אולם זה לא שעה לקריאה. השוטר טען, כי ביצע נוהל מעצר חשוד, שכלל ירי באוויר, ואח"כ ירה לעבר פלג גופו התחתון. אמבולנס שהגיע למקום העביר את הפצוע לביה"ח בילינסון בפ"ת. מחקירת החשוד שלא נפגע עולה, כי השניים הגיעו מטול כרם – שם גנבו את מכונית הסובארו – במטרה לבצע עבירות רכוש שונות בהוד השרון.

זהו המקרה השני השבוע שבו מנהלים שוטרי משטרת תל אביב מרדף מלווה ירויות אחר תושבי שטחים; בשני המקרים נפצעו חלק מנוסעי המכוניות. פרטי התקרית ייבדקו ע"י קצין בודק, וממצאיו יועברו למחלקה לחקירות שוטרים.

מכונית הסובארו בזירת התקרית בצומת מורשה. עפ"י החשד ניסה נהג המכונית לדרוס שוטר שהוצב במחסום

סמל עמית נחמיה בבית המשפט. "מה שנעשה לו זה מעשה שאין כמוהו", אמר פרקליטו

מעצר סמל עמית נחמיה, שהוציא טנק ממחנה ג'וליס, הוארך ב־28 יום

התביעה ביקשה לעצרו עד תום ההליכים: "הצבא לא יכול לקבל מתאה כזו"

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

בית הדין הצבאי של מחוז המרכז הורה לעצור אתמול למשך 28 יום את סמל עמית נחמיה, שהוציא טנק ממחנה ג'וליס לפני כחודש ונסע עימו בכבישים ציבוריים. כתב האישום הכולל תשעה סעיפים, ביניהם הוצאת נשק מרשות הצבא, השמדת רכוש, ושימוש בלתי חוקי ברכב.

אתמול הובא נחמיה בפני בית הדין הצבאי, לצורך דיון בבקשת התביעה להארכת מעצרו עד תום ההליכים. התביעה טענה כי מדובר במקרה חמור ויוצא דופן, לטענתה תכנן נחמיה את המעשה מראש והודיע לחברו כי הוא מתכוון "להתנקם בבסיס".

"צרכי המשמעת הצבאית ייפגעו באופן אנוש, אם חייל אשר לוקח טנק, פוגע ברכוש, אך ורק כדי לזעזע את המערכת הצבאית, יוכל לחזור ליחידתו כאילו דבר לא קרה", טענה התובעת, סרן עו"ד עינת בר־אילן קיץ. "המערכת הצבאית אינה יכולה לקבל מתאה זו", אמרה.

[illegible] ביצע נחמיה את המעשה כתגובה ללחץ והשפלות שספג בבסיס. לדבריה, החייל לא פנה בבקשת עזרה ולא התלונן. "הוא בחר בפתרון הקיצוני", אמרה.

פרקליטו של נחמיה, עו"ד אריה צדוק, התנגד להארכת המעצר עד תום ההליכים. עו"ד צדוק טען כי במהלך תקופה ארוכה נחשף נחמיה להתעללות בבסיסו. "מה שנעשה לו זה מעשה שאין כמוהו, הוא הועבר כעבור משעות הבוקר המוקדמות עד שעות הלילה המאוחרות, ללא תנאים מינימליים", אמר.

עו"ד צדוק הודה כי מדובר במעשה שהינו "תופעה חמורה" אולם ציין כי "לאור מה שנעשה לילד הזה בבסיס, זה שקול אלפי מונים למה שהיה צריך לעשות".

"הטענות המשפטיות שלי היו פשוטות מאוד. הפנתי את תשומת ליבו של בית הדין לעובדה שכל המשך מעצר של הנאשם יביא פרס למתעללים. צריך שבית הדין יבין שכל מי שמתעללים בו יכול למות וצריך למות. שהמתעללים ידעו שזה שהתעללו בו לא הלך לבית סוהר, אלא אלה שהתעללו", אמר צדוק לאחר הדיון.

השופט, סא"ל שי יניב, האריך את מעצרו של נחמיה ב־28 יום. בתום התקופה יתקיים דיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים.

צה"ל אסר על סמל נחמיה להתראיין. אתמול הובא לבית המשפט כבול באזיקים, בליווי שוטר צבאי צמוד שמנע מכתבי כלי התקשורת לפנות אליו.

"היחס שזוכה לו בני מזכיר מדינות בעלות משטרים טוטליטריים. לא נותנים לנו לראות אותו, והוא זוכה ליחס גרוע" אמרה אימו של נחמיה, שנכחה בדיון.

גניבת פצצת תאורה

(ע). דוד רחמים, שוטר מג"ב בן 19 מהרצליה, הואשם בבית משפט השלום בתל אביב כי במארס '94 גנב פצצת תאורה מבסיס מג"ב באזור חברון, בו שירת. הוא שוחרר בערבות בסך 10,000 שקל.

בן־פורת: יש טעויות הדפסה בתמליל של שבס, גם כך הוא סותר את תצהירו לבג"ץ

הפרקליטות ביקשה מבג"ץ לדחות על הסף את עתירת טרנר נגד המבקרת

(ע). מבקרת המדינה, מרים בן פורת, הודתה במכתב ששלחה ליועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, כי נפלו כמה טעויות בעת הדפסת תמליל דבריו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, במשרדה.

עם זאת טוענת המבקרת כי אין בטעויות אלה כדי להשפיע על עמדתה בנושא שיחותיו של שבס עם יעקב טרנר ואריה דרעי. היא ציינה שבמבוא שתי שגיאות הדפסה בתמליל, ולדבריה הן לא בלטו כאשר שלחה את מכתבה הראשון ליועץ המשפטי.

"כמו אז, כך עתה, דעתי היא שהגרסה שמר שבס מסר בתצהירו לבג"ץ שונה בעליל עד כדי סתירה חזיתית לגרסה שמסר לאנשי משרדי", כותבת המבקרת. היא מפנה את תשומת לבו של היועץ המשפטי לממשלה לעובדה שאין בתצהירו של שבס תגובה עניינית לרוב ההשגות שהעלתה במכתבה הראשון אל היועץ.

"טעות בסיסית של טרנר"

פרקליטות המדינה הגישה אתמול לבג"ץ את תשובתה לעתירתו של המפכ"ל לשעבר, יעקב טרנר, נגד מבקרת המדינה, ועדת הכנסת לביקורת המדינה ושר המשטרה משה שחל. הפרקליטות טוענת כי בקשתו של טרנר "לבטל לכל שימוש ועניין" את חוות דעתה של המבקרת, נובעת מטעות בסיסית של טרנר בהבנת מהותו ומטרתו של מוסד מבקר המדינה.

לדברי הפרקליטות, דו"חות מבקר המדינה או חוות הדעת שלו אינם מעניקים זכויות או גורעים מהן, לא במישור המשפטי ולא במישור המינהלי. לפיכך מבקשת הפרקליטות מבג"ץ לדחות את העתירה על הסף.

טרנר התפטר מתפקיד מפכ"ל המשטרה בעקבות החלטת שר המשטרה, משה שחל, לקצר את תקופת כהונתו. החלטתו של שחל באה בעקבות פרסומים בכלי התקשורת, לפיהם בפגישה שקיים טרנר עם נסים זילי, מזכ"ל מפלגת העבודה, הוצעה לו מועמדות לתפקיד ראש עיר מטעם העבודה.

לאחר שהתפטר, טען טרנר בדיון עיתונאי כי שר המשטרה קיצר את תקופת כהונתו מאחר שסירב לבקשת השר להחליף את צוות ופקיד של שר הפנים לשעבר, אריה דרעי. הוועדה לביקורת המדינה מינתה את מבקרת המדינה לחקור בפרשה. המבקרת קיבלה את גרסת השר שחל, וקבעה בין השאר כי טרנר אמר "לא אמת" בפניה.

אחרי פרסום חוות הדעת של המבקרת, עתר טרנר לבג"ץ וטען כי מבקרת המדינה עשתה לו עוול בתהליך הבדיקה שקיימה. הוא טען כי מבקרת המדינה העמידה אותו "בחזקת תובע", שנטל ההוכחה עליו, ולא הפנתה את תשומת לבו לכך שהוא עלול להיפגע מחוות דעתה.

פרקליטות המדינה טוענת כי אין יסוד לטענת טרנר שנפגעה זכות הטיעון שלו. טענה זו מבוססת, לדעת הפרקליטות, על הנחה של טרנר שהוא היה "צד" בסכסוך משפטי, וכי מבקרת המדינה הכריעה הכרעה שיפוטית. לדעת הפרקליטות, הנחה זו מוטעית: "חוות דעת של מבקר המדינה היא ביטוי לדעתו של מבקר המדינה בסוגייה שאליה התבקש על ידי ועדת הכנסת לביקורת המדינה"; עם זאת, העובדה שפלוני שימש מקור מידע בתהליך הביקורת, אינה הופכת אותו ל"צד" בתהליך הביקורת.

הפרקליטות הוסיפה כי גם אם יתגלה שאותו פלוני התגלה כדובר "לא אמת", גם אז לא מוטלת על מבקר המדינה החובה לפנות אליו ולהפוך אותו ל"צד" בהליך הביקורת.

הפרקליטות טוענת כי ניתן לעותר שימוע הוגן על ידי המבקרת, אשר שאלה אותו אם שני קציני המשטרה שסתרו את גרסתו אמינים עליו. רק לאחר שקבע טרנר כי קציני המשטרה אמינים עליו, הוליכה המבקרת לתת משקל לעדויותיהם.

הפרקליטות הוסיפה כי בחוות דעתה בדקה המבקרת את כשרות הפעולה המינהלית של קיצור תקופת שירותו של טרנר. מאחר שטרנר העלה את הטענות, הרי שחובת ההוכחה הוטלה עליו, ומכאן השימוש המטפורי במונח "כמעמד תובע" שנעשה לגביו.

לטענת הפרקליטות, "אין יסוד לטענת העותר, לפיה עקב העמדתו כ'תובע', או 'מתלונן', נמנעה ממנו הזכות להיות מוזהר כי הוא עלול להיפגע מחוות הדעת".

יעקב טרנר גם ביקש מבג"ץ להורות למבקרת להמציא לידיו את כל המסמכים הנוגעים לפרשה, והמסורים לה. בתגובה הודיעה הפרקליטות כי יכולת התפקוד של מוסד מבקר המדינה מותנית בכך שהחומר שהוצג למבקר לא ייחשף; לפיכך היא מבקשת מבג"ץ לדחות בקשה זו.

מכתב גלוי
לראש הממשלה יצחק רבין!

אל תביא לגיון זרים לרמת הגולן

בס"ד מבטאו בנדיבים בכן אלם שאין לו משמעה

עם ישראל כולו בעד ערכי השלום, והוא ערך חשוב בערכי התורה,
אולם, השלום שהוגנב באוסלו הוא שלום של שקר.
גם סנאטור ג'סי הלמס - יו"ר הועדה לעניני חוץ בסנאט האמריקאי
כינה תהליך זה כ"תרמית". הובטח לנו כי לאחר זמן אפשר יהיה לבחון
את יעילות ההסכם, ואכן המבחן הסתכם בפגיעות רבות ביהודים,
חטיפת חיילים, רצח נשים וילדים, פגיעות בלב ירושלים ות"א
הצהרות שטנה כלפי מדינת ישראל מערפאת ובני בריתו החמאס
והג'יאד המוסלמי, ועוד ועוד, זהו שלום של שפיכות דמים
ולא של שמירת החיים.

בנוגע לרמת הגולן, הסכם על נסיגת צה"ל ופנוי ישובים יביא חלילה
למלחמה מחודשת. גם אסאד מבין כמו כולנו, כי התישבות בגולן
ונוכחות צ.ה.ל. מסכנים את שלומה של דמשק ומרתיעים אותו ממלחמה.
ועי"כ אם יפונו שטחי הגולן הרי זו סכנה נוראה למלחמה מחודשת,
ולשלומה של מדינת ישראל. אנו לא מאמינים לאסאד שרצונו
בשלום אמת, ויחסו של אסאד לכיבוד הסכמים ידוע בעולם כולו.

אין זה מוסרי שחיילים אמריקאים יסכנו את חייהם לשמור עלינו.
הסקר האחרון הראה שגם הציבור האמריקאי מתנגד לכך. החלטה שכזו
תסכן חלילה את הידידות השורשית של העם היהודי עם ארה"ב,
ועלולה חלילה גם לסכן את יהודי ארה"ב.

נסיגה מהגולן אינה מוסרית, וע"פ תורה"ק אין לסגת ממנה, ואין סמכות
לממשלה כל שהיא לוותר על חלק מארץ ישראל הנצחית,
ועל אחת כו"כ ממשלה הנשענת על ח"כ ממפלגות אנטי ציוניות
בניגוד לעמדת רוב הציבור במדינה.

אנו פונים אליך מר רבין, אל תבריח את חיילנו מרמת הגולן!
אל תביא זרים לעשות את מלאכתנו!
אל תערב את ארה"ב במאבק לא לה, יש לה עיסוקים רבים בהאיטי,
בסומליה ובוסניה.
שמירת ארץ ישראל מוטלת רק עלינו!
ישראל בטח בה' עוזרם ומגנם הוא

הועד נגד הצבת חיילי ארה"ב ברמת הגולן
ארה"ב - ישראל

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

רבין: "כדאי לח"כי התק"ם לסתום את הפה בעניין הסכמי הקיבוצים"; מירום: רה"מ איבד שליטה עצמית

מאת אבירמה גולן

"אם 50 אלף עובדים מישראל היו מחליפים את פועלי השטחים, רצח החיילת בעפולה אולי לא היה קורה", כך אמר אתמול ראש הממשלה, יצחק רבין במרכז מפלגת העבודה, אשר התכנס לדיון על תקציב המדינה.

"הבעיה שלנו היום איננה ערפאת או אש"ף. אויבי השלום האמיתיים של מדינת ישראל הן התנועות האיסלמיות הטרוריסטיות הקיצוניות הנתמכות על ידי איראן – המזרימה כספים לתנועות הללו ולא רק כספים", אמר רבין.

בתשובה לקריאות כי את מבצע הרצח בעפולה, עבדאללה אבו אלרוב, שהיה כלוא בישראל במשך שלוש שנים, אסור היה לשחרר, השיב רבין כי במאבק בחמאס ידיו "כבולות למחצה", בגלל בתי המשפט ומשום שתקופת המעצר המינהלי, שהוא, כשר ביטחון, האריך בעבר מחצי שנה לשנה, קוצרה שוב על ידי ממשלת הליכוד.

טענה נוספת כלפי המערכת המשפטית העלה ראש הממשלה, בהתייחסו להפשרת קרקעות מדינה. "צריך לעבור שלושה מדורי גיהנום", אמר, "בפניות למבקרת המדינה, ובעתירות לבג"ץ, עד שמפשירים קרקע לבנייה".

האווירה במרכז המפלגה היתה מתוחה ומבין 1,300 חברי המרכז הופיעו רק כמה מאות.

השרים אפרים סנה ודוד ליבאי לא נכחו בישיבה וכמוהם רבים מחברי הכנסת.

לאחר דברי פתיחה של מזכ"ל המפלגה, נסים זווילי, ששוסע בקריאות מחציע, נשא שר האוצר, אברהם שוחט, נאום שעיקרו ציון הישגי הממשלה בתחום הכלכליחברתי. לדברי שוחט, כל הבטחות מפלגת העבודה לציבור בזמן מערכת הבחירות קוימו. שר חם פירט כי סדרי העדיפויות שונו, הוחלה בניית התשתית במדינה, המשק נמצא בתהליך צמיחה שאין כדוגמתו ובמקביל גדל היצוא והתעסוקה והצטמצמה האבטלה.

"הסדר הקיבוצים", אמר שוחט, "יעלה הרבה כסף וימשוך הרבה אש פוליטית נגדנו. מדובר במיליארדים, אבל צריך לעשות זאת". דבריו של שוחט שוסעו בקריאות "מה עשית לבורסה" ו"הבוחרים לא רוצים אותנו יותר".

הקריאות התחזקו על רקע דבריו של רבין, שתקף בעיקר את בעיית האבטלה. "יש 40 אלף עובדים זרים בענף הבניין, שמקבלים פי שניים משכר המינימום. זאת אבטלה או עצלות?"

פעמים אחדות פנה רבין בנאומו אל שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, וביקש ממנה שתסייע לו בנתונים. "תשאלו את אורה", חזר ואמר פעמים אחדות. "אין אבטלה, מלבד בסוגים מסוימים של עיסוקים. נשים, למשל, לא נשלח לעבוד בבניין".

דברים אלה עוררו מורת רוח בקרב חברות מפלגת העבודה, שפרצו בקריאות "למה לא?". עזה רבון קראה: "רבין אתה לא יודע, אבל יש נשים שעובדות בבניין".

רבין תקף בדבריו את חבר הכנסת חגי מירום, מבלי להזכיר אותו בשמו. "אני מציע לנציגי התק"ם בכנסת לסתום את פיהם כשהם מדברים על הסכמי הקיבוצים. מרב שיפשפשו במעשיהם ויזכרו את מי הם מייצגים. אם חברי הכנסת של התק"ם לא יזכרו מי שלח אותם לכנסת ואת מי הם מייצגים", אמר, "אני אזכיר לתק"ם את מי כדאי לו לשלוח לכנסת ואת מי לא".

בניסיון להסביר מדוע צריך להמשיך את ההפרטה, הביא רבין לדוגמה את השק"ם. לדבריו, חיילי התובה שקונים בקנטינות השק"ם במחנות צה"ל, הם שמסבסדים את חנויות הרשת.

יוזה טל מוסיף: בתגובה לדבריו של רבין אמר ח"כ מירום: "שמעתי את דבריו של רבין שנאמרו באובדן שליטה עצמית. אני מבקש להודיע לו כי יש לי כל הכוונות להיבחר לכנסת הבאה ואני מקווה שגם רבין ייבחר".

שר האוצר, אברהם שוחט, וראש הממשלה יצחק רבין (מימין) בישיבת מרכז מפלגת העבודה

ביום ב' תובא לאישור הכנסת הצעת חוק שנועדה לאפשר צירוף יעו"ד לקואליציה

מתנגדי ההצעה הגישו מאות הסתייגויות כדי לעכב את הדיון

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

דיון מרתוני עד לשעות הלילה המאוחרות, צפוי ביום שני הבא במליאת הכנסת, כשתובא לאישור בקריאה שנייה ושלישית הצעת החוק שנועדה לאפשר את צירוף סיעת יעו"ד לקואליציה.

סיעות האופוזיציה (הליכוד, צומת והמפד"ל) הגישו מאות הסתייגויות להצעת החוק, על מנת להביא להתמשכות הדיון.

על פי תקנון הכנסת, זכאי חבר כנסת למכסת זמן של חמש דקות עבור כל הסתייגות שהגיש. לפיכך יש להניח שהדיון ימשך שעות ארוכות, ושלאחר מכן יחל הליך ההצבעות, שאף הוא עשוי להיות ממושך.

שלשום אישרה ועדת החוקה של הכנסת, את נוסח הצעת החוק של הח"כים אלי דיין וסלאח טריף (עבודה).

לדיון, שהחל בשעה תשע בבוקר, התייצבו רק שלושה ח"כים מהקואליציה התומכים בחוק: יו"ר ועדת החוקה, דדי צוקר ממרצ, יו"ר הקואליציה, אלי דיין ויו"ר הכנסת חגי מירום מהעבודה. נציגי האופוזיציה, המתנגדים בתוקף לחוק, ועמד על כך שצוקר קיים את ההצבעה בהקדם, האשימו אותו במחטף, ותבעו לקיים הצבעה חוזרת.

בהצבעה החוזרת שנערכה בשעות הצהריים, בתוך שוויון; 7 נציגי הקואליציה תמכו בהצעת החוק, ו-7 נציגי האופוזיציה התנגדו. נציג ש"ס נעדר מההצבעה.

לנוכח העובדה שלא הושגה הכרעה, נדחה עירעורם של נציגי האופוזיציה, ונסללה הדרך להביא את החוק לאישור המליאה.

הצעת החוק קובעת, שח"כים שהתפלגו מסיעת האם שלהם, והוכרו כסיעה עצמאית, יוכלו לכהן כשרים וכסגני שרים בממשלה. דיין ציין שכוונת החוק המקורית היתה להבחין בין פרישה של חבר כנסת בודד, שלא ניתן להכיר בו כסיעה עצמאית, לבין מצב בו התפלגה סיעה שלמה, שלא תחולנה עליה מגבלות כלשהן, והיא רשאית להצטרף לקואליציה.

הצעת החוק בעקבות החלטת בג"ץ, שפגעה ברוב דעות את צירוף סיעת יעו"ד לקואליציה.

ח"כ אליעזר זנדברג (צומת) המייצג את סיעתו בוועדת החוקה, ציין כי גם אם לאחר הדיון הממושך במליאת הכנסת, יאושר החוק בקריאה שנייה ושלישית, לא יוכל ח"כ גונן שגב להתמנות לשר, וח"כ אלכס גולדפרב לסגן שר, משום שבכוונת האופוזיציה להפוך את ההצבעה לאישור של החוק, להצעת אי אמון.

לדבריו, יביא הדבר לדחייה אוטומטית של ההצבעה למשך שבוע.

[illegible]

שבס הורה על הקמת צוות לבדיקת כישלון תוכנית לעידוד עליית צעירים

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעלייה וקליטה

תוכנית "נעלה 16", שנועדה לעודד עלייה של צעירים יהודים מחבר המדינות, נכשלה – כך אמר אתמול מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, בדיון שערך עם ראשי הגופים העוסקים בקליטת עלייה הסוכנות היהודית ולשכת הקשר.

בפגישה נכחו יו"ר הנהלת הסוכנות בפועל, יהיאל לקט, מנכ"ל הסוכנות, משה נתיב, ראש יחידת חבר המדינות, ד"ר ברוך גור, ראש לשכת הקשר, סגן שר החינוך, מיכה גולדמן ומנכ"ל משרד הקליטה, אפרים כהן.

שבס אמר כי למרות הבטחות הסוכנות היהודית בפאריס שעבר, להביא במסגרת התוכנית 5,000 צעירים יהודים מחבר המדינות ללמוד בבתי ספר עליסודיים בישראל, הצליחו מפעילי התוכנית להביא רק 1,400 צעירים בגילאים הנכללים בתוכנית, ועוד כ-600 צעירים בני 17, שלא היו אמורים להיכלל בתוכנית המקורית.

שבס החליט בפגישה, על דעת הנוכחים, כי יוקם צוות משותף לסוכנות, לשכת הקשר ומשרד החינוך, שיפיק לקחים מכישלון התוכנית, ויגבש דרכי פעולה לשנה הבאה. שבס אמר לראשי הגופים העוסקים בתוכנית כי "ייתכן שההתחייבות להביא 5,000 צעירים לארץ לא עמדה במבחן המציאות, ובפועל אין אפשרות לגייס צעירים במספר שהובטח. לקראת השנה הבאה יש לגבש אומדן מדויק יותר שיעמוד במבחן המציאות".

לקט אמר אתמול כי מבין 5,000 צעירים שאותרו בחבר המדינות הנבחנו נכשלו 56% במבחני הכניסה לתוכנית "נעלה 16".

רח' שמואל הנביא ביים חסום בשבת בניגוד לחוק

חרדים נוהגים לחסום קטע בכביש בכל שבת זה כחצי שנה

שחר אילן ונדב שרגאי

רחוב שמואל הנביא בצפון ירושלים נחסם בידי חרדים בשבתות, ללא אישור ובניגוד לחוק, מזה כחצי שנה.

לפני כשנה וחצי ערכו החרדים מאבק מלווה הפגנות אלימות כדי להביא לסגירת הרחוב, אך הוא הסתיים בכישלון.

רחוב שמואל הנביא היה עד לפני שנים מספר, הגבול בין האזור החרדי, שסביב מאה שערים לשכונת המצודה שמואל הנביא. בשנים האחרונות התיישבו חרדים רבים באזור, וחלקו של הרחוב נסגר לתנועה בשבתות.

קטע הפריצה הוא הקטע שבין רחוב יחזקאל, לצומת בראילן, המהווה את אחת הכניסות לשכונת שמואל הנביא.

החרדים טוענים שהתנועה ברחוב שמואל הנביא בשבת איננה חיונית, כיוון שהאזור ממילא הפך חרדי, וישנן כניסות אחרות לשכונה.

מנכ"ל מוסדות חסידות מריגרה, הרב חיים יצחק כהן, חבר בוועדה שמינה ראש העיר לבדיקת נושא הכבישים, אמר לגבי קטע הפריצה "שמים כמה מחסומים ביום שישי, האיש לא פוצה פה".

לדבריו, "מאז שנפתח כביש מס' 1 (כביש עוקף המקשר בין צפון ירושלים למרכז העיר. ש"א) הפסיק לנסוע בכביש. עברו שם רק ערבים", אמר.

כהן סבור, שהמציאות בשטח מוכיחה, שמלכתחילה היה צריך לסגור את הכביש: "אני אומרתי כל הזמן שהמאבק מיותר, ובמקום זה, צריך לשים מחסומים בשקט".

מקורות במשטרה אמרו, שבין החרדים למשטרה נערך ברחוב שמואל הנביא מזה חודשים רבים, "משחק של שוטרים וגנבים". "החרדים חוסמים את הכביש בשבתות בעזרת עמודי חשמל (הנלקחים מאתר עבודות סמוך), צפרדעי אשפה ומחסומים אחרים", אמרו במשטרה.

לדבריהם, במשך חלק מהשבת, מוצב כוח משטרה באזור שמואל הנביא ובראילן, ובשאר הזמן נערכים סיורים במקום.

אם השוטרים מסוגלים, אמרו במשטרה, הם מפנים את המחסומים בידיהם, הכוללים אשפה שהושלכה לכביש. אבל, כשמדובר בעמודי חשמל או בצפרדעים, אין השוטרים מסוגלים לפנותם לבד, אמרו.

ראש סיעת מרצ בעירייה, אורי בן יקותיאלי אמר, שמידי שבת הוא מקבל טלפונים מנהגים, שמבקשים לעבור ברחוב ונפגעים. לדבריו, המשטרה עומדת מנגד ולא עושה דבר.

סגנית ראש עיריית ירושלים, תרצה פרנקל, אומרת, שהעירייה לא סגרה את קטע הפריצה ברחוב שמואל הנביא. אם הרחוב נחסם בפועל, הדבר נעשה שלא באישור העירייה ולא בידיעתה, אמרה.

היום אחר הצהריים, מתכננת מרצ הפגנה בכביש בראילן הסמוך לרחוב שמואל הנביא.

מסקר שערכה יחידת ההנדסה והתחבורה של עיריית ירושלים בשבועיים האחרונים עולה, שביומי חול, גדול נפח תנועה בכביש בראילן פי 2.5 מאשר בשבתות. הסקר הועבר לידיעת אליעזר שטרום, יו"ר הוועדה הציבורית לבדיקת מדיניות סגירת רחובות לתנועה בשבתות. לדברי שטרום, הנתונים המדוייקים טרם עובדו, ובישיבתה הקרובה של הוועדה ביום רביעי הבא, ידונו בתוצאות הסקר.

בד"צ, העדה החרדית, דחה השבוע את הצעת הפשרה שהועלתה במאבק השבת הנוכחי ברחוב בראילן.

על פי הצעה זו, ייסגר רחוב בראילן לתנועה בשעות התפילה בלבד.

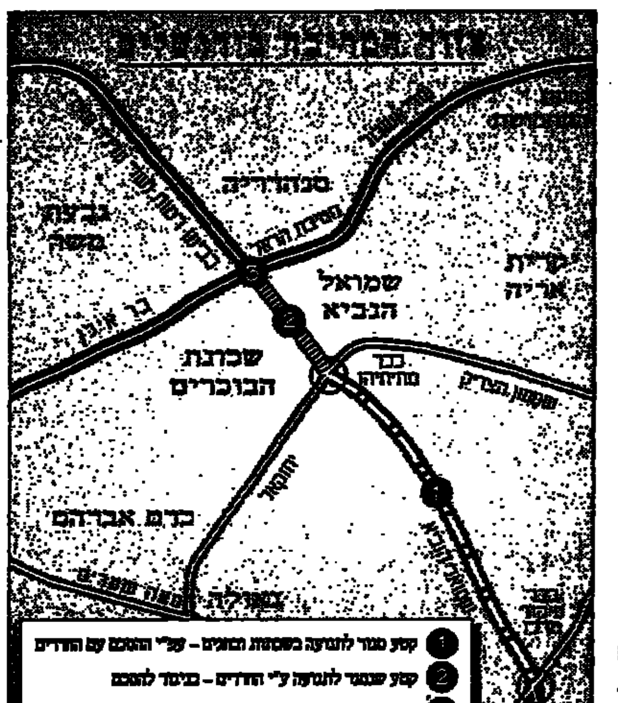

בעקבות דרישת החרדים הופסקה חפירת המנהרה לעיר דוד

מנכ"ל החברה לפיתוח מז' העיר: אם יתגלו קברים, נבטל את החפירה

מאת שחר אילן

מנכ"ל החברה לפיתוח מזרח העיר, יואל מרינוב, הורה בתחילת השבוע להפסיק את עבודות חפירת המנהרה מתחת לכביש העופל במורד הר הבית לעיר דוד, בגלל התנגדות אתרא קדישא.

במגעים שנערכו השבוע סוכם, שהעבודות יימשכו בינתיים בצידו השני של הכביש, והחברה לפיתוח מז' העיר תממן משגיח בשכר מטעם אתרא קדישא. יו"ר אתרא קדישא, הרב דוד שמידל, אמר, שאם יתגלו בעת העבודות קברים יהודיים עתיקים, תתנגד אתרא קדישא להפירת המנהרה.

חפירת המנהרה היא חלק מהבנות שעורכת עיריית ירושלים לקראת "חגיגות ה-3,000 לירושלים". הכוונה היא לבנות שבילת מהגן הארכיאולוגי בעיר דוד לגן הארכיאולוגי בדרום הר הבית, שתעבור במנהרה מתחת לכביש העופל. אתרא קדישא, שהעבודות לא תואמו איתה, הגיבה בתלונות נועמות לעירייה.

לדברי יו"ר אתרא קדישא, הרב דוד שמידל, התוכנית להעביר את המנהרה במאזן, כדי לא לפגוע בכביש, עלולה לפגוע בקברים לא ידועים – בניגוד לחפירה שנעשית מלמעלה למטה.

במגעים שנערכו השבוע סוכם שייערכו חפירות בדיקה בדרום הכביש, בצידו הקרוב לעיר דוד, כדי לבדוק אם יש שם קברים. כמו כן סוכם, כי החברה לפיתוח מזרח העיר תממן משגיח על החפירות בשכר. ככל הידוע, זו הפעם הראשונה בתולדות מלחמת הקברים בישראל – שהמשגיח ממומן על ידי גורם ממלכתי.

מנכ"ל החברה לפיתוח מזרח העיר אמר, שהדבר לא ייעשה בניגוד להלכה, ואם יימצאו קברים, תחפש החברה תוואי אחר למנהרה או שתבטל את החפירה כליל.

אוניברסיטת בר-אילן
הפקולטה למשפטים
כנס בנושא
ההשלכות של חוקי היסוד בזכויות האדם על המשפט הפלילי
הכנס יתקיים באוניברסיטת בר-אילן בימים שלישי ורביעי ג'-ד' בטבת תשנ"ה 7-6 בדצמבר 1994.
מושב הפתיחה ביום ג' בשעה 17.30 באולם מינץ
ההרצאות יימשכו ביום ד' במשך כל היום,
ויתקיימו באולם משפטים מבוימים בבניין הפקולטה למשפטים.
הכנס ידון בהשלכות של חוקי היסוד על החלק הכללי של דיני העונשין,
על העבירות הספציפיות ועל ההליך הפלילי.
מרצים: המשנה לנשיא בית המשפט העליון, אהרן ברק; המשנה לנשיא בית המשפט העליון (לשעבר), מנחם אלון; פרופ' ע' רקמן, פרופ' ע' פרוש, פרופ' מ' קרמניצר, פרופ' מ' גד-אריה, פרופ' א' הרנון, פרופ' י' שחר, פרופ' א' אנקר; ד"ר ע' גרוס, פרופ' ל' סבה, ד"ר ר' קנאי, השופט ד"ר ד' ביין, פרופ' ק' מן, פרופ' ל' שלף, עו"ד י' קרפ.

השפעת מלחמת ששת הימים על התפתחות התפוצות
כינוס מדעי בין לאומי
נערך ע"י
המכון ליהדות זמננו ע"ש אברהם הרמן, בהשתתפות המחלקה לארגון ולקשרים קהילתיים בהסתדרות הציונית העולמית
יום ב', ט"ז טבת תשנ"ה, 19.12.1994
19:30 - מושב הפתיחה, בבנייני האומה, אולם אורן 4
יו"ר - פרופ' חיים אבני, יו"ר הכנס.
ברכות - פרופ' יהושע בן אריה, רקטור האוניברסיטה העברית
ומר אלי אייל, ראש המחלקה לארגון ולקשרים קהילתיים בהסתדרות הציונית העולמית
כרוניקה של המאורעות - מאי-נובמבר 1967
מלחמת ששת הימים בפרספקטיבה הסטורית: הערכות
פרופ' אליעזר שביד, פרופ' שלמה אבינרי, פרופ' משה ליסק, פרופ' יהודה באואר
שיר חובק תפוצות - "ירושלים של זהב"
יום ג', י"ז טבת תשנ"ה, 20.12.1994
באולם הסנט של האוניברסיטה העברית, הר הצופים
9:00 - 11:00 - מושב ראשון: מלחמת ששת הימים: ההשפעה על קהילות בארבע תרבויות: ארה"ב, בריה"מ, צרפת ומכסיקו
11:30 - 13:30 - מושב שני: גוש המשטרים הקומוניסטיים: בריה"מ, הונגריה, רומניה, פולין
14:30 - 16:30 - מושב שלישי: הארצות דוברות אנגלית: אוסטרליה, קנדה, ארה"ב ואנגליה
17:00 - 18:00 - מושב רביעי: ההשפעה על הקהילה בארגנטינה
19:30 - 21:00 - מושב ערב במכון ון-ליר, רח' ז'בוטינסקי 43, [illegible]
היהודות בארצות האיסלם מול מלחמת ששת הימים : הידוע והטעון מחקר
מר שלמה הלל, יושב ראש עולמי של קרן היסוד, יו"ר ;
פרופ' מיכאל אביטבול ; פרופ' אמנון נצר ; פרופ' ששון סומך ; ד"ר חיים סעדון
יום ד', י"ח טבת תשנ"ה, 21.12.1994
באולם הסנט של האוניברסיטה העברית בהר הצופים
9:00 - 10:00 - מושב חמישי: ההשפעה על הקהילה בצרפת
10:30 - 12:30 - מושב שישי: השפעת מלחמת ששת הימים: פרספקטיבות סוציו-פוליטיות וכלכליות
14:00 - 15:30 - מושב שביעי: סופרים יהודיים ומלחמת ששת הימים
16:00 - 18:00 - מושב שמיני: מלחמת ששת הימים: ההיבטים של הנוער והרמים הדתיים
19:00 - 21:00 - קבלת פנים ומושב נעילה בבית מאירסדורף, הר הצופים
המממדים היהודיים והאידיאולוגיה הציונית
יו"ר ומנחה - מר יהיאל לקט, יו"ר בפועל של ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית ;
פרופ' דניאל אלעזר ; פרופ' גדעון שמעוני. דברי נעילה: פרופ' חיים אבני, יו"ר הכנס.

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
היחידה ללימודי המשך ולימודי חוץ
לימודי תעודה
מינהל עסקים
פתיחת הלימודים 12.12.94
פרטים והרשמה
הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל,
היחידה ללימודי המשך ולימודי חוץ,
רח' ליסין 14, תל-אביב 62997
טל' 03-6962134, פקס 03-6918799

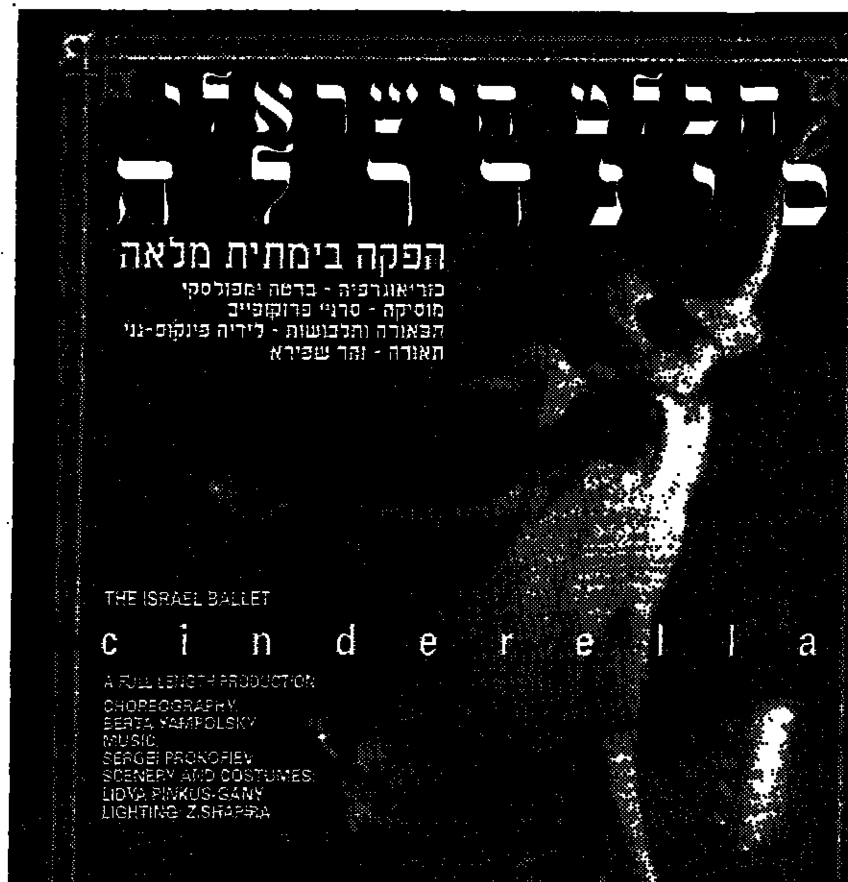

"סינדרלה" - חוויה לכל המשפחה - לא להחמיץ
ת"א משכן לאמנויות הבמה
הופעה אחרונה בתל-אביב
יום שלישי, 13.12.94, בשעה 19:00
כרטיסים כוללים באשראי: "קסטל" - אבן גבירול 153, ת"א טל' 03-6044725/6047678.
ברטה ימפולסקי והלל מרקמן

במשרדי חברת "שף" נמצאה קלטת האזנות סתר למנהל מחלקת המחשב ב"מעריב"

מאת ראובן שפירא

בחיפושים שערכה המשטרה לפני כשלושה שבועות במשרדי חברת "שף – שירותים טכניים", בבעלות ישראל שחם ומרדכי פרידן, נמצאה קלטת ובה שיחות, שהוקלטו בהאזנת סתר בלתי חוקית, למנהל מחלקת המחשב של עיתון "מעריב", גיורא גילת. האזנת הסתר נעשתה לטלפונים במשרדו של גילת, בבית מעריב בתל אביב.

בעלי חברת שף – אשר הועסקה על ידי מעריב והחברה האם שלו, "הכשרת הישוב" – נעצרו לפני כשלושה שבועות על ידי היחידה הארצית לחקירות פשעים של המשטרה. הם חשודים בביצוע האזנות סתר בלתי חוקיות ובמתן שוחד לעובד בזק, שסייע להם במידע פנימי. המשטרה חוקרת אותם גם על נסיבות הימצאות הקלטת ובה שיחותיו של גילת במשרדו.

בשבוע שעבר פורסם כי במשרדי חברת שף נמצאה גם קלטת בה תועדה האזנת סתר לבעל הטור אמנון אברמוביץ', ממעריב. גם הקלטות אלה בוצעו במשרדו בעיתון.

המשטרה ממשיכה בחקירתה כדי לברר מי אחראי להאזנות הסתר לעובדים בבית מעריב ומי הזמין אותן. גורמים בכירים במשטרה מעריכים, כי גילוי הקלטת של האזנות הסתר במשרדי שף – אשר עבדה עבור מעריב בתקופת ביצוע ההאזנות לאברמוביץ' ולגילת – עשוי להביא בקרוב לחקירתם של בכירים בעיתון. זאת, בין השאר בעקבות מידע שהיה בידי המשטרה לפני מעצרם של שחם ופרידן. על פי מידע זה, בוצעו בבית מעריב האזנות סתר לעובדים, בידיעת בעלי תפקידים בכירים בעיתון.

עורך מעריב, עופר נמרודי, אישר לאחר מעצרם של בעלי שף כי החברה מועסקת זה שנה וחצי על ידי הכשרת הישוב ומעריב. לדבריו, החברה הועסקה רק במשימות מניעה וסיכול האזנות סתר.

מנהל מחלקת המחשב במעריב אישר כי זומן למשטרה לפני כשבועיים וחצי והשמעה בפניו קלטת, בה תועדו שיחות טלפון שקיים לפני יותר משנה ממשרדו בבית מעריב. בשיחות אלה שוחח גילת עם גורמים חיצוניים וגם עם אנשים ממעריב בענייני עבודה.

לדבריו, לא נאמר לו היכן נמצאה הקלטת ובאילו נסיבות היא הוקלטה. "כל העניין נראה לי מוזר. איני יודע למה האזינו לי ומה רצו לדעת", אמר גילת.

האזנת סתר קודמת לגילת

האזנת סתר קודמת לגיורא גילת, שנעשתה לטלפונים בביתו בחיפה לפני כשנתיים, נחשפה על ידי המשטרה כבר לפני כחצי שנה ובביצועה מואשמים רפי פרידן ויעקב צור, בעלי חברת החקירות הפרטית אצ"מ. פרידן וצור עומדים כיום לדין בגין ביצוע עשרות האזנות סתר בלתי חוקיות. גם חברת אצ"מ הועסקה על ידי מעריב בשנתיים שחלפו, לדברי הנהלת מעריב, בתפקידי מניעת האזנות וסיכול ריגול מסחרי.

העורך הראשי של מעריב, עופר נמרודי, מסר אמש את התגובה הבאה: "גיורא גילת הוא מנהל יחידת המחשב בעיתון מעריב. תפקידו נחשב לאחד מהרגישים ביותר במערכת והוא עוסק במידע רגיש ביותר בכל הקשור לעיתון, מערכות המידע המופעלות על ידו וכיוצא בזה. אם אכן בוצעה האזנה לגילת, הדבר חמור ביותר ואין ספק שלאחר שיתבררו פרטים בעניין זה יצטרך מעריב לבצע בקרת נזק ולהיערך בהתאם. מעניין יהיה לגלות למי היה אינטרס לנסות לאסוף מידע, מסוג המידע בו עוסק גילת.

"מעריב הגיש בימים האחרונים שתי תלונות למשטרה: אחת בעניין חקירת האזנות הסתר הבלתי חוקיות לעיתונאי במעריב (אמנון אברמוביץ'), השנייה בעניין ביזוי ראיות בפרשה זו. מעריב מקווה כי המשטרה תעשה כל שביכולתה כדי להגיע למבצעי ומזמיני עבירות אלה", מסר נמרודי.

לפני שבועות אחדים פורסם כי מנהלים בכירים בעיתון מעריב בדקו בשנה שעברה הכנת תשתית להאזנות סתר לעובדים במערכת ובבית מעריב, בסיועו של קבלן האזנות הסתר ותני מועקי ואנשי חברת אצ"מ.

העורך הראשי של מעריב, עופר נמרודי, הכחיש אז מכל וכל את הטענות בדבר האזנות סתר לעובדי מעריב, כביכול בידיעת בכירים בעיתון.

צלום: מיקי קרצמן

במשימה שערכו אתמול נציגי המודיעין של יחידת התקליטים בישראל בסיוע המשטרה, נחשף "מפעל" ביתי לשכפול קלטות שמע, שפעל בדירה בצפון תל אביב. המשטרה עצרה לחקירה את בעל הדירה ועוד שני צעירים נוספים שעבדו במקום, והחרימה עשרות אלפי קלטות מזויפות. בתמונה: קלטות מזויפות שנמצאו בדירה (משה מובאל)

משרד הבריאות נתן גיבוי לרופאה, שלא דיווחה על התעללות מינית בבת 3

הרופאה ביקשה מהאם למסור חוות דעת לעובדת הסעד

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעבודה ורווחה

נציב קבילות הציבור במשרד הבריאות, פרופ' מרסל אליקים, העניק גיבוי לרופאה בקופת חולים מכבי, שבדקה פעוטה בת שלוש וחצי – שעברה התעללות מינית והדבקה במחלת מין – ולא דיווחה על כך לרשויות. מנכ"ל משרד הבריאות, מרדכי שני, טען לאחר מכן, כי אינו מתערב בהחלטות נציב קבילות הציבור.

לפי חוק העונשין, צפוי לעונש מאסר של חצי שנת מאסר על איש מקצוע שאינו מדווח לרשויות – לפקיד הסעד או למשטרה – על חשד להתעללות מינית או פיזית בקטין או באדם מוגבל.

הילדה הובאה על ידי אמה לבדיקה בסניף קופת חולים מכבי בצפון הארץ במאי השנה. האם נמצאת בהליכי גירושין מאבי הילדה וחיה עם בן זוג.

בתום הבדיקה נתנה הרופאה לאם מכתב שהכיל את ממצאי הבדיקה, והורתה לה למסור אותו לעובדת הסוציאלית במקום מגוריה. האם לא העבירה את המכתב לרשויות הרווחה, וכתוצאה מכך לא פתחה המשטרה בחקירה.

חודשיים וחצי לאחר שהרופאה בדקה את הילדה, גילתה מנהלת מחלקת שירותי הרווחה באוקראי, לאחר שיחה עם אותה רופאה, כי אצל הילדה התגלו סימני מחלת מין. בתלונה שהעבירה למועצה לשלום הילד ציינה המנהלת, כי "נדרשו צעדים יוצאי דופן כדי לחייב את האם להגיש לנו מסמך חיוני זה".

עוד ציינה המנהלת, כי הרופאה לא טרחה לברר מה שמו של פקיד הסעד במחלקת הרווחה, וציינה בפנייתה "לכבוד פקיד סעד". הרופאה לא ציינה מי הביא את הילדה לבדיקה, וכן לא שאלה את האם מי המבוגר שהתעלל בפעוטה. היא רק כתבה, כי "התעורר חשד לגבי הדבקה מינית ממבוגר".

משנודע הדבר לאבי הילדה ולסבה וסבתה, הם התלוננו בפני נציב קבילות ציבור במשרד הבריאות. פרופ' אליקים השיב, בין השאר: "נראה לי טבעי שרופא מוסר לאם הילדה החולה מכתב ביד, כדי שהיא תעביר אותו ישירות לעובדת הסוציאלית". אליקים לא זימן את הרופאה לבירור.

מנכ"ל המועצה לשלום הילד, יצחק קדמן, ביקש כי מנכ"ל משרד הבריאות יתערב בעניין. "איני מבין", כתב קדמן לשני, "כיצד אדם שתפקידו להיות לפה לאותו הקטן, מגן משום מה על אשת מקצוע במערכת למרות שגיאותיה הבולטות. אין כל טעם בקיומו של נציב קבילות הציבור במשרד הבריאות, אם תפיסתו היא שעליו להגן על הרופאים ועל הממסד במקום על הציבור".

מנכ"ל משרד הבריאות השיב כי אינו מתערב בהחלטות נציב קבילות הציבור במשרדו, וציין כי החוק אינו מחייב אותו לכך.

ממשרד הבריאות נמסר אתמול בתגובה, כי "המשרד יבדוק אם הדרך שבה בחרה הרופאה לדווח היתה מוטעית, ויפעל בהתאם". היועצת המשפטית של קופת חולים מכבי, שהתלונה הובאה בפניה, העירה לרופאה כי נהגה שלא כשורה.

חשד: פקיד בבנק הדואר ביטל הוראות תשלום ולקח המזומן לעצמו

מאת משה מובאל

שמואל אסולין, בן 27 מבני ברק, נעצר בחשד שנהג לשלשל לכיסו כספי במזומן שקיבל מלקוחות עבור תשלומים שונים בעת שעבד כפקיד באחד מסניפי בנק הדואר בעיר. על פי החשד, ביטל אסולין את הוראות התשלום שקיבל.

מעשה המרמה נחשף כאשר אחד הלקוחות, ששילם את הביטוח על מכוניתו באמצעות הפקיד, גילה לאחר שאירעה לו תאונה, כי רכבו אינו מבוטח.

אסולין, שהיה קופאי בבנק הדואר במשך כשנתיים וחצי, קיבל בין היתר הוראות תשלום עבור ביטוחי רכב, אגרות טלוויזיה ועוד. בחודש אוגוסט השנה, התלונן אחד מלקוחות הבנק כי הכסף לא הועבר לחברת הביטוח. בדיקה פנימית אימתה את תלונתו של הלקוח ובחודש ספטמבר פוטר החשוד מעבודתו.

אסולין אינו מודה בכל החשדות ושופט בית משפט השלום בתל אביב, ג'ורג' קרא, הורה להשאירו בתנאי מעצר בית.

נדחתה הקראת כתב אישום נגד יו"ר המועצה הדתית רחובות בשל אשפוז בבי"ח פסיכיאטרי

מאת צבי הראל

בית משפט השלום ברחובות דחה שלשום את הקראת כתב האישום נגד יושב ראש המועצה הדתית ברחובות, יצחק גרה, המואשם בעבירות של זיוף בידי עובד ציבור, שימוש במסמך מזויף ושבועת שקר לבג"ץ.

סניגורו של גרה, עו"ד שמואל רבלסקי, אמר שהסיבה לדחיית הקראת כתב האישום היא שבימים אלה אושפז הנאשם אישפוז חוזר במחלקה הפסיכיאטרית בבית החולים תל השומר. ככל הנראה, הוסיף עו"ד רבלסקי, ייעדר הנאשם מהופעותיו בבית המשפט בתקופה הקרובה.

לפני כחצי שנה הוגש כתב האישום נגד גרה, בן 51, המכהן גם כמנהל אגף לחינוך דתי ולתרבות תורנית בעיריית רחובות.

התובע, עו"ד דורון פורת, טוען בכתב האישום כי בגלל חילוקי דעות על רקע פוליטי, ביקש הנאשם להדיח את גזבר המועצה הדתית, פנחס כהן, שאינו נמנה עם חברי סיעתו.

לטענת עו"ד פורת, במאי 92', ערכו כמה אנשים, בהם הנאשם, מסמך בו נכתב, שכהן אינו מכהן יותר כגזבר המועצה הדתית, וחתימתו על חשבונות הבנק של המועצה, מבוטלת.

גרה, נאמר בכתב האישום, שלח את המסמך אל הבנקים שבהם נוהלו חשבונות המועצה הדתית. עוד נטען, שהנאשם זייף מסמך כדי להדיח את הגזבר מתפקידו, ובכך להגדיל את כוחו במועצה.

השופט זאב המר, בעתור לבקשת הסניגור, דחה את מועד הקראת כתב האישום ל-28 בדצמבר.

פלילים / משה טובאל

● **בת 13 נאנסה על ידי בן 17.** בת 13 וחצי מראשל"צ התלוננה שלשום בלילה במשטרה כי נאנסה על ידי נער בן 17, אשר איים עליה שאם תתנגד לו ירצח אותה. בדיקה גינקולוגית אימתה את טענתה שנאנסה.

הנערה סיפרה לחוקרים שהצעיר הורה לה להיפגש איתו במועד מאוחר יותר. שוטרים המתינו במקום לחשוד, עולה חדש מחבר העמים, ועצרו אותו. בחקירתו הוא טען שיחסי המין היו בהסכמת הנערה.

● **קרב סכינים בלוד.** אתמול בבוקר התפתח ויכוח על רקע פלילי בין שני תושבי לוד, ערבי ויהודי, שניהם מוכרים למשטרה. תוך כדי המריבה הם דקרו זה את זה בסכינים, נפצעו באורח קל ופונו לבית החולים אסף הרופא. ליד מיטתו של הערבי היתה אמו, שהחלה לצעוק ולקלל את היהודי, אשר בתגובה דקר אותה בבטנה. שני הדוקרים נעצרו.

● **צעירה חשודה בהנהגת כנופיית גנבי מכוניות.** שרה נטע סבן, בת 29 מתל אביב, נעצרה בחשד שהנהיגה חבורה של ערבים שעסקו בגניבת מכוניות והעברתן לשטחים.

סבן נעצרה שלשום לפנות בוקר, ברחוב עליית הנוער בתל אביב, במכונית טרנזיט; בחברתה היו שלושה ערבים מהשטחים, אחד מהם קטין, וברשותם נמצאו כלי פריצה. התברר שהמכונית גנובה, ורשיונותיה מזויפים. סבן טענה שנסעה בטרמפ במכונית. מעצרם של הארבעה הוארך ב-6 ימים.

● **"נוכל הלוטו" שוחרר בערבות.** אהרון פבריקט, בן 49 מחולון, החשוד בהונאת בנקים לאחר שהתחזה לזוכה בלוטו, שוחרר אתמול בערבות.

נציגת מפלג ההונאה במשטרת מחוז תל אביב טענה כי בשבעה מקרים הציג החשוד את עצמו בפני מנהלי בנקים כמי שזכה בפרס הראשון בלוטו, פתח חשבון ומשך סכומים שבין 2,000 ל-2,500 שקל "עד שיפקיד את כספי הזכייה בחשבונו". עוד טענה נציגת המשטרה שבעת שביצע את ההתחזות, היה החשוד משוחרר בערבות בשל מעשה דומה. שופט השלום ג'ורג' קרא דחה את בקשת המשטרה לעצור אותו, והורה לשחררו בערבות. (ט)

בית-ספר למנהיגות חינוכית

עוסק בהכשרת כח אדם בכיר למילוי תפקידים במערכות החינוך בישראל
ופתוח בפני אנשים רחבי אופקים, הרואים את ייעודם בחינוך.

בית הספר למנהיגות חינוכית פתוח למועמדים בעלי יכולת ונסיון מוכחים
העונים לתנאים הבאים:

בעלי תואר שני לפחות (או הכשרה מקבילה) בגילאי 30-45 אשר הינם:

אנשי חינוך העוסקים בניהול, הוראה, תכנון או מחקר, בעלי 5 שנות נסיון לפחות.

או לחילופין:

אנשי אמנויות, מדעי הטבע, החברה והרוח, אנשים מהשרות הציבורי

או הצבאי המעונינים לעבור הסבה לחינוך.

העונים לדרישות אלו יתבקשו לעמוד בתהליכי מיון.

למועמדים שיתקבלו לתכנית, יוענקו תנאים אשר יאפשרו להם להתרכז בלימודים, במחקר ובחשיבה למשך שנתיים, תמורת התחייבות לעסוק בחינוך.

המעונינים לקבל טפסי הרשמה מתבקשים לשלוח תמצית
קורות חיים עד לתאריך ה-2 בינואר 1994 א' שבט תשנ"ה
לת. ד. 53343 ירושלים מיקוד 91523

אזרח מרמת גן קלט גל"צ באפגניסטן

רדיו YB-500, YB-400

מקלטי הרדיו הדיגיטליים החדשים של גרונדיג לגלים ארוכים, קצרים, בינוניים ו-FM סטריאו.

מעכשיו גם אתה תוכל לקלוט מכל מקום בעולם, את כל התדרים, כל הרשתות, כל התוכניות ואת כל סוגי הגלים הקצרים שבסקאלה!

לרדיו הדיגיטלי החדשני של גרונדיג, תחום תדרים רציף של MHZ 1.6-30, אפשרות לתיכנות של 40 תחנות בזיכרון, סורק העוקב אוטומטית אחר שינויי התדרים של התחנות (RDS), מאתר תחנות אוטומטי ל-90 תחנות שידור ברחבי העולם, שני שעונים (מעורר ורגיל).

הרדיו מתאים גם לחובבי רדיו LSB-USB.

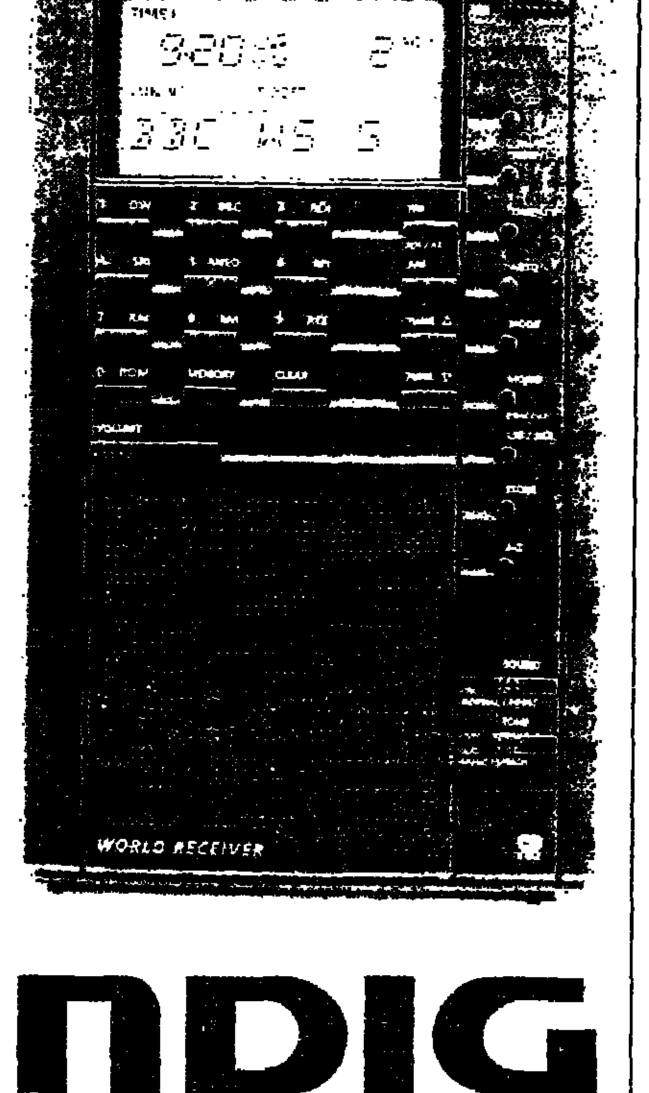

בית גרונדיג
PILOT•Rowenta•Indesit•GRUNDIG

GRUNDIG

יבואן ומפיץ ראשי: פירא בע"מ. שרות ואחריות: פילוט בע"מ. מקבוצת חברת השקעות דיסקונט בע"מ. אולם תצוגה: הצפירה 19 תל אביב, טלפון: 03-383235.

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

מוסר והיסטוריה

כנס בינלאומי לזכרו של פרופ' נתן רוטנשטרייך
ח'-י' בטבת תשנ"ה (11-13 בדצמבר 1994)

הרצאת הפתיחה של הכנס תתקיים ביום א',
ח' בטבת (11 בדצמבר), בשעה 19:30

פרופ' ג'רי כהן
Prof. G.A. Cohen
מאוניברסיטת אוקספורד

ירצה על

Equality as Fact and as Norm: Reflections on the Partial Demise of Marxism

אנו מודיעים על ביטול הרצאתו של פרופ' יורגן הברמאס

ארבע סיבות טובות לראות

1. "★★★★★ ציון מצוין" יהודה סתיו, ידיעות אחרונות
2. "★★★★ ציון טוב מאד" עירית שמגר, מעריב
3. "ציון 9" יהודית אוריין, לאשה
4. למעלה מרבע מיליון צופים אינם טועים!

ארבע חתונות ולוויה אחת

ארבע סיבות טובות לראות שוב!

תל אביב "גת" | ירושלים "רב חן" | חיפה "רב אור" | רמת גן "רב גן" | וברחבי הארץ

המועצה לילד החוסה
מקבלת תלונות מן הציבור
על מוסדות ילדים ומשפחות אומנה
כתובת לפנייה: השופט (בדימוס) א. בן-הדור
רח' רמב"ן 23, ירושלים 92422
טל. 02-610578, 02-664824
-סודיות מובטחת-

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

רוני קליימן, היו"ר החדש של מכבי הרצליה: קודם כל להשאר בלאומית

יו"ר מכבי ת"א לשעבר, שמונה אתמול לתפקידו החדש, מגייס אנשי עסקים כדי לנהל את המועדון בנוסח הקבוצות החיפאיות

מאת אשר גולדברג

בוס חדש למכבי הרצליה: רוני קליימן, יו"ר מכבי ת"א בעונה שעברה. על המינוי הודיע אתמול ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו, שכינס את שחקני הקבוצה ואת המאמן החדש זאב ולצר לארוחת ערב באחת המסעדות בעיר.

קליימן הוצג בפני השחקנים על ידי ראש העירייה שגילה להם, כי לפני כן קיים פגישה ארוכה עם היו"ר מבשה שני, שביקש להשתחרר מתפקיד לאחר שהקבוצה מדורגת במקום האחרון ואינה מצליחה להתאושש, על אף הכספים הרבים שהושקעו בה ושחקני הרכש שהובאו למועדון. לנדאו נענה לבקשתו של שני.

קליימן אמור להביא איתו כבר בימים הקרובים את עו"ד אבי פילוסוף, לשעבר ממנהליה הבכירים של חברת עלית, שהיה בשנים האחרונות התומך הגדול של בני יהודה. פילוסוף יטפל בנושא הכספי והאירגוני, בעוד שקליימן יעסוק בענייני הכדורגל השוטפים.

עם מינויו אמר אתמול קליימן: "הכוונה, בשלב הראשון, להשאיר את מכבי הרצליה בליגה הלאומית. הבאנו מאמן מצויין כמו זאב ולצר ואני בטוח שיעמוד במשימה, למרות שהרצליה מדורגת עכשיו במקום האחרון בטבלה. כוונתי לרכוש בסיום העונה את מכבי הרצליה ולהפוך אותה לגוף, שיתנהל כמו מכבי והפועל חיפה. אביא למועדון קבוצה של בעלי עסקים שישקיעו כספים רבים ויהפכו אותו לאחד הטובים והמובילים בכדורגל הישראלי".

קליימן הוסיף, שלאחר המשחק בשבת נגד מכבי ת"א יחזן עם המאמן זאב ולצר בכל חיזוק שיבקש, וכל בקשה מקצועית תיענה. "אני רוצה להאמין שיתאפשר לי לרכוש את הקבוצה, כי זו המטרה. אם בסיום העונה לא תעבור הרצליה לרשותי ולרשות קבוצת בעלי העסקים שאיתי, אומר תודה רבה ואלך הביתה בלי שום טענות. ראש העירייה יודע זאת. אני בטוח שהוא, כחובב ספורט, יודע גם מה טוב לקבוצת הספורט של עירו ובעזרתו נגשים את השאיפה של כולנו".

קליימן שימש בשנתיים האחרונות יו"ר מכבי ת"א והפסיק את פעילותו בקבוצה לאחר שלא הצליח, בעזרת אנשי עסקים בארץ ובחו"ל, לרכוש את השליטה על המועדון. לפני שבועות אחדים ניהל מאבק ממושך נגד העברת הקבוצה לידיו של דיויד פדרמן, ...

קליימן ניסה כבר לרכוש בקיץ את הפועל ת"א, הגיש כמה הצעות ואף נפגש עם מזכיר מועצת פועלי ת"א גרשון גלמן. הדבר לא יצא אל הפועל מסיבות שלא היו תלויות בקליימן, כי אם בבעייתיות של רכישת אצטדיון בלומפילד, האמור להפוך בתוך שנתיים לאצטדיון עירוני, כך שהפועל ת"א יאבד את השליטה על המבנה. ... הבעלים של עלית, אבל נכשל.

צלום: ארכיון

רוני קליימן. שואף להפוך את מכבי הרצליה לאימפריה

מחדל העונשין של מכבי ת"א בפזארו

נוצחה אמש בהארכה 79–74 בגלל ריבוי החטאות מהקו (רק 16 מ־30). משחק הקרבה והגנה איזורית יעילה איפשרו למכבי לחזור מפיגור ולכפות שוויון 70–70 על האיטלקים, למרות יציאתו של צ'ורצ'יץ' בחמש עבירות בדקה ה־28

מאת רון קופמן
שליח "הארץ" לאיטליה

פזארו (מיוחד ל"ספורט הארץ"). הזריקות מקו העונשין ממשיכות להיות הקריפטונייט של קבוצות הייצוג שלנו. אמש היה תורה של מכבי ת"א, שעם קצת יותר ריכוז ודיוק היתה מצליחה להפתיע ולנצח בפזארו. אבל בסוף הם היו שחקני סקאווליני, שניצחו 74–79 אחרי הארכה (70–70 בתום המועד החוקי, 32–36 במחצית לפזארו).

שחקני מכבי דייקו ב־16 זריקות מקו העונשין מתוך 30 נסיונות (53.3%). תשע החטאות מתוך ה־14 היו בעשר הדקות האחרונות של המשחק ובחמש דקות ההארכה. הנכשלים העיקריים מהקו היו גוריס קולמן (2 מ־6) והרב הנפלד (3 מ־8), כאשר טרי פייר החטיא שתי זריקות קריטיות, שתי דקות לסיום ההארכה.

למרות ההפסד ראויים שחקני מכבי והמאמן צולי קצורין לאשראי על שלא חששו מהיריב האיטלקי העדיף תיאורטית, ובכך שחזרו בצורה מעוררת כבוד מיתרון איטלקי 24–35 בדקה ה־17.

קצורין פתח עם מוטי דניאל בחמישיה במקומו של ג'מצ'י הפצוע, שנשמר להמשך המשחק. דניאל היה רחוק מהיכולת התקפית שלו מלפני שבוע וסיים את המשחק ללא נקודה (0 מ־7 מהשדה), אולם לזכותו ייאמר שהצטיין בשמירה בהגנה על אנטונלו ריווה.

פיירי ודר להכרית שחקני מכבי בשמונה נקודות מהירות שהשוו ל־16–16. מאגיפיק חזר ולמכבי לא היתה תשובה למשחקו היעיל מתחת סל.

צ'ורצ'יץ' וקולמן החטיאו כדורים מתחת סל, דניאל לא היה מאופס והאיטלקים בהנהגתו של קורי גיינס (שלא מאוד בפתיחה), ניצלו את ההחטאות ורצו להתקפות מתפרצות כדי להעלות את פזארו ליתרון השיא 24–35 בדקה ה־17.

שתי דקות לפני כן הכניס קצורין את דורון ג'מצ'י וישראל אלימלך. ג'מצ'י בשמונה נקודות רצופות, ואלימלך במשחק הקרבה, הצליחו להחזיר את מכבי למשחק והיא ירדה למחצית בפיגור של ארבע נקודות בלבד, 32–36, והרגישה שניצחון בפזארו אפשרי.

קצורין, בצעד טאקטי מצויין, העביר את מכבי בפתיחת המחצית השנייה לאיזורית (2 קדימה ושלושה מאחור). לעזרתו של קצורין באה הוצאתו של ריווה, דקה אחרי פתיחת המחצית. בהיעדרו של קלעי החוץ התקשתה פזארו לפצח את האיזורית. הנפלד, בתנועות ידיו הארוכות, סגר כל אפשרות של קליעה מהפינות ויחד עם צ'ורצ'יץ' השתלטו על ריבאונד ההגנה (הנפלד 12 ריבאונדים, צ'ורצ'יץ' 9).

גודס ניתב כדורים

בהתקפה ניתב גודס היטב את הכדורים לקליעה של ג'מצ'י אחרי יציאה מהחסימות ולריכוז הפיסי של צ'ורצ'יץ' ברחבה על שומריו. מכבי קלעה 21 נקודות לעומת עשר של פזארו, 53–46. צ'ורצ'יץ' צבר ארבע עבירות והנפלד שלוש וקצורין בשיקול מוטעה הוציא את הנפלד (הכניס את דניאל), במקום צ'ורצ'יץ'.

דקה וחצי לאחר מכן שרק השופט הספרדי מאגאליס עבירה חמישית לצ'ורצ'יץ'. מאגנדרד דאלגנייל זיהה את החור במרכז ההגנה של מכבי ועקף אותה ב־13 נקודות במחצית השנייה. פזארו עלתה ל־55–57 (32). קצורין החזיר את הנפלד במקומו של דניאל ויחד עם פייר נעלו את הרחבה.

ג'מצ'י, כהרגלו, נעלם ממשחק ההתקפה בעשר הדקות האחרונות, אבל מכבי נהנתה ממשחק התקפה יעיל של גוריס קולמן, שיזם וניצל את רכותו של גארט לסלים קלים מתחת הסל וכן משש נקודות רצופות של גודס שלקח את המשחק על כתפיו.

השלשה של קולמן

כאן באו מבצעי החטאות של מכבי מקו העונשין אותו ניצלה פזארו לשמור על יתרונה ולעלות ל־70–67, 41 שניות לסיום. ההרגשה היתה שמכבי תמעד בהתקפה האחרונה, כמו עם פאוק ופאנתינייקוס, אבל גוריס קולמן לקח מבהיגנה ובזריקה קשה מהפינה קלע שלשה והשווה ל־70–70, 31 שניות לסיום. ריווה החטיא שלשה, שש שניות לסיום ושתי הקבוצות ירדו להארכה.

בהארכה נכלה מכבי מתיפקוד לקוי של קולמן, גודס וג'מצ'י בריבאונד ההגנה. דין גארט שהוריד 18 ריבאונדים, חגג ברחבה. בעייה נוספת ורגילה היתה אי יכולתה של מכבי לסדר מצבי קליעה. ג'מצ'י עשה מספר טעויות, ולא ברור מדוע לא הזיז יותר חסימות כדי לשחרר את גודס לקליעה.

החטאות עונשין של גארט איפשרו למכבי להיות בתמונה שתי דקות לסיום ההארכה (77–74), אולם פייר חיקה את גארט בשתי החטאות מהקו, וזריקה קשה של ג'מצ'י תחת לחץ הזמן והידיים של שחקני פזארו, סגרו עניין. דבר נוסף תמוה הוא חוסר יכולתם של שחקני מכבי לבצע עבירה בהתקפה האחרונה של פזארו.

● לפזארו: פיירי 16, דלאגנייל 15, גארט 13, גיינס 11, מאגיפיק 11, ריווה 10, פאציני 3. פזארו קלעה מהעונשין: 14 מ־22.

● למכבי: ג'מצ'י 18, קולמן 17, גודס 16, צ'ורצ'יץ' 12, הנפלד 11.

שפטו: מאגאליס (ספרד), בראוזוסקאס (ליטא), 4,400 צופים.

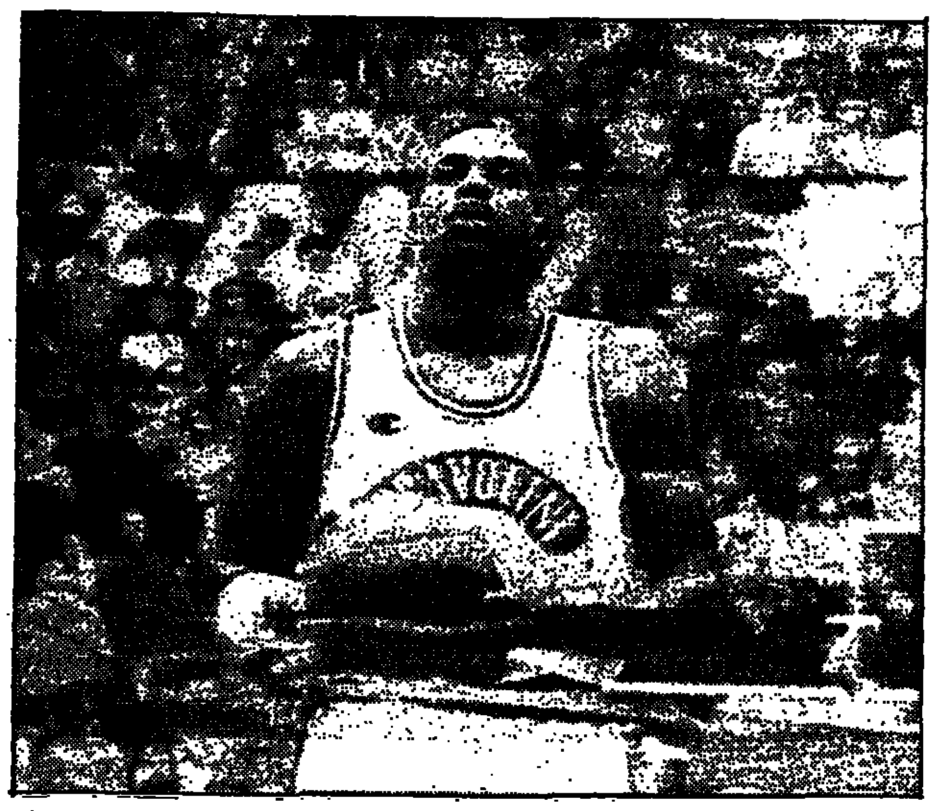

צלום: הטלוויזיה הישראלית

דין גארט, שקלע בהארכה 5 נקודות מכריעות לפזארו, אמש על קו העונשין בניצחון 74–79 על מכבי

בית א'

1.	ריאל מדריד	4	310–336	7
2.	סקאווליני פזארו	4	306–327	7
3.	צסק"א מוסקווה	4	308–342	7
4.	פאוק סלוניקי	4	311–319	6
5.	לובליאנה	4	309–307	6
6.	פאנתינייקוס	4	280–269	6
7.	מכבי תל אביב	4	311–304	5
8.	בנפיקה ליסבון	4	326–259	4

התוצאות

סקאווליני פזארו – מכבי ת"א 74–79
ריאל מדריד – צסק"א 81–97
בנפיקה ליסבון – אתונה 67–49 (34–15)
אולימפיה לובליאנה – פאוק 81–87

במחזור הבא (8.12)

מכבי ת"א – אולימפיה לובליאנה
צסק"א – סקאווליני פזארו
פאנתינייקוס – פאוק סלוניקי
ריאל מדריד – בנפיקה ליסבון

בית ב'

1.	אולימפיאקוס	4	256–336	8
2.	באוקלר בולוניה	4	312–335	7
3.	ברצלונה	4	344–365	7
4.	לימוז'	4	277–294	6
5.	ציבונה זאגרב	4	318–281	6
6.	אפס פילזן	4	281–251	6
7.	באדלונה	4	335–288	4
8.	באייר לברקוזן	4	331–285	4

התוצאות

בולוניה – ברצלונה 90–102
לימוז' – אפס פילזן 57–76
אולימפיאקוס – לברקוזן 70–82
ציבונה – באדלונה 69–71

במחזור הבא (8.12)

לימוז' – אולימפיאקוס
אפס פילזן – בולוניה
ברצלונה – ציבונה
לברקוזן – באדלונה

אסור לוותר על מתנות

רון קופמן / פזארו

חבל. זה מה שאפשר לומר על קבוצה הנמצאת בעמדת ניצחון על שתיים מהקבוצות הטובות באירופה, פאנאתינאיקוס אתונה וסקאווליני פזארו, ולבסוף מפסידה בשניות הסיום.

כמו באתונה כך גם כאן, אמש בפזארו, שלטה מכבי במשחק במחצית השנייה. שוב אותן קליעות עונשין מהדיד (53%, רק 16 מ־30), היו בעוכריה. פזארו דייקה במחצית השנייה ב־15 מ־19 (רק גארט החטיא ארבע עונשין בהארכה) ולכן ניצחה. פשוט למדי. קבוצה חייבת לנצל מתנות. מכבי לא ידעה אמש לעשות זאת.

שני משחקי החוץ של מכבי הוכיחו, כי אין עוד אריות באירופה. יש רק קבוצות ממוצעות, המשקיעות את מיטב האנרגיה בהישרדות בצמרת הליגה ביוון ובאיטליה.

שחקני החיזוק של פזארו, גיינס וגארט, משתכרים אולי הרבה יותר מאשר בישראל, אבל זה כל ההבדל.

מאמן מכבי צולי קצורין ראוי למחמאות על אף ההפסד. בניגוד למשחק ביוון, הוא הגיע לכאן מוכן וניסה להפעיל את כל הכלים שעמדו לרשותו והאילתורים שנוצרו במשחק. השמירה של דניאל על ריבה (סל ראשון בדקה חמישית) היתה יעילה, אלא שדניאל לא תיפקד בהתקפה. אולי השילוב של ג'מצ'י (דקה 16) היה מאוחר יותר, אבל קל להבין את השיקול שעמד מאחוריו. קצורין ניסה כנראה להעריך את המומנטום שנוצר בעקבות ניטרולו של הכוכב האיטלקי.

ג'מצ'י הוא קלעי אוטומטי, אולי המהיר באירופה בשחרור הכדור, כאשר הוא בתנועה. ריבה לא היה מסוגל לשמור עליו, גם לא פייר, ו־18 נקודות הן הראיה לכך, ומדובר בשחקני ליגה איטלקית.

נקודת אור נוספת היתה אמש גיא גודס, שקלע סלים חשובים בזמן אמת כשמכבי היתה בפיגור, ונבו ידיו הוביל אותה למשחק בפתיחת המחצית השנייה שהביאה את סקאווליני לרדוף אחרי מכבי.

צ'ורצ'יץ' הוכיח שוב כי הוא חושב-כדורסל, אבל הוא איטי מדי לדרג האירופי, וליקוי זה מונע ממנו לנצל את יתרון הגובה.

אם היתה מכבי מנצחת, היתה מרוויחה את גוריס קולמן לשארית העונה. השלשה שקלע 31 שניות לסיום, שיצרה שיוויון 70–70 בתום 40 הדקות, היתה מחזירה לו את הביטחון הדרוש להתמודדות בצמרת האירופית.

מכבי, במאזן של 1–3, תמשיך להיאבק על המקום הרביעי בבית א' המוביל למשחקי ההמשך. היא חייבת לנצח בשלושת משחקיה הבאים את אולימפיה לובליאנה וצסק"א בבית ואת בנפיקה ליסבון בחוץ. ברגע שיישבר המחסום הפסיכולוגי של ניצחון חוץ, וליסבון היא מקום נוח לשבירת מחסומים, אפשר יהיה להעריך סיכויים.

מכבי רשאית בהחלט להיות מאוכזבת על ההפסד אמש, לפחות בגלל החמצת הזדמנות נדירה לניצחון באיטליה.

חבל כבר אמרנו.

קצורין: הניצחון היה בידינו אבל נשמט

מאת רון קופמן
שליח "הארץ" לאיטליה

מאמן מכבי תל אביב צולי קצורין היה מאוכזב אמש בתום ההפסד, באולם הכדורסל של פזארו, על אף ההפסד המאכזב בהארכה: "הפסדנו רק בגלל ההחטאות מקו העונשין. אסור להפסיד נקודות כאלה. זה היה משחק קשה ונגד פזארו שלוחה אותנו לקו. הניצחון היה בידינו, אבל הוא נשמט. השמירה שלנו, ארבע איזורית ואחת אישית על ריבה, הצליחה להכניס אותנו למשחק. גם אחרי כן, כשעברנו לשמור איזורית משולבת באישית, המשכנו להכתיב את קצב המשחק. אני אוהב מוסידיס של המאמן ואולריך באאנקיני, כך שאין לי ביקורת על משחק קבוצתנו. אחרי שאיבדנו את צ'ורצ'יץ' בגלל עבירה חמישית, הצליח קורי גיינס להוריד כמה ריבאונדים בהתקפה".

לשאלה, האם אכן ביצע צ'ורצ'יץ' עבירה חמישית, ענה קצורין: "אני לא מבקר שופטים. זו לא הסיבה להפסד". על יכולתו של מוטי דניאל, שלא קלע נקודה ב־19 דקות משחק, אחרי שהיה המצטיין בקבוצתנו בשבוע שעבר נגד ריאל (26 נקודות), אמר קצורין: "אין לי טענות. מוטי הוציא את אנטונלו ריבה מהריכוז ואנחנו מדברים על אחד הקלעים הטובים באירופה, שקלע נגד בולוניה, לדוגמה, 40 נקודות. אני בא בטענות שהכיזור שאינם נופלים מיריביהם גם במשחקי חוץ. נמשיך לחפש ניצחונות חוץ".

לשאלה, מדוע יצא דורון ג'מצ'י באמצע ההארכה, השיב קצורין כי נהג כך כדי לחלק את הכוחות. דורון, לדבריו, פשוט לא עמד על הרגליים. "צריך להבין שההגנה של סקאווליני היתה קשוחה בצורה בלתי רגילה", הוסיף המאמן.

דין גארט, שחקן הציר של פזארו שסיים עם 13 נקודות ו־18 ריבאונדים: "היה משחק טוב מאוד. מכבי קבוצה קשוחה. גוריס קולמן ודורון ג'מצ'י הם קלעים מצויינים. יהיה לנו קשה מאוד בתל אביב, ואם נשחק כפי ששיחקנו כאן נפסיד ב־20 נקודות. אני חייב לומר שהיה לנו הרבה מזל".

הידיעה על פרשת השוחד בטוטו – בעמוד 1א

ריאל הנחילה במדריד הפסד 81–97 לצסק"א מוסקווה

ריאל מדריד התאוששה אמש בביתה מההפסד למכבי בתל אביב, ומשני הפסדי הליגה, כשגברה על צסק"א מוסקווה 97–81. היה זה הפסדה הראשון של הדרוסים בבית א' בשמינית הגמר.

פאנאתינאיקוס אתונה הביסה בליסבון את בנפיקה 67–49. במחצית הראשונה קלעו שחקני ליסבון 15 נקודות בלבד לעומת 34 נקודות של היוונים. בשבוע הבא תארח מכבי ת"א את אולימפיה לובליאנה.

בבית ב' ממשיכות אולימפיאקוס פיראוס וברצלונה להוות דרגה בפני עצמן. ברצלונה ניצחה בבולוניה 102–90, ואולימפיאקוס ניצחה את לברקוזן 82–70. לימוז' קטעה את שני ניצחונות החוץ של אפס פילזן, בניצחון 76–57 על הטורקים.

הפועל ת"א מחכה לגליל עליון במוצ"ש

הפועל ת"א תארח במוצאי שבת (20.30) את הפועל גליל עליון, במשחק מוקדם במחזור ה־11. בדר ליף חלה בשפעת ולא ברור אם יעלה בחמישיה של הגליל. ישפטו: ראובן וירובניק ושי שטריקס.

ההתאחדות לספורט: המלצות ועדת בן דרור מחסלות הספורט

מאת אריה ליבנת

נשיאות ההתאחדות לספורט החליטה אמש לדחות את כל ההמלצות של ועדת בן דרור ולהכריז מלחמה גלויה על הניסיון לחסל את המוסד של איגודיה.

יו"ר ההתאחדות, שמשון בוכר, אמר כי במצב שנוצר בעקבות ההמלצות, לא יהיה אפשר להוציא את האיגודים לעצמאות כפי שתוכנן תחילה. ממלא מקומו, יחזקאל הרמלך, אמר כי ההמלצות מחסלות את הספורט בישראל ומחזירות אותו 30 שנה לאחור.

ביום שני תתקיים בכפר המכביה פגישה של יושבי ראש האיגודים השונים וחברי הנהלת ההתאחדות לספורט עם סגן שר החינוך, ח"כ מיכה גולדמן.

ויש גם מי שמצטרף למסקנות של ועדת בן דרור. אורנה אוסטפלד, יו"ר לב"ג, בירכה את בן דרור על המסקנות האמיצות, לדבריה, של הוועדה, שהן בגדר "שינוי סדרי עולם".

אוסטפלד טוענת, כי המסקנות יובילו לדמוקרטיה בזכות השוואת מעמד הקבוצות ביחס למרכזים ולתיקון העוולות, שנעשו למגזר הנשים ולמגזר הערבי. אוסטפלד עשויה להגיש בג"צ אם גולדמן יושפע מהמתנגדים ולא יאמץ את המסקנות, כפי שכבר החליט קודם לכן.

ארליך נגד סקוד בגמר בבאר שבע

אייל ארליך ישחק היום (14.00) בגמר תחרות המאסטרס ע"ש פירימן הנערכת בבאר שבע נגד דיוויד סקוד מצ'כיה. ארליך ניצח אתמול את בועז בר 6–3, 6–0 בחצי הגמר.

ביום רביעי תחל אליפות אירופה לאומות במועדון הפועל תל אביב. הולנד מדורגת ראשונה וישראל שנייה. הקפטן שלמה גליקשטיין הודיע כי יימסור את הרכב הנבחרת בתחילת השבוע הבא.

פ"ת מארחת מחר את משחק הצמרת בלאומית

סהר מזרחי: בני יהודה צריכה להיזהר מהפועל פ"ת, היא אחת הטובות בליגה

מאת אשר גולדברג

קשר בני יהודה, סהר מזרחי, שנפצע בשבוע שעבר במשחק קבוצתו נגד מכבי חיפה, יחזור כנראה להרכב מחר במשחק הצמרת בפ"ת נגד הפועל המקומית. מזרחי מקבל טיפולים ברגלו הפצועה והמאמן ניסים בכר לוחץ עליו לשחק.

מזרחי, בן 21 וחצי, שהיה העונה למנהיג הקבוצה, אמר אתמול, כי הוא בטוח שלא יחמיץ את המשחק ויעלה בהרכב לאחר שיקבל זריקות. מבחן הכשירות האחרון שלו ייעשה סמוך לפתיחת המשחק.

על המשחק בפ"ת הוא אומר: "לגבי בני יהודה, תהיה השבת הזאת פרשת דרכים. במשחקים האחרונים לא ניצחנו. היו לנו כמה הפסדים ותוצאות תיקו שמנעו מאיתנו לפרוץ קדימה לעבר תואר האליפות. בשבת נתמודד נגד אחת הקבוצות הטובות והמפתיעות בליגה.

"ראיתי את הפועל פ"ת במשחקה בשבת נגד הפועל ת"א. זו קבוצה שצריכים להיזהר ממנה. המשחק הקבוצתי שלה מסודר ומאורגן. היא משוחקת בהתלהבות רבה. מצאה חן בעיני חוליית הקישור שלה, שמשחקת מהר, נוקשה ומפעילה את שחקניה מהאגפים וממרכז המגרש. אי אפשר לדעת מאיזה שחקן תבוא הסכנה. מצא חן בעיני הצרפתי כרמלו מישיש, שהוא מנהיג הקבוצה. הוא אמנם לא פעיל בכל דקות המשחק, אבל יש לו הבריקות שמעמידות כל הגנה בסכנה. חוץ ממנו אנחנו צריכים להיזהר מהצעירים, ובראשם מאיה, קופל וקקון, שבשבועות האחרונים כבש נגדנו שערים רבים.

"אני יודע שהדשא בפ"ת לא טוב ובוודאי מאוד לאחר גשמים. המטרה שלנו היא לעצור את ההצלחות של הפועל פ"ת הבטוחה בעצמה. שחקניה לא מרבים להפסיד בבית. אנחנו צריכים להסתכל פחות על יופי ויותר על יעילות".

מהרכב בני יהודה ייעדר ככל הנראה המגן עופר לוי, שמתח באימון אתמול את רצועת רגלו. לשכונת התקוה הועברו השבוע כ־1,500 כרטיסים וכולם נמכרו.

זוהר יקבל היתר מאנטוורפן להקדים את בואו לישראל

מאת אשר גולדברג

מנהל נבחרת הכדורגל, אברהם בנרוזי, שוחח אתמול עם איציק זוהר, קשר קבוצת אנטוורפן וזה הודיע לו שהוא יגיע כבר בסוף השבוע הבא לישראל ויצטרף לאימוני הנבחרת לקראת המשחק נגד רומניה, במוקדמות אליפות אירופה, ביום רביעי הבא.

זוהר סיפר לבנרוזי, כי בשבוע הבא אין ליגה בבלגיה ולכן תאפשר לו הנהלת אנטוורפן להקדים את בואו לארץ.

מהנבחרת, שתתכנס ביום שני למחנה אימונים של שלושה ימים, שוחרר קשר עירוני אשדוד, לאון טלסניקוב, עקב פציעה. ראובן עטר יבוא למחנה האימונים רק אם יהיה כשיר מבחינה בריאותית. הנבחרת תקיים שני משחקי אימון נגד הנבחרת האולימפית.

עטר יעבור הבוקר מבחן כשירות

מאת דרור מרשלקוביץ

מאמן הפועל חיפה, דרור קשטן, יערוך הבוקר מבחן כשירות לקשר ראובן עטר ורק לאחריו יוחלט אם לשתפו במשחק מחר נגד עירוני אשדוד.

המגמה בחיפה היא להמשיך לשלב את עטר במשחקים עד הפגרה בחודש ינואר ואז לאפשר לו מנוחה מלאה.

הקפטן שורץ הבריא וחוזר היום להרכב הפועל ת"א

קפטן הפועל ת"א, יעקב שורץ, חוזר היום להרכב קבוצתו במשחק הליגה נגד צפרירים חולון, בחוץ. שורץ, שלא שיחק בשבוע שעבר נגד הפועל פ"ת מחמת פציעה, כבר הבריא.

להרכב יחזרו גם שני השחקנים המורחקים, אמסלם ולוקשין.

אשר גולדברג

סוף השבוע בליגה א'

מחזור 9. מחוז צפון: אחי נצרת – גבעת אלונה, אום אל פאחם – בני סכנין, מכבי חדרה – מכבי עכו, מכבי תמרה – מכבי כפר קנא, הפועל עכו – נצרת עילית, קרית הכרמל – אור עקיבא, מכבי עוספיה – מכבי עפולה.

מחוז דרום: מכבי שעריים – באר יעקב, בית"ר רמלה – דלית אל כרמל, צעירי יפו – הפועל ירוחם, לורדס חולון – אור יהודה, הפועל יהוד – רמת עמידר, קרית אונו – כפר שלם, הפועל מרחבים – בית"ר באר שבע, קרית מלאכי – הפועל מרמורק.

טבלת הליגה הלאומית

1.	בית"ר י-ם	11	11–19	20
2.	הפועל פ"ת	11	14–18	20
3.	מכבי ת"א	11	11–21	19
4.	בני יהודה	11	14–21	19
5.	באר שבע	11	15–21	19
–.	מכבי חיפה	11	15–21	19
7.	הפועל ת"א	11	15–19	19
8.	בית שאן	11	15–11	16
9.	בית"ר ת"א	11	16–11	14
10.	ע. ראשל"צ	11	13–14	12
11.	מכבי פ"ת	11	15–14	12
12.	הפועל חיפה	11	20–18	11
13.	צ. חולון	11	21–16	11
14.	מכבי נתניה	11	22–16	11
15.	ע. אשדוד	11	21–14	11
16.	מ. הרצליה	11	25–9	6

טבלת הליגה הארצית

1.	מכבי יפו	10	6–16	23
2.	כפר סבא	10	13–23	18
3.	קרית גת	10	13–20	17
4.	מכבי יבנה	10	10–14	17
5.	הפועל חדרה	10	12–16	15
6.	הפועל אשדוד	10	14–17	15
7.	הכח ר"ג	10	15–17	14
8.	הפועל טייבה	10	10–10	14
9.	הפ. ר"ג	10	16–13	13
10.	הפועל לוד	10	15–11	12
11.	הפ. אשקלון	10	20–15	11
12.	נס ציונה	10	16–9	11
13.	הפועל י-ם	10	21–20	10
14.	הפועל בת ים	10	16–13	10
15.	קרית שמונה	10	19–9	9
16.	שמשון ת"א	10	15–7	7

משחקי השבת בלאומית

● בית"ר ת"א – מכבי פ"ת, בלומפילד, 14.30. אריה הלפ
● מכבי ת"א – מכבי הרצליה, בלומפילד, 16.30. יעקב בן חמו
● הפועל באר שבע – בית שאן, באר שבע, 14.30. אילן תבורי
● עירוני אשדוד – הפועל חיפה, אשדוד, 14.30. אבנר בוק
● מכבי נתניה – בית"ר ירושלים, נתניה, 14.30. עמית קליין
● מכבי חיפה – ראשון לציון, קרית אליעזר, 16.00. יהושע ליוה
● הפועל פ"ת – בני יהודה, פ"ת, 14.30. מוחיל ראגד
● צפרירים חולון – הפועל ת"א, חולון, 14.30. יוסף בניאשתי

משחקי השבת בארצית

● הכח רמת גן – מכבי יפו, ר"ג, 14.30
● מכבי יבנה – קרית גת, יבנה, 14.30
● בת ים – שמשון ת"א, בת ים, 14.30
● הפועל טייבה – הפועל חדרה, טייבה, 14.30
● הפועל ירושלים – הפועל אשדוד, גורי, 14.30
● הפועל אשקלון – נס ציונה, אשקלון, 14.30
● הפועל לוד – כפר סבא, לוד, 14.30
● קרית שמונה – הפועל ר"ג, קרית שמונה, 14.30

השלכת בקבוקים עלתה לחולון ולגבעתיים ב־2 משחקי רדיוס

מאת אלי פרופר

הפועל חולון והפועל גבעתיים יקיימו את שני משחקי הבית הקרובים בליגה הלאומית, ברדיוס של 25 ק"מ. כך פסקה אמש ועדת המשמעת של איגוד הכדורסל.

חולון הועמדה לדין באשמת זריקת בקבוק זכוכית מידי אוהד מהאוהדים, בדקת הסיום של משחק ההפסד השבוע נגד מכבי ר"ג, 91–93. מאחר שנגד חולון עומד עונש רדיוס של משחק אחד על תנאי, בגלל זריקת בקבוק בדצמבר שעבר, במשחק עם מכבי ת"א, הפעילו דייני ועדת המשמעת את העונש האמור. משחקי הרדיוס של חולון הם נגד הפועל חיפה במחזור ה־12 ונגד הפועל גבת במחזור ה־14.

גבעתיים הועמדה לדין באשמת זריקת בקבוקי פלסטיק במשחק ההפסד נגד הפועל חולון, 80–88, לפני 12 ימים. לגבעתיים עמד עונש רדיוס על תנאי בגלל עבירה דומה, ולכן הוענשה בקיום שני משחקי רדיוס – הראשון, במחזור ה־12, נגד בית"ר ר"ג, והבא, במחזור ה־15 במשחק התחתית החשוב נגד מכבי ירושלים.

ועדת המשמעת קיבלה את טענתה של הפועל ת"א, על אי הופעת הקבוצה במשחק הליגה השבוע בגבת, ופסקה על משחק חוזר, שמועדו ייקבע בשבועות הקרובים עקב לוח הזמנים הצפוף של הפועל ת"א.

הפועל חיפה חוייבה לשלם לשחקנה לשעבר, אילן לב, 16,000 שקל בתוך כשבוע, ולא, ינוכו ממאזנה ארבע נקודות.

המובילה באנגליה בלקבורן תתמודד מחר נגד ווימבלדון

בלקבורן רוברס, שעלתה במחזור הקודם לראש הטבלה באנגליה, תנסה להתאושש בשבת מהתבוסה 1–3 נגד ליוורפול, שלשום בשמינית גמר גביע הליגה, במשחק חוץ בלונדון נגד ווימבלדון.

ליוורפול תצא לקובנטרי, ותנסה להמשיך את התנופה שלה. נוטינגהאם פורסט תארח את ארסנל, שתשחק בלי פול מרסון המושעה וטוני אדאמס הפצוע.

האלופה, מנצ'סטר יונייטד, תנסה להשיג ניצחון עשירי ברציפות באולד טראפורד, כשתארח את נוריץ'. טוטנהאם תארח את ניוקאסל. בראיין ליטל, מנהלה המקצועי של אסטון וילה, יחזור ללסטר, ממנה התפטר בשבוע שעבר.

שאר המשחקים: איפסוויץ' – מנצ'סטר סיטי; שפילד ונסדיי – קריסטל פאלאס; סאות'המפטון – צ'לסי. ביום ראשון תארח קווינס פארק את ווסטהאם. ביום שני אוורטון נגד לידס.

● סקוטלנד. אברדין – קילמרנוק; סלטיק – מאדרוול; הארטס – פאלקירק; פארטיק – היברניאן. ביום ראשון תארח דנדי יונייטד את ריינג'רס.

● גרמניה. המוליכה בורוסיה דורטמונד יכולה להבטיח את זכייתה באליפות החורף שבוע לפני היציאה לפגרה. דורטמונד תארח הערב את האחרונה בטבלה, דואיסבורג. במשחק נוסף הערב תארח קייזרסלאוטרן את מינכן 1860. ורדר ברמן, השנייה בטבלה, תצא בשבת לקרלסרואה. שאר המשחקים: באיירן מינכן – דינמו דרזדן; באייר ארדינגן – פרייבורג; שטוטגארט – מנשנגלדבאך; פראנקפורט – האמבורג; באייר לברקוזן – פ.צ. קלן.

● צרפת. האלופה, פאריס סן ז'רמן, תשחק הערב בחוץ נגד לנס ותנסה לצמצם את פער שש הנקודות מהמוליכה, נאנט. נאנט תארח את אוקזר. מונאקו תארח את השלישית בטבלה, ליון. המשחק בין באסטיה למץ נדחה, בגלל הדיון בהתפרעות אוהדי באסטיה במחזור הקודם נגד מונאקו. משחקים נוספים: בורדו – מונפלייה; שטרסבורג – ליל; קאן – קן.

● ספרד. האלופה ברצלונה תארח בשבת במשחק המרכזי את סגניתה, דפורטיבו לה קורוניה. ג'יאורדצי ואנגל' בספק למשחק בגלל פציעה. המוליכה, ריאל מדריד, תשחק בחוץ נגד ריאל סוסיאדאד. סראגוסה – גיחון.

● בלגיה. אנטוורפן תארח בשבת את פ.צ. ליאז'. אנדרלכט תשחק בחוץ נגד סטאנדרד ליאז'.

כדורעף: מטה אשר במוסקווה; בת ים מחר בבית נגד מינסק

מאת מיכאל אמקין

שלוש קבוצות ישראליות – הפועל מטה אשר, אלופת הגברים; הפועל בת ים, מחזיקת הגביע לגברים והפועל עמק חפר לנשים – מתמודדות מחר בערב בזירה האירופית.

מטה אשר תשחק במוצאי שבת במוסקווה מול אלופת רוסיה צסק"א, שזכתה 26 פעמים באליפות ברית המועצות ורוסיה, ו־18 פעם הוכתרה אלופת אירופה. שמונה משחקני צסק"א מופיעים בנבחרת רוסיה. משחק הגומלין יהיה ב־10 בדצמבר בעמק.

הפועל בת ים תתמודד במוצאי שבת (19.00) באולמה, בסיבוב השני עם צסק"א מינסק, מחזיקת הגביע של בלארוס. הגומלין ב־10.12 במינסק.

קבוצת הנשים של הפועל עמק חפר תשחק במוצאי שבת בקרואטיה, מול אוסייה רייקה. הגומלין ב־10.12 בעין החורש.

● איטליה. יובנטוס הביסה 0–3 את רומא במשחק הראשון ביניהן ברבע גמר הגביע. ויאלי כבש צמד (22, 34) ורוואנלי הבקיע שער בבעיטת עונשין מ־11 מטר בדקה ה־89.

● פורטוגל. ספורטינג – בנפיקה 1–0; פארנשה – שאבס 2–0; מאריטימו – גימראאש 2–3; בואוישטה – אוניאו ליירה 2–0; טירנשה – אוניאו מאדירה 2–0; בלננשש – גיל ויסנטה 1–1; בראגה – ביירה מאר 1–0; סאלגואירוש – סטובאל 2–3.

● צרפת. סט. אטיין – מארטיג 3–0.

● באסטיה ספגה אתמול עונש רדיוס של משחק אחד לפחות בעקבות התקרית האלימה בין אוהדי הקבוצה לשחקני קבוצת מונאקו במחזור הקודם בליגה הצרפתית.

ספורט

הגביע הבין יבשתי של ולז

הקבוצה הארגנטינית, מחזיקת גביע הליברטדורס, ניצחה אתמול בגמר בטוקיו את אלופת אירופה מילאן 0–2

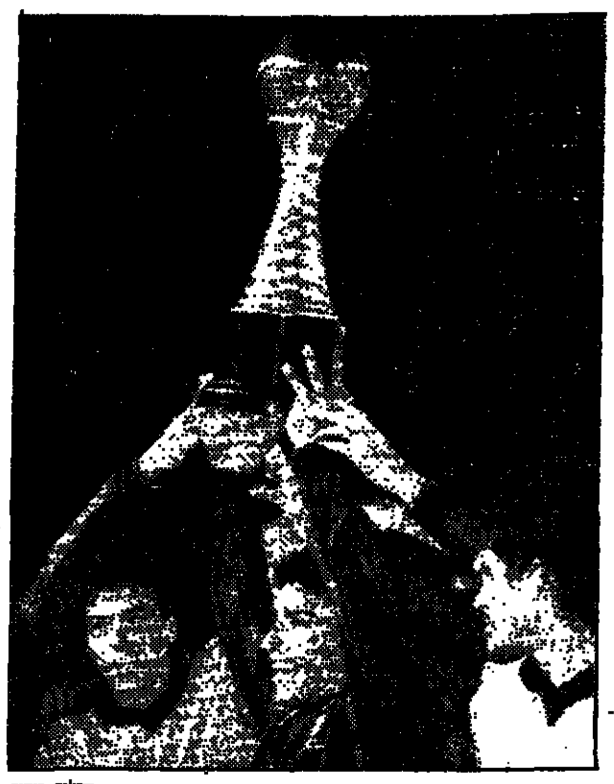

צלום: רויטר

עומאר אסאד מקבוצת ולז סארספילד, לבוש בחולצת מילאן, מניף את הגביע שבו זכתה הקבוצה בגמר הגביע הבין־יבשתי

טוקיו (רויטר). ולז סארספילד מארגנטינה, מחזיקת גביע הליברטדורס, זכתה כאן אתמול בגביע הבין יבשתי לאחר שניצחה את אלופת אירופה מילאן, 2–0.

השער הראשון הובקע בבעיטת 11 בדקה ה־50 מרגלי קפטן ולז סארספילד, רוברטו טרוטה, לאחר הכשלה של חוזה פלורס. שוער מילאן, סבסטיאנו רוסי, הצליח לגעת בכדור, אך לא להדוף אותו. שבע דקות אחרי השער הראשון, קבע החלוץ עומאר אסאד את תוצאת המשחק. הוא חטף כדור מאלסנדרו קוסטקורטה, עבר את רוסי, ומזווית קשה בעט לפינה הרחוקה.

קוסטקורטה הורחק בדקה ה־89, לאחר שהכשיל את אסאד, שפרץ לעבר שערו של רוסי.

"הניצחון הזה ייזכר בזכרוננו זמן רב לאחר שנפרוש מכדורגל", אמר בסיום המשחק רוברטו פומפיי. "לא היינו ידועים בעולם לפני המשחק, ועכשיו אנחנו אלופי העולם", הוסיף.

"זה היה הפסד לא יאמן בשבילנו. היו לנו חמש הזדמנויות לעלות ליתרון, אבל לא ניצלנו אותן. ולז ניצלה את ההזדמנות הראשונה שהיתה לה. כל הכבוד לה", אמר מאמן מילאן, פאביו קאפלו. "זו לא היתה בעיה של טקטיקה, אלא של כדור 11 לא הוגן", הוסיף קאפלו.

זו הפעם השניה ברציפות שמילאן מנוצחת בגמר הגביע הבין יבשתי. בשנה שעברה, כשהחליפה את האלופה מארסיי, הפסידה לסאו פאולו, 3–2.

35 נקודות של סקוטי פיפן העניקו לשיקאגו ניצחון על פיניקס 105–118

שיקאגו (רויטר). סקוטי פיפן הוליך אתמול למעשה בודד את שיקאגו בולס לניצחון בית, 118–105, על פיניקס סאנס, כשקלע 35 נקודות. הניצחון של שיקאגו קטע סידרה של ארבעה נצחונות רצופים של פיניקס.

צ'ארלס בארקלי, שהחלים מפציעתו, בלט בפיניקס עם 22 נקודות, אבל קלע 6 מ־14 מקו העונשין.

● קליבלנד קאבלירס – לוס אנג'לס לייקרס 117–78. שלושה משחקני קליבלנד – מארק פרייס, טוני קמפבל ותרל ברנדון – קלעו 16 נקודות כל אחד. עוד ארבעה משחקני קליבלנד, שהשיגה ניצחון שלישי ברציפות, קלעו במאזן דו ספרתי. זה היה ההפסד הראשון של הלייקרס, לאחר חמישה נצחונות רצופים. ולאדה דיואץ' עם 14 נקודות, וניק ון אקסל עם 13 נקודות בלטו בלוס אנג'לס.

● אורלנדו מג'יק – סאקרמנטו קינגס 114–107. אורלנדו השיגה שיא מועדון – שמונה נצחונות רצופים (מאזן 10–2). שאקיל אוניל בלט במשחק עם 41 נקודות, 17 מהן ברבע הראשון (זה המשחק השלישי העונה, שאוניל קלע יותר מ־40 נקודות). אנפרני הארדווי הוסיף 23 נקודות, וניק אנדרסון 22. מיטש ריצ'מונד בלט בסאקרמנטו עם 20 נקודות. הרדקי, בראיין גראנט, הוסיף 19.

● סיאטל סופרסוניקס – סן אנטוניו ספארס 109–100. ניצחון שביעי ברציפות לסיאטל על סן אנטוניו. גארי פייטון קלע 21 נקודות, הוליך את סיאטל לניצחון בית ששי העונה (מאזן 6–1). סאם פרקינס הוסיף 18 נקודות, ודטלף שרמפף 15. דייויד רובינסון, מלך הסלים של הליגה, קלע שיא עונתי של 42 נקודות.

● בוסטון סלטיקס – דטרויט פיסטונס 115–118. חמישה משחקני בוסטון קלעו במאזן דו ספרתי, כשדינו ראג'ה בלט עם 26 נקודות ו־12 ריבאונדים. ריק פוקס הוסיף 21 נקודות. דומיניק וילקינס תרם 18. טרי מילס הוליך את קלעי דטרויט עם 37 נקודות.

● שארלוט הורנטס – מיאמי היט 105–87. לארי ג'ונסון משארלוט סיים את המשחק עם 23 נקודות, 10 ריבאונדים ו־9 אסיסטים. זה היה הניצחון השלישי ברציפות של שארלוט. שארלוט פתחה את המשחק בריצת 13–29, כשג'ונסון קלע תשע נקודות. קווין וויליס קלע 14 נקודות וקלט שישה ריבאונדים למיאמי.

מרסון הושעה עד סיום תהליך הגמילה והשיקום

לונדון (רויטר). התאחדות הכדורגל של אנגליה הודיעה אתמול, כי כדורגלן ארסנל פול מרסון יושעה ממשחקי הליגה עד שיסיים תהליך גמילה ושיקום מסמים.

"מגיעות המצב, אנו מציעים שמרסון יהיה חייב לעבור תחילה שיקום. מרסון נכנס מרצונו למרכז שיקום, שבחרה עבורו ההתאחדות. בעת היותו בתהליך גמילה, לא יהיה רשאי לשחק. את סיום תהליך הגמילה והשיקום יקבע מומחה מטעם ההתאחדות. כנראה שזה ייארך בין שישה לשמונה שבועות. אחרי זה יעבור מרסון בדיקות במשך 18 חודשים, כדי לראות אם תהליך הגמילה הצליח", הודיעה אתמול ההתאחדות האנגלית במסיבת עיתונאים בלונדון.

● הגרלת משחקי רבע גמר גביע הליגה (קוקה קולה) נערכה אתמול. המשחק המרכזי יהיה בין ליוורפול לארסנל. שאר המשחקים: בולטון – נוריץ'; סווינדון – מילוול; קריסטל פאלאס – מנצ'סטר סיטי/ניוקאסל.

● מרטין אוניל דחה אתמול את הצעת לסטר לשמש מנהלה המקצועי של הקבוצה, וימשיך לאמן את וויקומב מהליגה השניה. "זו כנראה החלטה שבאה מהלב. לטוב או לרע, אני נשאר בוויקומב כדי לסייע לה להתקדם", אמר אוניל.

עונת הסקי האלפיני נפתחת מחר באלפים הצרפתיים

טומבה ("לה בומבה") ינסה לזכות באליפות העולם בפעם הראשונה

מאת עמיהוד אלפרוביץ'

עונת הסקי האלפיני תחל בשבת באתר הסקי טיניי, שבאלפים הצרפתיים, לאחר דחיה של שבוע בגלל מחסור בשלג.

בסיום העונה זוכה הגולש שצבר את מירב הנקודות בארבעת המקצועות, בתואר אלוף העולם. ארבעת המקצועות: סלאלום (מכשולים מאוד עם מעבר חד בין הדגלים), ג'איינט סלאלום (פחות מכשולים, מסלול ארוך יותר עם מעבר בין שערים), סופר ג'איינט סלאלום (גלישה מהירה במורד, כשהגולש חייב לעבור בין שערים בדרך) והגלישה במורד (גלישה מהירה, בה מגיעים הגולשים למהירויות של 120 קמ"ש). גם הזוכה בכל מקצוע זוכה בתואר, אך רק למקצוע המסויים.

המאבק על הזכיה בתואר העולמי יתמקד השנה בין שלושה גולשים – האלוף היוצא קייטיל אנדרה אאמודט (23) מנורווגיה, מארק ג'יראדלי (31), אוסטרי שמייצג את לוקסמבורג, ואלברטו טומבה האיטלקי – גולש הסקי האהוד ביותר.

בעוד שאאמודט וג'יראדלי זכו בעבר בתואר, התהדר טומבה בשלוש מדליות זהב אולימפיות ואחת מכסף ונחל אכזבות בתחרויות הגביע העולמי (טומבה זכה בשתי מדליות זהב ב־1988 בסלאלום וג'איינט סלאלום, ובג'איינט סלאלום ב־1992 הוא הפסיד את הזהב בסלאלום לאאמודט), שזו היתה לו זכיה ראשונה בתחרות גדולה.

מהירותו של טומבה גדול הגוף היא במקצים הטכניים, הסלאלום והג'איינט סלאלום, שבהם הגולש עובר שני סיבובים ועליו לעבוד בעיקר עם פרקי הרגליים (בעיקר הברכיים) ולשנות כל הזמן את מרכז הכובד של הגוף כדי לעמוד מהצד הנכון של השערים או הדגלים. במקצים האלה לא המהירות הנצברת קובעת, אלא הטכניקה של הטיית הגוף.

טומבה, שכינויו הוא 'לה בומבה', ויש לו מערך מעריצים גדול, הודיע בשבוע שעבר, כי בסיום העונה יפרוש. "אני רוצה לפרוש עם התואר העולמי". אם ירצה לעשות זאת, הוא חייב לשנות את המדיניות שלו, ולהתחרות גם בסופר ג'איינט סלאלום והגלישה במורד (במקצים אלה נערך סיבוב אחד, הדגש בו הוא על מהירות הגולש במורד תלול), אותם הזניח עד כה ואיבד בשל כך ניקוד רב בדירוג העולמי.

טומבה גם הלין על כך שהדגש בתחרויות הגביע העולמי הן על המקצים המהירים. "כל עוד לא יהיו בעונה 16 תחרויות שבהן הדגש על שערים, לא אזכה בכדור הקריסטל (הפרס לזוכה בתואר העולמי)". אמנם טומבה הודיע, כי יפרוש, אבל לחץ המפרסמים והאוהדים הרבים עשוי להשאירו עוד עונה או שתיים. מאמנו, גוסטאבו טואני, טוען כי "טומבה יתחרה עד 1997". טואני הוסיף, כי "הכל תלוי במוטיבציה של טומבה, שמעדיף אוכל טוב, מכוניות מהירות ושינה עד הצהריים".

אאמודט, האלוף העולמי, ינסה לחקות את הישגו של ג'יראדלי מ־1989 – לזכות בתואר העולמי, כשהוא זוכה גם בכל ארבעת המקצים. "אחרי שכבר זכיתי בתואר העולמי אני רגוע יותר", אמר אאמודט. מארק ג'יראדלי הוסיף: "מובן שאני יכול להתרכז רק בגלישה במורד ובסופר ג'איינט סלאלום, אבל זה יהיה משעמם מדי".

המאבק בתחרויות בין הנשים, שהחלו בשבוע שעבר, יהיה בין אלופת השנתיים האחרונות, אניטה ואכטר מאוסטריה, ורני שניידר משוויץ, פרניללה וויברג משוודיה, דבורה קומפאניוני מאיטליה וקאטיה סייזינגר מגרמניה. "הגביע העולמי הוא גולת השאיפות של הגולש. הרבה יותר קשה להיות בכושר מצויין כל העונה, מאשר ביום מסויים כמו באולימפיאדה", הסבירה סייזינגר.

סיכום קליעות העונשין אחרי 10 מחזורים מגלה:

הפועל תל אביב במקום האחרון

אפילו האחוזים של נערי בית"ר ר"ג רעים פחות. עדי גורדון במקום הראשון, עופר פליישר אחרון. יתרון קליעה גדול לגליל עליון על פני שאר הקבוצות. גבעתיים במקום השני. שחקני אילת הולכים הכי הרבה לקו העונשין

מאת אריה ליבנת

אחוז הקליעה של קבוצת הפועל תל אביב מקו העונשין הוא הנמוך בליגה העונה – 64.6%. אפילו נערי בית"ר רמת גן מדייקים יותר – 69.9%. הפועל תל אביב תתמודד מחר באוסישקין נגד גליל עליון, שמצטיינת מהעונשין יותר מכל קבוצה אחרת. הגליל החטיאה רק 31 זריקות בעשרת מחזורי הליגה שחלפו, והיא מקדימה את יתר קבוצות הליגה בהפרש ניכר.

דירוג הקבוצות לפי אחוזי קליעה מהעונשין כמעט אינו מבטא את הבדלי הכוחות בין הקבוצות ואת השינויים שחלו לעומת אשתקד.

הפועל גבעתיים מדורגת במקום השני (לעומת ה־10 אשתקד), עובדה שלא מסייעת לה בינתיים במיקום בטבלה הלאומית (13). מכבי ראשון לציון מדורגת שניה בליגה לעומת מקום שביעי אשתקד, אבל בטבלת העונשין היא מדורגת שביעית לעומת שניה אשתקד.

הפועל ירושלים והפועל אילת, שמצליחות בליגה, קולעות העונה פחות טוב מאשתקד. לגבי אילת בולטת העובדה, כי שחקניה כמו אשתקד עומדים על קו העונשין יותר מכל קבוצה אחרת, ובדיוק מספר זהה לזה של אשתקד – 26.3 פעמים בממוצע למשחק. הפועל ירושלים, שקולעת אף היא פחות מבית"ר ר"ג, עומדת על הקו רק 20.6 פעם בממוצע למשחק. רק שחקני גבעתיים וכמובן בית"ר ר"ג זורקים פחות.

הפועל גבת, שדייקה אשתקד מקו העונשין ב־81.4%, טוב יותר מכל קבוצה אחרת, שומרת על מקום בצמרת גם העונה. כך לגבי בני הרצליה, שנותרה שלישית.

הבולטים – שחקני הגליל

עדי גורדון החטיא זריקת עונשין במשחק הניצחון של קבוצתו, הפועל חולון 94–81 על הפועל תל אביב. זו היתה ההחטאה היחידה שלו במשחק (7 מ־8) והיחידה העונה (30 מ־31).

בסטטיסטיקה האישית, כמו בקבוצתית, בולטים שחקני הגליל העליון. שלושה מדורגים בין השבעה הראשונים ושניים נוספים, ארז חזן (11 מ־11) ואנדריי ליבנבאום (10 מ־16), לא נכללים ברשימה בגלל מיעוט זריקות.

זריקות עונשין הן מימד נוסף על תרומת הרים סמרדס ויד בנקס למכבי רמת גן. שניהם ביחד מדייקים ב־90.1% לעומת 52.8% של יתר שחקני הקבוצה. למזלה של רמת גן שניהם זורקים 60.1% מהזריקות של הקבוצה. ברשימת הקלעים בולטים תומר קרני ממכבי ראשל"צ, שהתקדם העונה לעומת אשתקד בכל מן אפשרי על המגרש, ודורי אולר, שלא מקבל דקות מספיק כדי להפעיל את ידו החמה, והקפטן דניאל שירו העונה מאופסת יותר מאי פעם.

פליישר גרוע יותר

אשתקד, אולי בעונת השיא שלו, דייק עופר פליישר מקו העונשין ב־53.5%, דבר שלא מנע ממנו להיות מדורג אחרון. השנה הורע מצבו של פליישר עוד יותר, וכרגע הוא מוביל ב'תחרות האישית' עם חבריו לקבוצה, צח יאיר וג'יימס טרי.

עדי גורדון. החטיא עד כה בליגה רק זריקת עונשין אחת

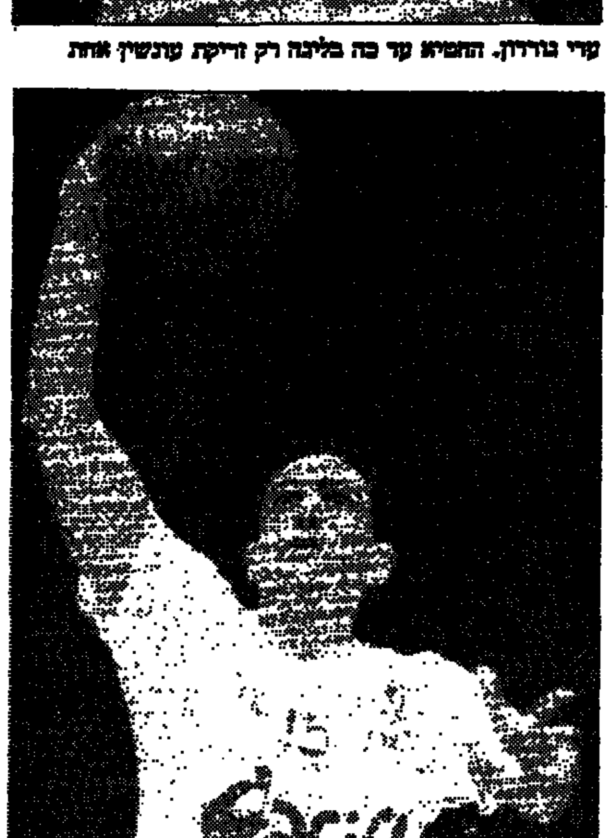

עופר פליישר. שומר על המקום האחרון בדירוג קלעי העונשין

דירוג הקבוצות בעונשין

	קלעו	ב־%
1. גליל עליון	204 מ־235	86.8
2. גבעתיים	163 מ־204	79.9
3. בני הרצליה	188 מ־237	79.3
4. הפועל חולון	167 מ־212	78.8
5. הפועל גבת	174 מ־222	78.4
6. מכבי ת"א	193 מ־248	77.8
7. ראשון לציון	179 מ־235	76.2
8. מכבי ר"ג	171 מ־226	75.7
9. הפועל חיפה	170 מ־225	75.6
10. מכבי י־ם	174 מ־234	74.4
11. הפועל אילת	185 מ־263	70.3
12. בית"ר ר"ג	93 מ־134	69.4
13. הפועל י־ם	142 מ־206	68.9
14. הפועל ת"א	159 מ־246	64.6

קלעי העונשין הטובים

	קלעו	ב־%
1. גורדון (חולון)	30 מ־31	96.8
2. בדר ליף (גליל)	46 מ־48	95.8
3. סמרודס (מר"ג)	54 מ־58	93.1
4. אסף כץ (הרצליה)	47 מ־51	92.2
5. לוסבי (מ. ת"א)	35 מ־38	92.1
–. הארון דיי (גליל)	35 מ־38	92.1
7. עודד קטש (גליל)	53 מ־59	89.9
8. קרני (ראשל"צ)	34 מ־38	89.5
9. רוזנברג (חולון)	24 מ־27	88.9
10. יובנקס (מר"ג)	70 מ־79	88.6
11. אולר (גבעתיים)	23 מ־26	88.5
12. ראסן (מכבי י־ם)	52 מ־60	86.7
–. ב. דניאל (מ. ת"א)	26 מ־30	86.7
14. הודי מנור (גבת)	44 מ־51	86.3
15. הארסון (הרצליה)	47 מ־55	85.5

קלעי העונשין הגרועים

	קלעו	ב־%
1. פליישר (הת"א)	9 מ־25	36.0
2. צח יאיר (הת"א)	14 מ־31	45.2
3. מלין (חולון)	11 מ־22	50.0
4. רובינסון (מכבי י־ם)	25 מ־49	51.0
5. אבוטבול (גבת)	10 מ־19	52.6
6. טרי (מ. ת"א)	18 מ־32	56.2
7. הלפרן (מכבי י־ם)	23 מ־39	59.0
8. אוליך (הרצליה)	13 מ־21	61.2
9. דני מים (ראשל"צ)	25 מ־40	62.5
10. אבשלום (חיפה)	25 מ־39	64.1

סטפן אדברג. אנחנו טובים מהרוסים, אבל אינני אופטימי במיוחד

הראשון של רוסיה או החמישי של שוודיה

וולקוב פותח היום נגד אדברג בגמר גביע דייויס הנערך בפעם הראשונה במוסקווה

מוסקווה (רויטר). גמר גביע דייויס בין רוסיה ושוודיה יחל כאן מחר באיצטדיון האולימפי ויימשך עד יום ראשון. זו הפעם הראשונה שרוסיה הגיעה למעמד הזה, בעוד ששוודיה כבר זכתה ארבע פעמים בפרס היוקרתי בטניס.

במשחק היחידים הראשון (12.30, שידור ישיר ביורוספורט) יתמודדו אלכסנדר וולקוב וסטפן אדברג, ואחריהם ייבגני קפלניקוב ומגנוס לארסון. בשבת (שידור ישיר ביורוספורט החל מ־13.30) יתקיים משחק הזוגות בין קפלניקוב ואנדריי אולחובסקי ליאן אפל ויונאס ביורקמן, אלופי העולם בזוגות. המשחקים ביום ראשון יהיו בין קפלניקוב – אדברג, וולקוב – לארסון.

קפטן נבחרת רוסיה, ואדים בוריסוב, אמר אתמול אחרי ההגרלה "אנחנו שמחים על כך, שקפלניקוב יעניק לנו את הנקודה הראשונה בהתמודדות. אינני מאוכזב שוולקוב יפתח, כיוון שהוא בכושר טוב". קפטן נבחרת שוודיה, ג'ון אנדרס סיוגרן, היה בנימה "בשביל הקבוצה שלי, זו הגרלה טובה".

שוודיה, שנוצחה בשנתיים האחרונות בחצי הגמר, תנסה לזכות בחמישית בגביע. אנדרס יארריד הוותיק אמר שלשום ליומון הספורט הרוסי: "הגמר מבטיח להיות הפתוח ביותר בשנים האחרונות. יחסי הכוחות בין שתי הנבחרות שווים". אדברג, השחקן המוביל של שוודיה, הוסיף: "לפי הדירוג העולמי, אנחנו טובים מהרוסים. למרות זה, אינני אופטימי ואני חושב שהסיכויים שווים".

ייבגני קפלניקוב, המדורג 11 בעולם והמכונה קאלאשניקוב בפי אוהדיו, אמור להוביל את רוסיה בהתמודדות החשובה. בחצי הגמר נגד גרמניה ניצח קפלניקוב בשני משחקי היחידים שלו וזכה במשחק הזוגות בשיתוף עם אולחובסקי. את הנבחרת הרוסית משלימים אלכסנדר וולקוב, אנדריי צ'רקסוב ואנדריי צ'סנוקוב.

מארגן ההתמודדות, אלכסנדר פאסוב, אמר כי 18,500 הכרטיסים (תכולת האולם) נמכרים בקצב טוב מאוד. "אנשים מגלים עניין רב מאוד באירוע. אני מצפה, שהאיצטדיון יהיה מלא בכל ימי ההתמודדות", הוסיף פאסוב.

הצד האנושי של שופטי כדורגל

יום אחד בחייו של השופט הוולשי קית קופר, בן 46, שקם ב־6.30 בבוקר כדי להדליק את האח בביתה של אימו הישישה; המשיך לבית הספר לעיוורים שבו הוא מדריך 14 חניכים ועשה דרך ארוכה למנצ'סטר כדי לשפוט בדרבי העירוני, בטרם חזר הביתה ב־2 אחר חצות

שירות "ספורט הארץ"

קית קופר, 46, שפט בחודש שעבר בדרבי של מנצ'סטר. הוא קיבל 300 ליש"ט כדי לשפוט במשחק שבו מעורבים שחקנים השווים מיליונים. יום משחק מבוצע של קופר, הנמשך לא פעם כ־20 שעות, חושף את הצד האנושי של שופט כדורגל בכיר.

יומו של קופר מתחיל ב־6.30 בבוקר. הוא נוסע מביתו אל ביתה של אמו בת ה־87, כדי להדליק את האח בחדרה ולהכין לה ארוחת בוקר. ב־9.00 נוסע קופר לבית הספר היסודי, שם הוא מועסק על ידי מינהל החינוך כמורה לעיוורים. בכיתתו 14 תלמידים מכל רחבי המחוז. התלמידה הבוקר היא חנה פארון, בת תשע. הקשר ביניהם הוא של אהבה ואמון. "אלמלא מר קופר, לא הייתי מסוגלת ללכת לתצוגות", היא אומרת. מטלה פשוטה זאת מלאה בסכנות ללא הנחיה ולימוד ההוא, יחד עם מקלה הלבן של חנה במקום המשרוקית שלו, עם צחוק על השפתיים אבל גם מידה של אחריות ורצינות, אינו ממעיט בערכו של התפקיד. "אם חנה תיכשל בבחינה במתמטיקה, תוכל לגשת שוב לבחינה", הוא אומר. "אבל אם היא טועה בחציית כביש, היא כבר לא תחזור משם".

ב־11.00 נוסע קופר לניוטורס. אשתו ג'יל וידידו בייק ריווס יצטרפו אליו בנסיעה למרחק של 330 ק"מ אל אולד טראפורד. השיחה נעה בין הרצינות ותחושת המצור של שופט הכדורגל המודרני לבין בדיחות הדעת הטבועה באישיותו של קופר. "שני בני (ג'יל, 20 וסטיבן, 14) מקבלים את כל המכות שבעולם", הוא מציין. ג'יל קופר מוסיפה שהאירועים אחרי המשחק בין קובנטרי ללסטר היו אפילו יותר טראומטיים מאשר גמר גביע קוקה קולה בשנה שעברה, שבו הרחיק קופר את אנדריי קנצ'לסקיס, הקיצוני של מנצ'סטר יונייטד. היא קראה והשליכה את מרבית מכתבי העם של האוהדים. "אנחנו עוד נתנקם בך... תיזהר לך...", היתה הנימה הכללית שלהם.

הקדים מחשש לפקקי תנועה

"מה שהכאיב", אומר קופר, "היה כאשר קארן בארא (שופט כדורגל מעולה גם הוא) השמיץ אותי ברדיו קובנטרי. אנשים בבתי זכוכית אינם צריכים להשליך אבנים". קופר אינו מפסיק לדבר עד שמגיעים לאיצטדיון הביתי של מנצ'סטר יונייטד. הוא יצא לדרכו שעות אחדות מוקדם מדי, משום שחשש מפקקי התנועה האין־סופיים. דייויס, שאיתו שיחק לפני 30 שנה בקבוצת נוער, מתלווה אליו למרבית המשחקים ומנצל אחת משתי ההזמנות שמקבל כל שופט. בדרך, בממוצע, הם מחלקים את דמי הארוחה בסך 20 ליש"ט.

4.15. קופר מגיע לאולד טראפורד. עברו שלוש שנים מאז שפט במשחק של מנצ'סטר יונייטד בביתה והמשחק המתקרב ובא, הדרבי ה־121 של מנצ'סטר, הוא ההתנסות הראשונה שלו בלהט היצרים של העימות בין שתי הקבוצות העירוניות. בכל מקום מקבלים את פניו בהכרת כבוד ידידותית. מלווים אותו אל חדר ההלבשה החדש של השופטים, המהודר כמו כל מקום אחר באיצטדיון המחודש. קווניה, פייק פלצ'ר וטוני לייק, ושופט המילואים רוג'ר דיילקס, מגיעים אף הם. נוהג שהשופטים נוסעים בנפרד ובכך מבטיחים שאם אחד מהם מתעכב בתנועה, השאר מגיעים בזמן. נוצר קשר ידידות מיידי בין הארבעה. קופר מפיג את המתח באמצעות בדיחות ושיחת רעים.

קצין משטרה מתדרך את קופר לגבי הליכי היציאה מן המגרש אחרי המשחק, ומסיים את דבריו: "אני אצא איתכם מן המגרש. יהיו הרבה קללות, הרבה מאוד אם ביקורת השופט של סיטי כאן יכול לקסמס כאבת מידה. נסו להתעלם מהן".

8.00 בערב. האיצטדיון הומה. 43,738 צופים ממתינים בחוסר סבלנות לפתיחת המשחק. במנהרה, שש דקות לפני בעיטת הפתיחה, מזכיר קופר לניאל קווין, הקפטן של סיטי, שהוא עדיין שומר על חולצת הנבחרת של השחקן האירי, שהחליף איתו בחולצה של שופט פיפ"א לפני שנים אחדות. קופר מוביל את שתי הקבוצות מן המנהרה אל המגרש. כאשר הוא ממתין לצאת מהמטבכאים של סקאי, שרשת הטלוויזיה רבת העוצמה מוכנה להתחיל במשחק, מגמדים אותו קווין וסטיב ברוס, הקפטן של יונייטד. בגובהו, 1.65 מטר, הוא נראה כמו מתאגרף וולשי במשקל זבוב בין שני מתאגרפים במשקל כבד. בתוך 60 שניות הוא כבר חייב להראות את הכרטיס הצהוב למארק יוז.

השחקנים אולי חושבים אחרת, אבל שופטים הם בדרך כלל אוהדים גדולים של מיומנותם וכישוריהם. יוז הוא שחקן החביב על קופר, וולשי כמוהו ושחקן שרוח הלחימה והשליטה שלו הן הדבק המאחד את מנצ'סטר יונייטד. אבל יוז, בצורה אופיינית, מוציא את קופר לרשום אותו בפנקס ולכפות את סמכותו, בכך שהוא בועט בשחקן יריב. היו כמה דחיפות בין שני היריבים. קופר עומד 5 מטרים מהם, ידיו מאחורי גבו. "יש שופטים שהיו מתערבים ומפרידים ביניהם. בעבר גם אני עשיתי זאת", הוא אומר. "אבל מוטב לעמוד במקום שבו אתה יכול לראות את הכל. אם הם יכו זה את זה, ארחיק את שניהם". אבל השחקנים שולטים בעצמם, כרטיס צהוב ליוז מספיק – לפחות לדקה אחת, שאחריה נשלף גם לניקי סאמרבי כרטיס צהוב על תיקול מאחור המרוסע.

יהיו עוד ארבעה כרטיסים צהובים, כולם על עבירות, אבל אחרי הפעולה החלטית הראשונה קופר מסוגל להציג את האמנות האמיתית של שופט: הוא מגלה כבוד לשחקנים. הוא חוסל באיבו את הרעל הפוטנציאלי והמשחק שוטף בהפסקות.

שחקני האלופה יונייטד שולטים במשחק ותוך המיומנות של אריק קנטונה ואנדריי קאנצ'לסקיס נוצצים כולם, אפילו השופט וקווין. כאשר, למשל, מובקע השער הראשון – מסירת עומק נפלאה מקאנצ'לסקיס שקנטונה לוקח בקרסולו הימני, מאפשר לבודד לגנוב שלושה מטרים ואחר מבקיע ברגלו השמאלית – שפת הגוף של קופר מגלה הכל. 12 מטר מאחורי הכדור יש קפיצה קלה של התלהבות, או ציפיה, של השופט.

הסיבה בשמטו, קופר הוא מבקיע שערים, או היה כזה לפני שנים רבות כאשר היה סירון בקבוצת קארדיף סיטי, שהיתה אז בליגה השניה. הקריירה שלו הגיעה במהירות לסיומה בשל פציעות, הדומות לפציעות בקרסול שהשביתו את הקריירה של מרקו ואן באסטן.

בדקות הסיום, על רקע משחק פיסי ללא רחמים בעל קצב מהיר והתקפות נגד מרתקות, מגלות פניו של קופר על כמות האנרגיה שהוציא. בדקה ה־89 פורצת יונייטד לצד השני של המגרש. קופר, לחייו שקועות וחולצתו הירוקה שחורה מזיעה, חייב לפרוץ בריצה מהירה. סנטרו מורם לחזה, רגליו חובטות בכוח בקרקע כאשר הוא רץ בעקבות קאנצ'לסקיס. ובכל זאת עולה חיוך על פניו כאשר הוא רואה את שערו השלישי באותו לילה של החלוץ האוקראיני.

9.50. שריקת הסיום, לחיצות ידיים עם לא פחות משמונה שחקנים, בריחה קצרה עם ברוס, מלות התנשפות בצעד בדרכו של קופר לשוער המילואים של הסיטי, טרייסי, והם שוב בבגרות. המפיק של רשת סקאי מבקש להשיג את הכדור מידי קופר. השופט אינו מוכן לכך. זו זכותו, זה רצונו להשיג את קאנצ'לסקיס ולהעניק לו את כדור המשחק לכבוד השלושער שלו. "זה היה משהו שרציתי מאוד לעשות", אומר קופר. "הוא בחור נחמד, קאנצ'לסקיס, ואחרי שהרחקתי אותו בשל נגיעה ביד בכדור בחצי הגמר, אמר לי גראהאם קלי (מנכ"ל התאחדות הכדורגל האנגלית) שאלמלא הייתי מרחיק אותו, הייתי מורחק בעצמי משיפוט בליגה הבכירה".

כרטיס צהוב ונשיקה בלחי

הנה זה בא מלא סיפוק ושביעות רצון אחרי המשחק מודה שופט בגיל העמידה, שרוח המשחק שלו ורצונו החופשי מוגבלים על ידי הכללים הבינלאומיים הנוקשים הדורשים שהנהיגה פיפ"א.

בתוך ההלבשה של השופטים שוררת הסכמה מלאה בין המשקיף לבין כל השופטים, שהביצוע שלהם היה טוב. וכיצד, הם שואלים, זה נראה מיציע העיתונות? היה כרטיס צהוב מפוקפק אחד. הם ידעו, עוד לפני התיאור, שמדובר בכרטיס הצהוב לטרי פילאן במחצית השניה. מסביר שופט המילואים דיילקס: "זה היה רגע השיפוט הטוב ביותר של הערב, אחד מן הטובים ביותר בכל העונה. קית ראה אותו חובט בשוקו של שחקן יריב, נתן למשחק להימשך כדי להעניק יתרון למנצ'סטר יונייטד ואחר כך הניף כרטיס צהוב לפילאן". גם פילאן ידע זאת, משום שהוא כרך את זרועו מסביב למותניו של השופט ובאופן מפתיע נישק אותו. "זה היה על הלחי, שלא תטעה", אומר קופר.

צלום: אי.פי.פי

מארק יוז. השופט קופר מחבב אותו, אך שולף לו כרטיס צהוב

10.30. קופר עוזב. כאשר הוא נוהג חזרה לדרום ויילס, בדרכו תחושת הקלה שלו, ללא שום בעיות. "אתה יודע, היה עלי לבלום את האינסטינקט הטבעי שלי הערב", הוא אומר. "בדרך כלל אני שופט כמו שופטי הרגבי ומשתמש בשריקות מאוחרות כדי להעניק יתרון. אבל במשחק דרבי כמו זה, כל איחור עלול לגרום לסערת רוחות".

2.00 אחרי חצות. השופט קופר חוזר הביתה. הוא ילך לישון ללא תרופות, ללא קביעות קשות ותקבוניות. המשחק הבא שלו בליגת קוניקה של ויילס ואחריו, בעוד שבועיים, ניוקאסל יונייטד נגד איפסוויץ' טאון.

ייתכן שזה מפתיע מותחי ביקורת רבים, ששופט הוא אנושי: שמאז שעות הבוקר המוקדמות עם צעירה עיוורת ועד לשעות הערב המאוחרות עם שחקנים, שלעיתים מתעלמים מן הכללים, הוא משתמש בחירות בתוך חוקים נוקשים. אילו היה זה אחרת, היה משחק הכדורגל חסר נשמה.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נשיא גרמניה יגיע ביום שלישי לביקור בישראל; ייפגש עם משפחות הנעדרים

הנשיא, רומן הרצוג, אמר שאין בידיו ידיעות חדשות על גורלו של רון ארד

מאת יהודית וינקלר
שליחות "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). נשיא גרמניה, רומן הרצוג, יגיע ביום שלישי לביקור רשמי בישראל. בין השאר, הוא ייפגש עם משפחות הנעדרים הישראלים.

גרמניה עושה מאמצים מרובים בשנים האחרונות להשיג מידע על הנעדרים, תוך שהיא מנסה לנצל לשם כך את קשריה הטובים עם איראן. עם זאת, בשיחה עם עיתונאים ישראלים שלשום בבון, הבהיר הנשיא, כי לא יביא עימו ידיעות חדשות על הנווט רון ארד. הוא גם העדיף לא לדבר על קשרי גרמניה עם איראן – עניין הנמצא במחלוקת בין ישראל לגרמניה.

הרצוג יגיע לישראל עם רעייתו ב-6 בדצמבר וישהה בה יומיים. יחד עמו יגיע גם שר החוץ הגרמני, קלאוס קינקל, ראשי משרד החוץ הגרמני, ראשי לשכת הנשיא ועשרות עיתונאים.

לא ייפגש עם פלשתינאים

הרצוג ציין, כי יפעל בביקורו לקידום היחסים המיוחדים בין שתי המדינות. הוא לא ייפגש עם נציגים פלשתינאים. סדר יומו כולל ביקור ביד ושם, פגישה עם משפחות נעדרי צה"ל ארד, פלדמן, באומל וכץ, שיחות עם הנשיא ויצמן, עם ראש הממשלה, עם שר החוץ, עם יו"ר הכנסת ועם נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר. כמו כן הוא יבקר בעיירה ירוחם, על-פי בקשתו המיוחדת של הנשיא ויצמן, המקיים קשרים מיוחדים עם תושבי המקום. מארגני הביקור בגרמניה בדקו גם אם תהיה היענות בישראל לרעיון שהנשיא ינאם בכנסת.

בפגישתו עם העיתונאים אמר הרצוג, כי הוא סבור שאין מקום להטיל אחריות למעשי הנאצים על גרמנים שנולדו אחרי מלחמת העולם השנייה, או על כאלה שהיו ילדים באותן שנים. עם זאת גרמניה נושאת, לדבריו, באחריות היסטורית למעשי הנאצים. הנשיא סיפר, כי בהיותו ילד בן 11 ראה אסירי מחנות ריכוז מוסעים בתנאים בלתי אנושיים לעבודה באזור מגוריו וכי הדבר מעורר(?) בתוקף נגד ההתנהגות הבלתי אנושית.

הוא הוסיף, כי לא יחושש להזכיר את מעשי הנאצים בביקורו בישראל. "לדעתי, יש להתבטא בפתיחות", אמר, "לא אתחמק מדבר, ובכוונתי להרחיק את עצמי מהעוולות שנעשו".

הרצוג בן ה-60 נבחר לנשיא גרמניה במאי השנה מטעם המפלגה הנוצרית דמוקרטית. לפני כן כיהן כנשיא בית הדין החוקתי של גרמניה. מאז כינון היחסים הדיפלומטיים בין גרמניה לישראל, ב-65', ביקר רק נשיא גרמני אחד בישראל – ריכרד פון וייצקר.

בן 4 מהכפר ג'וארִיש טבע למוות בבור מים

(ע). ילד בן 4 מהכפר ג'ואריש, הסמוך לרמלה, טבע למוות אתמול לאחר שנפל לבור מים שנקווה בשל הגשמים. הפעוט שיחק סמוך לבור המים, מעד, והחליק לתוכו.

למקום הוזעקו כוחות משטרה, מפעילי ציוד כבד, אנשי כיבוי אש, אנשי מד"א, יחידת ההצלה של צה"ל ובולגן(?). במהלך הניסיון לאתר את הילד, נחפרו תעלות ניקוז סמוך לבור וכך נשאבו המים ע"י משאבות שהובאו למקום.

לאחר זמן מה נמצא הפעוט ללא רוח חיים. גופתו הועברה לבדיקה בבית החולים אסף הרופא בצריפין.

משטרת רמלה פתחה בחקירה.

מוסקווה הגישה מחאה על גירוש אזרחית רוסיה מישראל

מעריכים כי נחשדה שהגיעה לעבוד כנערת ליווי

מאת אלוף בן
סופר המדיני של "הארץ"

ממשלת רוסיה הגישה מחאה חריפה לישראל, על גירושה של אזרחית רוסיה, נטליה קיסילובה, שהגיעה לארץ כתיירת ונעצרה בנמל התעופה בן גוריון. הרוסים הבהירו, כי הם רואים בפרשה מקרה מכוון, שנועד לבדוק את מידת יחסה של ממשלת ישראל כלפי תיירות מרוסיה.

קיסילובה הגיעה לישראל ב-17 ביוני מצוידת באשרת כניסה תקפה, ועל פי התלונה, נעצרה מיד ליומיים וחצי, שבהם לא הורשתה להתקשר לשגרירות הרוסית או לידידיה בישראל. עם שחרורה מהמעצר, היא גורשה מישראל בלי שהאשמה בעבירה כלשהי ובלי שהוסבר לה מדוע. על פי ההערכה, חשדו בה הרשויות הישראליות, כי הגיעה לעבוד כנערת ליווי.

שלשום הגיע שגריר רוסיה בישראל, אלכסנדר בובין, למשרד החוץ בירושלים עם איגרת מחאה חריפה בשם שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב, הוא דרש שממשלת ישראל תתנצל בפני קיסילובה.

בנצור הבטיח לשגריר הרוסי לבדוק את הפרשה, ואמר לו כי אם יתברר שנעשתה טעות, תתנצל ישראל בפני קיסילובה.

בפגישה התברר כי העיתון הרוסי הנפוץ "איזווסטיה" עומד לפרסם כתבה נרחבת על הפרשה.

עימותים בין מפקד צה"ל ברצועה לשלושת מפקדי החטיבות באזור

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של הארץ

בין מפקד כוחות צה"ל ברצועת עזה, תא"ל דורון אלמוג, לבין שלושה אלופי-משנה ששימשו מפקדי החטיבות ברצועה שררה מערכת יחסית קשה. אחד משלושת המח"טים, אל"מ ב', אף הגיש על רקע זה את התפטרותו, אך חזר בו לאחר ששוכנע לעשות כן.

הפרשה הולה לאחר שאלמוג נכנס לתפקידו והחל לבטל ולשנות הוראות ותוכניות. השלושה – אל"מ א', ששימש עד לפני שבועיים כמפקד החטיבה הצפונית וממלא כעת תפקיד אחר; אל"מ ב', שהיה עד לאחרונה מפקד הגזרה המרכזית ונמצא כעת בלימודים; ואל"מ ח', המפקד עדיין על החטיבה – חלקו על תפיסת הביטחון של אלמוג ולא הסכימו עם השינויים שהנהיג.

קצין בכיר אמר כי "המצב היה בלתי נסבל, ושלושת המח"טים אף שקלו להתפטר יחדיו". הוא הוסיף כי כעת, כאשר שניים מהקצינים כבר לא ממלאים את תפקידיהם, המצב השתפר. כמו כן ציין הקצין הבכיר כי העימותים לא היו הסיבה לסיום תפקידם של שני המח"טים.

שלושת המח"טים סירבו להגיב.

תא"ל אלמוג אישר כי את המתיחות בינו לבין השלושה, אך הוסיף כי העימותים בינו לבין מפקדיו "אינם מעניינה של העיתונות". הוא אמר גם כי העימותים לא גרמו לפגיעה בתחום הביטחון. אלמוג מתח ביקורת קשה על אחד מהמח"טים ואמר כי לא הגיע לאיזושהי רכים ותפקודו היה לקוי. על השניים האחרים אמר כי מדובר בקצינים טובים.

חייל במילואים, נתנאל פיטוסי, נהרג בתאונת דרכים בכניסה לי-ם

אשה נהרגה בתאונה בכביש עוקף חדרה

שלמה דרור ועתניים(?)

נתנאל פיטוסי, בן 23, תושב בית אל נהרג אתמול בתאונת דרכים בכניסה לירושלים; שני בני אדם נוספים נפצעו באותה תאונה. מחקירה ראשונית עולה, כי פיטוסי סטה ממסלול נסיעתו, עבר לנתיב הנגדי ופגע באמבולנס. שתי מכוניות נוספות התנגשו באמבולנס גם מאחור.

סנ"צ עידו גוטמן, ראש מחלק התנועה במשטרת ירושלים, מסר אתמול כי עדיין לא ברורה סיבת התאונה.

עלייה של 48% במספר ההרוגים באזור י-ם

על פי נתונים של משטרת התנועה בירושלים יש עלייה של 48% במספר ההרוגים בתאונות דרכים באזור ירושלים, בהשוואה לשנה שעברה. לעומת זאת, ישנה ירידה של כ-30% במספר הנפגעים, הנתונים לא שונים בכל חלקי הארץ. גם במספר התאונות חלה ירידה, בחודש ספטמבר למשל אירעו 210 תאונות, לעומת 285 תאונות בספטמבר 93'. במשטרה מתקשים להסביר את הירידה במספר התאונות ואת העלייה במספר ההרוגים.

סנ"צ עידו גוטמן מסר, כי השנה נהרגו בירושלים 40 בני אדם לעומת 27 הרוגים אשתקד. גורם מספר אחד לקטל בדרכים הם תאונות שנגרמו כתוצאה מפניות וסטיות. גורם שני הוא, התנהגות הולכי הרגל והגורם השלישי – תאונות שאירעו כתוצאה ממהירות מופרזת.

אשה נהרגה ואדם נוסף נפצע באורח קל בהתנגשות בין מכונית פרטית לבין רכב מסחרי אתמול בצהריים בכביש עוקף חדרה. הפצוע הועבר לבית-חולים "הלל יפה" בחדרה. בחוגי לשכת התנועה חוקרים את נסיבות התאונה.

דו"ח ראשוני: היה אפשר למנוע את קריסת התקרה במרכז המסחרי בחולון

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעבודה ורווחה

דו"ח ראשוני על התאונה שאירעה שלשום במרכז המסחרי באשקלון – ובה קרסה תקרת בטון בקומה השנייה, ונפצעו חמישה עובדי בניין ושוטר מג"ב – הוגש אתמול על ידי יעקב ריטמן, מפקח עבודה בכיר במשרד העבודה והרווחה. בדו"ח קבע ריטמן שהיה אפשר למנוע את התאונה.

"הפרווה הגדול בין העמודים", נכתב בדו"ח, "איתמיכת התקרות הקיימות, והדיברציה של הבטון והמשקל המרוכז על תקרת הביניים דרך תומכות המתכת, השפיעו על יציבות תקרת הביניים, והיא קרסה תחת המשקל הכבד של הבטון של תקרת הקומה השנייה, שעליה עבדו באותה שעה עשרה עובדי בניין".

לפי הדו"ח, ב-31 באוקטובר התחילה חברת "גלב מלגר סטרוי" לצקת בטון בקומה השנייה במרכז המסחרי, המוקם על ידי חברת "אחים ישראל כהן". "תקרות קומת המרתף והקומה הראשונה", נאמר בדו"ח, "לא נתמכו לפני תחילת יציקת הבטון של הקומה השנייה, למרות שהמרחק בין העמודים והקורות העיקריות היה 12.75 מטרים".

ריטמן ביקש שמבון התקנים יערוך בדיקת חוזק לחלקי הבטון שיציקתם התבצעה קודם לקריסה, וכי מהנדס יבדוק את כושר ההעמסה של התקרה.

חשד: מהמרים

(סוף מעמוד 1א)

דורגל, למניעת שחיתויות במשחקי כדורגל. החקירה נמצאת רק בראשיתה וצפויים מעצרים נוספים של שחקני כדורגל ומהמרים.

בשלב זה קיימות ראיות לכאורה למתן שוחד כדי להטות משחק אחד בליגה הארצית, שנערך ב-8 באוקטובר בקריית שמונה, בין קבוצת הפועל המקומית לבין מכבי יפו, שניצחה בתוצאה 3-2. על פי החשד, קיבל שחקן הקבוצה (שנעצר שלשום), שוחד בסכום של כמה אלפי דולרים כדי שיביא להפסד קבוצתו.

הפרס הראשון בטוטו באותו מחזור היה חמישה מיליון שקלים והוא התחלק בין 15 זוכים. השחקן שקיבל, לפי החשד, את השוחד נחשב לשחקן מפתח בהתקפת הפועל קריית שמונה ולא שיחק באותה שבת בטענה שהוא חולה. על פי החשד, השחקן הפסיד כסף רב בהימורים בבתים פרטיים באזור הצפון בשנה האחרונה, ולכן החליט לקחת את השוחד.

מידע על השחיתות להטיית המשחק תמורת שוחד הגיע לאנשי "מודיעין אזרחי" מיד לאחר המשחק והם ניהלו חקירה סמויה במשך שבועות אחדים. לאחר מכן התקיימה חקירה גלויה, שבה נחקרו שחקנים ועסקנים. מהחקירה עולה חשד כי המגעים לקניית המשחקים נעשים על ידי מתווכים העובדים בשירות כנופיית המהמרים. במשטרה מקווים שהתחלת החקירה הגלויה בפרשה והמעצרים בימים האחרונים יסייעו לחשיפת מקרי שחיתות נוספים בליגות העליונות לכדורגל.

המשטרה תגיש הבוקר את הבקשה להביא את החשודים בפני שופט, לדיון בהארכת מעצרם.

כמויות שמן גדולות שנשפכו באזור חדרה גורמות נזקים לשמורת ברכת יער

צפריר רינת

כמויות גדולות של שמן שנשפכו בצידי דרכים באזור חדרה גורמות נזקים לשמורת ברכת יער, הנמצאת בסמוך לעיר. השמן שנשפך לפני שבוע התגלה שלשום פוגע בצמחים, ומאיים על מי התהום.

בביקור שערכו פקחי רשות שמורות הטבע והמשרד לאיכות הסביבה התברר שהאחראי על הזיהום הוא הקולאית(?) בחדרה אישר לקבלן לשפוך שמנים סמוך לשמורה, וכך נוצר כתם שמן גדול.

פקחי המשרד לאיכות הסביבה הודיעו שהם יפתחו בחקירה ובמקרה הצורך יגישו תלונה נגד הקבלן ששפך את השמן.

פקחי רשות שמורות הטבע מנסים לחסום את זרימת השמן לכיוון השמורה על ידי חסימת מעבירי המים הנמצאים מתחת לכביש החוף חיפה-ת"א. הם גם משתמשים בחומר המנטרל שומנים.

לקראת שיחות בקרת הנשק בתוניס:

מקורות ביטחוניים: ארה"ב תפעל לגבש נוסח מוסכם למניעת הפצת נשק גרעיני במזה"ת

מאת שרון שדה
סופר "הארץ" לענייני ביטחון

ארה"ב תפעל להשלמת ניסוח של מסמך המתאר את יחסי הביטחון במרחב המזרח התיכון עד להתכנסות מליאת המדינות המשתתפות בשיחות בקרת הנשק בעוד 10 ימים בתוניס.

להערכת מקורות ביטחוניים, ינסו האמריקאים למצוא נוסח מוסכם לסעיף הבעייתי, העוסק במניעת תפוצתו של נשק לא קונבנציונלי, לרבות נשק גרעיני, במזרח התיכון והעמדת מתקנים גרעיניים לפיקוח בינלאומי. ניסוח סעיף זה מנע עד כה את השלמת המסמך ההצהרתי.

מצרים פועלת בחודשים האחרונים כדי לכפות על ישראל הצטרפות לאמנה למניעת הפצתו של נשק גרעיני, שתחודש בשנה הבאה. ישראל מתנגדת לדרישות המצרים, ומשעה את הצטרפותה עד להשגת שלום כולל במזרח התיכון.

בשלושת השבועות שחלפו מאז מפגש העבודה האחרון בירדן, נמנעו האמריקאים מפנייה לישראל בנושא זה, אך לא מן הנמנע שבימים הקרובים ינהלו מגעים עם הצדדים למציאת נוסח מוסכם לקראת המפגש בתוניס.

בשיחות בירדן גובשו הסכמות בכמה נושאים עקרוניים ביניהם שיתוף פעולה בנושאים ימיים, מניעת תקריות ימיות, ביצוע תרגיל משותף למניעת האסון(?) ומתן הודעות מוקדמות על תרגילים צבאיים.

המדינות החברות בקבוצת העבודה של שיחות בקרת הנשק, הסכימו לשאר הסעיפים הכלולים במסמך ההצהרתי. בין היתר הובעה נכונות להימנע משימוש בכוח, סוכם על יישוב סכסוכים באמצעות משא ומתן ונכללו הצהרות על כוונות להקמת תקציבי הביטחון.

בראש משלחת ישראל, שתגיע לשיחות בתוניס, יעמוד מנכ"ל משרד הביטחון, דוד עברי, ויתלוו אליו בכירי משרד הביטחון ומשרד החוץ.

חייל צה"ל נפצע בדרום לבנון

צור, (ע"צ). חייל צה"ל נפצע שלשום בלילה מאש שנורתה לעבר מוצב צה"ל באזור הביטחון בדרום לבנון, כך מסרו אתמול מקורות ביטחוניים לבנונים ואנשי כוח האו"ם באזור. החייל הפצוע הועבר במסוק לבית חולים בישראל.

נהג מיכלית אשפה נמחץ למוות על ידי המגרסה

(ע). שלום דיין, נהג מיכלית אשפה בן 50, נהרג אתמול בכפר סבא. ככל הנראה ניסה הנהג להוציא בגדים מתוך המיכל בעת שפעלה מגרסת האשפה, והוא הוחלק אל תוך המיכל ונמחץ למוות.

פועל בניין בן 35, נהרג אתמול בצהריים כאשר נפל מפיגום באתר בנייה ברחוב ביאליק ברמת גן, שם עבד. רופא נט"ן של מד"א שהוזעק למקום, קבע את מותו.

צוות טלוויזיה סיני יגיע ביום א' לביקור בישראל

(ע). צוות טלוויזיה מתחנת הטלוויזיה הסינית המרכזית יגיע ביום ראשון לביקור בישראל. ביקור זה הינו הראשון שעורך צוות טלוויזיה סיני בישראל, והוא מאורגן בתיאום עם משרד החוץ בירושלים.

תחנת הטלוויזיה הסינית המרכזית היא היחידה בסין ששידוריה מגיעים אל כל קצוות הארץ. בממוצע צופים בה חצי מיליארד תושבים מדי יום.

ממשרד החוץ נמסר, כי בואו של צוות זה מסמן במידה רבה את השינוי החיובי וההתקדמות הרבה שחלו ביחסי סין וישראל בשנים האחרונות.

במהלך ביקורו, יצלמו חברי הצוות סרט טלוויזיה תיעודי על ישראל. כמו כן, הם ייפגשו ביום שני עם ראש הממשלה, יצחק רבין.

הסכם בעניין עתירת יהלום: יחולק מזון כשר בגבעת חביבה

(ע). הסכמה הושגה בעתירת המזכיר המדיני של המפד"ל, ח"כ שאול יהלום, נגד קיום סמינרים במוסד של השומר הצעיר "גבעת חביבה". על פי ההסכמה, התחייבו בכירי המוסד לספק מזון כשר למורות-חיילות, שיעברו במקום קורסים. שופט בג"ץ, אליעזר גולדברג, נתן להסכמה תוקף של החלטת בג"ץ.

ח"כ יהלום עתר לבג"ץ בבקשה שיאסור קיום קורסים בגבעת חביבה. זאת, בטענה שבחדר האוכל של המוסד לא מגישים מזון כשר. לדברי ח"כ יהלום, תעודת הכשר שהנפיק למקום רב ההסתדרות נטולת תוקף, מאחר והרב לא הוסמך על ידי הרבנות הראשית להוציא תעודות הכשר.

מכון שלום הרטמן

מכון שלום הרטמן מתכבד להזמינכם
לטקס חלוקת מלגות
של הקרן מיסודה של
הגב' **שולמית בר הלל ובנותיה**
להנצחת זכרם של הוריה
יונה ומרים אשכנזי ז"ל
שנספו בשואה.
הטקס יתקיים אי"ה
ביום חמישי, ח' בטבת תשנ"ה (8.12.94),
בשעה 10.30 בבוקר,
במכון שלום הרטמן, רחוב רחל אמנו 20 ירושלים

ד"ר נעם זהר
ירצה על הנושא:
נבואת החכמים והשוטים

"כמו ברובע הלטיני בפריז"
ידיעות אחרונות

ידיעות אחרונות — לוקולוס
כמו ברובע הלטיני בפאריז, מהמטבח עולה ריח משגע, השרות מצוין, הרוטב שנילווה לסטיק הפילה היה ממש בטעם עילאי

מעריב — ד"ר אלי לנדאו
טעימה להפליא במחיר הוגן

העיר — איתמר דוידוב
הרבה זמן אני מחפש מסעדה צרפתית כזאת

ג'רוזלם פוסט — מוזס דיאור
האוכל המצוין הוא ממש פנינה והשירות מקצועי

טלגרף — יונתן לבני
צרפתית מצויינת

תמרה
מסעדה צרפתית ביתית

אבא הלל סילבר 11, רמת גן (צמוד לתחנת "סונול") 03-7520167
פתוח רצוף משעה 12:00 ועד חצות כולל שישי שבת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
ברטה הורן
הלוויה תתקיים ביום ראשון א' טבת תשנ"ה
4/12/94 בשעה 11:30 בבית העלמין הירקון
המתאבלים:
בנה וכלתה: דוד ונירה הורן
נכדיה: יובל, תמר ועודד הורן
ומשפחות: פוס, רוזנברג ופיכמן
יושבים שבעה בבית בנה, רחוב גוטמן 28, רמת-אביב

בצער רב ובכאב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי אבינו וסבינו היקר
שוקה (יהושע) ברשדסקי
הלוויה תתקיים היום יום שישי כ"ט בכסלו התשנ"ה
2.12.94 בשעה 11:00 בבית העלמין שדה יהושע
(כפר סמיר) חיפה. נפגשים בשער מס' 1
אשתו: בתיה
בנו וכלתו: אביאל ומריאן ברוש
בתו וחתנה: מיכל ויורם מאירי
והנכדים

יקירתנו
יהודית שפריר
הלכה לעולמה במונטריאול
ביום שני 28.11.94 (כ"ה כסליו)
תובא למנוחת עולמים בבית הקברות
בקרית-שאול ביום ראשון 4.12.94 (א' כסליו)
בשעה 12:00.
המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אהובנו
יהודה גת
הלוויה תצא היום יום שישי 2.12.94 בשעה 11:00
מבית הלוויות סנהדריה ירושלים.
האבלים: אשתו: דבורה גת
בתו וחתנה: יעל ויעקב לרנר
בנו וכלתו: ישראל ונינה גת
נכדיו: ענת, איתמר, אביטל, ביל

ארגון הקבלנים והבונים בתל-אביב-יפו
אבל ומבכה יחד עם המשפחה
את פטירתו הפתאומית של
יהודה גורן ז"ל
ממנהיגי התאחדות הקבלנים והבונים בישראל
ידיד ורע לכל, איש יקר ורב-פעלים
יהי זכרו ברוך!
אינג' יעקב גרנצ'רובסקי
יו"ר הארגון

לפרופ' בן-ציון ברלב
אתך באבלך הכבד במות
אמך ז"ל
יו"ר הדירקטוריון
חברי הדירקטוריון
והנהלת בנק טפחות

המרכז למיפוי ישראל
גיאודזיה, מיפוי ומידע גיאוגרפי
לד"ר גרשון שטיינברג ולילדים
משתתפים באבלכם עם מותה של רעיתך
שרה ז"ל
הנהלת המרכז למיפוי ישראל
ועד העובדים והעובדים כולם

הארגון הבינלאומי של עורכי-דין ומשפטנים יהודים
משתתף בצערה
של השופטת הדסה בן-עתו
נשיאת הארגון
על פטירת אביה
דוד ליפמנוביץ
ומביע תנחומים לה ולמשפחתה
הנשיאות, ההנהלה ומועצת הארגון

ברוך דיין האמת
בצער רב אנו מודיעים על פטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר
ר' **אלכסנדר משה שינדלר**
ב"ר אברהם יצחק זצ"ל
ההלוויה תצא היום יום שישי כ"ט בכסלו תשנ"ה 2.12.94
בשעה 11.00 לפנה"צ מבית ההלוויות העירוני "שמגר" ירושלים
לבית העלמין בגבעת שאול ירושלים
אבלים: אשתו: אסתר
בנו וכלתו: פסח ושולמית
בנו וכלתו: ראובן ורחל
הנכדים הנינים וכל בני המשפחה
יושבים שבעה בבית הבן
שד' לוי אשכול 2 ירושלים

ממשלת ישראל
אבלה על מותה של
סמלת **ליאת גבאי**
הי"ד
אשר נרצחה בפיגוע הבלתי בעפולה
ומשתתפת באבלה הכבד של
המשפחה השכולה

חדשות חוץ

שלושה חודשים לאחר הכרזת האיי־אר־אי על הפסקת אש בצפון אירלנד

ממשלת בריטניה הודיעה כי תפתח בשבוע הבא, לראשונה, בשיחות עם שין־פיין

מאת דפנה הדרי
סופרת "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שלושה חודשים בדיוק לאחר תחילת הפסקת האש שעליה הכריז האיי־אר־אי, הודיעה אתמול ממשלת בריטניה על כוונתה לפתוח בשיחות מקדימות עם שין־פיין, הזרוע הפוליטית של האיי־אר־אי. השיחות ייפתחו ביום רביעי הבא בטירת סטורמונט שבבלפאסט.

ממשלת בריטניה שמרה על התחייבותה להמתין שלושה חודשים מיום הכרזת האיי־אר־אי על הפסקת אש ועד לתחילתן של השיחות המקדימות, במטרה לבחון את רצינות ההודעה ולוודא שהמצב בשטח אכן משקף את התחייבות האיי־אר־אי. במשך תקופה זו היתה ממשלת בריטניה נתונה תחת לחץ מתמשך הן מצד שין־פיין והן מצד ממשלת הרפובליקה האירית, לזרז את פתיחת השיחות ולשמור על המומנטום שנוצר. אולם מייג'ור נשאר נאמן להתחייבותו, ועמד על כך שיתקיים בקצב המתאים לבריטניה ולא יקצר את תקופת המבחן.

במשך שלושת החודשים שעברו מאז הודעת האיי־אר־אי על הפסקת אש היה רק מקרה אחד של הפרת הפסקת האש, כאשר חברים בארגון רצחו עובד דואר בעת שוד מזוין בסרבו למיין דואר. לאחר הרצח, פתח האיי־אר־אי בחקירה פנימית, שהגיעה למסקנה שהאחראים לרצח אכן היו אנשי הארגון, אשר פעלו בהתאם להוראות מקומיות אך ללא אישור של הנהגת הארגון. לאחר סיום החקירה הודיע האיי־אר־אי כי ננקטו כל הצעדים הדרושים כדי למנוע תקלות בתקשורת דוגמת אלה שהובילו לשוד המזוין שהסתיים ברצח.

להוציא תקרית זו, התרכזה פעילות האיי־אר־אי בצפון אירלנד מאז הפסקת האש במאבק בפשע המקומי ובשמירה על הסדר באזורים הקתוליים. ממשלת בריטניה, מצידה, ניסתה להוכיח לצדדים באזור שיש יתרונות בהפסקת האלימות, והודיעה על פתיחות שורה של מעברי גבול בין צפון אירלנד לבין הרפובליקה האירית, צעד אשר סייע לרבים המתגוררים באזור הגבול. ברחובות צפון אירלנד צומצם מספר השוטרים ואנשי הביטחון הבריטים בצורה ניכרת, ככל שהפסקת האש הוכחה כאמינה.

השר הבריטי לענייני צפון אירלנד, סר פטריק מייהיו, חזר אתמול בפרלמנט על התחייבותה של בריטניה שלא להפקיר את היוניוניסטים ולא להחליט על צעדים אשר עלולים לפגוע במעמדם כאזרחי בריטניה. השר הבטיח שכל עוד מרבית תושבי צפון אירלנד רוצים להישאר אזרחים בריטים, האזור יישאר חלק מבריטניה. נציגי מפלגת היוניוניסטים הגדולה הביעו אתמול גם הם את תמיכתם בפתיחת השיחות, והבהירו שהם מקבלים את עמדת הממשלה הבריטית, לפיה הוכח שהפסקת האש מחזיקה מעמד, ולכן יש מקום לפתוח את השיחות אשר יביאו להפיכתה של הפסקת אש זו למצב קבוע של סיום האלימות.

הספקנים חזרו והזהירו אתמול שאין להתקדם מהר מדי, ובמיוחד קראו לפעולה נמרצת מצד ממשלת בריטניה לפירוק האיי־אר־אי מנשקו. מנהיגי שין־פיין מצידם הבהירו אתמול שהם מקבלים את הדרישה לדון בנושא הנשק של האיי־אר־אי במסגרת השיחות עם נציגי ממשלת בריטניה, וקראו גם לדיון בנושא האסירים היושבים בבתי כלא בבריטניה ובצפון אירלנד – נושא רגיש לשני הצדדים.

סגן נשיא שין־פיין, מרטין מקגינס, אשר יעמוד בראש משלחת הארגון לשיחות בשבוע הבא, אמר אתמול כי ארגונו מתכוון לעשות הכל כדי שהשיחות יהיו מועילות ויביאו להתקדמות מהירה לקראת שיחות כוללות, שבהן ישתתפו כל הגורמים באזור ונציגי ממשלות בריטניה ואירלנד.

נשיא שין־פיין, ג'רי אדאמס, ישהה בזמן פתיחת השיחות בארה"ב לפגישות עם פקידים בכירים בבית הלבן. אדאמס המתין תקופה ממושכת להזמנה לבית הלבן, שכן עד לאחרונה הפעילה ממשלת בריטניה לחץ על האמריקאים שלא להיכנע ללחצים של אמריקאים ממוצא אירי להזמין את אדאמס. עיתוי הפגישה בבית הלבן במקביל לפתיחת השיחות מעיד, ככל הנראה, על תיאום עמדות בין שתי המדינות.

אירמגארד מולר, מראשי ארגון הטרור באדר־מיינהוף, שוחררה מהכלא לאחר 22 שנה

תצלום: איי־פי

מולר בחברת תומכים בצאתה מהכלא בעיר לובק. לדבריה, ללא לחץ בינ"ל לא היה סיכוי שתשוחרר

מאת יהודית וינקלר
שליחות "הארץ" בגרמניה

בון, (מיוחד ל"הארץ"). אירמגארד מולר, בת 47, מראשי ארגון הטרור "סיעת הצבא האדום הגרמני" (באדר־מיינהוף), שוחררה אתמול מהכלא לאחר 22 שנות מאסר. בית דין בצפון גרמניה שיחרר אותה מהכלא בשל מצב בריאותה הרעוע.

מולר נידונה ב־79' למאסר עולם בשל חלקה בפיגוע שביצעה סיעת הצבא האדום הגרמני במטה הצבא האמריקאי בהיידלברג ב־72'. בפיגוע נהרגו שלושה אנשי צבא אמריקאים.

מולר השתייכה, לדעת מומחים גרמנים, לחבורת הפיקוד המרכזית של סיעת הצבא האדום הגרמני – ה־R.A.F, והיתה ככל הנראה שותפה לאחרות מפעולות הטרור שלהם. אולם מולר נתפסה ונאסרה רק בשל חלקה בפיגוע שבוצע במטה הצבא האמריקאי בעיר היידלברג בדרום מערב גרמניה.

בשנות ישיבתה בכלא – יחד עם יתר חברי הפיקוד המרכזי והם אנדריאס באדר ואולריקה מאיינהוף – נעשו מספר ניסיונות לשחררם, אך בלא הצלחה. ניסיון השחרור האחרון היה באמצעות חטיפת מטוס לופטהאנזה למוגדישו ב־77', שנועד לשמש כמיקוח להביא לחילוצה של החבורה מהכלא. לאחר כישלון החטיפה בידי היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור, שהוטסה מגרמניה למוגדישו – כך טענו שלטונות גרמניה – אנדריאס באדר וחבריו התאבדו התאבדות קולקטיבית בכלאם.

מולר היא היחידה מקבוצה זו שנשארה בחיים למרות פצעי דקירה עמוקים בחזה. היא טענה כי מדובר היה בהתאבדות קולקטיבית, ואף דבקה בגרסתה כי חבריה נרצחו.

ההחלטה לשחרר את מולר מכלאה למרות שנידונה למאסר עולם, אינה מפתיעה – רק במקרים מועטים מרצים אסירי עולם בגרמניה את מלוא העונש.

ליד שערי הכלא בעיר לובק בצפון גרמניה המתינו אתמול למולר כ־200 אוהדים. מולר אמרה לאנשים שקידמו את פניה, כי אלמלא היה לחץ בינלאומי להביא לשחרורה, לא היה לה כל סיכוי לכך.

שלטונות המס בגרמניה תובעים ממפלגת PDS לשלם 67 מיליוני מארק

מאת יהודית וינקלר
שליחות "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). צמרת מפלגת הסוציאליזם הדמוקרטי (PDS), יורשתה של המפלגה הקומוניסטית במזרח גרמניה, פתחה שלשום בשביתת רעב במחאה על דרישת שלטונות המס כי המפלגה תשלם 67 מיליון מארק עבור השנים 1990–1994. גרגור גיזי, מנהיג הסיעה בפרלמנט, אמר אתמול בברלין כי בדרך זו מבקש הממסד לחסל את המפלגה, שהצליחה להיכנס בבחירות האחרונות לפרלמנט הפדרלי.

דרישת שלטונות המס מהמפלגה הקומוניסטית הקודמת הינה קצה הקרחון של מחלוקת שתעסיק קרוב לוודאי את גרמניה עוד שנים רבות – המדובר בסכומי עתק של מזרח גרמניה שהופקדו, לטענת חוגי השלטון בגרמניה, בחשבונות סודיים בבנקים שונים בעולם, ועד היום רק מיעוטם הועברו לידי גרמניה המאוחדת. ב־1991 הדרימה חברת האחזקות הממשלתית 13.6 מיליון מארק מאחד החשבונות שהיו שייכים בעבר למזרח גרמניה. זהו סכום זעום בהשוואה לסכומים המשוערים שהוברחו בשיטתיות על ידי צמרת השלטון הקומוניסטי.

מאז זכתה המפלגה להישגים מרשימים בבחירות האחרונות לפרלמנט, בעיקר באזורי מזרח גרמניה לשעבר לא פסקו ההתקפות על ראשיה באמצעי התקשורת הגרמניים. נשיא המפלגה, לותר ביסקי, גרגור גיזי וחברי ההנהגה נוספים בברלין ובפוטסדאם כבלו עצמם בשרשראות לבנין חברת האחזקות, המטפלת בהפרטת הרכוש של מזרח גרמניה לשעבר, וכן לבנין שבו שוכנים משרדי שלטונות המס בברלין. לטענתם, הסעיף שלפיו הם נדרשים לשלם את הסכום הנ"ל לא נכלל בספר החוקים של מזרח גרמניה לשעבר, ולפיכך אין מקום להגיש מהם עתה את התשלום בדיעבד.

הושג הסכם בין ממשלת איטליה לאיגודים המקצועיים בעניין קיצוץ הפנסיות

האיגודים ביטלו את השביתה שתוכננה להיום

רומא (איפי ורויטר). ראש ממשלת איטליה, סילביו ברלוסקוני, הודיע אתמול כי הושג הסכם בין הממשלה לבין האיגודים המקצועיים במדינה, שבעקבותיו ביטלו האיגודים את השביתה הכללית שתוכננה להיום. ההסכם, שהושג לאחר דיונים מרתוניים, שנמשכו 22 שעות, יסייע לממשלה להעביר את הצעת התקציב השנתית במחלוקת שלה בסנאט – הבית העליון של הפרלמנט האיטלקי. במסגרתו ההסכם התחייבה הממשלה למתן את הקיצוצים המתוכננים בתשלומי הפנסיה הנדיבים של איטליה.

במסיבת עיתונאים שכינס אתמול אמר ברלוסקוני, כי הסכם הפשרה שהושג בנושא הפנסיות מחזק את ממשלתו. "מלחמת הפנסיות נגמרה", אמר. "התקציב ניצל. זהו צעד חשוב קדימה". כאשר נשאל אם ההסכם ישפר את סיכויי הממשלה בת ששת החודשים להישרד, השיב: "אין לי ספק בכך".

שני הצדדים אמרו כי ההסכם, שעלותו נאמדה על ידי מנהל התקציבים הממשלתי ב־2.5 מיליארד דולר, לא יפגע ביעד המרכזי של התקציב – הקטנת הגרעון האיטלקי העצום – משום שהכסף הדרוש לכך יימצא במקום אחר. ראשי שלושת האיגודים המקצועיים הגדולים של איטליה הביעו קורת רוח מההסכם והודיעו מיד כי השביתה, שנועדה להיום, בוטלה.

"נעשו שינויים במדיניות הממשלה, שאותם עלינו להעריך", אמר סרג'יו קופראטי, מנהיג איגוד CGIL, האיגוד הגדול במדינה. הוא כינה את ההסכם "תוצאה נהדרת" והוסיף שביטול השביתה היה "צעד הגיוני".

הקיצוצים בתשלומי הפנסיות הנדיבים של איטליה היו סלע מחלוקת עיקרי בהצעת התקציב של הממשלה, והאיגודים המקצועיים הצליחו להביא לפני כשבועיים מיליון וחצי בני אדם להפגנה ברומא נגד התוכנית המוצעת.

"ההסכם שהושג הוא חדשות טובות לכולם, לא רק לפנסיונרים", אמר שר העבודה, קלמנטה מאסטלה.

הצעת התקציב תידון בסנאט האיטלקי ב־12 בדצמבר. היא אושרה בבית התחתון של הפרלמנט האיטלקי בחודש שעבר, לאחר שברלוסקוני הפך את ההצבעה בנושא להצבעת אמון בממשלתו, אולם בסנאט היו צפויים לממשלה קשיים רבים יותר בהעברת התקציב, משום שהיא אינה נהנית בו מרוב מוחלט. לפי החוק האיטלקי חייב התקציב לקבל את אישור שני הבתים עד לסוף השנה.

אלפי איראנים השתתפו בהלוויתו של מנהיגם הרוחני העליון של השיעים

טהראן (רויטר). האייתוללה מוחמד עלי עראקי, שהיה המנהיג הרוחני החשוב ביותר של השיעים ברחבי העולם, נקבר אתמול בעיר קום באיראן, כשהוא מלווה בקהל של אלפי אבלים. עראקי מת ביום שלישי בגיל 100. הרדיו בטהראן דיווח כי מיליוני בני אדם צפו בטקס. החנויות בעיר היו סגורות בשעת ההלוויה, והממשלה הכריזה על שבוע אבל רשמי.

מאחר שאין מועמד ברור לרשת את מקומו, ישנו חשש כי מותו יביא לפילוג בקרב השיעים, הצריכים לבחור עתה יורש לתפקיד הבכיר. רבים מעריכים כי המועמד הסביר ביותר הוא המנהיג הרוחני של איראן, האייתוללה עלי חמינאי. אולם פרשנים מציינים, כי את התפילה האחרונה לפני הורדת גופתו של עראקי לקבר נשא האייתוללה מוחמד סאני בהג'את, ובאופן מסורתי נושא תפילה זו הוא יורש פוטנציאלי למעמד, המכונה "מארג'ה".

למרות שרשמית אין לממשלת איראן כל סמכות להתערב בבחירת היורש, זו הבהירה כי מבחינתה המנהיג הרוחני העליון של השיעים חייב להיות איראני. כ־10% מכלל מיליארד המוסלמים בעולם הם שיעים. השיעים מהווים רוב באיראן ובאזרבייג'אן, וכן מיעוט משמעותי בעיראק ובלבנון.

מחפש עבודה בהיי־טק?
יש לנו מוסף מיוחד בשבילך.

מוסף דרושים מיוחד להצעות עבודה בתחום ההיי־טק,

יצורף ביום ו' הבא למקומוני שוקן ולעיתון הארץ.

עשרות עמודים(!) של מאות משרות פנויות בתחום

ההיי־טק המחכות רק לך. גם אם אתה לא ממש

מחפש עבודה עכשיו, מי יודע מה יציעו לך שם...

אז דרוש אותו ממוכר העיתונים שלך.

03-638-20-20
לוח העיר
הלוח של אזור המרכז

מ ח ל י פ י ם

הגיע הזמן להחליף את המעלית בקאמרי.
אנו מצטערים על אי הנוחות הזמנית.

הקאמרי של תל־אביב
יש תיאטרון טוב בישראל

צהרי שבת ב"רמי"
אין מקום כזה בכל העיר

ארוחת צהריים נפלאה
עם מטבח איטלקי־
ונציאני עשיר
ומבחר יינות מגוון
וכל זה עם נוף מדהים לים.

המסעדה פתוחה בשבת
בצהרים 12:00-15:30

REMI רמי

מגדל המלך דוד, רח' הירקון 87 תל־אביב. להזמנות טל. 03-5278444

סיטרואן 1900 G.T.I
'91 מצב נדיר כל התוספות
חייבת להמכר
03-6352302
03-5121110

هكذا من الأصل

חדשות חוץ

נאט"ו אישרה תוכנית שנועדה לאפשר צירוף מדינות מזרח אירופה לברית

בפגישת שרי החוץ של נאט"ו נידון בהרחבה גם המשבר בבוסניה

מאת סוכנויות הידיעות

בריסל. שרי החוץ של נאט"ו אישרו אתמול תוכנית שנועדה לאפשר למדינות ברית וארשה לשעבר להצטרף לברית הצפון אטלנטית בשנים הקרובות. השרים החליטו להורות על עריכת מחקר, שיימשך 12 חודשים, ושבמסגרתו ייבחנו סוגיות של מימון, מבנה הברית, חימוש גרעיני וסוגיות אחרות הקשורות להתרחבותה של נאט"ו, שכיום חברות בה 16 מדינות.

מתוך רצון שלא לעורר את כעסה של רוסיה, הדגישו שרי החוץ כי נאט"ו "אינה מנסה ליצור גוש עויין".

תהליך הבדיקה יסתיים רק בעוד שנה, ובסיומו לא ייקבעו שמותיהן של המועמדות להצטרפות לברית וגם לא ייקבע מועד להצטרפותן. תחת זאת, תתמקד הבדיקה בסוגיות כגון האם יהיה צורך להציב כוחות נאט"ו בשטחן של חברות הברית החדשות; מה תהיה עלות ההתרחבות; וכיצד ניתן יהיה לשלב את צבאותיהן של החברות החדשות במבנה הפיקודי הקיים של נאט"ו.

על מנת להפיג את חששותיה של רוסיה מהתפשטות נאט"ו בכיוון מזרח, אישרו אתמול מדינות הברית תוכנית לשיתוף פעולה צבאי מקיף עם רוסיה והסכימו לקיים עם מוסקווה התייעצויות קבועות בענייני ביטחון.

פקידים רוסים בכירים הביעו דאגה לנוכח התפשטותה של נאט"ו מזרחה, ומנהיגים בברית יצאו מגדרם כדי לנסות ולחזק את קשריהם עם מוסקווה. "רוסיה מהווה חלק בלתי נפרד מאירופה", אמר מקור בנאט"ו, שסירב להזדהות. "לא ניתן לקיים מערכת הגנה ללא שיתופה של רוסיה". לדבריו, השרים הדגישו את חשיבות "הגברת המומנטום" של ההתייעצויות בין נאט"ו לבין רוסיה.

ארה"ב הציעה בתחילה לבצע בדיקה שתימשך חצי שנה, אך האירופים, המודעים היטב לדאגתה של מוסקווה, האריכו אותה לשנה שלמה. "עלינו להימנע מהתרחבות בכרם עת, שתיתן את הרושם שאנו שואפים לחלוקה מחדש של יבשת אירופה", אמר שר החוץ הצרפתי, אלאן ז'ופה.

בנות הברית אינן מתכוונות לנקוב בשמן של מועמדות להצטרפות, וגם לא לקבוע תאריך להצטרפותן. אולם המקור בנאט"ו אמר כי "מדינות מרכז אירופה יהיו הראשונות". פולין, הונגריה, הרפובליקה הצ'כית וסלובקיה נחשבות למדינות בעלות הסיכויים הטובים ביותר להצטרף ראשונות לברית.

חלק ניכר מפגישתם של שרי החוץ של נאט"ו הוקדש לדיון במשבר המחריף בבוסניה. מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, פתח את הוועידה כשהוא מכריז מחדש על תמיכתה האיתנה של ארה"ב בברית. לדבריו, נאט"ו לא נפגעה עקב האירועים בבוסניה. שרים אחרים של נאט"ו דיברו גם הם על חשיבות הברית, ועשו מאמצים כדי לחדש את אמינות הארגון, בעת התקופה הקשה ביותר שידע במשך 45 שנות קיומו.

שר החוץ הבריטי, דאגלס הרד, אמר כי "נאט"ו לא נוסדה כדי לפתור את הבעיה הבוסנית. אולם בוסניה היא מבחן להצלחתה או לכשלונה של נאט"ו". שר החוץ הצרפתי, אלאן ז'ופה, אמר כי הוא והרד יטוסו מחר לבלגראד, בניסיון לחדש את תהליך השלום הבוסני. הם ייפגשו עם נשיא סרביה, סלובודאן מילושביץ'.

נמשכת המתקפה הסרבית על מובלעת ביהאץ'

סרייבו. בעוד שרי נאט"ו דנים בבריסל במשבר בבוסניה, המשיכו אתמול הכוחות הסרבים המשיכו לתקוף בפרברי העיר המוסלמית הנצורה ביהאץ', והקשיחו את עמדתם כלפי כוח האו"ם בבוסניה, על ידי עצירת חיילי או"ם נוספים וחסימת שיירות סיוע.

דובר האו"ם מסר לעיתונאים, כי "כוחות הסרבים-הבוסנים המשיכו ללא הפוגה במתקפתם מסביב לביהאץ', לאחר שאתמול נמסר על קרבות ממערב, ממזרח ומדרום לעיר". הוא הוסיף, כי חיילים סרבים אמנם לא נכנסו לתוך העיר, אך "היו הפגזות מסויימות וכן צליפות לתוך העיר ביהאץ', ולשונות שני אזורים נפגעו". הוא ציין, כי בצליפות בעיר נהרג אזרח אחד והתפוצצות ליד בית החולים של ביהאץ' נפצע קשה אזרח אחר. "הכוחות הסרבים-הבוסנים להדוף את כוחות צבא בוסניה בצפון-מערב העיר, הם מגרים בהדרגה על העיר", הוסיף.

רוסיה הציעה לשתף פעולה עם האיחוד המערב האירופי

המטרה – לצמצם את השפעתה של נאט"ו

פאריס (רויטר). רוסיה הציעה אתמול שיתוף פעולה מרחיק לכת עם "האיחוד המערב אירופי" (Western European Union), ככל הנראה בניסיון לצמצם את התפקיד שאותו תמלא בעתיד ברית נאט"ו בהבטחת ביטחונה של אירופה.

בנאום שנשא בפני האסיפה הפרלמנטרית של האיחוד המערב אירופי הציע שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב, לספק צילומי לוויין רוסים לארגון, שנועד להפוך בעתיד לזרוע ההגנה של האיחוד האירופי.

האיחוד המערב אירופי, שחברות בו כיום תשע מדינות, תלוי בשלב זה להלוטין בצילומי לוויין אמריקאיים המועברים לו דרך נאט"ו, תלות שניתן לה ביטוי בקרע שנפער בין וואשינגטון לבין בעלות בריתה באירופה בנושא אכיפת אמברגו הנשק על ממשלתה המוסלמית של בוסניה.

צרפת מתכננת לשגר בשנה הבאה את לוויין הריגול הראשון שלה, והיא מעוניינת לצרף אליה את גרמניה ומדינות אחרות באירופה כשותפות לתוכנית היקרה.

קוזירב אמר, כי למרות שרוסיה מעוניינת לשתף פעולה עם ארה"ב ועם נאט"ו בנושאי ביטחון, הרי ש"העבודה נותרת בעינה שאנו, האירופים, צריכים להיות אלה שיראגו בראש ובראשונה לביטחוננו", אמר.

הוא קרא להקים צוותי מומחים משותפים לרוסיה ולאיחוד המערב אירופי, שידונו במגוון רחב של בעיות ביטחון. כן הציע לשתף פעולה בתוכניות לייצור כלי נשק ולקיים תרגילים ימיים משותפים בין ציי המדינות החברות באיחוד לבין רוסיה, במטרה לשפר את שיתוף הפעולה במבצעים לשמירה על השלום בעולם.

הלוחמים בצ'צ'ניה לא נענו לאולטימטום הרוסי

מקורות זרים: מסתמן ריכוז צבא רוסי ליד הרפובליקה; מטוסים תקפו את הבירה גרוזני

מאת איזבלה גינור

אתמול בבוקר פג האולטימטום שהציבה רוסיה לצדדים הלוחמים ברפובליקה הבדלנית צ'צ'ניה, שבצפון קווקאז.

האולטימטום קרא להפסקת הלחימה, לפירוק הנשק מן הלוחמים ולשחרור שבויים. אולם למרות ששני הצדדים לא נענו לדרישותיה של רוסיה, לא נראה שמוסקווה תמהר להתערב התערבות צבאית ישירה.

ילצין חתם אתמול על צו המבטיח חנינה לכל מי שימסור את נשקו מרצון. שר ההגנה של רוסיה, פאוול גראצ'ב, הצהיר אתמול, כי הנשיא ילצין לא הורה לו להשליט מצב חירום בצ'צ'ניה.

יחד עם זאת ציין גראצ'ב, כי אם תוטל על צבא רוסיה משימה כזו הוא יבצע אותה: "אם הצבא ייקרא לסייע לפתרון הסכסוך הזה, אין פירוש הדבר שהצבא יילחם נגד העם הצ'צ'ני", אמר.

אתמול הגיעה לגרוזני, בירת צ'צ'ניה, משלחת הדומא (הבית התחתון של הפרלמנט הרוסי) בראשות יו"ר ועדת ההגנה, סרגיי יושנקוב, כדי לדון עם נשיא צ'צ'ניה, ג'והאר דודאייב, על גורלם של השבויים הרוסים.

סגן נשיא צ'צ'ניה, זלימחאן יאנדרבייב, הביע נכונות להתחיל בכל רגע במשא ומתן עם נציגי רוסיה. הסיבוב הראשון של השיחות הסתיים, אך לא נמסר על כל תוצאה.

במוסקווה הודיע חבר המועצה הנשיאותית, ליאוניד סמירניאגין, לסוכנות הידיעות הרוסית "ריא", כי הנשיא ילצין מוכן למשא ומתן עם דודאייב, מאחר שכעת הכרחי לעצור את שפיכות הדמים.

סוכנויות הידיעות מסרו אתמול על הגעתם לגרוזני של מתנדבים מקרב עמים מוסלמים באזור, המוכנים להילחם לצד כוחות דודאייב למען עצמאות צ'צ'ניה.

אתמול נמסר על יציאתם של כ-30 מתנדבים מקאבארדינו-באלקאריה. גם בדאגסטאן השכנה נרשמו מתנדבים. שתי הרפובליקות הללו, כמו צ'צ'ניה, הן אוטונומיות וחברות בפדרציה הרוסית.

סוכנות הידיעות "אינטרפאקס" מסרה על איום מצד "כוחות ההגנה העצמית" של מפעלי זיקוק בצ'צ'ניה, המאיימים להצית במקרה הצורך את בארות הנפט, ולגרום לאסון אקולוגי הדומה לזה שקרה בכווית בזמן מלחמת המפרץ.

נראה כי שאלת המעורבות הרוסית הגלויה טרם הוכרעה בדרגים הגבוהים במוסקווה, אך נעשות ההכנות לאפשרות כזאת. רשתות טלוויזיה זרות שידרו כתבות בהן נראו כוחות צבא רוסיה מצוידים, נוהרים בשורה התנועה של העיר ולאדיקווקאז שבצפון אוסטיה, ברוסיה הדרומית.

דיווחים על ריכוזי צבא רוסי נתקבלו גם ממקומות אחרים בדרום רוסיה. יחד עם זאת הודיעה מזכירות של ועדת ההגנה של הדומא, כי אין שחר לידיעות על העברת כוחות רוסיים לתחום צ'צ'ניה.

העילה הרשמית למעורבות רוסית גלויה סופקה כאשר פסל עומר אבטורחאנוב, ראש אחד מפלגי האופוזיציה בצ'צ'ניה, כל אפשרות להידברות עם דודאייב. אבטורחאנוב חזר ודרש את הכנסתו של צבא רוסיה לצ'צ'ניה.

אתמול בלילה, ובמשך היום, תקפו שוב כמה מטוסים את הבירה גרוזני. עדי ראייה דיווחו על ארבעה הרוגים לפחות בתקיפות אלה.

"עבודה צדדית"

לדברי כוחות דודאייב, הופלו אתמול עוד שני מטוסי סו-27. למרות תיאורם כ"בלתי מזוהים", נחשבים המטוסים התוקפים לרוסיים. לא ידוע אם הגיחות נעשו בפקודת פיקוד צבאי רוסי מקומי, או שהן משמשות "עבודה צדדית" בתשלום נאות לטייסים, היוצאים להפצצות ללא רשות.

אתמול בבוקר הפגינו כ-30 צ'צ'נים, המתגוררים במוסקווה, ליד בניין הדומא במטרה להתריע נגד פלישת כוחות רוסיה לצ'צ'ניה.

רק חבר פרלמנט אחד, אלקסיי זבגין, חבר בסיעתו של ולאדימיר ז'ירינובסקי, יצא להיפגש עם המפגינים, והבטיח למסור את פניותם ליתר חברי הפרלמנט כשיתכנסו בשבוע הבא.

לנוכח החששות ממעשי תגלה מצד צ'צ'נים החיים ברחובי רוסיה, מסר ראש עיריית מוסקווה, יורי לושקוב, לכתב של "איטר-טאס" כי בעיר ננקטו כל הצעדים הדרושים להבטחת חיים תקינים.

יו"ר המועצה לתקשורת, סרגיי גריזונוב, אמר אתמול, שבכל הנראה כבר בזמן הקרוב יוקם מטה מיוחד לתקשורת, שידווח על העמדה הרוסית הרשמית על ההתרחשויות בצ'צ'ניה. לדבריו, אם יוכרז בצ'צ'ניה מצב חרום, יתכן שתונהג שם צנזורה צבאית.

יומן

דף חדש במקסיקו

ארנסטו זדייו, שהושבע אתמול לתפקיד נשיא מקסיקו לשש השנים הקרובות, נקט צעדים חסרי תקדים בתולדות מדינתו כאשר צירף שלוש נשים לממשלתו והודיע על מינויו של איש האופוזיציה לתפקיד היועץ המשפטי החדש של הממשלה.

בעוד מינוי הנשים הוא ביטוי לרצונו של הנשיא החדש להמחיש את הליברליזציה החברתית במדינה, הרי שמינוי היועץ המשפטי נועד להתמודד עם המשבר הפוליטי ומשבר האמון העמוק שנוצרו בעקבות שני מעשי רצח פוליטיים שאירעו לפני הבחירות: בחודש מארס נרצח לואיס דונאלדו קולוסיו – מועמדה המקורי של מפלגת השלטון, "המפלגה המהפכנית המוסדית" (PRI) לנשיאות – ובספטמבר נרצח פרנסיסקו רואיס מאסיו, מזכ"ל המפלגה. יוזמי שני המעשים טרם נמצאו.

"המפלגה המהפכנית המוסדית" שולטת במקסיקו באופן בלעדי מזה 65 שנים, וזדייו מקבל לידיו את השלטון בתקופה שהיא מן הקשות הן בתולדות המדינה והן בתולדות המפלגה. המשבר הדחוף ביותר הוא סביב פרשיות הרצח והאשמות בנסיון הכשלת החקירה. ההנחה הרווחת במקסיקו היא שידי "הדינוזאורים" במפלגה היתה במעשה, בשל חששם שקולוסיו ורואיס מאסיו יאיצו את תהליך הרפורמות. שמועות עקשניות במקסיקו סיטי מדברות גם על מעורבות של קרטל הסמים במעשי הרצח ועל קשרים בין הקרטל לבין הפוליטיקאים ועסקני המפלגה הוותיקים. מעשי הרצח הרחיבו את הקרע בין הוותיקים לבין הרפורמיסטים, ויקשה מאד על זדייו להתגבר על המשבר העמוק.

במקביל, יצטרך זדייו להתמודד עם התמורות שיתרחשו במשק המקסיקאי בעקבות הפעלת השוק הצפון אמריקאי המשותף (נאפט"א), שהוקם השנה. יש גם סימנים לכך שמרד האינדיאנים במדינת המחוז צ'יאפאס שבדרום המדינה עומד להתחדש, ועלול להקיף הפעם שכבות רחבות יותר של העם האינדיאני.

אליהו סלפטר

הצעה מיוחדת להחליף את רכבך לחדש!

GM

OPEL

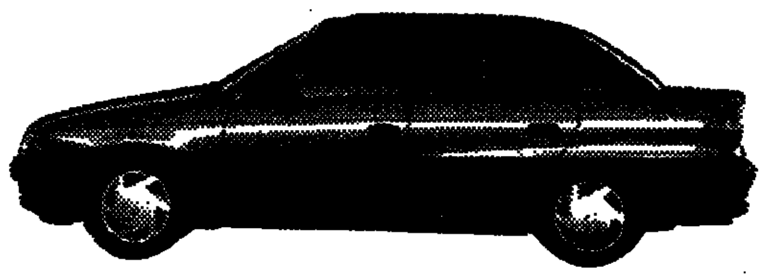

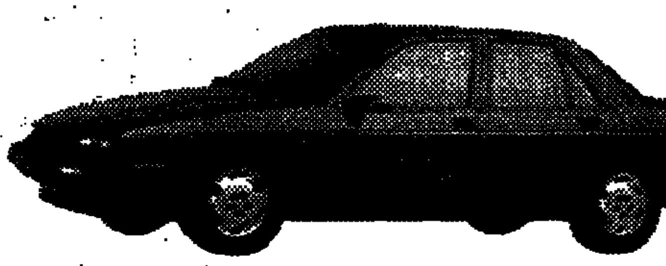

הזדמנות חד פעמית !!!
החלף מכוניתך המשומשת
באופל אסטרה 1994 חדשה
הדגם המפואר !!!
(1600 סמ"ק הזרקת דלק רב נקודתית)

במחיר: 79,555 ש"ח

המכונית כוללת איבזור מקורי:
הגה כוח, מזגן מקורי, חלונות חשמל,
נעילה מרכזית, מראות חשמל, כרית אויר,
מעצורי ABS, מושב נהג מתכוונן,
הכנה לרמקולים, תיבת הילוכים אוטו',
(מצב ספורט/חסכוני).
צבע מטלי ללא תשלום.

הזדמנות חד פעמית !!!
החלף מכוניתך המשומשת
בשברולט קורסיקה 3100 סמ"ק
1994 חדשה !!!

במחיר: 95,555 ש"ח

המכונית כוללת את האיבזור הבא:
הגה כוח, מזגן אויר מקורי, חלונות חשמל,
נעילה מרכזית, פתיחת תא מטען חשמלי,
קרוז קונטרול, הגה מתכוונן, מעצורי ABS,
כרית אויר, רדיו טייפ דיגיטלי, 4 רמקולים,
תיבת הילוכים אוטו' (4 הילוכים),
מושב אחורי מחולק – מתקפל.

בעלי צי רכב התקשרו ישירות
177-022-1555
או – 03-5626003
הצעות מיוחדות לדגמי 95'

פתוח במוצ"ש מ-19.00
בהרצליה פיתוח
שי לכל קונה

אספקת הרכב מיידית (שלם וסע)
ישירות מהחברה כולל אחריות 3 שנים

אחריות 3 שנים 100,000 ק"מ

נא לפנות ישירות ל"טרייד אין-מוטורס":
דרך פ"ת 74 (קומה 5) ת"א לאורית/אלי 03-5626003 (רב קווי)
V.I.P מוטורס" - א.ת. הרצליה פיתוח-משכית 22 לאביב/מוטי 09-564556 (רב קווי)

V.I.P מוטורס

מפיצים מורשים בלעדיים
לדגמי שברולט, ביואיק, פונטיאק,
ג'י.אמ.סי, סאאב, איסוזו, אופל

SAAB CHEVROLET GMC OPEL IZUZU PONTIAC BUICK

מזג האוויר

תחזית להיום | שבת | ראשון | שני

שלג בחרמון

היום יירדו גשמים לפרקים בצפון הארץ ובמרכזה מלווים בסופות רעמים, ברד ורוחות חזקות. במשך היום הגשמים יתפשטו לצפון הנגב. קיים חשש לשטפונות הצפות. בליל שבת צפוי שלג בחרמון ובהרי הצפון; הים יהיה רוגש. גובה הגלים מ-3 עד 4 מטרים. טמפרטורת המים 19 מעלות; תנשב רוח דרומית עד דרום-מערבית במהירות של 30 עד 50 קמ"ש ומשבים במהירות 80 קמ"ש ויירדו תנאים מסוכנים לראייה.

המפה הסינופטית: רכס מעל מרבית יבשת אירופה גורם שם למזג אוויר יציב, בהיר עד מעונן חלקית וטמפרטורות נמוכות. שקע בקפריסין מלווה באפיק רום עם אוויר קר גורם למזג אוויר גשום ובלתי יציב באזורנו.

בשבת – גשום וקר ברוב חלקי הארץ. ייתכן שלג בהרי המרכז והדרום שגובהם מעל 800 מטר. ינשבו רוחות חזקות. קיים חשש לשטפונות והצפות. ביום ראשון – הגשם ייפסק במשך היום, הרוחות יחלשו, יוסיף להיות קר מהרגיל. ביום שני – מעונן חלקית.

כמות המשקעים

במילימטרים, מעודכן ליום 1.12.94 שעה 20:00

	הכמות שנמדדה	מתחילת העונה	ממוצע רב שנתי
חיפה	0.2	225	550
שדה דב ת"א	--	381	524
נתניה	0.2	369	571
הגליל (מצפה הרמים)*	אין נתונים	אין נתונים	900
מרחביה	10	287	452
הכנרת*	אין נתונים	אין נתונים	408
ירושלים (עפרות)	1	208	590
באר שבע	0.8	159	206
חוף עזה	9	286	405
אילת	--	11	31
יריחו	אין נתונים	אין נתונים	163

*השירות המטאורולוגי אינו מספק נתונים על אזור זה

התחזית בעולם

	מיני'	מקסי'	מצב האוויר
איסטנבול	1	6	גשם ושלג
אמסטרדם	2	4	מעונן חלקית
אתונה	1	6	גשם ושלג
בוקרשט	-5	3	שלג
ברלין	-2	4	בהיר
וינה	-1	3	בהיר
לונדון	5	9	מעונן
מדריד	1	15	מעונן
ניו יורק	2	10	מעונן חלקית
פאריס	3	7	מעונן חלקית
ציריך	0	3	מעונן
רומא	3	15	מעונן חלקית

מפלס הכנרת

זריחת השמש	שקיעת השמש	זריחת הירח	שקיעת הירח
06:24	16:35	05:31	16:14

זיהום האוויר

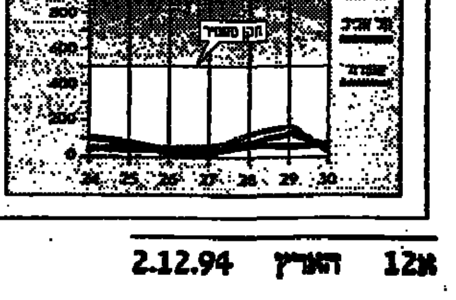

"הרה־ארגון במשרד התעשייה מבוסס על קידום מקורבים"

טוענים מקורות בנציבות שירות המדינה. חריש: אם הנציבות לא תאשר את התוכנית, אעקוף אותה ואבקש את אישור הממשלה

מאת אבי שרביט וצבי זרחיה

נציבות שירות המדינה פסלה את תוכנית הרה־ארגון שגיבשה הנהלת משרד התעשייה והמסחר בראשותם של השר מיכה חריש, ומנכ"ל משרדו, יוסי שניר. מקורות בנציבות מסרו כי השינויים האישיים שמציעים ראשי התמ"ס אינם מתקבלים על הדעת ואינם עולים בקנה אחד עם אמות המידה הנהוגות בשירות הציבורי.

מקורות בנציבות שירות המדינה אמרו עוד, כי תוכנית הרה־ארגון שהציגו בפניהם ראשי משרד התמ"ס, מבוססת על קידום עובדים המקורבים להנהלה והעברת העובדים וכן קידומם של חברי הוועד – בניגוד להוראות הנציבות על קידום אחיד של עובדים.

שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, הביע ספק גופו מתגובת ראשי נציבות שירות המדינה. הוא פנה לראשי הנציבות וביקש מהם לאשר את תוכנית הרה־ארגון. חריש אף איים, כי אם הצעתו לא תאושר, הוא יציג אותה בפני הממשלה ויבקש את אישורה – ובדרך זאת יעקוף את נציבות שירות המדינה.

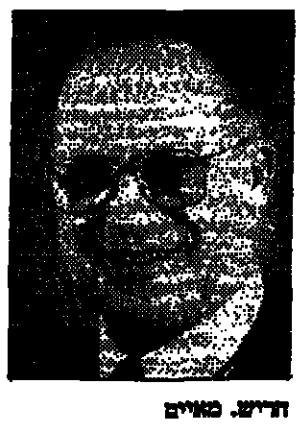
חריש. מאיים

נציב שירות המדינה, פרופ' יצחק גל־נור, אמר בתגובה, כי עניין הרה־ארגון בתמ"ס נמצא בדיון בין הנציבות לבין הנהלת התמ"ס. לדבריו, הנציבות סבורה שיש מקום לערוך רה־ארגון בעבודת המשרד והיא איננה עוסקת בנושא איש התקנים והסמכות לעובדים בתמ"ס.

ראשי התמ"ס נתקלו בקשיים רבים בביצוע הרה־ארגון בשל התנגדות עובדים במשרד וטענות על קידום מקורבים. התוכנית מבוססת על קידום כמה עובדים תוך איחוד ארבע החטיבות: טקסטיל, מזון, כימיה וחשמל ואלקטרוניקה, לחטיבה אחת. העובדים טענו כי התוכנית נועדה לקדם מספר מצומצם של עובדים על חשבון אחרים. זה יותר משנה מבקשים ראשי התמ"ס לבצע שינויים במבנה הארגוני של המשרד.

ראשי התמ"ס טענו, כי המשרד מפגר בהרבה אחרי השינויים והתמורות שעברו על המשק הישראלי בשנים האחרונות, בפרט בתחום התעשייה.

ראשי משרד התעשייה והמסחר סירבו אתמול להגיב על הידיעה.

יתרות המט"ח ירדו ב־309 מ' ד'

הגירעון התקציבי בנובמבר – 663 מיליון שקל

מאת גדי מלץ

יתרות המט"ח ירדו בחודש שעבר ב־309 מיליון ד', והסתכמו בסוף נובמבר ב־6.7 מיליארד ד' – על אף שבתחילת החודש גייסה ממשלת ישראל 700 מיליון ד' בהנפקות הערבויות האמריקאיות. מבנק ישראל נמסר, כי הירידה נובעת בעיקר מהחזרי חוב ותשלומי ריבית ממשלתיים לחו"ל.

בנוסף, העבירו הבנקים פיקדונות מבנק ישראל להפקדה בבנקים בחו"ל, בין היתר כתוצאה מהמשך הליברליזציה במט"ח, הכוללת גם הפחתת שיעורי נזילות.

מתחילת השנה, הסתכם הגירעון בתקציב המדינה ב־530 מיליון ש' בלבד. בנובמבר הסתכם הגירעון התקציבי ב־663 מיליון שקל. המימון המקומי באמצעות גיוס ההון הסתכם ב־185 מ' ש'.

הפגישה המוקדמת לא עזרה

שוחט כינס את בכירי האוצר ובנק ישראל, אך פרנקל התגבר על הלחץ – והעלה את הריבית בשיעור גבוה – ומפתיע

מאת נחמיה שטרסלר וגדי מלץ

שוחט. אף מלה

פרנקל. מתמרן

בר־בסט. לא להעלות

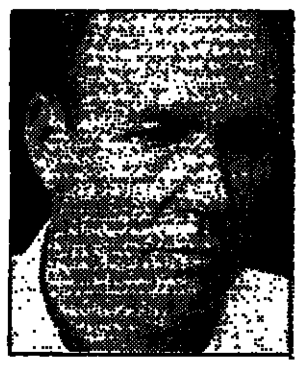
קליין. כן להעלות

ראשי האוצר החליטו שלא להגיב. בייגה שוחט לא מסכים להגיד מלה, אפילו לא לרוברת שלו, אפילו לא "אוף זה רקורד". הוא החליט למלא פיו מים כדי שלא להחריף את היחסים עם נגיד בנק ישראל. אך מי שמכיר את שוחט ואת מנכ"ל משרדו, אהרן פוגל, יודע שהם מתנגדים נחרצות למהלך המהיר של העלאת הריבית.

מתברר גם שלפני המהלך ראש שוחט לפגישה בפורום רחב של ראשי בנק ישראל וראשי האוצר, כדי ללחוץ על הנגיד לא להעלות הפעם את הריבית. בפגישה השתתפו מטעם בנק ישראל הנגיד, אבי בר־בסט ודוד קליין. מטעם האוצר השתתפו השר, אהרן פוגל ודור ברוזה. בפגישה הושגה תמימות דעים שאין לבצע עכשיו פיחות, ורוב הנוכחים התנגדו להעלאת ריבית, ואם כן, אז העלאה צנועה בלבד. שוחט חשב שהעובדה שאין האטה באינפלציה ואף מסתמנת ירידה, מחייבת שלא להעלות את הריבית, ואם כן אז רק ב־0.5%, כדי לא לפגוע יותר מדי בסקטור העסקי, שגם לא זכה לפיחות. לכן האכזבה שלו מההעלאה היתה של 1.5%, בולטת.

אחד המבקרים הבולטים ביותר של הנגיד בשבועיים האחרונים הוא אהרן פוגל, מנכ"ל האוצר – מתנגד בולט להעלאת הריבית, בתנאים הנוכחיים במשק. אך גם פוגל שותק הפעם. לפוגל, שכידוע רואה עצמו מועמד לנגידות בנק ישראל בבוא הזמן, יותר נוח לראות את הוויכוח והביקורת יוצאים דווקא מתוך מסדרונות בנק ישראל עצמו. מלאכתו נעשית הפעם בידי אחרים.

אין דבר ששנוא יותר על ראשי בנק ישראל מאשר כיבוס פומבי של הכביסה המלוכלכת. משום כך, הידיעות שהתפרסמו באחרונה על חילוקי הדעות בתוך הבנק בנוגע למדיניות הריבית ושער החליפין גרמו להרבה עוגמת נפש, מבוכה, שלא לדבר על חילופי האשמות לגבי מקור ההדלפות. מדיניות ההסברה של בנק ישראל נשענה תמיד על העיקרון שיש לגלות פתיחות מרבית כלפי כלי התקשורת רק לאחר שמתקבלת החלטה, ואז על כולם להגן עליה.

כל עוד אין החלטה סופית, יש להטיל ערפל כבד על הדיונים בתוך הבנק. ראשי בנק ישראל לא יתבטאו בפומבי אף פעם על עמדותיהם בקשר לריבית, לפני שמתקבלת ההחלטה הסופית אצל הנגיד. לאחר שנופלת ההחלטה – בתנאי שעמדתם התקבלה – ישמחו הבכירים להסביר מדוע ההחלטה כל כך נבונה.

מאחורי הוויכוח המקצועי בין דוד קליין לאבי בר־בסט עומד גם קרב אישי על עמדת הבכורה בבנק ישראל

אם בכל זאת מתגנבת לתקשורת הידיעה שההחלטה לא התקבלה בתמימות דעים, תמיד ידגישו אנשי הבנק כי לא מדובר חס וחלילה ב"חילוקי דעות" וגם לא ב"ויכוח", אלא בתופעה טבעית של "מגוון דעות".

אך מתברר שלמרות מאמצי ההסברה, יש יותר מקול אחד בבנק ישראל. חילוקי הדעות שנתגלעו לאחרונה בנוגע למדיניות הריבית ומדיניות שער החליפין משקפים שתי תפיסות כלכליות שונות, אך גם מאבק פוליטי על עמדת בכורה. מאחורי המאבק העקרוני על המדיניות מתחולל מאבק נסתר: מי הוא "מספר שניים" בבנק. למרות שבר־בסט וקליין לא יודו על כך לעולם בפומבי, כל אחד מהם מעוניין להיות הדמות הקובעת בבנק, הסמכות המקצועית שלפיה תיקבע המדיניות.

ההבדל בין הגישות מתמקד בשאלה: מה צריך להיות העוגן שיבלום את עליית המחירים: מדיניות שער החליפין או המדיניות המוניטרית. בבנק ישראל אין מי שטוען שיש להשתמש רק באחד משני הכלים כדי לשמור על יציבות. חילוקי הדעות נוגעים לשאלה איזה משקל יש לתת לכל כלי. חבר ההנהלה הבכירה של בנק ישראל, אבי בר־בסט, תומך בגישה שיש לשים את עיקר הדגש על מדיניות שער החליפין. גישה זאת אומרת כי יש לשמור על שער החליפין יציב שיתנהג במשך השנה פחות או יותר לפי קו האלכסון, שכן פיחותים גורמים לאינפלציה. פיחות גורם להתייקרות אוטומטית של מחירי היבוא, גם מחירי הדיור הקשורים בדולרים עולים – וכתוצאה מכך עולה המדד. בדעה זו תומכות גם ליאורה מרידור, מנהלת מחלקת המחקר, ושולמית פיטרמן, מנהלת מחלקת מט"ח.

הגישה השנייה אומרת שיעד האינפלציה צריך להיות העוגן המרכזי. משמעות הדבר היא שכל פעם שהאינפלציה בפועל חורגת מהיעד, יש להעלות את הריבית כדי להחזיר את האינפלציה לתוואי היעד. המייצג המובהק של גישה זו הוא חבר ההנהלה הבכירה, דוד קליין, ומנהל המחלקה המוניטרית, מאיר סוקולר. אם הריבית היא הכלי המרכזי לעיגון המחירים, אומרת גישה זאת, הרי ניתן לאפשר לשער החליפין לנוע בצורה יותר חופשית. לא להגביל אותו סביב שער האמצע.

דעות אלה באות לידי ביטוי בעבודה שהוצגה בשבוע שעבר בכנס בינלאומי באיטליה על הניסיון הישראלי במדיניות קביעת יעד אינפלציה. בעבודה, שהוכנה על ידי סוקולר, גיל בופמן, כלכלן בכיר במחלקה המוניטרית, ופרופ' ליאו ליידרמן, יועץ בכיר למחלקה המוניטרית, נכתב: "בכל שהזמן חולף, המשק הישראלי עובר יותר ויותר לשער חליפין גמיש וליעד אינפלציה – כעוגן. המשך טבעי של תהליך זה יאפשר מידה גדולה יותר של גמישות בשער החליפין, והיינו, קביעת רצועות יותר רחבות סביב לשער האמצע, מבפני שקיימות כיום". עוד מציינים הכותבים, כי "יעד אינפלציה אמין יכול להיות העוגן המרכזי לציפיות אינפלציוניות בעולם בו כוחות השוק מתחילים לשחק תפקיד יותר חשוב בקביעת שער החליפין". במחלקת המחקר של בנק ישראל אומרים, לעומת זאת, כי אי אפשר לוותר על שער החליפין כעוגן מרכזי. לדבריהם, יעד אינפלציה יכול לשמש כעוגן מרכזי רק במדינות "נורמליות" כגון קנדה וניו־זילנד, אך לא במשק קטן ופתוח כמו המשק הישראלי, שעבר תקופה של אינפלציה גבוהה.

בבנק ישראל לא אוהבים לכבס את הכביסה המלוכלכת בחוץ, ויותר מכך: לאחר ההחלטה כולם צריכים ליישר קו – או לשתוק

היכן עומד בוויכוח הנגיד יעקב פרנקל? ברור שכלל לא עולה על דעתו להכניס שינויים בשיטת שער החליפין. הוא רואה את שיטת האלכסון כ"בייבי שלו" ומתבטא כל העת נגד פיחות חד פעמי. מצד שני, הוא מתייחס לאינפלציה כיעד, ומעלה את הריבית כדי להורידה. כלומר, פרנקל מתמרן בין שתי הגישות.

כבר בסוף '93 היה דוד קליין בעד העלאה חדה של הריבית. אבי בן בסט היה נגד. הנגיד בחר להעלות את הריבית במשורה. לאט־לאט. הוויכוח הזה נמשך עד עצם היום הזה, במינונים ובשיטות שונים. לפני שלושה חודשים הסתמנה תמימות דעים בבנק ישראל שיש להעלות את הריבית כדי להילחם באינפלציה. אך אז נשאר ויכוח על מינון העלייה, כשאנשי המחלקה המוניטרית תמכו בעלייה גבוהה, של 2% לחודש.

חילוקי דעות חריפים פרצו לפני כחודש, כשנראו סימנים שיש תוצאות בשטח להעלאת הריבית, כלומר מסתמנת ירידה בכמות הכסף, האטה בקצב עליית מחירי הדיור, וירידה בצריכה הפרטית וביבוא. בסוף אוקטובר המליצו ראשי מחלקת המחקר לקחת פסק זמן ולהימנע מהעלאה נוספת בריבית – עד שיתבהר המצב. הנגיד קיבל את עמדתם, ודחה את המלצת המחלקה המוניטרית להעלאה נוספת בריבית.

השבוע המליצו אנשי המחקר שוב להימנע מהעלאת הריבית. בישיבה המסכמת על התוכנית המוניטרית לחודש דצמבר, הזהיר בר־בסט כי עלייה נוספת בריבית עלולה לגרום לתיסוף השקל ובכך לפגוע קשה ברווחיות היצוא. הוא גם הסביר כי חלק ניכר מהגידול בביקושים במשק נובע מפעילות הממשלה, ולהעלאת הריבית אין השפעה על כך. היא פוגעת רק בסקטור העסקי, אותו אנו רוצים לעודד. אך הפעם פרנקל כבר לא השתכנע. לאחר מדד אוקטובר הגבוה הוא החליט לאמץ את עמדתם של קליין וסוקולר.

אבי בר־בסט וליאורה מרידור הרגישו מאוד רע עם ההחלטה. הם גם נוכחו לדעת שבהודעה לעיתונות שהוציא הבנק לאחר העלאת הריבית, לא נכתב שלאחרונה חלה ירידה של ממש באמצעי התשלום במשק – 7% מאז תחילת אוקטובר. הם גם מרגישים שהעיתונות ניזונה מגורמים שונים בתוך בנק ישראל שמעוותים את רעיונותיהם, מקצינים את עמדתם – וכך פוגעים באמינותם ובמעמדם הכלכלי שלהם בבנק ומחוצה לו. הם היו רוצים להגיב על כך באופן גלוי, להסביר את עמדתם במאמר בעיתון או בראיון – אך הנוהג בבנק ישראל עומד. הם נדרשים להציג עמדה אחידה התומכת במהלך – וזו משימה בלתי אפשרית.

יומן

הסוד הטייוואני

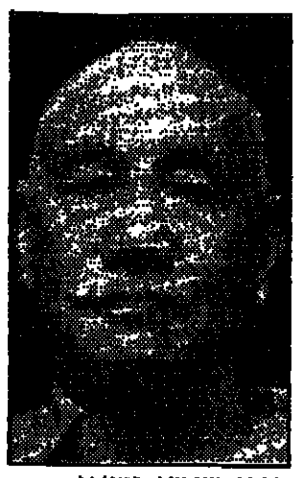
צ'אנג־קאי־שק. המייסד

טייוואן אינה נחשבת אצלנו ליעד תיירותי מושך. היא גם לא מוצפת באנשי עסקים ישראלים. למרות הכתבות הצבעוניות בעיתונים, אין הרבה ישראלים במזרח הרחוק. זה רחוק מדי, וגם הדעות הקדומות הארוכות – מרתיעות. אם כבר נוסעים למזרח, הרי שהונג־קונג, תאילנד ויפאן נחשבות לפופולאריות יותר. לכן, לסיור שערכתי לאחרונה בטייוואן היה ריגוש מיוחד של ראשוניות.

בעצם, מדובר באי לא גדול. שטחו של טייוואן מגיע ל־36 אלף קמ"ר רבוע – פי 1.5 משטחה של ישראל שבגבולות הקו הירוק. מספר תושביה מגיע ל־21 מיליון. התוצר הלאומי שלה עומד על 230 מיליארד דולר, כלומר 11 אלף דולר לנפש – קצת פחות מהתוצר הישראלי לנפש. האינפלציה עומדת על 3% לשנה והאבטלה אפסית. ראוי לציין, שבלי העזרה מארצות הברית, התוצר הלאומי שלנו היה נמוך מזה של טייוואן. אך אנו זוכים לתמיכה שנתית מכובדת מארצות הברית, בעוד טייוואן נהנתה בעבר מעזרה אמריקאית צנועה – עזרה שהופסקה לפני שנים מספר, עקב לחץ מצדה של סין.

לישראל ולטייוואן יש קו אחד משותף: אויב גדול ומאיים. אצלם מדובר בסין. הם מדגישים כל הזמן שאין שנאה בין שני העמים. הרי בעצם מדובר בעם אחד – העם הסיני: "יש לנו שם קרובים עוד מהימים בהם הצבא של צ'אנג־קאי־שק נמלט לטייוואן מפני צבאו של מאו. אבל אנחנו אנטי־קומוניסטים. האויב שלנו הוא המפלגה הקומוניסטית של סין. אף אחד לא יכול לדעת מה הם חושבים – בעיקר המנהיגים שלהם".

כתוצאה מהעובדה שטייוואן נמצאת במרחק 220 ק"מ בלבד מהענק הסיני, היא מחזיקה בצבא גדול. היא מוציאה 7%–8% מהתוצר שלה על החזקת הצבא (אצלנו – 10%). הגברים שלהם משרתים שירות חובה בן שנתיים (אצלנו שלוש). נתונים אלה מזכירים מאוד את ישראל ומסבירים היטב את הקשרים הצבאיים בין שתי המדינות.

סין אינה מסתפקת באיומים צבאיים. היא רואה בטייוואן חלק שנקרע ממנה ב־1949. היא מצליחה למנוע מטייוואן הכרה בינלאומית וחברות באו"ם, ומונעת פתיחת נציגויות דיפלומטיות בבירה, טייפה – די מזכיר את החרם הערבי עלינו.

אך כל הנסיבות הבינלאומיות הקשות הללו לא מנעו מטייוואן להפוך להצלחה כלכלית מרשימה. בתחילת הדרך – לפני 45 שנה – הם התבססו על תעשייה עתירת עבודה ועל חקלאות. המשטר היה אז משטר דיקטטורי. אחר כך עברו יותר ויותר לטכנולוגיה. כיום המשטר הוא דמוקרטי והכלכלה מתבססת יותר ויותר על תעשייה עתירת ידע. כאן נכנסת ישראל לתמונה, הן כמי שנהנית ממוניטין בתחום ההיי־טק והן כמי שיכולה לשמש גשר בין אסיה לאירופה, על רקע תהליך השלום ושינוי האווירה במזרח התיכון. בטייוואן יש לישראלים (וליהודים) מוניטין של אנשים פיקחים שמרושתים היטב בצמרת העסקים והתקשורת בארצות הברית, וגם זה לא מזיק. "אנחנו רוצים שיתוף פעולה עם ישראל בתחום המסחר הבינלאומי", אומרים פקידי ממשל טייוואנים.

מהו הסוד הטייוואני? איך זה שהתוצר הלאומי שלהם לנפש גדול פי 22 מהתוצר לנפש בסין? התשובה נעוצה, כמובן, באופי המשטר. משטר קפיטליסטי מול משטר קומוניסטי. גם נטל המסים בטייוואן קטן במיוחד – 18% מהתוצר (לעומת 50% אצלנו...). יחד עם זאת, ראוי לציין שמבחינת הביטוח הסוציאלי ושירותי הבריאות, לטייוואן יש עדיין דרך ארוכה ללכת. אין שם ביטוח לאומי, אין ביטוח אבטלה ולרוב העובדים אין ביטוח רפואי או פנסיה. אך הדברים עומדים להשתנות בתחילת 1995, ואז גם יעלה נטל המס.

המשטר הקפיטליסטי שהנהיג צ'אנג־קאי־שק איפשר לתושבי טייוואן לממש את אופיים ותפישת עולמם, הנשענת על תורתו של קונפוציוס, שבה שני ערכי היסוד הם עבודה ומשפחה. לפי קונפוציוס, אדם צריך לעבוד קשה ולהיות עצמאי – כלומר, להקים עסק משלו, רצוי עסק משפחתי. כתוצאה מכך, הטייוואנים הם אינדיווידואליסטים למהדרין – בשונה מהיפאנים. הם חולי עבודה, לא יודעים לצאת לחופש, לא יודעים "לתפוס שלווה". חלקם עובדים שבעה ימים בשבוע, וזה נראה להם די טבעי. ובנוסף לכל זה, הם חוסכים 28% מהכנסתם. אחוז זה מותיר משאבים גדולים במיוחד להשקעה ולצמיחה, ומאפשר להם לשמור שנה אחר שנה על עודף היצוא במאזן התשלומים, עד כדי כך שהיתרות שלהם עומדות על 90 מיליארד דולר(!) – המקום השני בעולם אחרי יפאן.

נחמיה שטרסלר

מבזק

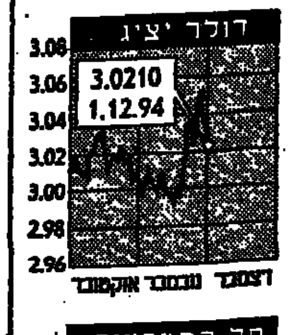

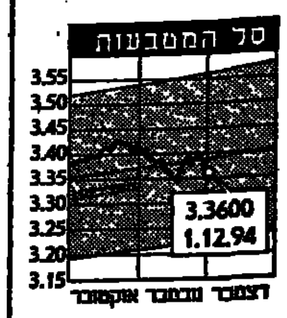

שערי המטבעות העיקריים מול הדולר אתמול בניו יורק:
מארק – 1.5736, 0.27%
ין – 99.36, 0.50%
לי"ש – 1.5675, 0.09%+

גידול של 27% ביצוא יהלומים מלוטשים בנובמבר – הגיע ל־586 מיליון דולר (עמוד ג3).

תחנת כוח מלזית תוקם בעין עברונה בהשקעה של 145 מיליון דולר (עמוד ג3).

אי.סי.איי רכשה בסכום סמלי השליטה על 2 חברות בנות של הארים אראקום (עמוד ג3).

אל על צופה רווח של 10 מיליון דולר ב־'94 (עמוד ג3).

הרשות להגנת הצרכן: המזגן – אמצעי החימום הזול ביותר (עמוד ג3).

הולט פקיד ישראל תספק לחברת החשמל מרסטות ב־2.5 מיליון דולר (עמוד ג3).

יבוא הדלק יגדל השנה ב־7.4% (עמוד ג3).

רווחי כימיקלים לישראל גדלו ב־54% ברבעון השלישי (עמוד ג3).

מחקר: קרנות הפנסיה לא זקוקות לאג"ח מיועדות (עמוד ג3).

סיטונאים מאיימים לנקוט צעדים משפטיים נגד מתן רישיון יבוא הבגל לאגרסקו (עמוד ג3).

ועד עובדי השקם דורש להשתתף באסיפות בעלי המניות (עמוד ג3).

הנהלת שמן מעריכה כי תציג הפסד ברבעון הרביעי של '94 (עמוד ג3).

הסכם על פיטורי 500 עובדים מטעמות העולים: עוד 150 יפוטרו מרכזון (עמוד ג12).

סוכני ארדם לראשי כלל: שינויים בהנהלה יגרמו נזק לחברה (עמוד ג12).

יציבות בביקוש לעובדים בנובמבר (עמוד ג12).

מדורים

בית המשפט. בוטל צו מניעה זמני שניתן נגד שר הפנים בעניין מרכז השלום (עמוד ג3).

כוח אדם. מיליוני ימי עבודה הולכים לאיבוד עקב לחצים נפשיים על עובדים (עמוד ג4).

שוק ההון. שבוע המסחר בבורסה הסתכם אתמול בירידות שערים. מדד המשתנים ירד ב־1.58%; המחזור נפל לשפל של 67 מיליון שקל (עמוד ג5).

כספת. הריבית "על אפס" (עמוד ג12).

מעכשיו הבנקאות באה אליך!

הבנק מספר אחד במדינה מוביל מהלך חדש:
בנקאות שבאה אליך. היום יותר מתמיד אתה מצפה
שהבנק שלך יהיה מקצועי יותר, שיכיר אותך
מקרוב, ושיבוא עם אותם הפתרונות המתאימים לך.
אם פעם היית מוכן "לקפוץ לבנק לסדר ענינים",
היום אתה מעדיף לפעול ישירות
באמצעות טלפון, פקס או מחשב. אם
אתה בעל עסק, אתה מצפה שמנהל
הסניף יכיר את העסק שלך, שיבין את
הצרכים וגם יבוא אליך אישית, כשאתה צריך.
הבנקאות הזו באה אליך. ב נ ק ה פ ו ע ל י ם .

בנקאות שבאה אליך.
בנק הפועלים

קשר בראל

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הילט פקרד ישראל תספק לחברת החשמל מדפסות ב–2.5 מיליון דולר

מאת אבי בליזובסקי

הילט פקרד בישראל זכתה במכרז לאספקת מדפסות אישיות, שפירסמה חברת החשמל. שווי המכרז מוערך ב–2.5 מיליון דולר.
הילט פקרד תספק לחברת החשמל מדפסות לייזר עם מוסכנית גופנים (פונטים) שפותחה עבורה במיוחד. המוסכנית מאפשרת לשלב את הלוגו של חברת החשמל בגדלים ובאפשרויות גרפיות שונות.
במכרז התמודדו רוב החברות המובילות בתחום.

אלדין מקימה חברה בת לפיתוח כלים מתקדמים למתכנתים

אלדין מערכות מידע הודיעה על הקמתה של חברה בת, אלדין הנדסת תוכנה, שתתמחה בפיתוח כלי עזר למתכנתים. עם הקמתה, תחזיק אלדין בכ–85% ממניות החברה החדשה.
לצורך הקמת החברה החדשה, חתמה אלדין על הסכם עם שני מהנדסי התוכנה עדי רביד ואורן עוז.

קרן בירד תשקיע כ–8 מיליון דולר ב–13 פרויקטים חדשים בישראל

בישיבת מועצת המנהלים של קרן בירד, הקרן הדו־לאומית למחקר ולפיתוח תעשייתיים ישראל־ארה"ב, אושרו 13 פרויקטים חדשים. בפרויקטים אלה תשקיע הקרן כ–8 מיליון דולר, שהם 50% מסך ההשקעה. הפרויקטים הם בתחומי התקשורת, התוכנה, ספקי כוח, אמצעיות גרפיות, רפואה ומוליכים למחצה.
החברות הישראליות המשתתפות בפרויקטים החדשים הן סאיטקס, WSI נקסוס, לנבס, סי־סי־אי, תים טלקום, BRM מג, הרמוניק לייטווייבס, טכנומטיקס, ספטור, כליעל ואיסורד. החברות האמריקאיות השותפות בפרויקטים, הן החברות הבינלאומיות איסטמן קודק, פיליפס סמיקונדקטור, אמריקן פייג'ינג, פרסיסטמס, סלנקס, פיניקס טק, אי־ג'י־אנד־ג'י, הארמוניק לייטווייבס, ועוד.
מנכ"ל הקרן, דן וילנסקי, צופה כי יואץ שיתוף הפעולה בין חברות ישראליות ואמריקאיות בעת תהליך השלום.
מנכ"ל משרד האוצר, אהרון פוגל, אמר כי הפרויקטים שאושרו מצטרפים לקבוצה של פרויקטים רבים, שבירד איפשרה להם לקום ולגדול, ולהפוך למוצר מסחרי עם הצלחה כלכלית בשווקים העולמיים.
ההכנסה השנתית של קרן בירד, שנוסדה ב–77' על ידי ממשלות ישראל וארה"ב, היא כ–13 מיליון דולר מריבית על קרן בת 110 מיליון דולר, שהושקעה בחלקים שווים על ידי שתי הממשלות, ומתמלוגים על פרויקטים מוצלחים. מאז הקמתה השקיעה הקרן יותר מ–100 מיליון דולר ב–40 פרויקטים, שהניבו עד היום מכירות של כ–4 מיליארד דולר.

עמיגר תמחשב 8 מפעלים קיבוציים

עמיגר, חברת התוכנה הקיבוצית הנסחרת בבורסה, מגבירה את חדירתה לשוק התוכנה הקיבוצי. לקראת תחילת שנת הכספים עומדת עמיגר למחשב עוד 8 מפעלים קיבוציים ו–5 מפעלים מחוץ למסגרת הקיבוצית. השווי הכולל של הפרויקטים מוערך בחצי מיליון דולר. פרויקטים נוספים נערכים במפעל פלסאון בקיבוץ מעגן מיכאל, ובמפעלי קיבוץ המעפיל. במשך שנתיים מיחשבה החברה יותר מ–50 מפעלי תעשייה קיבוציים בתוכנת "מעלה".
תוכנת "מעלה" של עמיגר עוסקת במחשוב הייצור, ניהול כספים, ניהול השיווק ותכנון הייצור, ואף ברכיבים משלימים כגון חיבור לבקרים וציודי מדידה, ניהול איכות סטטיסטי, וניהול כולל של התהליכים הארגוניים.
לאחרונה הציגה עמיגר את גירסת ה"אלפא" של התוכנה (למחשבי אלפא של דיגיטל), המשפרת את הביצועים ואת קישוריות הנתונים. עמיגר עוסקת בהסבת "מעלה" למערכות פתוחות [illegible].

רמדור – במפגש האיחוד האירופי בקהיר

חברת המחשבים רמדור תשתתף השנה במפגש האיחוד האירופי, שיתקיים בדצמבר בקהיר, ויפגיש בין הקהילות העסקיות של אירופה ושל המזרח התיכון.
רמי רונן, ממנהלי רמדור, מסר כי החברה הישראלית תיקח חלק במפגש, שהוא אחד החשובים שמקיים האיחוד האירופי, ומטרתו לתמוך ביצירת קשרים עסקיים בין חברות מסחריות באזור. "ייחודו של המפגש הזה בכך שהוא מפגיש פנים אל פנים גופים עסקיים בתחומים שונים, ואנו מאמינים שנצליח במסגרת זאת לרקום קשרים חדשים גם בתחום המיחשוב, עם חברות ממדינות השכנות כמו גם מאירופה", אמר רונן.
לדבריו, יתקיימו מאות מפגשים עם נציגים ממדינות האזור, ביניהן ירדן, סוריה, לבנון ומדינות המפרץ, וכן עם גופים עסקיים ממדינות האיחוד האירופי. הוא ציין, כי ישראל, מצרים ונציגי האוטונומיה הפלשתינית יהיו במעמד של מארחי המפגש. "מפגש קהיר הקרוב מבטא למעשה כליל את [illegible] של החרם הערבי על ישראל, ופותח פתח לעידן עסקי חדש גם בתחום המחשבים", הדגיש רונן.
בית התוכנה רמדור פיתח את תוכנת פרויקט 2000 ותקציב 2000. בתשע השנים האחרונות ביצעה החברה שירותי מחשוב לאלפי פרויקטים בארץ ובחו"ל, והשבוע חנכה בירושלים עוד סניף בארץ.

תחנת כוח סולרית בהשקעה של 145 מיליון ד' תוקם בעין עברונה

מאת עמירם כהן

משרד האנרגיה מתכנן להקים תחנת כוח סולרית בעין־עברונה, צפונית לאילת, בעקבות הצלחת תחנות הכוח הסולריות של חברת לוז בקליפורניה – כך מסר המכון לנפט ולאנרגיה.
התחנה הסולרית המתוכננת תהיה בהספק של 85 מגוואט וההשקעה של 145 מיליון דולר.
נמסר כי התחנה עשויה לספק חשמל נקי – שבתהליך ייצורו לא נוצר כל זיהום אוויר – גם לאזורים סמוכים בירדן, במצרים ואולי אף בסעודיה. התחנה תשמש גם גרעין למחקר סולרי ולהכשרת מפעילים לתחנות סולריות.
שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, העריך כי הקמת התחנה תארך כשנתיים וחצי. לדבריו, נראה שבעתיד ייבנו תחנות סולריות דומות, ואף גדולות בהרבה. שחל אמר, כי תחנות סולריות מסוג זה מתאימות גם למדינות צפון אפריקה, ועודפי החשמל שייוצרו בהן עשויים להימכר לאירופה.

גידול של 27% ביצוא יהלומים מלוטשים בנובמבר – 386 מ' ד'

מאת אבי שוברט

יצוא היהלומים המלוטשים הסתכם בנובמבר השנה ב–386 מיליון דולר, לעומת 304 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד – גידול של 27%. היצוא המצטבר בינואר־נובמבר '94 גדל ב–14% והסתכם ב–3.22 מיליארד דולר, לעומת 2.81 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד.
המפקח על היהלומים במשרד התעשייה והמסחר, צפריר ענבר, מסר כי יצוא היהלומים המלוטשים בנובמבר התחלק בין היעדים העיקריים הבאים: ארצות הברית – 41%; אירופה – 22%; יפאן – 18%; הונג קונג – 16%.
עוד נמסר, כי מינואר השנה נרשם יצוא מצטבר של 418 מיליון דולר של יהלומי גלם, שעברו הכנה לייצור ועיבוד חלקי בישראל. סך כל היצוא המצטבר של גלם ויהלומים מלוטשים מתחילת השנה ועד סוף נובמבר הסתכם ב–3.64 מיליארד דולר.
ענבר ציין, כי יצוא היהלומים המלוטשים בינואר־נובמבר '94 עלה על היצוא ב–'93 כולה, שהסתכם ב–3.61 מיליארד דולר. הוא הוסיף, כי אוקטובר־נובמבר כל שנה הם חודשי שיא במכירות היהלומים – לקראת חג המולד וראש השנה האזרחית; בחודשים אלה נרשמו השנה שיאי יצוא ללא תקדים.

אי.סי.איי רכשה בסכום סמלי הבעלות על 2 חברות בנות של האריס אראקום

מאת אבי שוברט

חברת אי.סי.איי טלקום, באמצעות החברה הבת טלמטיקס, רכשה את הבעלות על שתי חברות בנות של האריס אראקום ההולנדית, בתמורה לסכום סמלי.
בעקבות קשיים והפסדים כבדים שאליהם נקלעה האריס אראקום, שהיתה החברה האם של אראקום בישראל, הועבר ניהולן של שתי החברות לידי כונס נכסים. נציגי אי.סי.איי טלקום בחנו את החברות הבנות, וניהלו במשך כמה חודשים משא ומתן עם כונס הנכסים, שבסיומו הוחלט כי יועבר אל טלמטיקס חלק מפעילויות החברה, שיש הצדקה להמשך קיומן.
שתי החברות הבנות שרכשה אי.סי.איי טלקום הן האריס אראקום ביוי בהולנד, המעסיקה 39 עובדים, והאריס אראקום אס.אה בספרד, המעסיקה 54 עובדים. שתיהן מספקות שירותי תכנון, התקנה ותמיכה לרשתות תקשורת של חברות גדולות. הכנסות שתי החברות ב–12 החודשים שהסתיימו בסוף ספטמבר '94 הסתכמו ב–12 מיליון דולר.
סמנכ"ל בכיר לתפעול אירופה בטלמטיקס, דייוויד בירט, אמר שמטרת העברת הבעלות על שתי החברות לטלמטיקס היא להגביר את נוכחותה בשוק האירופי בכלל ובשוק התקשורת בפרט.

שיפור בהיענות לצרכים

לטענת בירט, לאחר הרכישה יכולה טלמטיקס לענות בצורה טובה יותר על צורכי התקשורת של החברות הבינלאומיות ברחבי אירופה.
חברת טלמטיקס מפתחת, מייצרת ומשווקת קווי מוצרים לתקשורת נתונים ברשתות ארציות ובינלאומיות.

אל על צופה רווח של 10 מ' ד' ב–94'

החברה תפעיל טיסות למרוקו וירדן

מאת אילן שחורי

חברת אל על נערכת להפעלת טיסות ליעדים חדשים בחודשים הקרובים. כך אמר אתמול רפי הרלב, מנכ"ל אל על.
לדבריו, על פי חישובים ראשוניים עתידה החברה לסיים את השנה ברווח של כ–10 מיליון דולר, למרות הנזק שגרמו לה האירועים הביטחוניים השנה – בעיקר הטבח במערת המכפלה. ב–'93 עמדו רווחי החברה על 9.9 מיליון דולר – את רוב הרווחים רשמו החברות הבנות.
הרלב הוסיף, כי המחזור של אל על מנוסעים ומטען יהיה השנה לראשונה גדול ממיליארד דולר. לדבריו, '95 עשויה להיות שנת פריצה בפעילות החברה, והיא צופה גידול של לפחות 12% במספר הטיסות והנוסעים בשנה זו.

טיסות לקוריאה וליפאן

לדברי הרלב, אל על תתחיל להפעיל טיסות לסיאול שבקוריאה בפברואר '95, וייתכן שזמן מה לאחר מכן יוחלו גם הטיסות הישירות ליפאן. הדבר תלוי, לדברי הרלב, בתוצאות ביקורו של ראש הממשלה, יצחק רבין, בסוף דצמבר ביפאן.
הוא הוסיף, כי בעקבות תהליך השלום, נערכת החברה לטיסות ליעדים קרובים ובהם, מרוקו ועמאן. לדבריו, ייתכן שהטיסות ליעדים קרובים, כמו ירדן, ייעשו באמצעות מטוסים מסוג דאש־7 של ארקיע.
הרלב ציין, כי רק לקראת סוף '95 יוחלט על הצטיידות חדשה, אך במאי '95 תקבל החברה מטוס ג'מבו 747-400 שלישי, דבר שיביא לגידול במספר הנוסעים. בתחילת ינואר תסתיים החלפת הכיסאות במחלקת העסקים במטוסי הג'מבו 747-400.

תקציב מש' התיירות ל–95': 390 מ' ש'

מאת אילן שחורי

תקציב משרד התיירות ל–95' יהיה לפחות 390 מיליון שקל, זאת לעומת 259 מיליון שקל בשנה החולפת. תקציב הפיתוח של המשרד יהיה 226 מיליון שקל לעומת 200 מיליון שקל השנה.
נתונים אלו מסר אתמול שר התיירות, עוזי ברעם, בישיבה מיוחדת של ועדת הכספים שהוקדשה לתקציב משרד התיירות.
ברעם אמר, כי הגידול בתקציב המשרד בשנה הבאה אינו מספיק לצרכים של ענף התיירות בארץ, העומד בפני התפתחות גדולה.
על פי פירוט תקציב התיירות בשנה הבאה, 108 מיליון שקל יוקצבו לשיווק התיירות הישראלית בחו"ל, תוך דגש מיוחד על שיווק אזורי בינלאומי בשיתוף פעולה עם מצרים וירדן. מאמץ מיוחד ייעשה להכניס לישראל רשתות בינלאומיות של בתי מלון. ברעם אמר בישיבה, כי לראשונה שוקלות להיכנס לישראל רשתות גדולות כמו "מרידיאן" הבינלאומית, "אקור" ו"מריוט". לדבריו, גם הרשתות הקיימות כמו הולידיי אין והילטון החליטו על בניית בתי מלון במקומות נוספים בארץ, כמו חיפה, ים המלח ואילת.
יעד נוסף שקבע משרד התיירות הוא יישום מדיניות התעופה של הממשלה, במטרה להגדיל את מספר מובילי התעופה לישראל.

אנשים ועסקים

ויצמן. פירות השלום

שור. אורחים ממדינות ערב

קטריבס. בתקופה שיבואו

ליטבק. סחר עם ירדן

פיטורים הם שגיאה

"הדרך הנכונה לייעל מפעל אינה לפטר עובדים, אלא למצוא דרכים להגדיל את ההכנסות", גורס ישראל בקר, איש מכון גולדרט.
בקר מותח ביקורת על מנהלים המעדיפים את הדרך הנוחה של צמצום ההוצאות על ידי פיטורי עובדים. "דרך זו גורמת להצטמקות המפעל, ואם ימשיכו בה היא עלולה להביא לסגירתו. עדיף לנקוט דרך שונה והיא – ריכוז המאמץ במלחמה בשוק החיצוני על ידי הגדלת מכירות המפעל ושיווק אגרסיבי", הוא אומר.
חיים ביאור

קפיצה קטנה

סמנכ"ל סופרפארם לשיווק ומסחר, אפי רוזנהויז, נבחר לאיש השיווק של החודש על ידי ועדת השיווק של איגוד המפרסמים בישראל.
בחירתו נומקה אתמול "על רקע גידולה ומיצובה של הרשת כמובילה בארץ; בחירת הסיסמה 'קפיצה קטנה לחו"ל', שהוכיחה עצמה כהצלחה גדולה – אכן, הצרכנים מרגישים ברשת כמו בחוץ לארץ".
רוזנהויז הוא בוגר מינהל עסקים בלונדון ועסק בהקמת הרשת מ–1978. ב–1984 עזב רוזנהויז את סופרפארם על מנת לעסוק בהחדרת מוצרי בנטון לארצות הברית והקים 34 סניפים בחוף המזרחי. אחר כך חזר לסופרפארם.
את סוד הצלחתה של הרשת הסביר בראיון לגיליון החדש של ידיעון איגוד המפרסמים, "אותות", ברמת שירות גבוהה, בתמהיל מגוון של מוצרים; בחשיבה שיווקית נכונה ובמסע פרסום חדשני.
זוהר בלומנקרנץ

חברות ערביות בכנס אילי"א ה–29

נשיא המדינה, עזר ויצמן, יפתח את כינוס אילי"א ה–29 שיתקיים ב–17–19 בינואר בירושלים. לדברי יו"ר הכינוס, מנכ"ל מ.ל.ל עמירם שור, הביע הנשיא את רצונו ליטול חלק פעיל בכינוס.
הנשיא ויצמן הוסיף וציין בפני שור, כי לאור ההתפתחויות החיוביות בתחום המדיני באזור בעת האחרונה, וההתקדמות העצומה שהושגה בקשר עם מדינות ערב לקראת שלום בר קיימא במזרח התיכון, הוא רואה חשיבות מרובה בכינוס אילי"א השנה ובקשרים שיווצרו בו בין אנשי המקצוע הישראלים בתחום תקשורת המחשבים ובין אלו ממדינות ערב.
עד כה אישרו את השתתפותם בכינוס מומחים ונציגי חברות מקטאר, עומאן, מרוקו, ירדן, וכן נציגי האוטונומיה. במקביל השתתפו באופן פעיל בהכנת הכינוס גם אנשי מחשבים מישראל.
בנוסף לערבים ישתתפו השנה לראשונה עשר חברות מחשבים מסינגפור.
אבי בליזובסקי

כנס בנושא סחר ישראל־ירדן

מכון היצוא יקיים ב–12 בדצמבר כנס בנושא הסכם הסחר עם ירדן. בכנס הזה צפויים להשתתף נציגים בכירים של הממשל האשמי.
מנהל אגף שירותי יצוא במכון, אבנר פורטוגלי, הביע אתמול תקווה, כי נציגי ירדן שהוזמנו לכנס אכן יגיעו. לדבריו, העניין נמצא עתה בטיפול.
המפגש נועד להציג בפני קהילת העסקים בישראל את פרטי ההסכמים הכלכליים בתחומי החקלאות, התיירות, התעשייה והמסחר.
בכנס ישתתפו ד"ר אליקים רובינשטיין, היועץ המשפטי למערכת הביטחון ועוזר ראש הממשלה; עודד ערן, סמנכ"ל אגף כלכלה במשרד החוץ; יונתן בשיא, מנכ"ל משרד החקלאות; אריה זייף, מנהל המכס; עתניאל שנלר, ראש מינהלת השלום במשרד התחבורה; דני קטריבס, הממונה על הסחר עם מדינות ערב במשרד התעשייה והמסחר; גבריאלה כהן, סגנית מנהל מינהל סחר חוץ במשרד התמ"ס; ד"ר גיל פיילר, מנהל חברת אינפו־פרוד מחקרים (המזרח התיכון); ודוד ליטבק, מנכ"ל מכון היצוא.
זוהר בלומנקרנץ

כתר פלסטיק תמכור גם מכשירי חשמל

רשת חנויות כתר פלסטיק החליטה להרחיב את מגוון מוצריה ולראשונה החלה לשווק ב–12 חנויותיה גם מכשירי חשמל ביתיים קטנים, כגון: סירים חשמליים, תנורי חימום עם ספירלות, רדיאטורים, מפזרי חום, תנורי אמבטיה וטוסטרים. המוצרים הם מתוצרת המזרח הרחוק.
לאה פורת

סיוע ישראלי לטיפוח יזמות בחוף השנהב

ישראל תסייע לחוף השנהב בהקמת מרכזי טיפוח ליזמות עסקית.
יו"ר פורום מרכזי טיפוח יזמות עסקית בישראל ומנכ"ל מט"י כרמיאל, משה אמון, הצטרף למשלחת כלכלית של המחלקה לשיתוף פעולה בינלאומי במשרד החוץ, שיצאו באמצע השבוע למשך שלושה שבועות לחוף השנהב.
אמון הצטרף למשלחת כמומחה לעסקים קטנים. תפקידו יהיה להרצות לפני אישים בכירים במשק של חוף השנהב, על הדרכים לעודד יצירת עסקים קטנים ולהדריכם בהקמה וניהול של חממות עסקיות.
רשת מט"י ישראל פעילה בתחום עידוד היזמות העסקית בארץ זה שלוש שנים. בתקופה זו סייעו 16 המרכזים ליותר מ–5,000 עסקים קטנים לקום או להתרחב. אלה יצרו כעשרת אלפים מקומות עבודה חדשים.
בסיוע מט"י כרמיאל הוקמו בשלוש השנים הללו כ–200 עסקים חדשים באזור.
זוהר בלומנקרנץ

מינויים

● רינה הכהן מונתה למנהלת מחלקת ההלוואות בהכשרת הישוב, חברה לביטוח.
● יוסי גז מונה לסמנכ"ל מ.מ.ט. מחשבים שירות ותוכנה.
● ערן חודיש מונה למנהל השקעות ושיווק בחברת סטרת שוקי הון, חברה לניהול תיקי השקעות באופציות מעו"ף בשרת סטורס.
● ד"ר אהוד דוירמן (42), בוגר אוניברסיטת תל־אביב, מונה למנהל מחוז הגליל והעמק של קופ"ח הכללית.
● ריצה רפאלי מונתה למנהלת האדמיניסטרטיבית להסתדרות, במקום משה חייק הפורש לפנסיה מוקדמת.
● דבורה גורן מונתה למנהלת שירותי הסיעוד במרכז הרפואי תל־אביב. גורן, בוגרת בית הספר לאחיות במרכז הרפואי שיבא, ובעלת תואר שני במנהל ציבורי מאוניברסיטת הרווארד, היתה עד לתפקידה הנוכחי סגנית אחות ראשית ארצית במשרד הבריאות.

5,000 כבשים מאוסטרליה יועברו מאילת לעזה

מאת עמירם כהן

שיירה של 50 משאיות תוביל בעוד כמה ימים מנמל אילת לעזה 5,000 כבשים, שיובאו מאוסטרליה. יבוא הכבשים נעשה באמצעות איש העסקים, תוסני אפינה, מעזה ובשיתוף עם כור סחר. האנייה המובילה את הכבשים תוביל גם סחורות לעקבה.
ההחלטה לייבא כבשים, התקבלה לאחר שחלה עלייה תלולה במחיר בשר הכבש בעת האחרונה. מחיר קילו בשר כבש חי עומד עתה על 12 שקל. בשווקים הפתוחים נמכר בשר כבש ב–30 שקל לק"ג וברשתות השיווק מגיע מחירו ל–60 שקל לק"ג.
משרד החקלאות מעכב בנמל אשדוד משלוח של 120 טונות בשר כבש קפוא שייבא אפינה, כיוון שהיבוא לא תואם עימו.
בישיבה שהתקיימה אתמול במועצת הבקר תמך שר החקלאות, יעקב צור, באיסור על יבוא בשר לא כשר.

יבוא הדלק יגדל השנה ב–7.4%

מאת עמירם כהן

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מעריכה כי כמות הדלק המיובא תגדל ב–'94 ב–7.4%, לאחר גידול של 14.6% בשנה שעברה. מאידך, ההוצאה ליבוא דלק תסתכם השנה ב–1.796 מיליארד דולר – 1.3% יותר מאשר ב–'93. ההפרש בין הנתונים נובע מכך שמחיר הדלק ירד השנה בממוצע ב–4% לעומת מחירו ב–'93.
מנתונים שנמסרו על ידי מחלקת המחקר בבנק ישראל עולה, כי בתשעת החודשים הראשונים של השנה השקיעה ישראל ביבוא דלק 141.9 מיליון דולר בממוצע לחודש, לעומת 147.1 מ' ד' בממוצע לחודש בתקופה המקבילה ב–'93. נתונים אלה מבטאים ירידה של 3.5% בהוצאה ליבוא דלק בתשעת החודשים הראשונים של '94.

הקלות בהשלמת הכנסה לעצמאיים במושבי העובדים

מאת עמירם כהן

המוסד לביטוח לאומי יקל בקריטריונים לתשלום השלמת הכנסה לחברים במושבי העובדים, שביטוח האבטלה אינו כולל אותם. כך מסר מנכ"ל ביטוח לאומי, יוסי תמיר.
במכתב ששלח למזכירות האיחוד החקלאי קבע תמיר, כי הפתרון למצוקת החקלאים העצמאיים שפורשים מעבודה בחקלאות צריך להיות ממלכתי, ע"י פיתוח מקורות תעסוקה במושבים. עם זאת, כותב תמיר, גובשו כמה הקלות לזכאותם להשלמת הכנסה:
● חבר מושב שבבעלותו משק שרישיונותיו הופקדו במשרד החקלאות – תיבדק זכאותו להשלמת הכנסה על פי הכללים המוכרים.
● חבר מושב שימציא אישור ממזכירות המושב, שהמשק שלו לא פעיל (לפי הגדרת שמאי) – לא תילקח בחשבון כל הכנסה מהנכס לעניין השלמת הכנסה.
● תהיה התחשבות בהכנסות בפועל ממשק פעיל.
תמיר כותב, כי הביטוח הלאומי יפעל עם נציגי תנועת המושבים כדי לשנות את חוק הביטוח הלאומי, כך שיקל על עצמאיים חברי מושבים שלא עובדים.
עם זאת, קבע תמיר, הכללת חברי המושבים בביטוח האבטלה לא מעשית כרגע, מאחר שתכביד את נטל תשלומי הביטוח הלאומי לאוכלוסיית מושבי העובדים ולעצמאים בערים.

הרשות להגנת הצרכן: המזגן – אמצעי החימום הזול ביותר

מאת לאה פורת

סל החימום לחורף '94 התייקר בשיעור העולה על מדד המחירים לצרכן. כך עולה מסקר שערכה הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות. לדברי מנהלת המחלקה לאיכות המוצר והתקינה ברשות להגנת הצרכן בהסתדרות, רות קרינגל, ההתייקרות נובעת בעיקר מן העלייה במחירי החשמל והגז: הגז התייקר ב–20% והחשמל התייקר ב–14.2% לעומת השנה שעברה.
מהסקר עולה עוד כי חימום באמצעות תנורי חשמל יקר השנה ב–200% יותר מאשר החימום באמצעות סולר. הסיבה לפער היא הירידה במחירי הסולר והנפט לעומת השנה שעברה – סולר ב–12.2% ונפט ב–13%.
המזגן נותר אמצעי החימום הזול ביותר. הדבר נובע משיטת העבודה של המזגן, המביאה לכך שמקילוואט אחד ניתן להפיק חום עד פי שלושה מכל מכשיר חימום אחר המופעל באותה כמות חשמל. עם זאת, מציינת קרינגל, הדבר נכון רק לאזורים בהם הטמפרטורה אינה יורדת מתחת ל–7 מעלות צלזיוס.

היומן הקולי V.O.R שכובש את אמריקה עכשיו בישראל!

יומן הפלא החדש V.O.R המופעל באמצעות קול, יקלוט את מחשבותיך ורעיונותיך ללא סרט מגנטי, יזכיר לך פגישות ואירועים ויציג בפניך את מספר הטלפון שביקשת בקולך.

- המכשיר יאפשר לך הקלטת והשמעת הודעות ותזכורות.
- המכשיר ישמש כספר טלפונים קולי. בקש בקולך "הילטון" ועל גבי הצג יופיע "03–5202222".
- המכשיר ישמש גם כיומן לקביעת פגישות ותזכורות. רק תאמר "פגישה דוד, 10 בבוקר" ובמועד המיועד יודיע לך המכשיר קולית על הפגישה.

היית מאמין?

- מכשיר שגודלו קטן ממכשיר ביפר, מעוצב להפליא ומתוכנן בשיא טכנולוגית המיזעור והקול.
- חסל סדר תקתוקים על לוח המקשים של היומן האלקטרוני ורישומים מאולתרים על פיסות ניר.
- מומלץ למנהלים/ות, לאנשי ונשות עסקים ומכירות, בעלי פלאפון וכדומה.
- המכשיר ימנע סיכונים בנהיגה הנובעים מרישומים במהלך הנהיגה.

וכל זאת בתמורה ל–880 ש"ח בלבד! (כולל מע"מ)

24 שעות ביממה
03–5105005
שלוחה 591

כספך מובטח. ניתן להחזיר המכשיר תוך 10 ימים ללא פגם. כספך יוחזר בניכוי דמי טיפול.

בנק ישראל מודיע

פרטי המכרזים לשבוע בין 4 בדצמבר עד 8 בדצמבר

(1) המיכרז המוצע		מספר הסדרה	מועדים: יום המיכרז	מועדים: יום הסליקה הכספית	מועדים: פדיון/מימוש/פרעון – היום	מועדים: פדיון/מימוש/פרעון – התקופה	סכומים מוצעים	תשואה/ריבית פרמיה/מחיר/אחוזים: מיזערית	תשואה/ריבית פרמיה/מחיר/אחוזים: מירבית
מילווה קצר מועד (הנפקה/הצעת מכר) מיכרז על התשואה (3)		0615 1215	6.12.94 6.12.94	7.12.94 7.12.94	7.6.95 6.12.95	182 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 40 40	*	20% ,20%
מילווה קצר מועד למסירה עתידית	מכירה (2) מיכרז על תשואה	1015 0416	6.12.94 6.12.94	5.4.95 5.4.95	5.10.95 3.4.96	183 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 15 15	*	20% 20%
החלפת איגרת חוב כנגד מק"מ		(4) 1215	7.12.94	*	6.12.95	363 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 15	*	20% 20%
אופציות לרכישת דולרים (5)	3 חודשים	412131 412132	6.12.94	יום המכרז	7.3.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	*	*
		412151 412152	8.12.94	יום המכרז	7.3.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	*	*
	6 חודשים	412130	6.12.94	יום המכרז	6.6.95	6 חודשים	5000 יחידות	*	*
הלוואות לבנקים עבור הציבור מיכרז על הריבית (3)		*	5.12.94	5.12.94	2.1.95	4 שבועות	450 מיליון ש"ח	16.3	*

(1) במיכרז מדורג, החיוב הכספי של הזוכים מתבצע לפי פרמיה/ריבית/תשואה המוצעת על ידם בהתאמה לכל כמות וכמות שבה זכו במיכרז.
(2) התשואה הינה תשואה אפקטיבית שנתית בדוסו לתקופה שמיום ההעברה והסליקה הכספית ועד ליום הפדיון. מהזוכים במיכרז גובים חברי הבורסה לניירות ערך, עמלת רכישה בלבד בשיעור שלא יעלה על 0.1 אחוז (עשירית האחוז) מהשווי הכספי על הרכישה. אין הם גובים עמלת מכירה או פדיון.
(3) הריבית הינה ריבית שנתית המחושבת עבור התקופה המותאמת באופן יחסי בשיטת הקו הישר.
(4) סדרות אג"ח להחלפה תבחרנה מתוך רשימת הסדרות המפורסמות להלן ותפורסמנה לפני המכרז בחוזר ובמערכת שב"א
סדרות האג"ח הם: למק"מ 1215 – שגיא: 4122–4125 גליל 3752, 3791–3792, 3904
גבע 4601–4607, 3755–3758, 3862–3867, 4609–4611
(5) פרמיה המיזערית ושער המימוש יפורסמו בחוזר נפרד וברשתות התקשורת של "שב"א" של "קו מנחה" ושל "רויטרס" לפני כל מכרז.

הערות:
(•) פרטים מלאים והשתתפות במיכרז בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
(••) בכל מיקרה של סתירה בין נוסח מודעת בנק ישראל לבין נוסח חוזר בנק ישראל המתאים למיכרז, נוסח חוזר בנק ישראל הוא הקובע.

אגיפ: להגדיל ב-70% הספק צינור הגז ממצרים

מאת עמירם כהן

חברת הנפט האיטלקית אגיפ, המתמודדת על הנחת צינור הגז הטבעי ממצרים לישראל (בצד המצרי), מציעה להגדיל את הספק הצינור המתוכנן מ-2 מיליארד מ"ק גז לשנה ל-3.4 מיליארד מ"ק גז לשנה – תוספת של 70%.

המכון הישראלי לנפט ולאנרגיה מסר, כי נשיא אגיפ, גוליאלמו מוסקאטו, נימק את רעיון ההגדרה בכך שהגדלת הספק הצינור תאפשר, לאחר שייחתם הסכם שלום בין ישראל ובין סוריה, להאריך את הצינור עד לטורקיה ולספק לה גז מצרי.

לדברי מוסקאטו, אנקרה התעניינה ברכישת גז מצרי שיועבר בצינור דרך ישראל, לבנון וסוריה לנמל רוזיטול בטורקיה.

הגז המצרי שיועבר לישראל מופק משדות הגז של אגיפ ואמוקו בים התיכון, מול פורט סעיד.

ניצול שדות הגז בלוב

נמסר, כי אגיפ מעוניינת גם בניצול שדות הגז הגדולים שנתגלו בלוב, והיא בודקת את האפשרות לחבר את השדות בלוב עם הצינור שבבעלותה, המוליך גז מאלג'יריה דרך תוניסיה והים התיכון לאיטליה. כושרו של צינור זה יעמוד בקרוב על 25 מיליארד מ"ק לשנה. החברה בונה צינור נוסף, בהספק של 8.7 מיליארד מ"ק לשנה, שיעבור מאלג'יריה דרך מרוקו לספרד.

אם תתממש אגיפ את כוונתה לחבר את צינור הגז המצרי דרך ישראל לטורקיה, עשוי גז טבעי לזרום מאלג'יריה דרך ישראל לטורקיה, ומשם לזרום אירופה.

בית המשפט / יונתן אהרונסון

בית המשפט ביטל צו מניעה זמני שניתן נגד שר הפנים בעניין מרכז השלום

שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב, אורי שטרוזמן, ביטל אתמול צו זמני שהוציא לפני שבוע, שבו נקבע כי שר הפנים אינו רשאי לאשר חוזה שנעשה בין עיריית תל אביב ובין חברת קנית אשר השלום השקעות – בקשר לפרויקט "מרכז השלום" בתל אביב. עם זאת, קבע אתמול השופט כי שר הפנים ייטיב לעשות אם ישהה את החלטתו בעניין עד לסיום ההליכים המשפטיים המתנהלים בעניין מרכז השלום – או לכל הפחות למשך שבועיים. זאת, על מנת לאפשר לצדדים להציג בפניו את טיעוניהם.

ההחלטה ניתנה בעקבות בקשה דחופה למתן צו מניעה שהגישה מגדלי השלום לפני כשבוע. מגדלי השלום טוענת, כי לפני כעשרה ימים הודיע לה בא כוחו של שר הפנים כי בכוונתו לאשר בתוך ימים עסקה בין עיריית תל אביב וקנית השקעות, להעברת המקרקעין המיועדים לפרויקט מרכז השלום לקנית השקעות. זאת בעיצומו של הדיון המתנהל בבית המשפט, בתביעה בסך 75 מיליון שקל שהגישה מרכז השלום נגד קנית השקעות, עיריית תל אביב והאדריכל אלי עטיה.

מגדלי השלום, באמצעות עורכי הדין יעקב ויינרוט ויורן פירדי, טענה כי ההחלטה לאשר את העסקה בנסיבות אלה מהווה בין השאר ניסיון לקבע "מחטף", ניסיון פסול להתערב ולהשפיע על החלטת שר הפנים וחוסר כבד לשקילת שיקולים זרים.

השופט קבע אתמול, כי "אינני יודע מה החומר הראייתי שהונח בפני שר הפנים לעיונו לקראת החלטתו על אישור החוזה. ברור לי שאי אפשר לקבל החלטה בעניין ללא עיון בעדויות ובמסמכים שהובאו והוגשו לבית המשפט". הוא הוסיף, כי "לדעתי, אם אין דחיפות מיוחדת בקבלת ההחלטה, ייטיב שר הפנים לעשות אם ימתין עד לפסק הדין שיינתן במארס 95' או בסמוך לאחר מכן, כי אז בוודאי תיפרש בפניו יריעה נרחבת של כל העובדות הצריכות לעניין. אך אינני רואה לנכון לכפות את דעתי על השר על ידי החלטה שיפוטית".

צו מניעה זמני אוסר על חברת דור־גז לספק גז לחברה מג'נין

שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב, אמנון המנזר, הוציא שלשום צו מניעה זמני האוסר על חברת דור־גז, מקבוצת דור אנרגיה, לספק גז לתחנת גז באזור התעשייה ג'נין. הצו ניתן לבקשת חברת הגז גדגל, ותוקפו – עד למתן החלטה אחרת.

מהבקשה עולה, כי גדגל, חברה שהוקמה לאחר הרשומה בשוק האנרגיה, חתמה ב-91' על הסכם עם תושב ג'נין, איברהים סאדר אסעד חראד, לפיו היא תקים באזור התעשייה ג'נין תחנה למילוי גז והוא ישמש כסוכן הבלעדי של גדגל באזור השומרון. בהסכם מתחייב חראד לרכוש גז מגדגל בלבד למשך 15 שנה. חראד המחה את חלקו בהסכם לחברת חראד בה הוא שותף.

גדגל טוענת עוד, כי היא עמדה בכל התחייבויותיה על פי ההסכם, השקיעה משאבים בהקמת התחנה ואף באה לקראת החברה בנושאים שונים מעבר להתחייבויותיה. אולם, בנובמבר 94' הודיע לה נציג החברה, כי אין בכוונתה להמשיך ולרכוש ממנה גז וכי הוא עתיד לרכוש גז מחברת דור־גז.

גדגל, באמצעות עו"ד יורם אבירם, טענה כי המצב שנוצר בעקבות "שלילת זכויותיה והפרת ההסכם" בלתי נסבל וכי דור־גז ביצעה עוולה של גרם הפרת חוזה וגזילת לקוחות.

הוארך מעצרו של עבריין נמלט החשוד בהפצת חשבוניות מס פיקטיביות

שופט בית משפט השלום בתל אביב, ג'ורג' קרא, האריך אתמול בששה ימים את מעצרו של יוסף הביבי מחולון, אסיר לשעבר וכיום עבריין נמלט, החשוד כבעליה של חברת קש המפיצה חשבוניות פיקטיביות.

חוקרי אגף המכס והמע"מ מסרו בדיון, כי חברת הקש בי.אנד.בי החלה לפעול ב-92', והיא מוכרת חשבוניות פיקטיביות תמורת עמלה של 10%. הביבי הוא גם בעליה של חברת ש.ח. יפעת, שאינה מדווחת כלל לשלטונות המס.

החוקרים מסרו עוד, כי במשך השנתיים האחרונות הבריחו כמה תחנות משטרה ברחבי הארץ על הביבי בעל עבריין נמלט, ובימים האחרונים ביצעו החוקרים מעקבים ותצפיות לעבר דירות מסתור של החשוד. הוא נעצר שלשום בלילה בדירה בבאר שבע והודה שעסק במכר ומכירת חשבוניות מס פיקטיביות בסכום של מאות אלפי שקלים.

הוארך מעצרו של חשוד בהעלמת עסקות ב-5 מ' ש'

שופט בית משפט השלום בתל אביב, ג'ורג' קרא, האריך אתמול בששה ימים את מעצרו של חנן רייזלר החשוד בהעלמת עסקות בסכום של 5 מיליון שקל במשך שבע השנים האחרונות. מבקשת המעצר עולה, כי רייזלר טוען כי הוא ויתר על אזרחותו הישראלית ומחזיק בכמה דרכונים זרים. הוא נעצר לראשונה לפני כעשרה ימים, ומעצרו הוארך עד אתמול.

השופט קרא ציין בדיון, כי הונו של רייזלר בגין היקף העסקות עשוי להגיע לכ-800 אלף שקל וכי קיים יותר מחשד סביר כי העבירות על חוק המע"מ אכן נעברו על ידי החשוד. השופט קרא ציין עוד, כי לא התרשם מסיפורו של רייזלר כי אין בכוונתו להפקיד את דרכונו משום שהמזוודה שבה היה הדרכון נעלמה.

המחוזי דחה בקשה למתן צו מניעה נגד המדען הראשי של התמ"ס בעניין אינטרפרם

נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב, אליהו וינוגרד, דחה אתמול בקשה למתן צו מניעה נגד המדען הראשי של משרד המסחר והתעשייה, ד"ר יהושע גליקמן, האוסר עליו או על ועדת המחקר שבראשה הוא עומד, להתיר לחברת אינטרפרם מקבוצת ארס סרונו לייצר בחו"ל מוצרים שהחברה פיתחה.

הבקשה לצו הוגשה על ידי 91 בעלי מניות המיעוט בחברה, באמצעות משרד עו"ד י. שגב ושות'. בעלי מניות המיעוט באינטרפרם הגישו השנה תביעה נגד בעלת השליטה בחברה – חברת ארס סרונו משווייץ – בטענה כי החברה העבירה לחברת שלה בחו"ל ידע שפותח בישראל, הנוגע לייצור תרופה שפיתחה החברה. זאת, תוך קיפוח המיעוט ופגיעה חמורה בחברה.

השופט וינוגרד ציין, כי החלטתו מתבססת על התחייבות אינטרפרם וארס סרונו בפני המדינה, כי הן תמנענה בכל מקרה מפעולה עד מאי 95'.

צו מניעה אוסר על חברת הבנייה נוף־רם להשתמש בהטיות השם "סביונים"

שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב, אורי שטרוזמן, הוציא לפני כשבועיים צו מניעה זמני האוסר על חברת נוף רם הנדסה פיתוח ובנייה להשתמש בשם המסחרי "סביונים" או בהטיותיו, ובמיוחד לצורך כינוי, שיווק ופרסום פרויקטים. הצו הוצא לבקשת חברת הבנייה אפריקה ישראל.

אפריקה ישראל טענה בבקשה, באמצעות עו"ד אמיר חי, כי היא רשמה סימן מסחר על השם "סביונים", וכי חברת נוף רם משתמשת בשם זה ללא רשותה ובניגוד לכל דין.

רווחי כימיקלים לישראל גדלו ב-54% ברבעון השלישי

מאת אבי שגביש

קונצרן כימיקלים לישראל רשם גידול של 54% ברווחיו ברבעון השלישי של 94'. הרווחים הסתכמו ב-47.2 מיליון שקל, לעומת 30.5 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד. הנהלת הקונצרן מסרה, כי השיפור ברווחיות נבע מהתאוששות שהחלה בתחילת השנה בביקוש ובמחירים למוצרי הדשנים ולחלק ממוצרי הכימיקלים.

רווחי הקונצרן בתשעת החודשים הראשונים של השנה גדלו בשיעור של 15%, והסתכמו ב-103.2 מיליון שקל, לעומת רווח של 92.1 מיליון שקל בתקופה המקבילה. עוד נמסר, כי הכנסות הקונצרן ממכירות גדלו ברבעון השלישי של השנה בשיעור של 19% והסתכמו ב-971.4 מיליון שקל, לעומת 814.9 מיליון שקל ברבעון המקביל.

ההכנסות בתשעת החודשים הראשונים של השנה גדלו ב-13% והסתכמו ב-2.73 מיליארד שקל, לעומת 2.40 מיליארד שקל בתקופה המקבילה.

מהנהלת כי"ל נמסר, כי לאחר כמה שנים של משבר בתעשייה הכימית העולמית בכלל, ובתעשיית הדשנים בפרט, מסתמן מתחילת 94' תהליך של התאוששות בביקוש וברמת המחירים העולמיים של חלק ניכר ממוצרי הקונצרן. בינואר־ספטמבר 94' גדלו מכירות הכימיקלים בכ-10% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הגידול העיקרי נרשם במכירות מעכבי בעירה, תוספה וזרחנית וכימיקלים מיוחדים, תוצרת החברה הבת גוליני כימי בגרמניה. כמו כן, נרשמה התאוששות בשוקי הדשנים בעולם, שהתבטאה בגידול בביקוש ובעליית מחירים. מחירי האשלג עלו בשיעור של 15% ומחירי התוספה הזרחנית עלו ב-30%.

עוזר שר האוצר: "נכשל המו"מ על הסדר הקיבוצים"

מאת עמירם כהן

"ניסיונם של פקידי האוצר להקטין את השתתפות הממשלה בהסדר המשלים לחובות הקיבוצים ולהיצמד ככל האפשר לדו"ח סוארי, שאינו מקובל על התנועות הקיבוציות ועל משרד החקלאות, הביא לכישלון המשא ומתן", אמר אתמול עוזר שר החקלאות, איתן ברושי.

לדברי ברושי, המו"מ שניהלו פקידי האוצר עם הדרגים הביצועיים של התנועות הקיבוציות לא הביא לתוצאות. המו"מ יימשך בדרג המיניסטריאלי וישתתפו בו שרי האוצר והחקלאות. אם לא תושג הסכמה, ההכרעה תועבר לראש הממשלה.

ברושי ציין, כי המו"מ חייב להסתיים לפני אישור התקציב.

בפגישה שנערכה בתחילת השבוע בין ראשי התנועות הקיבוציות לבין שר החקלאות, הוחלט כי אם לא תושג הסכמה יתנגדו נציגי התנועות הקיבוציות בכנסת ובממשלה לאישור התקציב.

בדעת הקיבוצים לעמוד על שלוש תביעות מרכזיות: 1. דחיית ההצעה לתמריצים במקום הבזה בכפות מלא. 2. עמידה על כך ששטח הקרקעות שיוחזר למדינה לא יעלה על מה שסוכם בתחילת המו"מ. 3. כספי המחיקות שישתחררו בעקבות ביטול המחיקות לקיבוצי גרליץ (שיחזירו את חובותיהם באמצעות קרקעותיהם) ישמשו לסיוע נוסף לקיבוצים שיזדקקו לכך, ולא להקטנת תרומתה של הממשלה להסדר, "כפי שפקידי האוצר מתכוונים", כדברי ברושי.

סיטונאים מאיימים לנקוט צעדים משפטיים נגד מתן רישיון יבוא הבצל לאגרקסקו

מאת עמירם כהן

שלושה סיטונאי ירקות שיגרו אתמול מכתב למשרד החקלאות ותבעו לבטל את הרישיון ליבוא 500 טונות בצל, שניתן לחברת אגרקסקו.

במכתבם, החתום בידי עורכי הדין רן גינר ויוסף אלינגר, טוענים ליאון מגיד, מרקו גבר ויוסף אופנהיימר, כי לאחרונה התיר משרד החקלאות לאגרקסקו לייבא לישראל 500 טונות בצל מטורקיה, אך סירב לקבל בקשות לרישיון יבוא מסיטונאים פרטיים.

לדברי הסיטונאים, הרישיון לא ניתן לאגרקסקו בדרך הקבועה בחוק – כלומר באמצעות מכרז או הזמנה להציע הצעות.

הסיטונאים קובעים, כי במתן הרישיון לאגרקסקו יש משום פגיעה במשלח ידם ופגיעה בחופש העיסוק, ותובעים למסור את יבוא הבצל לידיהם או לידי סיטונאים מורשים אחרים. לדבריהם, אם לא יבוטל רישיון יבוא הבצל שניתן לאגרקסקו, הם יפעלו "בכל דרך חוקית לשמירת זכויותיהם".

דובר משרד החקלאות מסר בתגובה, כי מסירת יבוא הבצל לידי אגרקסקו תבטיח שהיבוא ייעשה באופן מיידי. לדבריו, מסירת היבוא לידי כמה יבואנים עשויה לגרום לעיכוב המשלוח.

בעניין קיום מכרז, אמר הדובר כי עמדת המשרד היא שמאחר שאגרקסקו היא חברה ממשלתית, אין חובה לנקוט הליך זה.

שחל: צריכת החשמל עשויה לגדול ב-7% בממוצע בשנה

מאת עקיבא אלדר

"צריכת האנרגיה בישראל בשנים הבאות עשויה לגדול בכ-4% מדי שנה. צריכת החשמל עשויה לגדול יותר – ב-7% בממוצע לשנה במשך העשור הקרוב. הדבר נובע מהתנופה הכלכלית הצפויה במשק, בעקבות כניסתם של העולים החדשים למעגל הצרכנים וההתפתחויות הכלכליות הצפויות בעקבות הסכמי השלום. הגידול בצריכה ובחינת חלופות אנרגיה ידרשו השקעה של 11 מיליון דולר במשק האנרגיה בעשור הקרוב" – אמר שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, בפגישה שלשום עם חברי המערכת המדעי של אגודת ידידי מכון ויצמן למדע.

השר הוסיף, כי "צריכת החשמל תושפע גם מן ההתפתחות הכלכלית בשטחי האוטונומיה ומקישור רשתות החשמל של ישראל, ירדן ומצרים ואולי אף לרשת שתקיף את אגן הים התיכון".

השר אמר ש"ישראל עושה מאמצים לרכישת גז טבעי לשימוש מסחרי בתחנות הכוח או בתעשייה. מו"מ בנושא מנוהל עם מצרים, קטאר ורוסיה."

מחקר: קרנות הפנסיה לא זקוקות לאג"ח מיועדות

מאת גזהר מלץ

משבר קרנות הפנסיה בישראל נובע בעיקר ממתן זכויות יתר למבוטחים. כך עולה מעבודתו של פרופ' אביה ספיבק, יועץ למחלקת המחקר בבנק ישראל ופרופסור לכלכלה באוני' בן גוריון, שפורסמה בסדרת מאמרים לדיון, ונושאה: "משבר קרנות הפנסיה בישראל: מסגרת מושגית ובחינת המלצות לפתרון".

על פי ממצאי המחקר, ניתן לקיים מערכת פנסיונית מאוזנת בישראל גם ללא הנפקת איגרות חוב ממשלתיות מיוחדות המיועדות לקרנות הפנסיה והמעניקות תשואה הגבוהה מריבית השוק. כיום מנפיקה הממשלה איגרות חוב מיועדות, הן לקרנות הפנסיה הפרטיות והן לקרנות ההסתדרותיות, בתשואה ריאלית של 6%–5.5% לשנה. מהמחקר עולה, שבתנאי שהחיסכון לפנסיה יתחיל בגיל צעיר, יהיה אפשר להגיע לאיזון אקטוארי בקרנות הפנסיה גם בריבית ריאלית של 3.5% לשנה – שיעור הדומה לזה שנהוג בשוק החופשי.

מחקרו של פרופ' ספיבק יוצג ביום עיון של האגודה הישראלית לכלכלה והמרכז לפיתוח ע"ש פנחס ספיר, שיתקיים בשבוע הבא ושנושאו "מערכת הפנסיה: בעיות ופתרונות".

הנהלת שמן מעריכה כי תציג הפסד ברבעון הרביעי של 94'

עקב הפיצויים לעובדי מפעל עץ הזית

מאת אבי שגביש

חברת שמן תציג הפסד ברבעון הרביעי של 94' – כך מסרה אתמול הנהלת החברה. ההנהלה הוסיפה, כי בשלב זה עדיין לא ניתן לחזות את גודל ההפסד, אולם הוא יושפע בחלקו מהוצאות הפיטורים והסכם הפרישה של עובדי מפעל עץ הזית שנסגר ו-108 עובדיו פוטרו.

הסכם הפרישה עם העובדים שפוטרו יעלה, להערכת הנהלת החברה, 6.5 מיליון שקל לפני השפעת המס. סכום זה הוערך בדו"ח הדירקטוריון של החברה לתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-5.8 מיליון שקל.

הנהלת החברה חתמה שלשום על הסכם פרישה ופיטורים עם נציגי העובדים במפעל עץ הזית בפתח תקוה. הסכם מתייחס ל-108 עובדים, שעבודתם הופסקה כפועל יוצא מהחלטת דירקטוריון שמן לאמץ את התוכנית של הנהלת החברה לסגירת המפעל למוצרי שמנים בפתח תקוה ולריכוז מיצרי השמנים במפעל החברה בחיפה.

שחיקה ברווח

חברת שמן הציגה הפסד של 1.1 מיליון שקל ברבעון השלישי של 94', לעומת רווח נקי של 2.3 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד. ההפסד ברבעון השלישי שחק את רווחי החברה, והיא הציגה רווח נקי של 2.6 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של השנה, לעומת רווח של 7.7 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

ועד עובדי השקם דורש להשתתף באסיפת בעלי המניות

האסיפה תדון בהחלפת 7 דירקטורים

מאת זוהר בלומנקרנץ

הוועד הארצי של עובדי השקם דורש להשתתף באסיפה הכללית של בעלי המניות, שתתכנס ב-14 בדצמבר כדי להחליט על מינוי שבעה דירקטורים חדשים.

הוועד הארצי יפנה ביום ראשון הקרוב לנאמן בבנק כללי, שמחזיק את מניות העובדים המוחזקות ל-4 שנים, כדי לקבל אישור להשתתפות באסיפה.

לדברי יו"ר הוועד הארצי של השקם, יצחק מויאל, הוועד קיבל ייפוי כוח מ-3,250 עובדים, המחזיקים ב-17.8 מיליון מניות – שהם 6.4% מהמניות – להשתתף בשמם באסיפה הכללית.

באסיפה יוחלפו 7 דירקטורים, שמהם 5 לטובת נציגיה הישירים של קבוצת אלקו – בעלת 43% ממניות החברה, ושניים מטעם הציבור, שאלקו צריכה לתת את הסכמתה למינוים.

מויאל לא צופה קושי בקבלת האישור, שכן הוא מסתמך על תקדים בו הותר לנציגי העובדים להשתתף באסיפת בעלי המניות האחרונה, שדנה בתוצאות הפעילות החצי שנתית של השקם.

לדבריו, הוא מעריך לראות ב-20.3 מ' ש' שהוקצו לעובדים בעקבות ההפרטה – מענק ולא פיצויי פיטורים.

מאסטרו חזרה בה מבג"ץ נגד התמ"ס

מאת זוהר בלומנקרנץ

חברת מאסטרו, רשת מסבכים בע"מ, חזרה בה מעתירה שהגישה לבג"ץ נגד שר התמ"ס, מיכה חריש, הרשות לעסקים קטנים, חברת מכלול והבנק אוצר החייל בע"מ, לאחר שבג"ץ קיבל את טענת הרשות לעסקים קטנים, כי הוא אינו הסמכות המשפטית לדון בעניין.

בעתירתה ביקשה מאסטרו מבג"ץ לחייב את שר התמ"ס ואת הרשות לעסקים קטנים להורות לבנק אוצר החייל להעביר לה את כספי ההלוואה, שאושרו לה במסגרת הקרן לעידוד עסקים קטנים.

ביטוח הרכוש של קופת חולים מכבי עבר מהפניקס להמגן

הפניקס תבטח את גמלאי אל על

מאת רותית מרהנבשטין

ביטוח הרכוש של קופת חולים מכבי, שהתחדש אתמול, עבר השנה מחברת הביטוח הפניקס לחברת הביטוח המגן, מקבוצת מגדל. שווי הפרמיה נאמד במיליוני שקלים.

הפניקס חתמה לאחרונה עם עמותת הפורשים של אל על, על הסכם לביטוח סיעודי של הגמלאים ובני זוגם.

חברי העמותה ובני זוגם מונים כ-1,500 איש. בעלות חודשית של 40 שקל למבוטח יקבל גמלאי, שיוגדר כמקרה סיעודי פיצוי חודשי של עד 3,000 שקל לתקופה של 36 חודשים. סוכנות הביטוח שביצעה את העסקה, היא רובינשטיין־פור, המתמחה בביטוחים פנסיוניים, רפואיים, הנדסיים, וביטוחי תוצאת תרלוק.

רק אליהו מבטח חובה במאה אחוז.

אליהו היא החברה הראשונה בישראל, האחראית במאה אחוז לכל פוליסת ביטוח חובה המונפקת על ידה - בגיבוי מבטחי משנה מהשורה הראשונה בחו"ל.

דרוש ביטוח אליהו באמצעות סוכן הביטוח שלך.

אליהו חברה לביטוח בע"מ

ביטחון מלא עם שירות מעולה

כלל חברה לביטוח בע"מ

ניתנת בזאת הודעה לכל בעלי המניות של אורדס חברה לביטוח בע"מ ("אורדס") בקשר עם תוכנית הצעת רכש על פי מיפרט של מניות אורדס מיום 20.11.94, כי ביום 1.12.94 פירסמה אורדס דיווח מיידי - הבהרה.

עותק של הדיווח המיידי - הבהרה ניתן להשיג בסניפי הבנקים, אצל חברי הבורסה ואצל בנק הפועלים ברחוב יהודה הלוי 48 פינת רחוב סימקין 2, תל-אביב (קומה 6 חדר 611).

בכבוד רב

כלל חברה לביטוח בע"מ

טרייד אין מוטורס מציעה:

GM

* * *

1994 – קדילאק סביל STS מפוארת ראשונה.

1993 – שברולט קורסיקה 3100 סמ"ק ראשונה.

1994 – שברולט קורסיקה 3100 סמ"ק חדשה !

1994 – פונטיאק קבריולט 5000 ק"מ ראשונה.

1994 – פונטיאק סנדברד 2000 סמ"ק ראשונה.

1994 – אודי 80 אוטומטית 1600 סמ"ק בהזדמנות.

1988 – אופל קדט 1600 + מזגן + הגה כח אוטומטית ראשונה.

1992 – פיז'ו 405 1600 סמ"ק + כל התוספות ראשונה.

* * *

1993 – אסטרו רמה 2 + כל התוספות האפשריות.

1994 – ספארי רמה 3 + כל התוספות.

1991 – אסטרו רמה 2 + כל התוספות.

1981 – בלייזר שברולט (4x4) 5700 סמ"ק.

1991 – G.M.C ונדורה קצרה ראשונה.

1989 – סנדר G.M.C קבינה מורחבת אוטומטית.

* * *

• כל המכוניות במצב מצוין, לכל המכוניות טסט בתוקף •

נא לפנות ישירות לטרייד אין מוטורס

דרך פ"ת 74 קומה 5 ת"א

טל. 03-5626003 (רב קווי)

הודעה לציבור

בדבר פרסום תשקיף של

חץ פ.ק.ן - קרן נאמנות

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 31 לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשכ"ד - 1994, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש ע.נ. כל יחידה רשומות על שם. אך לא פחות מ־10 יחידות ברכישה אחת, במחירי יחידה משתנים, כמפורט בפרק 2, בתשקיף:

היחידות המוצעות

(א) הצעה במחיר מופחת

החל מ־1.12.94 משעה 8.30 ועד 31.12.94 בשעה 11.00, או בשעה מאוחרת יותר, כאמור בסעיף 1.3.8 להלן, מוצעות היחידות כל אחת תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שיקבע, בתוספת הוספה של 0.25%.

(ב) הצעה רגילה

החל מ־31.12.94 משעה 11.00 ועד 30.11.95 בשעה 11.00 או בשעה מאוחרת יותר, כאמור בסעיף 1.3.8 להלן, מוצעות היחידות כל אחת תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שיקבע, בתוספת הוספה של 0.4%.

רכישת יחידות עפ"י הוראת קבע מראש תבוצע "במחיר יחידה", ללא תוספת הוספה.

עסקות בנכסי הקרן ללא עמלות

מנהל הקרן התחייב לשלם מאמצעיו, אם ידרש, את כל העמלות בישראל בעד קניות ומכירות של ניירות־ערך, כולל ניירות־ערך זרים (למעט עמלה לסוכן ניירות־ערך בחו"ל ר' ראה סעיף 2.6 בתשקיף) ומטבע־חוץ ובעד כל פעולה אחרת עבור הקרן (למעט שכר מנהל הקרן, שכר הנאמן, היטלים ומיסים, שיוטלו מעת לעת).

עד לתשקיף זה, לא נדרש מנהל הקרן לשלם את העמלות.

מנהל הקרן רשאי לבטל הסדר זה, על־ידי הודעה בכתב של ששה חודשים מראש, לנאמן. וכן יודיע על כך באמצעות פרסום בעיתון.

מדיניות ההשקעות

על-פי המדיניות המכחית של מנהל הקרן, תשקיע הקרן לא יותר מ־90% מסך נכסיה בניירות-ערך שקליים בלתי צמודים.

מדיניות השקעות משלימה:

השקעות הקרן בחו"ל תהיינה עד 10% בניירות־ערך לטווח הקצר (עד שנתיים לפדיון).

הקרן תשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות פאסוקס. על אופציות והסיכונים הכרוכים בהשקעה בהן ראה הסבר בעמ' 10 בתשקיף.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות המכחית, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויודיע על כך בפרסום בשני עיתונים יומיים לפחות, בעלי תפוצה רחבה, היוצאים לאור בישראל בשפה העברית (להלן - פרסום בעתון"), שבעה ימים מראש.

הרכב ההשקעות, בממוצע באחוזים מסך נכסי הקרן, בשנה האחרונה שנסתיימה ב־30.9.94 (לפי החזקותיה בסוף כל חודש), היה כדלקמן:

באגרות־חוב בלתי צמודות (מק"מ) כ־75%.

במזומן כ־14%

באגרות־חוב ממשלתיות צמודות מדד כ־11%.

מנהל הקרן אינו מתחייב על שיעורי השקעה אלה בעתיד.

השקעה לטווח קצר

אי גביית עמלות בעד עיסקות בשביל הקרן וגביית הוספה נמוכה בעד היחידות המוצעות, כאמור לעיל, נועדו לאפשר גם השקעות לטווח קצר בקרן.

שכר מנהל הקרן והנאמן

על־פי הסכם הקרן, מנהל הקרן זכאי לקבל שכר שנתי של 2.5% משוויים השנתי הממוצע של נכסי הקרן והנאמן זכאי לקבל שכר שנתי של 1% משוויים השנתי הממוצע של נכסי הקרן.

כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), שכרו של מנהל הקרן יהיה בשיעור 1% ושכרו של הנאמן בשיעור של 0.1%.

פרטים על השינוי במחיר הפדיון, בהשוואה למדדים שונים:

	השינוי ב־% בשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 1994	1993
מחיר הפדיון של היחידות	8.7	9.8
מדד אג"ח צמודות מדד	15.0	7.9
מדד המחירים לצרכן	13.8	10.4

עותקים מהתשקיף ומהיתר רשות ניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

בקשות להזמנת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: בנק המזרחי המאוחד בע"מ

מנהל הקרן: פועלים - קרנות נאמנות בע"מ

1 בדצמבר 1994

פועלים קרנות נאמנות פ.ק.ן

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

יו"ר המועצה למפעלים קטנים ובינוניים: "עוד נצטרך להביא מהנדסי תקשורת מהודו"

דני בדנתן מודאג מהמחסור בכוח אדם מקצועי

"לא ירחק היום ונצטרך להביא ארצה מהנדסי תקשורת מהודו". כך אמר יו"ר המועצה למפעלים קטנים ובינוניים שליד התאחדות התעשיינים, דני בדנתן.

גם אם דבריו אלה של בדנתן יכולים לגרום הרמת גבה, יש בהם כדי לבטא את הדאגה הקיימת בקרב תעשיינים רבים לנוכח המחסור בכוח אדם מקצועי בשורה של מקצועות טכנולוגיים, כולל ענף הדפוס. בדנתן ציין, כי גם הביקוש לכלכלנים בתעשייה עולה על ההיצע בשוק.

הוא הוסיף, כי העלייה מרוסיה "הצילה במידה מסוימת את המצב", מאחר שהיא כוללת בתוכה מהנדסים, הנדסאים וטכנאים רבים. כשליש מבין 250 העובדים בשלושת מפעלי הדיש שבבעלות בדנתן הם עולים חדשים, וכולם בעלי מקצועות טכנולוגיים וטכניים. "למרות שמדובר בבעלי מקצוע, הם גמישים ומגלים נכונות לעבוד גם בעבודות ייצור פשוטות", הוא אומר.

לדברי בדנתן, למפעל קטן, המעסיק כמה עשרות עובדים, לא כדאי לקיים משרה מיוחדת של מנהל משאבי אנוש. הוא הסביר, כי במפעלים קטנים ניהול משאבי האנוש הוא בידי המנכ"ל עצמו, למרות שבדרך כלל המנכ"ל, שהוא גם הבעלים של המפעל, אינו בקיא בתחום זה.

הפונקציה של מנהל משאבי אנוש, אמר בדנתן, דרושה למפעל המעסיק מ-100 עובדים ומעלה, מאחר שבמפעל בסדר גודל זה כבר מצטברות בעיות אישיות של עובדים בהיקף ניכר, המחייבות טיפול רצוף. כמו כן, במפעל כזה יש לדאוג להשתלמויות מקצועיות לעובדים.

לדבריו, במפעל המעסיק פחות מ-100 עובדים, לעתים גם מזכירה בכירה יכולה למלא את תפקיד מנהל משאבי אנוש.

בדנתן: העלייה הצילה אותנו

מושגים במשאבי אנוש

- אזיקי זהב: הטבות שמעניקות הנהלות ארגונים לאנשי מפתח חיוניים. הטבות אלה נועדו לכבול את העובדים הטובים, כדי שלא יעזבו את המפעל (Golden Handcuffs).
- אי הסתגלות: מצב שבו עובד אינו משתף פעולה עם התרבות הארגונית, מפגין עצמאות יתר ומגלה גישה אשר חורגת מתפיסות של הנהלת המפעל ושל המסגרת שבה פועל אותו עובד (Non-adaption).
- אי התאמה לתפקיד: מצב שבו העובד אינו ממלא את התפקיד כפי שציפו ממנו בעת שניתנה לו העבודה. ספק סביר לגבי התאמה לתפקיד של עובד שבניסיון, די בו כדי שהמעביד יהיה רשאי לפטרו.
לגבי עובד קבוע, על המעסיק להוכיח את אי ההתאמה של העובד כדי שפיטוריו ייחשבו לפיטורים בתום לב (Job unsuitability).
- איוש: בתכנון ניהולי – החלטה לגבי מספר העובדים וסוגם הדרושים לביצוע מטלות מסוימות. ההחלטה מתייחסת גם לצורת הטיפול במצבים של שיא הפעילות, על פי חלופות שונות, כגון שעות נוספות, עובדים זמניים, קבלני משנה וכו' (Manning).
- אי־חידוש חוזה עבודה: בחוק פיצויי פיטורים – היה ועובד הועסק על פי חוזה לתקופה קצובה והתקופה הגיעה לקצה, רואים אותו, לעניין חוק זה, כאילו פוטר, זולת אם הציע לו המעביד לחדש את החוזה 3 חודשים לפחות לפני סיומו. אם העובד סירב לחדש את החוזה, רואים אותו, לעניין חוק זה, כאילו התפטר.

(מקור: מילון איתאב למונחי ניהול משאבי אנוש)

"מיליוני ימי עבודה הולכים לאיבוד עקב לחצים נפשיים על עובדים"

מיליוני ימי עבודה הולכים לאיבוד מדי שנה כתוצאה ממה שמכונה דחק (Stress) בעבודה, הנגרם מלחצים נפשיים המופעלים על העובדים. בעיות בריאות רבות, כמו מחלות לב מסוימות או מחלות של דרכי העיכול, הנחשבות כחולי פיסי מובהק, עלולות לנבוע מגורמים פסיכולוגיים במקום העבודה, אומר שלום ויסמן מהמרכז למידע של המוסד לבטיחות ולגיהות.

ויסמן, הכותב בירחון "בטיחות", מציין שרבות מבעיות הבריאות הפוקדות את העובד הן תוצאה של יחסי גומלין בין אירועים בחיי העובד, מבנה אישיותו וגורמים במקום העבודה.

דחק הוא איום על הגוף או הנפש. זהו מצב שבו הדרישות שמקום העבודה מציב הן מעבר ליכולתו של העובד. אי העמידה בדרישות עלולה לגרום לעובד נזק, אומר ויסמן. לדבריו, מצבי דחק והתפתחות הדרגתית של שחיקה כתוצאה מתחושות חריפות של תשישות ועייפות אצל העובד, חושפים אותו להופעת סימפטומים בריאותיים, הנובעים מהיחלשות המערכת החיסונית או מעוף ההתגוננות הנפשי.

סימני ההיכר של הדחק בעבודה הם ארבעה, אומר ויסמן: תגובות פיסיות – שינויים בקצב פעימות הלב ובדמת לחץ הדם ושינויים ביוכימיים ברמת הכולסטרול. תגובות כלליות – עובד המצוי במצב של דחק מגיע יותר להידבקויות וזיהומים. קיימת הסתברות גבוהה יותר שעובד כזה יסבול ממחלות לב ובעיות קיבה ומעיים. תגובה פסיכולוגית – תופעות חרדה או דיכאון, התנהגות בלתי רציונלית, נמנום, אובדן כושר השליטה והיצמדות מטילת חלק בפעילויות וקשרות בעבודה. שינויים התנהגותיים – עישון מוגבר או צריכה מוגברת של אלכוהול, שינויים בהרגלי אכילה או שינה, הרעה ביחסי האישות ובחיי המין והתגברות המתח ביחסי העובד עם עמיתים לעבודה.

גורמי הדחק בעבודה יכולים להיות אלה:

- ניגודים בתפקיד – אלה מופיעים כאשר קיימות דרישות סותרות כלפי אדם בתפקיד. זה קורה כאשר עובד הוא "משרתם של שני אדונים". הניגוד בתפקיד מתרחש גם כאשר נוצרת סתירה בין ציפיות הלקוחות מהעובד לעומת ציפיות מנהליו ממנו.
- עמימות תפקיד – אי בהירות באשר לסמכויות העובד, האחריות המוטלת עליו ואופן מילוי התפקיד.
- עומס תפקיד – מופיע כאשר דרישות הביצוע מהעובד עולות על המשאבים המוקצים לו. אם עומס היתר הוא זמני, ההתגברות עליו היא אתגר לעובד ומקור לסיפוק. אך כשעומס היתר הוא תופעה כרונית הקשורה לתת תקצוב, הניסיון להתגבר על המחסור נדון מראש לכישלון, והתוצאה היא תשישות, שהיא ביטוי מובהק לשחיקה בעבודה.
- העדר שליטה על תהליכים בעבודה – העדר שיתוף בתהליכי קבלת החלטות מעיק על העובד, החש שאינו יכול להשפיע על החלטות הקשורות לתפקידו.
- מתח ביחסים בין־אישיים – כשהיחסים האישיים במחלקה גרועים, נוצרת בין העובדים אווירת תחרות וקנאה, במקום אווירת שיתוף. במקום שהעובד יזכה לשבח על הישגיו, מדגישים עמיתיו לעבודה או הממונים עליו את השגיאות. ביחסים גרועים אין תמיכה חברתית, בעוד שכל המחקרים מדגישים את החשיבות המרכזית של התמיכה החברתית, כבלם מפני שחיקה בעבודה.
- אי ניצול של כישורים ויכולת אישית – בהעדר הזדמנויות לניצול כישורים ויכולת אישית, נקלע העובד לשעמום, חוסר אתגר ותסכול. אי ניצול הוא פן נוסף לבעיית העדר הסביבה התומכת.
- עמימות עתידית – העדר ביטחון תעסוקתי ואי ודאות בנוגע לסיכויי התפתחות וקידום בארגון מפתחים חרדה אצל העובד. המכנה המשותף של מקורות הלחץ האלה הוא הכרוניות שלהם, כלומר חוסר היכולת לשנות אותם ולהתמודד עמם באפקטיביות. ניסיונות התמודדות עקרים מביאים להתפתחות תשישות נפשית ופיסית אצל העובד.
- מבנהו הפיסי של העובד – כוללת רעש, טמפרטורות קיצוניות וסיכונים פיסיים וכימיים. חשיפה ממושכת של העובד לאותם הגורמים הללו יוצרת חרדה או תחושת העדר שליטה, ובסופו של דבר גורמת לריבוי היעדרויות מהעבודה.

ויסמן ממליץ על פעילות גופנית, כולל התעמלות אירובית והליכה, כאחת הדרכים להפגת הדחק. כן מומלצת פעילות הרפיה, כגון מדיטציה, יוגה ונשימות מרגיעות.

הוא מציע לפתח מערכות תמיכה חברתית במקומות העבודה, המאפשרות לעובד לפרוק את מצבור המתחים והכעסים ומשמשות כלי לביטוי עצמי, ולהקים סדנאות שנושאן מצבי לחץ וחרדה, תוך הדגשת אספקט ההתמודדות עם הקושי: כיצד מתמודדים עם הקשיים, איך העובדים צריכים לנהל את עצמם במצבים קשים וכיצד מטפלים בעייפות.

בעיות בריאות כמו מחלות לב ודרכי העיכול עלולות לנבוע מגורמים פסיכולוגיים בעבודה, אומר שלום ויסמן מהמוסד לבטיחות ולגיהות. מצבי הדחק נגרמים, בין השאר, מפער בין הדרישות המוטלות על עובד ובין יכולתו

הסתדרות המורים יוזמת חקיקה שתחייב לבטח עובדי הוראה מפני תביעות אורחיות

מנכ"ל הסתדרות המורים, אברהם בן שבת, יוזם חקיקה שתקבע חובת ביטוח לעובדי הוראה בשעת עבודתם.

בן שבת פנה בעניין זה לשר החינוך, אמנון רובינשטיין, וליו"ר ועדת החינוך של הכנסת, אברהם בורג, בעקבות הרשעתה של מנהלת בית ספר בשרון, שבבית ספרה אירע אסון בעת טקס יום השואה לפני כשבע שנים.

בפנייתו של בן שבת נאמר, כי "מורים ומנהלים מביעים חרדה מהמצב הנוכחי של העדר הוראות והנחיות ברורות בנושא הבטיחות. לפיכך הם נוקטים אמצעי זהירות על פי שיקול דעתם והבנתם הסובייקטיבית. ההשלכות של מקרה זה והדומים לו עלולות לגרום, שלא מרצון, לשיתוק כל יוזמה בתחומים חברתיים וקהילתיים, כגון טקסי יום השואה, יום הזיכרון, חג התנועה ויציאה לטיולים".

בן שבת מציין, שמטרת החקיקה היא לאפשר לעובדי הוראה למלא את תפקידם בביטחון וללא חשש, וכי תביעתו אינה יוצאת דופן. "כמו שדירקטורים של חברות ורופאים מבוטחים מפני תביעות אורחיות, על המדינה לבטח גם את עובדי ההוראה האחראים לשלום התלמידים", הוא אומר.

התאחדות המלאכה דורשת להגדיל מכסת העובדים הזרים

מאת זהר בלומנקרנץ

התאחדות המלאכה והתעשייה מתריעה על מצוקת כוח אדם במפעלים קטנים ובינוניים, עקב המשך הסגר על השטחים, ודורשת ממשרדי התעשייה המסחר והעבודה להגדיל את מכסת היבוא לעובדים זרים עבור מפעלים אלה.

בפנייה לשרים מיכה חריש ואורה נמיר, מתלונן מנכ"ל ההתאחדות, אבי סופר, כי "מצוקת כוח האדם יצרה שיתוק כמעט מוחלט בפעילותם של אלפי מפעלים קטנים ובינוניים, במיוחד באזור המרכז". לדבריו, מספר ההיתרים שניתנו עד כה לעובדי השטחים העובדים במפעלים קטנים ובינוניים מגיע לחמישית בלבד ממספרם לפני הסגר.

עוד אומר סופר כי ההתאחדות דורשת "אישור להבאת כמות מספקת של עובדים זרים כתוספת 'השלמת' כוח אדם מהשטחים, בכפוף למצב הביטחוני, כדי להבטיח את אספקת ההזמנות ללקוחות ולמנוע קריסה של ענפי ייצור חיוניים למשק הישראלי ולייצוא".

ממשרד התמ"ס נמסר אתמול בתגובה, כי "בטווח הקצר אנו מנסים ללכת לקראת התעשייה ולפתור נקודתית את בעיותיהם של התעשיינים במצוקת העובדים. כך גם פנייתו של סופר הועברה למשרד העבודה ולגורמים המוסמכים. אולם לטווח הארוך, מדיניות התמ"ס מעודדת את התעשייה להתבסס על עובדים מקומיים".

דרוש: זאב בודד אך תקשורתי

לדברי יועץ המכירות גדעון קרן, שיעור ההצלחה של חברות בבחירת אנשי מכירות נמוך מ-50% – בגלל חוסר מודעות לתכונות המיוחדות הנדרשות

חברות רבות מצליחות לגייס את כוח האדם המתאים להן הודות למיון קפדני, הכולל ראיונות, מבחנים פסיכומטריים ולעתים גם גרפולוגיים, משחקי סימולציה ועוד.

אולם לדברי גדעון קרן, יועץ מכירות ומנכ"ל חברת T.Q.S., בתחום עיקרי אחד חברות נכשלות בבחירת עובדים מתאימים: אנשי מכירות.

לדבריו, סקר אנשי מכירות לשנת '94 שערך, אשר כלל מעל 150 חברות קטנות, בינוניות וגדולות מכל תחומי המשק הישראלי, הראה כי בעוד ברוב המקצועות, אחוז ההצלחה בבחירת כוח האדם נע בין 60% ל-80%, הרי שבבחירת אנשי מכירות ושיווק שיעור ההצלחה נמוך מ-50%. לעתים רק שליש או רבע מהעובדים שחברה מגייסת לתפקידי שיווק מתאימים באמת לתפקידיהם, אומר קרן.

לדברי קרן, גם לאחר שנמצאו עובדים מתאימים לתפקיד של אנשי מכירות, רובם מחזיקים מעמד בעבודה כמה חודשים בלבד. רק במקרים נדירים, אנשי מכירות מצליחים להתמיד במילוי התפקיד במשך יותר משלוש שנים.

הסיבה העיקרית לכישלון של חברות בבחירת אנשי המכירות, אומר קרן, היא שהחברות אינן מודעות לכך שהתכונות הנדרשות לסוג זה של עיסוק שונות בתכלית מהתכונות המאפיינות את רוב התפקידים האחרים בארגון, ולפיכך, גם המיון של המועמדים צריך להיעשות באופן שונה מאשר יתר המקצועות.

ללא ידיעת הפרופיל הנכון של איש מכירות, אומר קרן, אתה עלול לגייס עובד המתאים אולי להיות פקיד או אפילו ראש מדור משכורות בחברה, אך לא איש מכירות. לדבריו, הפרופיל של איש מכירות כולל תכונות מנוגדות: מצד אחד הוא צריך להיות טיפוס של עצמאי, מעין זאב בודד בשטח. מאידך עליו להיות איש צוות ומאוד תקשורתי עם הלקוחות ועם חבריו לצוות.

מצד אחד, על איש המכירות להיות טיפוס של סוחר מפולפל, אחד עם "קוצים בישבן", כדברי קרן. מאידך עליו לשדר אמינות, סבלנות, יסודיות והקשבה. איש המכירות פועל במציאות של ניגודים: הוא נדרש לרכב על גל ההצלחה של מכירה מצד אחד, אך גם להיות תרשני בתהליך המכירה, וכן ביקורתי ויזום.

קרן מציין שהתחלופה הגבוהה של אנשי מכירות גורמת לייקור עלות העבודה של החברה, כי מהרגע שגמלה בלבו של איש המכירות ההחלטה לעזוב, תפוקתו כבר נמצאת בירידה. בנוסף לכך, גיוס איש מכירות אחר והצורך להעבירו השתלמות, גוזלים משאבים וזמן יקר לחברה.

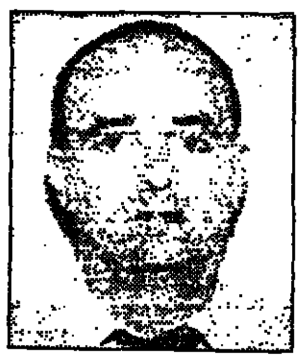

קרן. צירוף של ניגודים

עבודה במשפט / נחום פינברג

הכבאים זכו בפיצוי כספי

כבאים עובדי עיריית ירושלים הגישו תביעה נגד העירייה לתשלום בגין עבודה בימי מנוחה, זאת מכוח הסכמים והסדרים החלים על היחסים ביניהם לבין העירייה.

בין השאר, חל על היחסים בין הצדדים הסדר ארצי אשר קבע, כי עבור עבודה בשבתות, חגים ומועדים יקבלו הכבאים – נוסף לשכרם החודשי תוספת לשעת מנוחה עבור כל שעת עבודה במועדים הנ"ל – תוספת תשלום בגובה של 200%. שיעור תוספת זה לא ישתנה עבור עבודת ערב ולילה.

בשלב ראשון קבע בית הדין הארצי לעבודה, כי פירושו של ההסדר הוא כי שכרו החודשי של הכבאי ישולם כסדרו וכי עבור עבודה ביום מנוחה יהיה זכאי לשעת מנוחה ותוספת תשלום.

בית הדין פירש את המונח "שעת מנוחה" כשעה שבה לא יעבוד העובד מבלי שתיגרע משכרו החודשי הרגיל. בית הדין הדגיש, כי אין פירוש הדבר שהעובד יהיה זכאי לתשלום בגין שעה זו בנוסף למשכורת הרגילה ובנוסף לגמול המיוחד של 200%.

בשלב שני נדרש בית הדין הארצי לדיון בשאלה מה הזכות הצומחת לעובד אם מעבידו הפר את החובה לתת לו מנוחת פיצוי.

בית הדין קבע, כי על אף שלמנוחת הפיצוי מטרה בפני עצמה – להביא לכך שהעובד לא יועסק מעבר לשבוע עבודה בן שישה או חמישה ימים לפי העניין, הרי מקום בו נקבע בהסכם כי שעת המנוחה באה בנוסף לשכר הרגיל ולתוספת, הפכה הזכות ל"שעת מנוחה" לזכות הונית, אשר על אי קיומה חייב המעביד בפיצוי.

עוד נקבע כי שיעור הפיצוי הוא בגובה שכר רגיל.

מסקנת בית הדין היתה איפוא, כי כבאים שלא קיבלו שעת מנוחה בפועל בגין שעות עבודה ביום המנוחה, זכאים לפיצוי כספי של 100% מהשכר הרגיל בגין כל שעת עבודה כאמור.

פסק דין זה משלים הלכה שנקבעה ב-77' (דב"ע לז/4-2), בה נקבע כי כאשר עובד הועסק במנוחה שבועית ללא היתר, מעבידו אינו חייב לתת לו מנוחת פיצוי, אשר היקפה אמור היה להיקבע בהיתר. יחד עם זאת נקבע שם, כי אותו מעביד יהיה כפוף לסנקציה פלילית בגין העבירה במנוחה השבועית ללא היתר.

באותו הליך נשארה פתוחה השאלה בדבר הפיצוי הראוי בגין הפרת זכות הזוכה "למנוחת פיצוי" והתשובה לה ניתנה, כאמור, עתה, עם קבלת ההחלטה של בית הדין הארצי לעבודה.

(דב"ע נד/3-13 למערערים: עו"ד א. אקסלרוד; למשיבה: עו"ד ע. מאירי).

הכותב הוא עורך דין

הכינוס השנתי של

ענף הנדל"ן

סיכומים, הערכות, תחזיות

27.12.94

המרכז הישראלי לניהול

יום ג'
בין השעות
09.00-17.00
בתל-אביב

בין הנושאים:

- תוכניות משרד הבינוי והשיכון לשנת 1995
- תוכניות מינהל מקרקעי ישראל להכשרת קרקעות
- התמודדות הענף עם הביקושים לדירות מגורים
- שוק הקרקעות – ניתוח וצפי
- תכנון לאומי בענף הנדל"ן
- צרכים ותחזיות לביקוש פארקים תעשייתיים
- פארקים לתעשיות ההייטק
- הבניה לפארקים תעשייתיים
- תוכניות משרד התיירות לפיתוח תשתיות לענף התיירות
- אורחני הדרך – צרכים, פיתוח ומגמות
- בניה למגורים – סיכום, מגמות ותחזיות

המרצים (לפי סדר הופעתם)

מר אריה מזרחי, מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון
מר עוזי וכסלר, מנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל
מר מרדכי יונה, נשיא התאחדות הקבלנים והבונים בישראל
מר אהוד המאירי, יו"ר לשכת שמאי מקרקעין
מר משה גביש, מנכ"ל בנק מרכנטיל דיסקונט
מר חנן ניצן, מנכ"ל חברת גב ים לקרקעות
מר יוסי אנסורג, מנכ"ל חברת דור אנרגיה
מר נחום רז, מנכ"ל חברת עתידים
מר צבי פולג, ראש העיר נתניה
מר עמי הירשטיין, מנכ"ל חברת מלונות דן
מר אלי גונן, מנכ"ל משרד התיירות
מר עופר אודמן, מנכ"ל חברת מצבא
מר דוד בלומברג, מנכ"ל בנק המזרחי
מר אורי דורי, יו"ר דירקטוריון א. דורי בע"מ
מר עוזי ורדי זר, יו"ר דירקטוריון שיכון עובדים
מר שלמה שסנר, יועץ כלכלי

מנחה הכנס: מר משה חרש, מנכ"ל גמולב נדל"ן

פרטים והרשמה:
טל. 03-6957202
פקס. 03-6953104

מועדון נדל"ן
מועדון מנכ"לים ומנהלים בכירים בענף הנדל"ן

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

הפסדים כבדים – המנכ"לים נוטשים. אל גל הדו"חות הכספיים הגרועים של הרבעון השלישי נוספת בימים האחרונים תופעה נוספת של נטישת מנכ"לים. אתמול דווח על שני מנהלים נוספים שעזבו חברות, שהציגו הרעה דרמטית בפעילות. פוסידון שהציגה הפסד גולמי חריג של 6.1 מיליון שקל הודיעה כי המנכ"ל אדי לזר עזב. את פרפן שמחקה עד לסוף הרבעון השלישי כ-70% מכספי ההנפקה שביצעה בסוף שנה שעברה נטש המנכ"ל איתי מל (ראו 5ג למטה ו-7ג).

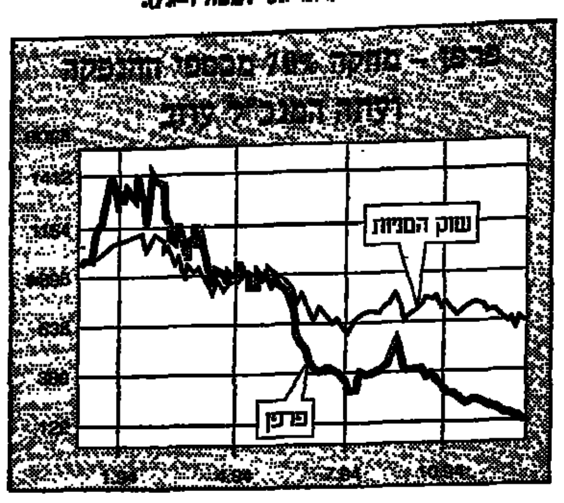

אראל מחשבים גייסה 6.5 מיליון דולר. אתמול עם סיום המסחר בוול סטריט נסגר שלב הפרייסינג בהנפקת אראל מחשבים. מחיר הפרייסינג נסגר על 10.125 דולר ליחידה. סך הכל הנפיקה החברה 650 אלף יחידות וכל יחידה כוללת 2 מניות ואופציה.

אראל מחשבים ותוכנה פועלת בתחום התמיכה במערכות תקשורת. קרן הון סיכון מרתון מחזיקה בה כ-8%. החתמים בהנפקה היו תומס ג'יימס, ודהרס טוד. אראל ניסתה להנפיק החל מחודש מאי השנה אולם ההנפקה לא יצאה אל הפועל בעיקר בגלל הירידות בארצות הברית.

אורמת מתכוננת לגייס כ-44 מיליון שקל. אורמת אמנם אינה סובלת ממחסור בנזילות, ואולם זה אינו מפריע לה לתכנן גיוס הון נוסף. אתמול הודיעה החברה, כי כבר החלה לטפל בהכנת תשקיף הנפקה אשר יכלול הצעת זכויות של מניות רגילות ואופציות, אג"ח צמודות דולר ואופציות שיוצעו לציבור, ואופציות שיוצעו לעובדי החברה (עמוד 6ג).

דלק – המזון הרוויח 1 מיליון שקל. הדלק – 280 אלף שקל. עלייה בהכנסות משוק מוצרי מזון ואחרים בקמעונות, שהושג עם התרחבות רשת סופרשוק גרינברג שפתחה סניפים חדשים – בנוסף לגידול במכירות דלקים – גרמה לחברה לרשום גידול בהכנסות, ובמקביל – ברווח הגולמי (עמוד 7ג).

ליפמן – עכשיו כבר אין גם גולמי. חברת החלום, ההיי טק וההשקעה המפורסמת של דסק"ש דועכת מרבעון לרבעון (עמוד 5ג).

דו"חות כספיים נוספים – בעמוד 11ג

השוק דועך

"אין כאן שוק", מסכם אתמול אחד ממנהלי קרנות הנאמנות, "זאת זה הרבה שחקנים לא מבינים. הם אומרים ה"שוק חלש", "שוק זול", "שוק מבוהל", "שוק שמעכל ומתגבש"... הם לא מבינים. אין כאן שוק"

אם תנסו למצוא מתאם כלשהו בין התנהגות המניות לבין הדו"חות הכספיים שהן פירסמו השבוע – לא תגיעו כנראה למרבוזקות סטטיסטית גבוהה. הטענה ש"השוק לא מגיב לדו"חות" היא מדויקת. את עיקר ה"תגובה" לדו"חות הכספיים לרבעון השלישי ולתשעת החודשים הראשונים של השנה כבר עשה השוק בחצי השנה האחרונה.

בדיקה של המחזורים היומיים של החברות תעלה, כי ברוב המקרים ניתן להגות על פי מכפיל הרווח וההון, מי החברה שהציגה השנה הרעה ניכרת במצבה התפעולי, ומי המשיכה להרוויח או לצמוח. כנראה שיש לא מעט חברות שעוד נסחרות במחירים של עשרות אחוזים מ"שווין האמיתי" (מה זה בכלל?) אבל בסופו של דבר נדמה לנו שהמסך לא משקר. (בנתכבר אשתקד הוא שיקר).

כשנוחת על שולחננו דו"ח כספי גרוע במיוחד – והיו המונים מהסוג הזה בשבוע האחרון – נגלה בדרך כלל בגיליון השערים כי המניה כבר ירדה את ה-60%, 70% או 80% שלה. אז למה לכם שתלינו כי "הן לא מגיבות"? – הרי היא ירדה כבר בחודש ב-15 או 12 שקל למניה למחיר של שקל ועוד כמה אגורות. 10% נוספים של ירידה? "מוכרים בלבד" נוסף? – זה מה שאתם צריכים עכשיו שהגוני־זת הללו יעשו כדי שתאמרו "שהמניות מגיבות לדו"חות"?

בתקופה בה הדיכאון והנטישה בבורסה הם הגרועים ביותר, וכל הפרשנים רק צועקים שיהיה יותר רע – זה הזמן הטוב ביותר לחזור לשוק

זה השוק שלנו – קיצוני לשני הכיוונים: מסוחף בעליות ואדיש לחלוטין בירידות. הבעיה למה שחשבנו, יש לו עוד כברת דרך ארוכה עד שיגיע לרמת המאניה־דפרסיה המקובלת בשאר השווקים הפיננסים בעולם.

השיא של הרבעון השני נשבר; בשלושת הימים האחרונים פורסמו בבורסה בת"א כמה מהדו"חות הכספיים השערורייתיים הגרועים ביותר שזכינו לראות. זה לא שערוריות ניירות הערך: החברות שהשקיעו מחצית מהרווחות הכספיות שלהן במניות כר"מ; זה גם לא רק הוצאות ההנהלה – זה הפסדים גולמיים ותפעוליים כבדים שגורמים לנו להרהורים נוגים לא רק על רווחיות הסקטור העסקי, אלא גם על יכולת התמרון והחשבונאית של מנהלי החברות – שהרי השינויים הדרמטיים ברווחיות הגולמית בין רבעון לרבעון אינם נובעים רק מ"הרעה בענף", מ"התחרות" או מ"פיחות, תיסוף המטבעות" – אלא מהגמישות שבזקיפת הכנסות והוצאות על פני הרבעונים.

שבוע הדו"חות הגרועים המתייס אתמול בבורסה ברקוויאם עצוב ועייף: ירידות שערים, "הת־חלקות" מחירים במחזורי שפל. מחזור המסחר הכולל בשוק נפל אתמול לשפל של 76 מיליון שקל – הנמוך ביותר שנרשם השנה וכנראה שהנמוך ביותר בשנתיים האחרונות. בזירת המשתנים בה היתה נטייה ברורה לירידות, היו ניצני סלקטיביות וכמה מניות עלו.

זרם הדו"חות הכספיים לרבעון האחרון נחלש, חברות משתנים הכבורות כבר פירסמו את הדו"חות – כבר אי אפשר להאשים את הפסקות המסחר בהיקפי הפעילות הזעום. זה שוק דועך, שבו בלתי אפשרי בחלק גדול מהחברות להחליף מניות במזומנים.

הבשורה הרעה היא, שומן לא קצר יאריך עד שכל הציבור שעדיין נותר בקרנות הנאמנות ובבורסה – יראה בחזרה את הפסדיו. הדברים אמורים בעיקר לגבי אלה שהצטרפו לעגלה ב-'93 – ואלו אינם מעטים כידוע. הבשורה הטובה היא, שההיסטוריה מלמדת, כי מי שישקיע עכשיו במניות וימתין בסבלנות – כנראה שירוויח – ואם יעשה זאת בתבונה גם יתעשר. כלל ידוע הוא שבתקופה בה הדיכאון והנטישה בבורסה הם הגרועים ביותר, וכל הפרשנים כבר לא מאמינים בשום דבר ורק צועקים שיהיה יותר רע – היא הזמן הטוב ביותר לחזור לשוק.

הבשורה הרעה הנוספת היא שכדאי להיזהר מ"ההיסטוריה" ו"הכללים" הבורסאיים הללו. איש לא יודע כמה זמן יאריך השפל בשוק ההון, וכל מי שטוען שהוא יודע הוא נביא, טיפש, שקרן או

גאונים פיננסים רבים לא נותרו בשטח. חצי מהם נעלמו בפברואר, עוד רבע נמוגו ביולי והרבע האחרון כבר לא מחזיר טלפונים בחודש האחרון

גאון פיננסי. הגאונים פיננסים רבים לא נותרו כידוע בשטח. חצי מהם נעלמו בפברואר, עוד רבע מהקהילה המכובדת הזאת נמוגו ביולי והרבע האחרון כבר לא מח־דר טלפונים בחודש האחרון.

אפשר למלא מדי בוקר בימי השפל הללו עמודי עיתון רבים בתיאורים והסברים; אבל הכל כבר נכתב ונאמר עשרות פעמים. כאן בבורסה התל־אביבית בשלושת העשורים האחרונים ובכל הבורסות בעולם מאז יום היווסדן. הכל חוזר על עצמו, וכל פעם גם מה שכולם מופתעים מחדש.

דב גדול חדך עלינו. דב גדול עדיין נוהם סביבנו. דב גדול מעד אותנו. הוא עדיין לא הולך לשום מקום. צריך יהיה להמתין בסבלנות עד שנחזור לבאות ולגעת בקורידה עם השוורים, עד שנחזור לצהול ולשמוח, לקשקש כל היום והלילה על מכפילים, עד שנתפר לש במניות והנפקות כאילו שמעולם לא היתה מפולת.

מהי שיא החוצפה

ויראמטריקס פירסמה אתמול את הדו"חות הכספיים לרבעון השלישי של השנה. הדו"חות מתפרסמים שבוע לאחר שבעלי השליטה הודיעו על זימון אסיפה כללית שבה נקראים בעלי המניות לפטר אותם מתפקידם ולמנות ונתתם דירקטורים שאינם בעלי עניין.

ה"נדיבות" הזאת נובעת, כמובן, מהחשדות שנחשפו על ידי רואה החשבון האמריקאי של החברה, על פיהם הונו בעלי השליטה את החברה, השפיעו בדרך מניפולטיבית על הדו"חות הכספיים וכמו כן ניצלו הזדמנויות עסקיות של החברה לטובתם האישית.

דו"ח הרווח וההפסד של החברה לרבעון השלישי אינו מביא עימו בשורות דרמטיות. ההפסדים הכבדים שנרשמו ברבעונים שלאחר ההנפקה נבלמו, אך השורה התחתונה היא עדיין הפסד של 30 אלף שקל, לעומת רווח של 700 אלף שקל ברבעון המקביל אשתקד. המידע המעניין מופיע בסקירת המנהלים, שם מובאים גילויים נוספים מאותו דו"ח של עורך הדין האמריקאי.

אותו עו"ד נמרץ הגיע לפני חודש מלוס אנג'לס לישראל, ואז התברר כי לבד מ"מניפולציות", "אי סדרים", ו"מעשים המורים המהווים עבירות על חוקי קליפורניה", יש גם חשד לכאורה כי מספר נושאים שתואר בתשקיף החברה מיום 28.2 אינם נכונים המצוי בהם "פרט מטעה".

ויראמטריקס היא עדיין לא אראקם – אבל גם כאן מופיע עו"ד יוסי שגב מטעם בעלי השליטה החשודים כמי שהונו את הציבור. שגב ומרשיו ביקשו לזמן אסיפה כללית שבה "יעלה לסדר היום מינוי ופיטורי דירקטורים, תוך מתן אפשרות לכל בעלי המניות הזדמנות להציע מועמדים חדשים לדירקטוריון". הדירקטוריון דחה את הבקשה, ובתגובה הם הודיעו על זימון אסיפה "למינוי ופיטורי דירקטורים".

כדי להבין את כל הסיפור של הנפקה אומללה זאת אפשר להסתפק רק בשני משפטים בסעיף ה' בסקירת המנהלים: "מר אלון כרמל, דירקטור ובעל עניין בחברה (מי שמחזיק בשליטה יחד עם גבעול) קיבל מהחברה הלוואה שיתרתה 25 אלף דולר. רואה החשבון הפריש 25 אלף דולר כחוב אבוד".

בעל השליטה, הדירקטור, המייסד של החברה שגייסה לפני חצי שנה 11 מיליון שקל מהציבור, בעל העניין שמכר במסגרת אותה הנפקה מניות ב"הצעת מכר" ב-700 אלף שקל. האיש הזה לא מחזיר היום לחברה חוב של 75 אלף שקלים.

הרשות דרשה מאררט מידע נוסף על פרשיית ני"ע

רשות ני"ע פנתה לפני כמה ימים לחברת הביטוח אררט מקבוצת כלל, בדרישה שתמסור מידע נוסף לגבי פרשיות ניירות הערך שאירעו בחברה השנה. מדובר בהפסדים הכבדים שנגרמו לחברה בבורסה במחצית הראשונה של השנה, וחשדות כי מנהל ההשקעות של החברה השתמש בכספה או בכספי המבוטחים כדי להריץ מניות. כן מעוניינת הרשות לברר את הפרשייה שבה גולגלו הפסדים של החברה על מבוטחיה.

על פניית הרשות ניתן ללמוד מהודעה לבורסה שמסר אתמול אבי בלבן, מנכ"ל אררט. בהודעה נכתב, כי "בעקבות פניית רשות לני"ע הננו להבהיר כי...". בהמשך מובאת תגובת אררט לפניית הרשות: "החברה ממשיכה לעסוק באיסוף מידע, אך הבדיקות טרם הסתיימו. לפיכך, גם בשלב זה אין עדיין הערכה לגבי היקף הנזקים שנגרמו, אם יתאמת החשד כאמור, הכלולים בסכום ההפסד מניירות ערך. לחברה אין ידיעה בשלב זה על נזקים נוספים מעבר לכך".

"בעקבות פניית רשות ני"ע פנתה החברה למבטח – כלל ביטוח – וביקשה לקבל עדכון לגבי הטיפול בהודעה שנמסרה על ידה. לפי העדכון שניתן על ידי כלל ביטוח, בגיע מבטח המשנה מינה שמאי לבדיקת העובדות ושאלת הכיסוי. בדיקת השמאי טרם נסתיימה. לפיכך, לא ידוע להנהלת החברה בשלב זה אם האירוע בא בגדר הפוליסות בגין מבוטחת החברה, ואם ובאיזה היקף ישולמו לחברה כספים על פי הפוליסות בגין היא מבוטחת".

קיצורו של דבר, אררט לא מסרה שום פרט חדש, או בלשון הודעת החברה – "הבדיקות טרם הסתיימו". מתי יגמרו אותן בדיקות? כנראה שזה יתאפשר מעבר ליום חמישי הבא – 7.12 – שהוא המועד האחרון שבו יכולים בעלי המניות מהציבור באררט להודיע לחברה האם הם נענים להצעת הרכש של כלל ביטוח אם לאו.

אם רשות ני"ע תסתפק בהודעת אררט מאתמול, ובעלי המניות מהציבור באררט יחליטו להיפטר מהמניות והצעת הרכש תושלם בהצלחה – לא תצטרך עוד כלל לדווח לציבור על ממצאי אותה בדיקה, כל הפרשייה הלא נעימה הזאת תימחק מהבורסה, ותיעלם אולי בתוך הדו"חות הכספיים המאוחדים של כלל ביטוח.

מדדי המניות – בשבוע

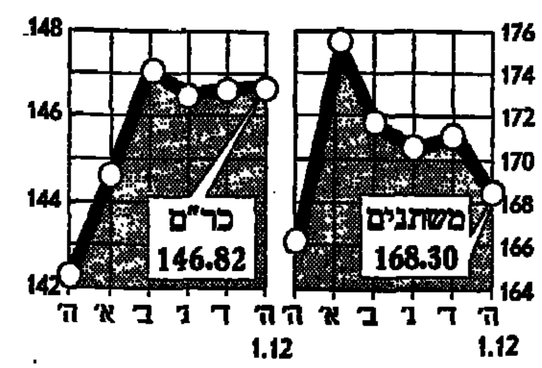

המניות הפעילות במשתנים

מחזור במיליוני ש"ח

אידיבי אחז	⬇	3.1
כור בב	⬇	2.6
כלל סחר	⬇	2.5
בזק 1 ש"ח	⬇	2.4
ים המלח	⬇	2.2
מכתשים	⬇	2.0
טבע	⬇	1.9
אזורים	—	1.7
ישראמקו	⬇	1.4
אלביט	⬇	1.3

המניות הפעילות בכר"מ

מחזור במיליוני ש"ח

אפריקה אגא	⬇	1.0
כור אגח 1	⬇	0.7
אודים 01	⇧	0.4
אסאר	⇧	0.3
הפניקס 01	⇧	0.3
נפטא בזקע	—	0.3
יואל אגח 1	—	0.2
פייכטונג 5	—	0.2
גולף	⇧	0.2
קומטק	⇧	0.2

עליות בולטות במשתנים

העליה ב-%

אבגר 1 שח	⇧	10%
גרנית	⇧	7%
אבג' ק 1	⇧	6%
סיבון-ויל	⇧	5%
פקי פלדה	⇧	3%

עליות בולטות בכר"מ

העליה ב-%

רמגוד 1	⇧	20%
אדים עופר	⇧	11%
טיב	⇧	10%
רלק נפט	⇧	10%
כפרית	⇧	10%

ירידות בולטות במשתנים

הירידה ב-%

פוסידון	⬇	10%
פס פורס	⬇	10%
יואל	⬇	9%
רוגוזין	⬇	7%
הכש' הישוב	⬇	6%

ירידות בולטות בכר"מ

הירידה ב-%

אפריקה אג7	⬇	17%
אילון אגח	⬇	15%
דנלי 1 שח	⬇	15%
אילן גת אגח	⬇	10%
ממסר	⬇	10%

מחזורים

במיליוני ש"ח

מחזור כולל	76.8
מחזור מר"ץ	15.7
מחזור משתנים	37.7
מחזור כר"מ	23.4

מדדים מובילים

נקודות

משתנים	⬇	168.30 - 1.58%
מעו"ף	⬇	169.75 - 1.74%
כר"מ	⇧	146.82 + 0.10%
צמודים	⇧	139.18 + 0.09%

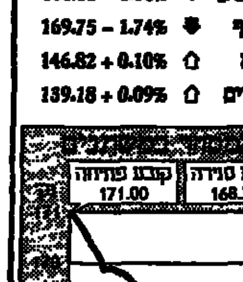

תנועות ניירות ערך

עלו	⇧	265
ירדו	⬇	401
ללא שינוי	—	524
קונים בלבד	⇧	10
מוכרים בלבד	⬇	10

הירידות בדאו לקראת סיום גררו את הישראליות

וול סטריט

צבי רבין

בשעה האחרונה של המסחר החל הדאו ג'ונס לרדת בחוזקה, ומירידה של 15 נקודות ברוב שעות המסחר רשם המדד ירידה של כ-50 נקודות, אולם לקראת סיום נרשם שיפור קל. הירידה בדאו ג'ונס גררה אחריה כמה מניות ישראליות, כשהבולטות בהן היו אי.סי.איי, שירדה אל מתחת ל-17 דולר, וטבע, שירדה לקראת סיום אל מתחת ל-25 דולר לאחר שברוב שעות המסחר נסחרה במחיר של 25.5 דולר.

את מגמת הירידות שהחריפה ניתן לראות היטב במדד הישראליות, שנסגר כשעה וחצי לפני הסיום בירידה קלה, שהלכה והתחזקה לקראת סיום. גם המחזורים המשיכו להיות נמוכים, אלא שהם גדלו מעט עם התחזקות הירידות.

אי.סי.איי המשיכה לרכז מחזור גבוה, לאחר שהחברה הודיעה אתמול כי היא מרחיבה את מעגל החברות שלה. בהודעת אי.סי.איי נמסר כי החברה הבת טלמיקס רכשה שתי חברות שהיו חברות בנות של האריס אראקום מהולנד והאריס אראקום ספרד.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר סגירה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
טבע	⬇	25.0	-1.5%	2.9
אי.סי.איי	⬇	17.0	-2.2%	3.5
לננס	⬇	15.1	-2.4%	3.1
אפי	⬇	23.0	-2.1%	7.6
קומברס	⬇	12.5	-1.0%	1.3
מדד דאו ג'ונס	⬇	3700.9	-1.0%	
מדד נאסד"ק	⬇	745.9	-1.4%	

החברות שנרכשו מספקות שירותי תכנון, התקנה, שירות ותמיכה לרשתות תקשורת של חברות גדולות. הכנסות שתי החברות הגיעו ל-12 מיליון דולר. החברה ההולנדית מעסיקה 39 עובדים, והחברה בספרד מעסיקה 54 עובדים.

טלמטיקס נמסר, כי מטרת הרכישה היא להגביר את נוכחות החברה בשוק האירופי בכלל, ובשוק התקשורת הפרטית הגדל במהירות בפרט.

מחזור גדול יחסית נרשם אתמול בביוטכנולוגיה, שפתחה בעלייה אך סיימה בירידה של 2.7%. החברה הודיעה אתמול כי השופט מטעם ועדת הסחר הבינלאומי של ארה"ב (ITC), החליט לדחות את תביעת שהגישה החברה האמריקאית GENETECH לאסור יבוא לארה"ב של הורמון הגדילה שמייצרת ביוטכנולוגיה בארץ. כזכור, ג'ננטק הגישה במארס '93 ל-ITC תלונה נגד ביוטכנולוגיה ונגד החברה הדנית נובו נורדיסק, על הפרת פטנטים לייצור הורמון גדילה.

השופט דחה את תביעת החברה האמריקאית בטענה על שלא העבירה לשתי החברות מסמכים שנים שהיו דרושים להן בתהליך השיפוט. יחד עם זאת קבע השופט כי החברות הפרו שני פטנטים של ג'ננטק אך לא הפרו שניים אחרים.

החלטה סופית צפויה להתקבל עד סוף מארס '95. ג'ננטק הודיעה בתגובה כי תגיש, על סמך החלטת השופט, תביעה לבית המשפט הפדרלי על הפרת פטנטים.

אלאורין, שנפלה ממחיר של 10.5 דולר ל-7.75 דולר מייד לאחר פרסום הדו"חות, מנסה ערוצי שיווק חדשים, ואתמול הודיעה כי היא מתכוונת להקים חברה בת שתעסוק בפיתוח כלים מתקדמים למתכנתים.

אלאורין, שתחזיק ב-85% מהחברה החדשה ולצורך הקמתה חתמה על הסכם עם שני מהנדסי התוכנה עזי רביד ואורן ער. החברה החדשה תעסוק בפיתוח כלים מתקדמים שיסייעו לה להגיע ליעילות מירבית בתהליך פיתוח התוכנה.

מנכ"ל פוסידון פורש: הפסד גולמי של 6.1 מיליון שקל

מאת שלמה פרידמן

צרנית שימורי הדגים, החלבה והמצטים הגישה אתמול לבורסה את אחד הדו"חות הגרועים ביותר שהוגשו ברבעון הנוכחי. שיעורי הרווחיות הגולמי לא היו ברבעונים האחרונים גבוהים, אך הצד החזק של פוסידון, והם אף הידרדרו מרבעון לרבעון. נראה עם זאת, כי ברבעון השלישי היא הגיעה לשיא חדש: הפסד גולמי של 6.1 מיליון שקל. ובשורה זו – של ההפסד הגולמי – אפשר להתחיל ולסיים. כאן כבר אין זה משנה שהיתה ירידה של 38% בהוצאות המכירה, הנהלה וכלליות.

שלשום, יום לפני שפירסמה את הדו"ח, העבירה פוסידון הודעה לבורסה. ההודעה בישרה, כי מנכ"ל פוסידון והחברות הבנות שלה, אדי לזר, חדל לכהן בתפקידו ב-29 בנובמבר '94. לפני שנה וחצי היו פני הדברים אחרת. בהודעה שהעבירה פוסידון ב-15 ביולי '93, הודיעה פוסידון כי תקצה ללזר 887 אלף מניות תמורת ערכן הנקוב. לפי מחיר המניות אז – 2.33 שקל למניה – דובר בהטבה של כ-1.2 מיליון שקל. לפי מחיר הבורסה אתמול כבר אין מדובר על הטבה – מדובר על הפסד. פוסידון נסגרה אתמול במחיר 97 נקודות.

מה שעוד מעניין, הוא שרודי עזרא, החתום על ההודעה משלשום, סימן בטופס הסטנדרטי את האפשרות כי "הפרישה אינה כרוכה בנסיבות שיש להביאן לידיעת בעלי המניות של החברה". יומיים אחרי שלזר חדל לכהן בתפקיד, הגישה פוסידון את הדו"ח לרבעון השלישי המדווח על הפסד גולמי של 6.1 מיליון שקל. לזר, אגב, כבר אינו חתום על הדו"ח.

רודי עזרא, יו"ר הדירקטוריון של כל החברות בקבוצת מאיר עזרא, ועמי גולדין, מנכ"ל מאיר עזרא והדירקטור בפוסידון מפרשים בהרחבה את הסיבה להפסד הגולמי הגדול. לטענתם, פוסידון נקלעה למכירות בהיקף ניכר למגזר החרדי, וייצרה לשם כך מלאי גדול שנשא הכשרים מיוחדים. אלא שאצל משווקי המוצרים במגזר החרדי התעוררו קשיים כספיים. עזרא וגולדין מציינים כי החברה הצליחה לעצור את המכירות למשווקים אלה – שאחר כך הסתבר כי נקלעו לקשיים חמורים והוגשו נגדם תביעות פרוק – אבל כל המלאים המיוחדים שעלותם היתה גבוהה בשל ההכשרים המיוחדים, נמכר בתנאי השוק הרגילים. בנוסף, נאלצה החברה להתאים את מחירי המלאי למחירי המכירה הנמוכים החדשים.

הפסד גולמי זה, של 6.1 מיליון שקל הוא אמנם חריג, אבל נראה כי כמעט בכל החברות בקבוצת מאיר עזרא, קרן השנה מקיים הריגים. ה"מנוע" של מאיר עזרא בשנתיים האחרונות היתה הבורסה. אך כצפוי יהיה, שיחד עם הנפילה בפעילות הבורסאית, תבוא גם נפילה בפעילות הריאלית של החברה.

זה התחיל בביטול הכוונה לצאת בהנפקת אג"ח גדולה, בהיקף של 50 מיליון שקל, בפוסידון; זה המשיך בהפסד של 6 מיליון שקל בסיבון ויל, וסכום דומה בחיליגר כתוצאה מנפילת מניות איי.איי.אם, בוול סטריט; וזה נגמר בדחייה של הנפקה נוספת – הפעם זו של דג שאן.

פוסידון אינה מאוחדת לדו"חותיה של מאיר עזרא, היות שהאחרונה מחזיקה בכ-25% ממניותיה בלבד. זה אמנם מנע מהחברה הגם לרשום הפסד גולמי בעצמה, אבל גם ללא איחוד הבת "הצליחה" מאיר עזרא לסיים את הרבעון השלישי עם הפסד תפעולי של 1.6 מיליון שקל. זאת, לעומת רווחיות שיא מהפעילות הרגילה שהציגה החברה ברבעון השלישי אשתקד – 7.7 מיליון שקל.

היקפי המכירות אמנם גדל, אולם העלייה נובעת בעיקר מעלייה בפעילותה של החברה הבת "תנובה מאיר עזרא". חברה זו מאוחדת לדו"חות לפי השיטה החדשה של "איחוד יחסי", היות שמאיר עזרא מחזיקה בה 50% בדיוק.

פוסידון באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
הכנסות	23,766	13,931
רווח גולמי	(6,145)	3,822
הוצאות הנהלה	1,998	3,214
רווח תפעולי	(8,143)	608
הוצאות מימון	573	486
רווח נקי	(8,716)	122
ינואר-ספטמבר		
הכנסות	56,089	35,391
רווח גולמי	454	8,862
הוצאות הנהלה	5,976	6,155
רווח תפעולי	(5,522)	2,727
הוצאות מימון	2,995	497
רווח נקי	(10,315)	2,997
רווח למניה (ש"ח)	(0.33)	0.14
מחיר המניה (ש"ח)	1.08	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.33)	
הון עצמי	32,329	
שווי שוק	31,800	

מאיר עזרא באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
הכנסות	72,736	55,835
רווח גולמי	5,128	14,870
הוצאות	6,756	7.148
רווח תפעולי	(1,628)	7,722
הוצאות מימון	3,132	1,848
רווח נקי	(887)	2,919
ינואר-ספטמבר		
הכנסות	237,552	124,181
רווח גולמי	22,117	29,184
הוצאות	18,352	15,396
רווח תפעולי	3,765	13,788
הוצאות מימון	10,444	1,804
רווח נקי	(4,085)	11,122
רווח למניה (ש"ח)	(1.10)	3.51
מחיר המניה (ש"ח)	28.47	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.35	
הון עצמי	69,200	
שווי שוק	104,400	

תנובה מאיר עזרא אמנם תרמה רבות למכירות, אך רווחים היא עדיין לא מספקת. תרומתה של תנובה מאיר עזרא למכירות הסתכמה ב-106 מיליון שקל, אבל הרווח הנקי שתרמה היה 194 אלף שקל בלבד. לולא רווח זה היתה מאיר עזרא מציגה הפסד נקי של כמיליון שקל.

במקביל לעלייה במכירות, חלה צניחה ברווחיות הגולמית של הקבוצה. ברבעון השלישי הסתכם הרווח הגולמי ב-7% בלבד מהמכירות, בעוד שברבעון המקביל היה רווח זה 26.6%. בהוצאות המכירה, הנהלה וכלליות חלה אמנם ירידה – אך היא היתה בשיעור הרבה יותר מתון, מאשר הירידה ברווח הגולמי.

שתי סיבות נותנים רודי עזרא, היו"ר ובעל השליטה במאיר עזרא, ועמי גולדין, מנכ"ל החברה, לירידה ברווחיות. הסיבה הראשונה היא שחיקה במחירי המכירה. לדברי עזרא וגולדין, מקור התעשייה והמסחר לא עמד בהבטחתו להוציא את מחירי הבשר הקפוא מפיקוח, וכתוצאה מכך לא ניתן היה להתאים את מחירי המכירה למצבי השוק המשתנים, ולעלויות הרכישה.

הסיבה השנייה לירידה החדה ברווחיות היא שיטת יבוא הבשר. גולדין ועזרא מסבירים כי

המשך בעמוד 6ג

הודעה לציבור

בדבר פרסום תשקיף של

כוכב פ.ק.ן - קרן נאמנות צבירה

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 31 לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור של יחידות בנות 0.001 שקל חדש ע.נ. כל יחידה, רשומות על-שם ביחידות בנות 100 יחידות או כפולה של 100 יחידות, במחירי יחידה משתנים (כמפורט בפרק 2 בתשקיף) במספר שלא יעלה, בכל עת, את מספר היחידות במחזור מעל 70,000,000,000. אם תחולקנה בקרן יחידות הטבה יתווסף למספר זה מספר יחידות ההטבה שתחולקנה [להלן (בתשקיף): "בתוספת יחידות הטבה"]. למרות האמור לעיל, למנהל הקרן תהיה אפשרות להגדיל את מספר היחידות המירבי שבמחזור ב-35,000,000,000 יחידות. מנהל הקרן יתן על-כך דו"ח מיידי ויודיע על כך באמצעות פרסום בעיתון.

היחידות המוצעות

(א) הצעה במחיר מוספות

החל מ-1.12.94 משעה 8.30 ועד 31.12.94 בשעה 14.00, מוצעות היחידות כל אחת תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 0.25% כמפורט בתשקיף

(ב) הצעה רגילה

החל מ-31.12.94 משעה 14.00 ועד 30.11.95 בשעה 14.00, מוצעות היחידות כל אחת תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בתשקיף.

מדיניות ההשקעות

על-פי המדיניות המכתית של מנהל הקרן, תשקיע הקרן את נכסיה כדלקמן:
לפחות 50% מסך נכסיה של הקרן יהיו במניות, בכתבי אופציה, או בניירות-ערך הניתנים להמרה במניות (ראה פרק 5 בתשקיף).

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה בניירות-ערך זרים הנסחרים בחו"ל.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות מאנדיוס. על אופציות וגורמי הסיכון הכרוכים בהשקעה בהן ראה עמ' 19-18 בתשקיף.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויודיע על כך בפרסום בשני עתונים יומיים לפחות, בעלי תפוצה רחבה, היוצאים לאור בישראל בשפה העברית (להלן - "פרסום בעיתון"), שבעה ימים מראש.

הרכב ההשקעות בממוצע באחוזים מסך נכסי הקרן, בשנה האחרונה שנסתיימה ב-30.9.94 (לפי החזקותיה בסוף כל חודש), היה כדלקמן:

במניות, בכתבי אופציה ובאג"ח להמרה כ-83%
בניירות-ערך ישראלים אחרים הנסחרים בחו"ל כ-7%
במזומן כ-10%.

מנהל הקרן אינו מתחייב על שיעורי השקעה אלה בעתיד.

שכר מנהל הקרן והנאמן

על-פי הסכם הקרן, מנהל הקרן זכאי לקבל שכר שנתי של 2.5% משווים השנתי, הממוצע, של סך נכסי הקרן והנאמן זכאי לקבל שכר שנתי של 0.5% משווים השנתי, הממוצע, של סך נכסי הקרן.
כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), שכרו של מנהל הקרן יהיה 2% ושכרו של הנאמן יהיה 0.1% [עד ליום 6.11.94 (כולל), יהיה שכרו של מנהל הקרן 1.8%].

פרטים על השינוי במחיר הפדיון, בהשוואה למדדים שונים:

	השינוי ב-% בשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 1994	1993
מחיר הפדיון של היחידות	-24.0	42.0
מדד כל המניות וההמירים	-23.6	43.1
מדד המחירים לצרכן	13.8	10.4

עותקים מהתשקיף ומהיתר רשות ניירות-ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.
עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

בקשות להמנת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: בנק המזרחי המאוחד בע"מ
מנהל הקרן: פועלים - קרנות נאמנות בע"מ

1 בדצמבר 1994

פועלים קרנות נאמנות פ.ק.ן

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

פרפן: מצמצמים הוצאות והמזומנים אוזלים

פרפן המשתייכת למועדון השלוש – של שלוש החברות שהצליחו תוך פחות משנה לאבד כ-70% מכספי ההנפקה מחליפה כעת מנכ"ל.

פרפן	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	1,896	3,838
רווח גולמי	1,068	2,443
רווח תפעולי	(1,618)	655
רווח נקי	(1,833)	331
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	7,607	–
רווח תפעולי	(6,877)	–
רווח נקי	(8,671)	–
רווח למניה (ש"ח)	(1.734)	–

את מקומו של איתי מל, לשעבר מנכ"ל הכספים של סלגרף, ימלא החל מתחילת '95 רון שגר.

מל, פרש מתפקידו כמנכ"ל משרד בפרפן ב-30 בנובמבר '94. לפני יומיים הגישה פרפן את דו"חותיה הכספיים לרבעון השלישי של השנה, בהם היא מתארת את התרחבותה בענף הקוסמטיקה בארץ ובחו"ל, אלא שבמקביל נמשכה הירידה ביתרת המזומנים של החברה, כתוצאה מהפסדיה.

פרפן סיימה את הרבעון השלישי של השנה בהפסד של כ-1.8 מיליון שקל, וההפסד בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם בכ-8.7 מיליון שקל.

בהשוואה לרבעון הקודם מציגה פרפן עליה בהיקף המכירות וירידה בהוצאות ההנהלה הכלליות ובהוצאות השיווק, אלא שהחברה עדיין ממשיכה לרשום הפסדים המכרסמים את ההון העצמי. פרפן רשמה ברבעון השלישי של השנה הפסד תפעולי של כ-1.6 מיליון שקל לעומת הפסד תפעולי של כ-4.3 מיליון שקל ברבעון הקודם.

בהשוואה לרבעון המקביל עדיין ניכרת ירידה משמעותית בהיקף פעילותה, ועליה ניכרת בהיקף הוצאות המכירה והוצאות ההנהלה הכלליות של החברה לעומת התקופה המקבילה אשתקד, שהתאפיינה עם הפסד תפעולי.

פרפן שהונפקה לציבור לפני כשנה, ממשיכה לבינתיים להגדיל את יתרת ההפסד הצבורה שהסתכמה בכ-8.5 מיליון שקל, המהווה כ-70% מהסכום אותו גייסה מהציבור – 12 מיליון שקל. כמו כן, במהלך התקופה חלה ירידה ביתרת המזומנים של החברה מכ-3.8 מיליון שקל בתחילת השנה לכ-91 אלף שקל נכון לסוף הרבעון השלישי.

דנדור	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	2,349	3,485
רווח תפעולי	1,384	1,545
הפסד מני"ע	90	–
הוצאות מימון	–	107
רווח לפני מס	(189)	448
רווח נקי	(189)	(444)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	7,924	10,845
רווח תפעולי	4,030	4,193
הפסד מני"ע	1,476	–
הוצאות מימון	15	149
רווח לפני מס	(1,660)	1,354
רווח נקי	(1,438)	101
רווח למניה (ש"ח)	(0.199)	0.005
מחיר המניה (ש"ח)	1.74	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.140)	
הון עצמי	19,742	
שווי שוק	11,370	

רשף	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	36,566	29,884
רווח גולמי	4,061	8,927
הוצאות הנהלה	3,070	3,214
רווח תפעולי	(3,106)	3,560
הוצאות מימון	1,186	3,274
רווח נקי	(4,283)	905
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	111,138	77,692
רווח גולמי	17,457	17,627
הוצאות הנהלה	9,388	8,333
רווח תפעולי	(3,494)	4,734
הוצאות מימון	3,490	4,487
רווח נקי	(6,995)	935
רווח למניה (ש"ח)	(0.42)	0.08
מחיר המניה (ש"ח)	7.65	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.42)	
הון עצמי	33,869	
שווי שוק	11,108	

דנבאר משאב'	אלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
רווח מני"ע	126	664
– מהשכרת נכסים	1,211	1,120
– עבודות קבלניות	2,688	193
הוצאות הנהלה	608	512
הוצאות מימון	227	45
רווח לפני מס	428	989
רווח נקי	513	644
ינואר-ספטמבר	'94	'95
רווח מני"ע	(1,118)	1,697
– מהשכרת נכסים	3,459	3,052
– עבודות קבלניות	10,887	626
הוצאות הנהלה	1,677	1,526
הוצאות מימון	627	666
רווח לפני מס	228	1,861
רווח נקי	4,128	1,964
רווח למניה (ש"ח)	2.49	1.52
מחיר המניה (ש"ח)	42.91	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	3.89	
הון עצמי	88,668	
שווי שוק	64,226	

מגאסון	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	3,044	2,970
רווח גולמי	1,433	1,212
הוצאות הנהלה	597	210
רווח תפעולי	285	592
רווח נקי	(84)	283
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	9,293	9,622
רווח גולמי	3,386	4,626
הוצאות הנהלה	1,541	788
רווח תפעולי	306	2,532
רווח נקי	(2,481)	1,285
רווח למניה (ש"ח)	(0.52)	0.21
מחיר המניה (ש"ח)	2.43	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.28)	
הון עצמי	11,224	
שווי שוק	18,909	

ציון סכס'	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	18,939	10,486
רווח גולמי	872	1,920
רווח תפעולי	(997)	1,119
הוצאות מימון	104	259
רווח נקי	(992)	575
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	43,718	29,906
רווח גולמי	996	6,825
רווח תפעולי	(3,886)	4,275
הוצאות מימון	(3,886)	3,962
רווח נקי	(2,914)	2,663
רווח למניה (ש"ח)	(0.52)	0.65
מחיר המניה (ש"ח)	2.70	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.47)	
הון עצמי	24,425	
שווי שוק	15,365	

יעסור	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
סה"כ הכנסות	3,088	906
סה"כ הוצאות	3,336	782
– הנהלה	2,075	657
רווח תפעולי	(248)	124
הוצאות מימון	1,415	108
רווח נקי	(1,035)	1,024
ינואר-ספטמבר	'94	'93
סה"כ הכנסות	25,523	2,977
סה"כ הוצאות	18,868	2,444
– הנהלה	5,140	2,051
רווח תפעולי	6,655	533
הוצאות מימון	5,674	696
רווח נקי	(4,330)	837
רווח למניה (ש"ח)	(0.55)	0.12
מחיר המניה (ש"ח)	1.85	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.14)	
הון עצמי	28,347	
שווי שוק	14,881	

סקום	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות ממכירות	15,648	6,979
רווח גולמי	2,678	1,658
הוצאות הנהלה	994	685
רווח תפעולי	1,835	1,610
הוצאות מימון	(245)	97
רווח נקי	1,134	1,160
ינואר-ספטמבר	'94	'95
הכנסות ממכירות	57,439	48,304
רווח גולמי	12,531	8,055
הוצאות הנהלה	2,327	2,440
רווח תפעולי	10,745	7,334
הוצאות מימון	(604)	890
רווח נקי	13,492	4,194
רווח למניה (ש"ח)	0.39	0.13
מחיר המניה (ש"ח)	2.68	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.41	
הון עצמי	97,652	
שווי שוק	89,732	

סנטר	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	452	530
הוצאות פחת	51	106
הוצאות הנהלה	658	888
רווח תפעולי	(385)	(598)
הוצאות מימון	(517)	(4,535)
רווח נקי	132	2,880
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	1,512	1,366
הוצאות פחת	384	373
הוצאות הנהלה	2,143	1,796
רווח תפעולי	(590)	(991)
הוצאות מימון	9,179	(4,090)
רווח נקי	(10,529)	2,044
רווח למניה (ש"ח)	(0.46)	0.09
מחיר המניה (ש"ח)	1.595	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.37)	
הון עצמי	31,774	
שווי שוק	34,110	

מנכ"ל פוסידון פורש

המשך מעמוד 5ג

יבוא הבשר מתקיים רק חצי שנה – אז מיובאת הכמות הנדרשת לשנה שלמה. זאת, עקב הלוגיסטיקה הקשורה בייצור הבשר במפעלים בחו"ל. כתוצאה מכך, הגיע המלאי בחברה להיקפים גדולים, דבר שגרם לעלייה בהוצאות המימון והאיחסון. עזרא וגולדין מוסיפים כי עד אתמול כבר ירד המלאי באופן משמעותי מזה גיסא, והאשראים מתבקים ירדו מאידך גיסא, היות שבעונה זאת אין יבוא בשר, והמכירות מתבצעות מתוך המלאים.

בעוד שמהסיבה הראשונה שמציינים עזרא וגולדין, ברור כי יש ירידה ברווחיות, הרי שלא ברור במה היה הרבעון השלישי של '94 שונה מהרבעון המקביל אשתקד. האם ברבעון השלישי אשתקד לא הצטיידה החברה במלאי לקראת העונה שבה אין יבוא?

מאיר עזרא וכותב באחרונה בשני מכרזים לרענון מלאי החירום של הבשר הקפוא של מדינת ישראל. התוצאות של זכייה זו יבואו לידי ביטוי בדו"חות הכספיים לרבעון הרביעי של '94 ולרבעון הראשון של '95.

עזרא רשמה ברבעון השלישי הכנסות של 5.6 מיליון שקל כ"הכנסות אחרות". 4.6 מיליון שקל נבעו ממימוש השקעות בחברות מוחזקות ו-1 מיליון שקל נוספים, כתוצאה מירידה בשיעור האחזקה בחברות המוחזקות. אבל רווחי הון אלה קוזזו במידה ניכרת בהפסדים שהסבו לעזרא חברות סיבון ויל, פוסידון ועוף טנא.

עזרא וגולדין מציינים בסקירה כמה אירועים שחלו בחברה ברבעון הרביעי של השנה. מאיר עזרא הגדילה את אחזקותיה בשתי חברות: בבייפ פרוסט פוד הגדילה עזרא את אחזקותיה מ-51% ל-100%, ובחברת גני עושר בנייה והשקעות גדלו האחזקות מ-80% ל-100%.

מול "פעמי השלום" שנשמעו בבורסה בחודשים האחרונים, כדאי אולי לעיין בהערה שציינו עזרא וגולדין בסקירה: "על פי ההתפתחויות הנוכחיות בשטחי האוטונומיה הפלשתינית, אפשרות תחילת שיווק מוצרי המזון במשותף עם משקיעים מהאוטונומיה ירדה מהפרק". השלום אולי הגיע – אבל למאיר עזרא בינתיים הוא לא תורם.

בסיום הסקירה מנסים שני המנהלים להפיח מעט אופטימיות לנוכח הדו"ח הקשה שהגישו. "אנו מקווים שתוצאות הארגון מחדש של החברות המוחזקות", הם כותבים, "השיפור בעסקי יבוא הבשר, והתמקדות החברה בפעילויות העסקיות המובילות, בהן לחברתנו מעמד מוביל, אמצעי ייצור מודרניים, ידע וצינורות שיווק יעילים, יאפשרו כבר בטווח המיידי לתרגם את היקפי הפעילות הגדולים שקיימים בכל אחת מהחברות גם לרווחיות תפעולית נאותה". מניית עזרא, שבשיא כבר ביקרה במחיר של 130 שקל, נסחרת כיום במחיר של כ-28 שקל למניה. גם במחיר זה – ועל פי הרווח הנקי בארבעת הרבעונים האחרונים – עדיין מדובר במכפיל 50. שווי השוק של החברה, כ-100 מיליון שקל, גבוה בכ-50% מההון העצמי של החברה.

הודעות וניתוחים

גלית חמי

רוגוזין: רווח הון של 6 מ' ש'

רוגוזין מכרה 12.5 דונם, הנמצאים סמוך לנמל אשדוד תמורת כ-2.6 מיליון דולר. הקרקע היא חלק מ-394 דונם שבבעלות רוגוזין, והיא נמכרה לקבוצת משקיעים המורכבת מחברת אס.בי.אס ועזרא הראל. רוגוזין צופה כי כתוצאה מהעסקה, תרשום רווח הון של כ-6 מיליון שקל.

גרנית רכשה כ-950 מ"ר בת"א בכ-9.2 מיליון שקל

גרנית התקשרה באמצעות החברה הבת, גרנית הכרמל נכסים, יחד עם חברת אופיר אחזקות, בהסכם עם זאוס השקעות, לרכישת 50% מזכויות הקרקע בשטח של כ-5,600 מ"ר במתחם שבין רחוב הרכבת לרחוב הנגב תל אביב.

גרנית הכרמל רכשה 17% בזכויות במחיר של כ-9.2 מיליון שקל, ואופיר אחזקות רכשה 33% בזכויות במחיר של כ-17.8 מיליון שקל. חברת זאוס, שבבעלות משפחת הקבלן א. רובינשטיין, תמשיך להחזיק ב-50% מזכויות הקרקע.

גרנית מסרה כי הקרקע מיועדת להקמת בניין משרדים ושטח מסחרי שייבנו באמצעות שלושת בעלי הזכויות בעלות מוערכת של כ-90 מיליון שקל. היקף ההשקעה של גרנית הכרמל נכסים בפרויקט נאמד בכ-25 מיליון שקל. השלמת הפרויקט צפויה במחצית '98 ובעלי הזכויות מתכוונים להמשיך להחזיק בו כנכס מניב.

שמן: הסכם על פרישה ופיטורין

חברת שמן חתמה על הסכם פרישה ופיטורין עם נציגי עובדי מפעל עץ הזית בפתח תקוה, כחלק מתוכנית צמצומים שנועדה לרכז את פעילות מיצוי השמנים במפעל שמן בחיפה, ולהפסיק את פעילות מיצוי השמנים במפעל בפתח תקוה.

במסגרת ההסכם תפריש שמן תשלומים חד פעמיים המסתכמים להערכת הנהלת החברה בכ-6.5 מיליון שקל לפני מס. סכום זה הוערך בדו"חות הכספיים של החברה לרבעון השלישי של השנה, שהתפרסמו לפני כשלושה שבועות, בכ-5.8 מיליון שקל לפני מס. עקב כך, להערכת הנהלת שמן, תסיים החברה את הרבעון הרביעי של '94 בהפסד, שאינו ניתן להערכה בשלב זה. הסכם הפרישה הפיטורין מתייחס ל-108 עובדים, שעבודתם הופסקה כפועל יוצא מהחלטת החברה.

שמן סיימה את הרבעון השלישי של השנה בהפסד של כ-1.1 מיליון שקל, לעומת רווח נקי של כ-2.4 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד. בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם הרווח של החברה בכ-2.6 מיליון שקל, לעומת רווח נקי של כ-7.7 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

ווקר: דיווידנד בשיעור של 750 א' ש'

ווקר תחלק דיווידנד בשיעור של 12% בסכום כולל של כ-750 אלף שקל. יום הקובע לחלוקת הדיווידנד יהיה 2 בינואר '94. ויום התשלום נקבע ל-23 בינואר '94.

אורמת מתכננת לגייס כ-44 מ' ש'

אורמת אמנם אינה סובלת ממחסור בנזילות, אולם זה אינו מפריע לה לתכנן גיוס הון נוסף. אתמול הודיעה החברה, כי כבר החלה לטפל בהכנת תשקיף הנפקה אשר יכלול הצעת זכויות של מניות רגילות ואופציות, אג"ח צמודות דולר ואופציות שיוצעו לציבור, ואופציות שיוצעו לעובדי החברה.

התמורה המשוערת מההנפקה במידה שתצא לפועל היא כ-44 מיליון שקל. נכון לסוף הרבעון השלישי של השנה הסתכמה יתרת המזומנים של החברה בכ-106 מיליון שקל.

גרינברג: מכרז לצה"ל בהיקף של כ-500 אלף דולר

גרינברג בשיתוף עם I.B.M זכו במכרז למיחשוב כלל ארצי של יחידות דובר צה"ל בהיקף של כחצי מיליון דולר. במסגרת הפרויקט ישתתפו מספר מערכות ייעודיות לשימוש דובר צה"ל כגון, מאגר תמונות וסרטים, מאגר תקציב, מאגר כוח אדם ועוד. גרינברג תספק, תפתח ותהיה אחראית על כל צד התוכנה בפרויקט, ואילו I.B.M תספק את כל מרכיבי התשתית והתקשורת לפרויקט.

תשלוז גייסה כ-9.5 מיליון שקל מימוש אופציות

תשלוז הצליחה לגייס כ-9.5 מיליון שקל כתוצאה ממימוש של כ-1.3 מיליון אופציות מתוך כ-1.8 מיליון האופציות שהנפיקה לפני כשנתיים – כלומר סך הכול מומשו כ-77% מסך האופציות. מחיר המימוש עבור כל אופציה היה כ-6.9 מיליון שקל – זהה למחיר המניה.

אסם: מיזוג המפעלים התעשייתיים

במסגרת הרה-ארגון שתבצע אסם, בכוונתה למזג לתוך אסם השקעות את אסם ביזר, נקיד צפון, אוסנק, נקיר, לתמבו מפעלי אפייה ותבוגן. כל החברות הן חברות תעשייתיות בשליטה ובבעלות מלאים של אסם, והוצגו במלואן בדוחותיה של החברה, כך שלאחר המיזוג לא יושפע סך הנכסים וההתחייבויות של קבוצת אסם ולא ייפגעו זכויות בעלי המניות של החברה.

אסם מסרה, כי מטרת המיזוג היא לאחד את המערכת הניהולית והתפעולית של המפעלים התעשייתיים של הקבוצה. המיזוג אושר על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים, והוא יתבצע לאחר קבלת אישור בעלי המניות.

רבינטקס: שביתת העובדים הגיעה לסיומה

רבינטקס הודיעה כי השביתה החלקית שהחלה לפני שבוע באחד ממפעלי הייצור, הגיעה לסיומה. השביתה נערכה על רקע פיטורים משמעותיים, והסתיימה בהסכמה שעניין הפיטורים יועבר למעקב ולבוררות, וכי לשביתה אין כל השלכה על תוצאות שבר.

קומטרנס וליגד קיבלו הארכה להגשת הדו"ח

קומטרנס וליגד קיבלו הארכה להגשת הדו"חות הכספיים לרבעון השלישי של '94 עד 11.12.94.

אופציות מעו"ף

"מלחמה" על כל שקל

מחזור המסחר במעו"ף הסתכם בכ-21,274 המהווים סך של כ-361 מיליון שקל במונחי נכס בסיס.

ירידת היקפי המסחר במניות המעו"ף "הוציאה" משוק המעו"ף את האפשרות לבצע ארביטראז' כנגד מניות המעו"ף. לפיכך, לא היו השפעות של ממש לשוק המעו"ף על מהלך המסחר במניות המעו"ף. הדבר החזיר את שחקני המעו"ף לפוזיציות הכוללות אופציות בלבד, והדבר מתבטא היטב במסחר: הפעילים מנסים לשמור על המחירים התאורטיים ועושים "מלחמה" על כל שקל. הדבר מתבטא גם במחירי האופציות ששומרות על מחירים העומדים לפני ארביטראז' – והיינו שמקשים על ביצוע ארביטראז'.

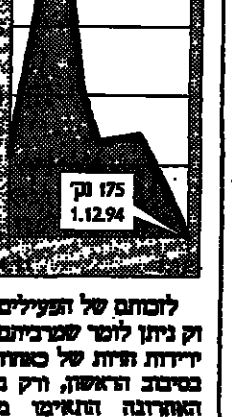

לדוחתם של הפעילים בשוק ניתן לומר שמרביתם ויתרו ירידות חדות של כאות כבר בסיבוב הראשון, ורק בשעה האחרונה התאימו מחירי האופציות עצמם לירידת המדד החריפה.

איציק ויניש וגבי ציגר מקפיטל שוקים עתידיים מציינים, כי למרות הירידה החריפה, נראה כי מרבית הפעילים אינם אופטימיים להמשך, שכן אופציות הפוט נסחרו בסטיות תקן של כ-37% בעוד שהקולים בכ-33%.

החוזה סינתטי לינואר נסחר במחיר של 173.5 נקודות.

חברת קפיטל שוקים, בית השקעות, המתמחה באופציות מעו"ף

ניו-יורק / 1.12.1994

שם המניה	מחיר מניה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה שנתי	נמוך שנתי	% שינוי שנתי	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי (במליוני דולרים)	מכירות (במליוני דולרים)	שווי שוק (במליוני דולרים)	מכפיל רווח
מדד ישראליות	104.99	-1.4	---	---	106.46	104.23	---	---	121.52	101.70	---	---	---	---	---	---
סאייטקס	18¼	0.7	17⅞	18¼	18½	17¾	77,400	1,402,875	26⅞	15¼	-26	736.0	62.6	682.0	773.8	12
טבע	25	-1.5	24¾	25¼	25½	24¾	119,800	2,995,000	34½	22 5/16	-17	254.0	69.0	558.0	1371.0	20
אי.סי.איי.	17	-2.2	16⅞	17⅛	17⅝	16¾	206,100	3,503,700	28½	14¾	-29	283.0	62.0	340.0	1292.0	21
אריומפיקס	1¾	-9.7	1⅝	1⅞	2	1¾	49,900	87,325	14	1 15/16	-87	15.8	-2.7	8.4	10.5	---
אריוטופס	6⅞	-9.8	6⅞	7½	7⅝	6⅞	800	5,500	19	6¼	-53	16.5	1.7	9.9	31.9	19
אורבוטק	7⅞	1.6	7¾	8	7⅞	7½	12,100	95,287	14¾	7⅛	-43	47.4	6.8	107.0	100.5	15
אי.איי.אס.	2 13/16	-6.3	2 13/16	3	3 1/16	2¾	24,800	69,750	26	2⅝	-80	68.0	-5.3	94.8	39.2	---
איי.אס.ג'י.	1⅝	0	1⅝	1⅞	---	---	---	---	11	1⅝	-84	5.1	-3.3	4.2	8.1	---
אלביט	18¼	2.1	17¾	18¼	18¾	17¼	3,600	65,700	44¼	17	-57	325.3	38.8	709.0	328.3	8
אלדין	8	-3.0	7¾	8¼	8¼	7⅞	16,600	132,800	11½	4	-6	11.9	2.4	6.8	34.2	14
אלסינט	1⅞	0	1¾	1⅞	1⅞	1¾	13,000	24,375	5	1¾	-62	173.0	12.9	228.0	149.1	12
אלרון	8	-4.5	7⅞	8	8	7¾	18,100	144,800	21¼	6¾	-62	187.0	7.6	216.0	139.0	18
אמ. סיסטמס	3⅞	6.9	3⅝	3⅞	3⅞	3⅞	2,500	9,687	14	2⅝	-72	6.2	-2.9	5.4	21.1	---
אריית	1½	0	1 9/16	1¾	---	---	---	---	6¾	1 7/16	-76	10.1	-3.7	26.7	12.1	---
אמפר	9/16	0	½	⅝	---	---	---	---	3¾	17/32	-83	10.5	-0.7	8.8	5.6	---
בי.וי.אר	5¾	7.0	5⅝	5¾	5¾	5⅝	300	1,725	19⅝	3½	-70	13.7	-1.0	17.6	33.6	-34
ביוטכנולוגיה	2¼	-2.7	2 3/16	2 5/16	2 7/16	2 3/16	267,300	601,425	5⅞	1½	-57	19.0	-18.7	11.7	97.6	---
גילת	13⅞	0.9	13⅝	13⅞	13⅞	13⅝	1,700	23,587	15	8	3	35.0	5.5	23.0	116.1	21
די.אס.אס.אי.	5⅝	2.4	5¼	5⅝	5⅝	5¼	11,100	59,662	13¾	5	-58	39.0	2.7	73.3	38.3	14
הכשרת הישוב	9⅝	-3.8	9⅝	9½	9⅝	9⅝	300	2,887	30¼	9¾	-67	124.1	3.8	156.0	85.2	22
הלתקייר	1¾	-6.7	1 11/16	1 13/16	1¾	1 11/16	9,200	16,100	3¼	1½	-44	16.3	0.1	7.4	19.6	196
טיפר רביעי	5½	0	5⅜	5⅝	5½	5⅜	2,500	13,750	24½	3	-77	33.8	-10.7	24.6	60.3	---
מגאר	13 7/16	1.4	13¼	13⅜	13 7/16	13¼	10,700	143,781	15	13¼	-45	56.0	5.5	48.9	---	---
מי.די.ג'י.	1⅛	0	1⅛	1¼	---	---	---	---	4⅝	¾	-87	5.6	-0.1	2.5	6.2	---
מכונופיקס	5¾	0	5⅝	5⅞	5⅞	5⅝	10,300	59,225	12¾	3⅝	-35	30.5	-1.0	19.0	45.7	---
מלגוף	3¼	-1.9	3⅛	3⅜	3 5/16	3¼	3,500	11,375	10	1⅜	-67	7.3	-4.9	2.4	12.3	---
מלדטה	5¾	-4.4	5¼	5½	5¾	5⅜	11,400	61,275	18	5⅛	-69	54.3	7.4	32.7	55.7	8
נומק	13/32	0	⅜	7/16	7/16	⅜	50,000	20,312	2 9/16	5/16	-82	10.7	-1.5	0.4	8.2	---
כרמל	8	0	7⅞	8¼	---	---	---	---	11⅞	7¾	-22	17.8	2.5	74.5	19.9	8
לן-ים	15⅛	-2.4	14¾	15⅛	15½	14¾	211,400	3,197,425	16¼	6	27	76.4	6.3	64.2	161.4	26
לייזר	5⅜	0	5¼	5½	5⅜	5¼	4,700	25,262	9¾	5	-43	10.0	3.8	38.0	32.1	8
לנאופטיקס	5¾	9.5	5⅝	5¾	5¾	5½	6,600	37,950	18¾	5¼	-68	34.0	2.3	21.3	34.5	15
נייס	4⅞	-2.5	4⅞	5	4⅞	4⅞	1,800	8,775	17⅞	4⅝	-64	15.7	-0.1	20.9	19.5	-195
טגל	3½	3.7	3½	3⅝	3⅝	3 5/16	9,000	31,500	9⅝	3	-57	13.8	1.3	14.7	16.6	13
סוויסאל	1¾	7.7	1⅝	2	1¾	1¾	3,000	5,250	13⅝	1½	-85	4.2	-2.6	0.4	15.1	---
נייר חדרה	41¼	0	41⅛	41⅞	---	---	---	---	52	36½	-7	145.0	10.6	252.0	158.6	15
נקסוס	4	-5.9	4	4¼	4¼	4	15,000	60,000	5⅞	2⅝	-6	3.7	-1.8	1.5	22.0	---
סילוקוס	3¼	0	3¼	3¾	3½	3¼	400	1,300	6	2¾	-24	5.9	0.5	2.6	13.0	26
עוש"פ	2¼	-10.0	2⅛	2 5/16	2¼	2⅛	1,000	2,250	6	1¾	-53	9.4	-0.1	23.4	15.7	---
עידן	13/32	8.3	⅜	7/16	13/32	5/16	64,200	26,081	1 15/16	5/16	-75	13.1	-2.2	11.0	12.0	---
עץ לבוד	6¾	0	6⅝	6¾	---	---	---	---	11⅞	5½	-35	25.0	2.9	97.0	21.7	7
פיברוניקס	11/16	10.0	11/16	¾	11/16	⅝	14,300	9,831	3	⅝	-78	1.7	-7.1	43.0	5.6	---
ראדא	3⅜	-3.6	3⅜	3½	3⅝	3⅜	21,200	71,550	10¼	2½	-65	13.0	0.2	33.0	18.1	90
קומס	2 5/16	15.6	2¼	2⅜	2⅜	2⅛	169,400	391,737	7⅛	2	-76	4.5	0.6	4.3	---	---
ת.א.פ.	3 7/16	0	3 5/16	3 11/16	---	---	---	---	3⅞	2¼	-56	43.3	-3.7	123.7	85.2	---
תאת	2½	-14.9	2½	2¾	2 13/16	2½	47,200	118,000	8⅝	2⅝	-68	11.0	4.2	16.5	22.1	5
תדי	6¼	-3.8	6	6¼	6¼	6¼	200	1,250	8⅝	4½	-76	8.3	2.8	37.7	62.5	22
תדיראן	20	-1.2	19¾	20⅛	20¼	20	38,100	762,000	26½	14½	-23	223.0	36.1	813.0	392.2	11
אמפל	7⅛	-1.7	---	---	7¼	7⅛	3,500	24,937	13⅛	6¾	-37	173.0	14.4	81.0	201.6	14
אלקטריק פיול	6⅞	5.8	6⅞	7¼	8¼	6	177,200	1,218,250	14¼	5½	-40	23.5	-0.6	4.2	54.4	---
אינדיגו	16¼	-1.5	15⅝	16¼	17	16	28,400	461,500	20¾	13	-19	26.0	-20.6	60.0	812.5	---
אפי	23	-2.1	22¾	23¼	23½	22¾	333,900	7,679,700	29½	13¼	37	102.0	15.8	107.0	288.6	18
ויאמטק	8⅜	-2.9	8⅜	8½	8¾	8¼	117,000	979,875	16	6⅝	-44	80.0	-37.0	64.0	418.4	---
די.אס.פי.	22¼	-1.7	21¾	22½	22½	21¾	45,300	1,002,263	27¼	12¼	40	34.1	3.0	14.7	208.9	70
ישראמקו	1¼	-7.0	1¼	1 5/16	1 11/32	1¼	109,700	137,125	2 11/16	1 3/16	-39	21.2	3.3	4.7	27.2	8
מרקורי	11 11/16	-0.5	11	11¾	11¾	11	63,900	746,831	21¾	7	-32	36.4	3.7	19.5	155.3	42
ספיאנס	2 13/32	4.0	2 5/16	2 7/16	2 7/16	2 5/16	12,200	29,356	23¼	2 5/16	-87	28.9	-6.3	40.0	15.5	---
פי.אי.סי.	25⅝	-1.0	25⅝	25⅞	25⅞	25½	1,200	30,750	34¾	23¼	-17	307.0	34.2	33.0	481.7	14
קומברס	12½	-1.0	12¼	12½	12⅝	12¼	109,600	1,370,000	15⅝	8	-14	99.0	12.7	92.0	253.2	20
קרן ישראל	11⅛	-1.1	---	---	11⅜	11⅛	8,900	100,125	20¼	11	-22	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהתקופה כבעיות הרשומות מותאמות לקו חייבים במס.

ברוקר טוב ישראל!

הבינלאומי סלקטיב

מקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון

מכללת מיטב ללימודי שוק ההון

מועדי פתיחת המחזורים הקרובים:

קורס בסיסי: הבורסה ושוק ההון

שני מועדים: 4.12.94 ימי א', 27.12.94 ימי ג', בין השעות 17:30-20:45

40 שעות לימוד בעשרה מפגשים שבועיים

הקורס מיועד גם לחסרי רקע בשוק ההון

קורס אופציות מעו"ף

המרצה: ד"ר רפי אלדור

13.12.94, ימי ב', 17:30-20:45,

24 שעות לימוד בשישה מפגשים שבועיים

לפרטים והרשמה: טל. 03-6423555, פקס. 03-6422322 או בדואר אל: מכללת מיטב לשוק ההון ת.ד. 17479, ת"א 61174

מכללת מיטב לשוק ההון

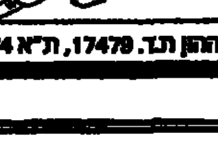

בן הקשר

עמק הברכה 5 תל-אביב

מכירה, קניה, השכרה, החלפה

פלאפון, מכשירי קשר, ביפרים

במחירים ובתנאים מיוחדים!

6910274 ,6961673

לוח העיר

הלוח הנפוץ ביותר בגוש דן

אם חשבת להנפיק את חברתך בבורסה ואינך יכול!!!

באפשרותינו להנפיק את חברתך בארה"ב בתהליך מהיר.

לפרטים נוספים צלצל:

09-902528

(מיועד לחברות בעלות הון עצמי של 2 מיליון דולר ומעלה)

דרבן: המזון הרוויח 1 מ' ש'; הדלק – 200 אלף ש'

גידול בהכנסות משוק מוצרי מזון ואחרים בקמעונות, שהו־שג עם התרחבות רשת סופרשוק גרינברג שפתחה סניפים חדשים – בנוסף לגידול במכירות דלקים – גרמה לחברה לרשום גידול בהכנסות, ובמקביל – ברווח הגולמי.

ההכנסות מהשכרת מבנים בתשעת החו־דשים הסתכמו ב-5.6 מיליון שקל – עלייה בשיעור של 48.6% ביחס לתקופה המקבי־לה אשתקד. הכנסות מהשכרת מבנים ברב־עון השלישי הסתכמו ב-1.9 מיליון שקל – עלייה בשיעור של 44% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מאכלוס שלוש הקו־מות במגדל שלום. האיכלוס בפועל ביום הפרסום היה כ-93%. שיעור האיכלוס הממ־וצע בתקופת הדו"ח היה כ-85% לעומת כ-83% ב-93', וכ-87% ב-92'. סופרשוק גרינברג תרמה לחברה רווח של 892 אלף שקל, ודרבן השקעות תרמה לרווח הכולל 546 אלף שקל, לעומת זאת מן הדבה לדלק הפסידה 200 אלף שקל, ושליגל יזמות הפסידה 155 אלף שקל.

דרבן	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
סה"כ הכנסות	43,331	18,028
סה"כ הוצאות	40,653	17,036
רווח תפעולי	2,678	992
רווח מני"ע	(323)	985
הוצאות מימון	493	678
רווח נקי	762	844
ינואר-ספטמבר	'94	'93
סה"כ הכנסות	185,857	34,331
סה"כ הוצאות	98,976	32,983
רווח תפעולי	6,081	1,428
רווח מני"ע	(1,117)	397
הוצאות מימון	1,286	2,186
רווח נקי	1,554	169
רווח למניה (ש"ח)	0.17	0.02
מחיר המניה (ש"ח)	24.11	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.207	
הון עצמי	40,661	
שווי שוק	220,835	

המכירות בתשעת החודשים הראשונים הסתכמו ב-76 מיליון שקל. המכירות ברבעון השלישי הסתכמו ב-32.2 מיליון שקל – עלייה של 22% ביחס לרבעון השני, ועלייה בשיעור של 86% ביחס לרבעון הראשון. ברבעון המקביל אשתקד הסתכמו המכירות ב-13.1 מיליון שקל – גידול של 145%. הגידול במכירות נובע מפתיחת סניפים חדשים ומן מגידול במכירות בסניפים הקיימים.

עלות המכירות הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים ב-61 מיליון שקל – 81.4% מהמכירות. ברבעון השלישי הסתכמה עלות המכירות ב-26 מיליון שקל – עלייה של 23% ביחס לרבעון שני, ועלייה של 85% ביחס לרבעון ראשון.

ברבעון המקביל אשתקד הסתכמה עלות המכירות ב-10 מיליון שקל – גידול של 146%.

הרווח הנקי בתקופה הסתכם בסך 2.7 מיליון שקל, המהווים 3.6% ממחזור המכירות. ברבעון השלישי הסתכם הרווח ב-1.2 מיליון שקל – 3.78% ממחזור המכירות. ברבעון השני הסתכם הרווח ב-1 מיליון שקל (גידול של 19.4%). ברבעון הראשון הסתכם הרווח ב-506 אלף שקל – גידול של 141%. ברבעון המקביל אשתקד הרווח היה 594 אלף שקל – גידול של 106%.

צבי רבין

דו"חות כספיים

ליפמן: נפילה בגולמי

החברה מפרסמת דו"ח גרוע ברבעון השלישי, שיכול להס־ביר ירידה בשיעור של 73% שרשמת המניה השנה. הרווח הגולמי שעמד ברבעון הראשון השנה על 2.1 מיליון שקל הצטמק ל-266 אלף שקל בלבד.

מלבד הנפילה בגולמי גילו הוצאות המחקר והפיתוח של החברה, ואילו הוצאות הנהלה והכלליות נשא־רו ברמה זהה. בסקירת המנהלים מציינת החברה כי הירידה בה־כנסות החברה נובעת מירידה במכירות מער־כות קצה לקריאת כר־טיסי אשראי בחו"ל. הירידה החדה ברווח הגולמי נגרמה בשל העברת כל מערך הייצור של החברה למפ־על חדש, שחייב השקעת זמן ומשאבים ניכרים שפגעו זמנית בכושר הייצור של החברה.

ליפמן	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	2,858	5,719
רווח גולמי	266	2,182
הוצאות	2,380	2,040
הפסד תפעולי	2,703	248
הוצאות מימון	29	(1,157)
רווח נקי	(2,952)	642
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	11,855	17,461
רווח גולמי	3,529	8,918
הוצאות	7,645	4,892
רווח תפעולי	(5,480)	3,206
הוצאות מימון	4,887	648
רווח נקי	(10,585)	3,283
רווח למניה (ש"ח)	(2.21)	0.71
מחיר המניה (ש"ח)	14.98	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(1.98)	
הון עצמי	39,817	
שווי שוק	73,047	

חלק מכושר הייצור של החברה הופנה במהלך הרבעון השני השלישי של תקופת הדו"ח בייצור מוצר המיועד אך ורק לשימוש החברה ואינו מיועד למכירה. החברה מעריכה כי מוצר זה יסייע לייצור הכנסות שוטפות בעתיד.

הגידול בהוצאות הנהלה והכלליות במהלך הרבעון נובע בעיקר מעלייה בהוצאות השיווק של החברה. עלייה זו נובעת מהגברת המאמץ השיווקי בחו"ל, הכולל נסיעות ותקשורות לשם השתתפות במכרזים שונים, ולשם קידום קשרי החברה עם גופים בחו"ל העשויים לשמש לקוחות פוטנציאלים או לסייע בשיווק מוצרי החברה.

צבי רבין

לידר: נפילה חדה ברווח

תוצאות הרבעון השלישי של החברה מצביעות על נפילה חדה בכל הפעילויות הקשורות לשוק ההון, הול מהכנסות משירותי ייעוץ דרך ניהול תיקים, ועד הפסד בני"ע.

הכנסותיה של החברה ממתן שירותי ייעוץ, חיתום וני־הול הנפקות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של 94 בכ-20.4 מיליון שקל, לעומת 24.9 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד – ירידה של כ-18%. אולם ברבעון השלישי הירידה היתה חדה יותר, וההכנסות הסתכמו בכ-2.7 מיליון שקל, לעומת כ-8 מיליון שקל ברבעון המקביל.

הירידה הניכרת בהכנסות החברה ברבעון השלישי מהווה המשך למגמת הירידה המשמעותית בהכנסות שחלה ברבעון השני של 94', שבאה כעקבות קיטון משמעותי בהיקף ההנפקות שבוצעו ברבעון האמור לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

ברבעון השלישי של 94' היתה החברה מעורבת כמנהל קונ־סורציום חתמים ראשי ב-3 הנפקות לציבור מתוך 19 שבוצעו ברבעון זה; לשם הש־וואה, ברבעון השלישי של 93' היתה החברה מעורבת כמנהל קונ־סורציום חתמים ראשי או כיועץ ב-13 הנפ־קות לציבור מתוך כ-44 הנפקות לציבור שבוצעו ברבעון. ברב־עון זה החברה גם רש־מה הפסדי בורסה של 1.3 מיליון שקל, לעו־מת רווח של 3 מיליון שקל במקביל.

לידר	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	1,334	11,017
רווח גולמי	804	8,863
הוצאות הנהלה	*468	377
רווח תפעולי	336	8,486
הוצאות מימון	(381)	130
רווח נקי	77	5,544
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	6,573	29,525
רווח גולמי	3,488	22,306
הוצאות הנהלה	1,551	939
רווח תפעולי	1,937	21,367
הוצאות מימון	(548)	145
רווח נקי	1,133	13,454
רווח למניה (ש"ח)	0.17	1.99
מחיר המניה (ש"ח)	6.62	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.27	
הון עצמי	53,625	
שווי שוק	50,618	

ברבעון השלישי חלה ירידה משמעותית בסה"כ העלויות נטו של החברה, שקטנו לכ-1.3 מיליון שקל, לעומת כ-2.4 מיליון שקל ברבעון המקביל. מקורה של ירידה זו הוא בקיטון הניכר בהיקף הפעילות של החברה ברבעון השלישי של 94', ובן מהקטנה ניכרת במענקים לבעלי עניין ולנושא משרה לסך של כ-160 אלף שקל, לעומת כ-1.2 מיליון שקל במקביל ב-93'.

הפסדי החברה מניירות ערך ב-9 החודשים הראשונים של 94' נבעו בעיקרם מהפסדים בגין כתבי אופציה "חסר־מימי" או כתבי אופציה ששוחררו מהסימה. בנוסף, נגרמו לחברה בתקופה האמורה הפסדים מפעילות בניירות ערך שהתבצעה אצל מנהלי תיקי השקעות שונים והפסדים שנבעו מרכישת ניירות ערך של חברות שבהנפקותיהן שימשה החברה כמנהלת קונסורציום.

את הרבעון סיימה החברה ברווח של 77 אלף שקל, לעומת רווח של 5.5 מיליון שקל ברבעון המקביל.

צבי רבין

ציקלון	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	11,591	14,491
רווח גולמי	2,903	2,996
הוצאות הנהלה	2,277	2,568
רווח תפעולי	626	428
הוצאות מימון	559	129
רווח נקי	654	(63)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	33,288	43,772
רווח גולמי	4,129	9,154
הוצאות הנהלה	6,705	7,423
רווח תפעולי	(2,576)	1,731
הוצאות מימון	1,256	832
רווח נקי	(1,708)	247
רווח למניה (ש"ח)	(3.64)	0.68
מחיר המניה (ש"ח)	88.02	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(3.55)	
הון עצמי	25,811	
שווי שוק	26,378	

קופל	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	4,636	4,172
רווח גולמי	1,040	1,301
הוצאות הנהלה	1,309	1,368
רווח תפעולי	(269)	(67)
הכנסות מימון	444	556
רווח נקי	(743)	864
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	13,595	13,938
רווח גולמי	3,451	4,001
הוצאות הנהלה	4,111	4,112
רווח תפעולי	(660)	(111)
הוצאות מימון	712	2,303
רווח נקי	(1,525)	33
רווח למניה (ש"ח)	(0.32)	(0.01)
מחיר המניה (ש"ח)	3.24	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.65	
הון עצמי	26,353	
שווי שוק	10,505	

קרמני	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	6,607	8,779
רווח גולמי	399	2,844
הוצאות	913	893
רווח תפעולי	(514)	1,951
הכנסות מימון	(117)	559
רווח נקי	(400)	2,518
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	25,143	25,731
רווח גולמי	4,131	9,604
הוצאות הנהלה	3,128	2,279
רווח תפעולי	1,011	7,325
הוצאות מימון	215	(365)
רווח נקי	817	9,485
רווח למניה (ש"ח)	0.10	0.82
מחיר המניה (ש"ח)	2.54	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.11)	
הון עצמי	(19,057	
שווי שוק	22,429	

קסטרו	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	17,819	16,164
רווח גולמי	7,556	7,923
הוצאות הנהלה	3,418	2,611
רווח תפעולי	845	1,290
הכנסות מימון	(54)	18
רווח נקי	862	1,221
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	59,564	52,851
רווח גולמי	24,336	20,253
הוצאות הנהלה	9,337	7,762
רווח תפעולי	5,621	4,989
הכנסות מימון	(447)	(530)
רווח נקי	3,359	3,566
רווח למניה (ש"ח)	0.59	0.72
מחיר המניה (ש"ח)	13.97	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.91	
הון עצמי	39,872	
שווי שוק	80,323	

קפיטל	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	708	1,089
רווח לפני מס	388	871
הוצאות הנהלה	205	110
רווח תפעולי	282	880
הכנסות מימון	26	(8)
רווח נקי	185	568
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	5,980	1,968
רווח לפני מס	4,294	1,585
הוצאות הנהלה	636	260
רווח תפעולי	4,907	1,515
הכנסות מימון	(13,831)	(10,268)
רווח נקי	2,886	940
רווח למניה (ש"ח)	0.48	0.16
מחיר המניה (ש"ח)	4.08	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.85	
הון עצמי	25,871	
שווי שוק	32,129	

רוגווין	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	43,663	20,261
רווח גולמי	(1,515)	3,360
הוצאות הנהלה	1,983	718
רווח תפעולי	(4,482)	978
הוצאות מימון	1,187	952
רווח נקי	(5,219)	9
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	119,853	68,898
רווח גולמי	3,421	11,714
הוצאות הנהלה	4,263	2,652
רווח תפעולי	(3,738)	4,109
הוצאות מימון	2,448	1,363
רווח נקי	(5,931)	2,712
רווח למניה (ש"ח)	(2.05)	1.27
מחיר המניה (ש"ח)	29.20	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(1.20)	
הון עצמי	25,802	
שווי שוק	66,985	

רומטק	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	2,570	2,273
רווח גולמי	783	1,063
הוצאות הנהלה	234	153
רווח תפעולי	223	789
הכנסות מימון	59	561
רווח נקי	283	1,089
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	9,286	8,287
רווח גולמי	3,754	4,104
הוצאות הנהלה	599	394
רווח תפעולי	2,221	3,074
הכנסות מימון	(1,786)	514
רווח נקי	434	3,407
רווח למניה (ש"ח)	0.12	0.96
מחיר המניה (ש"ח)	4.16	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.11	
הון עצמי	18,435	
שווי שוק	16,064	

רבינטקס	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	14,901	19,183
רווח גולמי	681	4,945
הוצאות הנהלה	1,626	1,180
רווח תפעולי	(2,487)	2,158
הוצאות מימון	274	28
רווח נקי	(0.42)	0.31
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	68,865	61,030
רווח גולמי	9,532	13,559
הוצאות הנהלה	5,876	3,765
רווח תפעולי	(221)	6,206
הוצאות מימון	138	7
רווח נקי	(983)	4,186
רווח למניה (ש"ח)	(0.18)	0.78
מחיר המניה (ש"ח)	3.2	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.4	
הון עצמי	32,200	
שווי שוק	17,700	

רובוטרום	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	4,153	4,118
הפסד גולמי	4,153	180
הוצאות הנהלה	1,225	1,182
הפסד תפעולי	5,378	1,362
הוצאות מימון	49	356
הפסד נקי	5,469	1,764
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	11,706	6,791
הפסד גולמי	4,308	2,711
הוצאות הנהלה	3,711	3,156
הפסד תפעולי	8,019	5,867
הוצאות מימון	1,145	2,473
הפסד נקי	9,115	8,421
הפסד למניה (ש"ח)	0.76	0.76
מחיר המניה (ש"ח)	0.96	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	5.74	
הון עצמי	29,465	
שווי שוק	50,921	

רוגובין	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	12,875	887
רווח גולמי	3,121	607
הוצאות הנהלה	1,024	509
רווח תפעולי	2,097	98
הוצאות מימון	(62)	108
רווח נקי	1,326	314
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	14,699	7,897
רווח גולמי	4,430	4,141
הוצאות הנהלה	2,710	1,753
רווח תפעולי	1,720	2,408
הוצאות מימון	(366)	(43)
רווח נקי	2,080	1,656
רווח למניה (ש"ח)	0.14	0.23
מחיר המניה (ש"ח)	10.90	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.22)	
הון עצמי	43,924	
שווי שוק	77,290	

פרופיט	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
סה"כ הכנסות	1,295	699
סה"כ עלויות	618	546
רווח תפעולי	677	153
הוצאות	328	156
הכנסות מימון	(381)	18
רווח נקי	(17)	8
ינואר-ספטמבר	'94	'93
סה"כ הכנסות	3,353	1,275
סה"כ עלויות	1,580	912
רווח תפעולי	1,773	365
הוצאות	858	203
הוצאות מימון	3,555	88
רווח נקי	(2,787)	31
רווח למניה (ש"ח)	(0.33)	0.02
מחיר המניה (ש"ח)	2.20	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.21	
הון עצמי	18,688	
שווי שוק	17,522	

פריקלאס	באלפי דולר	
הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	34,788	31,426
רווח גולמי	6,836	8,124
הוצאות	3,754	3,646
רווח תפעולי	3,082	4,478
הכנסות מימון	748	69
רווח נקי	5,053	3,185
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	102,617	96,027
רווח גולמי	26,129	24,270
הוצאות	11,220	10,736
רווח תפעולי	14,909	13,534
הכנסות מימון	658	718
רווח נקי	14,264	11,019
רווח למניה (ד')	1.21	1.05
מחיר המניה (ש"ח)	22.24	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.35	
הון עצמי	172,462	
שווי שוק	262,825	

שמיר	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	11,553	11,022
רווח גולמי	4,281	4,863
הוצאות הנהלה	1,241	1,222
רווח תפעולי	181	1,124
הוצאות מימון	617	373
רווח נקי	(564)	918
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	32,264	31,806
רווח גולמי	11,986	13,097
הוצאות הנהלה	3,803	3,622
רווח תפעולי	984	5,424
הוצאות מימון	2,060	926
רווח נקי	(2,016)	2,347
רווח למניה (ש"ח)	(0.40)	0.56
מחיר המניה (ש"ח)	2.78	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.56)	
הון עצמי	17,604	
שווי שוק	14,246	

ש. בר	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	27,254	27,667
רווח גולמי	3,471	5,170
הוצאות הנהלה	1,496	1,645
רווח תפעולי	425	1,709
הוצאות מימון	844	365
רווח נקי	(435)	1,013
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	73,360	69,152
רווח גולמי	8,793	13,504
הוצאות הנהלה	4,692	3,998
רווח תפעולי	(913)	4,663
הוצאות מימון	2,361	815
רווח נקי	(4,525)	2,467
רווח למניה (ש"ח)	(1.56)	0.61
מחיר המניה (ש"ח)	2.02	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(1.74)	
הון עצמי	19,174	
שווי שוק	9,699	

שקד	באלפי שקלים	
הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	26,660	21,578
רווח גולמי	2,214	1,792
הוצאות הנהלה	1,696	1,374
רווח תפעולי	32	258
הוצאות מימון	255	433
רווח נקי	(376)	(877)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	53,870	72,750
רווח גולמי	4,015	7,996
הוצאות הנהלה	3,291	3,084
רווח תפעולי	(265)	4,273
הוצאות מימון	788	1,622
רווח נקי	2,352	1,251
רווח למניה (ש"ח)	0.52	0.86
מחיר המניה (ש"ח)	3.90	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.58	
הון עצמי	18,933	
שווי שוק	19,095	

בעלי עניין קונים

החברה	בעל העניין	שער	כמות	*סכום	תאריך	החזקה
איסיאקס	איסיאקס יזום	222-229	9,157	21	23-24.11.94	1.46
איסיאקס אג' א	איסיאקס יזום	101.5	29,499	30	23.11.94	—
אל קית	אלרוב נכסים	679-707	10,741	74	21-24.11.94	80.67
אליסק	עידן תוכנה	385	24,367	94	20-23.11.94	5.38
אלרוב	לבוזבסקי אורי	1580	2,185	34	23-24.11.94	3.35
ארדיטי אג' א	ארדיטי ביהל	95-98	194,995	189	7-28.11.94	—
ארלרון	צור נאמ'	1085-1096	7,215	79	16-20.11.94	46.80
אשטרום נכסים	אשטרום	357-412	51,964	189	10-24.11.94	5.18
בית הזהב	בני מיכל	346-357	15,000	52	13-16.11.94	12.49
בנין	אורלד ישראל	48066	46	22	5.7.94	37.94
ברקר	דנעם	528	2,334	12	23.11.94	2.14
גולד	שמלצר שלמה	1826-1844	3,600	66	21-22.11.94	43.72
גולן	בובמן אליהו	750-761	8,029	61	20-22.11.94	8.89
דיגל	לוי יהודה	189.5	8,584	16	24.11.94	22.62
דנקנר	דנקנר דן	1372-1421	9,187	129	21-23.11.94	0.76
דנקנר	דנקנר נוחי	1372-1421	12,365	173	21-23.11.94	1.53
דרעד	פאונסיין	221-231	117,651	263	21-24.11.94	48.80
זיקית	פלקוביץ יעקב	3890-3900	697	27	21-23.11.94	19.46
זיקית	סבק רבקה	3890	580	19	24.11.94	16.82
זיקית	פלקוביץ אסתר	3890-3900	550	21	21-24.11.94	5.48
זבס	זבס סחר	351-369	9,460	35	21-22.11.94	0.36
חבייס	קפלן יעקב	416	4,000	17	23.11.94	7.88
ידע	בלאס יעקב	745-762	7,500	57	17-23.11.94	15.52
יעד	חסון הראל	682	8,000	48	16.11.94	20.97
יפאורה	כלל תעשיות	721	9,710	70	22-24.11.94	24.49
יפאורה אופ' 1	כלל תעשיות	644	3,436	22	22.11.94	—
כנרת	דבורת שרם יעוץ	308-331	30,889	99	3-7.7.94	15.24
לוד	טל אר יעוץ	366	8,799	32	21.11.94	1.38
לידר אג' א	לידר יצוא	87.5-90	254,484	227	7-16.11.94	—
מאגמה	רודיק דן	545	1,840	10	23.11.94	18.65
מדסכניקה	נכסי איתר	441	5,000	22	24.11.94	33.03
מדסכניקה	סטרינסקי מלכה	441-490	9,629	46	13.10-24.11.94	0.09
מסי	מסי הנרסה	391-441	8,000	33	20-24.11.94	2.54
מישור החוף	יונה מרדכי	425	26,887	114	24.11.94	26.88
מישור החוף	גולף השקל	423-462	120,760	530	23-29.11.94	6.26
מישור החוף אג' 2	גולף השקע	76.5-78.5	338,100	262	24-29.11.94	—
מנופים	מנתור	127-128.5	70,614	90	14-16.11.94	6.43
מגרב	קורינצקי אברהם	7602-7956	247	19	21-24.11.94	42.92
מרחון מוגן	ילד	65.5-66.5	351,789	232	3-7.11.94	2.89
מרחון בלתי מוגן	ילד	49.2-49.3	93,487	46	7-10.11.94	2.95
ציסרון סכפון	נבינסור השקעות	4164	250	10	22.11.94	15.87
נבינסור נדלן	קור אשראי	168.5	27,500	46	28.11.94	22.55
סהר ני"ע	סהר כמון	540-525	1,975	10	17-28.11.94	44.90
סינופסיס	כרב מ.רפואי	170.5	10,949	19	21-24.11.94	1.58
סנטר	קהסן עזרא	179	26,728	48	16.11.94	41.19
פטרוכימיים	דלק נכסים	1137-1184	59,462	684	21-28.11.94	17.32
פן דוד	החופר	881	1,250	11	29.11.94	0.79
פקר	פקר סריירינג	9520.2	2,520	240	28.11.94	2.66
קלרור	אורדית	253-264	9,470	24	22-23.11.94	31.25
רבד	וקסמן ישראל	294-317	8,000	24	22-23.11.94	31.86
רנגסי	אינברסיונס	159.5	11,254	18	23.11.94	80.62
שמן	כור מזון	7477	2,200	164	17.11.94	61.01
תראה	טרנסדורטס	950-974	7,000	67	22-28.11.94	3.50
תעוזה מוגן	אגליסס ק. נאמ'	88.5	15,000	13	22.11.94	5.06

מוכרים

החברה	בעל העניין	שער	כמות	*סכום	תאריך	החזקה
אלוני חץ	אססילון ק. נאמ'	94	150,000	141	21.11.94	12.03
ארפל	עמק מרדכי	198	20,000	40	21.11.94	17.80
ארפל	לבנה יורם	198	20,000	40	21.11.94	17.92

* עסקות מחוץ לבורסה – הסכום הינו באלפי שקלים

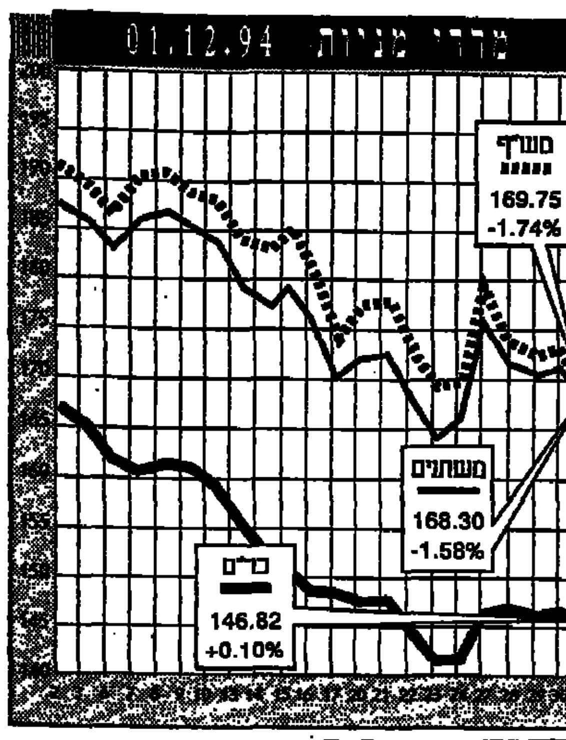

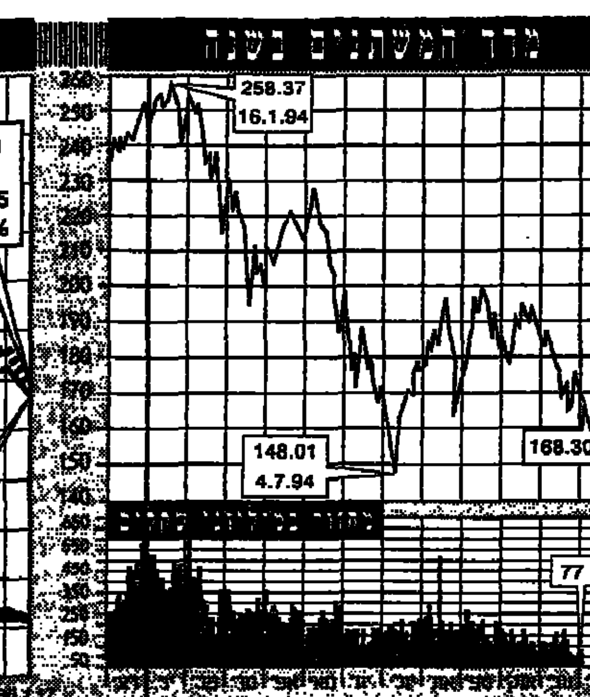

מדדי מניות

שם הענף	מדד בנקודות	% שינוי יומי	% שינוי מתחילת החודש	% שינוי מתחילת השנה	% שינוי ריאלי מתחילת השנה
כללי	158.20	-1.03%	-1.03%	-41.44%	-48.38%
כר"ם	146.82	0.10%	0.10%	-54.18%	-59.61%
משתנים	168.30	-1.58%	-1.58%	-32.05%	-40.10%
מעורף	169.75	-1.74%	-1.74%	-30.72%	-38.93%
אופציות כללי	64.76	-0.92%	-0.92%	-81.74%	-83.91%
אג"ח להמרה כללי	173.28	-0.40%	-0.40%	-21.67%	-30.96%
בנקים מסחריים	206.96	-1.51%	-1.51%	-18.61%	-28.26%
בנקים למשכנתאות	185.61	0.10%	0.10%	-30.72%	-38.94%
חברות ביטוח	179.65	1.00%	1.00%	-48.38%	-54.50%
מסחר ושירותים	144.90	-0.77%	-0.77%	-43.74%	-50.41%
נדל"ן וחקלאות	137.15	-0.75%	-0.75%	-51.71%	-57.44%
חברות תעשיה	160.45	-0.93%	-0.93%	-38.63%	-45.91%
חברות להשקעה	164.27	-1.70%	-1.70%	-47.80%	-53.99%
חיפושי נפט	77.86	-1.32%	-1.32%	-71.38%	-74.77%
מקבילה	183.50	-0.43%	-0.43%	-61.08%	-65.69%

מדדי איגרות החוב

שם הענף	מדד בנקודות	% שינוי יומי	% שינוי מתחילת החודש	% שינוי מתחילת השנה	% שינוי ריאלי מתחילת השנה
כללי	139.41	0.01%	0.01%	8.93%	-3.98%
כללי ממש.	138.83	0.03%	0.03%	9.07%	-3.87%
צמוד למדד ממש.	139.18	0.09%	0.09%	10.01%	-3.04%
צמוד ושער מט"ח ממש.	139.93	-0.43%	-0.43%	1.58%	-10.47%
כללי קונצרנים	143.23	-0.10%	-0.10%	7.95%	-4.85%
צמוד למדד קו.	143.02	-0.10%	-0.10%	8.97%	-3.95%
צמוד ושער מט"ח קו.	144.33	-0.11%	-0.11%	-4.93%	-16.21%
מק"ם	121.26	0.09%	0.09%	8.97%	-3.95%
גילון	124.25	0.41%	0.41%	8.76%	-4.13%
צמוד ממש. 0–2 שנים	139.93	-0.01%	-0.01%	13.76%	0.28%
צמוד ממש. 2–5 שנים	139.56	0.19%	0.19%	12.10%	-1.19%
צמוד ממש. 5–7 שנים	140.53	0.02%	0.02%	10.64%	-2.48%
צמוד ממש. 7–10 שנים	142.34	0.17%	0.17%	7.51%	-5.24%
צמוד ממש. 10–15 שנים	137.67	0.07%	0.07%	5.65%	-6.88%

אופ' בפרמיה נמוכה

	שם האופציה	פרמיה ב-%
1	פז נפט 1	-3.9%
2	תברות-שרם 1	-2.9%
3	רוטיקאר	-2.6%
4	לבידי אשקלון 2	-2.3%
5	דפרון 2	-1.9%
6	ני.א	-0.9%
7	כורת	-0.3%
8	יפאורה	-0.2%
9	אמת 2	-0.2%
10	סקופ	0.3%

אג"ח בפרמיה נמוכה

	האג"ח להמרה	פרמיה ב-%
1	יצוא 4	-3.0%
2	תא"ם 2	-2.1%
3	אבן	-0.6%
4	אוסיף השקעות ב'	-0.5%
5	בבלים ב	-0.4%
6	יפאורה	-0.2%
7	אלקטרה 4	0.1%
8	כלל תעשיות 8	0.5%
9	מבנו 5	0.7%
10	מג"ח 5	1.6%

תנודות בולטות באופ'

	שם האופציה	% שינוי
1	חדביק אופ' 1	78.0%
2	אביב אופ' 1	53.0%
3	מופת אופ' 1	-51.0%
4	גבנים אופ' 1	-43.0%
5	ליבר אופ' 1	35.0%
6	חסף אופ' 1	-32.0%
7	[illegible] אופ' 1	30.0%
8	הד ארצי אופ' 1	25.0%
9	בר"ל אופ' 1	-19.2%
10	נמו אופ' 1	-18.8%

אג"ח ממשלתיות

מספר שנים לפדיון	תשואה שנתית (נטו)	תשואה שנתית (ברוטו)
0.5 – 1	1.9	3.8
1 – 2	1.7	3.6
2 – 3	1.9	3.6
3 – 5	2.1	3.5
5 – 7	2.2	3.6
7 – 10	2.1	3.6
10 – 13	2.0	3.6
13 – 17	2.3	3.7

מלוות קצרי מועד

מס' הגליל	מחיר	תשואה שנתית לפדיון	ימים לפדיון	מס' הגליל	מחיר	תשואה שנתית לפדיון	ימים לפדיון
1214	99.84	12.55%	5	425	94.99	15.40%	131
1224	99.45	18.35%	12	435	94.25	16.95%	138
1234	99.28	15.00%	19	445	93.98	16.90%	145
1244	98.90	16.75%	26	515	93.67	17.00%	152
115	98.56	17.35%	33	525	93.39	17.00%	159
125	98.28	17.20%	40	535	93.11	17.00%	166
135	97.96	17.35%	47	545	92.83	17.00%	173
145	97.68	17.20%	54	555	92.49	17.15%	180
215	97.39	17.15%	61	715	91.19	16.95%	215
225	97.27	16.00%	68	815	90.08	17.00%	243
235	96.83	17.00%	75	915	88.79	16.90%	278
245	96.51	17.15%	82	1015	87.76	16.80%	306
315	96.19	17.25%	89	1115	86.65	16.95%	334
325	95.92	17.15%	96				
335	95.68	16.95%	103				
345	95.39	16.95%	110				
355	95.08	17.05%	117				
415	94.78	17.10%	124				

לא צריך לחכות לעליה בשוק כדי להרוויח!

גם אם השוק בירידה, גם אם הוא יציב - בצע אסטרטגיות מעו"ף באמצעות החברה המרכזית לני"ע - ותרוויח!

בין אם תחליט לנהל את תיק ההשקעות בעצמך או שתיתן למקצוענים של החברה המרכזית לני"ע לנהל לך אותו - אתה מנצל את מגמות השוק בצורה הטובה ביותר, בהשקעה סולידית עם מינימום סיכונים.

כי רק לחברה המרכזית לני"ע יש יתרונות ברורים על פני אחרים:

- החברה המרכזית מעסיקה אנשים המתמחים בתחום אופציות המעו"ף וממייסדי שוק המעו"ף בבורסה.
- לחברה המרכזית לני"ע יש קשר ישיר עם המבצע בבורסה, כך שכל שינוי נעשה מיידית.
- לחברה המרכזית מידע שוטף לגבי סטיות התקן ומקדמי השער של כל אופציה.
- לחברה המרכזית יש תוכנת מחשב ייחודית המאפשרת לראות שינויים בתיק ההשקעות - בזמן אמת.
- החברה המרכזית מעמידה חדר מסחר מיוחד לרשות בעלי תיקים גדולים.
- החברה המרכזית מטפלת בתיקים מעל 50,000 ש"ח.
- החברה המרכזית מאפשרת לשלב אסטרטגיה עם קרן מעו"ף ללא עמלה.

מבצע הצטרפות מיוחד:

חודשיים דמי ניהול - **חינם!** - למצטרפים עכשיו.

החברה המרכזית

החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ

המטרה שתרוויח יותר

תל-אביב: אחד העם 28, טל. 03-5194111, פקס. 03-5194100 בני-ברק: רח' רבי עקיבא 14, טל. 03-5798720, פקס. 03-5798727

נתניה: רח' הרצל 15, טל. 09-826127, פקס. 09-826324 חיפה: רח' ארלוזורוב 11 (פינת מיכאל) טל. 04-667788, פקס. 04-666888

هكذا من الأصل

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הבדלות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.119425	6.08
פרנק בלגי	20.56	5.83
מארק גרמני	1	5.7
לירה אירית	2.422	5.41
פרנק צרפתי	3.4276	3.15
כתר דני	3.909	2.67
אסקודו פורטוגלי	102.2	2.05
פזטה ספרדית	83.41	0

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קנייה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.5736	1.5731	1.5697
פרנק שווייצרי	1.3298	1.3291	1.3223
לי"ש*	1.5675	1.5665	1.5671
ין	99.36	99.31	99.33
דולר קנדי	1.3778	1.3773	1.3770
פרנק צרפתי	5.393	5.39	5.3826
אקו*	1.214	1.213	1.2144
ד' אוסטרלי*	0.7669	0.7665	0.7636
ד' סינגפור	1.4662	1.4652	1.4622
לירטה	1615	1614	1614.60

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חו'	6 חו'	שנה
דולר	6.250%	6.625%	7.250%
שטרלינג	6.229%	6.708%	7.438%
ין	2.375%	2.500%	2.738%
פר"ש	4.031%	4.281%	4.563%
מארק	5.313%	5.357%	5.670%
אקו	6.000%	6.188%	6.688%
פר"צ	5.625%	5.813%	6.250%
גילדן	5.340%	5.440%	5.770%
ד' קנדי	6.060%	6.630%	7.508%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 8.50%

יורודולר – פרנקפורט

פיקדונות	דולר	מארק
3 חודשים	6.250%	5.320%
6 חודשים	6.620%	5.310%
1 שנה	7.370%	5.620%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.73%
שנה	6.92%
10 שנים	7.92%
30 שנה	8.01%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-30.12.93
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3700.87	-38.36	-1.03%	3743.26	3690.44	-1.42%
	S&P 500	448.93	-4.76	-1.05%	453.91	447.97	-3.77%
טוקיו	ניקיי 225	19013.6	-62.02	-0.33%	19111.42	18961.79	9.17%
הונג קונג	האנג סנג	8430.8	-35.46	-0.42%	8555.26	8409.44	-29.08%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2229.35	-12.74	-0.57%	2246.21	2229.28	-8.09%
לונדון	FTSE 100	3039.6	-41.8	-1.36%	3079.6	3037.2	-11.08%
פרנקפורט	דקס	2046.59	-1.67	-0.08%	2051.13	2041.72	-9.71%
פריס	CAC 40	1963.95	-11.99	-0.61%	1992.07	1963.32	-13.41%
מילנו	MIBTEL	10127	75	0.75%	10146	10075	1.27%
ציריך	SMI	2576	-18.9	-0.73%	2595.1	2575.4	-12.91%
אמסטרדם	EOE	408.18	-1.22	-0.30%	410.21	408.18	-1.47%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב דצמ' (דולר לאונקייה)	378.7	-2
כסף דצמ' (סנט לאונקייה)	488	-1.6
פלטינה ינואר (דולר לאונקייה)	481	-3.3

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	380.25
כסף (דולר לאונקייה)	4.93
פלטינה (דולר לאונקייה)	402.5
פלדיום (דולר לאונקייה)	154

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
רכז תפוזים ינואר	104.5	3.1
כותנה מרס	81.36	2
קפה מרס	160.9	-0.1
קקאו מרס (דולר לטונה)	1234	6
סוכר מרס	14.43	-0.28

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה ינואר (סנט לבושל)	557	-6.5
חיטה מרס (סנט לבושל)	387.5	3
תירס מרס (סנט לבושל)	224	1
בקר חי פברואר (סנט לליברה)	67.85	0.6

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2958
בדיל ספוט (דולר לטונה)	6054
עופרת ספוט (דולר לטונה)	638.3
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1130.5
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1921.5
ניקל ספוט (דולר לטונה)	8142

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	17
ברנט פברואר	16.9
דובאי ספוט	16.85
מאוץ ספוט	15.6
מקסס קיוד ספוט	17.83
נפט לחימום ספוט	46.15

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)
איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להיזרוח):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	169
נפטא פר"ב	173

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ינואר (דולר לטונה)	2925	72
קקאו דצמ' (לי"ש לטונה)	928	14
גומי ינואר (דולר לקילו)	135.75	1.25

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
229.65	0.31	0.14%

תתקשר עכשיו!
המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק

שערי מטבע חוץ / 1.12.94

המטבע	בנקנוטים לאומי קנייה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קנייה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קנייה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות לאומי קנייה	העברות לאומי מכירה	העברות הפועלים קנייה	העברות הפועלים מכירה	העברות דיסקונט קנייה	העברות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.94	3.08	2.95	3.08	2.95	3.08	2.9950	3.0373	2.9920	3.0343	2.9932	3.0348	3.0210	-0.33%	-0.33%	1.17%	-10.82%
1 מארק גרמני	1.87	1.96	1.88	1.97	1.87	1.96	1.9093	1.9363	1.9078	1.9348	1.9058	1.9324	1.9265	-0.17%	-0.17%	11.94%	-1.33%
1 לירה שטרלינג	4.60	4.82	4.63	4.84	4.65	4.87	4.6962	4.7625	4.6885	4.7547	4.6837	4.7488	4.7339	-0.12%	-0.12%	7.26%	-5.45%
1 פרנק צרפתי	0.54	0.57	0.54	0.57	0.54	0.57	0.5574	0.5653	0.5567	0.5646	0.5577	0.5655	0.5620	-0.16%	-0.16%	10.94%	-2.22%
100 יין יפני	2.96	3.10	2.97	3.11	2.97	3.12	3.0192	3.0618	3.0202	3.0629	3.0255	3.0676	3.0491	-0.34%	-0.34%	14.19%	0.65%
1 גילדן הולנדי	1.68	1.76	1.68	1.76	1.68	1.76	1.7066	1.7307	1.7045	1.7286	1.7079	1.7317	1.7210	-0.13%	-0.13%	11.87%	-1.39%
1 פרנק שווייצרי	2.22	2.32	2.23	2.33	2.21	2.32	2.2604	2.2923	2.2579	2.2899	2.2547	2.2861	2.2800	0.05%	0.05%	13.08%	-0.32%
1 כתר שוודי	0.39	0.41	0.39	0.41	0.39	0.41	0.3985	0.4042	0.3984	0.4041	0.3972	0.4028	0.4022	0.32%	0.32%	12.19%	-1.11%
1 כתר נורווגי	0.43	0.45	0.43	0.45	0.43	0.45	0.4392	0.4454	0.4388	0.4451	0.4395	0.4456	0.4430	0.00%	0.00%	11.53%	-1.69%
1 כתר דני	0.48	0.50	0.48	0.50	0.47	0.50	0.4885	0.4954	0.4877	0.4947	0.4872	0.4940	0.4925	-0.06%	-0.06%	11.63%	-1.61%
1 מארק פיני	0.60	0.63	0.61	0.64	0.60	0.63	0.6154	0.6241	0.6152	0.6240	0.6147	0.6233	0.6212	-0.29%	-0.29%	20.27%	6.01%
1 דולר קנדי	2.14	2.24	2.14	2.24	2.14	2.24	2.1761	2.2069	2.1751	2.2059	2.1792	2.2095	2.1962	-0.06%	-0.06%	-2.29%	-13.87%
1 דולר אוסטרלי	2.24	2.37	2.22	2.38	2.23	2.36	2.2966	2.3290	2.2962	2.3286	2.2936	2.3256	2.3185	-0.42%	-0.42%	14.60%	1.01%
1 ראנד דר"א	0.74	0.86	0.61	0.86	0.66	0.84	0.8432	0.8551	0.8428	0.8547	0.8414	0.8532	0.8507	-0.30%	-0.30%	-3.19%	-14.67%
10 פרנק בלגי	0.91	0.96	0.91	0.96	0.91	0.96	0.9294	0.9425	0.9283	0.9414	0.9298	0.9428	0.9370	-0.18%	-0.18%	13.34%	-0.10%
10 שילינג אוסטרי	2.66	2.79	2.67	2.79	2.67	2.80	2.7104	2.7487	2.7102	2.7485	2.7160	2.7538	2.7367	-0.18%	-0.18%	11.80%	-1.46%
1000 לירטה איטל'	1.82	1.92	1.82	1.94	1.85	1.94	1.8606	1.8869	1.8583	1.8846	1.8614	1.8874	1.8754	0.01%	0.01%	7.46%	-5.28%
100 פזטה ספרדית	2.23	2.38	2.27	2.41	2.25	2.36	2.2906	2.3233	2.2888	2.3212	2.2910	2.3228	2.3088	-0.20%	-0.20%	10.30%	-2.78%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.6419	3.6934	3.6427	3.6941	3.6493	3.7000	3.6773	-0.18%	-0.18%	10.30%	-2.78%
1 דינר ירדני	4.16	4.42	4.13	4.41	---	---	---	---	---	---	---	---	4.3049	-0.33%	-0.33%	2.98%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0180	-0.55%	-0.55%	2.27%	---
1 לירה מצרית	0.85	0.91	0.85	0.91	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9667	-0.33%	-0.33%	2.77%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.3310	3.3780	3.3277	3.3748	3.3280	3.3743	3.3600	-0.26%	-0.26%	5.54%	-6.98%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 1.12.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6382	1.5681	0.9908	1.3250	5.3754	1.7554	1.6109	3.2241
1 לירה שטרלינג	1.5670	---	2.4573	1.5526	2.0763	8.4233	2.7507	2.5242	5.0522
1 מארק גרמני	0.6377	0.4070	---	0.6318	0.8450	3.4279	1.1194	1.0272	2.0560
100 יין יפני	1.0093	0.6441	1.5827	---	1.3373	5.4254	1.7717	1.6258	3.2541
1 פרנק שווייצרי	0.7547	0.4816	1.1835	0.7478	---	4.0567	1.3248	1.2157	2.4333
1 פרנק צרפתי	0.1860	0.1187	0.2917	0.1843	0.2465	---	0.3266	0.2997	0.5998
1 גילדן הולנדי	0.5697	0.3635	0.8933	0.5644	0.7548	3.0623	---	0.9177	1.8367
1000 לירטה איטל'	0.6208	0.3962	0.9735	0.6151	0.8225	3.3370	1.0897	---	2.0015
10 פרנק בלגי	0.3102	0.1979	0.4864	0.3073	0.4110	1.6673	0.5445	0.4996	---

עכשיו כל לילה לניו יורק
עם בואינג 747-400
תל-אביב - 03-6917211
השמים פתוחים
אל על ELAL
CARGO מטענים

שווקים

במשכת הצמיחה במשק האמריקאי ירידות בוול סטריט ובאירופה

מאת יואב קרני

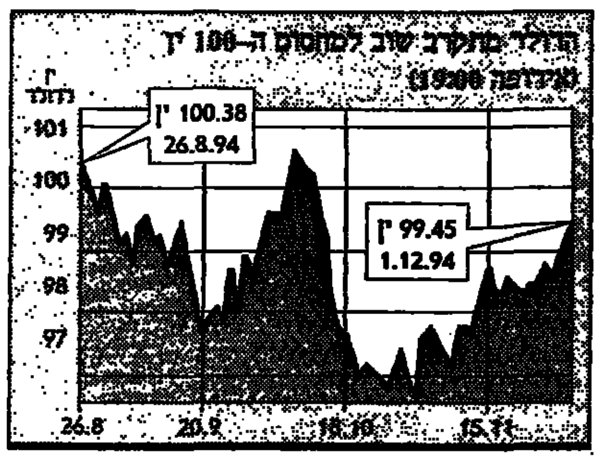

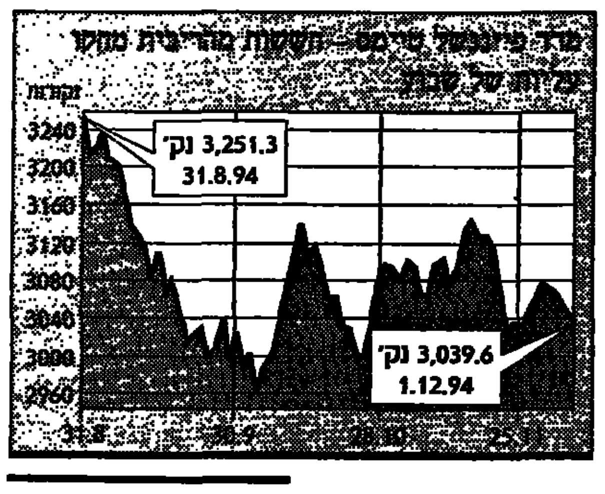

וול סטריט

בוול סטריט נפתח אתמול המסחר במגמת ירידות לאחר פירסום שורת נתונים כלכליים, שהצביעו על המשך צמיחה מואצת בארה"ב.

הצמיחה המואצת מגבירה באופרונה את חששות המשקיעים מלחצים אינפלציוניים ומהעלאה אפשרית בריבית. וכך יום לאחר פירסום נתוני תמ"ג שהתקבלו בברכה בוול סטריט, בחרו אתמול משקיעים את הצד הדובי.

למרות הירידות טענו ברוקרים בפתיחת המסחר, כי אישורו הצפוי של הסכם גאט"ט בקונגרס והירידות האחרונות בדאו ג'ונס מהווים בסיס טוב למקצה שיפורים בשוק המניות לקראת סוף השנה.

אלה שבהמשך היום התגברו הירידות ומדד דאו ג'ונס ירד בסיום ב-36 נקודות או 1.03%. מדד הנאסד"ק איבד 1.35%.

ירידה בולטת של כ-25% היתה אתמול בוול סטריט במניות רשת מוצרי האלקטרוניקה Best Buy, לאחר הערכות על רווחיות נמוכה מהצפוי לרבעון השלישי. המחזור במניה: כ-350 מ' ד'.

לעומת זאת התמתנו אתמול הירידות במניית אינטל. היא איבדה כ-1% לאחר ירידה חדה יותר של 3.6% במסחר שלשום. הירידות באו לאחר הערכות כי הפגם שהתגלה בשבבי הפנטיום מתוצרת החברה, עלול לעלות לה עשרות מיליוני דולרים.

ריביות

נתונים על צמיחה במשק האמריקאי המשיכו להתפרסם אתמול בארה"ב. מדד מנהלי הרכש לנובמבר הגיע לרמה של 61.2 נקודות לעומת 59.7 באוקטובר. הציפיות המוקדמות היו שהמדד יירד בנובמבר ל-59.5 נקודות. העלייה במדד מנהלי הרכש מציבה אותו ברמה הגבוהה ביותר מאז פברואר 94'.

מדד זה מספק אינדיקציה חשובה לפעילות הכלכלית בחברות בארה"ב והוא מכיל גם מרכיב מחירים. לפי הנתונים ירד דווקא בנובמבר מרכיב המחירים במדד ל-77.9 לעומת 79.9 באוקטובר.

בהשפעת הנתונים נרשמה אתמול בוול סטריט ירידה קלה באג"ח – בעיקר בארוכות.

נתונים נוספים מאתמול הצביעו על עלייה של 1.4% בשכר בנובמבר, כשרמת ההוצאות עלתה ב-0.7%. אנליסטים ייחסו את העלייה בשכר לתוספת הגבוהה ביותר בשעות עבודה זה כעשור, לתשלומים לחקלאים ולבונוסים לעובדים בתעשיית הרכב.

עוד פורסם אתמול בארה"ב נתון תביעות האבטלה לשבוע הקודם, שהיה נמוך ב-12 אלף מהמצופה. עם זאת, ציינו פרשנים כי ייתכן והנתון הושפע מהשבוע המקוצר שהיה, בגלל חג ההודיה.

נתוני התעסוקה המלאים לנובמבר יתפרסמו היום בארה"ב לפני פתיחת המסחר בוול סטריט.

אירופה

לאחר יום של עליות מחירים שינו אתמול הבורסות המרכזיות באירופה כיוון ועברו לירידות. הירידה החדה ביותר היתה בלונדון, שם איבד מדד פיננשל טיימס 1.36%. הירידות נבעו מהערכה כי הריבית באנגליה תועלה כבר בשבוע הבא כדי לצנן את הצמיחה.

חששות מהעלאת הריבית הוזלו שלשום לאחר דיווח כי עלות הייצור באנגליה עלתה לרמתה הגבוהה ביותר ב-3 השנים האחרונות. בלטו בירידה מניות סקטור הנדל"ן ומניות בנקאיות כמו "בנק אוף סקוטלנד" ו"לויד בנק".

פרנקפורט נחלשה אתמול ב-0.08% עקב חששות מהעלאת ריבית אפשרית בארה"ב. ירידה בולטת היתה במנייה פולקסוואגן, שאיבדה 2.9% בשל פירסום רווחי היעד ל-95' שהיו נמוכים מציפיות אנליסטים.

מזרח רחוק

הבורסות העיקריות במזרח רשמו אתמול ירידות מחירים. בטוקיו ירד מדד הניקיי לאחר שלושה ימים של עלייה, כשהוא מאבד 0.33%. ברוקרים בטוקיו אמרו כי יום המסחר נפתח במימושי רווחים של העליות האחרונות, וכי בצהריים חל שיפור במגמה בעקבות צייד מציאות של מוסדיים. אלא שמאוחר יותר שוב ירדו המחירים בשל מכירות ארביטראז'.

בהונג קונג המשיך שוק המניות את הירידות, כשמדד האנג-סנג מאבד 0.4%.

מטבעות

אתמול המשיך הדולר להתחזק מול המטבעות האירופיים והין היפאני. בטוקיו הגיע הדולר לרמתו הגבוהה ביותר זה שבעה שבועות, כשנסגר תמורת 99.01 ין. במסחר המאוחר באירופה המשיך המטבע האמריקאי להתחזק מול המארק והין והגיע לרמה של 99.5 ין.

סחורות

מחירי הזהב והכסף ירדו אתמול בעולם בשיעורים זניחים. בלונדון ירד הזהב ב-3.25 דולר לאונקייה ואילו הכסף איבד 13 סנט לאונקייה. סוחרים אמרו כי רמת המסחר של הזהב נמצאת כעת בקו ה-375 דולר לאונקייה. הם העריכו כי ירידות במחיר הכסף עלולות להיות חדות יותר מירידות בזהב בטווח הקרוב.

מחירי המתכות התעשייתיות עלו אתמול אחר הצהריים בלונדון. הניקל הגיע לשער הגבוה זה שנתיים וחצי – 8,142 דולר לטונה, בשל חששות מרמת התפוקה במכרות נורילסק ברוסיה. עליות היו גם במחירי הנחושת והאלומיניום, והסוחרים העריכו שמחיריהם ימשיכו לעלות בטווח הקרוב.

פסגות

הודעה
על הצעה מיוחדת של יחידות השתתפות

ניתנת בזאת הודעה על הצעה מיוחדת של היחידות בקרנות הנאמנות המפורטות להלן בהתאם לתשקיפי קרנות אלה, וזאת לכל תמורה כספית החל מ-4.12.94 ועד 29.12.94 שעה 11:00.

פסגות מדד — פסגות לימיט*
פסגות יציב — פסגות מבט לשלום*

היחידות בקרנות הנ"ל מוצעות במחיר יחידה בתוספת הוספה של 0.25%.

* קבלת הזמנות בקרנות הנ"ל - עד השעה 13:00.

המנהל: פסגות מנהלי קרנות נאמנות - לאומי אגוד בע"מ
הנאמן: קסלמן וקסלמן חברה לנאמנויות (1971) בע"מ

כלים חשבונאיים לעבודת הדירקטור

השתלמות בת 4 מפגשים יומיים, בימי ד'
החל מ-
7.12.94
בת"א

ההשתלמות מיועדת לדירקטורים, מנכ"לים ומנהלים.

נושאי ההשתלמות
● החברה ורואה החשבון
● הרקע המשפטי והחשבונאי של הדיווחים הכספיים
● דו"ח המבקרים, דו"חות מבוקרים, דו"חות בלתי מבוקרים
● יסודות הדו"חות הכספיים, בעיות ניתוח בענפים נבחרים: בנקאות, קבלנים, חברות השקעה, תעשיה, חברות ממשלתיות ועירוניות.
● שיקולים ואפשרויות בגיבוש מדיניות חשבונאית להצגת נכסים.
● ניתוח דו"ח רווח והפסד במצבים שונים.
● בסיסי הכרה בהכנסה, קביעת אלטרנטיבות להצגת רווח חשבונאי.
● השתקפות המסים בדו"חות הכספיים, עתודות, מיסים נדחים וכיו"ב.
● דו"חות כספיים מאוחדים - הצגת השקעות על בסיס השווי המאזני.
● דו"ח הדירקטוריון

מנחה ההשתלמות: רו"ח עזרא שמש

פרטים והרשמה: טל. 03-6967202, פקס. 03-6953104
המרכז הישראלי לניהול

לשכת ההוצל"פ בנהריה — תיק מס' 4-90-01899-13

הזמנה להציע הצעות

1. מוזמנות בזה הצעות לרכישת מכונות וציוד נגרות.
2. ניתן לראות את המכונות במבנה שברח' מקלף 30 צ'ק פוסט מפרץ חיפה, בתיאום עם הח"מ.
3. הצעות יש להגיש למשרד הח"מ בצירוף המחאה בנקאית ע"ס 10% מן ההצעה עד ל-25.12.94.
5. מציע אשר הצעתו תתקבל ויחזור בו - תחולט המחאתו.
5. אין הח"מ אחראי למצב המכונות הח"מ שומר לעצמו את הזכות לנהל מו"מ עם כל מציע ואינו מתחייב לקבל הצעה כלשהי.
6. המכירה כפופה לאישור ראש ההוצאה לפועל.

שמעון רביב עו"ד - כונס נכסים
מרח' ירושלים 3, חיפה 33132
טל/פקס: 670269, 04-672908

הזמנה להציע הצעות לרכישת דירת מגורים בתל-אביב

מוזמנות בזאת הצעות במסגרת כינוס נכסים לרכישת דירת מגורים בת 2 חדרים בקומה שניה, בתל-אביב ברח' שפרינצק 1, הרשומה בגוש 7099 חלקה 114/17.

ניתן לראות את הדירה בימים ראשון עד חמישי - 8.12.94 4.12.94 בשעות 14.00 - 10.00.

הצעות לרכישת הדירה יש להגיש למשרדו של אחד מעוה"ד הח"מ, עד ליום 27.12.94, שעה 12.00.

תנאי ההזמנה ימצאו לכל פונה.

02-254245-8 • 03-5121333/44 • 04-623166/7
חייב ואתה מנוי על
הארץ

קפה תיאטרון הבימה
פתוח גם
בליל שישי וביום שבת
חדש - מדי ערב הופעות מגוונות: דרום אמריקאי, זמרים, פסנתרנים, סקסופוניסטים ועוד
תרס"ם 2 ת"א, טל. 290024
אירועים עד 300 איש

02-254245-8 • 03-5121333/44 • 04-623166/7
חייב ואתה מנוי על
הארץ

הודעה לציבור
בדבר פרסום תשקיף של

רוזן קונטיננטל - קרן נאמנות מט"ח

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 31 לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשכ"ד–1994, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש ע.נ. כל יחידה, רשומות על שם, בנות 10 יחידות, או כפולה של 10 יחידות, במחירי יחידה משתנים, כמפורט בפרק 2 בתשקיף:

היחידות המוצעות

(א) הצעה במחיר מופחת
החל מ-1.12.94 משעה 8.30 ועד 31.12.94 בשעה 12.00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 0.25%.

(ב) הצעה רגילה
החל מ-31.12.94 משעה 12.00 ועד 30.11.95 בשעה 12.00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בתשקיף.

מדיניות ההשקעות
על-פי הסכם הקרן, מנהל הקרן ישקיע לפחות 50% מנכסי הקרן בהשקעות צמודות ו/או נסחרות מט"ח, בארץ ובחו"ל, ובלבד שההשקעה בניירות-ערך זרים הנסחרים בחו"ל לא תעלה על 50% מכלל נכסי הקרן [על-פי התקנות להשקעות משותפות בנאמנות (רכישת ניירות-ערך זרים) התשמ"ט 1989]

בכפוף להסכם הקרן ועל-פי המדיניות המכוחית של מנהל הקרן, תשקיע הקרן לפחות 50% מסך נכסיה בהשקעות צמודות ו/או נסחרות מט"ח, בארץ ובחו"ל, כאשר לפחות 25% ולא יותר מ-50% מסך נכסיה בניירות-ערך זרים כהגדרתם בחוק ובתקנות, כפי שיהיו מזמן לזמן.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות (מאוחדים) בארץ. על אופציות וגורמי הסיכון הכרוכים בהשקעה בהן, ראה עמ' 18–17 בתשקיף.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות המכוחית, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויודיע על כך בפרסום בשני עיתונים יומיים לפחות, בעלי תפוצה רחבה, היוצאים לאור בישראל בשפה העברית (להלן - "פרסום בעיתון") שבעה ימים מראש.

הקרן הינה קרן לא מסווגת (ראה פרק 7 בתשקיף).

הרכב ההשקעות באחוזים בממוצע מסך נכסי הקרן בשנה האחרונה שנסתיימה ב-30.9.94 (לפי החזקותיה בסוף כל חודש), היה כדלקמן:
באגרות-חוב צמודות מט"ח כ-39%
באגרות-חוב הנסחרות בחו"ל כ-30%
במזומנים כ-16%
בניירות-ערך ישראלים מאושרים הנסחרים בחו"ל כ-8%
במניות כ-4%
באגרות-חוב ממשלתיות צמודות מדד כ-2%
מנהל הקרן אינו מתחייב על שעורי השקעה אלה בעתיד.

שכר מנהל הקרן והנאמן
על פי הסכם הקרן, מנהל הקרן זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של 5% משווים השנתי, הממוצע, של סך נכסי הקרן והנאמן זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של 0.5% משוויים השנתי, הממוצע של סך נכסי הקרן.
כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), שכרו של מנהל הקרן יהיה בשיעור של 1.3% ושכרו של הנאמן יהיה בשיעור של 0.2%.

פרטים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה למדדים אחרים:

	שינוי ב-% לשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 1994	1993
מחיר הפדיון של היחידות	2.8	14.6
מדד אג"ח צמודות ונסחרות מט"ח	7.3	17.2
מדד כל המניות וההמירים	-23.6	43.1
מדד אג"ח צמודות מדד	15.1	7.9
מדד המחירים לצרכן	13.8	10.4

עותקים מהתשקיף ומהיתר רשות ניירות-ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.
עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק קונטיננטל לישראל בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.
בקשות להזמנת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.
הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ
מנהל הקרן: קונטיננטל - קרנות נאמנות בע"מ

1 בדצמבר 1994

קונטיננטל - קרנות נאמנות בע"מ

בעולם

בקצרה

ווביס הודיעה שהיא עשויה לבטל את התקשרותה עם מיקרוסופט כספקית העיקרית שלה למערכות הפעלה למחשבים אישיים, בשל ויכוח על החוזה. הצעד הבלתי רגיל בו נקטה יצרנית המחשבים האישיים הגדולה ביותר בגרמניה הוא ניסיון ליבם, לפחות לפי שעה, במלחמתה על חלק שוק בתוכנות.

אמריטק תפריש ברבעון הרביעי 2.25 מיליארד דולר לצורך מחיקת ציוד רשתות הטלפון המתיישן שלה, העשוי נחושת, והתוצאה תהיה הפסד לחברה ברבעון ובכל השנה.

בראונינג־פריס נסוגה מהצעת הרכש העוינת לאטוודס. החברה האמריקנית ביקשה לרכוש 50% – ולא 90% – ממניות ההצבעה של חברת סילוק האשפה הבריטית.

קרוס ורידיה הסכימה לרכישתה בידי סינסינאטי מילאקרון, ובכך העניקה לענקית האמריקנית שליטה ביצרנית המכשירים השנייה בגודלה באירופה ובזירות הרוב בתחום ייצור המכונות הגדולה ביותר בעולם. סינסינאטי מילאקרון תשלם 73 מיליון דולר במזומן ותקבל על עצמה חובות בסך 24 מיליון דולר.

פיינוובר שכרה 40 מנהלים בכירים של קידר פיבודי וחיזקה בכך את מאמציה לבסס את בנק ההשקעות. שכירת המנהלים היא חלק מתוכניתה של פיינוובר להשיג כ־300 עובדי מפתח של קידר.

טיים וורנר שוקלת תוכנית התרחבות שבה עשוי להיות כרוך מיזוג שותפותה עם ויאקום ושני משקיעים נוספים.

סנטה פה פסיפיק דחתה הצבעה של בעלי המניות על הצעת ההשתלטות של ברלינגטון נורת'רן ותיפגש עם יוניון פסיפיק כדי לדון בהצעה מתחרה.

פפסיקו מכרה בלונדון אג"ח נקובות בדולרים

לונדון (בלומברג). חברת פפסיקו, יצרנית המשקאות והחטיפים מארה"ב, מכרה אתמול בבריטניה אג"ח נקובות בדולרים, כך מסר פקיד בכיר בחברת מורגן סטנלי אינטרנשיונל.

המקור סירב להתייחס לתנאי המכירה.

ברוקרים המקורבים לנושא אמרו כי לאג"ח יהיה זמן פירעון של שלוש שנים וכי הן יניבו תשואה שתהיה גבוהה ב־24 נקודות בסיס מאג"ח ממשלתיות דומות. אג"ח בעלות זמן פירעון של שלוש שנים אותן מנפיק משרד האוצר האמריקני מניבות כיום תשואה של כ־7.65%.

עלייה של 10% בהכנסות אוטודסק ברבעון השלישי

מאת אבי בליזובסקי

חברת התוכנה אוטודסק מארה"ב דיווחה כי הכנסותיה ברבעון שהסתיים ב־31 באוקטובר גדלו ל־108.2 מיליון דולר, בהשוואה ל־98.2 מיליון דולר באותו רבעון בשנת העסקים הקודמת – עלייה של 10%. הרווח הנקי ברבעון השלישי היה 15.9 מיליון דולר, לעומת 14.9 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

העלייה בהכנסות ברבעון השלישי מיוחסת בעיקר למכירות חזקות למוצרים בסביבת אוטוקד, תוכנת התיב"ם (תכנון וייצור בעזרת מחשב) המובילה בתעשייה. מוצרים אלה כוללים את אוטוקד LT, אוטוקד DESIGNER וכן מוצרי מולטימדיה כמו סטודיו 3D האנימציה.

ברבעון השלישי גדלו הכנסותיה של אוטודסק בכל אזורי העולם, כולל עלייה של 25% באזור אסיה/פסיפיק.

ההסכם בחברת איבריה בסכנה לאחר כשלון השיחות עם הטייסים

האיגוד המקצועי של הטייסים מסרב לקיצוץ של 15% בשכרם

מדריד (בלומברג). לאחר 13 שעות דיונים, לא הגיעו הנהלת איבריה ונציגי הטייסים להסכמה בנושא קיצוצים בשכר. כישלון זה מסכן את ההסכם הראשוני לקיצוץ בהוצאות שהושג ביום שלישי עם איגודים מקצועיים אחרים בחברה. הקיצוצים נועדו להציל את החברה מפשיטת רגל ולהבטיח הזרמת סיוע ממשלתי.

ביום שלישי הגיעה איבריה להסכם עם האיגודים המקצועיים הראשיים בחברה, UGT ו־CCOO, שכלל קיצוצים בשכר בשיעור ממוצע של 8% ופיטורים של כ־3,500 מתוך 24 אלף עובדי החברה. על פי ההסכם, יוטל עיקר נטל הקיצוצים על העובדים בעלי השכר הגבוה ביותר.

הטייסים, המרוויחים בממוצע 18 מיליון פסטה (137 אלף דולר) בשנה, יצטרכו לספוג קיצוצים של עד 15%. Sepla, האיגוד המקצועי המייצג את 1,100 הטייסים של איבריה, דחה את התוכנית.

האיגודים המקצועיים הכירו בכך שאין מנוס מקיצוץ בשכר. הם הביעו נכונות להשלים עם קיצוצים נוספים בשכר, אך אמרו כי תוכניתה של ההנהלה לא תוכל להפוך את החברה לרווחית.

איבריה זקוקה לתמיכת הטייסים בתוכנית בטרם תוכל לקבל את אישורה של הנציבות האירופית, הגוף המבצע של האיחוד האירופי, להזרמת סיוע ממשלתי בסך מיליארד דולר.

נשיא איבריה, חאוויר סאלאס, אמר כי החברה תפשוט באפריל את הרגל אם לא יוזרם לה הון נוסף. סאלאס אמר כי כשלון המשא ומתן עם הטייסים עלול לאיים על יישום התוכנית ועל קבלת האישור המיוחל מהנציבות.

אין ספק כי התבטאויותיו הפסימיות של סאלאס נועדו ליצור תחושה של דחיפות. לאיבריה סיכוי טוב יותר לקבל את אישורה של בריסל לסיוע הממשלתי אם תגיש את בקשתה לפני סוף ינואר, והיינו, כל עוד מארסלינו אורחה הספרדי יכהן כנציב התחבורה של הנציבות האירופית.

חברת התעופה הספרדית נפגעה מכל "המכות היחידות שמרוץ לשליטתה של חברת תעופה" המקנות לה זכות, על פי הודעה אותה פרסם אורחה לפני שבועיים, לקבל מהנציבות אישור לסיוע ממשלתי. היא סובלת ממיתון עמוק במשק הספרדי, מפיחותים בערכה של הפסטה ומהפסדים כבדים בתקופת מלחמת המפרץ.

פקידים באיבריה אמרו כי הם מעוניינים להגיש עד סוף השנה לאיחוד האירופי תוכנית התייעלות, עוד לפני תום תקופת כהונתו של אורחה. אורחה אמר כי הוא מקווה שאיבריה תגיש את בקשתה לפני שיעזוב את תפקידו.

לופטהאנזה וסא"ס עשויות להודיע בימים הקרובים על הסכם לשיתוף פעולה

קופנהאגן (בלומברג). לופטהאנזה וסא"ס, חברות התעופה הלאומיות של גרמניה וסקנדינביה, עשויות להכריז בהקדם על כריתת ברית, כך דיווח אתמול היומן הכלכלי הדני "בורסן".

על פי העיתון, פרטי התוכנית כבר מגובשים ויתפרסמו במהלך הימים הקרובים.

"בורסן" דיווח בשבוע שעבר כי שלוש החברות האמהות של סא"ס בשוודיה, דנמרק ונורווגיה אישרו את תוכנית שיתוף הפעולה עוד ב־9 בנובמבר.

העיתון הוסיף אתמול כי בפגישה של דירקטוריון החברה, הוחלט כי סא"ס תודיע על דבר ההסכם רק בתחילת דצמבר. לדברי העיתון, ייתכן כי הסיבה לכך היתה רצונה של סא"ס שלא לעורר רגשות לאומיים בנורווגיה לפני ה־28 בנובמבר, מועד משאל העם בו הצביעו אזרחי המדינה נגד הצטרפותה לאיחוד האירופי.

הידיעות על החתימה הצפויה על הסכם שיתוף הפעולה בין חברות התעופה שודרו לראשונה בטלוויזיה הדנית ב־23 בנובמבר. מאז הופיעו ידיעות דומות גם בשני עיתונים.

לופטהאנזה וסא"ס הכחישו כי הן עומדות לשתף פעולה, אך אישרו כי הן מקיימות שיחות ביניהן.

ג'נרל מוטורס תנסה למנוע כנס ציבורי בנושא החזרת טנדרים לתיקון

דטרויט (בלומברג). חברת ג'נרל מוטורס (GM) מאיימת לבקש צו מניעה שיאסור על קיומו של כנס ציבורי בשבוע הבא בו אמורה להידון סוגיית החזרת הטנדרים מהדגמים הישנים, אלא אם יבטיחו פקידי ממשלה כי החברה תוכל להגן על עצמה מהאשמות כי הטנדרים אינם בטוחים.

הכנס, שאמור להיפתח ב־6 בדצמבר בוושינגטון, עשוי להימשך שבוע שלם, כך אמרו פקידים בחברה לכתבים בתדרוך שהתקיים במשרדיה בדטרויט.

GM כבר ניסתה כמה פעמים למנוע את הכנס, כולל פנייה ישירה לנשיא קלינטון, שנענתה בשלילה. החברה אמרה כי היא מעדיפה לפנות ישירות לבית המשפט כדי ליישב את המחלוקת, וכי היא מעוניינת למנוע מה שכינה מנהל אחד בחברה "קרקס" שיוכל רק להזיק לשמה הטוב.

מנהל בכיר ב־GM אמר כי החברה תסכים לכנס רק אם "יתנהל בצורה אחראית".

שר התחבורה האמריקני, פדריקו פניה, הוא שהחליט על קיום הכנס. בהודעתו מחודש שעבר, קבע פניה כי מיקום מכלי הדלק בטנדרים מדגם שברולט ו־GMC, משנות ייצור 1973–1987, מסוכן מכיוון שהם עלולים להתלקח בהתנגשויות צדיות, וכי בהחלט ייתכן כי החברה ידעה על הבעייה עוד לפני שנים.

GM טוענת כי הטנדרים, ש־5 מיליון מהם נוסעים עדיין בדרכים, עמדו בכל אמות המידה הבטיחותיות שהיו בתוקף בעת ייצורם, וכי פניה אינו יכול לשנות את אמות המידה הללו בדיעבד.

ב־17 בנובמבר הגישה GM תביעה בדטרויט נגד פניה והרשות האמריקנית למלחמה בתאונות דרכים, בה נטען כי אין לפניה זכות לדרוש ממכוניות ומשאיות מדגמים ישנים לעמוד בדיעבד באמות מידה בטיחותיות חדשות וקפדניות יותר.

באפריל 1993 ביקש משרד התחבורה מג'נרל מוטורס להחזיר מרצונה החופשי את כל הטנדרים. החברה סירבה, וכיום שבה והדגישה כי אם יהיה צורך בכך, היא תיאבק בדרישה להחזיר את הטנדרים גם בבית המשפט העליון.

עלייה של 47% ברווח הנקי של יצרנית המטוסים הקנדית בומברדייר

מונטריאול (בלומברג). חברת בומברדייר דיווחה על עלייה של 47% ברווחיה ברבעון השלישי של השנה.

החברה ממונטריאול דיווחה גם על רכישת מניות מיעוט של 25% מחברת נובהדבאס, יצרנית אוטובוסים קנדית המובילה בשוק של צפון אמריקה.

רווח בסך 58 מיליון דולר

הרווח הנקי עלה ברבעון האחרון ל־57.9 מיליון דולר קנדי (42.3 מיליון דולר), בהשוואה ל־39.5 מיליון דולר קנדי בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות עלו ב־13%, מ־1.15 מיליארד דולר קנדי ל־1.3 מיליארד דולר קנדי.

בומברדייר מסרה כי שילמה 7.2 מיליון דולר תמורת מניותיה של נובהדבאס וכי השקיעה 8 מיליון דולר נוספים באופציות לחמש שנים.

80% מן המכירות בחו"ל

את האופציות ניתן להמיר ל־14% נוספים ממניות נובהדבאס. בומברדייר גם רכשה אופציה לקניית 61% הנותרים ממניותיה של נובהדבאס במהלך שנת 1998.

בומברדייר מייצרת קרונות רכבת, מטוסים, מפלסות שלג וסירות מנוע. כ־90% מהכנסותיה הן ממכירות מחוץ לקנדה.

חברת נובהדבאס מסנט יוסטאש, קוויבק, מעסיקה כאלף איש והכנסותיה השנתיות מסתכמות ב־300 מיליון דולר. בנוסף לאוטובוסים, מייצרת נובהדבאס משאיות כיבוי־אש וכלי רכב לנמלי תעופה.

הרווח הנקי של בומברדייר עלה בתשעת החודשים הראשונים של השנה מ־117.9 ל־164.8 מיליון דולר קנדי. הכנסותיה עלו באותה התקופה מ־3.25 ל־3.63 מיליארד דולר קנדי.

פרויקט של אפל, יבמ ואיי־טי־אנד־טי לגישור בין רשתות תקשורת

מאת אבי בליזובסקי

אפל הכריזה באחרונה על החלטה לשתף פעולה עם איי־טי־אנד־טי, יבמ וסימנס בפרויקט Versit. מטרת פרויקט מתכבדי זה לספק מפרטים לשילוב הקישוריות בין מחשבים קיימים ועתידיים בתחום התקשורת, כולל שירותי תקשורת.

במסיבת עיתונאים בניו יורק הבליט מייקל ספינדלר, מנכ"ל אפל, את מחויבות החברה לכך שהמקינטוש ישמש כבסיס המחשובי למגוון רחב של מוצרי ושירותי תקשורת, כגון: טלפונים, מערכות PBX (מרכזות תקשורת) ועזרים דיגיטליים אישיים. אפל הודיעה על תוכניות לכך מוצרים התואמים ל־Versit.

"ההכרזה של אפל בעלת חשיבות רבה לחברה כמו ההכרזה על פיתוח שבבי ה־Power P.C.", אמר פול קנט, מנכ"ל חברת מקסיקטיסי. "מחויבותה של אפל כאחת מהמייסדות של Versit תתרום לכך שמוצרי אפל יקבלו הכרה רחבה יותר כמובילים בתחום התקשורת הבין־אישית".

בעתיד הקרוב מתכוננת אפל להציע מוצרים המיועדים לפרויקט Versit בתחומים הבאים: קישוריות, חילופי מידע אישי, שילוב של טלפון ומחשב, ועידות וידיאו והעברת מסרים. בתחום הקישוריות כבר הכריזה אפל על ממשק הג'יאופורט (Geoport) למחשבי המקינטוש.

Geoport הוא הממשק היחיד בעל יכולת קישור טורית המתוכננת לקשר למעשה כל פלטפורמה אחרת בעולם.

עלייה של 29.4% במכירות בוקה ברבעון השלישי

מאת אבי בליזובסקי

חברת בוקה מפלורידה, ארה"ב, דיווחה על עלייה של 29.4% במכירות ברבעון השלישי של 1994 לעומת התקופה המקבילה אשתקד. המכירות ברבעון הגיעו ל־20.5 מיליון דולר, לעומת 19.1 מיליון דולר ברבעון השני. הרווח הנקי ברבעון עלה ב־8.2% לעומת הרבעון השלישי אשתקד והגיע ל־1.32 מיליון דולר. ברבעון השני עמד הרווח הנקי על 1.17 מיליון דולר. הרווח למניה עלה מ־0.14 דולר בתקופה המקבילה אשתקד ל־0.16 דולר.

נשיא בוקה, טוני ולנסקי, אמר כי היעד המרכזי כעת הוא הרחבת נתח השוק של החברה והעלאת הרווח למניה.

בוקה, מוכרת כיום כספקית גדולה של מוצרי תמיכה. החברה, שהוקמה ב־1985, מתכננת, מייצרת ומשווקת מוצרי חומרה המרחיבים את יכולות הביצועים של מחשבים אישיים ושל רשתות. בין מוצריה כיום ניתן למצוא מתאמים לגרפיקה ווידיאו, מוצרי תקשורת מידע (על ידי פקס, מודם, צליל), מוצרי תשומה/תפוקה ותקשורת למשתמשים רבים ברשת LAN. לדברי ולנסקי שואפת בוקה כעת להתרחב בתחום מאגרי המידע התקשורת.

עלייה פי 4 ברווחי חברת הכימיקלים הגרמנית הוש

פרנקפורט (בלומברג). ענק הכימיקלים והתרופות הגרמני הוש מסר כי רווחיו לפני מס עלו ברבעון השלישי ביותר מפי ארבעה, בזכות ביקוש חזק בחו"ל.

הרווחים עלו ל־605 מיליון מארק (385 מיליון דולר), בהשוואה ל־143 מיליון מארק בתקופה המקבילה אשתקד.

"השיפור ברווחים יימשך ללא ספק ברבעון הרביעי, ובשנה הבאה אני צופה כי העלייה תהיה ברווחים תימשך", אמר מנכ"ל החברה, יורגן דורמן, במסיבת עיתונאים. לדבריו, הרווח לפני מס יעלה השנה על 2 מיליארד מארק.

סכום זה יהווה עלייה של 63% בהשוואה לרווחי הוש בשנה שעברה, שהסתכמו ב־1.227 מיליארד מארק, והוא עולה בהרבה על תחזיתו של דורמן.

הרווח לפני מס בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה עלה ב־83%, ל־1.69 מיליארד מארק, בהשוואה ל־924 מיליון מארק בתקופה המקבילה אשתקד.

המכירות ברבעון השלישי עלו ב־8%, ל־11.720 מיליארד מארק, בהשוואה ל־10.843 מיליארד מארק בתקופה המקבילה אשתקד.

עלייה ברווחי אטריה סופטוור ברבעון השלישי של '94

מאת אבי בליזובסקי

חברת התוכנה אטריה ATRIA SOFTWARE דיווחה על עלייה של 265% ברווחים ועלייה של 112% בהכנסות ברבעון השלישי של '94, לעומת הרבעון המקביל אשתקד. הרווח הנקי הגיע ל־946 אלף דולר והמכירות ל־5.423 מיליון דולר. בשלושת הרבעונים הראשונים של '94 גדלו רווחי החברה ב־376% ל־2 מיליון דולר, והכנסותיה גדלו ב־128% ל־13.8 מיליון דולר.

"התוצאות הפיננסיות של הרבעון נבעו מהמכנות של לקוחות קיימים והרבה לקוחות חדשים", אמר פול לוין, מנכ"ל אטריה.

פורד תספק למאזדה מכוניות לשוק האירופי

לונדון (בלומברג). חברת פורד מסרה כי תייצר ותספק לחברת מאזדה כ־25 אלף מכוניות קטנות למכירה בשוק האירופי.

פורד, המחזיקה ב־24.5% ממניות מאזדה, הגדילה אשתקד את שליטתה הניהולית בחברה לאחר ירידה במכירות החברה היפנית ולאחר שבנק סומיטומו, הבנק הנושה שלה, ביקש את סיועה של פורד למאזדה.

מנהלים בחברה סירבו למסור האם ההסכם מבשר על סיוע נוסף למאזדה, יצרנית המכוניות היפנית הגדולה הרביעית ללא מפעל באירופה, שנפגעה משערו הגבוה של הין בהשוואה למטבעות האירופיים.

פורד מסרה כי תייצר את מכוניות הפייסטה באחד ממפעליה באירופה, אך לא הוסיפה פרטים. פורד מייצרת את הפייסטה בדאגנהאם (בריטניה), בולנסיה (ספרד) ובקלן. המשלוחים יתחילו בסוף השנה הבאה.

הדגם בו מדובר יהיה פייסטה שתעוצב מחדש על ידי מאזדה ושתישא את סמל החברה. פורד עצמה צפויה להכניס בשנה הבאה שינויים בדגם הפייסטה.

מכירותיה של מאזדה באירופה ירדו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב־10%, ל־141 אלף מכוניות, בעוד שבסך הכל ירדו מכירותיהן של מכוניות יפניות באותה התקופה ב־7%.

תומסון תסגור את העיתון "אושאווה טיימס"

טורונטו (בלומברג). חברת תומסון תסגור ביום ראשון את העיתון "אושאווה טיימס" שבבעלותה לאחר שהשביתה עליה הכריזו 80 עובדיו נכנסה לשבועה הרביעי, כך נמסר בעיתונות הקנדית. העיתון בן 123 השנה, היוצא לאור באושאווה, אונטריו, נהנה מתפוצה של כ־21 אלף עותקים.

חברת תומסון מטורונטו, המוציאה לאור עיתונים בקנדה, ארה"ב ובריטניה, אמרה כי ההצעה הסופית, בה דובר על הקפאת משכורות למשך שלוש שנים, נדחתה.

בניסיון למקד את תשומת הלב בעסקי המידע ולא בעסקי [illegible] הנסיעות שלה, הגישה תומסון החודש הצעת רכישה לקבוצת סטאס, ספקית המידע הרפואי, בסך 339 מיליון דולר.

הודעה לציבור

בדבר פרסום תשקיף של

להק - תיירות קרן נאמנות

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 31 לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד–1994, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש ע.נ. כל יחידה רשומות על שם, אך לא פחות מ־10 יחידות ברכישה אחת, במחירי יחידה משתנים, כמפורט בפרק 2 בתשקיף.

היחידות המוצעות

הצעה במחיר מופחת

החל מ־1.12.94 משעה 8.30 ועד 31.12.94 בשעה 12.30, מוצעות היחידות כל אחת תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 0.25%.

הצעה רגילה

החל מ־31.12.94 משעה 12.30 ועד 30.11.95 בשעה 12.30, מוצעות היחידות כל אחת תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בתשקיף בעמ' 3.

מדיניות ההשקעות

על-פי הסכם הקרן, תשקיע הקרן לפחות 40% מסך נכסיה בניירות-ערך של חברות הפועלות בענפי התיירות והמלונאות, התחבורה ואיכות הסביבה, בארץ ובחו"ל.

הוראות הסעיף הנ"ל ניתנות לשינוי ללא כינוס אסיפה כללית של בעלי היחידות.

על־פי המדיניות הנוכחית תשקיע הקרן לפחות 60% מסך נכסיה בניירות־ערך של חברות הפועלות בענפי התיירות והמלונאות והתחבורה הקשורה בתיירות, בארץ ובחו"ל.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה בניירות־ערך זרים.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות (OPTIONS). על אופציות ועל גורמי הסיכון הכרוכים בהם, ראה עמ' 12–13 בתשקיף.

יתרת ההשקעות תהיה לפי שיקול דעתו של מנהל הקרן.

אם תשונה מדיניות ההשקעות של הקרן, כך שהשקעות הקרן בענפים המפורטים לעיל יורדו מתחת ל־50% מסך נכסי הקרן, ידאג מנהל הקרן לשינוי שם הקרן.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויודיע על כך בפרסום בשני עיתונים יומיים לפחות, בעלי תפוצה רחבה, היוצאים לאור בישראל בשפה העברית (להלן - "פרסום בעתון") שבעה ימים מראש.

הרכב ההשקעות, בממוצע באחוזים מסך נכסי הקרן, מתאריך 2.1.94 (יום ראשון להפעלת הקרן) ועד 30.9.94 (לפי החזקותיה בסוף כל חודש), היה כדלקמן:

במניות וני"ע של חברות הפועלות בתחומי ההשקעות כ־68% (ני"ע זרים הנסחרים בחו"ל כ־6%). במזומן כ־16%.

באגרות־חוב להמרה כ־3%.

במניות אחרות כ־13%.

מנהל הקרן אינו מתחייב על שעורי השקעה אלה בעתיד.

שכר מנהל הקרן והנאמן

על פי הסכם הקרן, מנהל הקרן זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של 5% משווים השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן והנאמן זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של - 0.5% משווים השנתי הממוצע של סך נכסי הקרן.

כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), יהיה שכרו של מנהל הקרן בשיעור של 1.8% ושכרו של הנאמן יהיה בשיעור של 0.1%.

פרטים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה למדדים אחרים:

	השינוי ב־% בתקופה בין 30.9.94 - *2.1.94
מחיר הפדיון של היחידות	-35.5
מדד כל המניות והמירים	-33.1
מדד המחירים לצרכן	10.5

עותקים מהתשקיף ומהיתר רשות ניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק אמריקאי ישראלי בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

בקשות להזמנת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מנהל הקרן: להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

* היום הראשון להפעלת הקרן

1 בדצמבר 1994

להק ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

הודעה לציבור

בדבר פרסום תשקיף של

עדיף פ.ק.ן - קרן להשקעות משותפות בנאמנות

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 31 לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד–1994, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש ע.נ. כל יחידה רשומות על שם, בנות 10 יחידות, או כפולה של 10 יחידות, במחירי יחידה משתנים, כמפורט בפרק 2 בתשקיף:

היחידות המוצעות

הצעה במחיר מופחת

1. כל עוד לא יוחלט אחרת, החל מ־1.12.94 משעה 8.30 ועד 30.11.95 בשעה 10.00, מוצעות היחידות כל אחת בימים 19–20–21 של כל חודש, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, ללא תוספת הוספה. על כל שינוי מהאמור לעיל, יודיע מנהל הקרן באמצעות פרסום בעתון.

2. החל מ־1.12.94 משעה 8.30 ועד 31.12.94 בשעה 10.00, (לגבי הימים 21,20,19 בדצמבר 1994, ראה סעיף 1 לעיל) מוצעות היחידות כל אחת תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 0.25%.

הצעה רגילה

החל מ־31.12.94 משעה 10.00 ועד 30.11.95 בשעה 10.00, מוצעות היחידות כל אחת תמורת תשלום "מחיר היחידה" כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בתשקיף.

מדיניות ההשקעות

על-פי הסכם הקרן, ועל־פי המדיניות הנוכחית תשקיע הקרן את נכסיה, כדלקמן: בין 50% לבין 90% מסך נכסי הקרן יהיו במניות.

הוראות סעיף זה ניתנות לשינוי על־ידי תיקון הסכם הקרן ללא צורך בכינוס אסיפה כללית של בעלי היחידות.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה בניירות־ערך זרים הנסחרים בחו"ל.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות (OPTIONS). על אופציות וגורמי הסיכון הכרוכים בהשקעה בהן ראה עמ' 19 בתשקיף.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות כאמור לעיל, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויודיע על כך בפרסום בשני עיתונים יומיים לפחות, בעלי תפוצה רחבה, היוצאים לאור בישראל בשפה העברית (להלן - "פרסום בעתון") שבעה ימים מראש.

הרכב ההשקעות בממוצע באחוזים מסך נכסי הקרן, בשנה האחרונה שנסתיימה ב־30.9.94 (לפי החזקותיה בסוף כל חודש), היה כדלקמן:

במניות כ־79%.

במזומן כ־13%.

באגרות־חוב בלתי צמודות (מק"מ) כ־6%.

בניירות־ערך ישראלים הנסחרים בחו"ל כ־2%.

מנהל הקרן אינו מתחייב על שעורי השקעה אלה בעתיד.

שכר מנהל הקרן והנאמן

על פי הסכם הקרן, מנהל הקרן זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של 3% משוויים השנתי הממוצע של סך נכסי הקרן והנאמן זכאי לקבל שכר שנתי של - 0.5% משוויים השנתי הממוצע של סך נכסי הקרן.

כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), שכרו של מנהל הקרן יהיה 2.5% ושכרו של הנאמן 0.1% [עד ל־6.11.94 (כולל), היה שכרו של מנהל הקרן 1.8%].

פרטים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה למדדים אחרים:

	השינוי ב־% בשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 1994	1993
מחיר הפדיון של היחידות	-24.9	25.0
מדד כל המניות וההמירים	-23.6	43.1
מדד המחירים לצרכן	13.8	10.4

עותקים מהתשקיף ומהיתר רשות ניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

בקשות להזמנת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מנהל הקרן: פועלים - קרנות נאמנות בע"מ

1 בדצמבר 1994

פועלים קרנות נאמנות פ.ק.ן

هكذا في الأصل

هكذا من الأصل

בעולם

"אז אנחנו פאוסט"

Forbes

האם נתנה וסטינגהאוס יותר מדי כדי לקבל עסקת מיזם משותף הדרושה לה מאוד בסין? ייתכן שכן, וייתכן שלא

בתחילת של השנה שעברה היו ליו"ר של חברת וסטינגהאוס אלקטריק הרבה סיבות לדאגה. ששה חודשים עברו מאז המנהל לשעבר בפפסיקו הוליך את היו"ר המודח פול לגו בקונצרן החשמלי בעל מכירות בשווי 9 מיליארד דולר, שכמעט נקלע לבית המשפט לפשיטות רגל ב-1993. אבל זמן קצר לאחר מכן השתנה מזלו.

וסטינגהאוס הישנה והמגושמה הצליחה להשיג הישג גדול כאשר זכתה במסלול הפנימי במירוץ למכירת ציוד לייצור חשמל לרפובליקה העממית של סין. אם באמר שוהו שוק בעל פוטנציאל גדול נמצא בלשון המעטה. ל-300 מיליון סינים אין אפילו נורות חשמל והמדינה רוצה להכפיל את תפוקת החשמל שלה בתוך 10 שנים, בעלות של כ-200 מיליארד דולר. עד 1997 יכול מבצע זה להוסיף מיליארד דולר להכנסה בסך 2 מיליארד דולר של וסטינגהאוס מעסקי ייצור החשמל שלה.

ג'ורדן היה זקוק מאוד להצלחה הזאת. היה עליו לפרק את היחידה הפיננסית של וסטינגהאוס, שכמעט שהביאה את החברה לפשיטת רגל בשל השקעות רעות באג"ח זבל ובנדל"ן, ובאמצעות קיצוצים והסכנות הוא הצליח לקצץ בחצי את חובה של החברה, ל-3.3 מיליארד דולר. אבל בדרך היה עליו לדלל את הון בעלי המניות כדי לגייס הון חדש והגדיל את מספר המניות המונפקות ב-9%, ל-430 מיליון מניות. מעל החברה תלויה גם חרב נוספת, חבות פנסיה בלתי ממומנת בסך 900 מיליון דולר. "בעלי המניות שלנו אכלו אותה", אומר ג'ורדן. "אנחנו חייבים לשפר את ביצועינו. המפתח הוא עסקי החשמל באסיה."

עד לפני שנתיים היו רק תקוות קלושות לחדור לשוק הסיני. כן, היה שם צורך בחשמל, אבל לא היה כסף. אז גילתה סין את היתרונות של יוזמה פרטית. ב-1992 הציעו הביורוקרטים הסיניים להכניס את שתי יצרניות הטורבינות של המדינה, שנחאי אלקטריק והרבין אלקטריק, למיזמים משותפים עם חברות זרות שיספקו את הכסף והידע הטכנולוגי. זה גרם למירוץ מטורף של חברות כמו ג'נרל אלקטריק, אסיא בראון בובארי (ABB), GEC משוייץ, אלסתום הצרפתית-בריטית וסימנס הגרמנית. על הפרק עמד הון עתק. מדובר היה לא רק בשוק הסיני אלא גם במקום של ייצור בעלות נמוכה כקרש קפיצה לשאר מדינות אסיה.

ג'ק ולש בכבודו ובעצמו נסע פעמים אחדות לסין כדי להציע את ג'נרל אלקטריק. ממשלות צרפת וגרמניה הציעו סיוע במיליארדי דולרים כדי לעזור לחברות שלהן.

וסטינגהאוס היתה סוס שחור, אבל היה לה יתרון חשוב. היא חיזרה בסבלנות אחרי הסינים מאז שנות ה-30 וה-40, כאשר הכשירה יותר מ-500 מהנדסים סינים צעירים. רבים מאותם מתלמדים – האנשים הטובים והמוכשרים ביותר של סין באותם הימים – היו בעמדות מפתח ב-1980 כאשר וסטינגהאוס ניצחה את ג'נרל אלקטריק ברישיון ראשוני לייצור טורבינות קיטור עם בייג'ין.

> לגבי מייקל ג'ורדן העסקה היתה שווה את המחיר. האם הוא נתן לסינים יותר מדי כדי לקבל את העסקה? ג'ורדן מחייך ואומר, "אז אנחנו פאוסט, או מה?"

בעסקה זו מ-1980 נזרעו הזרעים הראשונים להצלחתה של וסטינגהאוס ב-1994. החברה למדה להבין עד כמה רוצים הסינים יותר מאשר את הטורבינות הטובות ביותר במחירים הזולים ביותר. הם גם רצו להשתמש בפרויקט כדי ללמוד ולשפר את הטכנולוגיה שלהם. תוכניתה של ג'נרל אלקטריק ב-1980 היתה הגיונית למדי: היא תספק את חלקי הטורבינות המתוחכמים יותר מארצות הברית, ותניח לסינים לייצר את החלקים הפשוטים יותר. אבל, הצרה היתה שבאמת לא היה הגיון. הנה מה שאיפה לאוכיח. וסטינגהאוס הציעה לעזור לסינים לייצר את הטורבינות שלהם מן ההתחלה. נדרשו כמה שנים קשות, אבל ב-1987 מסרה שנחאי אלקטריק את טורבינת הקיטור הראשונה שלה בעלת הספק של 300 מגהוואט, בתכנונה של וסטינגהאוס. זו היתה הרכבה עדינה של להבי טורבינה מדויקים ביותר והצמדה מסובכת אותם. והיא פעלה.

בדרך הכשירה וסטינגהאוס עוד 1,200 מהנדסים סינים. הם הגיעו בקבוצות של 20–30 תלמידים למשך שנה אחת כדי ללמוד את ייצור הטורבינות במפעליה של וסטינגהאוס באורלנדו, פלורידה ובוינסטון סאלם בצפון קרוליינה. זה היה תהליך ארוך ויקר שאכל את כל הסכום של 40 מיליון דולר שקיבלה וסטינגהאוס ב-1980 בדמי רישיון. לפיכך וסטינגהאוס הפסידה כסף בעסקה הזאת, אבל הרווח הגיע מאוחר יותר.

וסטינגהאוס קיוותה שעסקת הרישיון הראשונה תוליך בתוך שנים אחדות למיזם משותף עם הסינים. לאמיתו של דבר נדרשו לכך 14 שנה.

> וסטינגהאוס היתה סוס שחור, אבל היה לה יתרון חשוב. היא חיזרה בסבלנות אחרי הסינים מאז שנות ה-30 וה-40, כאשר הכשירה יותר מ-500 מהנדסים סינים צעירים. רבים מאותם מתלמדים היו בעמדות מפתח ב-1980

השותפות הראשונה הוקמה בשנה שעברה. וסטינגהאוס קיבלה רשות למיזם משותף של 50–50 עם חברת לונג יאנג, כדי לשפר 150 טורבינות קיטור בלתי יעילות בעלות הספק של 200 מגהוואט, שתוכננו על ידי הרוסים. לפני זמן קצר הענק החוזה הראשון לשיפור הטורבינות. עסקות נוספות באו לאחר מכן: ג'ורדן הצטרף למסעו של שר המסחר האמריקני רון בראון לסין בקיץ האחרון, וחתם אישית על חוזים בסך 140 מיליון דולר לשתי טורבינות קיטור בהספק של 350 מגהוואט שייוצרו בארצות הברית בשביל תחנת כוח חדשה על הנהר יאנגצה.

בנסיעה זו הגשימה לבסוף וסטינגהאוס את מטרתה העיקרית – מניות בשיעור של 35% בשנחאי אלקטריק. העלות: 100 מיליון דולר, שישמשו להכפלת כושר הייצור של שנחאי לטורבינות בהספק של 6,000 מגהוואט בשנה. בנוסף תייצר השותפות טורבינות גז חדשות, גנרטורים ומערכות קיטור לתחנות כוח גרעיניות – שגם על הקמתן מתחרה וסטינגהאוס.

לזמן מה נראה היה שהחברה תשיג גם חלק בחברה השנייה בגודלה, הרבין אלקטריק, דבר שיעניק לה גישה לשני שלישים מן השוק הסיני. אבל בייג'ין אינה מעוניינת כל כך להעניק עוצמה רבה לחברה אחת. במקום זאת ייתכן שהרבין תיכנס למיזם משותף עם ג'נרל אלקטריק, ABB או סימנס. או שהחברה תמכור מניות ישירות לציבור ותפתח את השיפורים שלה לטורבינות של וסטינגהאוס. אחרי שנחאי אלקטריק הקפיאה בייג'ין מיזמים משותפים אחרים.

לעת עתה, לפחות, וסטינגהאוס היא הראשונה בסין, והדבר נתן לה תנופה נחוצה מאוד. מודה ג'ק ולש, היו"ר של ג'נרל אלקטריק: "וסטינגהאוס עשתה עבודה מצוינת בסין".

המפתח היה הבנת הקדימויות של סין. האחרים רצו בשליטה מוחלטת, אבל וסטינגהאוס הסכימה ל-35% בלבד. אחרות הבטיחו גם יותר מטבע זר מיצוא, אבל וסטינגהאוס הסכימה להתמקד קודם בחשמולה של סין.

עכשיו יהיה על וסטינגהאוס להפוך את ההזדמנות הזאת לרווחים ריאליים. 13,000 העובדים של שנחאי אלקטריק מקבלים שכר עלוב, אבל הפריון שלהם נמוך. המפעל עצמו סובל מכמה הפסקות חשמל ארוכות מדי חודש בשל המחסור בחשמל. תמיד חסר לו כסף משום שלקוחותיו שבבעלות הממשלה מאחרים בתשלומיהם. אבל ראש מחלקת ייצור החשמל של וסטינגהאוס, פרנק באוקס, אינו נראה מודאג. "שנחאי עשתה עבודה מצוינת", הוא אומר בדיפלומטיות. "אני לא מודאג בקשר לרווחים".

אבל מוטב להם לרווחים שיתחילו להגיע. כאשר וסטינגהאוס עמדה על סף פשיטת רגל, התחילו מקורבים סינים לשאול שאלות נוקבות בקשר ליכולתה של החברה לשרוד. כדי לסלק את חששותיהם [illegible] ג'ורדן כמאורס מניות בכירות הממירות בסכום של 500 מיליון דולר, אף שוסטינגהאוס לא היתה זקוקה לכסף ולא רצתה בדילול נוסף של מניותיה. אבל לגבי מייקל ג'ורדן העסקה היתה שווה את המחיר. האם הוא נתן לסינים יותר מדי כדי לקבל את העסקה? ג'ורדן מחייך ואומר, "אז אנחנו פאוסט, או מה"

מלחמת מודעות הלוח

Forbes

לגבי העיתונים היומיים, הבלתי יאמן קורה: מתחרים זולים גונבים מהם את מודעות הלוח בעלות הרווחים השמנים

כאשר יש מכירות גדולות של מכוניות, התעסוקה חזקה למדי ואנשים קונים ומוכרים בתים ומשכירים דירות, צריכים העיתונים היומיים לעשות הון ממודעות לוח. הם מרוויחים, אבל מצד שני אינם מרוויחים. לדברי התאחדות העיתונים של אמריקה השנה צריכה להפיק את הצמיחה הגדולה ביותר של מודעות לוח מאז 1988. אבל למרות זאת לא יעברו הכנסות העיתונים ממודעות לוח את השיא שהשיגו ב-1989 – 11.9 מיליארד דולר – וזה בלי התאמה לאינפלציה.

הבעיה: כמה הכנסות חשובות של מודעות לוח, ובעיקר מודעות של דירות ובתים, בורחות מן העיתונים. באטלנטה, למשל, משך פעם העיתון "אטלנטה ג'ורנל־קונסטיטיושן" כמעט 90% מן המודעות להשכרת דירות. "היום יש לנו כ-20%", מרוח מנהל מודעות הלוח של העיתון, רון ולש. אחד המפרסמים, סוכנות הנדל"ן קולדוול בנקר, פירסם פעם בעיתון מודעות בשווי 25,000 דולר לחודש. עכשיו הם מוציאים כ-12,000 דולר על מודעות בעיתון. אומר ולש: "אני בעסקי הלוח כבר 25 שנה ומעולם לא ראיתי כל כך הרבה תחרות".

באמת תומס מור, סגן הנשיא של העיתון "סטאר־טריביון" ממיניאפוליס: "איבדנו כמחצית מעסקי מודעות הלוח שלנו".

כדי לראות לאן הלכו העסקים צריך להיכנס למרכול של קרוגר באטלנטה ולפנות למה שקמעונאים מכנים "אזור הסחורה התפשרית" – השטח שבין הקופות והדלת, שם אפשר לקחת כל דבר שאינו מוסמר למקום. שם יש ערימות של כתבי עת חינם.

מחירו של עמוד במהדורת אטלנטה של "להשכרה", למשל, הוא 600 דולר או פחות, בהשוואה ל-6,000 דולר ויותר למודעה בשטח דומה ב"אטלנטה ג'ורנל־קונסטיטיושן". ליתר יש כמובן הרבה יותר קוראים, אבל כתב העת הניתן חינם מגיע אל קהל המתמקד ביותר.

> בנקודה זו במלחמה נראה שהקרב האמיתי הוא על המפרסמים, ולא על הדרך כיצד להפיץ את מודעותיהם. 220 כתבי העת המקומיים של הארמון הומס מפרסמים עכשיו 600,000 כתובות של בתים לחודש

בכמה ערים מגיעים עכשיו כתבי עת אלה העוסקים בדיור ליותר מ-400 עמודים, וכמה מו"לים גדולים מתחילים לשלם תמורתם כסף גדול. בינואר מכרה חברת הארץ מאונטיין את "הארמון הומס" שלה לקבוצת יונייטד ניוזפייפר מבריטניה תמורת 100 מיליון דולר – פי 1.25 מן ההכנסות בשנה שעברה. בבעלותה של יונייטד יש כבר עיתון דומה אחר – "להשכרה". ובמאי קנתה K-3 של קלברג קראביס רוברטס את האוס פבלישינג, המו"ל של "אפרטמנטס גייד", תמורת 80 מיליון דולר – פי 1.5 מן ההכנסות.

> לדברי התאחדות העיתונים של אמריקה השנה צריכה להפיק את הצמיחה הגדולה ביותר של מודעות לוח מאז 1988. אבל למרות זאת לא יעברו הכנסות העיתונים ממודעות לוח את השיא שהשיגו ב-1989

לדברי נייג'ל רונלדסון, מנכ"ל קבוצת כתבי העת לפרסום של יונייטד בארצות הברית, עוד לפני רכישת "הארמון הומס" היה בשנה שעברה לכתבי עת אלה רווח נקי בסך 47 מיליון דולר על הכנסות בסך 156 מיליון דולר, המחלקה היתה הרווחית ביותר ביונייטד.

המו"לים של העיתונים היומיים אינם מקבלים מתוך כניעה את האיום של עיתוני החינם. רבים התחילו להוציא עיתוני חינם משלהם. במידה מסוימת זה הורס את מודעות הלוח שלהם לנדל"ן. אבל כפי שאומר מנהל מודעות הלוח, "אני מעדיף לעשות זאת במקום שהם יעשו לי את זה".

שניים מבין היוזמים הפעילים ביותר, קוקס אנטרפרייזס מאטלנטה ולנדמארק קומיוניקיישנס מנורפוק, וירג'יניה, יצרו שותפות כדי להרחיק את המתחרים במודעות רכב. אחרי שקנו כל אחד את כתבי העת המקומיים למודעות של מכוניות צירפו יחד המו"לים, לפני 3 שנים, את כותריהם והקימו את חברת טריידר פבלישינג.

שירותי טלפונים חדשים למכוניות ולמגורים, המבוססים על עיתונים, צצים בכל מקום. אבל מודעות לוח מקוונות, שעד לאחרונה פחדו מהן מנהלי העיתונים כאיום הפוטנציאלי הגדול ביותר על עסקיהם, אינן מצליחות. מתברר כי האמריקני הממוצע עדיין רגיל לחפש בעיין במקום להביט למחשב לבצע את החיפוש.

בנקודה זו במלחמה נראה שהקרב האמיתי הוא על המפרסמים, ולא על הדרך כיצד להפיץ את מודעותיהם. לדברי רונלדסון 220 כתבי העת המקומיים של הארמון הומס מפרסמים עכשיו 600,000 כתובות של בתים לחודש – מידע שאותו אפשר למסור בעיתון, בטלפון או במחשב או בטלוויזיה אינטראקטיבית. נשיא K-3, ג'יימס פארנסוורת, מסכים לדבריו. "למען האמת אני לא חושב שמודעות לוח יהיו אלקטרוניות בתוך זמן קצר. אבל זה לא משנה לנו. אם זה יעבור לאלקטרוניקה, אנחנו נהיה שם".

סוני מנהיגה באיטליה עבודה בימי שבת וראשון בלבד

מאת חולדה ליברמה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). סוני מייצרת באיטליה קלטות וידיאו לכל שוקי מערב אירופה. השנה גדלו המכירות ב-30% לעומת השנה שעברה והגיעו ל-590 מיליון דולר.

על רקע העלייה הזאת החליטה החברה ליישם תוכנית ייחודית, באישור האיגודים המקצועיים, ולהעסיק עובדים ימי שבת וראשון בלבד בשכר חודשי של כ-560 דולר.

דויטשה בנק רכש את בנק פופולרה לאקו האיטלקי

מאת חולדה ליברמה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). לבנק פופולרה מן העיר לאקו שבצפון איטליה יש 89 סניפים באחד מן האזורים העשירים באיטליה. באוקטובר השנה נמכר הבנק לדויטשה בנק הגרמני, והסכם המכירה נכנס אתמול לתוקף.

דויטשה בנק מחפש עכשיו בנקים איטלקיים אחרים שאותם יוכל לרכוש, בעיקר בצפון מזרח איטליה, השומר בראש רשימת המדינות בעלי התפתחות מהירה.

הצטרף לחברה ותיקה והיה שותף לצמיחתה
מעבדות רפא בע"מ
דרושים/ות
כלכלן/ית
להכנת דוחות וניתוחים כלכליים, תכניות עבודה בקרה תקציבית ועוד
• בעל/ת תואר ראשון בכלכלה, רצוי תואר שני במנהל עסקים.
• בעל/ת נסיון של שנתיים לפחות בתעשייה.
• בעל/ת נסיון עבודה עם גליונות אלקטרוניים (לוטוס, קוואטרו).
• ידיעת השפה האנגלית ברמה טובה. הכרת ענף התרופות יתרון. עד גיל 35.
המשרות לעיל הן משרות מלאות 5 ימים בשבוע על המועמדים להיות תושבי ירושלים והסביבה
קורות חיים בכתב יד בצירוף מסמכים רלוונטיים יש להפנות ל: מעבדות רפא בע"מ ת.ד. 405 ירושלים 91003 לידי הגב' פריחה אלבראנס
יש תרופה - רפא

הצטרף לחברה ותיקה והיה שותף לצמיחתה
מעבדות רפא בע"מ
דרושים/ות
למעבדה לפיתוח אנליטי
כימאי/ת אנליטי/ת
דרישות התפקיד:
• בעל/ת תואר ראשון או שני בכימיה.
• נסיון של שנתיים לפחות במערכות כרומטוגרפיה, GC, HPLC
• יתרון לבעל/ת נסיון בתעשייה הפרמצבטית או בתעשיה כימית.
המשרות לעיל הן משרות מלאות 5 ימים בשבוע על המועמדים להיות תושבי ירושלים והסביבה
קורות חיים בכתב יד בצירוף מסמכים רלוונטיים יש להפנות ל: מעבדות רפא בע"מ ת.ד. 405 ירושלים 91003 לידי הגב' פריחה אלבראנס
יש תרופה - רפא

את/ה בדיוק מה שאנחנו מחפשים!
צעיר/ה, אורגטי/ת ומסוגל/ת למכור אפילו אויר...
וגר/ה באיזור השרון, בוא/י לעבוד אתנו במכירות בתחום התקשורת המתפתחת.
סודיות מובטחת!
לפרטים, נא לפנות לאיילת, טלפון: 03-5255303

לחברת בניה
דרוש/ה
לביצוע פרויקטים באזור המרכז
מהנדס/ת
צעיר ונמרץ, בוגר/ת טכניון
לפנות בכתב יד
לת.ד. 35306 ירושלים

אלסוף מערכות בע"מ
Autodesk. Authorized Dealer
אם את/ה
איש/ת מקצוע בתחום התיב"מ. אלוף/ה באוטוקאד 12
בעל/ת נסיון בהדרכה - לעבודה בשעות הערב או הבוקר
נשמח לשבץ אותך בצוות המורים שלנו במרכז להדרכת אוטוקאד בסניפנו ברמת גן
03-5757356

אין לי! אין לי! אין לי!
זמן לבזבז!
הזמן יקר וצריך למכור אותו עכשיו!
אם את/ה גר/ה בת"א או סביבתה,
בוא/י לעבוד אתנו
במכירת זמן אויר לרדיו
עבודה מעניינת ודינאמית
עם אפשרות לקידום מהיר.
לפרטים, נא לפנות לאיילת בטלפון:
03-5255303

מוסד חורי וחינוך מתפתח בראשון לציון
מחפש מורים
* מתמטיקה * מחשבים
* פיזיקה * אנגלית
מורים בעלי נסיון בהגשה לבחינות בגרות וידע מקצועי ברמה גבוהה.
המעוניינים להצטרף לצוות מעולה לשנה"ל תשנ"ו יתקשרו לטלפון: 03-9674272 במשך כל היום
08-464947 בשעות הערב 08-525496 בשעות הערב

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל
החברה לפיתוח התיישבות
לתפקיד מעניין דרוש/ה
מנהל/ת מרכז לטיפוח יזמות בקרית שמונה ואצבע הגליל
הגדרת התפקיד:
ניהול מרכז לטיפוח יזמים תוך הפעלת מערכת תומכת וליווי עסקי ליזמים עולים וותיקים המעוניינים להקים עסקים חדשים או להרחיב עסקים קיימים בקרית שמונה ואצבע הגליל.
דרישות התפקיד:
• תואר ראשון או שני במינהל עסקים כלכלה או תעשייה וניהול.
• נסיון של 3 שנים לפחות. בעמדה ניהולית עסקית או בסביבה בעלת אוריינטציה עסקית.
• נסיון בהקמה או בהפעלת עסק.
• כושר ניהול צוות ויכולת עבודה עם עולים ויזמים מתחילים.
• יכולת יצירת קשר עם גופים כלכליים ופיננסים.
• כושר ניידות ובעלות על רכב.
• מגורים באזור אצבע הגליל - יתרון.
המעוניינים יפנו בכתב ובצירוף קורות חיים אל ת.ד. 1107 נצרת עילית, מיקוד 17000 (נא לציין עבור מנהל מכרז קיש)
פניות יתקבלו עד התאריך 12/12/94

לבית ספר תיכון בירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת בית ספר
כישורים:
בעלי תואר שני להוראה
ובעלי נסיון מוכח
בהוראה ובניהול
לפנות בכתב יד להנהלה הארצית ת.ד. 50550 תל-אביב עבור "מנהל בית ספר"
סודיות מובטחת

לעיתון מלאבס
דרושים/ות
סוכני/ות פרסום
* 12 שנות לימוד
* משרה מלאה - שעות לא שגרתיות
* יכולת עבודה בצוות
* יוזמה ואחריות
* נסיון קודם אינו הכרחי
* תנאים טובים למתאימים
לפנות מיום ראשון
03-9347171 לאורית

אלעד מערכות
לרגל הרחבת פעילותנו
דרושים/ות:
*תוכניתני/ות MAGIC (משרה 2020)
*מנתחים/ות MAGIC, UNIX, MF (משרה 2002)
*תוכניתני/ות ORACLE (משרה 1970)
*איש תמיכה ל- NOVELL (משרה 1798)
נא לפנות: בירושלים לענת בטל. 02-250812 פקס. 02-250814
בתל אביב לבזית/שרית בטל. 03-6916113 פקס. 03-6916114

לחברה לייצוא דרושים/ות
1 מזכיר/ה
אנגלית ברמת שפת אם, שליטה טובה בעברית, עיבוד תמלילים עברית אנגלית למשרה מלאה
2 מזכיר/ה
לשעות הערב (4-5 ערבים בשבוע), עיבוד תמלילים עברית/אנגלית, מתאים גם לסטודנט/ית.
קורות חיים נא לשלוח: פקס 253675, ת"ד 8488

תמלילניות/ים קלדניות/ים מעולות/ים
בשיטה עיוורת, במהירות גבוהה.
ידיעת תוכנת א-ב.
לעבודה בבוקר ואחה"צ בבתי-משפט בי"ם.
לפנות לרות, סברינה או איריס.
02-706460, 706535, או 02-252292, מנוי 74198

להברה מסחרית בענף הבניה
דרוש/ה
איש/ת מכירות
לאזור ירושלים
דרישות התפקיד:
* ניסיון בניהול מו"מ מול קבלנים של 3 שנים לפחות
* 12 שנות לימוד
* רשיון נהיגה
תנאים טובים למתאים
מועמדים הרואים עצמם מתאימים נא לשלוח קורות חיים בכתב יד לת.ד. 53227 ירושלים

דרושה
רכזת פעוטונים
✓ למשרה חלקית
✓ בעלת תואר ראשון,
✓ רצוי בוגרת תכנית שחרץ
✓ עם נסיון בגילאי שנה עד 3 והדרכת צוות
02-791550 02-792285

דינמי/ת ורציני/ת
בתחום הקוסמטיקה
עבודה מעניינת, משרה מלאה/חלקית, הכנסה גבוהה, קידום רכב יתרון
02-354235

בואי למכור כליס יקים
חברת שווק גדולה לכלי־בית מקימה רשת ארצית למכירה בבתי הלקוחות.
אם את מעל גיל 25, יוזמת, נמרצת ועם רכב פרטי
בואי להרוויח בגדול!
טל: 02-932981 נטע

למשרד עו"ד
מזכיר/ה
מנוסה וחרוצה/ה
עי"ת ע/א, משרה מלאה
לפנות מיום א
02-234445

לחברת תעשיה ובניה
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות ראשי
סוג 3, בעל/ת נסיון, יכולת עבודה עצמאית, ידע בהשבשבת ומשכורות
מנהל/ת עבודה מנוסה
לעבודות גמר
מהנדס/ת מיזוג אויר/חשמל
לעבודה חלקית בניהול פרויקט
גמישות בשעות העבודה, אפשרי פנסיונר
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 24022 י-ם (ליד' נובד)

אורטל
מפעיל/ה
למחי פלסטיק + נסיון
טל' 02-259393

אורטל
מ"ת קיוטקסט, א-ב, קווטרו, איינשטיין
טל' 02-259393

אורטל
מחסנאי/ת
+ ידע במחשב
טל' 02-259393

לחברת אוטומציה יבוא ושיווק
דרושים/ות
מנהל/ת מכירות
✓מנוסה ודינמי/ת לעבודת שטח ארגון, ניהול ותפעול אנשי מכירות
אנשי/ות מכירות
✓בעלי/ות נסיון שטח
✓לעבודה אתגרית מעניינת ורווחית עם הטבות וסיבובאים
לתיאום ראיון 03-5610080

אורטל
מנהל/ת עבודה
טל' 02-259393

אורטל
טכנאי/ת כימיה
בעל/ת נסיון בפוטוליטוגרפיה
טל' 02-259393

אורטל
חשמלאי/ת מוסמך/ת
לתעשיה
טל' 02-259393

לחב' יצור ושיווק מוצרי קרטון ואריזה
דרושים
סוכן מכירות
נסיון בענף מוצרי אריזה וכלים חד פעמיים
עוזר מנהל שיווק
צעיר ונמרץ
נכונות לעבודת שטח מאומצת, אפשרות לקידום.
טל. 03-5533767

לחברת אחזקות דרוש/ה
מנה"ח בכיר/ה
נא לשלוח קו"ח לת.ד. 2149 הרצליה עבור "משרה 21"
רצוי ידע בדו"חות כספיים ומיסוי

אורטל
עורך/ת שנתון סטטיסטי
בעל/ת נסיון מוכח
טל' 02-259393

לוח העיר
הלוח של אזור המרכז

אורטל
מפעילי/ות מכונות
טל' 02-259393

זה לא עוד גדול מבלא ליגון
רמדור
החברה המובילה בתוכנות פרויקטים ותקציבים.
איש/אשת מכירות
רקע במכירות Hi-Tech
נא לשלוח קורות חיים לפקס. 03-5493288
או לרמדור, סוקולוב 46 רמה"ש 47235

"אקדמון"
דרושים/ות
עוזר/ת למנהל מערכות מידע
כישורים:
- אקדמאי/ת
- הכרת SQL, UNIX - חובה
- הכרת WINDOWS, DOS
- ידע נרחב בהנה"ח ממוחשבת
הפניות נא להפנות לאקדמון האוניברסיטה העברית, ירושלים, פקס. 02-811329

לפוגל לוין 2
דרוש/ה
איש/אשת יחסי ציבור
בעל/ת תואר אקדמאי, רצוי בתקשורת ונסיון של 3-2 שנים במשרד יחסי ציבור גדול ובטיפול בנושאי צרכנות, כלכלה ושוק ההון.
אם את/אתה מתאימים ועומדים בדרישות המצויינות לעיל, פנו בכתב לצביה פוגל רח' נמל ת"א 40 ת"א 63506

אורמת
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	76,848	46,589
רווח גולמי	25,668	15,109
הוצאות הנהלה	4,935	4,170
רווח תפעולי	15,768	4,266
הוצאות מימון	3,895	706
רווח נקי	1,217	7,412
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	184,302	171,699
רווח גולמי	67,574	62,111
הוצאות הנהלה	13,619	11,809
רווח תפעולי	34,513	23,580
הוצאות מימון	10,507	3,396
רווח נקי	7,544	19,157
רווח למניה (ש"ח)	0.16	0.41
מחיר המניה (ש"ח)	6.85	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.15	
הון עצמי	161,885	
שווי שוק	317,400	

איתם
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	4,097	3,703
רווח גולמי	1,558	1,642
הוצאות הנהלה	994	1,802
רווח תפעולי	497	272
הוצאות מימון	12,536	27,581
רווח נקי	263,918	(22,168)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	15,051	3,756
רווח גולמי	4,802	1,695
הוצאות הנהלה	2,999	1,448
רווח תפעולי	1,446	(232)
הוצאות מימון	134	33
רווח נקי	320	(229)
רווח למניה (ש"ח)	0.053	(0.07)
מחיר המניה (ש"ח)	1.158	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.25	
הון עצמי	3,601	
שווי שוק	11,215	

אשלד
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	6,262	15,662
רווח גולמי	2,915	3,591
הוצאות הנהלה	1,711	1,955
רווח תפעולי	1,204	1,636
הוצאות מימון	856	2,143
רווח נקי	356	476
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	33,333	62,905
רווח גולמי	9,030	13,335
הוצאות הנהלה	6,446	5,553
רווח תפעולי	3,584	7,782
הוצאות מימון	3,573	5,012
רווח נקי	(3,561)	1,852
רווח למניה (ש"ח)	(0.23)	0.16
מחיר המניה (ש"ח)	5.89	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.20)	
הון עצמי	59,834	
שווי שוק	80,818	

א. לוי
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	4,743	17,204
רווח גולמי	1,391	4,879
הוצאות הנהלה	1,612	1,661
רווח תפעולי	(221)	2,418
הכנסות מימון	1,202	786
רווח נקי	938	1,788
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	35,354	43,827
רווח גולמי	11,088	12,440
הוצאות הנהלה	5,258	3,420
רווח תפעולי	5,730	9,828
הכנסות מימון	(5,873)	112
רווח נקי	(2,057)	5,658
רווח למניה (ש"ח)	(0.18)	0.55
מחיר המניה (ש"ח)	3.7	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.12)	
הון עצמי	44,780	
שווי שוק	46,981	

אופנהיימר
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	12,243	10,637
רווח גולמי	2,849	2,817
הוצאות הנהלה	2,717	3,089
רווח תפעולי	132	(272)
הוצאות מימון	335	318
רווח נקי	(197)	(383)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	25,505	25,287
רווח גולמי	6,806	6,924
הוצאות הנהלה	7,748	7,507
רווח תפעולי	(942)	(583)
הוצאות מימון	870	843
רווח נקי	(1,900)	(853)
רווח למניה (ש"ח)	(0.62)	(0.22)
מחיר המניה (ש"ח)	2.78	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.80)	
הון עצמי	10,611	
שווי שוק	8,487	

אשר
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	8,945	8,520
רווח גולמי	4,375	4,471
הוצאות הנהלה	1,053	728
רווח תפעולי	194	801
הוצאות מימון	(529)	(2)
רווח נקי	(467)	(199)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	7,947	23,945
רווח גולמי	4,032	12,147
הוצאות הנהלה	1,814	3,856
רווח תפעולי	(763)	(2,500)
הוצאות מימון	(233)	(701)
רווח נקי	(1,875)	(5,650)
רווח למניה (ש"ח)	(0.37)	(1.11)
מחיר המניה (ש"ח)	3.42	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.26	
הון עצמי	9,745	
שווי שוק	17,227	

אנגל בניה
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	55,582	19,836
רווח גולמי	3,667	3,067
הוצאות הנהלה	2,361	2,238
הוצאות מימון	(1,306)	829
רווח תפעולי	(4,250)	2,041
רווח נקי	(6,489)	6,696
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	162,637	77,247
רווח גולמי	19,627	9,923
הוצאות הנהלה	6,744	4,664
הוצאות מימון	12,883	5,259
רווח תפעולי	(5,331)	5,392
רווח נקי	(7,096)	8,235
רווח למניה (ש"ח)	(0.7)	0.8
מחיר המניה (ש"ח)	5.01	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.2)	
הון עצמי	32,363	
שווי שוק	50,618	

אפריקה
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
סה"כ הכנסות	134,666	108,217
סה"כ הוצאות	103,928	71,226
– הנהלה וכלליות	5,060	3,587
– מימון	2,426	3,488
רווח תפעולי	30,738	36,991
רווח נקי	21,489	28,661
ינואר-ספטמבר	'94	'93
סה"כ הכנסות	388,445	353,228
סה"כ הוצאות	314,042	285,458
– הנהלה וכלליות	14,942	12,242
– מימון	7,010	10,664
רווח תפעולי	74,403	67,770
רווח נקי	52,137	49,331
רווח למניה (ש"ח)	115.89	110.13
מחיר המניה (ש"ח)	3,429.31	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	286.56	
הון עצמי	485,170	
שווי שוק	1,251,335	

אלעד
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	16,074	15,499
רווח גולמי	1,405	3,510
הוצאות הנהלה	728	699
רווח תפעולי	91	2,015
הכנסות מימון	(1,232)	(347)
רווח נקי	(1,275)	1,385
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	45,481	36,603
רווח גולמי	2,485	6,218
הוצאות הנהלה	3,683	2,186
רווח תפעולי	(3,418)	2,078
הכנסות מימון	(1,171)	668
רווח נקי	1,270	2,371
רווח למניה (ש"ח)	0.0224	0.0348
מחיר המניה (ש"ח)	1.39	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.004)	
הון עצמי	73,971	
שווי שוק	98,930	

אוקטובה
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
רווח מבי"ע	48	165
הוצאות הנהלה	147	137
רווח לפני מימון	(98)	25
הוצאות מימון	2	12
רווח נקי	(100)	13
רווח למניה (ש"ח)	(0.21)	0.05
ינואר-ספטמבר	'94	'93
רווח מבי"ע	(719)	124
הוצאות הנהלה	481	239
הפסד לפני מימון	1,201	115
הוצאות מימון	10	23
הפסד נקי	1,211	158
הפסד למניה (ש"ח)	2.49	0.28
מחיר המניה (ש"ח)	31.19	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	2.28	
הון עצמי	5,066	
שווי שוק	15,105	

אל-רוב
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות ממכירה	95,972	–
– שכר דירה	8,360	7,581
– מכירת צמר	15,902	–
רווח מבי"ע	1,787	2,517
הוצאות הנהלה	3,673	2,253
הוצאות מימון	2,239	2,440
רווח נקי	13,449	2,299
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות ממכירה	95,972	–
– שכר דירה	23,137	21,345
– מכירת צמר	29,954	–
רווח מבי"ע	–	7,646
הוצאות הנהלה	10,336	7,445
הוצאות מימון	5,720	10,342
חלק בחב' מוחזקות	2,449	12,054
רווח נקי	10,855	14,573
רווח למניה (ש"ח)	1.01	1.37
מחיר המניה (ש"ח)	16.88	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.34	
הון עצמי	132,000	
שווי שוק	163,000	

אספייד
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	3,438	–
רווח גולמי	1,695	–
הוצאות	2,326	240
הפסד תפעולי	631	240
הכנסות מימון	13	311
רווח נקי	9	10
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	3,874	–
רווח גולמי	2,749	–
הוצאות	4,765	273
הפסד תפעולי	2,016	273
הכנסות מימון	(2,079)	837
רווח נקי	(3,424)	311
רווח למניה (ש"ח)	(5.84)	0.55
מחיר המניה (ש"ח)	16.21	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(5.80)	
הון עצמי	6,883	
שווי שוק	9,396	

אגרי
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	15,973	–
הוצאות הנהלה	1,284	–
רווח תפעולי	113	–
הוצאות מימון	(234)	–
רווח נקי	(218)	–
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	58,732	–
הוצאות הנהלה	3,159	–
רווח תפעולי	2,125	–
הוצאות מימון	398	–
רווח נקי	2,191	–
רווח למניה (ש"ח)	1.03	–
מחיר המניה (ש"ח)	4.37	
הון עצמי	4,400	
שווי שוק	33,000	

בוני התיכון
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	15,277	1,536
רווח גולמי	2,333	692
הוצאות הנהלה	873	658
רווח תפעולי	1,346	422
הוצאות מימון	(161)	(42)
רווח נקי	1,346	48
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	25,596	18,775
רווח גולמי	1,249	4,063
הוצאות הנהלה	2,956	1,913
רווח תפעולי	(6,495)	2,778
הוצאות מימון	(495)	56
רווח נקי	(6,056)	1,427
רווח למניה (ש"ח)	(1.43)	0.41
מחיר המניה (ש"ח)	3.29	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(1.29)	
הון עצמי	10,601	
שווי שוק	14,549	

גזית
באלפי דולר

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	1,965	467
רווח גולמי	1,210	220
הוצאות הנהלה	648	302
רווח תפעולי	562	(81)
הוצאות מימון	323	184
רווח נקי	238	(297)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	4,496	1,193
רווח גולמי	2,678	614
הוצאות הנהלה	1,708	797
רווח תפעולי	970	(183)
הוצאות מימון	1,596	808
רווח נקי	821	(516)
רווח למניה (ס"נ)	0.091	(0.91)
מחיר המניה (ש"ח)	4.44	
הון עצמי	10,800	
שווי שוק	48,000	

גלבוע
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	36,296	19,818
רווח גולמי	3,422	3,789
הוצאות הנהלה	1,074	1,174
רווח תפעולי	295	1,733
הוצאות מימון	(682)	394
רווח נקי	698	691
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	77,949	42,691
רווח גולמי	15,474	14,157
הוצאות הנהלה	4,701	2,969
רווח תפעולי	6,989	9,755
הוצאות מימון	3,845	36
רווח נקי	2,028	5,646
רווח למניה	0.217	0.627
מחיר המניה (ש"ח)	1.92	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.61	
הון עצמי	23,202	
שווי שוק	23,036	

גן שמואל
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	40,385	29,186
רווח גולמי	4,289	5,840
הוצאות הנהלה	(675)	(522)
רווח תפעולי	(1,209)	2,754
הוצאות מימון	993	1,161
רווח נקי	(1,280)	1,190
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	121,172	118,191
רווח גולמי	21,867	29,748
הוצאות הנהלה	(2,052)	(1,559)
רווח תפעולי	4,647	13,067
הוצאות מימון	(2,870)	(5,552)
רווח נקי	1,406	6,527
רווח למניה (ש"ח)	0.20	1.06
מחיר המניה (ש"ח)	3.27	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.69	
הון עצמי	28,708	
שווי שוק	25,339	

גרינברג
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	597	1,225
רווח גולמי	502	848
הוצאות	878	543
רווח תפעולי	(371)	385
הכנסות מימון	63	198
רווח נקי	(307)	401
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	2,621	3,298
רווח גולמי	1,795	2,493
הוצאות	2,915	1,627
רווח תפעולי	(1,140)	866
הכנסות מימון	1,132	130
רווח נקי	(2,274)	509
רווח למניה (ש"ח)	(1.21)	0.31
מחיר המניה (ש"ח)	6.93	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(1.12)	
הון עצמי	9,571	
שווי שוק	13,033	

ד. רוטשטיין
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	25,781	6,135
רווח גולמי	7,727	1,468
הוצאות הנהלה	1,908	984
רווח תפעולי	5,819	484
הוצאות מימון	547	289
רווח נקי	2,617	115
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	2,517	1,129
רווח גולמי	244	458
הוצאות הנהלה	882	356
רווח תפעולי	(638)	182
הוצאות מימון	257	139
רווח נקי	(483)	23
רווח למניה (ש"ח)	(0.06)	–
מחיר המניה (ש"ח)	3.16	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.06)	
הון עצמי	21,181	
שווי שוק	22,126	

דסטיני
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	380	237
רווח לפני מס	(227)	130
הוצאות הנהלה	342	107
רווח נקי	(187)	139
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	3,257	342
רווח לפני מס	(2,497)	(28)
הוצאות הנהלה	1,332	385
הוצאות מימון	3,508	–
רווח נקי	(680)	(59)
רווח למניה (ש"ח)	(1.26)	(0.09)
מחיר המניה (ש"ח)	32.90	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.42)	
הון עצמי	9,254	
שווי שוק	29,126	

ד.י.ג.
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	5,354	7,232
רווח גולמי	1,878	2,990
הוצאות הנהלה	1,802	1,140
רווח תפעולי	876	1,850
הוצאות מימון	(291)	(197)
רווח נקי	254	1,185
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	19,641	20,698
רווח גולמי	7,408	7,664
הוצאות הנהלה	3,268	3,053
רווח תפעולי	4,140	4,611
הוצאות מימון	(966)	(146)
רווח נקי	1,049	2,495
רווח למניה (ש"ח)	0.13	0.27
מחיר המניה (ש"ח)	3.73	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.27	
הון עצמי	25,099	
שווי שוק	29,704	

דובק
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות, נטו	59,867	66,985
רווח גולמי	12,410	14,898
הוצאות	12,333	11,065
רווח תפעולי	77	3,833
הוצאות מימון	1,639	761
רווח נקי	1,815	5,286
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות, נטו	175,959	179,050
רווח גולמי	38,069	39,589
הוצאות	35,478	31,690
רווח תפעולי	2,591	7,899
הוצאות מימון	4,897	3,120
רווח נקי	4,696	7,764
רווח למניה (ש"ח)	4.59	7.59
מחיר המניה (ש"ח)	99.27	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	4.41	
הון עצמי	94,469	
שווי שוק	116,309	

הראל
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	3,084	7,804
רווח לפני מס	24,777	22,569
הוצאות הנהלה	(2,811)	(2,572)
רווח נקי	10,750	8,876
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	(7,807)	5,741
רווח לפני מס	41,090	54,426
הוצאות הנהלה	(7,330)	(5,524)
רווח נקי	17,924	23,108
רווח למניה (ש"ח)	0.83	1.86
מחיר המניה (ש"ח)	11.86	
הון עצמי	197,200	
שווי שוק	231,000	

הדר בטוח
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
רווח מבטוח חיים	46,098	29,637
רווח מבטוח כללי	(934)	(13,008)
הכנסות אחרות	6,631	18,264
הוצאות	3,953	2,931
רווח לפני מס	47,842	23,962
רווח מחב' כלולות	3,282	2,827
רווח נקי	18,123	9,346
ינואר-ספטמבר	'94	'93
רווח מבטוח חיים	114,377	98,208
רווח מבטוח כללי	19,858	(708)
הכנסות אחרות	(5,677)	22,834
הוצאות	12,924	9,584
רווח לפני מס	115,684	110,058
רווח מחב' כלולות	38,160	33,550
רווח נקי	41,486	35,345
רווח למניה (ש"ח)	3.44	2.93
מחיר המניה (ש"ח)	11.11	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	3.62	
שווי שוק	234,800	

ורדינון
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	17,952	10,044
רווח גולמי	5,609	3,382
הוצאות הנהלה	1,252	847
רווח תפעולי	2,065	1,587
הוצאות מימון	181	(234)
רווח נקי	1,182	1,358
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	39,199	26,395
רווח גולמי	12,219	8,452
הוצאות הנהלה	3,578	2,110
רווח תפעולי	4,004	3,614
הוצאות מימון	1,579	1,019
רווח נקי	1,471	1,941
רווח למניה (ש"ח)	11.24	16.87
מחיר המניה (ש"ח)	188.8	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1241	
הון עצמי	26,496	
שווי שוק	31,572	

ויטלגו
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	7,804	10,743
רווח גולמי	947	2,080
הוצאות הנהלה	766	619
רווח תפעולי	(285)	939
הוצאות מימון	243	775
רווח נקי	(168)	96
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	23,053	31,582
רווח גולמי	6,485	5,980
הוצאות הנהלה	2,165	2,225
רווח תפעולי	3,181	2,571
הוצאות מימון	2,457	1,900
רווח נקי	685	360
רווח למניה (ש"ח)		
מחיר המניה (ש"ח)	6.28	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.14	
הון עצמי	18,992	
שווי שוק	36,372	

וידאומטריקס
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	7,187	7,500
רווח גולמי	2,581	2,948
הוצאות הנהלה	1,840	1,250
רווח תפעולי	162	1,154
הוצאות מימון	100	102
רווח נקי	(30)	684
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	24,234	21,210
רווח גולמי	7,986	8,198
הוצאות הנהלה	5,767	2,918
רווח תפעולי	208	4,249
הוצאות מימון	422	429
רווח נקי	(514)	2,674
רווח למניה (ש"ח)	(0.081)	0.511
מחיר המניה (ש"ח)	1.115	
הון עצמי	14,900	
שווי שוק	7,500	

זיקה
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	15,242	17,306
רווח גולמי	6,818	6,700
הוצאות הנהלה	1,345	1,173
רווח תפעולי	1,049	2,476
הוצאות מימון	186	646
רווח נקי	851	1,042
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	47,318	47,131
רווח גולמי	18,821	17,191
הוצאות הנהלה	3,896	3,364
רווח תפעולי	4,812	5,369
הוצאות מימון	1,354	888
רווח נקי	2,108	2,681
רווח למניה (ש"ח)	0.69	0.85
מחיר המניה (ש"ח)	16.57	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.97	
הון עצמי	50,298	
שווי שוק	49,102	

זוקו
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	10,173	9,676
רווח גולמי	3,389	3,232
הוצאות הנהלה	945	704
רווח תפעולי	518	893
הוצאות מימון	271	87
רווח נקי	101	473
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	28,613	26,250
רווח גולמי	10,344	8,965
הוצאות הנהלה	2,849	2,153
רווח תפעולי	2,085	2,199
הוצאות מימון	570	211
רווח נקי	930	1,140
רווח למניה (ש"ח)	0.20	0.30
מחיר המניה (ש"ח)	2.39	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	04	
הון עצמי	17,211	
שווי שוק	14,852	

זת
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות מדמי ניהול	587	1,909
הוצאות הנהלה	528	587
רווח מבי"ע	806	405
הוצאות מימון	285	(62)
רווח תפעולי	558	1,787
רווח נקי	695	1,269
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות מדמי ניהול	4,430	5,001
הוצאות הנהלה	1,596	1,424
רווח מבי"ע	(9,245)	1,851
הוצאות מימון	(6,411)	5,428
הפסד תפעולי	(6,840)	5,240
רווח נקי	(7,445)	3,485
רווח למניה (ש"ח)	(1.61)	0.80
מחיר המניה (ש"ח)	2.98	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(1.85)	
הון עצמי	14,995	
שווי שוק	14,199	

ז'נס
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	8,077	4,829
רווח גולמי	5,198	3,288
הוצאות הנהלה	4,686	2,815
רווח תפעולי	511	387
הכנסות מימון	(368)	295
רווח נקי	(61)	409
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	21,606	14,691
רווח גולמי	13,888	9,093
הוצאות הנהלה	13,044	7,046
רווח תפעולי	844	2,047
הכנסות מימון	(2,126)	194
רווח נקי	(786)	1,294
רווח למניה (ש"ח)	(0.11)	0.19
מחיר המניה (ש"ח)	3.5	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.24	
הון עצמי	17,300	
שווי שוק	26,673	

ה.אלקטרוניקה
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	9,954	9,010
רווח גולמי	1,402	2,226
הוצאות הנהלה	1,039	767
רווח תפעולי	363	1,459
הוצאות מימון	549	490
רווח נקי	(104)	613
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	34,044	26,686
רווח גולמי	6,339	6,624
הוצאות הנהלה	2,935	2,184
רווח תפעולי	3,404	4,528
הוצאות מימון	1,811	1,211
רווח נקי	808	2,025
רווח למניה (ש"ח)	0.156	0.496
מחיר המניה (ש"ח)	5.34	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.11	
הון עצמי	24,336	
שווי שוק	12,931	

ה.ג.י.י.
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	57,953	55,840
רווח גולמי	10,123	10,085
הוצאות הנהלה	10,905	8,169
רווח תפעולי	(782)	1,836
הוצאות מימון	1,365	(545)
רווח נקי	(2,832)	1,072
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	169,816	139,681
רווח גולמי	31,247	28,816
הוצאות הנהלה	30,364	22,589
רווח תפעולי	883	5,427
הוצאות מימון	6,568	439
רווח נקי	(8,973)	2,766
רווח למניה (ש"ח)	(1.87)	0.59
מחיר המניה (ש"ח)	4.0	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(1.79)	
הון עצמי	20,700	
שווי שוק	22,200	

טל כבלים
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	538	13,492
רווח גולמי	(600)	1,259
הוצאות	689	1,135
רווח תפעולי	(1,289)	124
הוצאות מימון	231	387
הפסד נקי	1,822	431
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	4,875	20,338
רווח גולמי	(825)	1,786
הוצאות	2,898	2,083
רווח תפעולי	(2,923)	(297)
הוצאות מימון	2,946	319
הפסד נקי	9,361	1,204
רווח למניה (ש"ח)	(1.933)	(0.186)
מחיר המניה (ש"ח)	1.94	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(2.89)	
הון עצמי	7,245	
שווי שוק	9,093	

טופר
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	16,102	9,174
רווח גולמי	6,444	4,633
הוצאות הנהלה	7,162	5,127
רווח תפעולי	(718)	(474)
הוצאות מימון	1,445	406
רווח נקי	(2,035)	(687)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	47,745	36,156
רווח גולמי	20,880	15,641
הוצאות הנהלה	20,830	14,148
רווח תפעולי	50	1,493
הוצאות מימון	4,854	273
רווח נקי	(4,114)	1,288
רווח למניה (ש"ח)	(0.45)	0.15
מחיר המניה (ש"ח)	2.08	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.59)	
הון עצמי	16,375	
שווי שוק	22,126	

טרידאינג
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	882	2,689
רווח גולמי	278	617
הוצאות הנהלה	370	781
הפסד תפעולי	91	83
הוצאות מימון	125	59
רווח נקי	(153)	44
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	1,702	5,187
רווח גולמי	405	1,178
הוצאות	2,426	1,121
רווח תפעולי	(2,021)	57
הוצאות מימון	258	111
רווח נקי	(3,280)	41
רווח למניה (ש"ח)	(7.00)	0.09
מחיר המניה (ש"ח)	17.01	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(6.94)	
הון עצמי	3,900	
שווי שוק	7,800	

יסקל
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות מביטול	150	148
– מחב' מוחזקות	1,829	698
– מימוש השקעה	–	325
הוצאות הנהלה	359	491
רווח לפני מס	883	916
רווח נקי	810	939
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות מביטול	478	659
– מחב' מוחזקות	1,229	770
– מימוש השקעה	81	543
הוצאות הנהלה	1,116	1,266
רווח לפני מס	147	872
רווח נקי	336	888
רווח למניה (ש"ח)	0.197	0.563
מחיר המניה (ש"ח)	11.1	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.05	
הון עצמי	18,500	
שווי שוק	18,600	

ידפז
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	16,184	11,691
רווח גולמי	2,288	2,070
הוצאות הנהלה	873	735
רווח תפעולי	990	950
הכנסות מימון	(121)	50
רווח נקי	489	618
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	39,117	33,725
רווח גולמי	5,884	6,662
הוצאות הנהלה	2,275	2,004
רווח תפעולי	2,344	3,647
הכנסות מימון	(1,613)	94
רווח נקי	(177)	2,232
רווח למניה (ש"ח)	(0.038)	0.603
מחיר המניה (ש"ח)	3.75	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.05	
הון עצמי	21,671	
שווי שוק	18,000	

כ"ל
במיליוני שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות, נטו	971	815
רווח גולמי	230	168
רווח לפני מס	47	48
רווח תפעולי	87	37
הוצאות מימון	28	16
רווח נקי	47	31
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות, נטו	2,737	2,404
רווח גולמי	643	528
הוצאות הנהלה	143	136
רווח תפעולי	226	138
הוצאות מימון	96	55
רווח נקי	103	92
רווח למניה (ש"ח)	0.086	0.077
מחיר המניה (ש"ח)	2.68	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.103	
הון עצמי	2,248	
שווי שוק	3,202	

לבלב
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	435	595
הוצאות הנהלה	466	258
רווח תפעולי	129	177
הכנסות מימון	238	182
רווח לפני מס	(108)	(4)
רווח נקי	(119)	(17)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	439	959
הוצאות הנהלה	1,347	498
רווח תפעולי	(907)	461
הכנסות מימון	570	605
רווח לפני מס	(1,478)	(144)
רווח נקי	(1,442)	(163)
רווח למניה (ש"ח)	(2.97)	(0.34)
מחיר המניה (ש"ח)	19.97	
רווח שנתי למניה (ש"ח)		
הון עצמי	4,742	
שווי שוק	8,950	

לומיר
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	1,801	30
רווח גולמי	14	28
הוצאות הנהלה	817	216
רווח תפעולי	(803)	(188)
הוצאות מימון	541	180
רווח נקי	(1,227)	(346)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	57,038	7,761
רווח גולמי	16,239	3,363
הוצאות הנהלה	2,456	975
רווח תפעולי	13,783	2,390
הוצאות מימון	2,081	694
רווח נקי	10,732	792
רווח למניה (ש"ח)	15.58	1.14
מחיר המניה (ש"ח)	33.37	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	14.30	
הון עצמי	22,029	
שווי שוק	23,339	

לודזיה
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	17,028	13,375
רווח גולמי	3,400	3,633
הוצאות הנהלה	3,575	3,844
רווח תפעולי	(175)	(211)
הוצאות מימון	654	649
רווח נקי	897	647
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	45,514	44,913
רווח גולמי	10,421	12,496
הוצאות הנהלה	10,516	11,643
רווח תפעולי	(95)	774
הוצאות מימון	(3,116)	(1,271)
רווח נקי	(1,053)	1,038
רווח למניה (ש"ח)	(0.24)	0.23
מחיר המניה (ש"ח)	11.20	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.10	
הון עצמי	69,343	
שווי שוק	48,496	

לוחות הגליל
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	14,792	19,955
רווח גולמי	4,037	4,137
הוצאות הנהלה	3,756	2,736
רווח תפעולי	281	1,401
הוצאות מימון	(881)	(759)
רווח נקי	(475)	649
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	45,456	49,123
רווח גולמי	11,940	9,081
הוצאות הנהלה	11,464	9,081
רווח תפעולי	476	1,420
הוצאות מימון	(2,175)	(2,699)
רווח נקי	(438)	(1,051)
רווח למניה (ש"ח)	(0.04)	(0.10)
מחיר המניה (ש"ח)	1.41	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.18)	
הון עצמי	22,729	
שווי שוק	10,917	

למונט
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
סה"כ הכנסות	1,293	1,983
רווח גולמי	384	692
הוצאות הנהלה	482	135
רווח תפעולי	(385)	224
הוצאות מימון	(75)	8
רווח נקי	170	122
ינואר-ספטמבר	'94	'93
סה"כ הכנסות	5,150	5,410
רווח גולמי	1,854	2,082
הוצאות הנהלה	1,289	589
רווח תפעולי	(531)	658
הוצאות מימון	419	64
הפסד נקי	1,675	318
הפסד למניה (ש"ח)	0.43	0.16
מחיר המניה (ש"ח)	4.96	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.38	
הון עצמי	19,750	
שווי שוק	19,637	

לידן
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	8,872	3,601
רווח לפני מס	1,058	(571)
הוצאות מימון	–	64
חלק בחברות	(4)	(7)
רווח נקי	649	3,517
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	21,976	6,595
רווח לפני מס	554	(1,179)
חלק בחברות	(368)	(37)
הוצאות מימון	761	137
רווח נקי	2,145	2,394
רווח למניה (ש"ח)	1.11	1.04
מחיר המניה (ש"ח)	6.0	
הון עצמי	25,000	
שווי שוק	84,000	

מירג'
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	8,779	8,894
רווח גולמי	272	802
הוצאות הנהלה	1,904	1,716
רווח תפעולי	2,176	2,518
הוצאות מימון	(664)	-
רווח נקי	(351)	376
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	27,392	8,894
רווח גולמי	(1,312)	193
הוצאות הנהלה	6,068	2,325
רווח תפעולי	4,756	2,518
הוצאות מימון	(3,955)	(32)
רווח נקי	(2,805)	(248)
רווח למניה (ש"ח)	(0.07)	(0.01)
מחיר המניה (ש"ח)	1.11	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.09)	
הון עצמי	36,946	
שווי שוק	46,986	

מריו לוניק
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	34,772	50,845
רווח גולמי	5,411	8,034
הוצאות הנהלה	3,783	3,981
רווח תפעולי	1,628	4,053
הוצאות מימון	679	(1,059)
רווח נקי	1,049	2,926
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	98,637	178,080
רווח גולמי	19,696	23,418
הוצאות הנהלה	11,559	10,445
רווח תפעולי	8,137	12,973
הוצאות מימון	31,698	3,910
רווח נקי	(18,900)	14,441
רווח למניה (ש"ח)	(0.83)	0.55
מחיר המניה (ש"ח)	1.89	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.53)	
הון עצמי	102,981	
שווי שוק	40,010	

מישנאל
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	3,049	13,635
רווח גולמי	(2,005)	8,364
הוצאות	3,663	2,716
רווח תפעולי	(5,668)	5,648
הוצאות מימון	1,536	1,760
רווח נקי	(5,926)	1,305
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	29,235	19,343
רווח גולמי	11,407	11,964
הוצאות	10,650	7,676
רווח תפעולי	757	4,288
הוצאות מימון	2,657	2,803
רווח נקי	(6,311)	(2,656)
רווח למניה (ש"ח)	(0.44)	(0.25)
מחיר המניה (ש"ח)	3.59	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.01)	
הון עצמי	26,200	
שווי שוק	17,100	

מנופים
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
סה"כ הכנסות	142	42
סה"כ הוצאות	197	157
– הנהלה וכלליות	154	157
הפסד תפעולי	55	115
הכנסות מימון	(74)	258
רווח נקי	(99)	123
ינואר-ספטמבר	'94	'93
סה"כ הכנסות	934	259
סה"כ הוצאות	1,128	325
– הנהלה וכלליות	766	325
הפסד תפעולי	204	66
הכנסות מימון	(35)	72
רווח נקי	(429)	6
רווח למניה (ש"ח)	(0.06)	—
מחיר המניה (ש"ח)	1.325	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.82	
הון עצמי	8,166	
שווי שוק	9,063	

מנדלסון
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	29,173	32,616
רווח גולמי	6,374	7,802
הוצאות הנהלה	1,126	1,008
רווח תפעולי	1,914	3,472
הוצאות מימון	790	261
רווח נקי	634	1,965
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	93,437	88,212
רווח גולמי	20,642	19,661
הוצאות הנהלה	1,126	1,008
רווח תפעולי	1,914	3,472
הוצאות מימון	790	261
רווח נקי	634	1,965
רווח למניה (ש"ח)	0.22	0.30
מחיר המניה (ש"ח)	4.28	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.28	
הון עצמי	35,533	
שווי שוק	53,043	

מולט
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות מימון	50	480
הוצאות הנהלה	165	214
רווח לפני מס	(115)	266
רווח נקי	(115)	(1,646)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות מימון	(3,124)	480
הוצאות הנהלה	565	214
רווח לפני מס	(3,689)	266
רווח נקי	(3,751)	(1,919)
רווח למניה (ש"ח)	(2.69)	(1.37)
מחיר המניה (ש"ח)	5.68	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(2.4)	
הון עצמי	9,919	
שווי שוק	7,881	

מן תעשיות
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	4,300	5,814
רווח גולמי	545	711
הוצאות הנהלה	799	613
רווח תפעולי	(846)	(782)
הוצאות מימון	149	140
רווח נקי	(1,022)	(932)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	13,816	18,428
רווח גולמי	2,364	2,563
הוצאות הנהלה	2,152	2,032
רווח תפעולי	(1,544)	(1,913)
הוצאות מימון	455	946
רווח נקי	(2,817)	(2,981)
רווח למניה (ש"ח)	(0.76)	(1.93)
מחיר המניה (ש"ח)	3.44	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(1.46)	
הון עצמי	3,858	
שווי שוק	9,093	

מנתור
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	909	1,001
רווח גולמי	874	908
הוצאות הנהלה	352	146
רווח תפעולי	522	762
רווח נקי	616	451
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	650	1,704
רווח גולמי	409	1,407
הוצאות הנהלה	877	305
רווח תפעולי	(468)	1,102
רווח נקי	(1,487)	661
רווח למניה (ש"ח)	(0.17)	0.11
מחיר המניה (ש"ח)	2.25	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.05	
הון עצמי	15,050	
שווי שוק	17,888	

נחושתן
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	31,519	34,887
רווח גולמי		
הוצאות הנהלה	5,139	4,905
רווח תפעולי	29,433	32,893
הוצאות מימון	401	(536)
רווח נקי	1,364	1,359
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	98,593	91,613
רווח גולמי		
הוצאות הנהלה	15,118	11,828
רווח תפעולי	92,437	88,961
הוצאות מימון	1,795	(357)
רווח נקי	11,337	1,813
רווח למניה (ש"ח)	147.90	23.65
מחיר המניה (ש"ח)	8.32	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	170.53	
הון עצמי	41,515	
שווי שוק	45,000	

נגה
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	9,991	10,855
רווח גולמי	1,227	2,754
הוצאות הנהלה	1,415	1,163
רווח תפעולי	(185)	1,591
הוצאות מימון	489	195
רווח נקי	(827)	1,227
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	27,172	14,804
רווח גולמי	2,630	1,885
הוצאות הנהלה	4,024	1,246
רווח תפעולי	(1,394)	639
הוצאות מימון	1,318	117
רווח נקי	(6,265)	1,540
רווח למניה (ש"ח)	(2.05)	0.76
מחיר המניה (ש"ח)	4.05	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	2.34	
הון עצמי	15,144	
שווי שוק	10,912	

נביגטור השק'
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
סה"כ הכנסות	1,533	584
סה"כ הוצאות	3,553	212
– הנהלה וכלליות	398	148
– מימון	579	64
רווח לפני מס	(2,020)	372
רווח נקי	(2,020)	304
ינואר-ספטמבר	'94	'93
סה"כ הכנסות	—	833
סה"כ הוצאות	11,357	490
– הנהלה וכלליות	1,091	257
– מימון	1,264	233
רווח לפני מס	(11,357)	343
רווח נקי	(11,357)	250
רווח למניה (ש"ח)	(16.78)	0.34
מחיר המניה (ש"ח)	43.20	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(15.60)	
הון עצמי	2,228	
שווי שוק	29,002	

סולוג
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	6,818	7,233
רווח גולמי	1,163	557
הוצאות הנהלה	677	845
רווח תפעולי	(633)	(1,345)
הוצאות מימון	(6)	209
רווח נקי	(458)	(1,131)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	23,373	22,903
רווח גולמי	4,957	4,863
הוצאות הנהלה	2,119	2,236
רווח תפעולי	(528)	(578)
הוצאות מימון	(222)	139
רווח נקי	(1,086)	(393)
רווח למניה (ש"ח)	(0.562)	(0.106)
מחיר המניה (ש"ח)	4.37	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.06)	
הון עצמי	28,750	
שווי שוק	17,883	

עוד
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	7,032	8,466
רווח גולמי	756	1,511
חלק בחב' מוחזקות	92	1,581
הוצאות	755	833
רווח תפעולי	93	2,259
הוצאות מימון	706	490
רווח נקי	(583)	1,570
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	18,187	21,193
רווח גולמי	2,257	3,744
חלק בחב' מוחזקות	808	3,389
הוצאות	2,528	2,192
רווח תפעולי	544	4,955
הוצאות מימון	1,433	1,528
רווח נקי	(415)	7,674
רווח למניה (ש"ח)	(0.54)	10.08
מחיר המניה (ש"ח)	55.18	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.81	
הון עצמי	47,119	
שווי שוק	42,151	

פולק
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	1,637	2,464
רווח גולמי	670	25
הוצאות הנהלה	428	317
רווח תפעולי	4	(484)
הכנסות מימון	25	(100)
רווח נקי	45	(1,903)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	5,086	7,185
רווח גולמי	805	1,072
הוצאות הנהלה	1,086	988
הפסד תפעולי	954	366
הכנסות מימון	96	214
הפסד נקי	1,243	1,899
הפסד למניה (ש"ח)	1.63	2.49
מחיר המניה (ש"ח)	4.00	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	4.50	
הון עצמי	554	
שווי שוק	3,021	

פורמולה
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	18,010	19,247
רווח גולמי	5,335	6,983
הוצאות הנהלה	5,377	2,012
רווח תפעולי	2,111	4,045
הוצאות מימון	69	290
רווח נקי	62	4,999
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	50,220	54,495
רווח גולמי	15,378	19,827
הוצאות הנהלה	4,896	5,377
רווח תפעולי	8,569	12,316
הוצאות מימון	413	423
רווח נקי	2,514	16,266
רווח למניה (ש"ח)	0.42	2.71
מחיר המניה (ש"ח)	9.90	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.04	
הון עצמי	59,907	
שווי שוק	64,257	

פריצקר
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	517	2,074
הוצאות הנהלה	323	414
רווח תפעולי	(361)	1,390
רווח נקי	(201)	874
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	1,258	2,785
הוצאות הנהלה	1,418	807
רווח תפעולי	(947)	1,596
רווח נקי	(617)	960
רווח למניה (ש"ח)	(0.884)	0.166
מחיר המניה (ש"ח)	6.9	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.09)	
הון עצמי	24,381	
שווי שוק	19,651	

צור שמיר בטוח
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	2,209	1,857
רווח תפעולי	1,640	302
הוצאות	451	153
רווח תפעולי	1,189	149
רווח נקי	575	(63)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	4,233	5,411
רווח תפעולי	1,153	918
הוצאות	1,612	457
רווח נקי	(1,266)	(2)
רווח למניה (ש"ח)	(0.025)	0.001

קיטאל
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות ממעליות	17,545	24,359
מכירות מתכות	12,348	9,946
הכנסות מהלוואות	2,025	2,256
הוצאות	33,660	36,141
רווח לפני מס	1,686	1,812
חלק בחב' מוחזקות	(538)	86
רווח נקי	(690)	264
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות ממעליות	57,093	72,350
מכירות מתכות	35,609	17,939
הכנסות מהלוואות	6,098	5,618
הוצאות	111,375	120,633
רווח לפני מס	12,896	7,692
חלק בחב' מוחזקות	2,514	1,791
רווח נקי	5,308	5,066
רווח למניה (ש"ח)	0.66	0.78
מחיר המניה (ש"ח)	4.08	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.42	
הון עצמי	36,700	
שווי שוק	35,400	

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הוסכם על פיטורי 500 עובדים ממועצות הפועלים; עוד 150 יפרשו מרצון

מחלוקת על גובה הפיצויים ותנאי הפרישה מנעה את השלמת ההסכם

מאת חיים ביאור

הסכם לפיו יפוטרו 500 עובדים ממועצות הפועלים ועוד 100–150 עובדים יפרשו מרצון הושג אתמול בפגישת צוות המו"מ מטעם הנהגת ההסתדרות עם ועד עובדי מועצות הפועלים.

ההסכם הוא פשרה בין דרישת הנהגת ההסתדרות, כי במועצות הפועלים יפוטרו 700 עובדים, לבין עמדת ועד העובדים, לפיה יפוטרו 400–450 עובדים.

יו"ר ועד עובדי מועצות הפועלים, חיים הליוה, מסר שעובדי מועצות הפועלים לא ביטלו את כוונתם להפגין נגד הנהגת ההסתדרות ולהכריז על סכסוך עבודה, "אבל בשלב זה אנו דוחים את הצעדים הארגוניים, לפחות עד לאחר פגישת המו"מ הבאה, שתעסוק בגובה פיצויי הפיטורים ובתנאי הפרישה של העובדים לפנסיה מוקדמת".

הליוה וחבר הנהגת ההסתדרות יהודה אביהן, החבר בצוות המו"מ, מסרו, כי בעניין הפיצויים ותנאי הפרישה קיים "פער גדול בעמדות שני הצדדים".

עובדי מועצות הפועלים דורשים פיצויים גבוהים מאלה שסוכמו עם עובדי בית הוועד הפועל. בטבלת הפיצויים שהגישו להנהגת ההסתדרות יש תביעה לפיצויים של עד 325% (לא כולל צבירת העובד בקרן הגמלאות) בתוספת סכום השווה לחודש אחד עד שישה חודשי משכורת, בהתאם לוותק של העובד, לצורך הסתגלות. עובדי מועצות הפועלים דורשים, שהזכאות לפנסיה תקציבית מוקדמת תינתן לכל מי שמלאו לו 40 שנה וצבר לפחות 10 שנות ותק, כמקובל לגבי מפוטרים משירות המדינה ומהרשויות המקומיות.

הליוה טען, שדרישתו לנוסחת 10/40 לגבי הפורשים לפנסיה מוקדמת מתבססת על כך שתוחלת הגילאים במועצות הפועלים שונה לעומת עובדי הוועד הפועל.

הגלם אביהן הבהיר, שהנהגת ההסתדרות אינה מתכוונת להיענות לדרישות אלה ו"המפוטרים והפורשים לפנסיה מוקדמת ממועצות הפועלים לא יקבלו אף לא שקל אחד יותר לעומת עובדי הוועד הפועל".

סוכני ארדט לראשי כלל: שינויים בהנהלה יגרמו נזק לחברה

רשות ני"ע ביקשה מארדט הבהרות נוספות בפרשת רפי מגיד

מאת רונית מורגנשטרן

סוכני חברת הביטוח ארדט פנו אתמול אל מנכ"ל קונצרן כלל, דוד ויינשל, ואל מנכ"ל כלל החזקות עסקי ביטוח, ידידיה גרינברג, במכתב שהעתק שלו מופנה אל מנכ"ל כלל־ביטוח, רימון בן שאול, ובו הם מביעים דאגה מפני זעזועים נוספים בארדט. הסוכנים מביעים במכתבם אמון מלא במנכ"ל ארדט, אבי בלבן.

בשיחה עם "הארץ", אמר סוכן בכיר של ארדט, כי הסוכנים חוששים מפני שינויים אישיים בהנהלת החברה בעקבות רכישתה על ידי כלל־ביטוח. הסוכנים מודאגים מפני נזק להם ולחברה ומביעים על דאגה של ציבור המבוטחים בעקבות הפרסומים על מכירת ארדט. במכתבם מציינים הסוכנים, כי הם מקווים, שכלל תשמור על העקרונות עליהם התחייבה בדיווח שלה לבורסה על העברת מניות ארדט לידי כלל־ביטוח, כמו שמירה על עצמאותה של ארדט מבחינת דרך העסקים ומבחינת אוכלוסיית המבוטחים והסוכנים שלה.

"ארדט היא חברת ביטוח ייחודית, הידועה ביחס ובטיפול האישיים הניתנים לכל סוכן. אנו, סוכני הביטוח, נתקלים בבעיות שוטפות ויום־יומיות כתוצאה מהפרסומים האחרונים. כל זה גורם לנו נזק מיותר. גם ציבור המבוטחים פונה אלינו ומבקש הסברים. מצאנו לנכון לפנות בפנייה אישית ובלתי אמצעית לשמור על מעמדה והצביונה המיוחדים של ארדט בשוק הביטוח בישראל ולאפשר לה להמשיך לפעול באופן עצמאי בהתאם למדיניות הקיימת וללא שינויים וזעזועים נוספים. אנו מביעים את אמוננו המלא במנכ"ל החברה, אבי בלבן, ואין לנו כל ספק, כי בהנהגתו תוכל ארדט להתגבר על הקשיים ולסלול את דרכה להצלחה" כותבים הסוכנים לראשי כלל.

רשות ניירות ערך ביקשה באחרונה מארדט הבהרות נוספות בפרשת רפי מגיד, מנהל ההשקעות שלה לשעבר, החשוד בהרצת מניות של החברה.

הבקשה באה בעקבות דו"ח ארדט לתשעת החודשים הראשונים של השנה, בו ציינה החברה, כי אינה יכולה להעריך בשלב זה את הנזק שגרמה הפרשה.

הנזק נכלל בסכום ההפסד בבורסה והוא גם מבוטח, בכל מקרה.

ארדט השיבה, כי בדיקותיה עדיין לא הסתיימו ואין עדיין הערכה לגודל הנזק.

מבטחת הנזק היא חברת כלל־ביטוח, שכאמור רוכשת את מניות ארדט בימים אלה, והיא עצמה מבוטחת באמצעות מבטחי משנה בחו"ל, שבודקים בעצמם את גודל הנזק בהם יישאו.

שיחה

עם מאיר גת, יו"ר האגף למינהל, משאבי אנוש והדרכה בהסתדרות: על הסערה שחולל במושב האחרון של ועידת חברת העובדים

יש להתייחס לרמון כאל יריב פוליטי

הבריך לסיעת מפלגת העבודה מוניטין שהתקרנפת, מאחר שאתה מפגין הערכה פומבית למעשיו של רמון. והנה בוועידה האחרונה של חברת העובדים גרמת הפתעה, כאשר תקפת את רמון על מבצעו הבדרמה והוצאת אותו מכליו.

יש לי חילוקי דעות עם רמון בנוגע לעתיד ההסתדרות. אבל כל עוד אנו בקואליציה, אנהג בקולגיאליות ובקורקטיות לגבי ביצוע החלטות של הנהגת ההסתדרות. רמון הקים חברת נכסים ואגף משפטי בהתאם לתוכניות שלא זכו בעבר למימוש, ועל כך מגיע לו "יישר כוח" – אין פה שום עניין של התקרנפות.

בוועידה תקפתי את התנהגותו של רמון עם חבריו לשעבר במפלגת העבודה. גם היום אני אומר: אם יש לו האשמה – שיפרש את סיבה ואת מי הוא מאשים. רמון אינו רשאי לדרוס תנועה שלמה, כולל את חיים הברפלד, כדי לשרת אינטרס אמיתי או מדומה שלו.

והאם לדעתך ראש הממשלה ומזכ"ל המפלגה נותנים בכלל גיבוי לסיעת מפלגת העבודה מול רמון?

מצד אחד ראש הממשלה וגם מזכ"ל המפלגה תובעים מסיעת המפלגה בהסתדרות לגלות יותר מנהיגות ולהפגין תקיפות בצעדים שהיא מוליכה עליהם. מצד שני, אנו נמצאים בכף הקלע, כי נראה שיש הבנות אסטרטגיות בין ראש הממשלה לבין רמון וגם בין מזכ"ל המפלגה לבין רמון. זה מגביר את המבוכה הפנימית במפלגה ובסיעת העבודה בהסתדרות.

כל עוד רמון אינו חוזר למפלגת העבודה, יש להתייחס אליו כאל יריב פוליטי מהמעלה הראשונה. מהגותו זו צריכים המפלגה ושלוחותיה לגזור את התנהגה למהלכיו של רמון ואת מידת שיתוף הפעולה עמו. המשך המצב מידושו "הפרד ומשול" מבחינת רמון.

• מה דעתך על כוונת רמון למכור נכסים פיננסיים של חברת העובדים?

העיקרון של אי מכירת נכסים הגיע למעשה לקצו. לו ניתן היה להמשיך ולדגול בעיקרון זה, הייתי נאחז בכך, אך המציאות טופחת על פנינו. מרגע שהסכמנו למכירה ולו חלקית של נכסים פיננסיים, הוויכוח הוא רק על היקף המכירה ולא על העיקרון. מאחר שעכשיו זו הדרך היחידה לקיים את התחייבויות ההסתדרות לקופת חולים, אין מנוס ממכירת נכסים. עם זאת, כדי שלארגון עובדים יהיה מעמד וכוח ציבורי, דרוש לו גיבוי גם בנכסים כלכליים ואסור לו להיות תלוי ברצון הטוב של המעסיקים.

מאת חיים ביאור

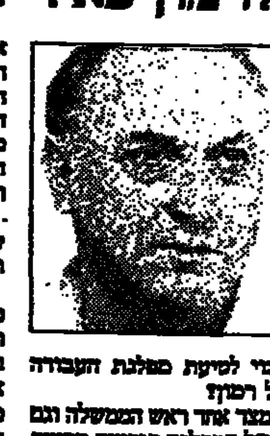

יציבות בביקוש לעובדים בנובמבר

מאת חיים ביאור

בנובמבר גדל ב־8% הביקוש לעובדים במשק לעומת חודש אוקטובר, שבו עלה הביקוש לעומת החודש הקודם ב־57%. כך עולה מנתונים של חברת מנפאואר ישראל.

מנתונים, המתבססים על מודעות "דרושים" בעיתונים, עולה עוד כי באוקטובר־נובמבר נדרשו בכל חודש כ־25,000 עובדים. הביקוש לעובדים בנובמבר היה גבוה ב־10% מהביקוש בחודש המקביל.

מנכ"ל מנפאואר ישראל, יזאב מיכאלי, מסר אתמול, שהגידול בביקוש לעובדים בנובמבר, חל עקב דחיית גיוס של עובדים חדשים מתחודש החגים, ספטמבר, לחודשים הבאים.

הוא הוסיף, כי לאחר הקיפאון הרצוף בביקוש לעובדים במשק ביולי, אוגוסט וספטמבר חזר הביקוש לרמה ששררה ברבעון השני של השנה.

בנובמבר חל גידול של 11% בביקוש לעובדים בענף המתכת. בכל יתר המקצועות הנסקרים נרשמו תנודות של 2%–6% לשני הכיוונים.

סקר נפרד שעשתה מנפאואר ישראל בענף המחשבים מראה על המשך הגידול בביקוש לעובדים בענף זה. בנובמבר נדרשו 3,200 עובדי מחשבים – ב־8% יותר מאשר באוקטובר, שבו גדל הביקוש לעובדים בענף ב־60% לעומת ספטמבר.

לדברי מיכאלי, הגידול בביקוש לעובדי מחשב חד יותר מזה שנרשם בכל שאר המקצועות. הוא הוסיף, שהמחסור המחריף בעובדים בתחום זה, דוחף לעליות שכר גבוהות.

רוב הביקוש בענף המחשבים הוא למהנדסי מחשבים ותוכנה, מנהלים, סוכנים ומנהלי מכירות.

כספת / מרית גילת

הריבית "על אמת"

בעקבות העלאת הריבית של בנק ישראל ב־1.5%, מעדכנים היום הבנקים גם את ריבית הפריים שגובים מלקוחותיהם. כל הבנקים ייקרו את הריבית הבסיסית (הפריים) ב־1.5%, ובנוסף, ברוב הבנקים עלתה תוספת הסיכון בשיעור של עד 0.5%, ותוספת החריגה בשיעור של עד כ־0.5%.

כמה נשלם מהיום על האוברדרפט? שאלה זו קצת יותר מסובכת ממה שנדמה תחילה. ראשית, צריך להזכיר כי לפחות בכל הנוגע ללקוחות עסקיים, ריבית החובה בנויה מכמה חלקים. עבור אשראי במסגרת מאושרת, יש לריבית שלושה רכיבים: הפריים, עמלת הקצאה ותוספת הסיכון. כאשר הלקוח חורג מהמסגרת המאושרת שלו, הוא לא משלם עמלת הקצאה עבור האשראי שנלקח בחריגה, אבל מנגד – הוא מחויב בתוספת חריגה, שהיא בדרך כלל כפולה מעמלת ההקצאה.

כדי להמחיש את העניין, נסתכל על הריביות עצמן. ריבית הפריים עומדת היום על 18.5% במונחים שנתיים. עמלת הקצאה בחמשת הבנקים הגדולים היא 1.5%. תוספת הסיכון המרבית מגיע בבנקים היקרים ביותר (בנק לאומי ובנק המזרחי) ל־3%. כלומר, הריבית הנומינלית המרבית שישלם לקוח עסקי אשר ישמור על מסגרת האשראי שלו היא 23%.

תוספת החריגה הגבוהה ביותר בחמשת הבנקים הגדולים היא 3% וגם היא שייכת לבל"ל המזרחי. הריבית הנומינלית הגבוהה ביותר על אשראי בחריגה מגיעה, איפוא, ל־24.5%.

אבל לקוח שחושב שזו אכן הריבית שהוא ישלם לבנק – טועה. העלות האפקטיווית של האוברדרפט שלו תהיה גבוהה בהרבה.

תחילה יש להביא בחשבון שאת הריבית על משיכות יתר משלמים לא אחת לשנה, אלא פעם ברבעון, כלומר ארבע פעמים בשנה. שנית, עמלת ההקצאה משולמת מראש – בתחילת כל רבעון ולא בסופו. שלישית, את עמלת ההקצאה משלמים על מלוא סכום ההקצאה גם אם בפועל מנצלים רק חלק ממנה או אף לא שקל אחד. במערכת הבנקאות נהוג לומר, כי בממוצע לקוחות מנצלים רק כ־60% מההקצאה.

בשל כך, ריבית הפריים האפקטיווית היא למעשה 19.82% ולא 18.5%. תוספת הסיכון המרבית היא בפועל 3.03%, ואילו עמלת ההקצאה היא 2.56% ולא 1.5%. כלומר, העלות האמיתית של הלקוח איננה 23% אלא 25.4%!

אם נביא בחשבון כי לעתים גולש הלקוח ממסגרת האשראי המאושר, הרי שעבור ימים מספר בחודש הוא מחויב בריבית החריגה. אפשר אפוא להבין, שבממוצע העלות של האוברדרפט שלו גבוהה עוד יותר.

המעגל נפתח

יום שלישי הקרוב יהיה יום המסחר האחרון בקרן הנאמנות הסגורה "מעגל" של חברת דקלה מקבוצת הבנק הבינלאומי. ביום רביעי תהפוך הקרן לקרן פתוחה. באותו יום לא יתקיים בה מסחר, ולא יהיה אפשר לרכוש ולמכור יחידות. החל מיום חמישי תהיה קרן מעגל קרן פתוחה רגילה. כלומר, מי שירצה לצאת ממנה יוכל לעשות זאת בדרך המקובלת ברוב הקרנות – על ידי פדיון הכספים.

קרן נאמנות סגורה היא קרן שמנפיקה יחידות השתתפות בכמות מוגבלת בתחילת פעילותה ואחר כך נסגרת. מי שרכש יחידות של הקרן ומעוניין לממש את השקעתו, אינו יכול לפדות את היחידות כמו בקרן פתוחה. היחידות רשומות למסחר בבורסה והמשקיע יכול למכור את היחידות – בתנאי, כמובן, שנמצא מי שיקנה.

כך, למעשה, נוצר לקרן מחיר בורסאי, שלא תמיד תואם את ערך נכסי הקרן. אלא שכל עוד הקרן סגורה, אין משמעות לפער (אם הוא קיים) בין ערך נכסי הקרן ובין שוויה הבורסאי.

מתי מקבל הפער הזה משמעות? כשמחליטים לפתוח את הקרן, כמו שקרה במעגל. ואכן, מאז החלטת על פתיחתה, החל שוויה הבורסאי של מעגל – שהיה נמוך מערך נכסיה במשך רוב חייה – להתכנס לכיוון הערך הנכסי שלה.

עם זאת, עדיין נותר פער קטן, שלכאורה מאפשר ארביטראז'. ביום שלישי השבוע היה ערך נכסי הקרן 62.42 אגורות ליחידה, בעוד שבבורסה נסגר מחירה ב־60.5 אגורות.

מעגל היתה הקרן הסגורה הראשונה בישראל והיא גם הראשונה שנפתחת. בעקבות מעגל הנפיקו השנה שתי קרנות סגורות נוספות: נחשון, של חברת כיוון ושמורה של חברת זיגור ברנע. גם נחשון וגם שמורה נסחרות בבורסה במחיר נמוך בשיעור משמעותי משוויין הנכסי. נחשון נסחרה ביום שלישי שעבר בבורסה במחיר 57 אגורות, בעוד ששווי נכסיה היה 76.9 אגורות, ואילו שמורה נסחרה במחיר 75.5 אגורות, בעוד שערך נכסיה היה 96.8 אגורות ליחידה.

שלמה פרידמן

אשקלון בזול

זוגות צעירים מתקשים בשנים האחרונות לרכוש דירה, ובמקרים רבים נאלצים להשלים עם דמי שכירות גבוהים מתוך תקוה שמחירי הדירות יירדו. אשקלון מציעה בימים אלו פתרון דיור ברמה גבוהה ובמחירים התואמים את יכולתם הכלכלית של הזוגות הצעירים.

אחת הסיבות למחירים הנמוכים באשקלון היא ההיצע הגדול של דירות למכירה. באשקלון מושלמת בימים אלה בנייה 1,500 דירות חדשות; 2,000 דירות נוספות נמצאות בשלבי בנייה, ועוד כ־1,000 דירות נמצאות בהליכי תכנון מתקדמים.

בחלק מהפרויקטים ניתן למצוא דירות בנות שניים וחצי עד שלושה חדרים במחירים סבירים. כך, בפרויקט נווה הים של חברת מבני גוית ושיכון ופיתוח ניתן לרכוש דירת 3 חדרים בשטח של 82 מ"ר במחיר התחלתי של 82 אלף דולר. דירת 3.5 חדרים בשטח של 95 מ"ר בפרויקט זה מתחילה ב־92.4 אלף דולר. בפרויקט מגדלי הצריגה של חברת רסקו מוצעות למכירה דירות 2.5 חדרים ב־101 אלף דולר. בפרויקט קדמת דקלים הנבנה על ידי חברת אורבייקר מוצעות למכירה דירות 3 חדרים במחיר התחלתי של 93 אלף דולר. מחירי דירות 3 חדרים באשדוד הסמוכה נעים בין 110–125 אלף דולר.

לשם השוואה, במודיעין, עיר הבנייה ביוזמת משרד השיכון, נעים מחירי הדירות בנות שלושה חדרים בין 125–135 אלף דולר. בראשון לציון אותן דירות נמכרות במחירים של 130–168 אלף דולר.

הבעיה, כמובן, היא המרחק מתל־אביב. הרבה אנשים שעובדים בתל־אביב בוחרים לגור בראשון לציון, וגם מתכנני מודיעין בונים על בעלי מקצועות חופשיים מתל־אביב. במצב הכבישים הנוכחי, אשקלון עדיין קצת רחוקה.

נעה הפרמן

לפידות: "פעלנו לפי כל הכללים בטיפול בתקלה בקידוח רוד 1"

מאת עמירם כהן

מנכ"ל לפידות, אפרים גרינברג, אמר אתמול ל"הארץ", כי החברה פעלה לפי כל הכללים בפרשת התקלה בקידוח רוד 1.

לדבריו, פעלה לפידות בהתאם להוראות האופרייטור, חברת נפטא, ועשתה את כל הצעדים שנתבקשה לעשות. "בקידוח, האופרייטור הוא שנותן את ההוראות. יש לו מומחים ומפקחים, ולפידות פעלה בהתאם להוראות ועשתה בדיוק את מה שנתבקשה לעשות", אמר גרינברג.

עוד אמר, כי התקלה שבה נפגע השנאי המספק חשמל לקידוח – למרות כל סוגי האבטחה – היא נדירה ביותר וכמוה כהתערבות של כוח עליון (מגזר פורס המקובלת בחוזה).

כזכור, פורסם אתמול כי נפטא מאשימה את חברת לפידות באחריות לתקלה שגרמה לתקיעת מוטות הקידוח בקידוח רוד 1, בעקבות הפסקת החשמל לקידוח.

קידוח רוד 1 הוא אחד הקידוחים העמוקים שנעשו עד כה, ועומקו המתוכנן הוא כ־6,200 מטר.

לדברי נפטא מסתכמים הנזקים בקידוח במאות אלפי דולרים. עלות הקידוח כ־10 מיליון דולר.

מקורות בענף חיפושי הנפט האשימו אתמול "אינטרסנטים בענף" בכוונה להכשיל את הנפקת לפידות האמורה להתקיים בשבוע הבא. לדברי המקורות, הפצת הסיפור על התקלה בעיתונות והוצאתו מכל הפרופורציות, באה במגמה ברורה לפגוע בהנפקה.

בשבוע הבא תנפיק לפידות בהצעת מכר בבורסה 49% ממניותיה לציבור, כדי לגייס 21 מיליון שקל.

גידול של 130% ברווחי אלתא ברבעון שלישי

מאת שרון שדה

חברת אלתא, החברה הבת של התעשייה האווירית, רשמה ברבעון השלישי השנה רווח נקי של 2.819 מיליון דולר, לעומת 1.23 מיליון ברבעון המקביל – גידול של כ־130%. חשב החברה מסר ל"הארץ" כי הרווח הנמוך יחסית ברבעון ה־3 של '93 נבע מהוצאות מיוחדות חד־פעמיות בגין ביטול ביטוח שער.

הרווח הנקי בינואר־ספטמבר השנה היה 10.18 מיליון דולר, לעומת 6.88 מיליון בתקופה המקבילה.

ההכנסות ירדו ברבעון השלישי ב־18% – כך עולה מדו"ח שהגישה אתמול החברה לבורסה. הכנסותיה הסתכמו ברבעון השלישי ב־48.4 מיליון דולר, לעומת 59.1 מיליון דולר בתקופה המקבילה.

הירידה מוסברת בעיצומי המהנדסים בחברה באוגוסט ובספטמבר, ומתקופת החגים שחלה בספטמבר, ופגעה ברציפות העבודה בחברה.

בינואר־ספטמבר השנה היו ההכנסות של 195.4 מיליון דולר, לעומת 192.9 מיליון בתקופה המקבילה – גידול של 1.3%. במכירות ליצוא לעומת מכירות לשוק המקומי נרשם גידול של 4.5%.

ברבעון השלישי השנה היה הרווח הגולמי 6.4 מיליון דולר, לעומת 7.7 מיליון ברבעון המקביל. הרווח הגולמי ברבעון השלישי הוא לאחר ביטול הפרשה לעלויות שבוצעה ברבעונים הקודמים. ברבעון השלישי היו מכירות ליצוא ב־35.6 מיליון דולר, המהווים 74% מכלל ההכנסות בתקופה האמורה.

אלתא הפסידה ברבעון זה במכרז לאספקת מערכות ללוחמה אלקטרונית למטוסי אף־15 חדשים של חיל האוויר. צבר ההזמנות של החברה הסתכם ב־486 מיליון ד' – קטן של 33 מיליון ד' בהשוואה לצבר ההזמנות שנרשם בסוף '93, שהסתכם ב־519 מיליון ד'.

יו"ר דירקטוריון אלתא ומנכ"ל תע"א משה קרת, ומנכ"ל אלתא יהודה פרנקל, ציינו כי ב־10 באוקטובר, לאחר השלמת המאזן, הופסקו העיצומים שהכריזו מהנדסי אלתא בתחילת אוגוסט.

המכירות ליצוא לינואר־ספטמבר ב־'94 היו 147.9 מיליון דולר, לעומת 141.5 מיליון בתקופה המקבילה. הרווח הגולמי הגיע ל־27.9 מיליון דולר – גידול של 1.6%, שהושג למרות הקיפאון בשער החליפין של הדולר.

גידול משמעותי נרשם ברווח התפעולי, שגדל ב־5.5%, והסתכם ב־7.7 מיליון ד' בינואר־ספטמבר השנה, לעומת 7.3 מיליון ד' בתקופה המקבילה. צבר ההזמנות היה ב־30 בספטמבר 486 מיליון דולר.

באוגוסט חתמה אלתא על הסכם להקמת חברה משותפת עם איש העסקים סר אייזנר. החברה נועדה לפתח מוצרים אזרחיים.

המועד להנפקת 25% מהשליטה בחברה בבורסה בת"א עדיין לא ידוע. בהנפקה מקווה התע"א לגייס כ־50 מיליון דולר.

תשלובת אלוני: ב־'94 צפויות מכירות ב־140 מיליון שקל

מאת זוהר בלומנקרנץ

תשלובת אלוני מעריכה כי מכירותיה השנה יסתכמו ב־140 מיליון שקל. הבעלים והמנכ"ל, נתנאל אלוני, מסר אתמול כי התשלובת השקיעה בחודשים האחרונים כ־6 מיליון שקל בהקמת מרכזי תצוגה חדשים ובהקמת מרכז הפצה ארצי לקרמיקה וכלים סניטריים.

לדבריו, בשבועות הקרובים יחל הייצור במפעל שיש נוסף שהקימה החברה במרכז הארץ. המפעל ייצר וישווק משטחי שיש למטבחים וחדרי אמבטיה.

לדבריו, יצרה התשלובת בחמש השנים האחרונות 5 מיליון מרצפות במפעלה בחיפה. היא ייבאה 1.3 מיליון מ"ר שיש ועיבדה חצי מיליון מ"ר שיש.

נדל"ן / זיו מאור

168 אלף דולר ל־3 חדרים בזיתים רמת גן

דירת 3 חדרים ברחוב הזיתים ברמת גן, נמכרה תמורת 168 אלף דולר (56 אלף לחדר). שטח הדירה 90 מ"ר והיא ממוקמת בקומה השלישית בבניין בלי מעלית.

175 אלף דולר ל־4 חדרים בז'בוטינסקי

דירת 4 חדרים, ברחוב ז'בוטינסקי ברמת גן, נמכרה תמורת 175 אלף דולר (44 אלף לחדר). הדירה ממוקמת בקומה השמינית, במגדלי אגאוים. שטח הדירה 100 מ"ר והיא נמכרה לעולים חדשים.

120 אלף דולר ל־2 חדרים במתמיד

דירת 2 חדרים, ברחוב המתמיד ברמת גן, נמכרה תמורת 120 אלף דולר (60 אלף לחדר). שטח הדירה 70 מ"ר והיא ממוקמת בקומת הקרקע. לדירה אין מעלית והיא נרכשה כהשקעה.

165 אלף דולר ל־3 חדרים בהאר"י

דירת 3 חדרים, ברחוב האר"י ברמת גן, נמכרה תמורת 165 אלף דולר (55 אלף לחדר). שטח הדירה 80 מ"ר והיא ממוקמת בקומה ראשונה בבניין עם עמודים.

כל העסקות נעשו על ידי תיווך טל.

עלייה של 1.5% בריבית במכרזי בנק ישראל

מאת נדרי מליץ

הריבית במכרזים של בנק ישראל לבנקים עלתה אתמול ב־1.5%. שיעור הריבית הממוצע על המכרז המוניטרי היומי היה 17%, לעומת 15.5% שלשום. ריבית הסגירה נקבעה אף היא ל־17%. בנק ישראל הקטין את סכום המכרז ב־3.1 מיליארד שקל, ל־6.2 מיליארד שקל. הביקוש למכרז הסתכם ב־14.5 מיליארד שקל.

שיעור הריבית הממוצע שנקבע על המכרז השבועי לבנקים, בסכום של 6 מיליארד שקל, היה 17.01%, לעומת 15.51% בשבוע שעבר. ריבית הסגירה נקבעה ל־17%. כזכור, בנק ישראל הודיע על העלאת הריבית בתחילת השבוע, כאשר פירסם את תוכניתו המוניטרית לדצמבר.

המכירות של דולרים במסחר במטבע חוץ נמשכו אתמול. במסחר הרב־צדדי בין הבנקים ובנק ישראל, נרשמו עודפי היצע בסך של 6.3 מיליון דולר, ובנק ישראל לא התערב. השקל התחזק לעומת הדולר בשליש האחוז, והשער שנקבע בתום המסחר היה 3.021 שקל. השקל התחזק לעומת סל המטבעות ב־0.26%, והשער שנקבע בתום המסחר היה 3.36 שקל.

בנק ישראל הודיע אתמול כי במרוצת נובמבר הגיע נפח המסחר הרב־צדדי במטבע חוץ, בין הבנקים לבין עצמם ובין הבנקים ללקוחותיהם, ל־73% מסך המסחר. נתון זה מצביע על המשך הקטנת מעורבותו של בנק ישראל במסחר. באוקטובר, הגיע נפח המסחר הרב־צדדי ל־68% מסך המסחר במטבע חוץ.

"יום שישי, 12:00 הוא אומר לי: מצטערים, סגור, תבוא מחר, סליחה, ביום ראשון. בקרוב הם באמת יצטערו".
מדברי לקוח, במחקר על מידת שביעות הרצון מהבנקים.
הישיר הראשון
אין עוד בנק כזה
אבל בקרוב יהיה

הארץ

יום שישי כ"ט בכסלו תשנ"ה
2 בדצמבר 1994

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב המגבלת 2, טל' 6-254245-02, ת"ד 273 י-ם 91002; פקס' 02-254249
חיפה: רחוב נורדאו 30, טל' 7-623166-04, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04-670715
שירות תלונות למנויים 03-5121355, 03-5121344 מודעות לוח דרושים 03-6382020

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי   עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

קיצורי דרך למבוי סתום

סגן שר החוץ, יוסי ביילין, קרא שלשום לפתוח מיד במשא ומתן עם הפלשתינאים על הסדר הקבע משום ש"נוכח הבעיות הכרוכות בהגעה להסדר ביניים יתכן שאת המאמצים שאנחנו משקיעים בו כדאי להשקיע במחשבה על הסדר קבע". ביילין סבור, כי "התשובה הטובה ביותר לטרור היא להשלים כמה שמהר יותר את מעגל השלום, שלא ישים קץ לטרור, אך יצמצם אותו". לשם כך מציע סגן שר החוץ לעבור מיד לפתרונות קבע במקום "המצאת פטנט לבחירות".

אפשר למצוא היגיון בטיעוניו של ביילין, המציע לדלג מעל משוכת הבעיות הכרוכות במימוש הסכם אוסלו, כדי להגיע להסדר קבע עד סוף כהונת הממשלה הנוכחית. כצפוי, מלווה תהליך מימוש ההסכם המתמשך, שבו כל תאריכי היעד לא קוימו, להגברת הטרור, המשפיע מצדו על ירידה בתמיכה בתהליך בקרב הציבור בארץ, העלולה לפגוע בהמשכו. ייתכן כי במצב שנוצר כדאי אמנם לחפש דרך לעקוף את הקשיים שנוצרו במימוש הסדר הביניים, ובכללן השקעות כבדות בתשתית זמנית ויצירת הרבה "מערכות מלאכותיות", כדבריו של ביילין.

אלא שלא תמיד קיצורי הדרך מובילים ליעד המבוקש. יש יסוד לחשוש, שדווקא במקרה זה עלולות קפיצות דרך להביא למבוי סתום, שעלול להיות גורלי לתהליך השלום עם הפלשתינאים. הקשיים שיתעוררו במו"מ על הסדר הקבע לא יהיו פחותים מאלה הבולמים עתה את ההתקדמות לקראת הסכם הביניים, אלא קשים בהרבה. די להזכיר את עתידן של ההתנחלויות ואת המעמד הסופי של ירושלים כדי לראות איזה מוקשים עלולים לפוצץ את המו"מ כבר בשלבים הראשונים שלו.

מותר להניח, כי ביילין העלה את רעיונותיו לקראת ישיבת הממשלה הבאה, האמורה לקיים דיון מקיף לקראת חידוש המו"מ עם הפלשתינאים בקהיר ביום שני. בישיבה זו גם אמורים כל גורמי הביטחון המודיעין, בין היתר אלה הגורסים כי בלי "ויתור משמעותי מאוד יהיה קשה מאוד להגיע להסדר ביניים עם הפלשתינאים" ("הארץ", אתמול), למסור לשרים את הערכותיהם. המדובר בקשיים במימוש ההתחייבות הישראלית להיערכות מחודשת של צה"ל מחוץ לריכוזי האוכלוסייה הערבית כתנאי לעריכת הבחירות.

למרות קשיים אלה, שעליהם דיבר הרמטכ"ל היוצא, אין לממשלה מנוס מלהחליט על המשך המו"מ למימוש הסדר הביניים על פי המפורט בהסכם אוסלו. רצוי מאוד שהממשלה אף תחייב את זירוז המו"מ כדי לזרז את הנהגת האוטונומיה בכל השטחים בדרך להסדרי שלום קבועים.

במציאות שנוצרה על ידי ריבוי ההתנחלויות תהיה הממשלה חייבת לבחור באחת משתי הדרכים: או — לשם העיקרון, שבתקופת הסדרי הביניים אין מזיזים אף התנחלות אחת — לחייב את צה"ל למאמץ מוגבר כדי לספק להתנחלויות מידת ביטחון סבירה, תוך כדי ניצול משאבים עצומים בימי מילואים ובכסף; או — בשם האינטרס הביטחוני והכלכלי שלנו — להזיז חלק מההתנחלויות הבעייתיות ולצרפן לכל היותר לגושי התנחלויות גדולים יותר, שצה"ל יהיה מסוגל להגן על ביטחונם בלי מאמץ מיותר ובזבזני. זוהי ברירה שיש להתמודד עמה בשם טובת העניין הישראלי בלבד, בלי כל קשר לנכתב לפי הסכם אוסלו לקיים גם התנחלויות ואיי התיישבות בודדים, שעשרות כמותם פזורים ברחבי השטחים, עד להסדר הקבע.

אלה הן שתי אפשרויות בלבד, ואין דרך שלישית. הקפאת התהליך המדיני, משמעותה הפוליטית ברורה לא פחות: בזבוז ההזדמנות שניתנה לממשלת רבין לקדם את השלום; הזדמנות שספק אם יאפשר הבוחר להפקיד בידיו פעם נוספת.

רבין הבעיה, רבין הפתרון

מאת יואל מרקוס

מתי מתחילים לראות שמצבו של יצחק רבין באמת קשה? כאשר כל מלקקיו — שמאלנים ועיתונאים שאכלו מכף ידו — מתחילים לתקוף אותו. זה צריך ללמד כל פוליטיקאי מתנשא, שהעולם הוא עגול. כשאתה למעלה, מתרפסים שמים עצמם שטיח לרגליך; כשאתה למטה, הם לא מהססים לרמוס אותך. וזה מה שמביא אותי, בעיתוי קריטי זה, לדבר בזכותו ולהגן עליו, בעיקר מפני ידידיו: רבין, רבותי, הוא עדיין איש שאין לו תחליף לא בעיתוי, לא במצב ולא בגלריית האישים הפוליטיים הנתונים.

אמינותו עדיין גבוהה והוא עדיין הכלי היעיל ביותר למכור מהלכים ופתרונות לעם ישראל — בלי שיחשדו בו שהוא שמאלן או לאומן. הוא עדיין הפוליטיקאי היחיד המסיל את סמכותו ומרותו על מפלגתו ועל שריו — אף אם לעתים סמכותו גובלת בכוחנות לשמה.

מכל הינם אפשרי אין כרגע שום סיבה רצינית לסלק את רבין מהשלטון. יש לממשלה זו הישגים לא מעטים, מהחינוך ועד תהליך השלום. והיא מתפקדת טוב יותר מכפי שהיא נראית.

אז איפה הבעיה? הבעיה של רבין היא רבין. קודם כל במבנה הנפש העצמי הטמון באופיו כאיש מתנשא המזולזל בכל מה ומי שאינו יצחק רבין והחושד בפיתויי המשכבע שכל סביבתו חורשת עליו רעה. תכונות אלה הפכו אותו למקטר הלאומי ולמבקר הקטלני ביותר של מערכת השלטון שהוא עומד בראשה. גם כשהוא נוקט מהלכים ויוזמות — הרגנות וחוסר החשק טבועים בפניו. ובדרך אומרים שאם הוא ספקן, אם הוא לא מאמין, למה נאמין אנחנו?

בשתי ארוחות ערב פרטיות שהתקיימו באחרונה אצל אנשי חברה תל־אביבים לא פסק רבין להתיף ולגדף את ממשלתו. עדי שמיעה וראייה מספרים שראש הממשלה היה נרגן ובשני הערבים זרה פסימיות ומתח ביקורת על הממשלה ועל כל גוף ומוסד אפשריים במדינה.

רבין המקטר, רבין המבקר מהלכים שעושה הממשלה, רבין המזולזל בעובדיו לעבודה, שכולם נבחרו בדיוק כמוהו בפריימריס, יצר שתי אנומליות:

ראשית, הוא רוקן את הממשלה ואת מערכת השלטון — הקשיבה וקבלת ההד לשות מכל תוכן. הממשלה הפכה לגוף מגוחך שאינו יודע דבר ואינו מוליט דבר. הביטוי השחוק "שומר את הקלפים צמודים לחזה" הוא תירוץ טוב לזמן קצר, אך לא דרך לנהל מדינה.

הוא לא מתייעץ עם אף אחד, מלבד ידידו שמעון פרס — בפרמטרים מוגבלים ובזריקת שיניים. בסביבתו הקרובה המוסיקה היא לשמעון שבס, המלים לאיתן הבר והפילוסופיה לחתנו אבי פילוסוף, יועץ בלי שקל לשנה. אין לרבין שום אינפוט אינטלקטואלי גם מיועציו הקרובים ביותר. השאלה היכן נופלות ההחלטות הנבוכה לספק אם יש לממשלה אסטרטגיה ויעדים.

שנית, קישוריו וכהונתו יצרו במערכות השלטון אווירה של פחד ותחושה שהשלטון עומד להישמט מהידיים. וכך אנו עדים לתסמונת הזכורה מימיו האחרונים של שלטון בגין: בממשלה שתקף כולם מפחד, אך בתוך מתחו עליה ביקורת: המספר האחרון באותם ימים היה באותם ימים דבריו הבלתי נשכחים של שר החקלאות אהרן אוזן: "זו לא ממשלה, זו שקשוקה". כשרבין תוקף את הכפופים לו, הם תוקפים אותו מבחוץ. בתקופה של בחירות אישיות, שבה פוליטיקאים רוצים לשרוד, הם נלחמים בשיניהם על כבודם ועל מעמדם. בפרט כשמתגלים קשיים בהסדר עם הפלשתינאים או בכלכלה — אין להם שום חשק להתנדב להיות השעירים לעזאזל של רבין.

יש לזכור שבחוץ אורב חיים רמון, עם קבוצה של תומכים השוקלת אפשרות של כינון מפלגה חדשה. שום דבר לא תמים, שום דבר לא נאמר לשם שמים, כאשר עולה הקול שהגיע הזמן לסלק את הזקנים. כשרבין מבקר את ממשלתו זו מבקרת אותו — מטבע הדברים היא מאבדת את אמינותה בדעת הקהל.

רבין הוא הבעיה, אך רבין הוא גם הפתרון. מה שכן הכל רוצה הציבור: רווחה אישית, ביטחון וקצת תקווה. הוא רוצה לדעת שיש לו מנהיגות אופטימית עם חזון ויעוד. הוא רוצה להיות משוכנע שהמערכת שבנתה לשלום חושבת ומתייעצת ושוקלת בכובד ראש לפני שהיא קושרת. שראש ממשלה אינו יכול להוביל מהלכים משמעותיים לעם ישראל בלי עבודת צוות, בפרט כאשר מנהיג גדול מגזע הבן־גוריונים והצ'רצ'ילים הוא לא. שאין ולא יכולה להיות אמינות במנהיגות שאינה מקרינה חזון ואופטימיות, ותחת זאת משדרת נרגנות וקיטורים. שמנהיג הרוצה לשרוד ו/או אינו מרוצה משריו חייב שיהיה לו הכוח לבצע חילופים ולרענן את הממשלה בכוחות חדשים. נכון שהוא אינו אוהב להזיז אנשים, בעיקר בגלל האי־נעימות האישית הכרוכה בכך, אך מה רע באנשים כמו אלי הורוביץ, בני גאון או עמירם סיון בממשלה?

גם לרשון על השרים, גם לרצות להחליפם וגם להשאירם בתפקידים — כל אלה משדרים חולשה. רק רבין יכול להיות הפתרון לבעיית רבין — אם יתעשת ויסיק את המסקנות המתבקשות משתי שנות שלטונו.

ברירת אמת

מאת רן כסלו

קשה מאוד לחלוק על ניתוחו של נסים זוילי בכל הקשור להמשכו של תהליך השלום עם הפלשתינאים. לפי הניסיון שהצטבר אצלנו אחרי פינוי הרצועה והישארות ההתנחלויות בשטח — ובעיקר, הישארותה של התנחלות נצרים בתוך שטחי המינהל העצמי הפלשתיני — נראה כי אין שום אפשרות לשמור על שלומם וחייהם של המתנחלים בלי להחזיק כוחות צבא גדולים בכל ציר שהם עוברים בו וסביב כל יישוב שהם חיים בו.

חומרת הדבר אינה דווקא בעניין נצרים, כיישוב בודד. היא בולטת כשמגיעים לשלב ב' בביצוע הסכם אוסלו — כלומר, פינוי צה"ל מריכוזי אוכלוסייה ערביים בגדה (לפי חשבונו של זוילי, יש שם 40 או 50 נצרים), שלא לדבר על מעבר חופשי של המתנחלים דרך כפרים וערים בגדה.

מאליה מתבקשת המסקנה: אי־אפשר להמשיך בביצועם של הסכם אוסלו והסכמי קהיר שבאו בעקבותיו, ולהשאיר על כנו את מערך ההתנחלויות. ובעיקר, אי־אפשר לבצע, מתוך שמירה על ביטחונם של אותם מתנחלים, את השלב המכריע בביצוע ההסכם: היערכות צה"ל מחוץ לאזורים מאוכלסים, לקראת הבחירות לרשויות המינהל העצמי הפלשתיני. וכאן קם נסים זוילי, באומץ הלב האופייני לו בדרך כלל, ומציג את ברירת האמת: או המשך קיומן של ההתנחלויות, לפחות בפיזורן הקיים, או המשך מימוש של הסכם אוסלו. שני הדברים אינם עולים בקנה אחד.

עד כאן זוילי כמנתח פוליטי, שכאמור, קשה לחלוק עליו. מכאן ואילך, זוילי כמזכ"ל מפלגת העבודה, הדברים מסתבכים. לדעתו, העם אינו מוכן ללכת בקצב שהממשלה היתה מוכנה לו, וגם לקבל עליו סיכונים שהממשלה מוכנה להם. לפיכך, יש לעצור את התהליך לשנתיים. מדוע דווקא לשנתיים? כי בעוד שנתיים יהיו בחירות בארץ וזה מה שדרוש למפלגת העבודה כדי שיהיו לה סיכויים להישאר בשלטון גם אחרי הבחירות הבאות. לאחר מכן תוכל להמשיך בתהליך שהופסק.

דווקא אלה דברים שקשה להבינם. איך זוילי מחשב את סיכויי מפלגתו לזכות בבחירות לאחר שהתהליך המדיני ייעצר? הרי אם יקרה כך, זו תהיה הודאה ברורה בכישלון של עיקר העיקרים שעליו קמה ממשלת רבין ועליו היא קיימת. אין צורך להיות פוליטיקאי גדול כדי להבין שיותר מכל תישפט ממשלה זו על ידי בוחרי הכנסת הבאה לפי הצלחתה בתהליך המדיני, שהיא מנהלת בניגוד לדעת האופוזיציה. הצלחתה או אי־הצלחתה בתהליך זה תשפיע על תוצאות הבחירות הרבה יותר מאשר מיסוי הבורסה, או אפילו רמת האינפלציה והאבטלה. אם כי גם לאלה תהיה השפעה בקלפי בעתיד.

במלים אחרות: מה שמציע מזכ"ל העבודה לממשלה המבוססת על מפלגתו הוא מרשם בטוח לכישלון בבחירות הבאות. אפילו בנימין נתניהו לא היה ממציא מרשם מוצלח יותר לכישלון מתחריו, כפי שממציא נסים זוילי למפלגתו.

•

כל אלה דברים שחשיבותם משנית. בסופו של דבר, מיקומה של מפלגת העבודה בראש השלטון או בספסלי האופוזיציה אינו ערך לעצמו. מפלגת העבודה שתנהל מדיניות של הליכוד יכולה לפנות את מקומה לליכוד, המסוגל לבצע את מדיניותו הרבה יותר טוב ממנה.

חשוב הרבה יותר, שהצעת זוילי אינה בדיוק קבר למפלגתו בלבד, אלא לתהליך השלום כולו. מי יאמין שאחרי שנתיים של הפסקה, עוד יהיה בכלל תהליך שאפשר להמשיכו? מי יודע כמה דם יישפך עד אז ומה יהיה על עזה במצב הקפאה שכזה. האם בעוד שנתיים יהיה בכלל עם מי לדבר שם, אחרי שנצליח לגמור סופית את יאסר ערפאת ונעזור לחמאס להפוך לתנועה הרובה? מה יישאר לנו לעשות אז חוץ מלכבוש את עזה שוב?

הבה נשכח איפוא את נסים זוילי, מזכ"ל המפלגה הכושל, ונחזור אל נסים זוילי, הפרשן הפוליטי המוצלח, ובעצם, לברירה שהציג: המשך קיומו של מערך ההתנחלויות או המשך תהליך השלום. אלה דברים שיש להכריע ביניהם, וכל דיבור על השעיה זמנית הוא זריית חול בעיניים ותו לא.

כל זה היה ברור גם בלי הניסיון של עזה ויריחו תחילה. כדי להבין שאי־אפשר להשיג הסדר קבע עם הפלשתינאים, הכרוך בהכרח (גם זה חלק מהסכם אוסלו) בהסכם ביניים קודם לכן, ובקיום 120 התנחלויות, לאורכה ולרוחבה של הגדה המערבית — לא היה צורך במבחן עזה. בעצם, גם אי־אפשר היה להחזיק את כל מערך ההתנחלויות בצורתו הקיימת בתקופת הביניים שהיתה צריכה להיות קצרה מראש, כפי שהיה ברור לכל שאף נצרים בלבד היא קוץ שיש להוציאו ולא לשבת עליו.

עתידה של ממשלה זו תלוי בנכונותה וביכולתה להתחיל לסלק את הקוצים האלה. אולי היה טוב להתחיל בנצרים דווקא, אך חשוב עוד יותר להתחיל לסלק את המכשולים לשלום בתוך הגדה. לפי שעה, די אם נעביר אותם יישובים ממקומותיהם לגושים של התנחלויות צפופות יותר ואם נבהיר ליושבי ההתנחלויות בכללן, שאם רצונם להוסיף ולשבת בהן וליהנות מהגנתו של צה"ל, עליהם לוותר על הרבה מאוד נוחות; למשל, נסיעה בכל כביש או יציאה לטיולים בערים פלשתיניות. ואם בכל זאת יתעקשו להמשיך ולנהוג כאילו לא קרה כלום, שיעשו זאת על חשבונם ולא על חשבוננו.

הטרור — איום אסטרטגי

מאת זאב שיף

האיש שגרם במישרין את המספר הרב ביותר של הרוגים ישראלים בפעולות טרור הוא איש החמאס יחיא עייש, המהנדס להכנת מכוניות תופת ומלכודות קטלניות אחרות, כולל פיצוץ האוטובוס בתל אביב. כשלוש שנים רודף אחריו השב"כ, ללא תוצאות, אך שלשום פורסם כי הצליחו ללכוד את הרשת שסייעה לו.

אם יש לקח חשוב למעצר של רשת הטרור הזאת, הרי הוא זה: ההרתעה הישראלית במלחמה בטרור החמאסי נשחקה מאוד.

לשחיקת ההרתעה במלחמה בטרור עלולה להיות תוצאה קשה מאוד. במשך שנים נהגנו לומר, ובצדק, כי הטרור אינו סכנה קיומית למדינת ישראל. ואכן, למרות הזעזועים הכבדים שעברה ישראל עקב פעולות טרור עקובות מדם, אין מספר הנפגעים הרבה מתקרב אף לרבע ממספר הקורבנות של תאונות הדרכים בארץ. אלא שבינתיים חל שינוי בתמונה המדינית הביטחונית. הוא תהליך שלום מורכב ומסובך בינינו לפלשתינאים, המשפיע גם על תהליך השלום המקביל עם מדינות ערב. והנה מתברר כי המשך הטרור החמאסי עלול למוטט את תהליך השלום. מדובר איפוא באיום אסטרטגי לתהליך השלום ולמדינת ישראל. כישלון במלחמה בטרור עלול אם כן להיות כישלון אסטרטגי.

מבין ארבעים העצורים הקשורים לרשת של יחיא עייש, 30 הם כלואים לשעבר. מהם שישבו כבר לא פעמים מספר. עוד ארבעה היו בין מגורשי החמאס ללבנון, שהוחזרו משם כעבור פחות משנה. רוב הכלואים לשעבר חזרו מיד לפעילות חבלנית כזאת או אחרת. תקופת המאסר, או המעצר, שלהם היו קצרות יחסית וכנראה לא הכבידו עליהם במיוחד. והראיה, הם לא נרתעו כלל לשוב למעשי טרור, ואפילו חמורים ביותר. גם איש החמאס שרצח שלושה את החיילת בעפולה ישב פעמים בכלא בישראל, פעם אחת לתקופה של חצי שנה. הפנייה אליהם באה בשל היותם בעלי ניסיון שכבר הוכיחו את נאמנותם בישיבה בכלא. המשותף לרוב העצורים הוא היותם קשורים כך או אחרת למערכת החברתית הדתית של החמאס או שפעלו במסגרות שונות של הארגון.

המסקנה המתבקשת מכך היא שמי שמבקש להילחם בטרור של החמאס והג'יהאד האיסלאמי אינו יכול לצמצם את מלחמתו רק בזרוע הצבאית של ארגונים אלה. זאת יכול להרשות לעצמו ערפאת, אך לא ישראל. לנו המסקנה היא שאי־אפשר לנהל מלחמה בטרור החמאסי בלי לפגוע בתשתית הארגונית של החמאס. מהלך כזה אינו יכול להיעשות בלי שיתוף פעולה מלא בין המערכת המשפטית למערכת הביטחונית. לעתים מדובר בפגיעה בארגוני צדקה של החמאס, המשמשים כיסוי לפעילות מחתרתית וטרוריסטית, או במערכת איסוף הכספים של הארגון.

אם אצלנו תהיה רתיעה בעניין זה, לא תהיה הצדקה לדרישתנו מהאמריקאים והמצרים לנקוט צעדים דומים נגד ארגוני חמאס בארצותיהם. משם בא כידוע חלק מהכסף המגיע לחמאס בשטחים. גם ערפאת טוען כי ישראל נרתעה תמיד מלפגוע באמת בחמאס בשטחים שבסמכותה. לדבריו, התירו שלטונות ישראל למאות ארגונים הקשורים בחמאס לפעול בשטחים. אצבע מאשימה מפנה ערפאת גם לעבר סעודיה שממנה הגיעה, לדבריו, תרומה בסך 18 מיליון דולר לחמאס. לדבריו תורמת כווית עשרה מיליוני דולר בחודש למוסדות החמאס. אך את האשמה הכבדה ביותר הוא מפנה לירדן. הוא טוען שאמר לרבין וגם למתווך האמריקאי דניס רוס שהמודיעין הירדני הוא המתיר לחמאס לקיים את מפקדתו בעמאן.

המערכת המשפטית דרושה כדי לסייע בתחומים אחרים במלחמה זו. מצד אחד, היא תמכה בהרחבת ההיתרים במסגרת המלצות ועדת לנדוי לחקירת חשודים בטרור מאנשי החמאס והג'יהאד. דבר שסייע מאוד, לדברי החוקרים, בפיצוח הרשת של יחיא עייש. מצד שני, היא מתנגדת עדיין להארכת המעצר הראשוני מ־11 יום ל־18 יום (כפי שהיה בעבר) שבתם מבודד החשוד מן העולם, וכן להארכת המעצרים המינהליים מחצי שנה לשנה ויותר.

בכל מקרה, המערכת המשפטית תצטרך לתת דעתה על תקופות המאסר הקצרות על מעשי טרור. הדוגמה לכך צריכה להימצא בשני הבג"צים האחרונים. פעם אחת כאשר ארבעה שופטים עליונים דחו את הערעור בקשר להריסת ביתו של המתאבד שפוצץ את האוטובוס, ופעם שנייה, כאשר אושרה אטימת בתיהם של שני חברי החוליה שרצחה את נחשון וקסמן.

עד עכשיו לא הסירה ישראל את כפפותיה במלחמה בטרור החמאסי. הדרג המדיני מתנגד, מסיבות תועלתיות בעיקר, לאשר עונשי מוות לטרוריסטים, ולכן אי־אפשר להוציא מכלל אפשרות פעילויות ממוקדות יותר נגד מנהיגי הטרור, כפי שסבר אמר ראש הממשלה, יצחק רבין, בביקורו האחרון בארה"ב.

אמני ה"קומבינה"

מאת דורון רוזנבלום

"עכשיו תראה לאיזו תסבוכת באה הכנסת אותי" — זהו לשון הקובלנה הנואשת והמתמשכת, שמטיח האזרח בלוחל בסרטי "השמן והרזה", ולאחרונה זהו גם המוטו של ממשלת רבין. ראש הממשלה מטיח את הרפליקה הזאת ביועצים, בשרים, בפקידים ובמשפטנים — תלוי אם "התסבוכת הנאה" חשה באוצר, ברווחה, בלשכתו או ב"תהליך המדיני". ואכבע, כמו אצל לורל והארדי, נדמה שדי להשאיר מישהו משרי הממשלה, כולל רבין עצמו, לבדו בחדר — כדי לחזור ולמצוא אותו מסובך וקשור ללא תקנה בסדין או בווילון כשרגלו תקועה בדלי.

ניקח למשל עניין פשוט לכאורה כמו שיפור הצמתים בכניסה לתל־אביב, שהפך סמל ומעין משל ל"תהליך המדיני": בתחילה סוללים שני מסלולים חדשים בצד הצומת, לרווחת הכלל. אבל זה פשוט מדי, ולכן נוספים ארבעה מתוך ששת המסלולים לצורך הקמת מחלף מתוכלל ומתוחכם — כזה שבנייתו רבת התלאות נמשכת שנתיים, ושעתיים לאחר טקס הפתיחה נוצר בו פקק חדש.

"תחכום" היא מלת המפתח של ממשלות מפא"י לדורותיהן, וגם של ממשלת העבודה כיום: אף שמלים עממיות כמו "תחמון", "סידור" או "קומבינה" (מלשון "קומבינציה") אולי הולמות יותר. שכן בניגוד ל"פשטנים הנואשים" של הימין — שאפילו בטעויותיהם היה לפחות משהו מהחד של החד־משמעיות — בממשלות העבודה שום דבר אינו פשוט: לכל אחת מהחלטותיה — יהיו נועזות ורציניות ככל שיהיו — מתלווים כרכים שלמים של דברי הסבר והוראות שימוש, שאיש (מלבד שני מומחים) אינו מבין.

ההחלטה על מיסוי הבורסה מדגימה זאת היטב: לא מס מחזור פשוט, המוטל באבחה אחת — אלא קומבינציה סבוכה של חוקי מיסוי תלת־פאזיים עם שלושה מסלולי קיזוז בהודעה מראש; וכל זאת בתהליכי חקיקה מורטי עצבים ומתוחכמים כל כך, שבסופם אכבע יש מיסוי, אבל כבר אין בורסה.

הציבור אינו מבין זאת ומבצע את נביעותיה של הממשלה לספל. הוא גם מתקשה להבין מהיע העל־את מס הבריאות והאי־ביטולם של מסי קנייה, תוך חישוב העצאות הרכב לצורך ניכוי ביטוח לאומי שאף לא להישוב הצניה, נעשה לטובתו (אם כי לרעת הנטו שלו). אבל עוד מימי ה"מחיקון" (שאיפשר לבעלי טלוויזיה צבעונית לראות סרטי טכניקולור רק בשחור־לבן) ועד "התורה שבעל־פה" של מצע מפא"י (שאיפשר "שלום תמורת שטחים" תוך כדי בניית קצרין וזמית) — ממשלות העבודה התאפיינו תמיד בסיבוכים, ב"תחמון" הציבור, ב"אופרציות" כפולות לשון, וסופן שהן "תיתחמנו" את עצמן לדעת.

"לפשט, לפשט" תבע ההוגה האמריקאי הנרי דייוויד תורו. רבין חוזר ומגנה את "התקדים של בגין" — את "הפשטנות הנוראה", שבה ויתר בהינף אחד על כל סיני עד קו הגבול תוך מחיקת כל היישובים. אך האם יש לו קבלות על הצלחת "התחכום" שלו במשא ומתן עם הסורים, או ב"תחמון" האידיסופי שלו את הפלשתינאים?

דעת הקהל איפשרה לממשלת רבין לעשות כמעט הכל — כולל פינוי התנחלויות — כל עוד היה לה כבר ברור, פשוט וחד־משמעי: הפרידה. הממשלה אכן התיכה את הקשר הגורדי של הסכסוך, אך מיהרה לקשור ולסבך אותנו מחדש באין־ספור השהיות משונות, מסרים כפולים, תרגילים וקריצות.

כיום, ככל שמתבקשת הכרעה חדה — ממשלת העבודה מתעמקת: הצהרות רבין נעשות מופשטות, פילוסופיות: "צריכה להיות הפרדה" (מי יעשה אותה? קבלן משנה?): "בעוד שישה שבעה חודשים נהיה יותר חכמים בקשר לסוריה" (מה יקרה אז? יתוספו לנו אותות למוחם?): "אף יישוב לא יוזז בתקופת הסדר הביניים" (מה על התושבים לעשות עד אז — לשתול בוגנוויליאות בפתיה?).

האם מישהו עוד מאמין שממשלת רבין תפנה אי־פעם ולו אכלה אחת של קרוואן מהשטחים, שלא לדבר על התנחלויות שלמות? מרוב "תחכום" היא סיבכה את עצמה במבולבלות ואורות־שתר בהסדרי ביניים מחוקים, בגדרות מתפתלות עד אבסורד, בתוכניות לכבישים עוקפי מציאות. אין פלא שבסוף היא נותרה כבולה בחוסר אונים, כמעין הודיני שאיבד את המפתח למנעול.

מה הם רוצים משוחט

מתנגדיו של אברהם שוחט הם חבורת האנשים הלארדיצ'ניים של הפוליטיקה הישראלית. ברוב המקרים התנגדות שלהם היא לא יותר מתרגיל ביחסי ציבור. הראיה: שנה אחר שנה הם מאשרים ללא שינוי את התקציב שהוא מגיש

מאת אריה כספי

שרי האוצר אוכלים בדרך כלל הרבה קש. את הקש הטעים ביותר אוכלים השרים בישראל באבוס של ראש הממשלה.

אברהם בייגה שוחט הוא שר אוצר פופולרי יחסית. בסקר דעת קהל שבדק בשבועות האחרונים את שביעות הרצון של הציבור ממהלכי האוצר, טענו 63% מהנשאלים ששוחט טוב יותר, או טוב באותה מידה, כמו שרי האוצר שקדמו לו. 62% אמרו עליו שהוא "רואה את טובת המדינה בטווח הארוך". ו־52% מייחסים לו הבנה כלכלית רחבה. כמחצית הנשאלים מרגישים שיפור במצבה הכלכלי של המדינה. ככל שהשכלת הנשאלים גבוהה יותר הם מביעים שביעות רצון רבה יותר.

שוחט הוא מייצג נאמן של ההשקפה הכלכלית הרווחת היום בארץ. ההסכמה הזאת כוללת צמצום תקציב הממשלה, צמצום מעורבות הממשלה במשק, עידוד המשק הפרטי, הקטנת המיסוי, הגבלת ההוצאות הסוציאליות וחיסול אינים של פרוטקציות וסובסידיות. אין בישראל שום מועמד רציני למשרת שר האוצר שאינו שייך לאסכולה זו, גם באופוזיציה. שוחט מייצג מגמה שהיתה משותפת לכל שרי האוצר בעשרים השנים האחרונות.

העמדות האלה אינן תורה מסיני. אין כל ביטחון שצמצום מעורבות הממשלה משפר תמיד את הצמיחה. אבל אפשר לקבוע בביטחון שזו שיטה כלכלית המפתחת אי־שוויון. יש מי שבוחה ויש מי שנשאר בגובה הרשאי. אפשר לבנות משק על תפיסת עולם אחרת. הבעיה היא שאין היום בישראל מישהו שיש לו כישורים להציע ולבצע תוכנית כלכלית אלטרנטיבית.

מתנגדיו של שוחט הם חבורת האנשים הלארדיצ'ניים של הפוליטיקה הישראלית. ברוב המקרים התנגדות שלהם היא לא יותר מתרגיל ביחסי ציבור. הראיה: שנה אחר שנה הם מאשרים ללא שינוי את התקציב שמגיש שוחט. גם לו היה בארץ פוליטיקאי רציני שבאמת חושב אחרת, רבין לא היה ממנה אותו לשר האוצר. גם רבין הוא חסיד שוטה של האמונה הכלכלית הקיימת, עם סטיות פופוליסטיות קלות.

שוחט התגלה כמבצע מבריק של הקונצנזוס הכלכלי. הוא מצליח להעביר בשקט ובלי עימותים רבים את רוב תוכניותיו.

התוצאה הכלכלית של השנים האחרונות היא לא רעה. קצב הגידול בתוצר אצלנו הוא המהיר ביותר בכל העולם המערבי. כמעט אי־אפשר לשמור על גידול מואץ כל כך ללא זחילה בקצב האינפלציה. בחודשים האחרונים עלה לנו העסק 5% נוספים של אינפלציה. יש רק מדינה אחת במערב שהצליחה יותר: לדנמרק יש קצב גידול המתקרב לשלנו עם אינפלציה של 2%. אבל יש בה 12.4% אבטלה. את ההישגים שלנו בצמצום האבטלה עוד ילמדו באקדמיה.

לפני חמש שנים פירסם בנק ישראל תחזית לקליטת העלייה והעריך שבתוך שנתיים צפוי גידול עצום בגירעון המסחרי. השנתיים חלפו והגירעון לא עלה. הגידול בגירעון התחיל בשנה האחרונה באיחור של ארבע שנים מפני שתהליך הקליטה התאחר. הקליטה היא תהליך אטי יותר ממה שחשב בנק ישראל.

מדיניות כלכלית נבחנת בטווח של שנים, ולכן פעמים רבות קשה לדעת מי אחראי לדברים הטובים ומי לתוצאות הגרועות. ביום רביעי השבוע היה אפשר לראות עד כמה נתונים לטווח קצר מתעתעים בנו. חלק מהביקורת האחרונה על שוחט היתה מבוססת על נתונים לא מלהיבים שפירסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לפני חודש וחצי. לפני יומיים פירסמה הלשכה דו"ח עדכני. מתברר שהיצוא שוב צומח בקצב מואץ, יש קיפאון בגירעון המסחרי, ירידה ביבוא מוצרי צריכה וגידול ביבוא מכונות וציוד. אז עד הדו"ח הבא, שוחט הוא שוב שר אוצר מצוין.

כל נימוק אבסורדי היה כשר בשבועות האחרונים כדי להכות בשוחט. בפגישה עם ראשי איגוד סוכני הביטוח איימו עליו הללו, שאם לא יעשה כרצונם יעלה לו הדבר בשני מנדטים בפריימריס. היו פוליטיקאים שטענו כי הגידול בצריכה הפרטית רע למשק, גורם למפלגת העבודה נזק פוליטי ויבריח בוחרים, אבל העלאת רמת החיים היא בדרך כלל השיטה שבעזרתה שרי האוצר מביאים בוחרים. מישהו אחר כתב השבוע ששוחט אינו צריך להטיל את מס הבורסה, כי צדק חברתי הוא עניין של קרח הרוחות. המציע חשב כנראה שאורה נמיר היתה צריכה לעסוק במיסוי הבורסה.

רבין לא יעיף את שוחט, כי רבין אינו מעיף אף אחד. הוא נותן לאנשים ללכת, ושוחט כנראה לא ילך. אבל שר אוצר צריך לשדר לציבור יציבות. למסר הזה יש השפעה כלכלית גדולה פי כמה מאשר לשיעור הריבית. ואם אחת לכמה חודשים משדרים ממשרד ראש הממשלה ששר האוצר צריך לעוף, מערערים את יציבות המשק. לרכשרן שמועתי יש השפעה גדולה על עדר המשקיעים.

יש אנשים העושים את חשבון השמועות עם שמעון שבס. באגדות הילדים המלך הוא תמיד טוב ורק עבדיו רשעים. החיים אינם אגדות ילדים, ורבין אחראי למה שמתפרסם ממשרדו. האם בעוד שנתיים, בתום יום הבחירות, יודיע האורקל של הטלוויזיה מרוממה כי ראש הממשלה הבא של ישראל הוא בנימין נתניהו, יוכל יצחק רבין לחפש את האשם בראי, והוא לא יראה שם את אברהם בייגה שוחט.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חשבון / חנה קים

שמעון היקר

הפרשה האחרונה שהסתבך בה מנכ"ל משרד ראש הממשלה עשויה לאיים גם על מעמדו של רבין. "מה שלאה עשתה לרבין בכהונתו הראשונה" – אמר השבוע אחד השרים – "שבס עושה לרבין בכהונתו השנייה"

מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, מסרב לגלות אל איזו שליחות עלומה, "בענייני משרד", כדבריו, המריא השבוע, מיד עם פרסום מכתבה הנוקב של מבקרת המדינה ליועץ המשפטי לממשלה בעניינו. שבס, אומרים בלשכת ראש הממשלה, טס ביום ב' בבוקר, נחת בחזרה ביום ג' בערב וזה כל מה שמותר לגלות. האם מנכ"ל משרד ראש הממשלה טס לאחת ממדינות ערב בעניין המפעל ברמת גן – תהו כמה שרים בממשלה – האם שבס טס בכלל לחו"ל, או שהסתגר בביתו בארץ? ולשם מה מעטה הסודיות הכבדה באחרונה, ככל שמצבו מסתבך, מרבה מנכ"ל משרד ראש הממשלה להמריא.

השבוע המשיך שבס להכחיש. הוא הכחיש כי הוא עומד מאחורי רעיון החלפת התיקים בממשלה. הוא הכחיש, בשפה רפה יותר, כי בדו"ח שהגיש לראש הממשלה מתח ביקורת על תפקודם של שרי האוצר והשיכון. דעתו של שבס על בייגה שוחט ובנימין בן־אליעזר ידועה, וידועה גם דעתם עליו. אבל צירוף העניינים הזה – מכתבה של מבקרת המדינה המעיד לא רק את אמינותו של שבס אלא גם את אמינותם של שני יועצים משפטיים לממשלה, והידיעות על מעורבותו של שבס בהחלפת התיקים בממשלה – שב הבליטו את דמותו של מי שקרוב לאוזנו של ראש הממשלה ומספק לו לעתים עצות אחיתופל. "מה שלאה עשתה לרבין בכהונתו הראשונה" – אמר השבוע אחד משרי הממשלה – "שבס עושה לרבין בכהונתו השנייה". שאלת הביצה והתרנגולת עדיין נותרה פתוחה: האם רבין הוא שגורם לשבס, איש אמונו, להסתבך, או שמא שבס הוא שמסבך את הבוס שלו. האם שבס, המבוהל תמיד כי תפקידו, בין השאר, הוא לטפל בקלקולים בממשלה, הוא זה שתורם לקלקולים אלה?

ביום שלישי השבוע טילפן שר השיכון, בנימין בן־אליעזר, לראש הממשלה, ואמר לו: "לכל מקום ששבס הולך – אני לא מגיע". בן־אליעזר ביטל את הסיור המשותף ברחובות ונס ציונה, שנועד להתקיים למחרת היום עם שמעון שבס ואנשי משרד השיכון ומע"ץ, ובכללם מנכ"ל משרד השיכון, אריה מזרחי. שבס הסתובב לבסוף בשטחי הבנייה ברחובות ונס ציונה ללא נציגות משרד השיכון.

גם אנשי המקצוע במשרד השיכון, אלה שאינם מעריכים במיוחד את שר השיכון, סבורים שצוות המנכ"לים בראשות שבס, שהוקם בין השאר כדי למצוא פתרון למצוקת הדיור עקב כישלונו של השר, לא הביא להקמתה של יחידת דיור אחת. במשרד האוצר אומרים כי שוחט אכן נשען יותר מדי על פקידי משרדו, כפי שטוען שבס, אבל רעיונותיו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה בעניין שוק ההון הן בעיקר "תוכניות של שבס עצמו".

מה ששומר בכל מקרה מאחורי העימות בין שבס לשני השרים איננו רק ביקורת עניינית על תפקודם המקצועי. שבס חושש שבן אליעזר בונה לעצמו מחנה שחלקו נסמך על ראשי מועצות ועיריות של מפלגת העבודה, בראשות עדי אלדר, יו"ר המרכז לשלטון מקומי, וחלקו האחר נסמך על ראשי רשויות של הליכוד, שמשרד השיכון הזה להורים להם באחרונה תקציבים גדולים. מרדכי עמר, ראש מועצת עתלית ואיש מחנה לוי, ודני ועקנין, ראש מועצת בית שמש, נעשו מקורביו של שר השיכון הנוכחי. עוד לפני כן, כשבן־אליעזר היה אחראי על המיפקד במפלגה, התברר כי ליכודניקים רבים מכפר יונה, שבשליטת איש הליכוד אפי דרעי, התפקדו על ידי בן־אליעזר כחברי מפלגת העבודה. שבס לא אהב את הצמיחה העצמאית של בן אליעזר מהשטח, לא בגלל החשש למעמדו של רבין, אלא בגלל הקרב העתידי על מנהיגות המפלגה, שבו הוא עצמו, יחד עם חברו חיים רמון, עשוי להשתתף בו. בן־אליעזר מבוזז שמע מפקידי משרדו כי מנכ"ל משרד ראש הממשלה מבטיח בסיוריו בארץ כל מיני הבטחות לבנייה חדשה, שלא נרשמו כלל בלשכת השר.

הרקע ליחסים המשובשים בין שבס לשוחט, דומה. שוחט, כמו שבס, הלך עם רבין במשך כל תקופת המדבר האופוזיציוני. כל אחד מהשניים עד היום לעבודה המדינית שעשה האחר, וכינוס קבוצה של מחנה רבין בלשכתו של שוחט מקפיץ את שבס, ולהיפך. הסכסוך בין שבס לשוחט הוא בעיקר פנים־מחנאי. פעמיים־שלוש בשנה שומע שוחט מעיתונאים המקורבים למשרד ראש הממשלה, כי מנכ"ל המשרד פועל להדחתו מתפקידו. שוחט, בתגובה, מרים טלפון לרבין, רבין מרגיע אותו, וחוזר חלילה.

אבל מעבר לכל אלה, היום כבר ברור כי שבס היה ונשאר עוזרו הפוליטי של רבין, למרות הכחשותיו הבהרותיו כי אין הוא עוסק בפוליטיקה. מלכתחילה היה תפקידו להוריד משולחנו של רבין את העיסוק הפוליטי הבזוי. בגלל הסתבכויותיו, נגרע באחרונה מעמדו אצל ראש הממשלה. איתן הבר, מנהל הלשכה, וגיורא עיני, שתיווך בין העבודה לש"ס ומרצ ובין רבין לפרס, החלו לתפוס את מקומו בעבודה היום־יומית. אבל מי שבונה על ניתוק הקשר בין רבין לשבס אינו מכיר את רבין. למרות הקלקולים, שבס היה ונשאר האיש המקורב ביותר לראש הממשלה.

בינתיים הבין הליכוד שבשבס יש פוטנציאל לא קטן לשרוט את ציפוי הטפלון. גיל סמסונוב מהליכוד הגיש עתירה לבג"ץ נגד מנכ"ל משרד ראש הממשלה, בעקבות דו"ח המבקרת בפרשת שול־טרנר, מה שהוביל למכתב התשובה של המבקרת, שגילתה את הסתירות בין עדות שבס לפני אנשי משרדה לבין התצהיר שהגיש לבג"ץ. זו היתה ככל הנראה ההזדמנות נאותה למבקרת לתקן את הרושם העגום שהותיר דו"ח שול־טרנר. בדו"ח ההוא הצטייר שבס כעלם תמים מפתיע בכנותו, שאמנם שגה כשתיווך בין דרעי לטרנר, אבל זו היתה מעידה תם־לבית, שלא במתכוון ("... ובכך לדעתי הרחיק לכת מעבר למותר, או לפחות מעבר לטעם הטוב", כלשונה של המבקרת). הפעם כבר ברור ממכתב המבקרת שאין מדובר בסוגיות של אתיקה בלבד.

זכות השתיקה שלו. כלומר, שר המשטרה – על פי עדות שבס – ידע לפני מנכ"ל המשטרה מה כוונותיו של שר הפנים לשעבר. בנספח שמצרפת המבקרת למכתבה, אין תשובה לשאלה אם גם רבין ידע כבר אז על כוונותיו של דרעי, ואם רבין, שחל וליבאי ידעו כי דרעי מתנה למעשה את הוויתור על שתיקתו בהחלפת צוות החקירה של המשטרה.

מכתב המבקרת ליועץ המשפטי לממשלה מעלה עוד שאלה: לאיזו גרסה של שבס יש להאמין – זו שניתנה לאנשי משרדה של המבקרת, או זו שניתנה בתצהיר של שבס לבג"ץ. כיצד קרה שגם שבס וגם היועץ המשפטי לשעבר של הממשלה, יוסף חריש, שכחו לציין, בעדותם לפני אנשי המבקרת, כי שבס קיבל את אישורו של חריש לפעול למען דרעי אצל המפכ"ל לשעבר טרנר. מי שפעל באישור היועץ המשפטי לממשלה "מקבל שמיכה", כדברי אישים המקורבים לפרשה. מדוע לא טרח שבס לציין באוזני עובדי המבקרת כי הוא "מכוסה"? מדוע נזכר בכך רק לאחר שהוגשה נגדו עתירה לבג"ץ?

בעדותו לפני אנשי משרד המבקרת, אומר שבס כי לא ידע אם מה שעשה הוא חוקי או לא: "... אני לא יודע אם זה מותר או אסור... אני לא יודע אם מבחינת החוק... אני לא יודע אם זה בסדר או לא בסדר", כדבריו. בתצהירו הראשון לבג"ץ, אומר שבס דברים הפוכים: "בשום שלב של השיחה (עם המפכ"ל טרנר) לא חרגתי מגבולות המותר ומהאישור המוקדם שקיבלתי מהיועץ המשפטי..." חריש נהפך לאליבי של שבס.

שאלה אחרת היא מדוע היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, המתין כחודש עד שהגיש את מכתב המבקרת לבג"ץ, ובכך העניק למנכ"ל משרד ראש הממשלה יתרון תקשורתי ומשפטי. אישים המקורבים לפרשה מספרים כי יוסף חריש ושבס שוחחו פעמים אחדות בחודשים האחרונים. מי שעזר בשלב הראשון לשבס לנסח את התצהיר לבג"ץ הוא היועץ המשפטי של ראש הממשלה, אחז בן־ארי, ששוחח גם עם חריש. לאחר שהמבקרת כתבה את מכתבה, פרש בן־ארי מעיסוק בפרשה, ועו"ד יגאל ארנון תפס את מקומו והחל לייעץ לשבס.

האישים המקורבים לפרשה מספרים כי לפני שהגיע אליו מכתב המבקרת, שקל בן־יאיר לבטל את החלטתו להעמיד את שבס לדין משמעתי. לאחר מכתבה של המבקרת, התמונה השתנתה, והיום נשמעת הטענה כי בן־יאיר היה צריך להורות למשטרה, מיד עם קבלת המכתב, לחקור את שבס בשל חשד לעדות כוזבת.

לאחר שהסתבר לשבס כי בן־יאיר מתכוון להגיש את תשובתו לבג"ץ ביום שישי האחרון, הודיע שבס לבן־יאיר שבכוונתו לבטל את נסיעתו עם רבין לארה"ב וקנדה. בן־יאיר החליט, לדברי אישים המקורבים לפרשה, שלא להפריע לנסיעתו של שבס, ואמר לו שיגיש את תשובתו לבג"ץ רק עם שובו של שבס לארץ. ואכן, ביום ראשון השבוע, לאחר ששבס כבר הספיק לנסח תגובה מוכנה מראש למכתבה של המבקרת, בעזרתו של עו"ד ארנון, רק אז שיגר בן־יאיר את תשובתו לבג"ץ. ספק אם אזרח מן השורה, או אפילו אדם, היה זוכה להתחשבות כזאת בלוח הזמנים שלו.

דו"חות של מבקר מדינה, תמלילים ועדויות שניתנו לאנשי משרד מבקר המדינה, אינם קבילים בבית משפט, כפי שקובע סעיף 30 בחוק מבקר המדינה. אבל מבקרת המדינה לא העבירה את תמלילי השיחה עם שבס לבית המשפט, אלא ליועץ המשפטי לממשלה, והוא שהעביר את התמלילים לבית המשפט. החומר הזה לא יוכל להיות חומר ראיה בבג"ץ, אבל בחוק מבקר המדינה נכתב במפורש כי תמלילים מהסוג הזה יכולים להיות חומר ראיה במשפט על עדות שקר.

כל האירועים האלה, חשוב לציין, מתרחשים בזמן שמתנהל משפטו של אריה דרעי, הגרה הבוררה של הפרשה כולה. שמעון שבס הוא עד תביעה במשפט דרעי, ולאחר שכבר דחה פעם אחת את עדותו במשפט, בלי שנימק מדוע – הוא אמור לעלות בקרוב לדוכן העדים במשפט. העד שבס, שתיווך בין הנאשם במשפט לבין מפכ"ל המשטרה, יצטרך לגלות מה ידוע לו על פרשת הר שמואל, בתקופה ששימש יועצו לענייני ההתיישבות של שר הביטחון, יצחק רבין.

כל האירועים האלה הם עוד נדבך במסקנה המתבקשת, שלפיה כמעט כל מי שנגע בדרעי וניסה לעזור לו – דבק בו רבב. מסדר קורבנותיו של שר הפנים לשעבר גדל מיום ליום. שומר נפשו ירחק.

שבס. מי מסבך את מי

שומר נפשו ירחק

מהנספח שהמבקרת מצרפת למכתבה ליועץ המשפטי לממשלה עולה, כי לאחר שדרעי יצא מהפגישה עם רבין, הוא ניגש ללשכתו של שבס וביקש ממנו להתקשר למפכ"ל טרנר, ושבס ביצע "את חיבור התקע לשקע", כדבריו. האם סיפרת לרבין, שאל את שבס איש משרד מבקרת המדינה, שטרנר או קצין משטרה אחר, על פי בקשתו של דרעי, יהיה בצוות החקירה של דרעי?

"לא נשבע שלא", עונה שבס. "לא נשבע שלא. אני אמרתי: אני לא נשבע שלא". המבקרת אינה מציינת בנספח אם נשאל מנכ"ל משרד ראש הממשלה במפורש אם רבין הוא שהורה לו לתווך למען דרעי, ואם כן, כיצד ענה שבס.

שבס מספר לאנשי משרד המבקרת כי השרים משה שחל ודוד ליבאי ידעו לפני שדרעי שוקל לוותר על

פינת הפינוי הזוחל

ח"כ אברהם פורז מתכונן להגיש בקרוב הצעת חוק שכותרתה "פיצוי מפנוי יהודה, שומרון וחבל עזה", הצעתו על חוק פיצוי מפנוי סיני. זו הפעם השנייה שפורז מביא את הצעת החוק הנ"ל, שהגיש בראשונה לפני הסכמי אוסלו, במרס '93. אז הורדה ההצעה מסדר יומה של הכנסת, ברוב של 28 נגד 11 ונקברה. פורז מאמין שהפעם יצליח יותר, אם כי גם עתה הוא פועל בניגוד לעמדתה הרשמית של הממשלה.

"ברור לכל שאנחנו צועדים לקראת הסדרי שלום, ואינני רוצה שיחזור הבלגן שהיה בזמן פינוי סיני", אומר ח"כ פורז. "בקמפ־דייוויד פינו קודם כל את סיני ורק אחר כך חוקקו את החוק, ואז כל מיני עורכי־דין התעשרו ויותר מדי גופים טיפלו במפונים. אם הפעם יחוקק חוק מראש, התוצאות יהיו פתוחות. אין שום סיבה שלממשלה, שהפעילה את חוק מס רכוש שפיצה את נפגעי הסקאדים במלחמת המפרץ, לא יהיה חוק שיפצה מפונים בזמן שלום. אם הממשלה מחליטה מחר בבוקר לפנות את בכרים, לא ברור למי, כמה ואיך משלמים פיצויים".

כשפורז הביא לראשונה את הצעת החוק שלו, הפציר בו סגן שר הביטחון, מרדכי גור, להסיר אותה. בנאומו בכנסת אמר אז גור כי "הממשלה מתנגדת בכל תוקף לטיפול בחוק הזה עכשיו", וביקש מפורז: "תמתין עוד כמה זמן, נראה איך הדברים מתגלגלים, נקבל החלטה מושכלת". ההחלטה מושכלת עדיין לא התקבלה, עמדת הממשלה לא השתנתה, אבל מעניין כמה חברי כנסת ממפלגת העבודה יצביעו הפעם בעד הצעת החוק של פורז.

פרקליטו של הסקנדל

עו"ד יגאל ארנון הצליח גם השבוע להוכיח שהוא מסוגל לייצג ולייעץ כמעט לכל אחד (בתנאי שאותו הדבר בצמרת השלטון הפוליטי והכלכלי, כמובן) – גם אם הקליינטים השונים שלו הם בעלי אינטרסים הפוכים.

ארנון היה פרקליטו של אריה דרעי, מה שלא הפריע לו לייעץ ליצחק רבין אם להשעות או לא להשעות את אריה דרעי מהממשלה, ולא מנע ממנו להעניק שירותי ייעוץ לידידו של דרעי, מפכ"ל המשטרה לשעבר, יעקב טרנר, עם פרסום דו"ח המבקרת בפרשת שול־טרנר, שגיבורה הראשי היה אותו דרעי.

השבוע התברר כי בחודש האחרון העניק עו"ד ארנון שירותי ייעוץ למנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, ושוב בעניין אותו דו"ח מבקרת. ובאחרונה פורסם כי עו"ד ארנון, שהוא יו"ר דירקטוריון הבנק הבינלאומי הראשון, ייצג את קבוצת עופר־זרטסקיים, שזכתה במכרז על גרעין השליטה בבנק המזרחי. לאן שלא תזרוק מטפחת, תמצא את עו"ד ארנון.

מה שלא ברור, מדוע לא נתבקש הפרקליט הזמין הזה לתווך בין שניים מלקוחותיו – דרעי והמפכ"ל לשעבר טרנר. מדוע דרעי פנה דווקא לשמעון שבס כדי שיסייע לו באותה שיחת טלפון עם טרנר? הרי אזרח מן השורה שיש לו בקשה כלשהי מהמשטרה, הפרקליטות או היועץ המשפטי לממשלה, עושה זאת דרך עורך־דינו.

ייתכן שהתשובה לכך טמונה בשתי עובדות: עו"ד יגאל ארנון מייצג לקוחות רבים ומגוונים, בעוד שמאחורי מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, עומד איש אחד.

הקאם־בק של חריש

אחת הפנינים בנספח שמצרפת מבקרת המדינה במכתבה למיכאל בן־יאיר שייכת ליוסף חריש, היועץ המשפטי לשעבר של הממשלה.

"לי לא היה חלק במהפך שחל אצל דרעי, אם כי נדמה לי שהמהפך חל בשיחה שהיתה לי איתו", הסביר חריש לאנשי משרד המבקרת, מדוע החליט דרעי לוותר על זכות השתיקה שלו.

פנינה שאחריתה מפריכה את ראשיתה, משל היתה לסיפור כולו, המורכב משתי גרסאות: האחת ניתנה למבקרת המדינה, השנייה בתצהיר לבג"ץ.

אהבה המעזה לומר את שמה

היציאה של ההומוסקסואליות מן הארון היא אכן הישג אזרחי להומוסקסואלים ולחברה הנאורה – אך כרוך בה גם ויתור על ייחוד מסוים, שהעשיר את התרבות האנושית מדורי דורות

מאת יורם ברונובסקי

פסק הדין של בג"ץ שניתן שלשום, המחייב את חברת אל־על להעניק לבן־הזוג של דייל ההומוסקסואלי המועסק אצלה תנאי שוויון כמו התנאים של העובדים ההטרוסקסואליים, הוא בלי ספק ניצחון גדול של ההומוסקסואלים הישראלים, ולא רק שלהם, אלא גם של האנשים החופשיים בארץ בכלל, אלה המאמינים בחברה למנוע אפליה בין רוב מסוג כלשהו לבין מיעוט מסוג כלשהו. בקצרה: זה ניצחון הנאורות שכל אדם נאור צריך להתברך בו. הרי פסיקת בית המשפט הגבוה לצדק היא הביטוי השלם והמספק של רמת המודעות החברתית (השופטת דליה דורנר העמיקה היטב זה בפסק־דינה, וגם נסמכה על דברי ההוגה הצרפתי ההומוסקסואלי, מישל פוקו).

עם זאת, להישג ראוי זה של החברה הישראלית מתלווה גם טרדה מסוימת, אמנם במישור שונה לגמרי מן המישור המשפטי והסובבי, אם אפשר לומר, שאליו מתייחס פסק הדין הקובע־תקדים הזה. הטרדה הזאת מתלווה, כמדומה, לתחום זה המיוחד במינו, תרתי משמע, שבו נוגע פסק הדין.

יש מקום להשערה שהטרדה הזאת, הקשורה במהותה של ההומוסקסואליות, לא תפקע עוד ימים רבים, גם או במיוחד לאחר מיגורה של אפליה כלשהי והענקת מלוא השוויון הזכויות לכל המיעוטים בחברה, לרבות המיעוטים המיניים. הטרדה לא תפקע משום שהיא כמדומה גם, ובעיקר, טרדתם של ההומוסקסואלים.

טרדה זו מקורה בסברה העמוקה, שהיא כאמור, במידה לא־מעטה, סברתם של הומוסקסואלים מודעים רבים, והיא אפילו סבירה־יסוד של מה שאפשר וראוי לכנות "התרבות ההומוסקסואלית" – שביסודו של דבר ההומוסקסואלים אמנם שונים במהותם הפנימית ביותר, והרוחנית לעילא, מן ההטרוסקסואלים. שההומוסקסואליות היא, אמנם כן, תופעה לא־נורמטיווית, אם גם לא במובן שלילי כלשהו של המושג.

אי־נורמטיוויות זו, או שוני זה, אינם יכולים להיות בשום פנים נימוק לאפליה בתחום אזרחי כלשהו בין ההומוסקסואל לבין שאינו הומוסקסואל. זה מובן מאליו לכל מי שזה מובן לו מאליו. הדברים אינם אמורים בשוני היורידי־טכני אלא בשוני רוחני תודעתי. ההומוסקסואל המודע לתרבותו ולרוחניותו יודה, אם יתאפשר לו, בשוני הזה ויתגאה בו.

אם יתאפשר לו, כתבתי – וכוונתי למצב ההולך ונוצר בישראל, כבארצות אחרות כמעט־נאורות, ובו לא יחושו ההומוסקסואל מפני אלה העשויים להפלות בינו לבין האחרים, אפליה משפטית־טכנית: כלומר: מצב שפסק הדין הנ"ל הוא סימנו הברור, אם כי לא בהכרח הסופי והמכריע (יש עוד מה לעשות בתחום המודעות החברתית לשוויונו האזרחי של ההומו).

על מצב כזה חלם אחד המשוררים ההומוסקסואלים המודרנים הגדולים, היווני האלכסנדרוני קונסטנטינוס קוואפיס, כשכתב את שירו "נסתרות" שהוא מספר בו על "המכשול שלעתים קרובות/ ציווה עלי לידום כשהוזי־לוזי לדבר", ומייחל לכך ש"בעוד שנים – בחברה נאורה יותר – יופיע מישהו העשוי בצלמי/ שיוכל לפעול ולהופיע בגלוי".

להופיע בגלוי כהומוסקסואל – כן, לכך בוודאי פילל המשורר, שמת בשנת 1933 כאשר אפילו בארצות אירופה עדיין היתה ההומוסקסואליות עבירה פלילית (וכך הוסיפה להיות עוד במשך שנים). ועם זאת, נדמה שגם קוואפיס היה נרתע במקצת מן המנהגים הקשורים במה שתנועת העליזים האמריקאית מתארת כ"יציאה מן הארון".

אף על פי שקוואפיס שאף בוודאי ל"שוויון זכויות", אינני רואה אותו – את המודע והדק שבבעלי המודעות ההומוסקסואלית והתרבות הכרוכה בה – צועד במצעדי הגאווה, משליט מין טרור רוחני שמשליטים לא־מעט מאנשי המיעוט ההומוסקסואלי בארצות הברית על הרוב ההטרוסקסואלי. קוואפיס, ועמו לא־מעט הומוסקסואלים מודעים, הוקיר את "גוף הנסתר", את הסוד הכרוך במיניותו הנבדלת.

מודע לא פחות מקוואפיס – אולי אף יותר ממנו – לנבדלות המעלה והמאצילה של ההומוסקסואליות, על תרבותה הייחודית, היה הסופר הגדול של המאה, מרסל פרוסט, גם הוא איש ששאב את כוח היצירתי האדיר, ובמודע, מסודיותה של הנטייה המינית שלו, סודיות שלא רצה לוותר עליה.

בקטע מזהיר אחד של הכרך הקרוי "סדום ועמורה", אחד מחלקי הרומן "בעקבות הזמן האבוד", כתב פרוסט על הסוד הפורה הזה, והוא משווה את המיעוט ההומוסקסואלי עם המיעוט היהודי, מדבר על הכוח ששואבים שני המיעוטים הללו מן הנבדלות שלהם ומן הסודיות האופפת אותה.

כמעט משעשע להיווכח שפרוסט מדבר על הסכנה שבהתגלות, במה שקרוי היום "יציאה מן הארון", במונחים השאובים מעולם ההיסטוריה היהודית החדשה. את המשגה

ההקבלה שעושה פרוסט בין הציונות להומוסקסואליות המיליטנטית היא הבריקה נפלאה באמת, בייחוד כאשר נותנים את הדעת על פיתוח המשל הזה עד עצם ימינו אלה

שב"יציאה מן הארון" הוא משווה למשגה שבהקמת התנועה הציונית. כדאי לצטט משהו מתוך הקטע הזה, בתרגומן העברי של ז'ולייט חסין ודנה קלינבר, המובא בספרה של ז'ולייט חסין "אמנות ויהדות ביצירתו של פרוסט":

"...ברצונני למנוע את המשגה ההרה־אסון – הדומה לזה שבעידוד התנועה הציונית – שבהקמת תנועה של אנשי סדום ובנייתה החדשה של סדום. שכן מיד בהגיעם שמה יעזבו אנשי סדום את העיר, שלא ייוודע הדבר שהם שם חלק ממנה, ישאו אשה, יפרנסו פילגשים בערים אחרות שבהן ימצאו, בין השאר, שעשועים הולמים מכל הבא ליד. לסדום עצמה לא יבואו אלא בשעה של הכרח גמור, כשעירם תתרוקן, כמו מחמת הרעב המוציא את הזאב מן היער, כלומר – הכל יתרחש בסופו של דבר כמו בלונדון, ברומא, בפטרבורג או בפאריס".

כלומר: ברגע שיתגלה סוד מיניותם של "אנשי סדום" – כשהם יחדלו להיות אותו מיעוט נבדל ורב־כישרון, "מתורבת ומוסיקלי" במונחיו של פרוסט – הם ישאו את תרבותם המיוחדת, יתנכרו לסגולותיהם העמוקות ביותר, יתבוללו במובן העמוק. הקבלת הציונות להומוסקסואליות המיליטנטית היא הבריקה נפלאה באמת, בייחוד כאשר נותנים את הדעת על פיתוח המשל הזה עד עצם ימינו אלה.

אם כן, מדובר בסגולה, בסוד כמו־מטפיסי, שיש טרדה עמוקה, והתבוננות עמוקה, בוויתור עליהם. כך רואה פרוסט את הוויתור על סודיותה של המיניות ההומוסקסואלית, ואפשר לדרוש את מיטב יצירותיהם של יוצרים הומוסקסואלים אחרים – החל במשוררת היוונייה סאפפו דרך שייקספיר וכלה בפאזוליני ודז'נה – ולהוכיח שגם הם מתענגים בעומק רב על נבדלותם, על מה שהיה קרוי, לפני השתלטותה של הצדקנות הפוליטית, "סטייתם" – מונח שאולי רבים מהם לא היו ששים כלל לוותר עליו.

כמובן, ההומוסקסואלים אינם רק אותם אישים יוצאי־דופן, פעמים רבות גאוניים, המוזכרים לעיל והדומים להם בעמקות מודעותם התרבותית. אפשר לטעון שלרוב ההומוסקסואלים אין כלל "סוד" שעליו הם יכולים לוותר, או שלא לוותר.

אלה, המוני ההומוסקסואלים ה"רגילים" (האומנם יש "הומוסקסואלים רגילים"?) היו יכולים לשמוח בממצאיו של אותו חוקר גנטיקה, האמריקאי דין המר, שגילה כאילו את "הגן ההומוסקסואלי", הגן הקובע את נטייתו המינית של האדם, ומגילא מתנה אותו התניה ביולוגית מאז היוולדו, אם לא לפני כן, להיות הומוסקסואל.

הגילוי היפותטי הזה מעורר זה כשנתיים פולמוס חריף בקרב אנשי המדע, בפרט באמריקה, ולא נראה שבוויכוח זה נוטה כף המאזניים לצד הגנטיקן. המוצא להתניה ביולוגית של הנטייה המינית. אם אכן הצדק עמו – והרי הטענה העיקרית נגדו היא שדרכי ההוכחה שלו לקויות מהרבה בחינות – כי אז ההתניה הביולוגית חלה גם על כל שאר סוגי ההתנהגות המינית של האדם, על גיוונם הרב.

השבועון "טיים" אמנם לא איחר להגיב בעקיפין על ממצאיו של המר, בטענה הביולוגית־גנטית שהבגידה בנישואים היא עניין גנטי ("הפרת אמונים היא בגנים שלנו", אומרים דברי השער של ה"טיים" לפני כמה חודשים).

למותר לציין שהגנים משמשים במקרה זה, כבמקרים אחרים שהם מועלים כגורם בוויכוח משפטי או ציבורי, מכלול דטרמיניסטי הפוטר כביכול את בעליו מאחריות אישית. באותה דרך יש פוטרים את הפושעים מן האחריות למעשי הפשע בטענה ש"זה בגנים שלהם". קל לראות בטענות מסוג זה איום על האוטונומיה הרוחנית של הפרט האנושי, והוא כאילו מנגנון גוזר־מראש שבהווייתו, על כל הכרוך בכך.

הפולמוס כולו הוא בעצם חזרה, במינוח מדעי חריש, על פולמוס עתיק למדי שנדונה בו שאלת המקור של הנטייה המינית. האם המקור הוא ביולוגי או תרבותי? לכאורה, קל לראות מה נותן להומוסקסואלים הפתרון ההיפותטי של חידה גדולה זו, פתרון שלפיו אמנם נגזרה הנטייה המינית מראש, מפני שהיא "בגנים שלנו".

אולי אין זה מקרה שכמה מן המדענים האמריקאים (דין המר עצמו, וכן סימון לה ואי, הנוירו־ביולוג מחבר הספר "המוח המיני") הטוענים שיש התניה גנטית של הנטייה המינית – הם עצמם הומוסקסואלים.

אך נדמה שההומוסקסואלים ימצאו את עצמם מוותרים על המהות הרוחנית שלהם, אפילו על עצם זהותם, כאשר יאמצו להם את הפתרון הגנטי הזה (קשה להאמין שאי־פעם יהיה אפשר להוכיחו באמת הוכחה מדעית מכרעת), שהוא פתרון קל מדי.

עקרון האי־נורמטיוויות הוא כאמור עקרון הזהות של ההוויה ההומוסקסואלית והלסבית. רק קלי דעת שבין ההומוסקסואלים יוותרו עליו באמת.

האהבה שלפנים נאמר עליה (בשיר של פרסי ביש שלי, אם זיכרוני אינו מטעה אותי) ש"אינה מעזה לומר את שמה" אומרת כיום את שמה בגלוי, ולעתים אף בהפגנתיות יתרה (מה שעשוי להעיד, אם נרצה, על חוסר־ביטחון יסודי).

אבל ההעזה הזאת, כשהיא מובאת רחוק מדי, עד להכחשת השוני שבהומוסקסואליות, סופה שהיא פוגעת בכוח במהות הנטייה המינית הנבדלת. יש ייחוד שאין להכחישו בהיות איש הומוסקסואל (ואשה לסבית), וההכחשה הקלה של הייחוד הזה היא אשליה, ואפילו, במטבע של פרוסט, היא משגה.

סווטלנה מחכה

מאת רוביק רוזנטל

"אני צריכה להיות רגועה", אומרת סווטלנה ברנרט. "כי אם אני ארגיש רע, גם אלכסנדרה תרגיש רע". יותר משבוע חלף מאז נעלמה ילדתה, ושום סימן למציאתה לא התגלה. יוליה, האחות הג'ינג'ית הקטנה, לא מפסיקה לתכנן איך תחגוג את יום־הולדתה המתקרב של סשה, היא אלכסנדרה

הגשמים של השבוע שחלף היו תפאורה קשה לחיפושים אחרי אלכסנדרה ברנרט. הגשם מחק את כל העקבות, אם היו כאלה, היכה על הלונות בדירת הקרקע של סוטלנה וגבאי ושבר את שנתם, הטרופה בלאו הכי. "היא רק עכשיו הלכה לנוח", אומרות לי שתי נשים בפתח הדירה. "כל היום היו פה אנשים. היו עיתונאים, היתה טלוויזיה. היה ראש העיר ועובדת סוציאלית והמנהל של העובדים הסוציאליים. היא מדברת, וכשהם הולכים היא בוכה ועוד יותר קשה לה".

שתי הנשים הן מריה, חברתה של סוטלנה, ודניה. "אני סבתא", אומרת דניה. אמא של סוטלנה? "אמא של גבאי, החבר שלה", היא אומרת ברוסית, מריה מתרגמת. דניה, אשה אפורת פנים, עלתה לישראל לפני שבועיים בדיוק. מריה ודניה משיבות אותי ביניהם במטבח קטנטן שכותליו משחירים. מריה למדה עם סוטלנה באותו בית ספר, בקייב. שתיהן עלו לפני כארבע שנים. מריה עלתה בעקבות אסון צ'רנוביל.

"בשביל ילדים זה היה נורא. חשבנו לעלות עוד לפני זה, אבל זו היתה, איך אומרים בעברית, מכה אחרונה". מריה עלתה עם ילד אחד, סוטלנה עם שניים. "לנו לא טוב בישראל. לילדים יותר טוב. סוטלנה אומרת – ישראל זו מדינה בשביל זקנים ובשביל ילדים".

יוליה, בת שמונה וחצי, אחותה של סשה – כך מכנים כאן את אלכסנדרה – מציצה למטבח. היא ילדה ג'ינג'ית ועליזה, בעלת הופעה נערית.

"היא מחכה", אומרת מריה. "היא לא מאמינה. היא שמה ממתקים בצד, 'סשה תבוא – אני אתן לה את זה'".

דניה אומרת משהו ברוסית. מריה מתרגמת. "היא אומרת שסשה ילדה רגועה וביתית, ילדה של בית. יוליה כזאת שובבה".

סוטלנה עלתה לישראל עם בעלה, מרק. "היה ביניהם, איך אומרים, קונפליקט כבר באוקראינה", אומרת מריה. "הם חשבו, בעלה, משהו ישתנה. כבר ברוסיה היחסים לא היו טובים. עכשיו הם בתהליכים של גירושים".

"למה צריך לדבר על דברים כאלה?" אומרת דניה. "זה לא חשוב. חשוב רק שצריך למצוא את הילדה".

"עכשיו", משלימה מריה, "היא עובדת בלודר סנדוויץ'. לפני זה עבדה בכל מיני מלצרות, במטבח של מסעדה". "המשפחה מאוד מבוגרת", אומרת דניה. "מאוד אוהבים את הילדות".

"סוטלנה מחכה", אומרת מריה. "לא מאבדת תקווה. אבל עד עכשיו לא מצאו כלום. שום סימן. שום דבר שיכול להגיד על משהו שהוא טוב או רע. היא מחכה. אני לא יכולה להגיד שהיא אופטימית, אבל היא מחכה".

גבאי מגיע למטבח. גם הוא נראה חסר שינה. גבר צעיר, בהיר שיער, כמעט נער. בן 25. גבאי הגיע מ[illegible] קרים לפני שנתיים וחצי, וחי זה כשנתיים עם סוטלנה. בארץ קשה. "בקרים מאוד חם, כחורף קר. בקרים מזג האוויר יותר בריא, הרבה שמש, אבל לא הרבה לחות. עכשיו שמעתי שעשים מקרים עוד מדינה. זה לא יהיה רוסיה ולא אוקראינה. אולי זה יהיה אוטונומיה, כמו עזה". למה עלה לישראל?

"כי אני יהודי. חשבתי על זה כבר מגיל 19". בצבא עדיין לא שירת, עבד קצת בשיפוצים, אחר כך בסבלות. "היתה לי תאונת עבודה, בעיות בריאות. עבדתי באמבניר", מפעל של נייר עיתון־בים, ועשו לי ניתוח ברגל, חודשיים לא עבדתי בכלל. עכשיו אני עובד בבניין כבר חצי שנה".

מאז שנעלמה סשה, גבאי לא עובד, נמצא עם סוטלנה כל יום. "היה צלצול מהעבודה, אמרו לי, אל תדאג, יהיה לך עבודה כמה, אל תחזור לעבודה בינתיים, שתוכל לתת לסוטלנה את כל הכוח שיש לך".

"קשה", אומר גבאי. "כל הסיפור הזה קשה מאוד. אנחנו לא ישנים בלילה. קצת ישנים ביום, נרדמים. מחזיקים אחד את השני. אני חושב שבארץ אני אדם יחיד שיכול לתת כוח לסוטלנה. אין לה אף אחד חוץ ממני. אני לא יודע מאיפה יש לי כוח לתת לה. אנחנו מרגישים. אני אומר שיהיה בסדר, אל תדאגי, תיקוי עוד כמה זמן. היא צריכה להיות רגועה, כי אלכסנדרה מרגישה מה שהיא מרגישה אותו זמן. בת ארבע כל הזמן בקשר. אני בעצמי מרגיש כמו אבא של אלכסנדרה".

"הוא לא כמו אבא", אומרת מריה. "הוא אבא".

"יש לה אבא", אומר גבאי. "אני לא יכול לבוא במקומו. אבל אני חושב שאני יכול לתת לאלכסנדרה דברים אפילו יותר מאבא. לא בגלל כסף. בגלל משהו שיש לי בפנים".

גבאי משחזר את השבוע שחלף מאז ההיעלמות. "עשינו חיפושים בהתחלה. חיפשתי עם חברים באזור, בגן, במקומות ריקים, בכל מיני בניינים. אפילו נכנסנו לדירות לשאול, אולי מישהו ראה איזה דבר. אבל אף אחד לא יודע כלום. חיפשנו בבני ברק, בפתח תקוה, בצפון תל־אביב. הייתי קורא לה, סשה, סשה. היא מכירה את הקול שלי, אולי היא שומעת.

"אבל שלשום הפסקנו לחפש. רק המשטרה ממשיכה. הם לא אומרים איפה מחפשים. לא נותנים שום סימן, לא מגלים כלום, אולי מצאו מחברת, אולי תיק או משהו כזה. שום דבר. הפנים האלה שהראו בטלוויזיה, אני חושב שזה רק פנטזיה של ילדים. אני לא מכיר בדיוק כזה. התמונה הזאת שהראו גם דומה להרבה אנשים.

"זה חלילה", אומר גבאי, "זה חלילה שלאף משפחה בארץ יקרה דבר כזה. שלא יקרה לאף אחד. סיפורים כאלה יכולים לשגע בדיוק, במיוחד אמא. אני לא חשבתי שסוטלנה כל כך חזקה. בזמן רגיל היא בוכה מסיבה הכי קטנה. עכשיו אני רואה שהיא חזקה מאוד".

סוטלנה התעוררה בינתיים. היא יושבת בחדר האורחים, שהוא ככל הנראה גם חדר שינה, צמוד לחצי־חדר נוסף הפונה לרחוב. היא אשה יפה, אבל עכשיו פניה עייפות מאוד. גבאי יושב לידה ומחבק אותה, מדבר ברוסית ומזמין אותי לשבת לידה.

"היו הרבה אנשים", אומרת סוטלנה. "אני כבר לא זוכרת מי בא ומי הלך. מה אמרתי לזה ומה לזה, דיברתי לטלוויזיה, אבל לא יודעת למי ומה אמרתי".

"ישראל זה מין ארץ כזאת", אומר גבאי. "כולם מכירים כל אחד, כל אחד צריך לדעת מה שעושה מישהו אחר. אולי בזמן שקורה דבר כזה אצלנו זה טוב".

"אני לא יודעת אם זה טוב שמדברים כל הזמן ומזכירים", אומרת סוטלנה. "זה אולי טוב, כי מי שלקח את אלכסנדרה יודע שלא עוזבים אותה, שממשיכים לחפש כל הזמן. אבל אולי האיש הזה שלקח אותה יושב ומחכה שיהיה שקט, אולי הוא פוחד לצאת עכשיו".

יוליה מסתובבת בין שני החדרים, בודד כלל צחוקה.

"יוליה מוגה", אומרת סוטלנה. "עוד מעט יש לאלכסנדרה יום־הולדת, וליוליה יש מחשבות, איך תעשה לה את יום־ההולדת. מההתחלה נתתי ליוליה תקווה שעם אלכסנדרה הכל בסדר. אבל לפעמים אני בוכה, ואז לוקחים את יוליה ושמים אותה בחדר אחר. אם היא רואה שרע לי, היא אומרת, אמא, אני לא מרשה לך לבכות. את יודעת שהכל בסדר עם אלכסנדרה. למה את בוכה?"

יום לפני כן שאל מישהו מה עיתונאים את סוטלנה על דברים שאמר עליה מרק, אביה של אלכסנדרה. סוטלנה עדיין המומה. "הם רוצים סנסציה. אמרו לי, מרק אמר עלייך ככה וככה. אני רציתי להגיד דברים על זה, ולא הייתי יכולה. הייתי פתאום כאילו משותקת. רציתי להגיד שאלכסנדרה היא הבת שלי והבת של מרק, ועכשיו זה לא חשוב מה הוא אומר עלי. עכשיו כולם צריכים להיות ביחד. עכשיו חשוב למצוא אותה. בכלל לא אכפת מה הוא אומר".

שלשום ביקרו אצל סוטלנה עובדים מלודר סנדוויץ', חברת קייטרינג בגבעתיים שבה היא עובדת זה וחצי שנה. "זה כמו משפחה שם. כולם מכירים אחד את השני. אם יש בעיה קטנה או צרה גדולה, כל אחד מדבר עם השני. כולם אמרו לי שהם מרגישים כאילו אלכסנדרה היא ילדה שלהם".

"המשטרה מחפשת", אומרת סוטלנה, "איך זה שהם לא מוצאים שום דבר. שום דבר. ואם הם מוצאים משהו באיזה פארק, איזה סימן, אסור להם להגיד לנו. הם יודעים שאם יגידו לנו, תיכף גם אנחנו נבוא לחפש יחד אתם. את זה הם לא רוצים".

שתיקה, צלצול טלפון, מגיע חבר. בבוקר היו כמה שכנות. לקראת הערב נשארים כאן רק האנשים הקרובים, ואתם הטלפונים מהמשטרה שאינם מגלים דבר, ההודעות ברדיו, עוד ראיון בטלוויזיה, עוד יום שחלף ואינו מבשר טוב.

"אני לא חשבתי שאהיה כל כך חזקה. אני מכירה את עצמי. אני בכיינית, משהו, על כל מיני סיפורים קטנים. ובחיים שלי לא היתה צרה כל כך גדולה כמו עכשיו. לא ידעתי שאני יכולה להחזיק. אולי אני חזקה כי אני יודעת שאני צריכה להיות חזקה. "יש לי עם אלכסנדרה קשר של אמא לילדה. זה קשה. אבל אמא מרגישה, אפילו אם היא לא רואה באותו זמן את הילדה. אני לא יכולה להרגיש רע, כי אז אלכסנדרה גם תרגיש רע. אני מסתכלת על יוליה, ומרגישה את ההרגשה שלי, הבת שלי עובר. אומר לי, בשביל יוליה ובשביל אלכסנדרה, להיות בפניקה. אני צריכה כוח. אבל צריך שיהיה כבר סוף לכל זה. ושיהיה סוף טוב".

תצלום: מיקי קרצמן

סוטלנה. בזמן רגיל היא בוכה מסיבה הכי קטנה. עכשיו אני רואה שהיא חזקה

שבוע / עוזי בנזימן

תצלום: עוזי קרן

רבין. תפנית ביחס להסכם עם אש"ף

1. רבין משנה כיוון

מחרתיים תקיים הממשלה את ישיבתה להערכה מחדש של הסכמי אוסלו. לכאורה אין צורך לייחס משקל מיוחד לדיון: הממשלה הזאת היא שכשבת הצעה לפי מצב רוחו של יצחק רבין. יהיה זה איפוא יום עיון שבו ישמעו השרים את עצמם וגם יאזינו מעט לדברי מומחים שיעסוקם המשא ומתן עם הפלשתינאים. אחר כך יכשרו השרים למיקרופונים מה אמרו ויזהו דעה אנה פני האומה. הדברים שיאמרו יהיו אמינים בערך כמו תחזיות מזג האוויר. אלא שמוטב לא לזלזל בכינוס מחרתיים: הוא עשוי לספק תפאורה להתפנית תמורה ביחסו של רבין להסכם עם אש"ף.

ככל שאפשר לפענח את מהלכיו ואת התבטאויותיו של ראש הממשלה, מבשילה בו ההכרה שעליו לעצור את תהליך אוסלו. פומבית ורשמית הדברים לא יוצגו כך, אבל זו משמעותם היסודית. רבין מתקרב למסקנה – ייתכן שכבר הגיע אליה – שהתחזיות הפסימיות בנוגע לאמינותו של בן־השיח הפלשתינאי מתממשות והולכות ושעל ישראל להסיק את המסקנות המתחייבות מכך. פירושו של דבר: עצירה של כל שלב הנגזר מהסכמי אוסלו, שיש לו נגיעה למצב הביטחון של ישראל, של תושביה או של המתיישבים בשטחים. הואיל וכמעט כל שלב הכרוך בביצוע ההסכם משפיע על מצב הביטחון, קשה לראות כיצד יהיה אפשר לקדם את הגשמתו.

איתות ברור למדי למגמתו נתן רבין ליאסר ערפאת בפגישתם האחרונה במדריד. השניים ניהלו שיחה בארבע עיניים ולא דלף ממנה הרבה החוצה, אבל ממה שסיפר ראש הממשלה לאחר שובו משתמע, כי דיבר אל ראש הרשות הפלשתינית בלשון חריפה וחד־משמעית.

חילופי הדברים נסבו בעיקר על הפיגועים במחסום נצרים. רבין הבהיר לערפאת כי ישראל לא תוסיף להתאפק אם יתרחש פיגוע נוסף בצומת זה. צה"ל יפתח באש על מתפרעים פלשתינאים ושוב לא יפקיד בידי המשטרה הפלשתינית את האחריות לשמירת הסדר במקום. הוא הודיע לערפאת על צעדים חד־צדדיים שישראל מתכוונת לנקוט בצומת, גם אם אינם תואמים את הסכם קהיר (שקבע, בין השאר, את הסדרי הביטחון ברצועה). רבין הזהיר את ערפאת שאם המצב באזור נצרים יידרדר, ויהיה על צה"ל להגיב באש, דמם של הנפגעים מקרב הפלשתינאים בראשו של ערפאת והוא, רבין, ידווח לעולם כולו על אחריותו של ראש אש"ף להתרחשות.

בעקבות השיחה התקיפה עשתה המשטרה הפלשתינית סידורים מיוחדים בצומת נצרים לקראת הפגנת החמאס בשבת שעברה (שאכן התנהלה בלי תקלות). תוצאה ישירה נוספת היא פעולות הביצור והסלילה שנעשות בימים האחרונים באזור נצרים. התחושה שהתעוררה בקרב האנשים ששמעו את דיווחו של רבין היתה, שכאשר מעבירים לערפאת מסרים תקיפים, הוא מתחשב בהם.

במובן מסוים אפשר להתבונן על נצרים כמשל. הגישה הנוקשה, החריגה מההסכם הכתוב, הנימה שהגיעו מים עד נפש – שאיפיינו את עמדת רבין והביאו לתכתיב ישראלי בצומת הבעייתי – ינחו אותו גם ביחס למרכיבים אחרים של ההסכם עם אש"ף. ככל שאפשר להתרשם מהלך רוחו בימים אלה, רבין מתכוון להימנע מכל מהלך שיהיה כרוך בסיכון ביטחוני, גם אם גישה כזאת תסתור את הסכמי אוסלו וקהיר. הוא מוכן להעניק לרשות הפלשתינית את חמש הסמכויות שסוכם עליהן (מסים, חינוך, בריאות, רווחה, תיירות), אבל מסרב להסיג את צה"ל ממרכזי הערים. בנסיבות אלה לא ברור כיצד יתממש הסעיף הקורא לקיום בחירות בשטחים, אלא אם כן יסכים ערפאת להתעלם מהזיקה שבין קיום הבחירות להיערכות מחדש של צה"ל, או שיסכים לדחות את מועדן.

בירושלים יש מי שמשתעשע בתקוה שערפאת אכן ייאות לדחות את הבחירות. קיימת סברה – האם היא מבוססת על הבנה שקטה עם ערפאת? – שבגלל ההתחזקות במעמדו של החמאס מוטב גם לרשות הפלשתינית להשהות את הליכי הבחירות. על פי גרסה זו, ערפאת מבין שהוא זקוק לזמן נוסף כדי לבסס את מעמדו ולהשליט את מרותו, ולכן הוא יטה אוזן קשבת להאטת הקצב של מימוש הסכם אוסלו.

2. הניסוי נכשל

השרים שיבואו מחרתיים לאולם הישיבות של הממשלה ישמעו סקירות גם מהדרגים המקצועיים העוקבים אחר המתרחש באש"ף ומקיימים עמו את המגעים השוטפים. אם ידברו אל חברי הממשלה בגילוי לב, ישרטטו אנשי המקצוע תמונת מצב מעין זו:

ההסכם עם אש"ף היה מבוסס על הנחה שערפאת ניחן בתכונות האופי הדרושות כדי להטיל מורא על הציבור הפלשתינאי ברצועת עזה וביריחו ולחסל בכוח את חזית הסירוב האיסלאמית המאיימת על מעמדו. תחזית זו, יאמרו המומחים, לא התבססה על השערות אלא על אמירות מפורשות מפיהם של ראשי אש"ף בסוף נוחם הסכם אוסלו. תוחלת זו נכזבה: ערפאת לא פתח במלחמת אחים ולא פרק מנשקם את יריביו. ביום שישי לפני שבועיים ניעור לעשות זאת, אבל באיחור.

כתוצאה מחולשתו של ערפאת – זו מכל מקום נקודת המבט של מומחי הביטחון הישראלים – היריבות הפוליטית ומאבקי הכוח ברצועה מתעלים להקמת מיליציות מזוינות. החלטתו של ערפאת להפעיל את נצי הפתח אינה איפוא אות לעוצמה, כי אם סימן מובהק לחולשה: צפונה בה הצהרה שהרשות הממלכתית המופקדת על הסדר הציבורי אינה מסוגלת לעמוד במשימה. מי שמתיר למיליציה שלו לשאת נשק, משלים מניה וביה עם נוכחות אלימה של המיליציה היריבה.

ועוד יאמרו אלה הבקיאים במתרחש באש"ף, אם אכן יפרשו את הקלפים לפני השרים, כי הניסיון עם ערפאת ועוזריו מייאש: המושגים שלהם על ניהול ועל טוהר כפיים רחוקים שנות אור מעולם הערכים הישראלי, שגם הוא, כידוע, אינו של מלאכי השרת. בישראל כבר הצטברו כמה דוגמאות בולטות לערבוביה הרווחת בהנהגה הפלשתינית בין כספי ציבור לחשבונות בנק פרטיים. היריבות הפנימית בתוך אש"ף וחשבונות הכבוד האישיים המתנהלים שם כל הזמן מעוררים כל פעם מחדש את השאלה אם אפשר לראות בו ארגון המייצג אינטרס לאומי. אישים ישראלים, בהם מובילים מובהקים של תהליך השלום, מגיעים לא פעם למסקנה המייאשת שלפלשתינאים אין אתוס לאומי שיכתוף אותם להתאחד ולנצל את הנסיבות שנוצרו כדי להגיע את הגשדתית לעצמאותם; אין שם סולידריות מספקת לייצב את עניני הכלל.

עם זאת, ישמעו השרים דעה שאין מנוס אלא להמשיך, ולו בפומבי ובאופן רשמי, בתהליך השלום ולהכריז על דבקות בהסכמי אוסלו וקהיר. גם אם מוסכם שהניסיון שהצטבר בשנה האחרונה מאכזב, לישראל אין למעשה תחליף לערפאת ולאש"ף, ודאי שאינה יכולה לסגת במוצהר מהמסלול שהתחייבה אליו.

בין המקצוענים שיופיעו לפני הממשלה יהיו כאלה העשויים להזכיר לה כי חזו מראש שזו תהיה התוצאה, אך גם אלה יסכימו שאין מוצא אלא במחויבות מחודשת להסכמי אוסלו. הרמטכ"ל עשוי להמליץ על הגדרת היעד הסופי של ישראל במו"מ עם אש"ף, כדי שיהיה אפשר לגזור ממנו בבהירות את עמדותיה בשלבי הביניים של המו"מ. קרוב לוודאי שאהוד ברק יהיה בראש הקוראים לזהירות גדולה ביישום השלבים הבאים של הסכמי אוסלו ולהתחשבות מרבית בהיבטים הביטחוניים שלהם.

ההתפתחות הקובעת היא, שרבין נראה השבוע בימים האחרונים כמי שהגיע למסקנה זהה. אם לא ישתנה מצב רוחו הנוכחי (וזו שאלה במקומה), פרס, ביילין ושריד לא יצליחו להזיז אותו מדעתו.

3. לעבור את אוסלו בשלום

המשימה המיידית העומדת לפני רבין ופרס היא לעבור בשלום את הטקס באוסלו. ברור שעד למוצאי השבת הבאה, מועד הענקתו של פרס נובל לשלום, לא תכריז ישראל על שינוי במדיניותה. בכלל, אין לצפות להודעה רשמית כלשהי שתבטא הסתייגות מהסכמי אוסלו או תבשר על תמורות ביחס של ישראל כלפיהם. השאלה היא אם בשבוע הקרוב לא יעכיר מצב היחסים המעשי שבין ישראל לאש"ף את האווירה במידה כזאת שתטיל צל גלוי על המעמד החגיגי בבירת נורווגיה.

סביר להניח ששני הצדדים יימנעו מכך. הדרך לאוסלו רופדה השבוע בהודעות על הסדרים בכספים הרשים שנועדו להקל על הרשות הפלשתינית ובקביעת לוח זמנים למו"מ הישראלי־פלשתיני על הסכם הביניים בגדה המערבית. הוסכם גם על מסירת שתי סמכויות ניהול נוספות לרשות הפלשתינית.

ודאית פחות היא התנהגות החמאס והג'יהאד האיסלאמי. יש להניח שחזית הסירוב תעשה מאמץ מיוחד כדי לשבש את הטקס באוסלו; רצח החיילת בעפולה שלשום הוא תזכורת אכזרית ליכולת המחבלים להעכיר את האווירה. המופקדים על המסע לאוסלו הוגים כמה תסריטים למקרה שפיגוע חמור במיוחד יתרחש סמוך למועד הטקס: החל בצמצום פמליית המלווים והורדת הפרופיל של הטקס באמצעים אחרים וכלה בביטול השתתפותם של רבין ופרס, או אחד מהם, ובשיגור ממלאי מקום. מול הדילמה לא להתנהג כאשר דם נשפך פועלת גם התגובה: לא לשחק לידיהם של אויבי השלום.

4. דע את היקום

בעיתון "חדשות" המנוח היה מדור מועיל שנקרא "דע את היקום". הופיעה בו כמעט בכל שבוע רשימה מאירת עיניים של מסעות חברי הממשלה על פני תבל. המדור היה מועיל משום שהיתה צפונה בו הנחה שפרסום מצטבר של פרקי השוטטות של השרים ברחבי העולם מאיר פן חשוב למדי של חייהם הציבוריים ואולי גם של אופיים ושל גישתם המוסרית.

מסעות לחו"ל הם אמנם עניין שכיח שחלק לא קטן מאזרחי המדינה זוכים בו פעם או פעמיים בשנה (על חשבונם), אבל מצד שני הם גם צד נעים של השררה. וככל שראשי המדינה ימעטו שההמראות והנחיתות בשדות תעופה זרים היו להם לנוהג; וככל שהם יהיו משכנעים בהסבריהם שהשוב ימי שהותם בחו"ל הוא עיסוק קטנוני, שלא לומר קרתני; וככל שיוכיחו שהנסיעות הן תמיד בתפקיד ושאין בהן שמץ של הנאה גלותית – מוטב שלא נהיה נאיביים. האנשים החשובים הללו, הפועלים בשמנו ויש להם לפעמים כוח להרוס את גורלנו, די נהנים מתפקידיהם הנוכחיים. איש אינו מבריח אותם לארוז מזוודות ולנוע בעולם; הם אמנם עושים זאת בגלל צו החובה ודין התנועה, אבל גם משום שהחברות בממשלה היא שיפור בלתי פוסק בידיעת כדור הארץ (על חשבון הקופה הציבורית).

אורח חייה של ממשלה נמדד גם בתכיפות קפיצותיהם של שריה אל מעבר לים. הנהגת מדינה הנוהגת צניעות וסגנון חיים מיושב וסביר אינה עולה כל יום שני וחמישי על כבש המטוס. לעומת זאת, מי שאינו שם רסן לתחושת הכוח שבידו ולאווירת השפע הסובבת אותו, אינו מבין כלל מדוע מישהו נטפל למסעותיו בחו"ל. הנה טבלה חד־פעמית בנוסח "דע את היקום" של מסעות שרי ישראל אל מעבר לים מאז כהונת הממשלה הזאת ביולי 92' ועד שלשום (30 בנובמבר 94').

1. שמעון פרס – יצא לחו"ל 35 פעמים ושהה שם 203 ימים (הנסיעה האחרונה בעיצומה).
2. עוזי ברעם – 14 מסעות, מספר ימים מצטבר: 148.
3. שולמית אלוני – 14 מסעות, 112 יום (לא סופי: עתה היא בחו"ל).
4. שמעון שטרית – 17 נסיעות, 109 יום.
5. יעקב צור – 13 מסעות, 103 יום.
6. יצחק רבין – 21 נסיעות, 101 יום.
7. מיכה חריש – 13 נסיעות, 100 ימים (שוהה עתה בחו"ל).
8. בייגה שוחט – 15 נסיעות, 99 יום.
9. אמנון רובינשטיין – 13 נסיעות, 98 יום.
10. דוד ליבאי – 10 נסיעות, 92 יום.
11. יאיר צבן – 5 נסיעות, 74 יום.
12. בנימין בן־אליעזר – 6 נסיעות, 70 יום.
13. אורה נמיר – 5 נסיעות, 61 יום (לא כולל את אשפוזה בשוויץ).
14. ישראל קיסר – 8 נסיעות, 53 יום (ייתכן שהמספר גדול יותר: באוגדן ההודעות הרשמיות על צאתם ושובם של שרים, שממנו שאב המידע הזה, מופיעה הודעה אחת על צאתו של קיסר בלי שתופיע הודעה על שובו; הודעה זו לא הובאה בחשבון).
15. משה שחל – 9 נסיעות, 48 יום.
16. יוסי שריד – 6 נסיעות, 26 יום.
17. אפרים סנה (שר החל ב־29.5.94) – 3 נסיעות, 14 יום (לא סופי: שלשום יצא לנסיעה נוספת של יומיים).

הנתונים מלמדים ששר החוץ שמעון פרס בילה בחו"ל כרבע מתקופת כהונתה של הממשלה (עד כה); הוא יוצא לחו"ל פעמיים בחודש בממוצע. עוזי ברעם תופס את תפקידו, כנראה, כנציג ממשלת ישראל באתרי התיירות בעולם. שרים בעלי תפקידים לא מרכזיים, כמו אלוני, שטרית, צור וחריש, מפצים את עצמם בצבירת קילומטראז' נאה בחו"ל. יש שרים (צבן, צור, רובינשטיין) שמספר נסיעותיהם נמוך, יחסית, אבל לעומת זאת הם נוטים לפרקי זמן ממושכים, יחסית. לעומתם, ממוצע השהות של רבין בכל נסיעה הוא חמישה ימים בלבד. בשבוע הבא הוא יחרוג ממנהגו: הוא יוצא למסע ארוך למדי לאוסלו ולמזרח הרחוק.

קופה ב' של ערפאת

מאת דני רובינשטיין

פרשת הכספים מהמדינות התורמות התנהלה בגישה מתנשאת המשפילה את הפלשתינאים. להליכי הוצאת הכספים נדרש מהם מנגנון חמור כל כך, כאילו כל מבוקשם של ערפאת ואש"ף אינו אלא למעול ולבזבז

סיוע החירום המיידי בסך 90 מיליון דולר, שהובטח לערפאת בבריסל השבוע, מקנה לו אורך נשימה של כמה חודשים. כספים אלה יאפשרו תשלום משכורות לאלפי העובדים ברשות הפלשתינית וקניית ציוד הכרחי. סיוע זה מיועד בעיקרו לאפשר לפלשתינאים לקבל לידיהם את האחריות על התחומים האזרחיים בגדה (חינוך, בריאות, תיירות, מיסוי, שירותי רווחה). מדובר בהוצאות גדולות של תשלום משכורות, שחלקן כבר משלמים הפלשתינאים.

אם על הכסף הזה לא יהיה הפיקוח, שדורשים זה כבר הבנק העולמי והמדינות התורמות, יוכל ערפאת להשתמש בחלקו גם למטרות פוליטיות. זו היתה אחת הבעיות הקשות של החודשים האחרונים. התורמים היו מוכנים להעביר כספים לפרויקטים כלכליים, אולם רק על סמך חשבונות מסודרים, וערפאת צריך כסף להוצאות שוטפות של הפעלת המנגנון הממשלתי־הציבורי ולא פחות מכך הוא זקוק לכסף לצרכים פוליטיים. בעגה של מפא"י ההיסטורית, בראשית שנות המדינה, קראו לזה "קופה ב'", כלומר כספים שאפשר להשתמש בהם בלי שההוצאות יעברו הליכים מסודרים. בלשון של ימינו אפשר לקרוא לזה כספים ייחודיים או שוחד בחירות. במסורת האיסלאם מכנים זאת הוצאות ל"הכשרת הלבבות" ("מואלפאת קלוב") והוצאתם מותרת על פי ההלכה כדי לסייע למאמינים עניים לדבוק בדת.

כך או כך, הכסף הזה יספיק לרשות הפלשתינית לזמן־מה, אולם הבעיות, כמובן, רחוקות מפתרון. מחריפה אותן ההשוואה שעושים הפלשתינאים עם ההישגים הכלכליים של ישראל בשנה האחרונה. מאז נחתם הסכם העקרונות עם אש"ף, רשמה כלכלת ישראל הצלחות גדולות. הפלשתינאים עדים לכך וטוענים כי חלק מהצלחות הישראליות באו בזכות ההסכם. אבל לא הטענות חשובות אלא העובדות. בישראל היתה השנה צמיחה כלכלית מרשימה, ההשקעות גדלו, האבטלה ירדה במידה ניכרת, רמת החיים עלתה. לעומת זאת, בעזה (ובמידת־מה גם בגדה) היתה תמונה הפוכה בדיוק: נסיגה בהכנסות, עלייה באבטלה, המשק והכלכלה הפלשתיניים קרובים להתמוטטות. בדוחק הם מצליחים לשלם משכורות שכמה מהן כבר קוצצו. בעזה, למשל, מקבלים כל עובדי המינהל האזרחי הישראלי לשעבר אותה משכורת, אולם בוטלו כל התוספות על הוצאות כגון שימוש ברכב וטלפונים.

מדוע אין הפלשתינאים מצליחים להיחלץ מהסבך הפוליטי, המינהלי והביורוקרטי ולקבל לידיהם את הסכומים הגדולים (2.4 מליארד דולר בחמש שנים) שהובטחו להם? מי אשם בכך? הרי המצוקה הכלכלית המתמשכת מאיימת למוטט את כל התהליך, והכל יודעים זאת. מדוע אם כן הכל מתעכב?

דו"ח של ארגון "מבט לשלום", שכתב העיתונאי פנחס עינברי ופורסם השבוע, משיב על כך תשובה חלקית. הקשיים האובייקטיביים ידועים: התחלה בתנאים ירודים מאוד, תשתית הרוסה, חוסר ניסיון, תלות מלאה כמעט של עזה בישראל. "אנחנו צריכים להתחיל מאפס", כפי שחזר ואמר יאסר ערפאת.

מעבר לזה מצביע הדו"ח על אנדרלמוסיה ומתחים בתוך המערכת הפלשתינית בתופעות הגורמות את הצרות העיקריות. הבעיה הראשונה היא שאין כסף להפעלת המנגנון והשירותים השוטפים. התקציב להוצאות אלו אמור להגיע ממקורות המיסוי ועד כה יש קשיים בהפעלתה. בעזה האוכלוסייה ענייה וכמעט אין ממי לגבות מס. בגדה קשה להעביר את המערכת לידי הפלשתינאים מפני שאין להם סמכויות אכיפה. צה"ל ומשמר הגבול לא יעצרו משתמטים מתשלום מסים בשכם ובחברון ולפלשתינאים אין שם שוטרים ואין בידם הכוח להטיל סנקציות אחרות שהפעיל השלטון הישראלי, כמו מניעת רשיונות.

רוב רובם של כספי המיסוי המשמשים עתה את הרשות הפלשתינית הם אלה שגובה ממשלת ישראל ומעבירה להם. מדובר בניכויי מס של פועלי שטחים העובדים בישראל וכן בתשלומי מע"מ ומכס. הצרה היא שאלה סכומים דלים. מספר פועלי השטחים העובדים בישראל הצטמצם מאוד. סכומי המע"מ והמכס שישראל מעבירה להם רחוקים מלמלא את הצרכים.

בעיה שנייה, קשה לא פחות: הסכומים הגדולים שתורמות המדינות לצורכי תשתית ופיתוח, מתעכבים. לצורך העברת הכספים לפרויקטים השונים הוקמה, בעזרת הבנק העולמי (שדרכו עוברים כספי המדינות התורמות), "המועצה הפלשתינית לפיתוח ושיקום" ("פקדאר"). לדעת רבים, תוך התנאים הקשים שבהם פועלת המועצה, עבודתה מקצועית ויעילה. אנשיה הכינו רשימה ארוכה של פרויקטים כלכליים והקימו מנגנון מסודר שזכה בשבחי הבנק העולמי. הבעיות שהיו ונותרו בעבודת "פקדאר" הן בעיקרן בעיות פוליטיות. לראש "פקדאר" התמנה פרוק קדומי, היושב בתוניס ומתנגד כידוע להסכם אוסלו. מנהלה הוא אחמד קריע (אבו־עלא), חבר הרשות הפלשתינית, וסגנו, הד"ר חסן אבו־ליבדה, עושה את רוב העבודה המקצועית.

אולם "פקדאר", כגוף מקצועי, כפוף לפוליטיקאים, ובמקרה זה – לראשי אש"ף ולמשרדי הרשות (הממשלה הזמנית) הפלשתינית. אלה מושכים כל אחד לכיוון שלו ומשבשים את עבודת המועצה. לאש"ף יש צרכים משלו ופרויקטים שהוא מבקש לקדם. למשל, שיקום אסירים משוחררים, סעד למשפחות חללים ונכים ואולי גם להעביר (בהסתר) סכומים לפעילות הארגון בחו"ל. לדברי פנחס עינברי ניצל ערפאת סכומים שנתנו המדינות התורמות – למימון הפעילות של תומכיו במחנה עין אל־חילווה בלבנון, הנאבקים נגד מתנגדי ההסכם.

גם אנשי הרשות הפלשתינית ובראשם הממונה על האוצר, מוחמד זוהדי נשאשיבי, מנסים לעקוף את "פקדאר". במקום עשרות הפרויקטים הקטנים־יחסית, שכבר הכינו אנשי המקצוע, מבקש נשאשיבי לבצע במהירות את הפרויקטים הממלכתיים הראוותניים: הקמת נמל בחוף עזה, בניית נמל תעופה בינלאומי, ותוכניות שיכון גרנדיוזיות. ערפאת נותן לו גיבוי. כמעט מדי שבוע מתפרסמים בעיתונות הפלשתינית פרטים על תוכניות כלכליות שונות וסותרות. פעם, למשל, מדובר על מכרז קרוב להקמת תחנת כוח גדולה בעזה ופעם על חיבור עזה לרשת החשמל המצרית. הרי הרשות הפלשתינית וראשי אש"ף מקיימים קשרים עם המדינות התורמות ועם נציגי הבנק העולמי ומודיעים לפניהם שהפרויקטים של "פקדאר" אינם טובים. ואלה מצדם אינם יודעים למי להקשיב, לפוליטיקאים או לאנשי המקצוע מ"פקדאר".

הדו"ח של "מבט לשלום" נוטה, כאמור, להטיל את רוב האשמה על הפלשתינאים. אבל מובעת בו גם דעה אחרת של הכלכלן הד"ר אפרים אחירם, ממכון טרומן, ששימש לפנים כראש ענף כלכלה בממשל הצבאי. לדעתו, עיקר האשמה במדינות התורמות ובבנק העולמי הדורשים מהפלשתינאים דרישות שאינן ריאליות. לדבריו, הבנק העולמי דורש מהפלשתינאים להקים אדמיניסטרציה יעילה ונקיית־כפיים, כאילו בארצות כבריטניה ואוסטרליה כבר פתרו את בעיית השחיתות. האין זה מופרז לדרוש מהפלשתינאים להיות טובים מהאנגלים? הוא שואל.

מאחורי טענותיו של הד"ר אחירם מסתתר נושא רגיש יותר. כל פרשת הכספים מהמדינות התורמות התנהלה בגישה מתנשאת המשפילה את הפלשתינאים. מנגנון הפיקוח על הוצאת הכספים חמור כל כך, כאילו ערפאת ואש"ף מבקשים רק למעול ולבזבז.

ובינתיים לא חשוב מי באמת אשם. במקום שהסכם אוסלו יזרים שפע כלכלי, עד כה הביא לפלשתינאים רק עוני ומחסור. אין פלא שהאופוזיציה להסכם רק גדלה והולכת בקרבם.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הכבוד האבוד של ילדי הגירוש

ניסיונותיה העקביים של ישראל לפורר מבפנים את החברה הבדווית מניבים פירות: אחד מהם הוא התחזקות התנועה האיסלאמית בעיירות הבדווים. "פעם היינו הרוח החיה של הנגב, היום הולכים ליד הקיר שלא ייפול", מתבדחים בעיירה לקייה

מאת עדה אושפיז

מוחמד אל-באדור הוא הכבשה השחורה במשפחתו, אחת המשפחות המכובדות והמצליחות בעיירת הבדווים לקייה שבנגב. אחיו, סלימאן אל-באדור, הוא סגנו של הממונה היהודי לראשות המועצה המקומית שוקת, והמולה שלו מתברכת גם במורים ובפקידים ממשלתיים למכביר. מוחמד, כבן 40, משוכנע שכולם "עובדים עם השלטון", ואחיו "עושה דברו של השטן".

בהיר עיניים, תווי פניו מעודנים, בזקנו זרוקה שיבה, בינות קולו הולכות ונעשות רמות יותר, צורמות יותר, מבטו רדוף. הוא לא מאלה ששותקים, העיד על עצמו, משתגע, זועם, פגוע, לכן משפחתו שונאת אותו כל כך. לא יסתמו את פיו. כולם מלקקים לשלטון, הגמול להם בתפקידים ובמגרשים על חשבון אנשים כמותו. אחד מהם מורה, "אף שיש לו רק שמונה שנות לימוד", השני מסומם, השלישי שיכור, הרביעי גנב, החמישי קיבל כסף מאש"ף ו"מזה הוא בונה את הבית המפואר שלו היום. מאיפה יש לו כל כך הרבה כסף, מאישה מעבודה במשאיות?" רעם מוחמד בקולו הצלול.

רוב בני משפחת אל-באדור כבר החלו לבנות את בתי האבן שלהם על מגרשים שרכשו ממינהל מקרקעי ישראל בתחום תוכנית המתאר של לקייה, על אדמות נפקדים מוכרזות. מתצפית העזובה על הגבעה, מחוץ לגבולות העיירה, עוקב מוחמד מדי יום ביומו אחר התקדמות בנייתן של הווילות הורשות, עתירות מגלסים, מרפסות ומעקה-ריזים, של בני אל-באדור, שהשקיעו את כל חסכונותיהם בבולמוס הבנייה.

המינהל אינו נוטה למכור מגרשים לבודדים. הוא מנהל את המשא ומתן עם נציגות של שבטים, וזו מחלקת את המגרשים בין בני השבט כראות עיניה. למוחמד לא נמצא מגרש. "המשפחה החליטה לא להביא אותו בחשבון", הסביר קרוב משפחה, "זו אשמתו, הוא לא יודע להתנהג עם השכנים, הוא מקלל, אומר שקרים על אנשים, מרביץ לילדים שלו, לאשתו. אני אדם דתי, לא רוצה שכן כזה, אף אחד לא רוצה אותו כאן".

"איזה שקרנים" הזדעק מוחמד, משגר מכה עצבנית לעבר ילדו הקטן על המתגלת, שבכיו קטע את חוט מחשבתו. "הם מתנגדים מבינים אני אישית לא רוצה להיות מהמשפחה שלהם, למה שגיליתי עליהם הרבה שקרים. יש הרבה יריבויות במשפחה ורק מי שקרוב לצלחת אוכל", הוסיף. "אני זוכר ב-88', היה חורף קר, הילד שלי היה בן שלושה חודשים והמינהל סירב לתת לי לבנות גגון. אני אבר אמרתי לבי: אלוהים אדירים, הנה הסיק, מוחמד, בנו באותו מקום, גם הם לא חוקיים, אבל להם הרשו, סגרו עין. למה לי אסרו? כי אני לא הבינו של המלשין ההוא? אני לא מוכן להתנכר בפני המשפחה שלי, אז בגלל זה לא מגיע לי מגרש? מה, אני לא אזרח פה? למה הילדים שלי צריכים לסבול?

"אני אמרתי פעם לאחד מהמינהל: גם אם תגלה אותי למארב' ארוהר, אני לא אבוא עם אחד מהצביעים הרמאים האלה. אני לא מוכן שייצגו אותי. אמר לי: עד כדי כך? אמרתי: כן. אז הוא צחק ואמר: אתה חייב לבוא אתם והם יקבעו איזה מגרש תקבל.

"יום אחד הלכתי למינהל עם אחי סלימאן, סגן ראש המועצה, אפילו שאני לא אוהב אותו. סגרתי עין, עם כל המר בכבד, עם כל הסבל, הלכתי. ואז גיליתי שסלימאן מטפל בעניינים שלו, לא שלי. הפקיד שאל אותו: 'זה האח שדיברת עליו?' אמר לו: 'כן'. והפקיד צוחק אתו: 'בו מה, אז הוא גוי או חצי גוי?' וסלימאן משתיק אותו: 'ששש... אם ישמע אותך יהפוך לנו את המשרד'. לא היתה תועלת. המשפחה רוצה לשבור אותי והמדינה עוזרת לה. אני מיעוט בים גדול".

בני עיירה שנשאלו באקראי על מוחמד ביטלו אותו כ"מטורף, אי אפשר לחיות אתו, אליט". תיק פלילי על הכאת בנו הבכור עדיין תלוי ועומד נגדו. בתיק אחר מתויקת תלונת אשתו על מכות בברזן. מוחמד הכביר מלים בהיגיון פתלתל, רדוף, כיצד זממה משפחתו להעליל עליו את כל עלילות השווא האלה ו"לחסל אותו" בעזרת בית המשפט הישראלי. אחיו, סלימאן, ניסה להמתיק את הגלולה. "רציתי לעזור לו ככל יכולתי", אמר בזהירות, "יש לו בעיה, הוא לא עוזר לעצמו. הלכתי אתו למינהל והוא רב שם עם כולם. כשהמשפחה קיבלה מגרשים, הוא סירב לגור אתנו, ועכשיו אין מגרשים שניתן ליישב. מי שהלך עם המשפחה בזמן, קיבל מגרש, מי שלא הלך, לא קיבל".

"הייתי מתאבד, כמו חמאס, יותר גרוע. מה הם רוצים, שנפלוש לאדמות של האחים שלנו, שנהרוג זה את זה?"

אבל השורה התחתונה של סיפורו של מוחמד נותרה אותה בגלל היותו בדווי נשלה ממנו – כמו מבדווים רבים אחרים, כל אחד וסיפורו – הזכות לקורת גג. האדמה שהוא יושב עליה מופקעת, ביתו מיועד להריסה. הוא לא יכול לבנות לעצמו גגון מפני הגשם או מבנה לעדריו, ויזו של מינהל מקרקעי ישראל, המתכוונת להרוס, סירבה עד כה למכור לו מגרש להקמת בית חלופי. "הוא אדם רזה, ניסינו להכניס את המשפחה לקבלו ולא הצלחנו. הוא יקבל מגרש בקרוב", פטרו במינהל את עניינו.

דווקא סיפורו של אדם זה, שכל מוצאו היו בצריפו המבודד בשולי העיירה מקבלים מגדים מקוזותיו משה, אדם המגורה ממשפחתו ומשבטו, הזקוק אולי גם לסיוע נפשי – מבטא עד כמה הצליח השלטון הישראלי לרסק את החברה הבדווית, לפורר אותה מבפנים בשיטת המקל והגזר, לשסות משפחות זו בזו ובני אותה משפחה זה בזה. עולמו הדמיוני למחצה של מוחמד עומד באורח מובהק בסימן מציאות החיים המתוחים של הבדווים בדרום, בני הדור של הקמת המדינה. ואין דבר המרגיז יותר את תבוסתו הגיבית של אותו דור, שמסכת הלאומתיו היתה לפרוץ את מעגל המאהל, לרכוש השכלה, להיות מורה או פקיד ממשלתי, אזרח המדינה לכל דבר, כאשר התווית האוטומטית שדבקה בבעלי מקצועות אלה, גם בעיני מגשימי החלום, כמשתפי פעולה המלשינים, משרתיו של "שלטון זר, מדכא".

לקייה היא אחת משבע עיירות הבדווים הרשמיות. בהקמתה הוחל לפני כשלוש שנים והיא עדיין ספודה מן הרעות החולות של עוני ואבטלה קשים במיוחד, שפשו בעיירות הוותיקות. שם מתקשים הבדווים לפרוע את חשבונות המים הארנונה. לא די בכך שריכוזם הכפרי של הבדווים בעיירות אלה נישל אותם בכוח הרגע מעיסוקם המסורתי במרעה ובחקלאות, איש לא טרח עד כה להכשיר ליישובים הרשמיים מקורות פיתוח ופרנסה עצמאיים. העיירות הפכו במהרה לגטאות, חממות של מצוקה, ייאוש וסמים. על פי נתוני האגודה להגנה על זכויות הבדווים, רק 27% מתוך 12,229 המגרשים המתוכננים בשבע העיירות נבנו עד כה, והבנייה הבלתי-חוקית גדלה ב-23% מאז 1986.

באחרונה הופקדה תוכנית התכנון המבצי זה את שבע העיירות, תוך הקצאת שטחים מועטים לתעשייה ולחקלאות. אזורים נרחבים יותר הוקצו לייעור ולשטחים פנויים, שאפשר להמיר אותם ייעודם, ברשיון, לקרקע חקלאית. לקייה לא זכתה כלל באזורי תעשייה וחקלאות. הבדווים מתכוונים להגיש התנגדויות. הם כבר הציגו תוכנית נגדית להקמת 22 יישובים בדווים מגוונים, שאינם אונסים אותם לשנות את אורחותיהם ומבטיחים קשת של אפשרויות בחירה בין יישובים עירוניים, חקלאים וכפרי רועים.

עד כה איש לא טרח להשיב להם. "אנחנו לא רוצים לקנות ארבעה קירות בשביל הקבר שלנו. אנחנו רוצים חמנות, אדמה, חקלאות, מים, פרנסה, חיים. זה כל כך לא מתקבל על הדעת?" סגר צעיר מלקייה, מורה במקצועו.

התחושה הרווחת בקרב הבדווים, שמנסים להצטופף בשטח של כ-50 קילומטרים רבועים ולשפותם מ-1,000 הקילומטרים הרבועים התוספים שהם פורשים בהם כיום, על שדותיהם ועדריהם, כדי לשמר עתודות קרקע לעלייה יהודית שטרם התממשה – נטענת עם השנים מתח פוליטי גואה. אחד מביטוייו האחרונים, הצפוי מדי, הוא עליית כוחה של התנועה האיסלאמית בעיירות.

בלקייה, מעוז סיעוטי של מפלגות השלטון ובו בזמן אחד ממוקדי המאבק נגד ניצול הבדווים מלאומיותם הערבית והפיכתם לכלי משחק בידי ישראל, משקפת התחזקותה של התנועה האיסלאמית אולי יותר מבכל מקום אחר את אובדן האמון בפוליטיקה הישראלית. בכיכר העיירה קבועות שתי אנדרטות לזכר סברה ושתילה ואמיל גרינצווייג, שריד מעידן לאדרוק של הפגנות ותסיסה פוליטית בשנות השמונים, שהדהוד של קום המדינה בלקייה עדיין מתרפק עליו. "פעם היינו הרוח החיה של הנגב, היום הולכים ליד הקיר שלא ייפול", התבדח עליאן א-סאנע, בן 50, שריצה מ-1973 שלוש שנות מאסר בעוון השתייכות לפתח.

עד היום משובצים בעיירה, שגל הסמים אשר הציף אותם מאז שנות השמונים לאזה בעידוד פעיל של השלטונות ובהעלמת עין מכוונת, "כדי לשבור את רוח הלחימה שלנו". אפילו עכשיו, כשסוחרי הסמים הגדולים הושלכו לכלא, "שורש הרע עדיין ישנו", אומר עליאן, "הדגים השמנים שנותרו הם עם השלטונות, עם השב"כ. הם חיים טוב והעסק עובד, אז לא אכפת להם מאומה, וזה טוב לשלטון".

איסמעיל מוחמד אברמוחארב, אב ל-23 ילדים, היה בן 13 בעת גירוש הבדווים מלקייה ב-1952. בני משפחתו היו אריסים של בני שבט א-סאנע העשיר והסתפחו אליו גם בבדווי הגירוש. הוא זוכר כיצד פשטו על מאהלם שוטרים מצוידים באלות, העמיסו אותם על משאיות והשליכו אותם במדבר, "תסתדרו, אתם לא צריכים כלום, אתם הרי בדווים". השייח איברהים א-סאנע סירב "להישאר במדינה כזאת" והמגורשים רכבו על גמליהם לירדן. אבל גם הירדנים דחו אותם ובלחץ האו"ם הם שבו לתל-ערד. "בגלות הזאת היה לפחות דבר אחד טוב", משחזר עליאן א-סאנע, גם הוא מילדי הגירוש, "שם כולנו היינו שווים, לאף אחד לא היו אדמות והקרקעות חולקו שווה בשווה בין כולם". ב-1975 התגלו מוצבים בתל-ערד. שב החוזר הבדווים לאדמותיהם בלקייה.

משפחתו של איסמעיל אברמוחארב, כמשפחות אריסות אחרות, שאין להן אדמות למיקוח, נקלעו בין הפטיש לסדן. גם אם הן חפצות לרכוש מגרשים, רוב הקרקעות המוצעות הן אדמות מופקעות של השבטים אל-אסד והבארנה, המסרבים לקבל את דין ההפקעה ואוסרים עליהן להתיישב על אדמותיהם. "מה הם רוצים, שנפלוש לאדמות של האחים שלנו, שנהרוג אחד את השני?" הקשה אברמוחארב בקול חנוק. מינהל מקרקעי ישראל מצדו מנהל נגד "הסרבנים" מלחמת התשה שיטתית וממושכת. גד אבו מוחארב בראשו, מיישר את כפייתו, מפניו הלא-מגולחים משתקפים עייפות וחוסר אונים שמעבר לכל הנצאות.

השבוע שוטט אברמוחארב סביב הריסות ביתו של בנו, שהתחתן לפני כשלושה שבועות. דגל ארגמן המבריז על שמחה במשפחה התנופף מעל ההריסות, לצד צריפי פח מקפאים בחורף ומהמממים מדי בקיץ, גרושאות, נברשות שרעשם מחריש אוזניים ועליבות. הפקחים הגיעו, כרגיל, בשעה הידועה למבצעים כאלה: 8:30 בבוקר, לאחר שרוב הגברים במאהל יוצאים לעבודה. על פי עדות הנשים, הם לא שעו לצעקותיהן ודחפו בגסות כל מי שניסה להתקרב אליהם. הדחפורים הפכו את המבנה על תלו בתוך חצי שעה וכירסמו גם בגג המבנה הצמוד לו, שבו ישנה תינוקת, לחרדת אמה. אברמוחארב ושלוש נשותיו, הצעירה שבהן מחאן ידנס, בת למשפחה פעילה בפתח, לא ברחו בגלים, לא עשו חשבון. קשה היה שלא לחוש כי הדור שהביא את ההפגנות והפוליטיזציה למאהלים בשנות השבעים והשמונים ביזבז את כל אשראי תקוותיו, מותיר את בניו חסרי שיניים יותר מאי-פעם.

"הייתי מתאבד, כמו חמאס, יותר גרוע, תאמינו לי", מילמל אברמוחארב, "הילד שלי חוזר מהעבודה, רואה את ההריסות, כמו מטושטש, הפסיק לדבר. זה לא הכסף, זה כאילו בקראים הורג אותך. מה הם רוצים מאתנו? יש לנו כאן מכתב שמותר לנו לגור פה באופן ארעי, אז איך נגור, איפה, בשמים? זאת הכוונה שלהם, ללחוץ על אנשים. רק לחץ, נקמה. הם חושבים שילחצו עלינו לעבור לגור על אדמות של מישהו אחר, כשביל לסכך את האנשים, ליצור אצלנו סכסוך. שישתו הם אתם, מה זה עניין שלנו? מישהו הלשין עלינו, על בטוח. איזה מורה, פקיד, חייל בצבא, אני לא יודע. עשו לנו עגמת נפש. ילד שהורסים לו את הבית, למה שלא ילך לעשות חבלה. כולם כנופיה אחת גדולה. גם השופטים הם חלק מהכנופיה. אם בחורף כזה הורסים לבן אדם כמה אסבסטים שיכסו לו את הראש, מה אני אגיד, איזה כאב יש לי כלב, הם לא בני אדם, באנשים. אם היה לי כח הייתי עושה משהו, אבל אין לי".

תצלום: אלכס ליבק

ילדה על הריסות ביתה בלקייה. "ילד שהורסים לו את הבית, למה שלא ילך לעשות חבלה"

השבט היחיד מבעלי האדמות המקוריים של האזור, שהגיע עד כה להסדר עם המינהל ("מקריאגש, מהתלושה, אמרנו ניקח את המוצע"), הוא שבט א-סאנע. אנשי השבט מתעקשים שההסכם פטר אותם לפי שעה מהעלבון שברכישת 150 מגרשים שעל אדמותיהם המופקעות. "העיקר שלא השלמנו עם ההפקעה", מסביר עליאן, מפנה כלפי עצמו חיוך אירוני. שבט אל-אסד, לעומת זאת, היחיד שנחלץ מהגירוש של 1952 והחזיק על אדמותיו מאז ימי השלטון העותמאני, נמצא עתה בחזית המאבק עם המינהל.

טלאל אל-אסד, אחיו הצעיר של שייח השבט הישיש, גבה קומה, רזה, כתפיו מוטות מעט, שפמו מטופח, סקר בעין מקצועית מחלון רכבו את המרחבים העצומים של אדמות השבט, המשתרעות עד "החולק הצפוני של באר שבע, איפה שהווילות". 500 משפחות השבט מתגוררות במרחקים גדולים זו מזו, מתפרנסות ממשקים צנועים של חקלאות ועדרים. טלאל גר למטה, אחיו למעלה על הגבעה. הם לא יכולים לגור כמו שבט א-סאנע, "אחד בתוך השני", אמר, "אלה כבר שכחו מה זה להיות בדווים".

אל-אסד הוא שבט עני, הוסיף. לאחר שהופקעו אדמותיהם ב-1975 לצורכי ציבור, ביקשו מהמינהל לאפשר להם להקים יישוב חקלאי. "אני זוכר את ראש המינהל אומר לנו, 'אין מים', כשבקיבוץ להב ממול לא הפסיקו הממטרות לשפוך מים בשדות. אמרנו לו: 'אז בלי מים, יש לנו שיטות משלנו, לא נפסיד, לא רוצים להיות עשירים, רק להתפרנס. נגור על הגבעות ונעבד את השדות לפי הגשמים'. והוא השיב: 'בלתי אפשרי, יותר זול לבנות תשתית למגורים במישור'. מה יכולנו לעשות?"

מאז עומד שבט אל-אסד בסירוב. הוא לא מתיר לאיש לרכוש מגרשים על אדמותיו. לדברי טלאל, אולץ אחיו לוותר על תפקיד של מנהל בית ספר, לאחר שסירב לשכנע את משפחתו לעזוב את אדמותיה. מפעם לפעם מצמר צו הריסה לאחד הבתים, שהופכו להיות בלתי-חוקיים מאז ההפקעה.

הקורבנות השרירותיים הם בעיקר בני משפחתו של השייח הסרבן פאעור אל-אסד, בן 90, שהזקנה כבר הולישה את עצמותיו והוא מתקשה לזוז ולדבר. באחרונה אולץ להרוס את ביתו ואת צריפי האורחים שלו, שבו נהג לקבל את פניהם של "הגדולים" מהליכוד, בני בגין, יורם ארידור. אחיו ובניו הקימו לו אוהל מחוץ לשטחי תוכנית המתאר של לקייה. שם, סביב בצי העצים, העלו זיכרונות מ"ימי הזוהב" של בן גוריון, ש"הכיר בנו. דווקא בימי הממשל הצבאי תקעו יתדות וקבעו את גבולות האדמה שלנו". הם גם מנו אותו לאחת את כל הבטחות הליכוד. אפילו בבחירות האחרונות עוד הגייס השבט העלה לליכוד 70% מקולותיו.

עכשיו הכל נגמר. אם המפלגות הגדולות לא יכולות לעזור לבדווים, הם ילכו עם התנועה האיסלאמית. ואם גם זה לא יעזור, ישובו למקום מוצאם, עיראק, רק לפני כשבועיים הבטיח להם רבין שאם ייחתם שלום עם עיראק, איש לא יעצור בעדם.

במינהל הכחישו בכעס שנבקטות שיטות לחץ מניפולטיביות כדי לאלץ את הבדווים לעמוד בתוכניות הממשלתיות, אבל הודו: לא ייתכן ששבט אחד ישתלט על 600–700 מגרשים, על חשבון אחרים. הבדווים עצמם יצטרכו להתקומם נגדו.

דרכו של אסד לשלום עם ישראל

הסדר עם סוריה יגרום הקמתו של מערך אסטרטגי אזורי בחסות ארה"ב ובהשתתפות מדינות ערב הפרגמטיות. מטרות המערך: מאבק נגד סכנת האיסלאם המיליטנטי, מאמץ לפיתוח כלכלי אזורי משותף ופתרון בעיית המים. התוכל ישראל לדחות תוכנית אסטרטגית כזאת?

מאת משה מעוז

המשא והמתן בין ישראל לסוריה, בשאלת הסדר השלום, אינו מתקדם, וכל צד מאשים את משנהו באחריות לקיפאון. מה כוונותיו של חאפז אל-אסד, מה ה"רקורד" שלו בעימותים ובשמירת הסכמים עם ישראל? כדי להבין היטב יותר את עמדותיה ומדיניותה של סוריה כלפי ישראל, ראוי לחזור לראשית שנות ה-70 ובעיקר לתקופה שלאחר מלחמת יום הכיפורים, ואף להשוות מדי פעם את הדגם של סוריה עם הדגם של יחסי מצרים וישראל (למרות ההבדלים בין סוריה ומצרים בכל הקשור לגישת המנהיגים, לצביון המשטר הפנימי, לעוצמת האידיאולוגיה הפן-ערבית וכן לשטח הגולן לעומת סיני).

הניצחון המרשים של צה"ל במלחמת יום הכיפורים, בעקבות המפלה הקשה שספג בשלב הראשון של המלחמה, היה מניע מרכזי בהחלטתו של אנואר א-סאדאת להגיע להסדר מדיני עם ישראל. זה נעשה מתוך מודעות עמוקה לעוצמתה הצבאית האנושית של ישראל מצד אחד ולחולשתה הצבאית והכלכלית של מצרים מצד שני. סאדאת הגיע אז למסקנה שאי-אפשר להביס את ישראל הנתמכת גם מגיבוי אסטרטגי אמריקאי ומוטב להגיע עמה להסדר מדיני בתנאי שסיני תשוב לשלטון מצרים ויוחל בפתרון הבעיה הפלשתינית.

פחות ידוע כי גם אסד הושפע בדומה לכך מתוצאות מלחמת יום הכיפורים והיא הניעה אותו לשקול פתרון מדיני לסכסוך עם ישראל. בניגוד לקודמיו בשלטון, ששללו בתוקף כל פתרון מדיני כזה, רמז אסד בראשונה, לאחר עלותו לשלטון, ב-1972, על נכונותו לקבל את החלטת מועצת הביטחון 242, אם כי על פי תנאיו הוא. לאחר מלחמת יום הכיפורים קיבלה סוריה את החלטה 242 הקוראת לשלום בין ישראל לערבים תמורת השטחים שנכבשו ב-1967.

בדומה לסאדאת, לא שינה אסד את עמדותיו האידיאולוגיות העוינות כלפי ישראל. אך בהיותו ריאליסט ופרגמטיסט, נטה להשיג הסדר מדיני עם ישראל, אף כי פעל במקביל לבנות עוצמה צבאית אדירה לארצו. אכן, מ-1974 ועד 1977 הציע אסד פעמים אחדות ובפומבי, בעיקר לממשל ולציבור בארה"ב, לחתום על הסכם שלום עם ישראל (אם כי כוונתו היתה להסכם אי-לוחמה בלבד) תמורת החזרת כל השטחים ופתרון הבעיה הפלשתינית. ישראל לא נענתה להצעתו בזמנו והממשלים האמריקאיים דחוה. בעקבות הסכם השלום בין ישראל ומצרים, מ-1979, פנה אסד שוב לדרך הצבאית. הוא פעל בשיטתיות להגשים את דוקטרינת האיזון האסטרטגי עם ישראל, שבמרכזה הקמת צבא גדול ומודרני, בסיועה של ברית המועצות.

ואולם גם במסגרת דוקטרינה זו שנועדה לצורכי הרתעה, מגננה ומתקפה כלפי ישראל, לא התעלם אסד מן האופציה המדינית. הוא חזר וטען כי העוצמה הצבאית נועדה לו כדי לשאת ולתת עם ישראל על פתרון מדיני מעמדה של כוח.

האסטרטגיה הדיפלומטית-הצבאית המשלבת התעצמות צבאית עם התקדמות להסדר מדיני, המשיכה לאפיין את מדיניותו של אסד גם במשך שנות השמונים, ולמעשה עד היום. אולם החל ב-1988 – ולא מאז 1991 – חזר אסד להדגיש ביתר שאת את הפתרון המדיני לסכסוך עם ישראל. אילוצים קשים וסיבות כבדות-משקל הביאוהו ליד כך: כישלון הדוקטרינה של האיזון האסטרטגי עם ישראל ומודעות לעליונות הצבאית של צה"ל; המשבר הכלכלי החריף שנגרם לסוריה בעיקר עקב מירוץ החימוש עם ישראל; ניצחון ארה"ב במלחמה הקרה והתפוררותה של ברית"מ שהיתה משענתה הצבאית העיקרית של סוריה; השינוי הדרמטי במדיניות ברית"מ בשלטון גורבצ'וב, שהעלה את המגמה לפתרון מדיני של הסכסוך הסורי-ישראלי; האיום העיראקי על סוריה לאחר סיום מלחמת עיראק-איראן ב-1988, ביתרון עיראקי.

התפתחויות קריטיות אלו אילצו את דמשק לפנות לדרך המדינית הדיפלומטית, לשפר את יחסיה עם מצרים וביחוד עם ארה"ב, כדי להשיג את יעדיה הלאומיים – החזרת רמת הגולן, סילוק ישראל מדרום לבנון, פתרון הבעיה הפלשתינית והוצאתה של סוריה מהרשימה האמריקאית של המדינות התומכות בטרור, כדי לשקם את כלכלתה בהשקעות ובסיוע כלכלי מחו"ל.

לצורך הגשמת היעדים האלה, חידשה דמשק את יחסיה הדיפלומטיים עם קהיר, חיזקה את קשריה עם וושינגטון ואף ביאותה להשתתף לצד ארה"ב, בריטניה וצרפת "האימפריאליסטית" במלחמת כווית נגד המדינה-האחות עיראק (בעלת המשטר הבעתיסטי, הפן-ערבי, כמו סוריה). לקראת ועידת מדריד, הגמישה דמשק את דרישותיה ותנאיה לשיחות עם ישראל כדי להניע את ארה"ב לשכנע את ישראל, או ללחוץ עליה, לפנות את רמת הגולן ודרום לבנון, ולפתור את הבעיה הפלשתינית בתמורה להסכם שלום עם סוריה ועם כל העולם הערבי.

ואולם הסכם השלום שסוריה הציעה בוועידת מדריד ולאחריה היה למעשה הסדר אי-לוחמה. ממשלת הליכוד שללה את החזרת רמת הגולן לסוריה ואת פתרון הבעיה הפלשתינית על פי הדגם הסורי.

רק לאחר בחירתו של יצחק רבין לראשות הממשלה בישראל, קיבל אסד החלטה אסטרטגית, כנראה בקיץ 1992, להציע שלום לישראל על פי הדגם המצרי, פחות או יותר, כלומר: נסיגת צה"ל מכל רמת הגולן ודרום לבנון בתוך שלוש שנים (כיום, ב-1994, בתוך שנה אחת בלבד), תמורת הסדר שלום ונורמליזציה, ובכלל זה יחסים דיפלומטיים שייכוננו לאחר תום הנסיגה המלאה.

המשטר בדמשק פעל להכין את הציבור האזורי בהדרגה להסכם שלום עם ישראל – "שלום צודק וכולל", "שלום של אמיצים" שלום שישרת את המטרות הלאומיות הסוריות. יש לשער כי הכוונה אינה לשלום נוסח מערב אירופה או צפון אמריקה, אלא לשלום פרגמטי עם אויב רב-עוצמה, שיקנה הישגים אסטרטגיים לסוריה ויקדם את האינטרסים שלה. בראש ובראשונה מדובר בהחזרת כל רמת הגולן, בהתאם לדגם של סיני. מאחר שהגולן חיוני להגנת דמשק, אין לצפות כאן לוויתור סורי, פרט אולי להסכמה לתנאי הגבול הבינלאומי, הבריטי-הצרפתי, ולא דווקא לקו שביתת הנשק מ-'49. סוריה מצפה להימחק מ"רשימת הטרור", לקבל סיוע כלכלי ולמשוך השקעות זרות כדי לשפר את מצבה הכלכלי ואת רמת החיים לתושביה.

בתמורה לכך תיאות סוריה לכונן יחסים דיפלומטיים וקשרים נורמליים עם ישראל, אולם בכך עשוי להיות כלול גם מסר למדינות ערביות אחרות, מלבד לבנון וירדן, לכונן יחסים תקינים עם ישראל. סוריה גם מסוגלת לשים קץ, בתוך זמן קצר, למלחמת ההתשה של החיזבאללה מדרום לבנון נגד ישראל – מלחמה שדמשק מעודדת עד היום – וכן להאיץ את תהליך השלום בין הפלשתינאים לישראל, ולסייע ביישוב מאות אלפי הפליטים הפלשתינאים הנמצאים בסוריה ובלבנון.

ומה צפויה סוריה לעשות אם תדחה ישראל את תנאי השלום שלה, ובעיקר תתנגד לנסיגה מכל רמת הגולן? אפשר להעריך כי דמשק תגביר את מלחמת ההתשה נגד ישראל בדרום לבנון ותנסה לטרפד את תהליך השלום בין הפלשתינאים (ואולי גם ירדן) לישראל בפעולות טרור של ארגוני הסירוב ובלחצים אחרים. אך אין לדמשק סיכויים רבים להפסיק את תהליך השלום הפלשתיני-הישראלי, אם תתקדם ישראל לקראת יישום פתרון הקבע של הבעיה הפלשתינית באופן שתוקם מדינה פלשתינית בגדה וברצועה או תיווצר קונפדרציה בין ירדן למדינה פלשתינית. סוריה אינה יכולה להכניע את ישראל במלחמה, לא מדרום לבנון ולא בגולן, אך היא עלולה לגרום לה אבידות קשות בעיקר בטילים בליסטיים ארוכי-טווח שחלקם מצוידים בראשי נפץ כימיים. סוריה אף פועלת להשיג נשק גרעיני, אם בפיתוח עצמי ואם ברכישתו מאיראן. אולם יידרשו לכך עוד שנים לא מעטות. איום פוטנציאלי רחוק על ישראל, באין שלום עם סוריה, הוא הקמת קואליציה צבאית בין סוריה ועיראק לאחר הסתלקותם של סדאם חוסיין או אסד מהשלטון בארצותיהם. התסריט הגרוע יותר הוא הקמת קואליציה צבאית של סוריה, עיראק ואיראן נגד ישראל. מימושם של תסריטים כאלה תלוי בגורמים רבים, וחלקם נעלמים וחלקם לא-ודאיים.

מבחינה חשובה יותר לישראל היא עמדת ארה"ב, הסבורה לא רק שהסדר סורי-ישראלי חיוני לפתרון כולל ויציב של הסכסוך הערבי-ישראלי, אלא שסוריה גם עשויה למלא תפקיד מרכזי במימוש הדוקטרינה האמריקאית של "הבלימה הכפולה" כלפי עיראק ואיראן. זו ייעשה בהמשך התנגדותה של דמשק למשטרו של סדאם חוסיין וניתוק היחסים האסטרטגיים בין דמשק לטהראן. בעקבות תהליכים אלה יוקם מערך אסטרטגי אזורי בחסות ארה"ב ובהשתתפות מדינות ערב הפרגמטיות, בכללן סוריה, וכן ישראל וטורקיה, לצורך המאבק בסכנת האיסלאם המיליטנטי, מצד אחד, ובמאמץ לפיתוח כלכלי אזורי משותף (בכלל זה מקורות המים), מצד שני. האם תוכל ישראל לדחות תוכנית אסטרטגית כזאת, העשויה אולי להביא שלום אזורי כולל ויציב במחיר החזרת הגולן כולו, כשהוא מפורז וניתן לפיקוח צבאי אמריקאי? האם תסתכן בעימות עם בעלת בריתה הגדולה, ארה"ב, שהתחייבה לשמור על עליונותה האסטרטגית של ישראל לאורך ימים?

ETERNA
MATIC

יבואן רולקס בישראל רחוב אבן גבירול 17 ת"א
טל" 03-6857520, פקס: 03-6850750

ניתן להשיג בחנויות המובחרות: חנות היבואן: מרכז השעון השוויצרי אבן גבירול 17 ת"א * גזית – דיזינגוף סנטר ת"א תכשיטי ראובן – גן העיר ת"א * תכשיטי ביידא – המלך ג'ורג' 10 ירושלים * תכשיטי זוהר – בן יהודה 2 ירושלים * תכשיטי מילר – הרצל 50 חדרה 18 חיפה * פרקלין הודמניות – העצמאות 27 חיפה * מרכז השעון והתכשיט סוקולוב 50 הרצליה * תכשיטי ברקוביץ' – מוהליבר 3 פתח-תקוה * מראן – הרצל 192 פסג' גזית רחובות * תכשיטי לב – אחוזה 102 רעננה * תכשיטי אחוזית – הקניון האדום אילת * תכשיטי ראובן – מדרחוב 21 יהוד * תכשיטי מדיא – קניון בת-ים * תכשיטי ג'יבי – יפו 53 ירושלים.

חרפת ביהאץ'

במסעדת המשלחות בבניין האו"ם עסקו השבוע דיפלומטים ועיתונאים במדידת שיעורי המצוקה והמבוכה של הממשל האמריקאי, נאט"ו והאו"ם. לא היה קל לקבוע מי אשם יותר בכישלון ביהאץ'

מאת שלמה שמיר

ניו יורק

הפעם, הכישלון איננו יתום. הוא כה כבד ונודע, עד שהצדדים המעורבים ויתרו מראש על כל ניסיון להכחיש את אבהותם עליו.

הצהרות הממשל האמריקאי, האו"ם ונאט"ו כי גורלה של ביהאץ' נחרץ, והודאתם כי אין בכוחם, בנפרד או במלוכד, לבלום את הסרבים מהשתלטות על העיר, אינן מעידות בהכרח על תחושת אחריות שהנ־אחרו. בשיחות שלא לציטוט אמרו דיפלומטים בכירים במרכז האו"ם, כי סביר מאוד שלפחות בממשל האמריקאי, ואולי אף בנאט"ו, הכישלון בביהאץ' נתפס כראשיתו של פתרון לסכסוך הדמים בבוסניה, הנמשך זה שנתיים וחצי.

מה שבמסדרונות מרכז האו"ם מבינים הרי־פת ביהאץ' עשוי ליצור בקרב המנצחים והמובסים נכונות להגיע להסדר שיתבסס על תוכנית שלום מתוקנת, מעריכים דיפלומטים. על פי התוכנית הזאת, יקבלו הסרבים 55% משטחה של בוסניה והמוסלמים 45%.

"מניסיון ביהאץ' יסיקו המוסלמים כי אין סיכוי לקבל שטחים גדולים יותר בכוח", אמר שלשום ל"הארץ" סר דייוויד האני, שגריר בריטניה באו"ם. בהשוואה לעמיתיו במועצת הביטחון, שאף לא ניסו השבוע להסתיר את תסכולם, ניכר בשגריר הבריטי מאמץ לשמור על גחלת של אופטימיות.

להערכתו, יש סיכוי שהסרבים יסכימו לשמור על מעמדה של ביהאץ' כ"אזור מוגן" בחסות האו"ם, כפי שהסכימו בזמנו בנוגע לגוראז'דה. בשלב זה, סבור הדיפלומט הבריטי, המטרה המרכזית צריכה להיות הסדר אד־הוק שימנע סבל מהאוכלוסייה האזרחית בבוסניה בחורף. "זה לא סיפור מבריק", סיכם האני באנדרסטייטמנט בריטי טיפוסי את המצב הנוכחי בבוסניה. "אבל אתם בישראל מבינים כי אין פתרונות של קסם".

במסעדת המשלחות בבניין האו"ם עסקו השבוע דיפלומטים ועיתונאים במדידת שיעורי המצוקה והמבוכה והתאמתם לשלושה הגופים המרכזיים – הממשל האמריקאי, נאט"ו והאו"ם. לא היה קל לקבוע מי אשם יותר בכישלון ביהאץ', והוויכוחים חשפו בעיקר את נטיות לבם של הדיפלומטים והפרשנים, שרובם העדיפו לתלות את הקולר בארצות הברית, מעצמת־העל היחידה בזירה העולמית. את המשפט הקולע ביותר אמר זביגנייב בז'ז'ינסקי, שהיה היועץ לענייני ביטחון לאומי בממשל קרטר. "פרשת בוסניה חשפה את אי־יכולתה של אירופה לפעול ואת כישלונה של ארה"ב להנהיג".

אם היה צורך בהוכחה למבוכתו ולתסכולו של הממשל האמריקאי, היא ניתנה ביום שלישי השבוע, כאשר ראש צוות הבית הלבן ליאון פנטה – דווקא הוא ולא שר החוץ וורן כריסטופר או השגרירה באו"ם מדליין אולברייט – נשלח להסביר לכלי התקשורת את התפנית החדה במדיניות הממשל כלפי בוסניה. על פי הגישה החדשה, ארה"ב ויתרה על דרישתה לצעדים תקיפים נגד הסרבים ותחדל לדחוק בשותפותיה בנאט"ו לבצע הפצצות אוויריות נגד הסרבים. במקום זאת יעשו האמריקאים מאמצים דיפלומטיים במטרה לגבש הסדר בין הצדדים הלוחמים.

פרשנים נחפזו להגדיר את התפנית המשמעותית כחוליה נוספת במדיניות הזיגזג של קלינטון. אך לא היה אפשר להתעלם מכך שנסיגתה של ארה"ב מעמדתה הנחרצת נגד הסרבים נועדה בעיקר להציל את שלמותו של נאט"ו: התקיפות הסרבים במאבק ביהאץ' עירערו את מעמדו ובה בעת הגיעה מחלוקת קשה בין ארה"ב לבעלות בריתה בארגון.

"כמו מחלת סרטן המתפשטת לאטה, המלחמה בבוסניה מכרסמת באחדות הברית האטלנטית", כתב השבוע פרשן ב"ניו יורק טיימס". "האינטרסים האסטרטגיים של ארה"ב וחברות הברית הם כה מנוגדים, עד כי ספק רב אם בריטניה וצרפת יכולות להיחשב לבעלות בריתה של ארה"ב, וודאי שלא באופן ההיקף של שנות המלחמה הקרה והעימות עם ברית המועצות לשעבר".

מאז משבר סואץ ב־56' לא היו היחסים בין ארה"ב לבריטניה ולצרפת כה עכורים ומתוחים. בכירים בלונדון ובפאריס דיברו השבוע על מה שהם תופשים כאיוולתם של האמריקאים בחריפות יתרה. מי שהצית את זעמם של הבריטים והצרפתים היה הסנאטור הרפובליקאי בוב דול, המיועד לכהונה של מנהיג הרוב בסנאט החדש. דול טען כי חוסר האונים שגילו חברות נאט"ו – "בפיקוד הבריטים", כלשונו – והיסוסיהם להפעיל כוח צבאי לבלימת הסרבים מעוררים ספקות בצורך בהמשך קיומה של הברית הצבאית. הצהרתו התפרשה בכלי התקשורת האמריקאיים כקריאה לפירוק נאט"ו.

דול, הטורח באחרונה להוכיח בכל הזדמנות כי טרם החליט אם יתמודד על מועמדות מפלגתו לנשיאות, הקדים את שר החוץ כריסטופר ויצא לבריסל להשתתף בישיבה מיוחדת בעניין בוסניה. משם יסוד ללונדון כדי להיוועד עם ראש הממשלה ג'ון מייג'ור. לפני בואו פירסם דול הודעת הבהרה ובה הדגיש כי "המפתח לברית בריאה הוא יחסים הדוקים בין ארה"ב לבריטניה".

ואולם הדברים שהשמיע הסנאטור הבכיר ורב־ההשפעה בגנות נאט"ו לא במהרה יישכחו בבירות של חברות הארגון. מלקולם ריפקין, שר ההגנה הבריטי, כינה את הצהרות דול "התנהגות מחפירה". "ניו יורק טיימס" גילה, כי בתום שיחה בפאריס בין שר החוץ הצרפתי אלן ז'ופה לתת שר החוץ האמריקאי פיטר טארנוף, שנשלח כדי להסביר לצרפתים את עמדת הממשל בעניין בוסניה, פטר ז'ופה את בקשתו בתגובה של זלזול, שהשתמע ממנה כי הצרפתי איננו מאמין לאף מלה ששמע מהשליח האמריקאי.

נטייתם של האמריקאים להטיל את האחריות לכישלון הבלימה של התקפת הסרבים בביהאץ' על כתפי בריטניה וצרפת העצים את זעמן של שתי המדינות כלפי ארה"ב, שהוא חלק ממרקם היחסים בין שלוש המדינות האלה מאז החליט הנשיא לשעבר ג'ורג' בוש להימנע מהתערבות אמריקאית צבאית פעילה בסכסוך בבוסניה.

את החלטתו של הנשיא לשעבר הגדיר השבוע אנתוני לואיס, בעל־טור ב"ניו יורק טיימס", "המשגה המדיני האמריקאי המביש ביותר מאז תום מלחמת העולם השנייה". לורנס איגלברגר, שכיהן כשר החוץ בסוף ממשל בוש ובשלהי שנות השבעים היה שגריר ארה"ב בבלגרד, דוחה על הסף את טענת לואיס שאי־התערבות אמריקאית לעזרת המוסלמים היא אות קלון לממשל. "האם חשבת", הטיח בו, "אילו משאבים אנושיים ועלויות עצומות נדרשים כדי להתערב בבוסניה? ומה על האבידות הגדולות בנפש הצפויות בעקבות התערבות כזאת?"

ביסוד המחלוקת בין ארה"ב לבריטניה וצרפת גם הבדלי גישה מהותיים בשאלת בוסניה־הרצגובינה. בעיני הממשל האמריקאי, בוסניה המרוחקת גיאוגרפית איננה איום בינלאומי. הממשל גם שוקל את צעדיו בעניין זה בהקשר הרחב של האיום המוסלמי־פונדמנטליסטי. יועציו של קלינטון פיתחו תפישה שעל פיה מדינה מוסלמית מתונה בבלקן עשויה לשמש משקל־נגד ובלם לפעילות ההתרחבות של גורמים איסלאמיים פונדמנטליסטיים במצרים ובטורקיה.

בשביל צרפת ובריטניה לעומת זאת כתב פרשן ב"ניו יורק טיימס" – בוסניה היא מה ששיקאגו לניו יורק. צרפת צופה אחוזת אימה במתרחש באלג'יריה וחוששת כי מדינה מוסלמית באירופה תעודד ותמריץ את התנועה הפונדמנטליסטית.

להערכת פרשנים, הממשל האמריקאי יוותר מעתה לנצל את הכישלון בביהאץ' כמנוף ליישום מדיניות שמטרתה עצירת התפשטותה של תוקפנות סרבית לאזורים אחרים ביוגוסלוויה לשעבר, ובעיקר למקדוניה. הממשל אחוז חששות מפני ניסיון של הסרבים להשתלט על מקדוניה – ניסיון שיביא להתערבות צבאית מצד טורקיה ויוון ועלול לגרום התלקחות של מלחמה כוללת בבלקן. במאמץ מוקדם להזהיר שאיפות סרביות בנוגע למקדוניה שיגרה לשם ארה"ב לפני חודשים אחדים כמה מאות נחתים, והממשל ערוך להגביר את הכוח הזה.

מבין 18 אלף חיילי כוחות השלום של האו"ם הפרוסים בבוסניה, 6,000 הם צרפתים ו־4,000 בריטים. לטענת בכירים בלונדון ובפאריס, לא זו בלבד שארה"ב נמנעה מלשלוח חיילים לכוח האו"ם, אלא שלא כבר הורה הנשיא קלינטון לאוניות הצי האמריקאי להפסיק להשתתף באכיפת האמברגו על הספקת נשק לצבא בוסניה – צעד שלתפיסתן של בריטניה וצרפת יביא להארכת המלחמה ולשפיכות הדמים.

הנשיא פעל בכפוף לתיקון שאושר בקונגרס, ועל פיו השתתפות אמריקאית באכיפת האמברגו מוגבלת בזמן. אך בריטניה וצרפת מאיימות כי בתגובה לצעד האמריקאי יוציאו את חייליהן מבוסניה. שתי המדינות מתרעמות שארה"ב, השומרת מרחק ממעורבות צבאית בבוסניה, דוחקת בהן להחריף את הצעדים הצבאיים נגד הסרבים. התערבות הקונגרס נתפשת במדינות נאט"ו כסימן, והרוב הרפובליקאי החדש העניק לה ממד איתני.

"הבעיה המרכזית עתה היא הקונגרס האמריקאי", אומר דייוויד האני, המבטא את פחדי עמיתיו האירופאים מהגברת ההשפעה הרפובליקאית הנוטה לבדלנות על מדיניות החוץ האמריקאית. במסדרונות האו"ם מודעים לכך שהתבטאויות הזלזול של ג'סי הלמס כלפי האו"ם אינן מבטאות ברעת הקהל האמריקאית כגחמות של סנאטור מזדקן ותאב־השפעה, כפי שמתקבלות השקפותיו החריגות בעניינים אחרים.

בכירים אמריקאים, בהם השגרירה מדלין אולברייט, טוענים כי זכותה של ארה"ב אף חובתה להביע דעותיה על דרך תפקודם של כוחות השלום בבוסניה, כיוון שהיא מממנת יותר מ־30% מעלות אחזקתו של מערך כוחות השלום של האו"ם. פרשנים בוואשינגטון ובמרכז האו"ם אומרים, כי בעקבות הכישלון בביהאץ' ייאלץ האו"ם לעשות הערכה מחודשת ויסודית של תפקיד כוחות השלום ויעדיהם. הטענה היא, שבבוסניה נקלעו כוחות האו"ם למצב שבו טושטש ההבדל בין שמירת השלום, שהוא התפקיד המוגדר של הכוחות, לאכיפת השלום – יעד שאיננו במסגרת הכוח הבינלאומי ואין ביכולתו למלאו כאשר הצדדים המעורבים שוללים הסדר דיפלומטי.

מכל מקום ברור שאמינותו של האו"ם נפגעה קשה בשל המשבר בביהאץ', שכן מדובר באחד משש "האזורים המוגנים" בבוסניה הנתונים לחסותו. בכירים ודיפלומטים באו"ם חוששים כי יוזמות לשיגור כוחות או"ם למוקדי סכסוך יוקלו מעתה בהסתייגות תקיפה מצד הממשל האמריקאי.

למעשה, כל ההאשמות ההדדיות שהוחלפו השבוע בגין הכישלון בבלימת הסרבים בביהאץ' הן ניסיון נואל להאפיל על כך שהכישלון הזה היה בלתי־נמנע ו"התבשל" למעשה מאז יולי 92', שאז נענה נאט"ו לבקשת האו"ם לסייע באכיפת העיצומים נגד יוגוסלוויה לשעבר.

המרשם המסובך שנקבע למעורבות נאט"ו היה מלכתחילה ערובה למחדל. בעיקרו הוא הכפיף את פיקוד נאט"ו להנחיות ממטה האו"ם בניו יורק: רק בהסכמת האו"ם אפשר היה להורות למטוסי נאט"ו לצאת למשימות תקיפה. ובכל המקרים התלותה להסכמת האו"ם הנודה שקטה להימנע מפגיעות מכאיבות ביעדים סרביים מחשש לפעולות תגמול נגד חיילי כוח האו"ם. "האו"ם הפך למפקד העליון של נאט"ו", לעג הסנאטור בוב דול. ופרשן ב"ניוזדיי" כתב: "אם מטה נאט"ו כפוף להנחיות מהאו"ם, אין פלא שפעולות מטוסי הברית היו נלעגות יותר מאשר יעילות".

לקראת סוף השבוע התחלפה אווירת הנכאים במרכז האו"ם בתחושה ש"לא הכל אבוד". במטה הארגון העולמי תולים תקוות ברעיונות שיועלו בבריסל בין שרי החוץ של 16 מדינות נאט"ו ובין נציגיהן של חמש "מדינות הקשר". צפויות יוזמות דיפלומטיות להפסקת האש ולחידוש השיחות על תוכנית השלום.

בגלל ההצהרות שהתייחסו השבוע למצב הנואש בביהאץ' כמעט שלא הוזכר מכלם של אזרחי העיר. מה לעשות, לרשויות השלוחיה האמריקאיות עדיין לא הגיעו צילומים טובים של המתרחש בתוך העיר הנצורה המופגזת.

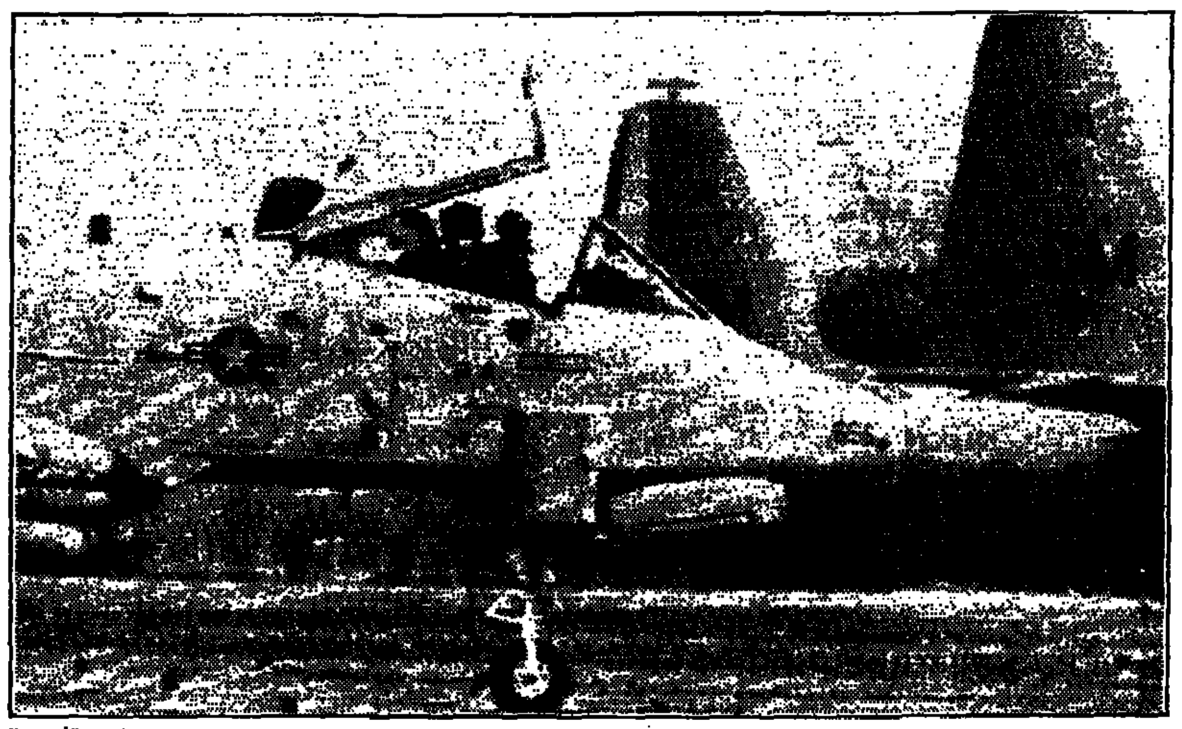

תצלום: אי־פי

מטוס קרב אמריקאי ששב ממשימה בבוסניה, בבסיס נאט"ו באוויאנו שבאיטליה. יחסים מתוחים בין ארה"ב לבריטניה וצרפת

תצלום: רחל הירש

רינה ישראל ובתה דניאל בקרוואן. "כשרצו את הקולות שלנו בבחירות לכנסת ולעירייה, כולם ידעו את הכתובת שלנו"

שלוש שנים וחצי ב"קופסת גפרורים"

בביקור חוזר באתר הקרוואנים ה"זמני" ליד שכונת ג'סי כהן בחולון, שהוצף מים השבוע, מתגלים עוני, עליבות, תסכול ובעיקר – חוסר כל תקווה להיחלץ. ומה אומרת העירייה? "מי שעוזר לעצמו, עוזרים לו. מי שלא, יישאר בקרוואן"

מאת יוסף אלגזי

לפני שלוש שנים וחצי, ביולי 1991, כאשר הציבו משרד השיכון ועיריית חולון את הקרוואנים ואת המגורונים במקום שעמדה פעם מעברת ג'סי כהן, ברחוב התנאים, הביע ראש העירייה אז, משה רום, את תקוותו ש"הפתרון יהיה זמני, משהו כמו 18 חודשים בלבד" ("הארץ", 11.8.91). עברו 18 חודשים, ועוד 18 חודשים, ובקרוב ימלאו עוד 18 חודשים; הקרוואנים והמגורונים עומדים במקומם ורוב המשפחות ששוכנו בהם עודן גרות שם.

ביום ראשון השבוע, כשירדו גשמי הזעף, הוצפה השכונה מים. המים הגיעו עד לגובה הכביסה של המגורונים, והאוחזים מהם נכנסו פנימה. אם בביקורי הקודם כינו הדיירים את המגורונים "מלונות" וקיללו את שר השיכון אז, אריאל שרון, ואת רום – ביום שני השבוע היה זה תורם של ממלאי־מקומם בתפקיד, בנימין בן אליעזר (פואד) ומרדכי ששון.

"כשהם רצו את הקולות שלנו בבחירות לכנסת ולעירייה, כולם ידעו את הכתובת שלנו. מאז כולם שכחו אותנו. ביום ראשון השבוע, כשהיינו שקועים במים, לא פואד ולא ששון באו לשאול אם ואיך אנחנו חיים", התמרמרה רינה ישראל, הגרה בשכונת הקרוואנים מאז הקמתה. בתגובה אמר דובר עיריית חולון, כי בעיר היו בעת אחת הרבה הצפות וכולן טופלו, לרבות זו שבשכונת הקרוואנים, הנמצאת במקום נמוך ומועדת להצפות.

המים שהציפו את השכונה כבר לא נראו למחרת. עדות לנזקים שגרמו משמשים חפצים שנרטבו – מזרנים, שמיכות, בגדים, נעליים ושאר פריטים שעמדו בחוץ לייבוש.

רינה ישראל, חברה בוועד השכונה, אינה מאמינה שאי־פעם תצא משם. "מעטים עזבו את השכונה. מי שחיים כמונו מתחת לקו העוני, הסיכוי שלהם להיחלץ מכאן שואף לאפס. הסבתא של בעלי גרה לפני הרבה שנים במעברה, מול בית הכנסת, והנה גם הילדים שלנו, הנינים של הסבתא, גם הם חיים בקרוואן ממש באותו מקום שבו עמדה המעברה", אמרה.

כשהגיעה רינה ישראל, בת 36, לגור בקרוואן, היא היתה אם לשלושה ילדים. כאן ילדה את דניאל בת השנתיים וחצי. שמונה שנים גרה המשפחה בדירה שכורה בשכונת ג'סי כהן. "בזמנו שילמתי שכר חודשי של 110 דולר, אבל כשבאו העולים מרוסיה קפץ שכר הדירה ל־390 דולר". בלית ברירה עזבה המשפחה את הדירה ועברה לגור באחד האוהלים במאהל מחאת־הדיור שקם ביוני 1990 בג'סי כהן. יותר משנה חיו באוהל. "חורף אחד, מלחמה וסקאדים עברו עלינו באוהל. ב־23 ביולי 91' עברנו לקרוואן" – ישראל זוכרת את התאריך כאילו דובר ביום הולדת.

"זה לא בית, זה חירבה", היא אומרת. המקום צר וקטן, בשטח 40 מטרים רבועים. בחדרון אחד ישנים ההורים, בחדרון אחר שלושה ילדים. אחד מהם על מזרון המונח על הרצפה, ובחדר הכניסה של הקרוואן ישנה הבת הבכורה. קרן, בת 17, הלומדת פקידות, אינה יכולה לארח את החבר שלה. אחיה מתביישים להזמין את חבריהם לביתם לבקרם.

לעומת מגורון, קרוואן הוא ענקי. בעיני רינה ישראל מגורון אינו אלא "קופסת גפרורים". בלעג היא מוסיפה, ש"חברת 'ברבי' מציעה לילדים בתי בובות גדולים יותר ממגורון".

במגורון של רבקה ואברהם יוסף מילאו את החדרון השמאלי (שישה־שמונה מטרים רבועים) מיטת תינוק, מיטת נוער וארון בגדים. חדר הכניסה (12 מטרים רבועים) משמש גם חדר שינה להורים, יחד עם השירותים ופינת אוכל, שטח המגורון 24 מטרים רבועים בדוחק.

לדיירים בקרוואנים ובמגורונים רע כל ימות השנה, בחורף כמו בקיץ. בחורף קר והם חוששים לחמם, זה מסוכן. בנוסף הרטיבות מעידים על נזילות המים. בחלק מהמבנים התעקמו המחיצות הפנימיות. הרצפה מתקלפת. כשיורדים גשמים על הגגות, הרעש מחריש אוזניים. בקיץ חם "כמו בסאונה", מציינת רינה ישראל. חלק מהאנשים ישנים בחוץ. בגלל שבין העמודים שהמבנים מוצבים עליהם מצטברות ערימות של גרוטאות וזבל. "המקום שורץ חולדות", התלוננו כמה דיירים.

בשכונה כחמישים משפחות, רובן מהראשונות ששוכנו במקום לפני שלוש שנים וחצי. אלו שבקרוואנים נדרשות לשלם שכר דירה חודשי של כ־650 שקל ואלו שבמגורונים – 400 שקל בקירוב. נוסף על כך הן משלמות בעד חשמל ומים.

לדברי חברת הוועד, העירייה דורשת מהן תשלום מלא של ארנונה. להערכתה, "מזמן הפסיקו רבים לשלם שכר דירה. אין כמעט משפחה שאינה רשומה בלשכת הרווחה, גם אם הבעל או האשה עובדים. חלקן משפחות חד־הוריות, וישנם גם כאלה בתהליכי גמילה ושיקום".

חוסר התקווה לצאת מהמקום הביא את האנשים לבנות ליד הקרוואנים והמגורונים תוספות: חדר נוסף, מרפסת, סככה, גדר, כדי להגדיל את תחום המחיה שלהן. "חלקם קונים את החומרים ואחרים אוספים גרוטאות ומכל הבא ליד", גילתה רינה ישראל. ואפשר להבחין בכך.

י"פ לא היתה באותה שעה בביתה. י"פ היא גרושה, אם לשני בנים ולשתי בנות. כולם מתגוררים בקרוואן. אחת משתי הבנות מגדלת לבדה תינוק, השנייה נישאה לא מזמן. בני הזוג הטרי, שניהם חיילים משוחררים, גרים בחדר שהוצב צמוד לקרוואן. לדברי רינה ישראל, כל ניסיונותיה של י"פ להעביר את זכויותיה לדיור לזוג הצעיר נכשלו. למה? איש אינו מסביר לה.

לובה קנטוביץ', בת 38, עלתה לישראל לפני חמש שנים עם בתה, היום בת שמונה, מגומל שבבלארוס. גם הן מראשוני הדיירים בחלקת המגורונים. לפרנסתה מטפלת קנטוביץ' בקשישים בימים. השלטונות הציעו לה לרכוש דירה, אך היא דחתה את הצעתם. "אני מפחדת מהמשכנתה", הסבירה.

כמעט בידי כל המשפחות בשכונה אישורי דיור. "אלו אישורים על הנייר, שהאנשים אינם מסוגלים לממש. לכמה מהאנשים שביקשו להירשם בפרויקט הדיור של משרד השיכון והעירייה לא היו 3,000 שקל בשביל דמי רישום. מזה, כשיחתמו על חוזי קנייה, מאין ישלמו את המשכנתה? ממחוסרי־דיור הם יהפכו לתקועי־משכנתה. משרד השיכון גם אינו מציע דיור בשכר דירה חודשי נמוך יחסית – הוא אינו מוצא דירות כאלה. התוצאה היא שהאנשים נשארים תקועים כאן", ציינה ישראל.

דובר עיריית חולון מסר בתגובה כי שר השיכון, שביקר במארס השנה בשכונת הקרוואנים, הבטיח לפנותם עד סוף שנה זו. זה כנראה לא יקרה. רק שש משפחות בשכונה נרשמו לפרויקט "בנה ביתך", הנותן סיוע והקלות גדולים. "מי שעוזר לעצמו – עוזרים לו. מי שלא עוזר לעצמו, יישאר בקרוואן וינציח את מצבו", הסביר דובר העירייה.

סליחה, טעיתי בהודעותי במשטרה

מאת צבי הראל

בחקירתו טען יו"ר הנהלת הסוכנות, שמחה דיניץ, כי השתמש בכרטיס אשראי של רשת החנויות "סימס" גם כשהיה סגן נשיא האוניברסיטה העברית. סניגורו הצהיר כי מרשו טעה בהודעותיו במשטרה

בניגוד למשפטו של חבר הכנסת אריה דרעי, מתקדם משפטו של יו"ר הסוכנות היהודית, שמחה דיניץ, בן 65, אל סוף השלב של ראיות התביעה. בין עדי התביעה שהופיעו במשפטו של דיניץ נכלל גם יאיר כגן. כגן עושה עבודה חשובה בשביל האוניברסיטה העברית בירושלים. מאז שנת 1980 הוא עובד באגודת ידידי האוניברסיטה ועוסק בגיוס תרומות בניו יורק וסביבתה.

כתב האישום נגד דיניץ, שגרם את הוצאתו לחופשה, כולל שני אישומים בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, מרמה והפרת אמונים: באחד נטען כי עשה שימוש בכרטיס אשראי מוסדי של חברת "אמריקן אקספרס" שעמד לרשותו לצורך תשלום הוצאותיו בתפקיד בחו"ל. לטענת התביעה, בין השנים 1988 ל־1992 ניצל דיניץ את כרטיס האשראי גם לקניות פרטיות שכללו ריהוט למשפחתו, כלי בית, לבוש, מתנות שונות, מוצרי קוסמטיקה – בסכום כולל של 15,400 דולר.

באישום השני מאשם דיניץ כי באותן ארבע שנים קנה בחנויות "סימס" מוצרי לבוש לצרכים פרטיים, ב־17 מועדים שונים, בסכום כולל של 6,700 דולר. כרטיס "אמריקן אקספרס" ניתן עוד לארבעה בכירים בסוכנות, אבל כרטיס של "סימס" הוא כרטיס אישי של דיניץ. דיניץ מסר לחברה את כתובת הסוכנות בניו יורק שתשלם בעד הרכישות שנעשו בכרטיס זה.

בגרסת הכפירה המחולטת שלו לכתב האישום – הן בהודעותיו במשטרה והן בתגובה לכתב האישום – טוען דיניץ, בין השאר, כי פקידי הגזברות של הסוכנות היו מוסמכים ויכולים להפריד בין הוצאותיו בתפקיד לבין הוצאותיו הפרטיות בחו"ל ואף לגבות ממשכורתו את הסכומים המבוקשים. סניגורו של דיניץ, עו"ד אורי וגמן, טען גם: "לא ייתכן שהיו"ר העסוק בעניינים כה רבים וחשובים ולעתים דחופים, יבצע אישית את כל בדיקות הריווח ומעמוד שונה מזה של חבר הנהלה בנושאים רבים". עוד טוען עו"ד וגמן, כי מאז נכנס דיניץ לתפקידו, דאגו שתי מזכירותיו לדווח על כל נסיעותיו לחו"ל ו"אם לא נערכו מעקב, בקרה ופיקוח על מהות הוצאותיו בחו"ל, הרי הם לא נערכו בשל מחדלי הגזברות ובעיקר מחדלי אגף השליחים, וזאת למרות שהיו בידיהם הנתונים הרלוונטיים – ומחדלים אלה לא היו ייחודיים כלפי הנאשם". בסוף 1992, בעקבות הגילויים, החליט דיניץ להשיב את הכספים שנאמר עליהם כי הוציאם במרמה.

עדותו של כגן רלוונטית לאישום השני – שימוש בכרטיס האשראי של רשת חנויות "סימס". לא בכדי עשו אנשי התביעה, עורכי הדין שמעון דולן ונעמה דבית, מאמץ מיוחד להביאו לניו יורק על חשבון משרד המשפטים. הסיבה לכך: גרסתו של דיניץ במשטרה, כי שימוש דומה בכרטיס אשראי של רשת "סימס" עשה דיניץ כאשר שימש, לפני 12 שנים, כסגן נשיא האוניברסיטה העברית בירושלים. על גרסה זו חזר דיניץ בהרחבה בשתי הודעות במשטרה בקיץ 1993, בהפרש של כחודשיים, כאשר חקרה אותו רפ"ק ליאורה בקיפורו, שריכזה את החקירה בפרשה.

כגן סיפר על דוכן העדים על הנוהג לשלם הוצאות בעד שליחי האוניברסיטה, לרבות דיניץ, שהתרימו בארה"ב בעד האוניברסיטה העברית. "בהתאם לתקנות, כל מי שהגיע לו בעד הוצאות שונות שנעשות במהלך שירותיו לאגודת הידידים (של האוניברסיטה), קיבל סכום מסוים, מוקצב, של דולרים ליום. הוצאות הן אכילה, שתייה, לינה, מוניות, טיפים וכל הדברים שהשליח נאלץ להוציא". עם זאת, הכחיש כגן את גרסתו של דיניץ במשטרה, שלפיה החזירה האוניברסיטה לדיניץ, או לכל פעיל אחר מטעמה, שימוש בצורה כלשהי בכרטיס "סימס", או החזירה הוצאות הנובעות לרכישות מרשת זו. או התגלגלה התפתחות מעניינת במשפט: הסניגור המנוסה, עו"ד וגמן, קם ממקומו והתנגד להמשך חקירתו של כגן, בטענה שאינה רלוונטית לכתב האישום.

התובע מיחה על כך באוזני השופט המחוזי מירושלים, שלום ברנר. עו"ד דולן אמר כי "נתן קדיש" לעו"ד וגמן, שמן הסתם עיין בשתי הודעותיו של דיניץ במשטרה: מדוע איפוא שונתה לפתע גרסת הנאשם. בעקבות התנגדותו של הסניגור להמשך חקירתו של כגן, ציטט התובע באולם בית המשפט קטעים מהודעותיו של דיניץ במשטרה על השימוש בכרטיס "סימס". בהודעתו אמר דיניץ, כי כאשר עבד באוניברסיטה, קנה בגדים ב"סימס" ודמי קניותיו נוכו מהסכומים שהגיעו לו, או ששילם מכיסו ולא בדרך הניכוי.

בהמשך דבריו טען התובע, כי אילולא הביא את כגן לעדות, היתה גרסתו של דיניץ עומדת כמו שהיא ולא היתה התמודדות עם הטענה, שגם באוניברסיטה היה נוהג השימוש בכרטיס "סימס".

הסניגור הצהיר הצהרה מפתיעה באולם. וכך אמר וגמן: "אם כך, אני מבקש להצהיר לפרוטוקול, כי הדברים שאמר הנאשם בהודעותיו (במשטרה) שכאילו שילמה אגודת שוחרי האוניברסיטה בעד חשבונות 'סימס', ואחר כך קיזזה אותם ממשכורתו, התברר לנאשם בבדיקה שעשה, כי בעת שעבד באוניברסיטה לא היה בידיו כרטיס אשראי של 'סימס'. מקור הטעות היה בכך שנתן את הכתובת של שוחרי האוניברסיטה ככתובת להעברת ההודעות והבקשות שלו והתכתבויות אחרות".

התובע לא הסתיר את מורת רוחו: "אדוני", פנה לשופט, "אני נדהם ממה שהולך כאן במשפט, בהצהרות של הסני' (וגמן), בא עד מניו יורק, אני כבר לא מדבר על משרד המשפטים שמימן את הוצאותיו. מאוגוסט 1993 יש גרסה ברורה של דיניץ. עכשיו אומר מר וגמן: הגרסה של דיניץ איננה נכונה. לא אתן ציונים ונוסחים אחרים, אבל בלשון המעטה אומר, כי מה שמר דיניץ אמר במשטרה, איננו נכון. ועכשיו, הוא מבקש שהעד ימלא פיו מים".

בתום חילופי הדברים בין הצדדים, דחה השופט את התנגדות הסניגור והתיר לתובע להוסיף ולחקור את העד. התובע הציג לפני כגן הוצאות אחרות שהאוניברסיטה החזירה לדיניץ לפני 12 שנה. כך, לדוגמה, אישר העד כי האוניברסיטה החזירה לדיניץ 82 דולר אחרי שביקש להמיר את כרטיס הטיסה שלו במחלקת תיירות למחלקת עסקים.

התובע החזיק בידיו שובר הוצאה, ששילמה האוניברסיטה לדיניץ, ושאל את העד במה מדובר: "שובר אחד מתייחס לסך של עשרה דולר וחצי?"

כגן: "משקל עודף" (מטען עודף במטוס).

התובע: "אני מבקש עוד שאלה בעניין זה ומה אם לא היית מקבל תיעוד או מסמך בחתימתו של דיניץ, איך היה מתבצע החזר של סכומי כסף ללא תיעוד. האם היתה סיטואציה כזאת?"

כגן: "לא דרך היחידה שלי. אצלנו לא יכולנו להחזיר כספי בלי אסמכתאות".

התובע: "בכל אופן, אם אדם במעמד מאוד עסוק, מרים טלפון ואומר שלמו לי משהו, או עשו משהו?" (כלומר, בלי קבלות).

כגן: "לא, לפי מיטב זיכרוני".

התובע שאל את כגן, מדוע במשטרה תשובתו היתה מהוססת והוא אמר, אולי גרסתו של דיניץ נכונה. "מדוע לא היית כל כך חד־משמעי?"

כגן: "לא הייתי חד־משמעי מפני שמדובר באירועים שקרו לפני כ־12 שנים, וכפי שאתה רואה יחסים כספים אכן היו. קראו לי (במשטרה) גרסה שנתן דיניץ (הנאשם) שאני מעריך ומכבד ומוקיר. למרות שלפי זיכרוני דברים כאלה לא היו, לא רציתי להיות חד־משמעי. אני גם לא רגיל להיות נחקר במשטרה. החקירה לא היתה נעימה וסימפטית במיוחד, אז התוצר של זה היה שאמרתי אולי. אני לא בטוח, וכל מיני ביטויים מסוג זה".

התובע: "מדוע היום אתה נחרץ יותר?"

כגן: "לפי בקשתך, חזרתי ובדקתי ועברתי על כל החומר של אותן השנים, ולא מצאתי מסמכים שמראים שאכן היתה התחשבנות בעניינים פרטיים".

תצלום: עודי קרן

דיניץ. את כתובת הסוכנות בניו יורק נתן לתשלום רכישותיו ב"סימס"

כגן אינו העד היחיד שנהג מתוך אהדה לדיניץ. כך נהג גם האלוף (מיל') עוזי נרקיס, ששימש בתפקידים בכירים בסוכנות בין השנים 1968 ל־1994. בתפקידו האחרון שימש נרקיס ראש משלחת הסוכנות בניו יורק. נרקיס היה אחד ממורשי החתימה שאישר לדיניץ את הרכישות ב"סימס".

התובע הציג מסמך־פאקס ששלח נרקיס מניו יורק לנאשם ב־9.12.92, כאשר פורסמו בעיתונות פרטים על הפרשה. באמצעות מסמך זה ניסה הסניגור להטיל את האחריות על כתפיה של גזברות הסוכנות.

וכך כתב נרקיס לדיניץ: "הופתעתי לשמוע כי חשבונות פרטיים שלך, שהגיעו לנציגות בניו יורק מחברת סימס ושולמו על־ידינו, נשלחו לגזברות בירושלים, ללא ציון העובדה מצדנו, שאלה חשבונות פרטיים, ולכן לא העבירו אליך לתשלום. צר לי על הטעות ונעשה הכל שלא תישנה. בברכה, עוזי נרקיס".

התובע ניסה להוכיח, כי מדובר במכתב מאולץ של נרקיס. על נסיבות המכתב העיד נרקיס: "היתה סערה בארץ, סערה בעיתונות בקשר... ואז התקשר אתי יעקב ניצן (שהיה יועצו של דיניץ), ואני הגבתי כפי שהגבתי, כתבתי כפי שכתבתי. בסופו של דבר, די לפי המלצה של הניסוח של יעקב ניצן. ראשית, בגלל הסימפטיה שהיתה לי למר דיניץ, ושנית כי אני האמנתי, שאולי אם אני לוקח על עצמי (המשרד בניו יורק) חלק מן האשמה, יש סיכוי שהסערה תרגע, ולכן יצא הפאקס הזה אל היו"ר".

תובע: "למה אתה מתכוון?"

נרקיס: "הסערה העיתונאית".

תובע: "איך המכתב הזה יכול להשקיט את הסערה?"

נרקיס: "מכיוון שאז המשרד בניו יורק לוקח על עצמו חלק מן האשמה שהוא לא בדק ולא מיין את ההוצאות הפרטיות".

שאלות רבות נשאל נרקיס באשר למלה "טעות" שנכתבה במכתבו לדיניץ. התובע ביקש מנרקיס לדעת למי התכוון שעשה את הטעות. "היתה טעות של המשרד?"

נרקיס: "לפי דעתי, לא".

התובע ציפה, ככל הנראה, לשמוע מפיו של נרקיס כי האחריות מוטלת על הנאשם, אולם נרקיס שב ואמר כי "המברק הזה נולד כתוצאה משיחה שלי עם ניצן. אמרתי מתוך סימפטיה לדיניץ, ומתוך רצון לקחת על המשרד בניו יורק חלק מן האשמה".

עו"ד וגמן מיחה על חזרת השאלות של התובע. הסניגור קבל על שהתובע שואל את העד שאלות מדריכות. העיר השופט ברנר: "מה לא ברור במה שהעד אומר? הוא אומר את זה כמי שמהלך על גחלים לוחשות, אבל הוא אומר את זה".

●

שיאו של המשפט, לפני הכרעת הדין, יהיה בימים הקרובים כאשר דיניץ יעלה לדוכן העדים. דיניץ יתבקש כמובן לתת הסברים רבים. לדוגמה, הוא יתבקש להסביר מדוע כאשר שילם מחשבון הוויזה של אשתו 148 שקל, הוצאות אירוח, דאג להפנות את תשומת לבה של מזכירתו, שולה, כדי לקבל את ההחזר, מלווה בחשבונית של מסעדה ירושלמית. או הוצאה נוספת מכרטיס הוויזה שלה בקשה להחזר הוצאות אירוח בסכום של 29 שקל, במסעדת "פו מרכבכאי" בירושלים.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

לא לאמנים ניתנה הנבואה

גם לאחר שהתפשר עם הצנזורה הדתית וטישטש את הקשר בין סרטו לסיפור התנ"כי על יוסף, מקומם נגדו הבמאי והמפיק המצרי יוסף שהין רבים בארצו. מן המאבק הזה מצטיירת תמונה עגומה של מדינה שאמניה נתונים להתקפות ולאיומים ומצווים לדבוק בקו הפוליטי ה"נכון"

מאת צבי בראל

שני מיליוני הדולרים שקיבל יוסף שהין, אחד המפיקים והבמאים המוכרים במצרים, כדי להפיק את סרטו החדש, והסכמתו של השחקן הצרפתי מישל פיקולי להשתתף בסרט, היו יכולים להיות ערובה להצלחתו. אבל נגד הסרט, "המהגר" – שנקרא בתחילה "יוסף ואחיו" – הוגשה תביעה משפטית, אחרי שהוקרן במשך חודש וחצי. אם יחליט בית המשפט כי יש לאסור את הקרנתו, יירדו הכסף וההצלחה לטמיון.

יוסף של יוסף שהין איננו בדיוק יוסף של התנ"ך, אבל העלילה דומה. המדובר בבן האהוב, אחד מאחד־עשר אחים, אשר מבקש לרדת מצרימה, הפעם כדי ללמוד ולהשכיל (ולא משום שאחיו השליכוהו הבורה). כמו בסיפור התנ"כי, הוא מנהל מאבק עיקש להיחלץ ממזימה התאוותנית של אשת שר הצבא הפרעוני, לאחר מכן הוא נעשה שר מצליח ואהוב ובסוף הסיפור נפגש עם אחיו ומתפייס עמם.

אבל אם היהדות איננה מתייחסת ליוסף כאל נביא, הרי בכתבים האיסלאמיים הוא מכונה נביא ואפילו נביא אהוב. כאן התחילה גם פרשת היחסים המעורערת בין יוסף שהין לבין השלטונות המצריים. על פי החוק המצרי כל דבר אמנות, אם הוא פסל, סיפור, תמונה או סרט, צריך לעבור את אישורן של רשויות האוניברסיטה אל־אזהר. השלטונות הסכימו לכך כשביקשו לרכוש את תמיכת המוסדות הדתיים הרשמיים – גם אם ידועים בקיצוניותם – בפעולה נגד ארגוני האיסלאם האלימים.

גם סרטו של שהין עבר את המסננת של אל־אזהר, ואחרי דין ודברים ממושך – ששהין תיאר כ"ויכוח לבבי שנוצרו בו הבנה אמיתית ורצון עז לפתור את הבעיות ולא להגיע לעימות כלשהו" – הושגה פשרה: שהין שינה את שם הסרט מ"יוסף ואחיו" ל"המהגר" והשמיט כמה התבטאויות ודמויות העלולות לקשור את יוסף לדמות הנבואית.

"זוהי טעות", אמר שהין בראיון לשבועון "אל־ואסט", "זה איננו סיפורו של יוסף הנביא. זהו סיפורי האישי ויש בו חלקים רבים מן הביוגרפיה שלי. אמנם לקחתי דוגמה מיוסף, שכן אחרי הכל מדוע ירד אלינו הסיפור מפי האל אם לא כדי שניקח ממנו דוגמה".

יוסף, אם כן, איננו עוד יוסף. שמו בסרט הוא ראם, ושם אביו – ארם. במקום אחד־עשר אחים יש לראם רק שבעה, במקום הבור שאליו השלך מטיל אותו שהין אל בטן אונייה, ואם יוסף המקורי הגיע למצרים בכפייה, ראם של שהין מבקש לבוא למצרים כדי ללמוד. התביעה של אל־אזהר לשנות את הדמות נסמכת על פסק הלכה שעל פיו אין להראות דמות של נביא באורח מוחשי מחשש לפגיעה בדמותו – נכון יותר, בכבודו. אבל הדרישה הזאת מאפשרת גמישות יתרה: כך, למשל, לא נפסל להקרנה הסרט "עשרת הדיברות" של ססיל ב' דה מיל ולא סרטים זרים רבים אחרים שנתנו ביטוי גשמי לדמויות קדושות ואפילו לאלוהים עצמו.

אלא שפתאום התעורר למוסר הדתי המכובד הקיצוני הזה, כי הוא כמעט ליברלי. שביעות רצונו של אל־אזהר מן הסרט לא סיפקה את הגופים הקיצוניים יותר. אלה עדיין רואים בסרט פגיעה ממשית בדת, ובשהין – מעין סלמאן רושדי שיש להסירו מן התודעה התרבותית המצרית.

עורך דין צעיר ששמו מחמוד אבו־אלפיד, בן למשפחה משכונת עוני בקהיר, הגיש לבית הדין לתביעות מנהליות תביעה נגד יוסף שהין, שייח אל־אזהר, שר החינוך והממונה על הצנזורה לענייני אמנות, ובה הוא דורש להחרים מיד את הסרט, להורידו מן האקרנים ולמנוע את מכירתו. "הסרט", טוען אבו־אלפיד, "תומך בנטיות ושם ללעג מר את שליטי מצרים בתקופה הפרעונית ואת העם המצרי בתקופה זו". אבו־אלפיד החליט להפסיק את הטיפול בתיקים הרגילים של משרדו הצנוע ולהקדיש את כל זמנו למאבק ביוסף שהין ובסרטו: "ההגנה על הדת ועל נביאיה היא חובה המוטלת על כל מוסלמי", הוא מסביר.

אבל התביעה הזאת, שכבר עוררה דיון בפרלמנט המצרי, לא היא המעכירה את רוחו של שהין. יותר ממנה חושבת לו הביקורת הנוקבת שמשמיעים נגד סרטו, ובעצם נגדו, מבקרי הסרטים החשובים במצרים.

אחד מהם, מוסטפא דרוויש, שהיה בשנות השישים הצנזור הראשי לענייני אמנות, קבע כי שהין איננו שונה מן היהודים. כשם שדרכם היא לסלף את ההיסטוריה של המצרים, כך יוסף שהין מסלף ומקלקל את דמותו של יוסף הנביא. "שהין מעוות את הדמות פעמיים", אומר דרוויש. "פעם אחת כאשר הוא רומז לציבור המצרי כי הוא שואב את השראתו מדמותו של הנביא ופעם שנייה כשהוא טוען כי ראם, גיבור הסרט, איננו דמות תנ"כית כלל. בפעם הראשונה שהין גורם לציבור המצרי להאמין שהוא עומד לראות את אחד מנביאיו על המסך (עובדה שלטענת דרוויש הבטיחה לסרט את הצלחתו הקופתית המרשימה עד כה) ובפעם השנייה הוא פשוט משקר".

לדברי דרוויש, הוא בדק ומצא כי ראם איננו אלא אביו של דוד מלך היהודים. "והרי כיצד יכול היה להסתובב במסדרונות הכוח של פרעוני מצרים לולא היה בעצמו שייך למלוכה". כך או כך, שהין, לטענת דרוויש, אינו מבקש אלא לחנך את הציבור המצרי לאהוב את הישראלים, שהרי מדוע הסכים יוסף, או ראם, לסלוח לחורשי רעתו, אחיו. בלבו של דרוויש אין ספק שהתפייסות הזאת איננה אלא מסר פוליטי חדש המנוגד לאמונותיה של קהילת האמנים המצרים.

קשה להאמין שאלה טיעוניו של מי שממונה על עיצוב דעת הקהל, אולם הדברים השרשו עד כדי כך שברבים שיתו עיתונאי שקיים לכבודו של שהין עיתון האופוזיציה "אל־אהאלי" הוא נדרש להשיב על טענת מבקרו ולומר בגלוי את השקפתו בכל הנוגע לשלום עם ישראל. וכך נוסחה השאלה: "אנו אמנם יודעים את התשובה, אבל אם תתמן להפיק סרט בשיתוף עם ישראל, האם תסכים?" השיב שהין: "אלפי הזמנות הופנו אלי וכולן נדחו. היו אלה הזמנות להשתתף בפסטיבלים או להפיק סרטים. אני גם זוכר שסירבתי להשתתף בועדת שיפוט בפסטיבל שהתקיים בשנת 1985, משום שהשתתף בה ישראלי בשם מנחם גולן. הנהלת הפסטיבל התנצלה לפני גולן והחליטה שלא לשתפו כדי לשמור על נוכחותי.

"בעמדותי אינני סוחר. וסירובי איננו נובע משנאה ליהדות. היהדות היא דת, אבל הישראלי, אורחותו היא גזענית, והוא כובש אדמות ערביות וכל סימני הפאשיזם מצביעים על גזענותו של האויב הזה. כאשר תסתלק ישראל מהאדמות הכבושות ותשחרר את האסירים הערבים הכלואים אצלה, אחשוב שוב. הוסף לכך שסירבתי אפילו למכור את סרטי לטלוויזיה הישראלית, מכירה שהיתה מכניסה לי שלושה מיליוני דולרים לפחות. דחיתי את ההכנסה הזו את כל עוד היא מגיעה מן המקור הזה".

שהין. זהו סיפורי האישי

מבקר סרטים מצרי חשוב טוען, כי יוסף שהין מסלף את דמותו של יוסף הנביא ואינו מבקש אלא לחנך את המצרים לאהוב את הישראלים. שהרי מדוע הסכים גיבור סרטו לסלוח לאחיו? המבקר משוכנע שההתפייסות הזאת היא מסר פוליטי חדש

איזו מין אמנות יכולה לצמוח במקום שבו האמן נתון לצנזורה דתית, להתקפה ולאיומים דתיים ולחשדות בדבר נאמנותו הפוליטית לקו שמכתיבה אגודת האמנים? את הקו הזה הגדיר יו"ר אגודת האמנים הערבים במצרים, סעד אדין והבה, שהיה קצין משטרה ("אמרו לי שצריך לאסור אנשים מאשר להאר"ס") הפך לעיתונאי. בראיון לשבועון "אליום אל־עיגבי" קבע והבה כי ישראל היא עדיין אויב הערבים. "אני נגד הסכם עזה ויריחו, ואני שואל את עצמי מדוע היה עלינו לוותר ולפתור את הבעיה בדרך הזאת. מדוע עלינו לשלול מהדורות הבאים את הזכות לפתור את השאלה בדרך אחרת בטענה שאין פתרון זולת הפתרון הזה".

אותו והבה הוא מנהל פסטיבל הסרטים המצרי הבינלאומי שנפתח השבוע. בראיון לשבועון "אל־מוצאור" הוא מדגיש כי סרטים ישראליים לא ישתתפו בפסטיבל, משום שהתנאים בדבר איחוד פעולה עם ישראל עדיין שרירות וקיימות. אלה הנחיות שהתקבלו על ידי אגודת האמנים בשנת 1980 ו"עלינו לכבד אותן כל עוד הן קיימות".

ההוראות האלה מפחידות אמנים מצריים, שחלקם הועמדו למשפט חברים משום שהעזו לבקר בישראל. לטענתם, יש כאלה המרוויחים עד את תותמן של ההוראות. הנה, למשל, השחקן הנודע מחמוד מרסי, אשר – הפלא ופלא – סירב להשתתף בסרטו של שהין בתפקיד אביו של ראם, דמות שמגלם מישל פיקולי. "שאלתי את שהין", אומר מרסי, "האם תמו כל בעיותינו הכלכליות שאתה מטפל בנביאינו? אבל זה איננו העיקר. כיצד אוכל להשתתף בסרט הקורא בגלוי לנו המצרים לשים ידנו ביד היהודים. מנין הביא שהין את הרעיון שהיהודים הם שלימדו את הפרעונים את תורת החקלאות? אני קורא לשהין לקרוא שוב את תולדות הפרעונים כדי לשפר את ידיעותיו. אני מתנגד לנרמול היחסים עם ישראל ולכן איני יכול לשחק בסרט כמו "המהגר".

העובדה ששהין עצמו מודים את ישראל איננה משנה כלל. המוכר איננו העיקר עוד, היצירה היא שתקבע עכשיו את גורלו. הוויכוח האינטלקטואלי, כמה נות, מתנהל עכשיו אתה ולא עם בעליה.

את מרסי לא מטרידה הצנזורה הדתית. תופס המחשבה הלאומי אינו מתבגש במגבלות הדת האיסורית. אחרי הכל מדובר בחברה מוסלמית גם אם רוב סיפוריה החיצוניים הם חילוניים, כפי שאנו מבינים חילוניות. מעטים יצאו נגד האיסור שהטילה אל־אזהר על פרסום ספרו של נגיב מחפוז "ילדי שכונתנו". רק אחרי שקנאי מוסלמי ניסה לרצוח את הסופר, בחודש שעבר, החלו אינטלקטואלים מצרים לשאול שאלות. עיקרן איננו טענה נגד הממסד הדתי ואיסוריו אלא על הסכנה שבורים ועמי הארצות ינצלו את האיסור הדתי כדי לבצע פשע בשם הדת.

לעומת זאת, המעשה הפוליטי, השלום עם ישראל, איננו עניין קודש. זהו המפלט האופוזיציוני המותר ולכן נעשה בו שימוש עד תומו. מתנגדיו האישיים של שהין יכולים לרכוב עליו, שחקנים מתוסכלים, מבקרים הנדרשים לפגוע בשמו הטוב של שהין אבל בפרשנותם הלאומית יכולים להרוס את יצירתו. רק אל־אזהר, באופן פרדוקסלי, לא יצאה נגדו ועכשיו תלויה נגד העוד בראשה תביעה משפטית.

"כיצד נראה בעיני העולם", שואל קולו הבודד של המבקר סאלח מרסי, "אם ניתן בידי פרשניה האלימים של הדת לקבוע את מהות האמנות". אבל גם הוא חושש משאלת החרם על ישראל. לשלום עם מצרים יש עוד כמה איברים קרים במיוחד.

מהר יותר, צעיר יותר, משפיל יותר

את אירופה שוטף עתה גל של זנות, ובמיוחד מבוקשות הפרוצות ממזרח אירופה: הן מיטיבות לגלות כניעות כלפי הלקוח. עשרות אלפי נשים נמכרות על־ידי סוחרי אדם, ומגיפת האיידס לא זו בלבד שלא בלמה את התופעה אלא היא משמשת תירוץ לגילויים מבוערים במיוחד

דר שפיגל

בעיין גורבצ'וב הודבק על קירות בניינים ואתרי בנייה מטבע לכיבוד פושקין במוסקווה כרזות שנראתה בהן צלליות אשה עירומה שכורעת ארנק כסף. הכיתוב הבריז: "מכירת כבודך לא תהפוך אותך לעשירה יותר". כיום פועלות במוסקווה 50 אלף זונות בקירוב. "קומסומולסקייה פראוודה" כותב כי בבירת רוסיה בלבד רשומות כאלף ילדות זונות בנות כשבע שנים.

ברחבי העולם כולו נרשם גל גאות של זנות. מחזור הכספים של הזונות הרוסיות, למשל, ברוסיה ומחוץ לה מסתכם בכשליש מהתל"ג של כל מדינות אפריקה. כוח הקנייה העולה יוצר ביקוש והיצע רבים ומגוונים יותר. התנופה הכלכלית בדרום־מזרח אסיה ובמזרחה יוצרת קבוצות חדשות של צרכני זנות. בתאילנד הפכה הזנות לאחד מעמודי התווך של הכלכלה. כשלושה מיליוני הנשים, הנערות והילדות, המוכרות שם את גופן, הן כ־10% מהאוכלוסייה העובדת.

בגרמניה מעריכים שמחזור העסקים של "ענף" זה בשנה הוא 50 מיליארד מארק. ריימר־לרבנץ, החברה הגדולה ביותר במדינה, הסתפקה בשנה שעברה ב־40 מיליארד מארק בלבד. עם זאת, הגרמנים, ששיעור הביקורים היומי הממוצע שלהם אצל פרוצות הוא 1.2 מיליון, תופסים רק מקום צנוע באמצע בירוג הכלל־אירופי בתחום זה.

"העסק נעשה שטוח יותר, הלקוחות שלנו רוצים סקס מהיר ולא מגויב", אמרה בנימה של ספקנות מאיה צאיקה מהקבוצה "מרונה", קבוצת פעולה וסיוע של זונות. "גבוה יותר, מהר יותר, רווק יותר – הזנות היא כמו אתלטיקה". ביקוש מיוחד, אמרה צאיקה, יש כיום להשפלות ולכל סוגי ההשפלה. לחץ התחרות מהמזרח מרחיב את מגוון "השירותים". "בתי הזונות הסודיים" בערים הגדולות של מערב גרמניה, כלומר הבתים שבתחתית הסולם ההיררכי, הם כיום נחלת "התרנגולות הרוסיות", כפי שמכנות אותן המתחרות המקומיות. הזונות הבאות מחבר המדינות גורמות ירידת מחירים בשוק כולו. בוינה הזונות מתבטלות: הלקוחות נוהרים דרך הגבול הסלובקי לברטיסלבה, כיוון ששם הסקס עוד זול בהרבה. בהופה שעל גבול מזרח טורקיה, בפתח מרבון, צצו 23 "מלונות־קוויקי" חדשים. עד לפני שלוש שנים לא היה אחד כזה. "זה כמו בתחנת דלק", אמר אחד הלקוחות לעיתונאי בריטי. "הנאשאות מגיעות לך דלק חדש והמנפחות מגיעות את הצמיגים".

משאלים שנעשו בקרב תלמידות תיכון בסנט־פטרבורג הראו כי פרוצות עומדות כיום במקום השלישי בסולם המקצועות היוקרתיים ברוסיה, מיד אחרי הדיפלומטיות והעיתונאיות. במוסקווה עולה מהמשאלים שמחצית מבנות ה־15 (כך לפחות הן אומרות, באיזו מידה היה הדבר עומד במבחן המציאות זו שאלה אחרת) היו רוצות להיות "זונות עילית" וליהנות מה"דיקאיה ז'יזן" (החיים הפרועים).

במקום שבו זורם כסף רב כל כך אין משאירים דברים ליד המקרה. זירת הזנות הרוסית נמצאת בשליטה כמעט מלאה של המאפיה. במועדונים מגורים כמו "טיסת לילה" במוסקווה מקדמים את פני "המבקר", כלומר הפרוצות המבקשות להיכנס, טיפוסים הנראים כיוצאי היחידות המיוחדות של הקג"ב. לסרסורים אסורה הכניסה. במקרה של מחלוקת בשאלה אם פלונית עונה על התקן מכריע מנהל העסקים השחור, המייצג את האינטרסים של המשקיעים בשטוקהולם.

מהו סוד קסמן של הפרוצות ממזרח אירופה? על פי מיטב הסטריאוטיפים מן המבנה המשותף הנמוך ביותר, אין להן דרישות והן אינן תוקפניות. "זונים הם פורקי לחץ, ולשם כך צריך זונות חכמות האהובות", טוען המומחה בעיני עצמו ודר הבריגאל, הכותב בעיתונות הצהובה הגרמנית מטעם מה שהוא מכנה "ההתאגדות לחקר חברתי המבוסס על התנסויות בשטח". הזונות האהובות ממזרח אירופה אפילו מתנשקות תמורת כסף, ציין, זו הסבה שהפרוצות המערביות מעניקות לעתים נדירות. הילדות והנערות בבנגקוק קוסמות כל כך לתיירים גם משום שהן קדות לפני הלקוחות ומקיפות אותם בגינוני כבוד. רוב הלקוחות רוצים אשה כנועה. או גבר כנוע, אם הנשים אינן מראות די כניעות.

ביער בולון בפאריס, אתר הזנות הגדול ביותר בצרפת – שם אפשר לאתר מגמות חדשות בתרמבר של המין מהר יותר מאשר במקומות אחרים – הטרנסווסטיטים והטרנסקסואלים הדרום אמריקאים, המרבים בגינוני כניעות, הם 25% מהזונות במקום. ולקוחותיהם אינם הומוסקסואלים אלא הטרוסקסואלים. "מדריך פקאר לזונות פאריס" מלא השתפכויות על איכותם ומעלותיהם, והמסקנה המופיעה שם היא: "הטרנסקסואל היא האשה האידיאלית".

גם מגיניהן ותומכיהן כביכול סוטנות הזנות רוק תביעות. יחס ההערכה של אלה ל"מקצוע" החיוני והכמעט־הומני בעיניהם הוא הצד השני של מטבע הבוז העמוק שהם רוחשים לזונות עצמן. מגינים אלה מוקיעים את הלוחמים בזנות כאויבי הזונות, אבל מובן שהמקצוע הלגיטימי הזה אינו ראוי ומכובד לבנותיהם.

יש זונות המאמצות במידה זו או אחרת עולם ערכים מעוות זה. הרסה בריג מארפורט שבגרמניה אומרת, כי על אף כל ההשפלות הזנות היא גם שחרור. המסלול הפרטי שלה לאושר ולשחרור עבר דרך הנפילה של חומת ברלין. בזמן המשטר הקודם היתה מלוחמה. זמן קצר לאחר מכן נסגר המפעל. כיום יש לה דירה של ארבעה חדרים במצב טוב, מכונית כימרון גדולה עם נהג, המשמש גם שומר ראש ומאהב לעת מצוא, עוזרת בית העובדת הצ'ייום ומטפלת לשני בניה. לדעתה, תהלוכת הניצחון הכלל־עולמית של הזנות היא תרומה חשובה לשחרור הנשים, התנגדות החברה הבורגנית לזנות היא לא פחות מביטוי ל"קיבעון גברי פטריארכלי".

בעיני הפרופסור זיגפריד בורלי מהאוניברסיטה הטכנית של מינכן, מחבר הספר "הזונות כבעיה פסיכולוגית", מי שאשם יותר מכל בכך שהזנות איננה חלק טבעי מהחיים הן הפמיניסטיות. "הן משכנעות את עצמן שהמקצוע הזה מכתים את כל המין הנשי".

הנשים והנערות הצ'כיות והרומניות בדרך אירופה 55, בין טפליץ למעבר הגבול הגרמני־צ'כי ויינולד, אינן משתלבות בסטריאוטיפ ההדר המדומה של הזונות. הן קרובות יותר לסטריאוטיפ הזונה שהיא על סף פיגור נפשי ורגשי, שבעצם איננה בריאה. הן בוודאי אינן מגלגלות כספים כמו הרסה בריג. הכביש הזה, המכונה "רוסקה", הדרך הרוסית, משתרע על 35 קילומטר ועובר דרך כפרים בוהמיים: בקיץ זהו מסלול הזונות הארוך ביותר של אירופה. ילדה צוענייה מרומניה קיבלה כ־20 לקוחות כיום על המושבים האחוריים ובתאי הנהג של המשאיות, בשעה שאחיה הצעיר שטף את שמשות המכונית.

ברפובליקה הצ'כית נשים הן גם מטבע עובר לסוחר. בצ'כיה סחר זונות הוא עסק שכמעט אינו כרוך בסיכונים. משום כך נוהרים לשם סרסורים מכל מערב אירופה כדי לקנות עמם את הסחורה, לעתים קרובות בכפייה. טפליץ היא שער הכניסה השני בחשיבותו לייבוא זול כזה סחורה. הראשון שוכן בפרנקפורט שעל האודר. בבית משפט בפרנקפורט העידה צ'כית שבן ארצה מכר אותה ב־500 מארק לבית זונות בברלין. לפני ששיכו בה את הלקוחות היא נאנסה שוב ושוב על־ידי הסרסורים. סוחרי אדם כאלה הבריחו ב־1993 כמעט 55 אלף נשים ונערות לגרמניה כזונות. בדרך שאחר המוצפים נבלא.

מצוקה כלכלית במזרח הרחב של המונח דוחפת גם המוני נשים במערב השבע לזנות. בארה"ב עוסקות בזנות, להערכת ארגון הסיוע לילדים International Defence for Children שבפילדלפיה, 90–300 אלף קטינות. יותר משני מיליוני קטינות נחשבות לפרוצות לעת מצוא. הזנות אסורה רשמית בארה"ב כשם שהיא אסורה בסין. סין התפארה תמיד כי עקרה את הזנות מהשורש: למעשה שיגר השלטון הקומוניסטי את הזונות למחנות עבודה והוציא להורג סרסורים. אבל לרשותו של מאו טסה טונג עצמו, ליד בריכת השחייה שלו, עמדו דרך קבע להקות של נערות עירומות. הצמיחה הכלכלית בתקופת דנג שיאו פינג אפשרה את שובן הגלוי של הפרוצות. גם הפחד מאיידס אינו בולם את הגל.

נגיף האיידס מתפשט באסיה במהירויות חסרות תקדים. באפריקה יעלה עד סוף האלף מספר הנשאים פי ארבעה, אבל באסיה יכול מספרם פי 30. מגיפת האיידס אמנם שינתה אי אלו דפוסים ונהגים בסחר המין, אבל לא באופן הראוי. ברחבי העולם דורשים הלקוחות בשר צעיר יותר ויותר, בין השאר כדי להתגונן כביכול מפני האיידס, שכן לטענתם זו מחלה של מבוגרים. אבל ילדים לפני גיל ההתבגרות פגיעים במיוחד למחלות מין. סקס עם ילדים רק מעלה את הסיכון.

כמעט שני שלישים מהילדים והילדות בני 15–10 בצפון תאילנד נמכרים על־ידי הורים וקרובי משפחה לבתי זונות במחיר של כ־8,000 באט (500 מארק). סכום כזה מביא הלקוח הראשון לסרסור, שכן חבורות לילה עם ילדה בתולה מוכנים לשלם הרבה. דרך הייסורים של הילדות והילדים בבתי הזונות התאילנדיים מזוויעה. רבים מהם סובלים ממחלות סיפיליס, לא אחת צורבים "הבעלים" בברזל מלובן את אחוריהם. לפעמים הילדים דוקרים את עצמם כדי לאלץ את הבעלים לספק להם טיפול רפואי. בהו־צ'י־מין סיטי פועלות כיום 50 אלף פרוצות ובווייטנאם כולה מוכרות את גופן 600 אלף, כמו לפני 25 שנה, בימים שהיו שם האמריקאים.

גם בקצה השני של העולם, בראסיף שבברזיל, יש ביקוש מיוחד לזונות ילדות. פילומנה דה אלמיידה, בת 13, היא כבר כמעט גדולה. היא שומרת מכל משמר על בובה בארון זכוכית קטן מעל מיטתה. זו הבובה הראשונה שלה. לקוח אנגלי שיכור שכח את הבובה בשקית פלסטיק. פילומנה לקחה את הבובה הביתה ולמחרת מיהרו כוחות החוק והסדר לעצור אותה. אותו האנגלי הגיש תלונה ואמר כי בשקית היתה גם חפיסת שטרות של 10 דולר. השופט שהוציא צו מעצר ראה בבובה הוכחה שפילומנה גנבה את הכסף והורה להכניסה לכלא. בלילות נאנסה שוב ושוב על־ידי הסוהרים. לאחר יומיים נזכר האנגלי שאיבד את הכסף בטיול. פילומנה שוחררה והורשתה לקחת את הבובה אתה הביתה. השופט יעץ לה לשכוח את האונס. הרי ברור שאי־אפשר לאנוס זונה.

פילומנה אומרת שזו רק שאלה של זמן עד שתפסיק לעסוק בזנות. היא צודקת, אך לא מהסיבה שהיא חושבת. היא תיפלט מהשוק כיוון שגם בברזיל עולה הביקוש לילדות וילדים קטנים יותר ויותר.

אבל בראסיף חיות פילומנה וחברותיה כמעט בגן־עדן: המחירים נחשבים הוגנים, אין סרסורים, כמעט שאין איידס. הילדות בגוואראה באר בלראגבאל־ידראדי, למשל, מוחזקות כמו בקר. "הגיע בשר טרי", בהודיעו קראו פועלים בבית הזונות הסמוך כאשר עגנה ספינה עם "הסחורה" החדשה. ריימונדו קוסטה, בעל גוואראה באר, אמר כי הילדות רשאיות לעזוב בכל רגע. אבל תחילה, כמובן, הן חייבות לפרוע את חובותיהן, גם את ההוצאות על ביגוד, אוכל ותמיכה. והקפטן של הספינה לא ירשה לאף אחת לעלות על הספינה בלי אישור של אדון קוסטה.

ילדים עם לקוח בתאילנד. דרך ייסורים מחרידה

ילדה בבית זונות במליה. כל הזונות במקום הם ילדים

צילומים: דר שפיגל

Bellissima
מבית W. Schillig גרמניה
השילוב הנדיר של איכות ויופי באינסוף שילובי ריפוד יחודיים

מכירה ישירה מהיבואן לצרכן
רהיטי יוקרה במחירים הגיוניים
אורית
אולם התצוגה החדש, רח' ז'בוטינסקי 28 רמת־ג. א' - ה' 9:30 - 13:00, 16:00 - 20:00,
יום ו' 9:30 - 13:30 מוצ"ש מצאת השבת עד 22:00

את
המרכז לפיתוח ע"ש פנחס ספיר ליד אוניברסיטת תל-אביב
ערב עיון בנושא:
כלכלת ישראל בשנת 1995
משתתפים
ד"ר אבי בן־בסט
מנהל בכיר, הממונה על מחלקת המחקר ומחלקת מטבע חוץ, בנק ישראל
מר דוד ברודט
הממונה על התקציבים, משרד האוצר
מר דן פרופר
יו"ר לשכת התאום של הארגונים הכלכליים ונשיא התאחדות התעשיינים
פרופ' אסף רזין
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס, אוניברסיטת ת"א
ד"ר יעקב שיינין
מנכ"ל מודלים כלכליים בע"מ
מנחה
מר אהרן דוברת
יו"ר הועד המנהל, המרכז לפיתוח ע"ש פנחס ספיר
דוברת, שדם ושות' בע"מ
ערב העיון ייערך ביום רביעי, ד' בטבת תשנ"ה, 7.12.94, בשעה 18:00, באולם כס המשפט ע"ש מלכה ברנדר, בניין טרובוביץ למשפטים, אוניברסיטת ת"א, רמת־אביב.
– הציבור מוזמן –

פורל forel
פורל - מסעדה מתמחה בדג הפורל
פורל בגריל מיוחד, פורל כחול, פורל מעושן,
פורל מטוגן או פורל ממולא. וגם בייבי סלמון
טרי ולפני הכל חוגגת אטמוספרה ים-תיכונית.
בימים שני - חמישי בצהריים 3 תפריטים עסקיים.
פתוח בימים ב' - שבת 12:00-15:00 ו־19:00-24:00 (ביום א' סגור)
פורל - פרישמן 10 ת"א (ליד מלון דן), 03-5222664

וילה יוקרתית במקום הכי יפה בארץ
פרטים בעמ' 61 במוסף
וילות בחורש
שכונת הוילות של זכרון יעקב
טל. 06-391251

יוני-ין הסינית בטיילת
• ארוחות עסקיות
• ארועים
• מנות מיוחדות
ככר המזרקה
הרברט סמואל 56
ת"א, טל. 5103348

מטען לא־תמים של צורות

בסמינר לאדריכלות שהתקיים באחרונה בירושלים הציגו שניים מהאורחים, האדריכל של מוזיאון השואה בוואשינגטון והאדריכל ההודי העוסק בתכנון אורבני, פרשנות מעניינת לקשר בין הארכיטקטורה לזיכרון ולהיסטוריה

מאת ויוה שטרנהל

אם באמצע המאה ה־19 התנבא הסופר הצרפתי ויקטור הוגו כי המלה הכתובה תהרוס את האדריכלות, עצם קיומו של סמינר שנושאו "ארכיטקטורה, זיכרון והיסטוריה" לקראת שנת 2000 מפריך תחזית זו. המדובר בסמינר השני לאדריכלות שקיימה באחרונה קרן רוטשילד בירושלים. בעקבות הצלחתו של הסמינר הקודם, לפני שנתיים, נאבקו אנשי מקצוע רבים על זכות ההשתתפות בכנס, אולם דומה שהפעם עורר הסמינר אכזבה. היו שסברו כי נושאו אינו רלוונטי, אחרים התלוננו כי הוא לא טופל כהלכה וההרצאות לא היו ממוקדות. שניים מחשובי האדריכלים שעמדו להשתתף בו גם ביטלו את בואם ברגע האחרון.

הסמינר הירושלמי, האמור להתקיים בכל שנתיים, הוא האירוע החשוב ביותר בתחום זה בישראל ואין לוותר לו לשקוע. דווקא במדינה הנתונה בעיצומו של תהליך בנייה מואץ, חשוב להתפנות מפעם לפעם לעיסוק ברעיונות הרחוקים לכאורה משגרת ההתגוששויות הקטנות עם ועדות תכנון מקומיות. ביקור של כמה מהאדריכלים והתיאורטיקאים החשובים ביותר הפועלים כיום בעולם טומן בחובו אפשרות לדון בבעיות יסוד שאנו נוטים להתעלם מהן. ההתעלמות מבעיות אלה מובילה בסופו של דבר למחדלים.

אחד המחדלים הבולטים באחרונה הוא עיצוב מיגוון של מתחם עיר חדש בירושלים. יש לזכור, כי בטווח הארוך תיקבע תדמיתה של העירייה לא במעט על־ידי הבניינים שייבנו או לא ייבנו במשך כהונתה. כבר היום דמותם של טדי קולק ושלמה להט הולכת ונקבעת בזיכרוננו בהקשר של הפרויקטים שיזמו – כמו הטיילת בתל־אביב או מוסדות התרבות הגדולים שבירושלים.

גם כיום משמשת איפוא האדריכלות לשמש עוגן לזיכרון האישי והקולקטיווי. אמנם תודעתנו נענית יותר מתמיד לשליטתם של כלי התקשורת, ויחסנו אל הסביבה הבנויה אינו נקבע עוד על־ידי תודעה הנשגבת ובלתי אמצעית כבעבר, אולם לאדריכלות עדיין יש תפקיד של ממש. די להתבונן בבהילת התמה של תל אביב בשעת בין ערביים, כדי להיווכח שהעקרונות הבסיסיים הקובעים את הקשר בין האדם ובין מעשה ידיו נותרו בעינם.

על מורכבותו של קשר זה עמדו כמה מן הדוברים בסמינר. החזרה להיסטוריה היתה למאפיין המרכזי של האדריכלות הפוסט־מודרניסטית, וספרו של רוברט ונטורי מ־1966, "מורכבות וסתירות באדריכלות", נחשב סימן דרך בשבירת המיתוס המודרניסטי של מחיקת העבר. ספרו של האדריכל האמריקאי נתפס ככרטיס כניסה לזירת

הניסיון לחפש שורשים בירושלים מעורר מיד בעיות פוליטיות חריפות. בקרב אוכלוסייה שזיכרונה הקולקטיווי רגיש כמצבור של חומר נפץ, קשה להתמודד עם ההיסטוריה בכלים רציונליים

הגדולה שעשו האדריכלים במסמכי ההיסטוריה. אולם העתקה פשטנית של צורות העבר הוציאה את המסרים שעלו מספר זה. ונטורי ניסה לעשות אנליזה חדשה לתחום כולו. הוא בחן את השפעתה של הבנייה על התודעה במגמה לשוב ולמקד את האדריכלות המודרנית במציאות החברתית והצרכים האנושיים שהזיכרון וההיסטוריה הם חלק בלתי־נפרד מהם.

רעיונותיו של ונטורי התמיסו את תחומי האדריכלות והעיצוב והיו גם לאחד מציוני הדרך של התיאוריה הפוסט־מודרניסטית הכללית. אך למעשה הוויכוחים בשאלות שהעורר את ונטורי התעוררו עוד הרבה לפניו. חלק מהם העלה בסמינר הפרופ' סטנפורד אנדרסון, ראש המחלקה לארכיטקטורה ב־MIT שבקמברידג', מסצ'וסטס.

אנדרסון הזה את הרצאתו המרתקת בהגדרת ההבדל בין שתי תפישות עולם עקרוניות שגיבשו במאה ה־19 ג'ון ראסקין ואלואיס ריגל. הניגוד בין שני אישים אלה, ממעצבי התרבות המודרנית, נשאר רלוונטי עד היום: ריגל סבר שהתייחסותנו לאדריכלות נתונה למניפולציות ושכל דור רואה את אדריכלות העבר בעיניים אחרות, הדר־ ושפעות מרגישויות חדשות. ראסקין לעומתו האמין כי לאבנים יש כוח אותנטי אוטונומי הגובר על שינויי הזמן ומשמש גמל זיכרון לחברה וליחיד.

אין ספק שהיום הכף נוטה לטובתו של ריגל. ראסקין נחשב אנכרוניסט תמים ואילו גישתו של ריגל תואמת את התפישות הביקורתיות המבקשות להוכיח עד כמה נבנתה ההיסטוריה המסורתית ממיתוסים שהושרשו בכוח המניפולטיווי של הממסד.

הדיון הזה משתלב היטב בשיח התרבותי העכשווי: בספרים, בכתבי עת ובכנסים רבים שב וגועש הפער בין הכתיבה ההיסטורית, האמורה להתבסס על ניתוח רציונלי ומודע של עובדות וכך לשקף את המציאות האובייקטיווית, לבין הזיכרון הסובייקטיווי, ולפעמים הלא־מודע, של יחידים ושל חברות (גם הוויכוח בין ההיסטוריונים החדשים והוותיקים, שהתגלע באחרונה בישראל, נסב על אותו עיקרון).

אנדרסון ביקש להוכיח שמאז ימי הרנסנס נשא השימוש בשפת־העבר אופי מניפולטיווי: הצורות הישנות שרוקנו מתוכנן המקורי זכו לפירושים חדשים הן מבחינת התוכן והן מבחינת הצורה: מקדשים הפכו לווילות ווילות הפכו למוסדות ציבור. היום אנו מודעים יותר מתמיד לפרשנות המתלווה לשימוש בשפה ההיסטורית, ששוב איננה מאגר תמים של צורות.

שניים מהאדריכלים שהשתתפו בכנס, ג'יימס פריד מארצות הברית ובאלקרישנה דושי מהודו, הכיתו גישה זו הלכה למעשה. פריד, שתיכנן את מוזיאון השואה בוואשינגטון, תיאר את הדרך הקשה שעבר בתהליך התכנון. האדריכל האמריקאי ביקר במזרח אירופה כדי להתבונן במקומות שמהם הגיעו היהודים למחנות. עם זאת, הוא ביקש להקים בניין שיתנתק מכל סגנון אדריכלי מוכר ויבטא רק את מלוא כובדה של השואה עצמה. לדבריו, אף שהבניין חייב לשמש יד־זיכרון לבני אדם כפרטים, וכך גם להיקבע בזיכרונם האישי של המבקרים, עליו גם להפוך למוסר בשירות ההיסטוריה. אסון כה נורא חייב להיות ציון דרך בתולדות האנושות, אמת היסטורית אובייקטיווית ולא זיכרון סובייקטיווי שאפשר לערער על קיומו ומוביל בסופו של דבר גם לגישות קיצוניות כמו הכחשת השואה.

נושא שונה לגמרי, מפינה אחרת בעולם, העלה באלקרישנה דושי. האדריכל ההודי עבר בזמנו עם שניים מגדולי האדריכלים המודרניים – לה־קורבוזייה ולואי קאהן, אך במשך הזמן פנה לחפש פתרונות בשורשיו שלו. דושי עסק בתכנון אורבני בערים העתיקות של הודו, מנסה לחבר בין העבר להווה בזיכרון המיוחדת. תשובות לבעיות האורבניות הקשות הוא מבקש למצוא במסורת ההינדית, המניחה למציאות לזרום ומשאירה קצוות פתוחים המאפשרים גמישות. לדבריו, הוא לומד את הבנייה המסורתית כדי לנסות לשלב בה את הקדמה בלי להעלים את הפרויקטים. בכל מקרה, הוא טוען, אין פתרון מושלם, כי לכל אדם צרכים משלו והסתירות הן בלתי־נמנעות.

תפישה זו יוצרת הקשרים מעניינים בינו לבין התפישות האורבניות הפוסט־מודרניסטיות, אולם לעומת עמיתיו מן המערב דושי מאמין שמתוך הסתירות נוצרת בסופו של דבר הרמוניה כללית. הרמוניה זו מעניקה לבני האדם שלווה רוחנית, ועקרונותיה הם אוניברסליים ועל־זמניים.

דמותם של שלמה להט וטדי קולק, למשל, נקבעת בזיכרוננו כבר עתה בהקשר של הפרויקטים שיזמו – הטיילת בתל־אביב או מוסדות התרבות הגדולים שבירושלים

גם מי שמעורר תהיות ותמיהות משפטים על השלווה הרוחנית, שמציע דושי, לא יכול היה שלא להתרשם מהדרך שבה התייחס האורח ההודי לאדריכלות ולתכנון אורבני. השילוב של חשיבה מעמיקה ואיכות ביצוע יכולה לשמש דוגמה לעמיתיו הישראלים. עם זאת, תפישת עולמו המיסטית של דושי והחיפוש אחרי שורשים מקומיים יש בהם גם סכנה, המתבלטת כאשר מעתיקים אותם להקשר הישראלי ובעיקר לזה הירושלמי – הניסיון לחפש שורשים בעיר שהפכה לסמל מיסטי לבני שלוש הדתות הגדולות מעורר מיד בעיות פוליטיות חריפות. באוכלוסייה ההטרוגנית, שזיכרונה הקולקטיווי רגיש כמצבור של חומר נפץ וכל אירוע בעברה הוא סלע מחלוקת רב־שנים, קשה להתמודד עם ההיסטוריה בכלים רציונליים ואובייקטיוויים. עם זאת, אין להשלים עם הגישה הטוענת שכלים כאלה כלל אינם קיימים.

ואמנם, מבין השורות של כמה מהדוברים המרכזיים בכנס, ובהם היסטוריון האדריכלות הנודע ג'וזף ריקוורט והאדריכל ג'יימס פריד, וכן מדבריו של אחד המארגנים, ג'וליאן ביינרט, עלתה הקריאה להתייחסות רציונלית גם להיסטוריה היהודית. למרבה הצער, לא התפתח ויכוח של ממש. אבל גם רק מעטים מהדוברים בסמינר התייחסו ישירות לירושלים, היכולה במקרה זה לשמש מעבדה לבחינת התיאוריות השונות.

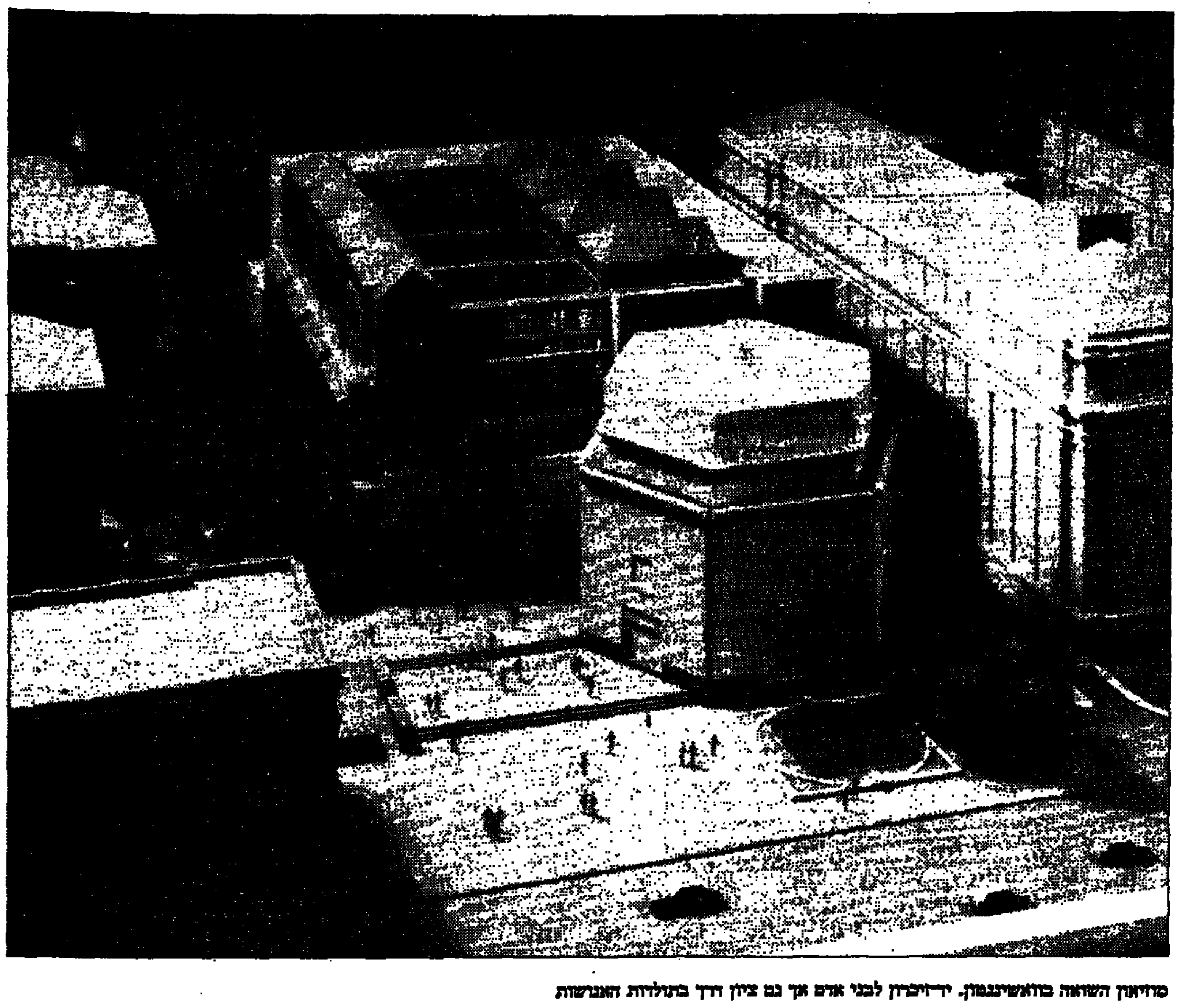

מוזיאון השואה בוואשינגטון. יד־זיכרון לבני אדם אך גם ציון דרך בתולדות האנושות

מיתולוגיזציה של הדוגמנית והברוקר

ההדים שעוררה הקרנתה של סדרת הטלוויזיה "משפט קסטנר" מעידים על מעבר של החברה הישראלית מחברה מגויסת לחברת צריכה מעוקרת מחלומותיה. בכל מקרה, התקשורת היתה למיתולוגיה המודרנית

מאת רוד אחזנה

כוונת הסיקור העיתונאי של פרשת קסטנר בתחילת שנות החמישים, לעומת ההדים שעוררה בכלי התקשורת הדרמה הטלוויזיונית "משפט קסטנר" כעבור ארבעים שנה, עשויה להצביע על שינוי של ממש בתודעה העצמית הישראלית.

הדיווח על המשפט בעיתונות המפלגתית של ראשית המדינה הושף ראשונים מיתולוגי. כל עיתון פוליטי בנה בכלמו את אנשי הציבורים והמשפטה הפלילית, הבנייה המיתולוגית התואמת לפרשנות האידיאולוגית.

מיתוס אינו, כפי שמקובל לחשוב, סיפור שקרי, אלא אמת פרספקטיווית, אופן פרשנות של המציאות. האנתרופולוג קלוד לוי־שטראוס סבר כי אין אנו יוצרים את המיתוסים: המיתוסים חושבים את עצמם באמצעותנו. כלומר, המיתוסים הם מבני־תודעה קיימים ועומדים, ואנו קושים עליהם מפעם לפעם את גיבוריו החדשים. מרשל מקלוהן הבין כי התקשורת היא המיתולוגיה המודרנית, בכותבו: "אנו מתחילים לבנות מחדש את התחושה הקדומה שהתוקנו מהם. אנו מתחילים להיות שוב את המיתוס". פרשת קסטנר היא מקרה־מבחן מרתק בהבניה המיתולוגית שעושה התקשורת. "חרות", כיומון האופוזיציה, בנה או את דמותו של עורך הדין שמואל תמיר כלוחם ללא חת המורד ללב המאפליה של הממסד המפא"יניקי. העיתון הימני עשה דמוניזציה של ראשי הסוכנות האומרים בשיתוף פעולה כביכול עם עמלק שלשום עם הרייך השלישי, אתמול עם האימפריה הבריטית. יוחנן באדר כתב כי אותו הדין חל על הבגדת אנשי המחתרת בארץ־ישראל ועל הבגדת הצבעים בהדבנייה. למרות פרוטו של מסקורית, שם נבחד שמו של הד"ר ישראל קסטנר עם המיתוס האוסטי, נכתב מתחת לדמנותו של קסטנר – "שותפו של אייכמן", ומתחת לתמונתו של תמיר – "הגבור העיקרי לגילוי האמת".

בתשי"ד הכתיר "העולם הזה" את קסטנר כאיש השנה, לאחר שנה – את שמואל תמיר. בטקסים השנתיים האלה עשה אורי אבנרי מיתולוגיזציה של דמויות בשר ודם באמצעות אנלוגיות היסטוריות ועריכה מניפולטיווית

מעבר להצבתם של טוב ורע מוחלטים, הופעל מכבים ידוע של ביטוי מיסים, התוב מיתוס קטן, פרטגלי וקטגורי, המייצג מיתוס גדול יותר, פוגבולוגי ("קסטנריקה"). לא האנשת המיתוס היא העיקר, אלא משמעותו המבויימת: "על כם האנשים יושב כל המשטר". פסק הדין הפיעי הוכר במשפט ההיסטוריה על הדרת שיתוף הפעולה עם האויב.

השמאל אידכן אותה את התמורים המיתיים של הפרשה. גם כאן קסטנר אינו הנושא, כי אם עילה להצרת תפקידם ההירואי של חברי התנועה החלוצית. "על המשמר", ביטאונה של מפ"ם, רתם את פסק הדין להבהרה שיש לעשות בין שתי דרכי הצלה: מחתרת לוחמת מול מתגלגות היודנראטים. גם "למרחב", ביטאון אחדות העבודה־פועלי ציון, העלה על נס את חברי המחתרות, ש"לא הלכו בדרך היודנראטים, לא נתפתו לשסן, אלא חרפו נפשם על חיי העם והכבוד". הכלקטיוויות המיתית של האתוס נועדה להאדרה אידיאולוגית עצמית.

המתבנה הימני ההודדי ראה בפרשה פשיטת רגל של הגלותיות. "הצופה" הירלל את דרכה של היהדות הדתית, שהדי "בין משתפי הפעולה עם הנאצים לא היה אף יהודי שומר תורה אחד. כי יהודי המאמין באלוקים חיים יודע שכל שותפות עם עמלק סופה אבדון מוחלט". "המודיע" הגבה אצבע מאשימה כלפי הדישוב הציוני: "קסטנר ייצג משרות מכובדים ונתשים בארגיות מגויסת למעשים שבעשו. לא החוטר שם, למשל, שהמוסד הממוסד נטש את קהילתו והיו גיבור בידכות הציונית".

מן העבר האחר של המתרס העמיד "קול העם", ביטאונה של מק"י, את התנועה הציונית בכלל את השוטר הצעיר בפרש על החק המשטים. "ידי יהודים שליחי הריאקציה היהודית סייעו לרצח המבנים, אשר כמוהו לא היה בתולדות העם היהודי". ביום שפורסם פסק הדין קרא העיתון לאסור את "פושע המלחמה קסטנר". למחרת האשים מאיר וילנר את הסוכנות ב"בגידה בעם היהודי", רצח בעקיפין".

בשישה מאמרים שהתפרסמו ב"הארץ" ביותה הד"ר משה קין את המשמעות המשפטית של פסק הדין. העיתון תקף את הדואליזם הערכי המובנה בדרך כלל במיתוסים לוחמניים וציין כי פסק הדין של השופט בנימין הלוי "רואה רק שני צבעים, לבן ושחור". "הפועל הצעיר" של מפא"י הרחיק עדות למיתוס קדום בעשרות אנלוגיה: בין האתגר שהציב לעצמו קסטנר לזה של נח לפני המבול. גם "דבר" ביקש להיתלות באמצעות קסטנר במיתוס מהעבר – פרשת דרייפוס: "אעשה הכל כדי ששמי וכבודי יישארו טהורים", ציטט העיתון את קסטנר, "איני זקוק לאמיל זולא".

האנתרופולוג ברוניסלאו מלינובסקי, שחקר שבטים פרימיטיוויים, הגיע למסקנה שבשבילם המיתוס איננו סיפור דמיוני או אופן פירוש למעשה, אלא מציאות שחיים על פיה. העיתונות המפלגתית שקיימה את הדריעת המודשות לתבניות אידיאולוגיות־מיתיות ביטלה במכוון את מעמדה כמתווך אובייקטיווי בין הקורא למציאות. העיתון חדל להיות כלי אינפורמטיווי והיה לשופר של מבאת מתנית.

ההבניה המיתולוגית של פרשת קסטנר בתקשורת הגיעה לשיאה ב"העולם הזה". העורך, אורי אבנרי, היה לא רק עיתונאי אלא מטיף לאידיאולוגיה הכנענית, או בגרסתו "המרחב השמי". תמיר שורטט כטיפוס אידיאלי של הצבר, המשתלב במרחב ומתריס נגד היהדות המתרפסת. משפט קסטנר היה הזדמנות ליצור את הקרע בין האתוס של הצבר השב למקורותיו המיתיים־כנעניים לבין המנטליות הגלותית של אלה מ"שם". במאמרים על הפרקליט הצעיר, שאת חלקם כתב תמיר עצמו במערכת השבועון, הוא נבנה כגיבור מיתולוגי, דוד מול גוליית. בתיאור של הפגנת בית"ר ליד בניין הוועד הלאומי מופיע תמיר הנער כמי שמשליך אבנים לעבר הבניין; אמו "עקרה מידו של שמואל אבן, אשר עמד להשליך לתוך הבניין... המפגין בן העשר החוזר הביתה". האבנרי מצהיר: "השנה שב שמואל תמיר הרים את האבן, כדי לזרוק אותה לאותו חלון. הפעם לא יבוא איש לעקור אותה מידו".

אם בתשי"ד הכתיר "העולם הזה" את קסטנר כאיש השנה, שנה אחר כך זכה תמיר באותו התואר. ההכתרות התגיגיות היו טקסים שנתיים שבהם עשה אבנרי מיתולוגיזציה של דמויות בשר ודם באמצעות אנלוגיות היסטוריות ועריכה מניפולטיווית. ביוגרפיות הגיבורים הפכו מבנים דיכוטומיים של הצבר־כנעני־יהודי מול הגולה־יודנראט־סוכנות. כתב השבועון: "הארכיטיפוס של השתדלן הוא מרדכי היהודי. לא עלה על דעתו למרוד. הוא סמך על דרכי השתדלנות. מרדכי היהודי היה ההיפך הגמור מיהודה המכבי, האיש שקם, מרד, לחם ושיחרר".

מקור המלה ארכיטיפ במושג היווני ארכי, המציין ביטוס אדרציונלי של תבנית יסוד תודעתית הנעלמת בדמות מיתית. האם השתנו הארכיטיפים בתודעה הישראלית? השמאל והימין כאחד עושים בהם שימוש גם היום לאישוש עמדותיהם הפוליטיות. תחת הכותרת "משת"פים בירושלים", בעיתון "ידיעות אחרונות", עשה לפני כשבועיים אריאל שרון אנלוגיה היסטורית בין "בודפשט הכבושה" לירושלים המשוחררת". מוטעה מ"דם יהודי תמורת משאיות" הוא כותב: "כאשר אני רואה כיום את העסקאות שמבצעת ממשלה זו עם ראשי המרור של אש"ף, מתוך אמונה אווילית שזה יציל חיי יהודים, אני מזדעזע באותה מידה".

עליית היח"צנות והדוברות, הצטמקות המוספים לספרות, היעלמותה של עיתונות הסטודנטים הרדיקלית, אופנת המגזינים הסכריניים לנשים – כל אלה פנים שונות לאותה תופעה, המעידה על צמצום השיח הציבורי

מנגד התנבאו יוצריה של סדרת הטלוויזיה כי הדפוס המיתי של הימין שלא לנהל משא ומתן עם האויב, מאייכמן ועד החמאס, הוא תבנית קבועה. או מה בכל זאת השתנה?

מארקס, בעקבות הגל, סבר שאירועים מתגלים בהיסטוריה פעמיים: פעם כטרגדיה ופעם כפארסה. סדרת הטלוויזיה על קסטנר מפריכה את הסייפא של דבריו: הדיון התקשורתי לא נתפס כפארסה, אך התגלה כאנכרוניסטי. הצעירים לא הבינו על מה המהומה התקשורתית, והמבוגרים חשו כי כבר היו בהצגה הזאת. ולהם האידיאולוגי שאלם מעיד כי החברה הישראלית פסעה כברת דרך מחברה מגויסת – מתנה מתנה וחלומו הקולקטיווי – לחברה צרכנית.

בחברה שכזאת העיתונות מרגישה כה בטוחה בעצמה, עד שמתפרסמים בה – ב"מעריב", למשל – מאמריהם של חגי סגל מהמחתרת היהודית (לשעבר) וחיים הנגבי ממצפן (לשעבר) זה לצד זה, ולא נודע כי באו אל קרבו של הקורא. לכך כיוון הרברט מרקוזה בביטוי "סובלנות מרכאת", המעיד יותר מכל על חברת צריכה חד־ממדית, נטולת אופוזיציה ביקורתית, מעוקרת מחלומותיה.

לכאן שייכים עליית היח"צנות והדוברות, השיווק הפרסום, הפיחות במעמד הפובליציסטיקה, הצטמקות המוספים לספרות, היעלמותה של עיתונות הסטודנטים הרדיקלית, אופנת המגזינים הסכריניים לנשים. כל אלה פנים שונות לאותה תופעה, ומשכנעות איננה תחירה לפלורליזם, אלא עדות לצמצום השיח הציבורי. במקום שתתעורר ביקורתיות חדשה, מתקדש הסטטוס־קוו. בשם הפתרונות, עיתוני הצהריים לשעבר דומים זה לזה כשתי טיפות מים. הבניה מיתולוגית של השקפות עולם ערכיות שונות התחלפה בזו של דוגמנית וברוקר.

עברנו מעידן האידיאולוגיה לעידן התקשורת. העיתונות המפלגתית של אז, שביקשה לגייס את הקוראים אל ערכיה ואמונותיה באמצעות קו אידיאולוגי, פינתה מקומה לעיתונות מו"לית, א־אידיאולוגית. סדר היום הציבורי הועתק ממרכזי המפלגות וכיכר ההפגנות לאקרן הטלוויזיה ולמשרד היחצ"ן.

העיתונות הפופולרית של היום מנסה למכור את המוצר, לא לשנות את המציאות. מה שראוי להיות המסר ב"זה מה יש". קיבלנו הגמוניה אידיאולוגית חדשה של חברת הצריכה. במקום שהעיתונות תשאל שאלות בנוגע אליה, היא נעשתה יחצ"נית שלה. התקשורת היא הזירה, הפרסומות כוכבות לנו עתה את המיתוסים החדשים. התקשורת כמיתולוגיה מודרנית לא השתנתה אם כך מבחינה מהותית, אלא שינתה פנים. אתמול היה זה "לציונות, לסוציאליזם, לאחוות עמים", ואילו צו השעה הזאת הוא הדי־סינג.

הארץ
התיאטרון העירוני חיפה

קברט ספרותי מס. 4:
בין מר־אל לגודו

על "מחכים לגודו" של בקט

ביום חמישי 15.12 בשעה 21:00
באולם מועדון התיאטרון העירוני חיפה

בהשתתפות: ד"ר שמעון לוי
שמעון לב־ארי
אילן רונן
אלי כהן
עורכים: ניצה בן־דב ואילן תורן

בתכנית קטעים מהפקות קודמות וניתוח
שחקני ההצגה "מחכים לגודו" בקטע מההצגה

כרטיסים ניתן להשיג בקופת תיאטרון חיפה 04-620670.20
מחיר כרטיס: 25 ש"ח
למנויי עיתון "הארץ" 20 ש"ח בלבד

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

תרבות וספרות

עורך בני ציפר

דליה פלח

הכניסה למפעל

הלכנו לחכות בכניסה למפעל ששם אשתך
העולה מרוסיה היתה מנהלת חשבונות.
יכול להיות שהבאת אותי לשם כדי שאלמד על החיים,
כי אכן – על פלטפורמות נגררות בכלי רכב מוגנים
ישבו בשורות הפועלים, נסעו, חזרו,
וכנגדם השוטרים, על פלטפורמות אחרות,
פרצו משער המפעל אל רחבת חניה דחוקה.
כלם היו מרוחים בזפת מבריקה או פלסטיק
שצפה אותם, לא ראו את פניהם, את ידיהם,
רק את מסת הגוף של השוטרים והפועלים.

אבל כל קו כעסתי, מה אתה בעצם אומר,
עם המכחולים הרכים שלך שמשכשכים בצרינות במים,
והמים מדללים את הצבע, ואתה מסמיק כל פעם
שמזכירים – אלי – את התיכון הפרטי עם הבנים היפים –
"זה כל קו קל", אמרת תמיד, "ומשחת",
ועכשיו, מהכניסה האחורית של מכוניות האספקה
תצא אשתך, העולה מרוסיה, תחתים את הכרטיס –
כבר לא עושים כאלה דברים, את יודעת, יש לה כרטיס מגנטי –
והפועלים והשוטרים השחורים, לא רואים כלום, הרי, רק
את המסה השחורה, שמתקיפים אלה את אלה
על יד השער החשמלי, מה זה אומר,
מה האמת של העולם שאתה שולח אותי אליו,
בכניסות של ספקים, כמו את אשתך הנושאת בעל,
בצבעי הפלורו־ורוד שאינם מקבלים פה,
שמאירים ממנה, לא מתאימים, כשהיא הולכת על עקבים דקים
את האספלט מהשער החשמלי אל כניסת הספקים.

נרי כפכפי

דע מאין באת

אילו יכולנו להחזיר את האבולוציה לאחור כמו סרט וידיאו ולהקרין אותה מחדש, קרוב לוודאי שהיינו צופים בעלילה אחרת בכל פעם שהיינו עושים זאת. בכמה מן העלילות האפשריות האלו אנחנו מופיעים? בכמה מהן יופיעו יצורים תבוניים כלשהם?

עקבות מן העבר, מאת קארל סייגן ואן דרויאן, תירגם מאנגלית יוסף אשכול, ספריית מעריב, 1994, 511 עמודים

קארל סייגן הוא אסטרונום ואסטרופיסיקאי, מן הדמויות המובילות בתחום ספקולטיבי ומרתק ביותר של האסטרונומיה: תתח"א (חיפוש תבונות חוץ־ארציות, ובאנגלית SETI), כלומר הניסיון לקלוט באמצעות גלי־רדיו תשדורות מתרבויות טכנולוגיות אחרות הקיימות, אולי, ביקום. בנוסף, סייגן הוא סופר מדע פופולרי בעל יכולת ביטוי ושכנוע יוצאת מגדר הרגיל, מעין "משורר של המדע". הוא חתן פרס פוליצר על הספר וסדרת הטלוויזיה "קוסמוס", שהוקרנה גם אצלנו לפני כמה שנים. כמו־כן לאוטוריטה שלו ייזכר שבשנות השבעים והשמונים הוא שיכנע את הקונגרס האמריקאי להקדיש מיליוני דולרים ואת מיטב זמנם של הרדיו־טלסקופים הגדולים בעולם לחיפוש אחר תשדורות חוץ־ארציות.

כיום רווחה שהפופולריות של סייגן דעכה מעט, לאחר שעשרים שנות האזנה לכוכבים עדיין לא העלו דבר. למעשה אין כל סיבה לאכזבה, מפני שעד כה סורקו רק חלק זעיר מ"ערימת השחת הקוסמית" (הדימוי החביב על אנשי התתח"א, בחיפוש אחר מחט תבונית). עדיין קיימת האפשרות שברגע שבו אתם קוראים שורות אלו, הרדיו־טלסקופ העצום בארסיבו שבפורטוריקו קולט את ה"ביפ, ביפ־ביפ, ביפ־ביפ־ביפ..." מכיוונו של כוכב כלשהו המרוחק מאתנו מאות שנות־אור. את ההשלכות של אירוע כזה על עתיד האנושות אפשר לדמיין רק באמצעות עלילות של ספרי המדע הבדיוני (ואכן, זו הסיטואציה הפותחת את "מגע", רומן מדע־בדיוני שכתב סייגן). בתוצאה אחת אפשר להיות בטוחים למדי: סייגן יצורף לפנתיאון של ענקי המדע, לצדם של ניוטון ואינשטיין.

ואולם, הספר "עקבות מן העבר", שסייגן כתב בשיתוף עם רעייתו אן דרויאן, אינו עוסק בתבונה חוץ־ארצית, ואף לא באסטרופיסיקה, פרט לפרק הראשון. במקום זאת הספר מתחקה אחרי מורשתו של המין האנושי, החל במוצא החיים וכלה בקרובינו קופי־האדם. בשפתו המצליחה של סייגן: "מי אנחנו? מאין אנו באים? מדוע הננו כך ולא אחרת? מה פירוש הדבר להיות אנושיים... האם אנו מסוגלים לשנות את אופיינו... האם אפשר להפקיד בידינו את עתידנו בבטחה?"

כדי להבין מה מביא אסטרופיסיקאי לעסוק בשאלות כאלה צריך להכיר דיון שהעסיק את קהילת התתח"א בשנות השבעים. מתוך הצורך להצדיק את התקציבים הגדולים הדרושים לבנייתם ולהפעלתם של הרדיו־טלסקופים שלהם, נדרשו אסטרונומים אלו להעריך את סיכויי הצלחתם, כלומר את מספרן של התרבויות הטכנולוגיות העוסקות בתקשורת רדיו בגלקסיה שלנו. נוסחת דרייק (על שם אחד מעמיתיו של סייגן), המספקת הערכה זו, היא מכפלה של גורמים רבים, שכל אחד מהם מעריך את הסיכוי להתקיימות שלב הכרחי בדרך לתרבות טכנולוגית, בהנחה שהשלב הקודם מתקיים. למשל, הגורם הראשון יהיה הסיכוי ליצירת כוכבי־שבת בגלקסיה, השני יהיה הסיכוי שלכוכב זה יהיו פלנטות, השלישי – הסיכוי שבאחת הפלנטות יתקיימו תנאים מתאימים להופעת חיים, הרביעי הוא הסיכוי שחיים אכן ייווצרו, וכן הלאה (מספר השלבים וטיבם משתנה בהתאם לטעמו של המדען המעריך).

מהר מאוד התברר שהגורמים הראשונים, השייכים לתחום האסטרופיסיקה, ניתנים להערכה סבירה (לפחות כדי סדר־גודל), אבל הביולוגים, המופקדים על הגורמים האחרונים, אינם יכולים לספק את הסחורה. נניח למשל שבפלנטה מסוימת שוררים כל התנאים האידיאליים לקיום חיים. מה הסיכוי שחיים אכן יופיעו? על כדור־הארץ הופיעו החיים זמן קצר, יחסית, לאחר שנוצרו התנאים המתאימים. עובדה זו נותנת מקום לאופטימיות, אבל מדגם סטטיסטי של מקרה אחד אינו מספיק להוכיח כלל. האם המקרה שלנו מייצג את הממוצע, או שהוא שקול לזכייה בפרס הגדול בלוטו? בהינתן תנאים התחלתיים כלשהם, תיאוריות באסטרופיסיקה יכולות בדרך כלל לנבא כיצד יתפתחו העניינים, או לפחות להעריך את הסיכוי להתרחשותו של חיזוי מסוים. בביולוגיה החישובים מסובכים מדי אפילו לשם כך.

סייגן ודרויאן חוזרים ומדגישים לאורך הספר את המקריות של היותנו כאן כיום, כפי שאנחנו. כל מין בשרשרת האבולוציונית הארוכה המובילה אלינו נוצר כתוצאה ממוטציות אקראיות, זעירות ביותר, בצופן הגנטי של המין שקדם לו. טעות בשכפול אחד ממיליארדי הבסיסים המרכיבים את ה־DNA של ביצית או תא־זרע – מספר אטומים ששינו את מקומם – ומין חדש יוצא לדרך. אנו חבים אפוא את קיומנו לצירוף ארוך מאוד של מקרים.

אילו יכולנו להחזיר את האבולוציה לאחור כמו סרט וידיאו ולהקרין אותה מחדש, קרוב לוודאי שהיינו צופים בעלילה אחרת בכל פעם שהיינו עושים זאת. בכמה מן העלילות האפשריות האלו אנחנו מופיעים? בכמה מהן יופיעו יצורים תבוניים כלשהם? סייגן מביא את הדוגמה הבאה: נניח שהמטאור הענק שהשמיד, לפי התיאוריה המקובלת כיום, את הדינוזאורים היה סוטה ממסלולו כמה שעות ומחטיא את כדור־הארץ. הדינוזאורים לא היו נכחדים והיונקים, אולי, מעולם לא היו מתפתחים מעבר ליצורים ליליים זעירים. האם במקרה כזה היה מין של דינוזאורים קטנים מפתח, בסופו של דבר, גפיים קדמיות לופתות, מוח גדול, ותבונה? (ושוב, אם השאלות האלו נראות היפותטיות גרידא, מעין משחקים חסרי־חשיבות ב"מה היה קורה אילו", זכרו שהדבר המייחד את המדעים המדויקים מן הלא מדויקים הוא היכולת לענות על שאלות היפותטיות). יתר על כן, איזה חלק מן התרבות שלנו נקבע על־ידי מורשתנו הקופית, או היונקית? האם הדינוזאורים התבוניים ההיפותטיים, עם מורשתם הזוחלית, היו ממציאים את השימוש באש? את המתימטיקה? את מדינת הרווחה? את ראש החץ הגרעיני?

השאלה האחרונה מתקשרת ישירות לגורם האחרון, והפחות ניתן להערכה, בנוסחת דרייק: אורך החיים הממוצע של תרבויות טכנולוגיות בגלקסיה. אם תרבויות תבוניות נוטות להכחיד את עצמן באמצעות נשק השמדה המונית זמן קצר לאחר שפיתחו טכנולוגיית רדיו, אז הסיכוי לקלוט מהן שדר שואף לאפס, גם אם היווצרות של תבונה היא מקרה נפוץ.

ומהם סיכויינו שלנו? בוועידות מדעיות משותפות לאסטרונומים מערביים וסובייטיים בשנות השבעים, בשיאה של המלחמה הקרה ומירוץ החימוש הגרעיני, השאלה הזאת לא נראתה היפותטית כלל ועיקר. אולי אנחנו צריכים להתייחס לדממה בערוצי הרדיו הקוסמיים כאל הכתובת שעל הקיר.

מכאן מובן מדוע השאלות הללו חשובות כל כך בעיניו של סייגן, עד שהוא מוכן לנטוש את המקלט הבטוח והמוגן של המדעים המדויקים ולהסתבך לא רק בביולוגיה אלא, גרוע מזה, בתרבות, במדעי ההתנהגות. התזה שלו איננה חדשה: כדי להכיר את עצמנו ולהבטיח את עתידנו, עלינו לחקור את מורשתנו. מעין "דע מאין באת ולאן אתה הולך", אולי גם "בפני מי אתה עתיד לתת דין וחשבון" (במובן המוסרי, לאו־דווקא הדתי). מחציתו הראשונה של הספר דנה במוצא החיים, בצופן הגנטי ובאבולוציה. בסגנונו הרהוט, השנון ולעתים השירי־כמעט מסביר סייגן את התיאוריות הנוכחיות על הופעתם של הנשימה החמצנית, המיניות, המוות, תוקפנות האלטרואיסטיות ושאר עובדות החיים המעצבות את עדמנו. המחצית השנייה עוסקת בהתנהגותם של קרובינו הקופים, ובמיוחד השימפנזים.

כאן סוקרים סייגן ודרויאן את הראיות המצטברות שהתאספו בשנים האחרונות ממקורות שונים, לפיהם השימפנזים קרובים אלינו הרבה יותר מכפי שחשבנו, או העדפנו לחשוב. השוני בין הרצפים הגנטיים של אדם ושימפנזה גדול רק פי עשרים מהשוני בין בני־אדם שונים (פחות מהשוני בין הסוס לחמור, למשל, או בין השימפנזה לשאר קופי האדם). שימפנזים בטבע עושים כלים ומשתמשים בהם, לעתים במיומנות שבני־אדם אינם מצליחים לחקות. בניסויי מעבדה הם לומדים לסמן ולהבין עשרות ומאות מלים בשפת סימנים שונות, מגלים יכולות כמעט אנושיות לביצוע הכללות מופשטות ותכנון לעתיד, ומזהים את עצמם במראה.

כל אלה מחייבים אותנו לראות את מקומנו בטבע בפרספקטיווה חדשה. בביטוי האופייני של סייגן ודרויאן: "קופי האדם... מקעקעים את היומרה שבני־האדם מהווים מעין אריסטוקרטיה ביולוגית בין החיים על פני כדור־הארץ. במקום זאת, אנו דומים יותר לנובו־רישים, מבוזן שעדיין לא הסתגלנו למעמד הנעלה שאליו הגענו לאחרונה, איננו בטוחים מי אנחנו, ואנו מנסים להתרחק ככל האפשר מן המוצא הצנוע שלנו".

כדי לתמוך בטיעוניהם בתחומים שבהם הם נחשבים חובבים, סייגן ודרויאן מסתמכים בכל פרק על עשרות מקורות שונים, החל בספרי מדע פופולרי שתורגמו לעברית, וכלה במאמרים מדעיים בכתבי־עת מקצועיים. רשימת המקורות המובאות בספר תעניין כל מי שמעוניין להרחיב את ידיעותיו בתחום זה. מצד אחר, הספר אינו מכיל רעיונות מקוריים או תובנות חדשות, שאפשר לצפות להם ממדען כמו סייגן, ולכן הוא יאכזב במקצת את מי שכבר קרא את ריצ'רד דוקינס, קונרד לורנץ, דזמונד מוריס וג'יין גודול (דרך אגב, מתי יתורגם ספרה החדש של גודול? המעריצים בישראל מחכים לשמוע מה עלה בגורלם של פלו, פייק, פיגאן ושאר השימפנזים משמורת גומבה). סייגן ודרויאן גם מגלים לעתים שטחיות (אשר, ייאמר לזכותם, משותפת לביולוגים רבים). למשל, הם אינם מבינים את הבעייתיות הכרוכה בברירת קבוצות, או במודלים סוציו־ביולוגיים בכלל. גם הדגש החזק על השפעתו של הטסטוסטרון על ההתנהגות מעיד על שטחיות וחוסר הבנה: הטסטוסטרון אינו מביא להתנהגות מינית, תוקפנית או טריטוריאלית יותר משצלצול השעון המעורר גורם לנו לקום ולצאת לעבודה בבוקר. הטסטוסטרון רק מודיע למוח על כמות ועל ייצור תאי־הזרע באשכים. מה צריך לעשות בעניין, זו החלטתו (הלא־דווקא מודעת) של המוח, לכן אין פלא שהשפעת הטסטוסטרון על ההתנהגות עשויה להשתנות ממין למין, מפרט לפרט, וממקרה למקרה. העובדה שכמעט כל בעלי־החוליות משתמשים בטסטוסטרון לאותו הצורך היא פרט טכני מעניין מבחינה אבולוציונית, אבל אינו שייך להתנהגות.

התרגום של יוסף אשכול שוטף ובהיר בדרך כלל, ורק לעתים רחוקות מורגש היעדרו של עורך מדעי. למשל, אשכול נופל במלכודת הנפוצה של תרגום שני מונחים שונים לחלוטין, sex ו־species, למלה העברית "מין", וכך נוצרים משפטים אבסורדיים כמו "המין מלכד יחד מין שלם של יצורים" (עמ' 167). כדי למנוע בלבול כזה מתרגמים ביולוגים עבריים את המלה "סקס" ל"זוויג" (וזה מצלצל פחות עסיסי, אבל יותר אינטלקטואלי).

לטעמי, הקטע היפה ביותר בספר הוא בפרק הראשון, שבו מתארים סייגן ודרויאן את היווצרותה של מערכת השמש על־פי התיאוריות האסטרופיסיקליות המעודכנות ביותר. התיאור הזה מזכיר להפליא ברירה טבעית באבולוציה: "עולמות אשר, במזל, ניצלו מהתנגשות מרסקת... עושים את דרכם בין העולמונים הקטנים יותר ובולעים אותם... לאף לא אחד מן העולמות הללו, בל נשכח, יש כוח רצון... אבל אלה הנמצאים במסלולים מעגליים ממושמעים נוטים לגדול, ולשגשג, ואלו הנמצאים במסלולים מתרחקים, פרועים, אקסצנטריים או נטויים בפזיזות, נוטים להיות מסולקים... ברירה זו בין העולמות מתרחשת באמצעות כמה חוקים פשוטים ביותר של תנועה וכבידה... התחלנו בענן כאוטי של גז ואבק... וסיימנו במערכת־שמש אלגנטית, דמוית תכשיט. מאורגנת היטב, והכל פועל כמנגנון של שעון".

אולי קיים חוק־טבע שטרם התגלה, חוק־טבע שהאבולוציה הדארוויניסטית היא רק מקרה פרטי שלו, הקובע כי באיים זעירים ומבודדים ביקום, הסדר והמורכבות צריכים לעלות בלי הרף. במקרה כזה מובטח לנו שלכל העלילות האפשריות יש סוף טוב. עלינו רק לדאוג שגם אנחנו נהיה בה.

בוריס פסטרנק

לילה

תירגם מרוסית מרק דרצ'ינסקי

עולם רדום הליל
נמס ועף בזמן
שהטייס ממעל
נשא אל תוך ענן.

הוא נעלם מבעד
לאבק המעמיק
ונהפך בן־רגע
תוית על פני אריג.

תחתיו בתי־מרזח,
תחתיו ערי נכר,
דוודים, קסרקטיני קבע,
פסים, רכבות קטר.

נוטה על עב שחור־מים
הצל של מלא כנף.
מצבור גרמי שמים
ברום תועה ביעף.

ובסטיה עד בעת
כלפי יקום שונה
זר ונבצר מדעת –
שביל החלב מפנה.

מרחב עד אין אפסים,
אש יבשות דלוקה.
לא יעצמו עינים
עובדי ההסקה.

ובפריס בוחן לו
מבעד לחלון
מארס מקומי עם ונוס
כרזות של תאטרון.

יש מי שלא ישן עוד
שם, בנכר מרהיב,
בעליה נושנת
סכוכה גג רעפים.

הוא מסתכל משגיח
בארץ מלפניו,
כאלו הרקיע
ענין מעניניו.

אל תרדם, הגבר עוד
את עצם עמלך.
שמר על ערות, כדרך
טיס, או כמו כוכב.

גבר על שנה רובצת,
אל תרדם, אמן.
הנך נציג הנצח
בשבי של הזמן.

יורם ברונובסקי

הצב הגדול, התלוי באויר

LES RETOURS AUX ECRITURES: FONDAMENTALISMES PRESENTS ET PASSES, edite par Evelyne Patlagean et Alain le Boulluec, Peeters, Louvain-Paris

פונדמנטליזם הוא מאותם המושגים הכמו־לומדים הנודדים לרוב לעיתונות ולדיבור הרווח, ומקבלים שם משמעות מקורבת, אם לא מסולפת בעליל. מושג מסוים זה מתפרש לנו לרוב כאילו ציין "דתיות קיצונית, לא מתפשרת". משמעות זו איננה בהכרח מסולפת, אף כי הדיון המדעי ינסה לדקדק בה ולהצר את ההגדרה.

זאת ועוד, שהשימוש הרווח במושג מתקשר כמו מאליו לשם־התואר "איסלאמי" – ונדמה שיש עיתונאים ישראלים הסבורים שאם יוסיפו לו את שם־התואר החריג משהו "יהודי", הם ינקטו לשון של אירוניה משכילית, מדעית, בבחינת ללמדך שגם לנו יש פונדמנטליסטים משלנו, שאינם טובים מאלה של האיסלאם.

למעשה, המושג מושאל מתוך הקשר נוצרי בכלל, הקשר פרוטסטנטי־אמריקאי בפרט. האם מותר להשיא מושג מתולדות הנצרות על תופעות מקבילות בדתות אחרות?

התשובה לשאלה זו היא חיובית, שאם לא כן אנו שוללים את זכות הקיום מן הענף המדעי הקרוי חקר משווה של הדתות. להשוות פונדמנטליזם איסלאמי לפונדמנטליזם פרוטסטנטי מותר בה במידה שמותר להשוות את הנצרות לאיסלאם. חיפושים מדעיים אחרי מהותה של הדתיות, הספציפיה של הרגש הדתי, הם בעייתיים למדי, אף שנעשו ניסיונות כאלה – הדוגמה המפורסמת ביותר היא אולי ספרו של רודולף אוטו, "הקודש" (1917) – היו גם לא מעט השגות על הגדרת המהות, ובכך על עצם זכות־הקיום של חקר "הדת המשווה".

עם זאת קל להסכים – מפני שקל לחוש – כי מה שאנו קוראים כיום בשם "דת" בעברית (ומה שאיננו כלל המשמעות העתיקה של המלה הזאת, אלא הוא מושג עברי עתיק שנטען תוכן אירופי של המלה הרומית "רליגיה", שגזרונה כשלעצמו בעייתי...) מציין דבר־מה קיים בעליל, המופיע בדתות פוליתאיות או אפריקאיות כשם שהוא מופיע בנצרות האמריקאית המודרנית, או המוסלמית של המאה העשירית, הנוצרית של המאה השש־עשרה, וכיו"ב.

בהשאלה מאמירתו של הקדוש אוגוסטינוס על אודות מושג הזמן אפשר לומר שדת גם היא מושג שקשה להגדירו כאשר שואלים אותך מהו, אך קל להבינו כאשר אין שואלים אותך להגדרה המדויקת...

האם ה"פונדמנטליזם", כתור פרט בתוך מכלולה הגדול המעורפל בהכרח של המלה "דת", קל יותר להגדרה מדעית? לכאורה אמנם כך: הפונדמנטליזם הכללי הוא תגובתה של הדת באשר היא לכוחות המאיימים על עצם קיומה. בשעת חירום כזאת נוטה הדת (כל דת? או רק הדתות הגדולות, המונותאיסטיות?) לחזור למקורותיה, לשוב ולמצוא את עקרונותיה הצרופים ביותר ולדבוק בהם בכל מחיר.

טבעי היה שהדיון להשוות פונדמנטליזמים יעלה בדעתם של חוקרי הדת בימינו. אחרי ככלות הכל הפונדמנטליזם – או מה שכלול במונח זה – הוא הביטוי המאיים ביותר של הדתיות בחברות זמננו. לא פלא שהוא דבק לאיסלאם דווקא. פשוט, באיסלאם מוחשת ביותר שאת הסכנה המאיימת על דת מוחמד, והתגובה היא בהתאם בולטת והטוטאליטרית ביותר.

אך כל הדתות הגדולות האחרות מתייצבות מזה כמה עשורים, אם לא כמה מאות, מול סכנת החילון ומשיבות לה תשובה שעל הרוב היא תשובה פונדמנטליסטית. קל לראות את האפיפיור הנוכחי, שעוצב בכנסייה הפולנית השמרנית במיוחד, כ"פונדמנטליסט", וכך גם את מנהיג חסידי סאטמר, ר' יואל טייטלבוים.

וכך נערך בקולז' דה פראנס, בינואר 1992, כינוס בעניין הפונדמנטליזמים, וההרצאות ראו זה לא כבר אור בכרך שלפני. חלקם הגדול של המרצים הם ישראלים, וחלקם הקטן צרפתים. לא כולם חוקרי דת במובן המקצועי הצר, ככל שיש מובן צר כלשהו לחקר הדת. יזם את הכנס ההיסטוריון הצרפתי הנודע, עמנואל לה רואה לדורי, אך ודאי לא במקרה היה איש שיחו הישראלי הראשון חוקר־הדת המובהק גי גדליהו סטרומזה, בעל הקתדרה ע"ש בובר באוניברסיטה העברית.

לכנס באו מרצים ישראלים נודעים דוגמת עמנואל סיון, חוה לצרוס יפה, שרה סטרומזה, חגי בן־שמאי ואיתן קולברג, וכן חוקרי קבלה ויהדות בכלל ואף חוקרי ישראליות דוגמת זאב הררי, משה דוד הר וגדעון ארן, וההיסטוריונים ישראלים של הנצרות דוגמת גבריאל מצקין וג"ג סטרומזה עצמו, המתמחה בחקר הנצרות הקדומה.

כל אחת מתרומותיהם של המלומדים הללו היא מרתקת, לעתים מלהיבה, ויחד עם תרומותיהם של הצרפתים – שכמה מהם, דוגמת רולן גטשל העוסק ב"דיאבוליזאציה של הציונות" של ר' יואל טייטלבוים, הם חוקרי יהדות מעולים – הן מצטרפות לכרך מרהיב בעושרו ובהיקפו, ומצטיין בכך שלא תמיד מצטיינים בו כרכי־עיונים שכאלה בתחום האיזוטרי משהו של חקר השוואתי של דתות: אקטואליות אמיתית.

הישראלי שצוק העתים מציק לו יפנה קודם כל למסתו של עמנואל סיון על "הג'יהאד: טקסט, מיתוס וממשיות היסטוריות". הוא לא יתאכזב, אף שמובן כי לא יכול היה לכלול במסתו התייחסות לנאום יוהנסבורג של יאסר עראפאת המבטיח לישראל ג'יהאד נצחי. אבל הוא ימצא במסתו כוללת־הגדרובה של סיון דבר מה שירגיע אותו אולי, אם עודנו מזועזע מן האיום של עראפאת, וביחוד מן הרמז או ההמשלה של אמנת־אוסלו לאמנה שכרת מוחמד עם עובדי־האלילים בני השבט חודייבייה ושאותה הפר כשהשעה היתה כשרה לכך – שהרי מותר ואף רצוי להפר אמנות שכורתים עם הכופרים.

ובכן, מזכיר לנו סיון, הנשיא סאדאת זכה בשנת 1979 בתעודת הכשר ("פאטווה" במושג ערבי מוכר אחר) לברית־השלום שלו עם ישראל מטעם ראש אל־אזהר, תוך הישענות שהם נשענו על התקדים של אמנת מוחמד עם שבט חודייבייה.

אך האם התקדים הזה למשלו של עראפאת מרגיע, או להיפך, מוסיף על הטרדה הישראלית? הרי סיון מציע, בכל מקרה, להתייחס ברצינות למיתוס הג'יהאד, שהוא ממיתוסי־היסוד של האיסלאם, דת מיליטנטית מיסודה, ושרק כת נידחת אחת בתוכה – כת האחמדייה שנוסדה בהודו בסביבות 1870 – היא במפורש רודפת שלום.

אך מה בנוגע לדת לא־מיליטנטית מיסודה, כביכול, מה בנוגע לנצרות? כיצד התגלגלה דת־האהבה של ישוע לדתו של האינקוויזיטור הגדול טורקווימדה, וכיוצא בו מנהיגים נוצרים רבים שעשו את מעשיהם האכזריים בשמה של האהבה?

שאלה היסטורית־פילוסופית ארוכה זו, שמיטב הסופרים ההוגים, מגיבון ועד דוסטויבסקי, ניסו לענות עליה, מטילה את הקורא המתעניין למדור אחר מזה שבו מצוי החיבור של סיון, הוא המדור הראשון שאפשר לתרגם כך: "התפרשויות בנות זמננו", כלומר אל המדור הרביעי האחרון ("פירושים נוצריים ימי־ביניימים וקדומים") של הספר רב־הממדים.

כאן תוהה גי גדליהו סטרומזה על "הרדיקליזם הדתי בנצרות הראשונית: הקשר וההשלכות", ומבקש לאתר את שורשה של אי־הסובלנות הנוצרית המאוחרת בעצם היגוד המרכזי של דת האהבה של ישוע, כלומר בדרשה על ההר. סטרומזה מזכיר לנו שישוע מנגיד את דבריו ל"מה שנאמר לכם" בדבר הצורך לאהוב את הרע ולשנוא את האויב – אף שבתורה לא נאמר כל־עיקר "לשנוא את האויב"!

אט־אט הוא חושף את גרעיני השנאה העלולים להתפרש מתוך דברי ישוע, מנתח היגדים של "שנאה מסוחה" בכתבי כת קומראן – ומתקדם, תוך קפיצות אירוניות הכרחיות אך רבות־תושייה, אל האינטרפרטציות המודרניות המעמיקות והמסולפות (פרויד מחד גיסא, רנה ז'יראר מאידך גיסא) של מצוות האהבה הטוטאלית של הנצרות הקדומה, אהבה המכוונת רק לחברי הקהילה הנוצרית ואינה תקפה ביחס לאלה שאינם באים בקהילה זו.

רבה היא ההנאה להתמודד עם נושא אדיר שכזה במסגרתה של הרצאה קצרה בהכרח, ואמנם אין כאן מיצוי, אך יש רעיונות רבים כל כך שפיתוחם עשוי להוליד חיבור היסטורי־פילוסופי גדול.

חזרה אל כתבי־הקודש למיניהם תוך התחקות אחרי מובנם הצרוף, המטוהר מן המינות למיניה, כלולה בהגדרת היסוד של הפונדמנטליזם למיניו. לא ייפלא על כן שרבות מן העבודות בקובץ מתחקות אחרי הקריאות השונות הללו תוך כדי "החזרה אל המקראות" (הוראת שמו של הקובץ כולו).

חוה לצרוס־יפה בודקת את השאלה של יחס המוסלמים בימי־הביניים אל הקוראן ואל התנ"ך, ומגלה בביקורת המקרא של חכמי־האיסלאם הימי־ביניימי בשורות של ביקורת המקרא המודרנית. שרה סטרומזה מעיינת בביקורתם של חכמי האיסלאם במאה השלישית והרביעית (לספירת המוסלמים) על האמונה בנביאים, בבחינת בשורות של חופש המחשבה באיסלאם. איתן קולברג מחפש, ואינו מוצא, את עקבות הדוקטרינה השיעית בקוראן, והוא פונה אל הפרשנות המוסלמית־"פונדמנטליסטית" כדי למצאם.

משה דוד הר קורא את התנ"ך עם הכתות היהודיות של המאה הראשונה לספירתם, ואמנון לינדר קורא את הביבליה עם הצלבנים הנוהרים לירושלים. אמיל פולה, מבית הספר למדעי החברה בפאריס, מעיין בקריאות במקרא של התיאולוג הקאתולי אלפרד לואזי ("לואזי או הביקורת ההיסטורית") לעומת פרשנותו הרוחנית למקרא של המשורר פול קלודל.

פרשנות מיוחדת של כלל תופעת של פרשנות המקרא בנצרות מלווה את ז'אן בוברו במאמר הפתיחה של הקובץ, שבו מנסה חוקר־הדתות המעולה הזה לבודד את הנסיבות של הולדת הפונדמנטליזם הפרוטסטנטי. הוא נעזר לשם כך בדבריו של ההוגה האנטי־מהפכני הגדול, ז'וזף דה־מסטר, המשווה, בשנינותו האופיינית, את התיאולוגיה הפרוטסטנטית לאמונותיהם הפיסיקליות של אותם שבטים אינדיאניים שנטו לשער כי האדמה ניצבת על גבו של פיל ענק.

האם שואלים אותם על מה עומד הפיל, הם משיבים שהוא עומד על צב גדול. הבעיות היו מתחילות כאשר היו מוסיפים ללחוץ עליהם, ותוהים על מה עומד הצב הגדול. "או אז הם משתתקים ומשאירים את השאלה תלויה באוויר".

הוא הדין בפרוטסטנטים, המשעינים "את הישועה על גבי האמונה" את האמונה על גבי הספר, ואשר לספר – "הרי זה הצב הגדול".

הנה בלי משים הגדיר כאן ז'וזף דה מסטר, הקאתולי הקיצוני, "הפונדמנטליסטי" לעילא ולעילא, בטרם היות המושג (שהשימוש הראשון בו הוא משנת 1920, בדרום ארה"ב, כפי שמזכיר זאב הררי), את מהות הדת באשר היא, בחריפות רבה יותר מאשר חוקר הקדושה הגדול רודולף אוטו. הדת איננה אלא הצב הגדול, שעליו עומד הכל, והוא עצמו תלוי באוויר.

האורסטיאה מאת **אייסכילוס**

עם דורון תבורי

האזינו

בשבת, 3.12.94 ברשת א' בשעה 10:05
ובמוצ"ש 10.12.94 ברשת א' בשעה 22:05
לתכניתה של אילנה צוקרמן בה ישודרו קטעים מתוך
שלושת מחזות האורסטיאה:

אגממנון
נושאות הנסכים
נוטות החסד

שיחות עם דורון תבורי על עבודתו
בהשתתפות אהרון שבתאי

ש

הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

תהיל"ה
תנועה חילונית
ישראלית ליהדות הומניסטית

הזמנה לכנס חנוכה בנושא:

מי נושא את נס היהדות?

שבת, 3.12.94, בית רוטשילד
שדרות הנשיא 142, חיפה

בתוכנית:
א.ב. יהושע
זהות ישראלית בעידן השלום: סיכויים וסיכונים

מרצים נוספים
פרופ' בן־ציון [illegible] · שניאור עינם
פרופ' אברהם רונן · ד"ר מאיר פעיל

פרטים: 02-634526 - 04-388767

תרבות וספרות

חננאל מאק

עבודה זו היא תפילה

דומה כי יותר מכל חכם אחר לפניו, כותב יעקב בלידשטיין בספרו, הרמב"ם הציג את התפילה התקנית כמערך ממוסד, יציב וסגור ותיאר את תהליך הקיבוע של פרטיה השונים: לשון התפילה, נוסחי התפילות, זמניהן, היחסים שבין תפילות הרשות לבין תפילות החובה ובין תפילות היחיד לבין תפילות הציבור, אם כי היה ער לסכנה כי על ידי קיבוע זה של התפילה, המתפלל על פי התקן עלול לאבד את ערכה העמוק של התפילה ואת מטרתה העיקרית: יצירת הקשר העמוק שבין המתפלל לאלוהיו

יעקב בלידשטיין, התפילה במשנתו ההלכתית של הרמב"ם, הוצאת מוסד ביאליק, ירושלים ואוניברסיטת בן-גוריון בנגב, 1994

את הלכות התפילה שבספר "משנה תורה" שלו פותח הרמב"ם במלים אלה: "מצוות עשה להתפלל בכל יום, שנאמר 'ועבדתם את ה' אלוהיכם' (שמות כ"ג, כה). ובהמשך: "עבודה זו היא תפילה, שנאמר 'ולעבדו בכל לבבכם' (דברים י"א, יג) – אמרו חכמים: איזו היא עבודה שבלב? זו תפילה". ועוד כותב הרמב"ם: "ואין מנין התפילות מן התורה... ואין לתפילה זמן קבוע מן התורה". גם במנותו את המצוות על הסדר, בתחילת ספר המצוות שלו, מונה הרמב"ם את חובת התפילה כמצווה עצמאית. בכך – קובע יעקב בלידשטיין בפתח ספרו המונח עתה לפנינו – לא חידש הרמב"ם חידוש של ממש, שכן כבר הקדימוהו בכך גאוני בבל ואף רבים מחכמי התלמוד. אלא שהרמב"ם עיצב את המצווה לפרטיה הרבה מעבר למה שעשו קודמיו, ובכך הוא "יוצר מסכת רעיונית-הלכתית". ביטוי ליצירה זו הוא השימוש העקבי של הרמב"ם במונחים "עבודה" ו"עבודה שבלב" בהגדרתו את התפילה.

דומה כי יותר מכל חכם אחר לפניו, כותב בלידשטיין, הרמב"ם הציג את התפילה התקנית כמערך ממוסד, יציב וסגור. בסקירת תולדות התפילה בישראל מתאר הרמב"ם את תהליך הקיבוע של הפרטים השונים: לשון התפילה, נוסחי התפילות, זמניהן, היחסים שבין תפילות הרשות לבין תפילות החובה ובין תפילות היחיד לבין תפילות הציבור ועוד. קיבוע זה התחולל, על פי הרמב"ם, מצד אחד – בידיהם של ראשוני תקופת הבית השני, עזרא ו"בית דינו", ומצד אחר – בידיהם של משקמי היישוב היהודי ביבנה, רבן גמליאל ובית דינו, אחרי החורבן. גם בכך אין הרמב"ם מחדש דבר שלא נשמע לפניו, אך יותר מקודמיו הוא מדגיש ומטעים את מקום של מרכיבי תפילת הקבע בדברי חז"ל.

לדעת המחבר מציג קיבוע זה את התפילה כמי שאינה צמודה לשום תופעה או חוויה, כי אם לעצם מעבר הזמן – למצע הקיומי-יסודי של החיים. בכך חוזר הרמב"ם אל רעיון קדום, הנובע מבית מדרשם של חז"ל ואשר את שורשיו נוכל למצוא כבר במקרא: הקירבה בין תפילה ועבודת הקורבנות במקדש. אלא שכידוע ניכר שוני ברור בין עמדתו של הרמב"ם כלפי תורת הקורבנות בכתביו ההלכתיים לבין העמדה המקבילה שלו ב"מורה נבוכים", ולא עוד אלא שהרמב"ם עצמו לא מיצה את הבעיה עד תום. על כן נכון לסכם ולומר, כדברי בלידשטיין, כי משמעותה של זיקת התפילה אל הקורבנות אינה ברורה כלל ועיקר. וכידוע, כבר בספרי המקרא עצמם ניכרים זה בצד זה מגמת המיסוד של תורת הקורבנות, ודחיקתם של אלה לשגרת הפולחן הדתי המאורגן מצד אחד, והמאבק נגד המגמה הממסדית, מאבק שבו לקחו חלק גדולי הנביאים, מצד אחר. הנביאים התריעו גם נגד יראת השמים הממוסדת שנהפכה ל"מצוות אנשים מלומדה" (ישעיהו כ"ט, יג). הרעיון של תפילת חובה קבועה, על פי נוסח מוכר, זמן קצוב, מקום מתוכנן מראש וכיוצא באלה, ואשר בה לוקחת כל העדה חלק בעת ובעונה אחת, היה לבטח לזרא בעיניהם של הנביאים, אילו נמצא בימיהם אדם מישראל שיעלה ברעתו.

יש לשער כי גם רובם של חכמי ישראל בימי הבית השני ובדורות שלאחריו היו מודעים לשוני בין התפילה ההולכת והמתגבשת בימיהם לבין תפילותיהם של אנשי המקרא. ואכן, היו בין החכמים כאלה שביטאו את התנגדותם למיסוד התפילה בני-סוח הדיק: "העושה תפילתו קבע אין תפילתו תחנו-נים", קבע רבי אליעזר בן הורקנוס במשנה, ובתלמוד היו שפירשו את דברי רבי אליעזר ביחס ל"מי שאינו יכול לחדש בה דבר". אבל בסופו של דבר גברה ידם של המחייבים את המיסוד, בעיקר נוכח הנסיבות ההיסטוריות הקשות שהביא עמו חורבן הבית השני, ועם המיסוד והקיבוע גברה גם המגמה התולה את הלכות התפילה ואת נוסחיהן של התפילות באישי המקרא ובסדרי הקורבנות שבמקדש.

האם היה הרמב"ם ער לשוני שבין התפילה המ-קראית לבין זו שהתקינו חז"ל ושבה הוא תומך בלא סייג? השאלה נרמזת אך אינה נדונה במלואה בספרו של בלידשטיין, חבל, שכן סוגיית התפילה היא דוגמה טובה במיוחד לתפישתו ה"חז"לית" המובה-קת של הרמב"ם, שבה הוא דבק גם במחיר הוויתור על העמדה המקראית. אכן הדיון בשאלה זו צריך להיערך בהקשר רחב יותר וכחלק מהעיסוק בהגותו של הרמב"ם ובהתייחסותו אל המקרא כשלעצמו ואל דרכם של חז"ל בהבנת המקרא. וכידוע אין הרמב"ם מרבה לצטט את המקרא בכתביו ההלכתי-ים. ואף על פי כן היה הספר יוצא נשכר אילו היה המחבר מרחיב את הדיון בבעיה זו ופותח כאן את הדיון בשאלת עמדתו של הרמב"ם נוכח המתח שבין פשוטו של מקרא ובין פרשנותם של חז"ל (ושל רוב חכמי ישראל בימי הביניים), שלעתים קרובות הופ-כת על פיהם את המקראות ובעיקר את רוחם של המקראות.

ברור שיציבותה של התפילה התקנית, שבה תמך הרמב"ם, המסורה בצורה המתפלל על פי התקן שקב-עו חכמים עלול לאבד את ערכה העמוק של התפי-לה ואת מטרתה העיקרית: יצירת הקשר העמוק שבין המתפלל לאלוהיו. והאמת, כבר בימיהם של התנאים ביבנה היה מי שחשש מפני אפשרות זו. הרמב"ם, שהיה ער לבעיה, פתר אותה חלקית בכך שהציב את הלכות תפילה בתוך "ספר אהבה", שהינו השני בארבעה עשר ספרי "היד החזקה". בהסבירו את מבנהו של החיבור כותב הרמב"ם כי ב"ספר אהבה" יכלול "כל המצוות שהם תדירות, שנצטווינו בהם כדי לאהוב המקום ולזכרו תמיד". דווקא התפי-לה התדירה המנוסחת כהלכתה, סבר הרמב"ם, היא שתביא את האדם לאהבת האל דרך קבע.

חולשתו של טיעון זה גלויה לעין. ועל כן מטעים הרמב"ם כי הקדמונים, יוצרי תפילות הקבע ומעצבי הלכותיהן המרובות, נאלצו לעשות כן עקב הידרד-רות היסטורית שפקדה את ישראל עם חורבן הבית הראשון, הגלות ואובדן המסורות הקדומות, ועם הפילוגים הרעיוניים של סוף תקופת הבית השני והדורות שלאחר החורבן. ואכן, צעדים מכריעים בעיצוב תפילות הקבע נעשו בידי אנשי כנסת הגדו-לה ובידי חכמי יבנה. הצגת תפילות הקבע כפרי רוחם של קדמונים, מסייעת לביסוסן של אלה ולבי-צור מעמדן כחובות שנמצאו בהם לא מעט אנשים מישראל אשר נטו לזלזל בתפילה, או לפחות במק-צת הלכותיה. שלום בארון טען בשעתו כי ניכרת השפעתה של הסביבה המוסלמית בהדגשת היתר של ערך התפילה הממוסדת, אצל הרמב"ם ואצל גאוני בבל שקדמו לו. ואילו חוה לצרוס-יפה מצבי-עה על השוני המהותי שבין תכני התפילה היהודית לבין אלה של התפילה המוסלמית, ודוחה את האפ-שרות כי מעמדה המוגבר של התפילה בכתבי רבנים שחיו בארצות האיסלאם, ובהם הרמב"ם, נגזר ממעמד התפילה באיסלאם.

לשאלת התהוותן של תפילות הקבע והלכותיהן, על פי משנת הרמב"ם מקדיש בלידשטיין את כל החלק הראשון, מתוך שלושת חלקי ספרו. החלק השני של הספר קרוי "על מהות הצורה", וכאן עוסק המחבר בהרחבה במושג "כוונה", שהוא ממושגי היס-וד של התפילה. הרמב"ם עצמו מונה חמישה דב-רים המעכבים את התפילה אף-על-פי שהגיע זמנה – ארבעה מאלה הם גורמים חיצוניים הקשורים בסביבה הפיסית של האדם או בגופו – והגורם החמישי המעכב את התפילה הנו כוונת הלב. הרמב"ם דן בהרחבה יחסית בטיבה של הכוונה, במ-גבלותיה ובדרך הנכונה להגיע אל הכוונה כדי שיו-כל האדם להתפלל כהגן. בלידשטיין מראה כאן את גישותיהם של מחברים שונים לעניין זה, בהן גם גישות שונות בדברי הרמב"ם עצמו במקומות שו-נים, ודן ארוכות במעמדה ההלכתי של הכוונה בת-פילה. המעיין בדברים ימצא כי למרות הדרישה הברורה לכוונת לבו של המתפלל, אין כאן אחידות מלאה ויש דירוג מסוים בין תפילות שונות, ואף בין התנהגויות הקשורות בתפילה כגון הנחת תפילין, באשר למידת הכוונה ההכרחית בהן.

משנתקדש נוסח התפילה ונוסחו כללי היסוד של הלכות התפילה, נקבע כי "כל המשנה ממטבע שטב-עו חכמים בברכות אינו אלא טועה", וכך נחסמה כמעט כליל דרכם על שינויים מן הנוסח המקובל ושל תוספות עליו. חסימה זו מגיעה לשיאה בימי הביניים עם הופעת חיבוריו של הרמב"ם, ובראשם חיבורו ההלכתי הגדול – משנה תורה. בהתאם לדב-רי התלמוד קבע הרמב"ם היכן ומתי רשאי המתפ-לל להוסיף דברים משלו, ובעיקר בקשות אישיות, היכן ומתי הדבר אסור. אלא שגם ההיתרים להוסיף על התפילה הסדורה וכן להוסיף "תפילות נדבה" שאינן כלולות במסכת תפילות החובה כלל ועיקר, אינם מקנים לעדת המתפללים ולשליח הציבור את הזכות לשלב בתפילה קטעי פיוטים.

בעיית מקומם של הפיוטים בתפילה היא סלע מחלוקת מוכר בין פוסקים ובעלי מנהגים שונים בימי הביניים, והרמב"ם נודע בהתנגדותו העקבית לפיוט בכלל ולשילובו בתפילה בפרט. בלידשטיין מראה כי בעיקרו של דבר מונה הרמב"ם שלוש תופעות הפוסלות את הפיוט מלהשתלב בגוף התפי-לה. א) הפיוט נאמר ב"משקל ובניגון", והדבר זה מסיח את דעתו של המתפלל מן התוכן, שהוא עיקר התפילה והוא הזוקק את כוונת הלב, אל הצורה; ב) הציבור מודע לכך שאמירת הפיוטים אינה מחייבת כגוף התפילה, והדבר מביא אנשים להסיח את דע-תם מן התפילה ואף לשוחח ביניהם שיחות חולין בעת התפילה – נהג שהרמב"ם נלחם בו בחריפות; ג) הפייטנים עצמם אינם תלמידי חכמים, והדבר היו-תם משוררים מחוננים אינו מתקן ליקויים מהותיים בכתביהם. הרי לא ייתכן לצרף אל התפילה קטעים מפוקפקים אף אם הללו מוצלחים ביותר מן הבחינה הספרותית.

חומרת יחסו של הרמב"ם אל הפייטנים ואל שי-לוב מפעלם בתפילה הסדורה, מביא אותו לקבוע כי בשילוב זה מעורבים כמה עבריינים: הפייטן עצמו, אומר הפיוטים והשומע אותם. ברורה איפוא עמדת הרמב"ם: ציבור המשלב פיוטים בתפילתו הוא ציבור עבריין, ולא ייפלא שעמדה זו הנחיתה על הפיוט מכה קשה. עם זאת, מציין בלידשטיין, ניכרת גם מתינות מסוימת של הרמב"ם בעניין זה: הוא אינו פוסל את התפילות והברכות אשר בהן שולבו פיו-טים ואינו מחייב את ה"חוטא" המשלב בתפילתו דברי פיוט לחזור ולהתפלל, כדרך שקבעה ההלכה לגבי אדם שלא יצא ידי חובתו. כמו כן התיר הרמב"ם, בלא חמדה, לומר פיוטים מסוימים, ובייחוד אותם שחיבר ר' סעדיה גאון. ומכל מקום קבע הרמב"ם כי אין ההתנגדות לפיוטים מצדיקה מחלו-קת בתוך ציבור המתפללים.

החלק השלישי של הספר עוסק בתפילת הציבור ובבית הכנסת. כאן מרחיב המחבר את הדיון בתקנה הידועה של הרמב"ם (שלא הצליחה להיקלט בפועל) בדבר ביטולה של התפילה הכפולה זו של כל היחידים בלחש, וזו של שליח הציבור בקול משסיי-מו היחידים את תפילתם. הרמב"ם הציע שכאשר מגיע הציבור אל תפילת העמידה, בתום הברכות שלאחר קריאת שמע, יפתח החזן בתפילת העמידה בקול. אותם מן הציבור המסוגלים לכך יצטרפו אליו בלחש, והאחרים יקשיבו לתפילתו ויענו אחריו אמן במקומות המתאימים. המחבר דן במעמדה של התק-נה, במקורותיה ובמידת התאמתה אל המנהג הקודם, וכן בתגובות להצעת הרמב"ם. הדיונים באישיותו של שליח הציבור הרצוי, בסדרי בית הכנסת ובמעמ-דו בקהילה חותמים את הספר.

הספר עשיר במקורות ובהערות מלומדות, אבל שיבוצם של אלה בסוף הכרך מונע מן המעיין ניצול יעיל של השפע המוגש לו כאן ביד רחבה. גם בגוף הספר ניכר לא פעם עומס המקשה על הקורא ומו-תיר אותו לעיתים כשהוא נבוך מול פרטים רבים אשר אינם מצטרפים לתמונה כוללת וברורה. ייתכן שהדבר נובע מאופיו של הנושא המורכב, ומן התחו-שה שהרמב"ם עצמו לא העמיד שיטה סדורה עד תום בכל הנוגע לאופי העיוני של התפילה. דווקא משום כך ניכר היעדרם של סיכומי ביניים בכמה מקומות בספר, ובולטים לטובה הסיכומים הבהירים המופיעים במקומות אחרים. מפתח המקורות בנוי כולו על דברי הרמב"ם רק על דבריו, חבל שלא שולבו במפתח גם המקורות הרבים שהועלו בספר מתוך חיבורים אחרים. מקצתם של אלה פורטו במפ-תח אישים ועניינים שבסוף הספר, אך מפתח זה בנוי ערכים מעטים מדי והוסיפים מדי. בערך המפתח "צי-בור", לדוגמה, צוינו כ-75 פרטים ואחריהם נוספה הפנייה: ראה גם "תפילת הציבור" (כ-50 פרטים), "שליח ציבור" (כ-80 פרטים). ספק אם עשויים ער-כי מפתח אלה להביא תועלת ממשית למעיין, ונוח לו לאדם שיקרא את הספר כולו משיידרש לכמאתיים וחמש ההפניות הללו, כל אחת לחוד.

ספרו של יעקב בלידשטיין קרוי "התפילה במשנתו ההלכתית של הרמב"ם", אך עניינו האמי-תי של המחבר אינו בהלכות התפילה כשלעצמן. נכון לומר כי הספר עוסק במהותה של התפילה ובתולדותיה, על פי משנתו ההלכתית של הרמב"ם. להלכות תפילה מקדיש הרמב"ם בספר משנה תורה שלושה עשר פרקים מלאים ועוד נספח נרחב המכיל את נוסח תפילות כל השנה – כעין סידור תפילה מרוכז. רוב החומר שבנספח ושבהלכות אלה אינו בא לביטוי כלשהו בספר, ובצדק, שכן בלידשטיין אינו דן בגופי ההלכות אלא בתפישתו של הרמב"ם את התפילה, כפי שהיא משתקפת בהלכות אלה. ולמען האמת יש להוסיף כי לא פעם פורץ המחבר את הגבולות המוצהרים של מקורותיו ומעלה קטעים קצרים וארוכים, בעיקר מספר מורה נבוכים, לצורך השלמת התמונה המלאה, וכך עוסק הספר למעשה במהותה של התפילה על פי משנתו הכוללת של הרמב"ם. הספר שלפנינו מצטרף אל ספרו הקודם של המחבר: "עקרונות מדיניים במשנת הרמב"ם", ואל מסכת ארוכה ובלתי נדלית של סיכומים, עיו-נים ומחקרים במשנתו של הרמב"ם לענפיה.

מקס ז'אקוב

מעשייה לחג המולד

תירגמה מצרפתית רוז קֶלֶר

היה היה פעם בפילדלפיה אדריכל או סוס: כמדומה, סוס יותר מאדריכל, וכך אמרו לו: "אתה מכיר את הקתדרלה של קֶלְן בנה קתדרלה והיה לקתדרלה של קֶלְן" אך מכיוון שלא הכיר את הקתדרלה של קֶלְן, ובכן, הוא הושם בבית האסורים. בבית האסורים התגלה אליו מלאך ואמר לו: "זולי פרנגו ולפרנגו על מה אתה מֵצֵר?" – נגזר עלי להיות כלוא בבית האסורים מפני שאינני מכיר את הקתדרלה של קֶלְן – מה שחסר לך כדי לבנות את הקתדרלה של קֶלְן הוא יין מן הריינוס, אבל הצג להם את התוכנית וכך תוכל לצאת לחופשי". נתן לו המלאך את התוכנית, הוא הציג אותה וכך עלה בידו לצאת לחופשי, אך את הקתדרלה לא עלה בידו לבנות לעולם מפני שלא מצא יין מן הריינוס בפילדלפיה, ומה ששלחו אליו היה יין צרפתי מבחיל מן המזל, ומכאן שלא עלה בידו לבנות את הקתדרלה של קֶלְן בפילדלפיה: מה שבנה הוא בית תפילה פרוטסטנטי מבחיל.

מעולם הספרות והאמנות / רות אלמוג

השנה של הנדקה בשומאדם

לפני עשרים שנה כתב פטר הנדקה הצעיר בפאריס סיפור על אוסטרי צעיר ושמו גרגור קוישניג, הגר ועובד בשגרירות וחש שהעולם בעצם רק מפריע לו. כשצעיר זה קורא בוקר אחד כותרת עיתון על מלחמה ממשמשת ובאה בקפריסין הוא חושב: "כמה מרגיז... איזו התערבות בחיים שלי".

היו מבקרים שראו בסיפור זה דיוקן עצמי, ושוב ושוב האשמו הנדקה בבריחה מן החיים ובנרקי-סיזם.

מאז 1989 הוא חי בשאוויל, לא הרחק מפאריס. כאן כתב את ספרו החדש "השנה שלי במפרץ שומאדם", שכותרת המשנה שלו "אגדה מן הזמן החדש".

המקום: פרברי פריסאי. הזמן: השנה 1997: לקראת סוף המאה. העלילה: אין. הנושא: בריאתו של ספר בשם "השנה שלי במפרץ שומאדם".

המספר הבדיוני הוא גיבור הסיפור שנזכר לעיל, גרגור קוי-שניג, באמצע שנות החמישים לחייו, שלאחר קריירה של משפ-טן נעשה לסופר. כאיש משפחה אין הוא מצליח במיוחד. אשתו אוהה הקאטאלאנית עוזבת אותו בשנית. היא אומרת לו שהוא אינו יכול לחלוק את רוחו העצים הר-טס העשבים עם איש זולת דרך ספר. בנו ולנטין כבר עזב את הבית. יושב הוא איפוא במפרצו, שנעשה לו "מפרץ היער" ו"מפרץ כל העולם", "מעבר לגבעות, בעורף עיר העולם", מקום שממנו ניתן לראות רק קצה מגדל אייפל.

כדי לכתוב הוא יוצא אל הר-בע. יום אחד כשכתב-היד כבר התקדם מאוד הוא פוגש בבית קפה על גשר מידבו את העורך הראשי של ההוצאה, שכבר שם הספר אינו נושא חן בעיניו, כי יש לשומאדם משמעות שלילית ומבהילה. העורך ידע שהקהל לא יאהב זאת. אבל הגיבור סבור שהפעם הרומאן לא יעסוק בעצמו והאושר מתברר לאחר קריאת כמה עמודים שלא מדובר אלא בעצמו הוא שואל איך זה אפשרי, הלא התבוננתי להיות כאן רק דמות שולית.

בין השאר מפגיש הנדקה את גיבורו עם סופר אחר, אף הוא מכר ותיק של קוראיו, פיליפ קי-בל מספרו "החוזה", הגוער בקו-ישניג: "מצוי אתה יכול לכתוב לכל היותר יומן על הטבע ועל האנשים שבכאן, אולי אפילו כרו-ניקה. אבל אפילו תבוא בעוד עשרים שנה או תשב עשרים שנה, שום דבר לא יקבל טמפו ולא יהיה ל"אגדה". או לא, אומר קוישניג.

האם זו ספרות פוסט מודרנית? שואל מבקר ה"שפיגל"? מה זה חשוב, הוא עונה, כשמדובר בפרוזה זה כה אינטנסיבית, כה רוויית מתח, כה מפתיעה ומאירה וכה יפה. זה סיפור גדול ורב פעמי על אמנות הסיפור.

Mein Jahr in der
Niemandsbucht
von Peter Handke
Suhrkamp verlag, 78 M

WE BUY BOOKS

Our firm is now forming for leading museums and institutions abroad, large collections of:

GERMAN BOOKS

Entire libraries and/or valuable single items bought

Absolutely highest prices paid.

Open daily 9-13.30. Tuesday, also 16-19.

M. POLLAK - ANTIQUARIAT (Est 1899)

Old books, original maps and prints

36 & 42 King George St. Tel-Aviv

Tel (03) 5286613, Fax (03) 297346

קח ורילוקס קומפורט

זוג משקפיים אחד לכל המטרות

עם עדשות רב-מוקדיות הטובות בעולם

Varilux Comfort

למרחק, לקריאה ולמרחקי הביניים.

ראייה ברורה בלי עיוותים וטישטוש.

מובטחת הסתגלות מהירה וקלה.

אופטיפלוס

ESSILOR

רמי סערי

התשוקה להיחבק בזרועות השמים

שירי "ספר החלומות של אלוהים" מצטיינים רובם ככולם בפשטות סגנונית, בניסוח בהיר וזך ובעיבוד מעולה. הם מעבירים בדייקנות את התשוקה להיחבק בזרועות השמים ואת הקול האובד במרחבי הלילה, קולה של נוכרייה בארץ החיים

ספר החלומות של אלוהים, מאת אלה בת-ציון, הוצאת אגודת הסופרים העבריים במדינת ישראל, סדרת מקור, 1994, 63 עמודים

אלה בת-ציון, שספריה הקודמים הופיעו תחת השם גבריאלה אלישע, מוסיפה לעסוק בחי-פוש אחרי האל ובכמיהה לאהבתו גם בספרה החדש, "ספר החלומות של אלוהים". נושאי השירים, סגנונם ומבניהם השתנו אך מעט בהשוואה לשירים שפירסמה המשוררת במשך עשרים השנים האחרו-נות, אולם דומה שבספר שיצא לאור השנה הגיע הקול הלירי של בת-ציון לשיא חדש של צלילות ועוצמה.

"ספר החלומות של אלוהים" הוא ספר ששמו מודה לכאורה על תוכנו, אולם רק שירים אחדים בספר אכן מתיימרים לתאר את חלומות האל. רוב השירים עוסקים בדרך זו או אחרת דווקא בחלומו-תיה של המחברת ובעולמה, ואם בספרה "הנשמה מילולית" (1980) כתבה בת-ציון "מקודם היו לי הגויות / ועכשיו אין לי" (עמ' 13), בא ספרה החדש ומוכיח, כי הגויותיה שבו אליה וכי במרוצת השנים היא אף למדה להציג אותן בפני הקורא באופן מוכך ומלוטש יותר מאשר בספריה הקודמים.

אחת התמות הבסיסיות המתגלות בספר באה לידי ביטוי בשם השיר "עובר עלי מסע דתי: אני מבקשת את יהוה". השיר בנוי כולו כתפילה של אדם חולה המבקש מאלוהיו מזור, ייעוד ואמונה יתרה. בעצם הביטוי "עובר עלי מסע דתי" הופכת בת-ציון את מעשיה, את חיפושה אחר האל ואת בקשתה ממנו, לפועל יוצא של לחץ חיצוני – המסע העובר עליה נושא קונוטציות של מכבש הדוחס, דורס ובועל. עמדה פסיבית מסוג זה, המאפיינת מיני-ות הדת, מופיעה כבר בראשית דרכה של המשוררת, בספר "בשפתיים בשפתי חושך לגוף" (1973): "דבי-בות מלאכים שכים עלי / אמרו לעד הסרם עלי" (עמ' 18).

הקישור בין מיניות לדת מוכר בספר פעמים רבות, ולרוב הוא נעשה באמצעות הדימוי או באי-חוד האקסטזה המינית עם האקסטזה הדתית: "אני רוקדת לך כמו דרוויש / התקרב תיגע תזדווג אתי / בדבקות דתית בלהט יצרים" (עמ' 26). קישור זה מקרב את אלה בת-ציון למשוררים אחרים בני ימינו, שכתיבתם עוסקת בשילוב של דת וארוטיקה, למשל לבנימין שבילי ב"שירי געגועים למכה", לסמדר הרצפלד ב"שושני הזמר" ולחוה פנחס-כהן ב"צבע בעיקר". התפקיד הנרטיבי שיש למתח כאמצעי להבעה עצמית דומה מאוד לזה המתואר בספרה של תרזה הקדושה "האחר". יחד עם זאת, ב"ספר החלומות של אלוהים" מבצבצת התשוקה לרוחניות כל רצון אחר, המשוררת מתוודה ללא כחל ושרק: "התבגרתי אתך" (עמ' 40), והנעצי הופך למופשט ומאבד את כוח המשיכה שלה: "השפה המתקבעת פושטת צורה ולובשת את עירומה המלא" (עמ' 59).

הבקשה להיות מסורה לאדוני מעידה על רצונה של המשוררת להילחם בספקות המכרסמים בלבה. השיר מהווה מפלט מהספקות, אבל בו בזמן הוא גם המבע שלהם: "גרש את השטן / מגופי / ובוא אתה לשכון" (עמ' 10), כותבת בת-ציון, ושורות אלה מקר-בן בתחושות, שאותן הביעה המשוררת כבר בספרה הראשון, "סבל מאושר של נעורים", ספר שנשמט משום מה מרשימת קובצי-השירה הקודמים המובאת בספר הנוכחי: "אלוהים נתן לי תופש / שירים כפו עלי רצוני" (עמ' 35).

קרבתה המיוסרת של בת-ציון אל אלוהים אינה נובעת אך ורק ממאבקיה ברע ובאפל, ותפישתיה ביחס לקשר שבין האדם לאלוהיו מתקשרות בנקל לכתוב בתנ"ך ובברית החדשה, למיסטיקה הקבלית ואפילו לאיסלאם הסופי. בבסיסן של תפישות אלה קיימת בדרך כלל הנהייה אחר הוויה המזככת והמ-טהרת. נהייה זו וכן הכמיהה לחזיונות ולמראות אפוקליפטיים הן הגורמות למשוררת לרצות להתוו-דע עם רועה הצאן שהפך למלך ועם בן הנגר שנפת-חו לו השמים. ככל הנראה לא העונג האינטלקטואלי שבקריאה, אלא דווקא הרצון לחוות הארה הוא המביא את בת-ציון לתהות על אופי חלומותיו של אלוהים. רצון זה גם מקרב אותה לנצרות, לצורך להתמקד במציאות גאולה לנפש ולא לעיסוק בלמדנות לשם פלפול ולשם שמים: "אני מבקשת להישאר ולחוש את הזוהר המרווח" (עמ' 44).

יסודות נוצריים מופיעים ברבים משירי הספר – בת-ציון מוכירה את הגלילי, את רוח הקודש ואת הבן האובד: היא כותבת על לב חדש ועל שיר חדש, ודבר הברית הסתומה בין האל לבינה מרמז על הברית החדשה (עמ' 15). באחדים מן השירים המד-בר הוא האל, בשירים אחרים מדברת המשוררת: על כל פנים, בין השניים לא נוצר דרישית, ועל המשור-רת נגזרת בדידות קיומית. בדידות זאת היא המקור לספקנות המשוררת ביחס לקיום האל (..."ואם אכן קול אלוהים נשמע / או שמא מן הבדידות בריתי את קולי", (עמ' 8) וגם מקור הצורך שלה להוסיף ולחפש את האל על אף היותה מודעת לכך, ש"במשו של דבר ותמיד תישאר לי הבדידות" (שם).

כיסופיה של המשוררת לאל הם כיסופים אל הלא-נודע, ולא בכדי מתחילה המשוררת במצוקתה להתנבא ולחפש נחמה בעתיד לקרות: "וכשאהיה קדושה כמו משה בסיני /... יבואני רחמיך האחיד" (עמ' 9). אמירתה של בת-ציון והשימוש בזמן עתיד לאורך כל השיר והמיוחד בצורה "אהיה" מעידים, שהמשוררת חשה צורך בלידה מחודשת, בגלגול נוסף או בהיוולדותה מחדש, שכן גם אם גופה חי, משהו בשורש נשמתה מת זה כבר. בתפילה המתמש-כת שהיא חווה אין לה אלא לבקש את "הד המענה של האל ההווי" (עמ' 17) ולהתנבא. שורות רבות בספר מזכירות את דבריהן של קוסמות, מכשפות, מעלות באוב ומגידות עתידות: "דף י"ח בספר ההול-מה / את אצורת בגופך אהבה גדולה" (עמ' 27).

המסבר לניסיון האובססיבי לתפוש את האלוהות, להגיע לתיקון הנפש ולפענח את החלומות השמי-מיים טמון במצוקתיה של המשוררת. "אך אני אי-ברותי דבר ויש לי דיבוק למצאו", כותבת בת-ציון (עמ' 29) ומכנה את עצמה "ממלכה קטנה שסודיה שובשו" (עמ' 43) ו"מקום של התגגשות" (עמ' 48). ציורי גן העדן החוזרים ונשנים ברבים מהשירים בבליסים דווקא את אובדנו של הגן ואת נוכחות האש המאכלת, וניכר במשוררת, שהעיסוק בדברים גדולים כחלומות האל מרחיק אותה מהיומיום ומ-עוגמת החיים.

שיריה של בת-ציון מקסימים בין השאר בגלל העוצמה הרבה שיש בהם. חלק מהותי מעוצמה זאת הינו האלימות העצורה בנפש המשוררת ובמלותיה. אלימות זו מתפרצת לפעמים, וגם אם לכאורה מדו-בר באלימות חיצונית, הרי שלמעשה יש כאן ביטוי לתהליכים פנימיים המתרחשים בגוף ובנפש. אחד הטובים בשירי הספר, "התפוח התפוצץ לי ביד" (עמ' 60) עוסק בפתיחות בשילוב העוצמה והאלימות. התפוח, כמו הרימון, הוא סמל גיסא סמל ארוטי, אך מאידך גיסא הוא מגלם אלימות ("תפוח רס", "התפוח המכבי" וכדומה). אצל בת-ציון התפוח הוא משכבה של האהבה, וכשהאהבה יולדת מפלצת, מתפוצץ התפוח ביד, והלב אף הוא מתפוצץ תרמוב הדוחקה שניסתה לעטות על עצמה פסטורליות גוהלת כ-ישר לון חרוץ, והשיר תוסף את הטיוס המצורע של המשוררת, עד שהשקט חוזר.

רוב שירי הספר מתרחקים במכוון מסוגים מינו-ריים, וציפוריה החדות של המלודרמטיות מבצב-צות גם מבעד לעולם החלומי שהצליחה המשוררת לבדות. כמיהתה של בת-ציון למוות אינה מוטלת בספק, והיא אכן יוצרת רושם אמין – מקורה בחוויית ההיטמעות, בדחף הרס עצמי ובתחושה של הסתר-סי-פוק. כמיהה זו באה לידי ביטוי גם בספרה הקודם של המשוררת: "איך האין מושך אותי / וגם מטיל עלי מורא" ("הסראה", עמ' 36), וב"ספר החלומות של אלוהים" הופכת הכמיהה לשאיפה ממשית: "אני שואפת אל המוות שלי" (עמ' 46).

אף-על-פי-כן השתרבבו לספר קטעים, שבהם לב-סיקות המלודרמטית של בת-ציון אין שום כיסוי, וריח של כ"ל יוכרני עולה מדבריה, כאשר היא נותנת הוראות, מה לעשות בה אחרי שתקבל עליה אחריות לגדולה בדרך מיוחדת במינה: "זכפעם הב-אה שאקפוץ שלושים מטר מגג של מלון..." ו"הכי הצלחתי לאיין את עצמי" (עמ' 44). משוררת מצוי-נת כאלה בת-ציון היתה בהחלט יכולה לוותר על השמאלץ הראוותני, ולזכותה ייאמר, שהמגיע לכ-תיבה הזאת גם הוא כלול בטקסט: "אין לי כוח פנימי למות", מודה בת-ציון (עמ' 56), ומכיוון שכך הם פנ-יהדרבים, הרי שהעיסוק במוות אינו יכול להתר-חש בשלב זה אלא בתחום הפנטסיה, בספר ההול-מות.

"ספר החלומות של אלוהים" הוא גם יומן התגבו-רותה של המחברת וקורות הסתגרותה בעולמה הפ-נימי. פרישותה מרצון מעולם האדם גרמה לה להזדהות עם עולם החי הצומח יותר מאשר עם בני-מינה, ואחרי שהפכה את עצמה לזרע של פרי ולחיה, היא קוראת לשועלים ולזאבים של המקומות השוממים לבוא ולהתייחד עמה (עמ' 45). הספר כולל אף שירים ארספראסיים, וי"ש בו עיסוק אינט-נסיבי בלשון, בבניינים המחוקקים משורשיהם (עמ' 43) ובמלים ותוכות המשקפות נאמנה את המשמע.

האמירות הלירית שבספר מופיעות במיסבן בכי-נ-יטקססים, בשירים ששורותיהם ספורות, וציורי הלשון שלה הם דימויים מקוריים וחדשניים. כמו בשאר ספריה הסימוש בסימני פיסוק מועט מאוד, אבל הדבר אינו מקשה על הקריאה. אין בשירים חריזה, אולם יש בהם הקפדה רבה על הטעמת המי-לים ועל המוסיקה העדינה של המשפטים. שירי "ספר החלומות של אלוהים" מצטיינים רובם ככולם בפשטות סגנונית, בניסוח בהיר וזך ובעיבוד מעולה. הם מעבירים ברגישות ובדייקנות את התשוקה להיחבק בזרועות השמים ואת הקול האובד במרחבי הלילה, קולה של נוכרייה בארץ החיים.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דיילות מכירה מנוסות

המחפשות עבודה קבועה ומעניינת בבתי מרקחת ובסופר-פארמים לקידום מוצרי בריאות של חברה ידועה. באזורים: ר"ג, ת"א, פ"ת, ראשל"צ, רעננה וחיפה
03-5610080

ביה"ס לאיפור קבוע
לידיה לאופר
03-6917481

בי"ס מס' 1 בארץ (14 שנות נסיון)
לימודי מקצוע משתלם
ערכת עבודה
2,600 ש"ח + מע"מ
קורס חינם
24 תשלומים בכרטיסי אשראי

להרצליה/נתניה
ללשכת מודיעין, בוגרים/ות אחרי צבא + אנגלית + ידיעת הארץ, למשמרות (לא מתאים לסטודנטים/ות) 09-626455/6, 09-953931

סטודנטים
או בוגרי צבא, לעבודה בטלפון מלאה. 03-5374579, 03-5055368

תנאים טובים
לבעלי רכב/טוסטוס, מנוסה, 03-9304025, 03-5374579, 03-585538

לר"ג הבורסה
אנשי/ות שיווק, לפרוייקט פרסומי ארציה 03-5377285

למסעדות ברחובות
עובדי דלפק, עובדי מטבח ומלצרים 03-7517553

למשרד מרינג
ספק/ית אקספורט מנוסה + ידע במחשב, למשרה חלקית. 03-295706/7, 03-5036885/6, 03-9663917, 03-9347480, 09-974218

לטלטליפ
דרושים/ות מורים/ות בשבתות, חיילים/ות משוחררים/ות וסטודנטים/יות, מראשל"צ והסביבה, למשרה חלקית בטלפון, בשעות אחה"צ והערב 03-9640707

לחברה גדולה
דרושה מנהלת מחלקת שירות, תנאים מצויינים למתאימה 03-7519161/2 לנורד

עד 50 ש"ח
לשעה למעוך טלמרקטינג קיים, אפשרי גם בשעות הערב, ניסיון ויכולת מכירה 03-7519162 דלית

מוקד לילה
מנוסה/ה, להשמירה + רשיון בהיגה 24 03-5171051 שעות

בום גדול!
עבודה מעניינת למפעל קיבוצי הגדול בישראל, דרושים נציגים למגזר הציבורי, העסקי והפרטי. 03-6131688

גילת רשתות לוויין מפתחת ומייצרת מוצרים עתירי ידע לשתות תקשורת באמצעות לוויין. אנו מציעים עבודה מעניינת ומלאת אתגרים מקצועיים לכח אדם מעולה:

מזכירי/ות חברה

- עצמאי/ת, בעל/ת יוזמה
- ייצוגי/ת
- אנגלית - חובה
- נכונות לעבודה באומנות עם אפשרויות קידום

שעות עבודה:
משרה מס. 1: 8:00-17:30
משרה מס. 2: 1300-22:00
גמישות בשעת התחלה
מתאים גם לסטודנטים/יות.

עובד/ת כללי/ת

לעבודות שונות בתוך החברה ושליחויות עם רכב
- בעל/ת חוש טכני "ידיים טובות"
- רשיון נהיגה
- נסיון בעבודות אחזקה - יתרון

קורות חיים לשלוח אל: ת.ד. 13300, ת"א 61131 או פקס: 03-6487429 לידי ליאת לור
- סודיות מובטחת -

גילת
רשתות לוויין

מורפורלס
שיווק וקידום מכירות
נשים באזור
כושר שכנוע
למבצע מוצרי קוסמטיקה ברשתות השיווק
קורס לאיזור המרכז
עבודה קבועה
בחורים/ות לטלמרקטינג
גיל 22 עד 28
איזור ת"א 13:00-17:00
איזור ב"ב 16:30-21:30
שכר 11 ש"ח לשעה
בחורים/ות
גיל 22 עד 30
לעבודה במשמרות
* במכירות * לסיור לחווה
בעלי/ות הבעת שירות גבוהה
עבודה קבועה
הבונים 7 רמת-גן
טל: 03-7522474

להפצת עלונים
13 ש"ח לשעה, רכב/אופנוע. 03-371942

לטלמרקטינג
בעלי טלפונים/יות וסוכנים/ות, לפגישות מתאמות. 03-5497665/8 מיידי

המכללה לסחר בינלאומי
03-5101026
משכת הרשמה לקורסים
1. יבוא ייצוא
2. אנגלית עסקית
3. פקידים רישויים
4. שיווק בינלאומי
אפשרות השמה בעבודה

לת"א
קופאיות + נסיון, ב"ב משמרות, תנאים מעולים. 03-9348481

קורן זהב - עובדים בשבילך
דרוש/ה
לחברה גדולה
מרכזני מעליות
טכנאי מיזוג אוויר
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

קורן זהב - עובדים בשבילך
להתקנות תקשורת
צעירים + רקע טכני
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

דרושים/ות
צעירים/ות מגיל 21
למכירות
שכר גבוה+תנאים
03-6957240

לרשת הדואר
סטודנטים
תושבי פ"ת
בעלי רשיון לקטנוע
שעות עבודה אחה"צ - שעות גמישות, מינימום 20 ש"ח לשעת עבודה.
03-9342208

ל"סופרמרקט"
פתח תקוה, עובדי/ות דלפק, שליחים/ות, מגיל 16. 03-9385083, 03-9349341

מקדים
לרישום דוחות, עבודה רגילה * שכר טוב 03-6721339

להנדסה
במזנון מהירה, נסיון לא הכרחי, אנגלית חובה. 03-5529386

לקבלן שיפוצים
עובדים ניסיונים עם - בלי נסיון. 03-5193583

מפרסמות וקריבוטיקות
למפעל חשמבת קליפ, עם/בלי מסיכה, 20,000-25,000 ש"ח לחודש + מגורים. 03-5224959

מקדות קבלה
למועדון ספורט + רקע במכשוב + נסיון במכירות. 03-5236555

קורן זהב - עובדים בשבילך
ללקוחותינו באזור המרכז דרושים/ות
- מלגזנים
- מגהי ג'
- מסגרים
- רתכים
- חורטים
- מפעילי C.N.C
- עובדי ייצור
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

מיידי
סטודנטים/יות, לעבודה קבועה, שעות אחה"צ. 03-6044014, 03-5442874

להפצת עיתונים
בנושה, ביום ו' + רכב, עבודה קבועה. 03-6888106

דרושים/ות
* עובדי/ות מחסן
* נהגי חלוקה
לעבודה קבועה
08-9336079

מיידי
למבצעי פרסום מיוחדים, מפקחים/ות, רכב/אופנוע חובה. 03-6888108

אינסטלטורים
לעבודה בקבלנות בתל אביב
לתקופה של שנה
רכב חובה
06-724307 בוקר
06-721462 ערב

רכז/ת ארגון
לעמותת מג"ס, לחצי משרה, קורות חיים והמלצות לת.ד. 8016, ת"א

להב' קוסמטיקה
בינלאומית, דרושות נשים בעלות יוזמה, לעבודה רווחית ומהנה, בתנאים מצויינים 03-6830154

מרכיב מבני מנוסה
ביזוד אלקטרוני ובחיווט פשוט. 03-5374579, 03-9304025

לא מקצועיים
הכשרה במקום, 12 ש"ח + נסיעות. 03-5611012

לעיתון "הארץ"
דרוש/ה
מחלק/ת עתונים
לשעות הבוקר המוקדמות
בין השעות 03.30-06.30
בעל רכב חובה
נא לפנות בימים... לטל' 02-254245

סטודנטים/ות
לעבודה במשמרות, באזור המרכז. 03-5621077

דרושים:
למוקד ציבורי, פועלים/ות לבוקר/לילה, חורים/ות לבוקר, מגיל 18 ומעלה, 03-295706/7 "תיגבור" 03-9305147, 03-5036885/6, 03-9677403

דרושים/ות
למעוניינים בתפקיד בתול הדרכה, בשבתי צמפים בנושה. 03-384314, 050-343021

להפצת עלונים
בתיבות הדואר, מינימום 12 ש"ח לשעה, רכב/אופנוע חובה. 03-6888106

מוקם גוף
ליצירת תעסוקה לאנשי מקצוע מגיל 45, קורות חיים ת.ד. 1169, הוד השרון 45111

עבודת שמירה
רקע בחשמל/גיל עד 35. 03-6721339

רוצה לגור לחו"ל?
ב"עמית" למלונאי מציעים לך הכשרה חינם, עבודה, שכר הגון וטיסה לחו"ל. אבי 03-5235042

מקדמים/ות
לעבודה במשמרות, לסטודנטים/ות, "השמירה" 03-5171051

אחיות

דרושים/ות
אחים/יות
מוסמכים/ות
לעבודה בבתי-ספר
בעיר חולון
נא לפנות ללשכת הבריאות
המחוזית תל-אביב
טלפון: 03-5634703

לעבודה מרתקת בבי"ס
דרושות
אחיות
מוסמכות ומעשיות
תנאים מצויינים
טל' 03-5229910

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
סוג 3
מדופלם
עצמאי/ת
לפנות בצירוף קורות חיים בכתב לת.ד. 30546 ת"א משרה מס' 777

לבעלות טלמרקטינג
גברים ונשים
מגיל גיל 25
נסיון קודם
במכירות - הכרחי
03-6393531

אנשי אחזקה

מכונאי/מסגר
אחזקה + ניסיון בפנאומטיקה ובקירים. 03-5371075, 03-9304025, 03-5039374

אינסטלטורים

עובדי ביטוח

גזירה ותפירה

עובדי גינון

דפוס

הנהלת חשבונות

למוסד ציבורי-ממשלתי
טכנאי/ת + נסיון, למשרה חלקית וקבועה. 03-5036885/6, 03-295706/7, 03-9347480, 03-9663917

קורן זהב - עובדים בשבילך
מנהל/ת חשבונות
סוג 3 / מדופלם + נסיון
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות מנוסה
בעלת נסיון בפיננסית
למשרה מלאה
6 ימים בשבוע
נא לשלוח קורות חיים +המלצות בפקס 6818748

מנהל/ת חשבונות
למשרד כספים
סוג 2-3
03-5178361

SMS ELECTRONICS
לחברת אלקטרוניקה
מנהל/ת חשבונות
לחצי משרה
צעיר עם ידע באנגלית.
רכב חובה.

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
למשרה מלאה
סוג 2-3
לפרטים 08-407870/1

מנהח"ש
דרגה 3
שליטה טובה בחשבשבת
קורות חיים
לבנים 34
ק.שאול רמה"ש

לחברה בפ"ת
מנה"ח
סוג 2-3
מנוסה-משרה מלאה
03-9342208

טכנאים הנדסאים

חרטים מסגרים

חשמל אלקטרוניקה

צעירים/ות יוצאי צבא
(אפשרות ללא נסיון)
אלקטרונאים/ות
מפטי"ם/ות
והשמלאים/ות
לעבודה מעניינת בגוש-דן
מיידית. טל: 03-7522477

אלקטרונאי
עם רקע ב-P.C
ליאיר 03-6721339

מלחים/ה מנוסה
בוגר/ת קורס מסוד, להלחמות + ידע בזיהוי רכבים. 03-6393285/6, 03-9304025

דרוש/ה גובה
בעל ידע בהנה"ח והפעלת מחשב ומבות לעבודה מאומצת, מעבר לשעות המקובלות, לפנות מיום א' לדורונה בטלפון: 03-6382061 או קורות חיים בפקס: 03-384291

דרושים
לחברת הייטק בפתח תקווה, בעלי/ות ניסיון למשמרות: מלוחים/ות, אלקטרונאים/ות, מבקרים/ות ויזואליים/ות, מרכיבים/ות מבנים/ות, אחראי/ת משמרת שניה + נסיון באלקטרוניקה: "תיגבור" המלך ג'ורג' 83, תל-אביב 03-9305147, 03-297840, 08-563990, 09-953931, 9677403, 03-5036885/6, 08-361060, 03

לאדריכל עקיבא לומניץ
דרושים
אדריכל/ית
הנדסאי/ת
מנוסים בתב"ע
נא לפקסס 09-580245
או לכתוב לת.ד. 9546
כפר שמריהו 46910

עובדי מחשב

לעבודה במשרד ממשלתי
בעלי רקע במחשבים
עד 30
תנאים מעולים
03-6393176

המכללה
ללימוד אוטוקד
קורס AUTOCAD 12
פתיחה 19.12.94
+בונוס עדכון לגירסה 13
3D + SOLID
פתיחה 11.12.94
טל: 03-6721940

דרושים
מהנדסים והנדסאי בניין
לתאום ופיקוח
על פרוייקט בלוד
טל' 09-547183
09-521828

מורה
בגליון אלקטרוני "אקסל" או "קואטרופרו", מתאים לחיילי צבא. 03-6737181

קורן זהב - עובדים בשבילך
מהנדס בנייה כימאי
- נסיון בתחום הפלימרים + ממברנות
- ידיעת אנגלית + עתמלילים רצוי
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

למשרד אדריכלים
דרושים/ות
אדריכל/ית
הנדסאי/ת
נסיון באוטוקאד
טלפון 03-5232867

לתחזוקת מיכון משרדי
טכנאי
בעל נסיון+רשיון נהיגה
03-9244956

למשרד אדריכלים
ברמת השרון, דרוש/ה אדריכל/ית + ידע באוטוקד. 03-5402190

מקבל עבודות שרטוט ותכנון מכני
שרטוטי הרכבה ואינסטלציה
הכנת תיק מוצר+עץ מוצר
תיבים תלת מימד,
AUTOCAD-12 כולל
03-9648891

למשרד מהנדסי קונסטרוקציה
דרוש/ה
טכנאי/ת-הנדסאי/ת
* לעבודות שירטוט קונסטרוקציה, בטון ופלדה
* נסיון שנתיים לפחות בארץ
לפנות בימים א-ה
לטלפון: 03-5225144

מהנדס/הנדסאי בניין
לעבודות פיקוח באזור השרון. 03-5405158

לעולם המזגנים
דרושים
מתקינים מקצועיים
מיני מרכזי ומפוצלים
טל: 03-9349077
050-259483

אדריכל/הנדסאי
מנוסה, תנאים מפליגים למתאימים. 03-6812027

קורן זהב - עובדים בשבילך
לחברה צעירה ומתפתחת
טכנאי שירות
- רקע באלקטרוניקה רצוי
- רשיון נהיגה - חובה
(המתאים יקבל רכב)
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

עובדי מוסך

קורן זהב - עובדים בשבילך
הנדסאי מכונות/ תעשיה וניהול
- נסיון בתפ"י
- רקע בתחום המתכת
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

מיידי!
מכונאי/ת דיזל, חובה רשיון ג' + ידע בהידראוליקה ומסגרות, "תיגבור" 03-297840, 03-9305147, 09-953931, 03-5036885/6, 03-9677403, 09-626455/6

יהלומים וצורפים

ל"מז - חן"
משבצים וצורפים מנוסים, תנאים טובים. 03-6817711 לאליעזר

מהנדסים אדריכלים

ל"מז - חן" מלטשים
משבצים באבני חן לשלייפים, למנוסים תנאים טובים. 03-6817711

דוגמניות צילום

קוסמטיקאיות

מוכרים/ות קופאים/ות

מכירות
+ קופאיות מנוסות, לרשת הנויות. 03-5371498, 03-5039374, 03-9311859

לרשת הנויות
חולצות FOX, דרושות מוכרות מנוסות, להנויות ברשת בבנינים, ראשל"צ, רחובות, ת"א. 03-6189477

ל"קמפוס" רעננה
מנהלת חנות + המלצות + מוכרת מנוסה. 09-913601

לממטבל בירושלים
מנהל/ת חנות בעל/ת נסיון באופנה, למשרה מלאה. אורית 03-6814424

מזכירות

דרושה מזכירה
ידע במחשב והנהח"ש + המלצות ונסיון. 03-5229910

קורות לחשב
בוגרת כלכלה/תעו"נ, מפ"ת. 03-5252583, 03-9313345

קל קל
משרדי כח אדם במס
למשרדנו בת"א
מזכירה
למשרה מלאה
אינטלגנטית עברית/אנגלית
טל' 03-5286111

לחברת HI-TECH בשרון
דרושות
מזכירה
מדפיסה
עם נסיון בהדפסה עברית-אנגלית
אפשרי משרה חלקית
לת.ד. 611 הוד השרון 45105

קורן זהב - עובדים בשבילך
דרוש/ה
מזכיר/ה בכיר/ה
אנגלית ברמת שפת אם
+שפה אירופאית נוספת יתרון
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

לחברה דינמית
במרכז ת"א
מזכירה
קלדנית
כישורים דרושים:
השכלה תיכונית לפחות
קלדנות ברמה טובה מאוד
נכונות לעבודה בשעות אחה"צ/ערב פעם בשבוע
חריצות, דייקנות ומסודרות
נא לפנות לטל. 03-5104010

מזכירה
לארגון בתנועת העבודה, תרגום מאנגלית לעברית. 03-5234253

לחב' קוסמטיקה בינלאומית
סוכנים/ות מכירות
ודיילות יופי
רווחים גבוהים + קידום
ללא השקעה כספית
טל' 03-9313434

מחפש
אתגר?
קריירה? שינוי?
תוספת הכנסה?
עצמאות?
03-5271619

להבחרת מכירות
רכיבי אלקטרוניקה ברעננה, אחראית + אנגלית. 04-534563/4

לחב' עוד מהנדסים
דרוש/ה
מזכירה
לניהול משרד, נסיון של 5 שנים,
וידע בהפעלת מעבד תמלילים.
לפנות בכתב לת.ד. 2202 הרצליה 46120

NETVISION

Commercial Internet Provider

נטוויזן מציעה לך להצטרף לחברת START-UP צעירה ודינאמית, מלאת אתגרים, ובעלת טכנולוגיה וידע בתקשורת מהמתקדמות בעולם.

לנטוויזן חברת הבת של NetManage הממוקמת במרכז תעשיות מדע - מת"ם חיפה

דרושים/ות

איש/אשת תמיכה טכנית

- רקע טכני נרחב ב- WINDOWS ובסביבת תקשורת TCP/IP
- נסיון מוכח בעבודת תמיכה מול לקוחות
- יכולת לימוד ועבודה בצוות
- יתרון לבעלי ידע בתחומים הבאים:

●MAC ●MODEMS ●CISCO ●UNIX

- עדיפות לבעלי השכלה פורמלית מתאימה

איש/אשת מכירות

לתפקיד עם אתגר וקידום אישי בתחום תקשורת מחשבים

- נסיון מוכח במכירות
- רקע והבנה בתקשורת מחשבים - יתרון
- רצויה ידיעה טובה של השפה האנגלית

טכנאי/ת מערכות

- ידיעה מעמיקה במערכות PC ו- WINDOWS
- יכולת פתרון בעיות בתחום SW/HW
- הכרת מערכת תקשורת NOVELL
- יתרון למועמדים בעלי ידע בסביבת-תקשורת TCP/IP, רשת INTERNET ומערכות UNIX

לפנות לנטוויזן בע"מ סוכנות דואר מת"מ חיפה, 31905

E-MAIL:info@netvision.net.il 04-550122 פקס:

TOP תכנון ופיתוח הנדסה בע"מ

לרגל הרחבת היקף פעילותנו בפרויקטים הנדסיים, למשרדנו בחיפה דרושים/ות:

מהנדס/ת אזרחי בכיר/ה

בוגר/ת טכניון, לפחות 10 שנים נסיון בתכנון קונסטרוקציות בתעשיה התהליכית, כולל נסיון בניהול צוות עובדים ועבודה עם תוכנות מתאימות.

מהנדס/ת כימיה / מכונות בכיר/ה

בוגר/ת טכניון להנדסת כימיה.
בעל/ת נסיון למעלה מ-10 שנים בתעשיה התהליכית.

מתכנן/ת צנרת בכיר/ה

בעל/ת נסיון בתעשיה התהליכית, כולל הכרת התקנים בתעשיה הנ"ל

מהנדס/ת מכונות בכיר/ה

בוגר/ת טכניון, בעל/ת נסיון למעלה מ-10 שנים
בתכנון ציוד לתעשיה התהליכית ובפטרוכימיה

תנאים טובים למתאימים/ות

סודיות מובטחת

לפנות לת.ד. 25162, חיפה 31250

עמישב

חב' לשמירה ולאבטחה בע"מ

לעבודה במשמרות בנתב"ג

מאבטחים/שומרים

- יוצא צבא פרופיל 72 ומעלה
- 15 ש"ח לשעה
- תנאים מעולים+כלכלה

פקחי מוניות

- 12 שנות לימוד
- פרופיל 72
- אנגלית ברמה טובה
- מגורים בגוש - דן
- 14 ש"ח לשעה+ כלכלה

03-9731575/585 נתב"ג

לביה"ס הארצי להנדסאים מבוגרים

דרושים/ות

מהנדסים/ות

להוראה, הדרכה, והנחיית פרויקטים בתחומים:

■ חשמל ■ אלקטרוניקה ■ מחשבים ■ תעשיה וניהול ■ בניין ■ אדריכלות ■ כלכלה ■ שיווק ■ אבטחת איכות

לפנות בכתב להנהלת ביה"ס הארצי להנדסאים מבוגרים, קרית הטכניון חיפה. מיקוד 32000.

פוטנציאל

כח אדם

רכז/ת כח אדם / משרדית לסניף

- נסיון בתחום - תנאי
- השכלה דלונטית
- עד גיל 30
- תנאים מצוינים למתאים/ה

רח' דיזנגוף 288 ת"א
טל: 03-6044014, 5442874

למפעל מצליח דרוש/ה

טכנולוג[ית] / מהנדס[ת] מזון

1. לאגף הייצור - נסיון של שנתיים ומעלה בתעשיית המזון.
2. למעבדת הפיתוח - נסיון לא הכרחי

חבר 04-677439 פקס 04-677453

לחברה מסחרית בתחום התקשורת

דרוש/ה

פקידה למחלקה הגרפית

דרישות התפקיד:

- * עבודה תחת לחץ
- * מסור/ה ואחראי/ת
- * המשרה חלקית בשעות בלתי שגרתיות

לפנות מיום א לטלפון: 03-377091

השמה
הילה
תחום יעוץ למשאבי אנוש בע"מ

לחברה ארצית מובילה בתחומה לעבודה באזור המרכז

דרוש/ה

אחראי/ת לתפעול מחסנים

- ★ ידע בניהול מתקדם של מחסנים
- ★ נסיון רלוונטי קודם
- ★ רקע בעבודה עם מחשב
- ★ ראש פתוח, תקשורת בינאישית טובה.
- ★ יכולת ארגון, תאום וכושר התמדה

נא להפנות קו"ח בכתב-יד לת.ד. 51888 ת"א 67132 בציון משרה מס' 100

-רק פניות מתאימות תענינה-

הטכניון

המכון הטכנולוגי לישראל

דובר/ת הטכניון

מה/37

תאור התפקיד:
פיתוח קשרים ויצירת ערוץ של אמצעי התקשורת בארץ ובחו"ל בטכניון. איסוף מידע מתוך הטכניון, כתיבתו והפצתו לתקשורת. הכנת מידע שוטף על הטכניון לאגודות ידידי הטכניון בחו"ל.

הכישורים הדרושים:
השכלה אקדמית.
ידיעת השפות אנגלית ועברית על בוריין.
ידיעת שפת נוספת - יתרון.
יכולת כתיבה עצמאית בעברית ובאנגלית.
נסיון בתחום הפרסום וקשרי ציבור.
נסיון בעבודה עתונאית.
ידע ונסיון בעבודה עם מחשב.
יכולת לעבוד תחת לחץ ובעבודת צוות.
נכונות לעבודה בשעות בלתי שגרתיות.

מועמדים/ות מתאימים/ות העונים/ות לדרישות יפנו בכתב, בציון קורות חיים, נסיון קודם, שמות ממליצים ומספר המשרה עד יום 11.12.94 אל: אגף כח אדם, קרית הטכניון, חיפה 32000.

● לחברת קוסמטיקה מובילה דרושה טלפנית/טלמרקטינג

קשרים במשרדים!!!

שכר גבוה! בסיס פיקס לתל, ב"שרותים המסורים", מלאה/חלקית, רשיון לשל, 03-5468372

ב-8000 ש"ח ויותר

לשליחים מקצועיים בעלי נסיון של שנתיים ומעלה באיזור השרון. 03-588020

דיילות/מדריכות

ברשתות, בכל הארץ, גמיש ומשתלם. 03-6812190

דרושים

שלומית לבן וספה

★ שכר טוב ★ כרטיס טיסה לאמריקה ★ אוכל
03-5763939

ביפר ביוטי

בישול ארגון לקידום פרויקט בשיטת אגסי בפוטוסקיפים באזור המרכז
טל: 03-5252882

מכירות!!!

אנשי מכירות מצוינים בלבד
לחברה ותיקה ומבוססת
03-5759665

דיילות

לרשתות שיווק בשעות אחה"צ בכל הארץ
שכר מצוין
03-6393531

פוטנציאל

כח אדם

ללקוחותינו חברות מובילות במשק לעבודה מיידית

קלדנים/ות

- אלפא נומרי
- מוסיס/ות

רח' דיזנגוף 288 ת"א
טל: 03-5442874, 03-6044014

פוטנציאל

למבצעי פרסום, שיווק וקידום מכירות דרושים/ות מיידית

דיילים/ות

- ייצוגיים/ות
- גילאי 28-17
- עבודה ארוכת טווח
- שעות וימים גמישים
- שכר הולם

רח' דיזנגוף 288 ת"א
טל. 03-6044014, 5442874

מתורגמנים מוסמכים

לתרגום סימולטני בכל השפות
לכתוב אל ת.ד. 20291 תל-אביב 61202

לחברת HI-TECH דרושים/ות

תכנתים/ות

- בוגרי/ות הנדסת מחשבים/מדעי המחשב
- תנאים מעולים למתאימים

חבר 04-550053 פקס 04-550056

דרושה

כתבנית

הדפסה מהירה בשיטה עיוורת
רצוי ידע בתוכנת א - ב
03-6919991

פקידת מכירות

לבר בריח פ"ת
- יחסי אנוש טובים
- דינמית
- כושר במכירות
- יכולת ארגון ותפקוד בלחץ

מלצרים/ות

ל"יותמה"!!!! מלצרים

מקצועיים ובלתי מקצועיים שיקבלו הכשרה במקום
טבחים
מקצועיים ועובדי נקיון
03-6830337

פקידה שיווק

חרוצה ועצמאית, כושר ביצוע תנאים טובים.
050-289582, 03-5173484

מקדמי מכירות ודיילות

אם את/ה מחפש/ת עבודה מעניינת בתחום המכירות וגר באיזור ת"א, אנחנו מחפשים אותך! המוצר הוא איזי, הקונים "סלים, הרווח כולו שלך לפרטים, נא לפנות לאיילת, טלפון: 03-5255303

הוליווד:

אנו מחפשים טכני מכירות ומשלמים בהתאם. 03-6738162

שליחים/ות

דרושים

מפיצי מינויים, לשעות הבוקר המוקדמות, תנאים טובים למתאימים. תל-אביב: 03-6968047, ראשל"צ: 08-467902, חולון: 09-977859, כפר-סבא: קרית אונו/גבעת שמואל: 03-5353005

לחברת השקיה

בשרון, דרוש/ה איש מכירות, בעל יוזמה והריצות + רשיון נהיגה. 050-265606

"לחברת תקשורת"

דרושים/ות טלפנים/ות למכירות בטלפון, בסיס + עמלות + בונוסים. 03-6388811

HOAGY

שליחים/ות לשליחויות עם "הרבה כסף" למתאימים "הרבה כסף". 03-5610001/2

דיילת

בעלת נסיון קוסמטי, לקידום קוסמטיקה רשאית בבתי מרקחת. 02-536878

למשרד

לסקרנות בוקר/אחה"צ, דרושים/ות בעלי/ות נסיון. 03-5101066

שליחים

+ אופנועים, 5,000 ויותר + שליחים עם רשיון. 03-6047604

מקדמי/ות מכירה

לעבודה בעיריות לפי שעות + אחוזים. 03-5289661

שרותי סיעוד ורווחה מגוונים בבית הקשיש

בביתך

למחלקת הסיעוד

מטפלים/ות בכל רחבי הארץ

- לטיפול בקשישים בבתיהם, שעות גמישות
- אפשרות ללינה כולל משכורת טובה וכלכלה

תנאים טובים

בירור פרטים:

- ת"א, 03-5289990 • י-ם, 02-231024
- פ"ת, 03-9340275 • ר"ג, 03-6720697
- חיפה, 04-676403 • רעננה, 09-912386

דרושה

מטפלת מנוסה, לטיפול בתאומים, עדיפות לצעירה. 03-5607482

עוזרות ומטפלות

אחראית ואמינה

להוצאת ילדה מהגן בשעות אחה"צ + טיפול בימי מחלה וחופשות (תשלום לפי שעות)
03-5400159

קבוצת "מבוגר"

מטפלים/ות לקשישים/ות

- ליום - שעות גמישות
- ל- 24 שעות

לפרטים: 03-294525, 03-5280283

ווילנה-מטפלת פיליפינית

נסיון סיעודי רב+עברית +המלצות מעולות
03-5460703, 04-642784

אי-פר ומטפלות לילדים

08-420203
08-439910

ברמת השרון

ניקיון וטיפול ילדים, 03-5402143 ,08:00-17:30

טבחים וקונדיטורים

עובדי נקיון

עובדי משק

מאמן לשנה

ליד לוס-אנג'לס, לבת 5 + אחזקת בית + רשיון נהיגה.
08-263693

שרטטים וגרפיקאים

לחברת שרות

מפעיל מקינטוש, מיומן + עריכה והדפסה.
03-5378106

גרפיקאי/ת

דרוש/ה לסטודיו נחמד ברמת אביב בעלת שליטה במקינטוש Freehand Photoshop דמיון ויכולת עיצוב
טל: 03-6427334, 6417810

"אמת-לאמת"

המרכז הגדול בישראל ללימודי מקינטוש, ת"א, ירושלים 03-5251253
02-233188/9

רפואת שיניים

רפואה

רפואה אלטרנטיבית

מורות וגננות

גננות ומורים

להדרכת חוגי טבע בגנים + בעלי חיים + רכב. 03-9537139 לסיגלית

מרכזניות

עובדי מטבח

נשל בע"מ

שרותי סיעוד לקשישים ונכים

- ★ מטפלות/ים זרים וישראלים
- בבית ובבית חולים
- ★ תוכניות מיוחדות גם ל-24 שעות!
- ★ לפרטיים וזכאי ביטוח לאומי, משהב"ט וקופ"ח.

רח' הירדן 15 ת"א
טל: 03-5103898 - 03-661169

מחסנאים

נהגים

עובדי בניין

ספרים/יות

קורן יהב עוזרים בשבילך

דרוש/ה

מזכירה/ת איכות

נסיון בענף המתכת
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל. 03-9662219, 9674771

מזכירות ב"א

בעלת רשיון נהיגה, עריכת לקניה. 03-5374646

מזכירה

למשרה מלאה בת"א + נסיון בשיווק טלפוני. 03-5239682

למנהלה

בתל אביב, מזכירות מנוסות, בוקר וערב, לטרונין. 03-5223024

סוכנים/ות

לחברת תיווך גדולה

דרושים סוכני נדל"ן, מסחר/מגורים, בעלי נסיון בלבד, הכנסה גבוהה
03-5242192/3/4/5

איש מכירות

בעל רכב, רקע בתשמל
ת.ד. 7261 כפר יונה 40300
או לטל: 09-687535

לחברה בתל-אביב

דרוש סוכן, לאזור המרכז. 03-6831094, 03-6824057

למשרד

תיווך בתל-אביב, סוכן/ת במשכורת + אחוזים. "סיטי" 03-5284999

דרוש/ה

פקיד/ה טכני/ת

ידע בשירטוט ובתוכנת CADKEY ידע באנגלית טכנית
טל. 03-5711777 לנגה

כתבנית

לעבודה בעיריות בבתי הספר, בוקר ואחה"צ
03-6919991

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

מלחמה בירושלים

בתגובה על המאמר "אין לסגור עורק ראשי" ("הארץ", 28.11)

במאמר המערכת נכתב כי "סגירת רחוב בר־אילן בשבתות, או אף במועדי התפילות בלבד, תיצור תקדים לשאר חלקי ירושלים". ובכן, תקדים כזה קיים מזמן, וכעורק תחבורה לא פחות חשוב בעיר: רחוב המלך ג'ורג' והרחובות הסמוכים במרכז העיר החילוני נסגרים בכל שבת בשעות התפילה בבית הכנסת הגדול, תוך רמיסת זכויות התושבים וסיכון הנוסעים בכביש.

גם ארנן יקותיאלי, נציג מרצ בעירייה, מודע לעניין, אך הוא עומד מנגד. נראה שעימות מול קהל חרדי־ראלים מעודד רושם טוב יותר בכלי התקשורת ממאבק בכפייה דתית מטעם גורמי דת "מתונים" ובעלי השפעה כמו מתפללי בית הכנסת הגדול.

מכל מקום, גם באזור שהרוב המכריע של תושביו חילונים כבר סוגרים רחובות בשבת בירושלים.

אהוד זמיר
ירושלים

•

מאמר המערכת ציין כי רחוב בר־אילן מוביל למוסדות שעל הר הצופים, לבית החולים ולמטה המשטרה. איש לא הציע לסגור את כביש בר־אילן לכלי רכב המשמשים בעת חירום.

לבר־אילן יש חלופות, כפי שצוין במאמר, כביש מספר 1 וכביש מספר 4, אבל "המסלול לא בטוח האחר ארוך ומכביד". הכותב מכוד כי עוד חמש דקות נסיעה הן נטל כבד מדי, שאי אפשר לשאת בו כדי להימנע מפגיעה ברגשותיה של אוכלוסייה דתית. סקר שנעשה מגלה שהרוב המכריע של תושבי העיר לא ייפגעו מסגירת הכביש.

ובנוגע לתקדימים לסגירת כבישים עורקים – גם רחוב דיזנגוף נסגר לתנועה במשך השבת, כדי לאפשר לאנשים לטייל בו, והאיש אינו מתלונן. מדוע לא ספר גודל הנדרים כגודלם של מבלי הפאבים המטיילים בדיזנגוף?

דורית מזרחי
ירושלים

הלוואי שהדור היה מזוין

בתגובה על "שלום לדור מזוין" מאת חנה קים ("הארץ", ביקורת טלוויזיה, 20.11)

חנה קים מתייחסת להקרנת טקס פרידתו של דן בן אמוץ מחזיים תחת הכותרת "שלום לדור המזוין". אינני מסוגל להמיין כינוי אומלל יותר לאנשי דור תש"ח. "דור מזוין"? הלוואי שהיה מזוין בנשק רב, מכף רגל ועד ראש, כי אז לא היה מחיר חלקו בהקמת המדינה מגיע ליותר מ–6,000 חללים.

את המשמעות השנייה בבדיחה אינני יכול לכנות אלא לזות לשון. הדור הזה לא המציא תרבות משלו. תרבותו היתה זו שאיפיינה את היישוב כולו. ההווי המיוחד שנוצר בפלמ"ח התבטא בין השאר ב"ילקוט הכזבים" ובשירה עממית שלא נשכחה עד עצם היום הזה. דן בן אמוץ, אגב, לא היה פלמ"חניק. הוא לא להם, ו"הצטיין" רק בליצנות בוטה.

מצער המתבכל שלוחמי תש"ח מכונים "מצולקים ומסוכסכים". צר לי על מי שאינו מבין כי בזכות הדור הזה אנו חיים במדינת ישראל.

אורי בן־ארי
תל־אביב

מרד נגד האנושות

בתגובה על "המרד הגדול נגד ההומניזם" מאת הנס שטרנהל ("הארץ", 18.11)

הפילוסוף הגרמני ניטשה נחשב לחסיד מובהק של "אנרגיה ויטאליס", כלומר הכוחנות, הגבריות והכוחמה. לכן היתה קרובה ללבו הגישה שעל פיה רק בשימוש באגרופים אפשר להבטיח מוסר ביחסי אנוש ולהגר "מתרפסים". בתקופת הנאצים התגבר למה עלולה להוביל תורה זו.

ניטשה אמנם לא שלל לחלוטין עקרונות הומניים, ובכל זאת מוצדקת השאלה מה בינו לבין הגות ההומניסטית. נראה שעיקרונותיו מתאימים יותר לגישתם של המורדים בכללי האנושות.

מריון מרשקט
תל־אביב

עכשיו הרדיו אובייקטיווי

בתגובה על מכתב למערכת "רדיו יהודי בערבית" ("הארץ", 25.11)

תמהני אם כותב המכתב אכן שמע מאז שנות ה–50 את משדרי הרדיו בערבית, או צפה באחרונה בטלוויזיה הישראלית בערבית. לו היה עושה כן, היה מגלה כי בשנים האחרונות שתי התנועות משקפות את האירועים המדווחים עליהם באמינות, במקצועיות ובאובייקטיוויות.

עדות לכך הם מאות אלפי המאזינים אזרחי ישראל הערבים, שאינם קובלים על אמינות השידורים האלה. עדים נוספים הם מיליוני תושבים במדינות ערב הסמוכות. על פי סקרים שנעשו בשביל חברות זרות, אותם מיליונים מאזינים בדבקות לשידורי קול ישראל בערבית, ורואים בהם את המקור האמין ביותר למידע על המתרחש באזור כולו.

צבי לידר
רשות השידור

מפקדי, ט. כרמי

בתגובה על הידיעה "המשורר והמתרגם ט. כרמי מת מסרטן בגיל 68" מאת שגיא גרין ("הארץ", 21.11)

ברצוני להוסיף על הרשימה על אודות ט. כרמי, שמת לפני כשבועיים. כרמי צ'רני היה בזמנו ראש מדור מחקר במודיעין בדרגת סרן. הוא היה מפקדי והכרתיו היטב; הוא זכור לי כאיש מבריק, חד תפיסה ומשכיל. באותה תקופה עבדו תחת פיקודו גם הפרופ' יצחק זמיר, היום שופט בית המשפט העליון, הפרופ' אריה שמואלביץ, הפרופ' עמוס פרלמוטר והקריקטוריסט רענן לוריא.

חבל על דאבדין ולא משתכחין.

מיכאל ברנע
כפר שמריהו

הטלוויזיה של השבוע

תצלום: דניאל חביב
יבין. "האם זו לא חבית חומר נפץ?"

קלישאות בירושלים

מאת אורית שוחט

מי זוכר את הסדרה של חיים יבין "כוח אדם"? ומה בכלל הופך רצף של כתבות לסדרה דוקומנטרית? האם תיתכן הקרנה של פרקי סדרה בהפרשי זמן של חודשים?

ביום רביעי השבוע הוקרן הפרק "ירושלים לא מתכה". לא היה לו גימור, כפי שהיה בפרקים הקודמים שעסקו באנשים העומדים במרכזו בעיה לאומית בכפר־דרום ובעזה, אבל היתה בו אותה יהירות שיש בדרך כלל בכתבות של חיים יבין. הרבה קלישאות, הרבה אמירות פומפוזיות, ומתחת לכל זה כתבה עיתונאית שגרתית על נושא שכבר נעשו עליו מאות כתבות קודם לכן.

המסקנה היא שמה שאמור לעשות את הסדרה הוא נוכחותו של יבין במקומות שרבים אחרים היו בהם לפניו. זהו הערך המוסף. ובאמת, מי מלבד חיים יבין יכול לשאול "האם זו לא חבית חומר נפץ?" על יחסי יהודים וערבים בירושלים, כאילו העניין הזה התברר זה עתה לראשונה, כוסתו.

ירושלים היא נושא שאף פעם לא נגמר, וגם בסרטו של יבין היו רגעים מרתקים. הכניסה עם המצלמות לבתיהם של ערבים ויהודים ברובע המוסלמי, השיחות עם ערבים החיים לידם, הסימן של מגן דוד ענק על כל דלת שנכבשה, שהוא מעין נשיאת טלאי צהוב מרצון. הישראלים שבאו לגור ברובע היהודי אחרי '67 בכלל אינם מיוחדות בזהמית חילונית, או כדי להוכיח שאפשר לחיות ביחד, או כדי "להתחבר" למשהו הציוניסטי, כמו אליעד בן־שאול שרמת הקלישאות שלה מתחרה יפה בזו של יבין ("הרגע שבין היש לאין הוא רגע ההתחברות... אחרי 20 שנה כאן אני יכולה להתחיל לגעת בזה" וכו') – כל אלה נראים כמו חומר גלם טוב לסרט, אילו רק היה מופקד עליו במאי ביקורתי ומגובש יותר.

"בגמר התפילה בהר הבית מוסרים במשטרה כמה פעימות", אומר חיים יבין, כאילו היה כתב פלילים מתחיל המתוודע על הקלישאות של קודמיו. "יש לחשוש לגרוע ביותר... המצב במערת המכפלה נתון בכל מאיים", מוסיף יבין, ולא מתמיין שוב את ההזדמנות לשאול את שאלת המחץ שלו: "אתה חושב שיש פה גם חומר נפץ?" (לאן נעלמה הקלישאה השנייה, "חבית אבק שריפה"?).

כולנו יודעים שיש כאן חומר נפץ. את השאלה הזאת לא צריך לשאול על ירושלים, ודאי שאין לצפות לתשובה עליה. הרי הסרט מבקש לתעד את חומר הנפץ הזה.

במקום לשוטט עם המצלמה ולקלוט רשמים – מעניינים מאוד לעתים ובנאליים לעתים – יש להחליט לפני היציאה לצילומים על מה נסוב הסרט. אם הכוונה היא להראות את ההשתלטות היהודית על הרובע המוסלמי, צריך לעבור בו בית־בבית, על פי דו"ח קלוגמן המוזכר בסרט, שהממשלה משום מה גנזה את המלצותיו (מתן ההמלצות, אגב: למה הן אינן מוזכרות בסרט?).

אפשר גם ללכת בעקבות מתתיהו דן, ששמו נישא בפיהם של ערביי הרובע כמאבער הבלתי נראה של ישיבת "עטרת כהנים", הרוכש מהם בתים אחרי שמופעל נגדם לחץ סביבתי; בבדיקת אבנים, למשל, גבון שמצא לא מצלם, אבל אפשר לעקוב אחרי פעולו. ואפשר גם להתמקד בסיפורה של משפחה אחת, או בסיפורו של בית אחד; אבל מוכרחים למצוא איזה חוט מוביל במקום להסתובב עם הצלם מתחת לכותל ומעליו, עם ארכיאולוגים ורבנים, עם עולים ותיקים, עם ערבים ויהודים, בתקווה שאיכשהו כבר יצמח מזה סרט.

איפה השלט?

מאת אורי קליין

בכל לילה מלילות השבוע שחלף, בחצות, שידר הערוץ הראשון פרק של הסדרה "רוזאן". לרגע חשבתי שהשידור המרוכז של פרקי הסדרה הקומית המצליחה הזו שי מיוחד שהערוץ העניק לנו לכבוד חג החנוכה, אולם מתברר שבשבוע הבא הוא נוהג בדומה עם פרקיה של סדרה – בידורית וקלוקלת בערבה מ"רוזאן" – ששמה "אהבה ממבט ראשון". גם היא תשודר בכל ערב בשעה מאוחרת, וכך ייפטר הערוץ מכל פרקיה שנאספו אצלו.

התחושה היא שהערוץ הראשון מנקה את מחסניו כדי לפנות את המרקע – למה בעצם אנחנו נמצאים בעיצומה של עונת השידורים – אם אמנם יש בישראל עונות טלוויזיוניות של ממש – אך אין שום הרגשה שהעונה הזאת פועלת על פי מדיניות עקבית כלשהי. משדרים ברצף יומי את כל הפרקים של מיניסדרות כמו "מילנה" או "בדרכה מהפרווריים", ואחרי כמה שבועות מפסיקים את הנוהג הזה. מבטלים את "הצגת הצגות", ובמקומה מייסדים את "מועדון הסרט הטוב" בימי שישי. אחרי שמשדרים במסגרת הזאת כמה מערבונים קלאסיים וסרט ישראלי אחד, משדרים פתאום סרט טלוויזיה כמו "עיניים של עז", שאולי ראוי לשידור, אבל כל קשר בינו לבין המשבצת הטלוויזיונית הזאת הוא מקרי בהחלט.

ואמנם, תחושה של מקריות שולטת בלוח המשדרים של הערוץ הראשון: מלבד תוכניותיו הקבועות, ובראשן תוכניות החדשות, נראה שלוח הזה משתנה על פי סוג התוכניות שהערוץ רכש במקרה. כוחו של ערוץ טלוויזיה נמדד לא רק באיכות השידורים שלו, אלא גם במדיניות טלוויזיונית מגובשת היטב, הבאה לידי ביטוי בהרכב של לוח המשדרים מדי ערב בערב, ובמגוון טלוויזיוני הגיוני ועשיר הצובע את הרצון לשלוח יד אל השלט ולעבור לערוץ המתחרה.

השבוע פורסם הנתון הסטטיסטי המגמל, שעל פיו שיעור הצפייה בתוכנית הבידור עם הארי קוניק ג'וניור, שהערוץ הראשון שידר ביום שישי שעבר, היה אפס אחוזים. לא ברור מה זה בדיוק אומר, ובעיקר אין זה אומר שהערוץ חייב להימנע מעתה משידור תוכניות בידור איכותיות לכאורה כאלה. להיפך, הערוץ הראשון חייב להתעלם לחלוטין משיקולים של שיעורי צפייה; השיקול היחיד שחייב להנחות אותו הוא זה של איכות – זהו התנאי היחיד להישרדותו. אולם איכות היא גם עניין של לוח משדרים מאורגן ושקול, המעניק לצופים תחושה של רצף וביטחון.

יום שישי, שהיה פעם גולת הכותרת בלוח המשדרים של הערוץ הראשון, הוא הקורבן העיקרי של תחושת המבוכה והבלבול שהשתלטה עליו. למבחר השידורים המקרי שהוא מציע אין סיכוי מול הרצף המקביל של הערוץ השני, שהוא זול אמנם אך מעביר אותנו בקוהרנטיות מחושבת מתוכניותיו של דודו טופז לסרט קולנוע עממי מהדרגה הנמוכה ביותר: פעם סרט פעולה עם ז'אן קלוד ואן דאם ופעם קומדיה נחותה נוסח "בית ספר לעבירות תנועה". אותו קול "מוליך" בקלות מהתוכנית האחת לבאה, והעיקר – נשאר צמוד לאותו ערוץ.

הבעיה איננה בעצם התוכניות שהערוץ הראשון מציע בימי שישי: "יומן", תוכנית בידור איכותית מיובאת, פרק בסדרת טלוויזיה בריטית ו"מועדון הסרט הטוב" (אם הוא ימלא את היעד שלשמו הוקם) הם היצע מכובד. הבעיה היא שלצופים אין מושג מה יקרה על מרקעו של הערוץ הראשון מיום שישי אחד למשנהו, והשונייה מולו, דווקא בערב זה, איננה עוד אירוע בעל משמעות בידורית צפויה ומוכרת.

לוח המשדרים של ערוצי הכבלים המקומיים סובל מבעיה דומה. "הבצה שנייה" ממשיכה להפתיע ולהעז (השבוע שודרו שני סרטים של אלן קואהוליה ובמוצאי שבת יחל שידור של סדרה מסרטיו של ריינר ורנר פאסבינדר), אולם המבחר שמציע ערוץ הסרטים נעשה צפוי, חוזר על עצמו ולעתים קרובות עלוב. זו אולי טענה משונה דווקא בתום שבוע שבו שודר לראשונה "משחק הדמעות" הסנסציוני והפופולרי (ורק לעתים רחוקות משודרת "בכורה" מוצלחת באמת), אולם שאר הסרטים ששודרו מאשרים טענה זו. הרפרטואר הקולנועי של ערוץ הסרטים כמעט שאינו מתחדש: "אנג'ל" של ארנסט לוביץ', "חיים כפולים" של ג'ורג' קיוקר, "היורשת" של ויליאם ויילר, "כוח הרשע" של אברהם פולונסקי, "מבחן האמת" של סידני לומט, "לילות פרועים" של סיריל קולאר ו"באטמן חוזר" של טים ברטון הם כולם סרטים הראויים לשידור, אך כולם כבר שודרו בערוץ הזה בעבר, חלקם הגדול יותר מפעם אחת.

את השעות שבין שידור הסרטים האלה ממלא מבחר הולך וגדל של סרטי קולנוע גרועים (שרובם לא זכו להפצה מסחרית) וסרטי טלוויזיה, שחלקם זוכה אמנם ל"שידורי בכורה", אך התענוג שבזכות הזאת מפוקפק למדי.

בעיה זו מאפיינת גם את שיבוצם של הסרטים בלוח המשדרים היומי. בשעות הצהריים ערוץ הסרטים אמנם מקפיד לרוב לשדר סרט קלאסי, המיועד כנראה לפנסיונרים ולשוחרי נוסטלגיה, אולם במשך שאר שעות היממה קשה לחזות בלוח המשדרים הבחנה ברורה בין "פריים טיים" לבין שעות השידור האחרות.

הרפרטואר של ערוצי "יס סינמה", שהחלו לפעול לפני כמה חודשים בליווי מסע אגרסיבי של יחסי ציבור, מתחדש גם הוא באטיות יתרה. הטענה ש"אין מה לראות", למרות ריבוי הערוצים וגודש המשדרים, היא לפעמים תגובה אוטומטית, שאינה קשורה למה שקורה על המרקע. אולם במציאות הטלוויזיונית העכשווית, הן זו של הערוץ הראשון והשני והן זו של הכבלים, היא מבטאת לפעמים תחושה של תסכול אמיתי מול דלותו של ההיצע. נניח שחוזרים הביתה אחר הצהריים מיום עבודה ארוך ומתיישבים מול המרקע – האם יש באמת מה לראות? או בערוץ 3 משודרים פרקים נוספים של "נוטס לנדינג" ו"ספינת האהבה" ומולם, בערוץ הסרטים, משודר "גבר ללא רחמים" עם ברט ריינולדס. עדיף לנמנם קצת.

משרד המדע והאמנויות, מנהל התרבות
המועצה הציבורית לתרבות ואמנות - המדור למחול
מרכז סוזן דלל למחול ולתיאטרון
באדיבות עיריית תל-אביב-יפו

הרמת מסך 94
שלום לפליני מחווה במחול
מנהלת אמנותית: דניאלה מיכאלי

10-17 לדצמבר 1994 במרכז סוזן דלל למחול ולתיאטרון ת"א
18-20 לדצמבר 1994 במרכז ז'יראר בכר י-ם

עשרה יוצרים צעירים יציגו את עבודותיהם תוך התבוננות, למידה והשראה מעולמו המיוחד של פליני.

תכנית א'	תכנית ב'	תכנית ג'	תכנית ד'	תכנית ה'
מרכז סוזן דלל, ת"א שבת 10.12.94, 20:30 חמישי 15.12.94, 20:30	מרכז סוזן דלל, ת"א ראשון 11.12.94, 20:30 שבת 17.12.94, 17:30	מרכז סוזן דלל, ת"א שני 12.12.94, 20:30 שישי 16.12.94, 22:00	מרכז סוזן דלל, ת"א שלישי 13.12.94, 20:30 שבת 17.12.94, 21:00	מרכז סוזן דלל, ת"א רביעי 14.12.94, 20:30 שישי 16.12.94, 14:00
מרכז ז'יראר בכר, י-ם ראשון 18.12.94, 21:00		מרכז ז'יראר בכר, י-ם שלישי 20.12.94, 19:00	מרכז ז'יראר בכר, י-ם שני 19.12.94, 21:00	מרכז ז'יראר בכר, י-ם שלישי 20.12.94, 21:00
"עם כבד אורות" ביצוע: דבורה ברמוטב "תחרי" כוריאוגרפיה: עובדה לוי	בשיתוף להקת בת שבע האנסמבל "TRA-LA-LA" כוריאוגרפיה וביצוע: יוסי יונגמן "PERHAPS SHE COULD DANCE FIRST AND THINK AFTERWARDS" כוריאוגרפיה וביצוע: ורד מנסור "B 12" כוריאוגרפיה: ירמה ארסיון ביצוע: מרו שרים "BEHIND" כוריאוגרפיה וביצוע: מרו שרים	תמר בורר - ערב יצירות "שחקי שחקי" שתי מציאות משלימות: חלימה ועידות	"דוקמגרד'ג" כוריאוגרפיה: גליה ברדקין "כמות-אדם" כוריאוגרפיה: שרון קאשי "אמס אותי תבד" כוריאוגרפיה: דויד מיצנר	"אקולאממה" כוריאוגרפיה: יעקב ורדימן "מים קטיפים" כוריאוגרפיה וביצוע: אורי איבגי "קמפריצה" כוריאוגרפיה: ענת אסולין

המשפחה המלכותית מבלרוסין במיצג מיוחד ל"הרמת מסך" מדי ערב [כחצי שעה לפני תחילת המופעים] להוציא תאריכים: 12 ו-16 לדצמבר.
נגני "נינו וחצי" בקטעי מוסיקה במיוחד ל"הרמת מסך" בתאריכים: 10, 13-17 לדצמבר [במרכז סוזן דלל בלבד]

כרטיסים: ת"א בטל' 03-5105656 [בכרטיסי אשראי]
י-ם בטל': 02-256869, 02-240896
מחירי כרטיסים: מופע יחיד 40 ש"ח, שני מופעים 70 ש"ח, שלושה מופעים 90 ש"ח

הארץ – עיתון אחד טוב מול כל הבהוב
DELTA AIR LINES – YOU'LL LOVE THE WAY WE FLY
דיינרס קלוב.
כלל – חברה לביטוח בע"מ
פרח המחול זו חיה רביא רקודה

בנקים וחב' אחזקה

משכנתאות

מימון

ביטוח

מסחר

שרותים

תיירות

מחשבים

נדל"ן ובינוי

מתכת

אלקטרוניקה

מוצרי בניה

מוצרים כימיים

עץ ונייר

חקלאות

מזון וטבק

טקסטיל

אזהרה:

מערכת הארץ עושה כמיטב יכולתה לרכז ולעבד תוך זמן קצר נתונים לידיעת הקורא. כל שימוש בנתונים המתפרסמים, טעון בדיקת אימות, והוא על ידי המשתמש ונעשה על אחריותו.

מילון מושגים וקיצורים

% בית: אחוז ביצוע חלקי. שער נמוך: השער הנמוך ביותר ב־12 החודשים האחרונים. שער גבוה: השער הגבוה ביותר ב־12 החודשים האחרונים. תשואה חודשית: התשואה של נייר הערך מתחילת החודש. תשואה שנתית: התשואה של נייר הערך מתחילת השנה. תאריך הדיווח: תאריך הדו"חות הכספיים האחרונים שפורסמו. מכפילים, רווח נקי: במליוני דולרים, ב־4 הרבעונים האחרונים. תבמ: תגובה בלתי מוגבלת. הפ: הפסקת מסחר. הממ: הפסקת מסחר ממושכת. לנ: לא נסחר. שב: שער בלבד. ק: קונים בלבד. מ: מוכרים בלבד.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

תעשיות שונות

שם החברה	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
[illegible]	391				8	2.1	13000	365	784	2.1	-36.8	9.94	16.2	1.1	8.2	10.1	1.2	9.4
[illegible]	192		1	0	10	5.5	2999	156	693	5.5	-65.1							
[illegible]	782		24676	209	13	1.7	34463	750	1997	1.7	-60.0	9.94	20.9	0.6	20.0	13.8	0.7	22.4
[illegible]	364		10412	38	3	0.8	6077	266	1440	0.8	-70.4	9.94	34.5	-8.6	7.6	5.0	0.7	הפ'
[illegible]	46.7		4362	2	-0.2	-0.4	-10062	25	741	-0.4	-91.9							
[illegible]	84.5		27385	23			72615	80.5	120.5	0.0	-29.3							
[illegible]	432		4104	18			-4336	432	1108	0.0	-57.6	9.94	34.6	2.7	20.9	21.5	1.0	8.0
[illegible]	1574		2505	39	-283	-15.2		1574	8117	-15.2	-43.9	9.94		111.1	391.7	1024.9	1.7	9.2
[illegible]	371		8442	30	-1	-0.3	-9857	262	919	-0.3	-53.3	9.94	9.8	-0.4	7.6	5.9	0.8	הפ'
[illegible]	175		1	0	-5	-2.8	-74851	159.5	265	-2.8	-30.6	9.94		51.1	643.7	798.7	1.2	15.6

השקעה ואחזקות

חיפושי נפט

שם החברה	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
[illegible]	33		28171	9				26	98	0.0	-78.3	9.94		-6.4	55.0	40.2	0.7	הפ'
[illegible]	174		130400	241				140	280	0.0	-32.6							
[illegible]	174.5		11827	21				140.5	284	0.0	-32.9							
[illegible]	6092		200	12	149	2.5	215	5280	72350	2.5	-89.2	9.94		-8.3	7.6	5.5	0.7	הפ'
[illegible]	166		250100	270			143003	182.5	135	0.0	-8.9	9.94		-3.2	30.9	48.0	1.3	הפ'

מקבילה

נתוני בורסה / 1.12.94

[illegible]	100	הפ'						94	128	0.0	-17.7							
[illegible]	322		7109	23	5	1.6	27308	316	577	1.6	-30.8	6.94	3.6	0.9	5.2	7.2	1.4	7.9
[illegible]	538		500	3	90	20.1	15188	292	3886	20.1	-23.6	6.94		-1.8		6.8		הפ'
[illegible]	385	61	3384	13	29	8.1	14444	370	915	8.1	-42.5							
[illegible]	2118		2471	51	-5	-0.2	-1639	1574	6717	-0.2	-59.7	6.94	8.9	0.6		12.9		21.8
[illegible]	3.2		1110839	36	0.1	3.2	1720034	2.7	48.5	3.2	-86.4	6.94		-1.0	7.0	3.5	0.5	הפ'
[illegible]	8.8	88	5515	1			14460	6.6	46.5	0.0	-78.6	9.94		-1.8	5.4	1.6	0.3	הפ'
[illegible]	20.7	הפ'						208	1234	0.0	-80.7	6.94		0.2	9.0	5.2	0.6	38.1
[illegible]	58.5		734	9			-236	26.7	755	0.0	-90.5							
[illegible]	153.5		10000	15	-2.5	-1.6	-17389	149	810	-1.6	-78.6	6.94	4.2	0.2	2.0	1.6	0.8	6.4
[illegible]	237		6253	15	1	0.4	2061	230	1700	0.4	-85.0	6.94	11.9	0.1	7.9	5.7	0.7	58.2
[illegible] 1	76	99	1660	1			-3975	45	1065	0.0	-92.0							
[illegible]	278	הפ'						278	1275	0.0	-75.0	6.94	13.4	-0.4	5.8	4.7	0.8	הפ'
[illegible] 1	46	הפ'						38.1	845	0.0	-94.5							
[illegible]	346				-3	-1.2	-40000	346	1271	-1.2	-79.7	6.94	16.0	-0.8	3.0	2.4	0.8	הפ'
[illegible]	54.5		3500	2	4.5	9.0	3500	42.2	901	9.0	-93.1							
[illegible]	170.5	הפ'						161	579	0.0	-56.3	6.94	3.3	0.1	15.5	9.4	0.6	>100
[illegible]	99.5	הפ'						95	157.5	0.0	-19.8							
[illegible]	38.5	הפ'						34.4	417	0.0	-84.6							
[illegible] 1	121.5		8834	11	-3	-2.4	-51097	119	160	-2.4	-12.6	9.94	145.3	-3.6	113.8	124.7	1.1	הפ'
[illegible] 1	72		40267	29			-7542	57	142.5	0.0	-37.4							
[illegible]	368		1190	4	-2	-0.5	-1190	348	1047	-0.5	-58.0	9.94	11.5	0.0	9.5	9.1	1.0	>100
[illegible]	18.2				-3.2	-15.0	-21448	17.8	487	-15.0	-94.3							
[illegible]	442		8092	36	-14	-3.1	-8634	387	999	-1.1	-43.3	9.94	6.6	1.4	5.6	11.2	2.0	8.3
[illegible] 1	147		5000	7	-4.5	-3.0	-5794	89.5	594	-3.0	-72.1							
[illegible]	397		8	8			-8	281	784.2	0.0	-39.6	6.94	13.8	0.4	9.6	13.9	1.4	37.0
[illegible] 1	108.5		3000	3	47.5	77.9	18117	31.9	431	77.9	-48.6							
[illegible]	92		12747	12			7253	74.5	175.5	0.0	-45.9	6.94	7.4	0.9	6.8	15.6	2.6	18.1
[illegible]	439		6445	28	6	1.4	10383	382	1853	1.4	-73.8	6.94	12.8	-8.4	11.9	9.5	0.8	הפ'
[illegible] 1	70.5		483	8	-33.5	-32.2	-2118	70.5	1198	-32.2	-90.9							
[illegible]	121		30620	37	-12	-9.0	-50380	121	215	-9.0	21.0	6.94	6.3	0.5	2.4	8.1	1.3	16.5
[illegible]	85.5		134000	115			34000	85	174.5	0.0	-47.7	6.94		-2.6	17.9	15.2	0.8	הפ'
[illegible]	57	הפ'			5	9.6	17499	47.8	195	9.6	-67.2							
[illegible]	30		29998	9				27	161	0.0	-77.4							
[illegible]	1949		891	17	-40	-2.0	-1695	1949	2957	-2.0	-8.5	6.94	5.5	0.5	6.4	15.3	2.4	28.3
[illegible]	295	89	2946	9	15	5.4	44020	275	2135	5.4	-79.0	6.94		-0.9	3.2	2.5	0.8	הפ'
[illegible]	459		1000	5	-5	-1.1	-1000	459	749	-1.1	-39.4	6.94	1.5	-0.1	19.8	19.5	1.0	הפ'
[illegible]	98		3002	3	-2	-2.0	-5546	61.5	235	-2.0	-48.2							

[illegible]	97		16000	16	-11	-10.2	108	88.5	399	-18.2	-68.9	9.94	24.0	-3.1	10.7	9.6	0.9	הפ'
[illegible]	985		1600	16	-5	-0.5	998	947	4999	-8.5	-76.2	9.94	23.5	2.1	19.9	21.2	1.1	18.3
[illegible]	1225		83482	1016	18	1.5	1213	564	1281	1.5	30.5	9.94		-3.9	88.4	128.2	1.4	הפ'
[illegible]	8780		2656	231	256	3.5	8464	8464	28990	3.5	-65.0	9.94	132.2	2.0	26.0	26.3	1.0	13.4
[illegible]	2003		22080	441			2013	1939	4212	0.9	-42.4	9.94	42.7	5.3	57.2	78.3	1.4	14.8
[illegible]	146.5		190000	317	1.5	8.9	145	121.5	261	0.7	-12.9	9.94		3.1	26.8	29.3	1.1	9.3

במה ב

[illegible] 5	293		77736	228	-2	-0.7	295	274	1419	-0.7	-74.7	9.94	26.9	1.9	24.3	15.5	0.6	8.4
[illegible]	3146		7317	157			2146	1736	6674	0.0	-55.6	7.94		5.1	28.1	33.8	1.2	6.6
[illegible]	3748		44962	1685			3748	3378	7444	0.0	-41.4	9.94	153.9	6.6	139.6	148.8	1.1	22.4
[illegible]	50229		2132	1172	-1553	-3.0	50229	50229	85706	-3.0	-39.2	9.94		45.7	764.5	752.1	1.0	16.5
[illegible]	810		18080	152			810	687	1371	0.0	-34.0	9.94	75.8	6.3	102.2	115.2	1.1	18.3
[illegible]	317		19931	63	-7	-2.2	317	317	1338	-2.2	-73.1	9.94	48.5	3.4	48.2	34.8	0.7	10.2
[illegible]	216		78389	153			216	182.5	675	0.0	-60.7	9.94	10.4	0.5	15.5	11.7	0.8	23.2
[illegible] 1	526		447194	2358	-13	-2.4	532	439	832	-2.4	-27.5	9.94	1812.5	52.9	1268.8	1259.8	1.0	23.0
[illegible] 1	34153		1856	635			34495	24928	45573	0.0	-13.2	9.94		51.5	497.9	538.0	1.1	18.5
[illegible] 5	31166		675	211	-157	-0.5	31636	23543	44053	-0.5	-17.5							
[illegible] 1	5399		998	54	13	0.2	5397	5205	23025	0.2	-69.7	9.94		2.6	16.0	16.7	1.0	4.4
[illegible]	504	63	1000	5	34	7.2	504	442	741	7.2	-11.3	9.94	375.4	12.5	189.9	219.4	1.2	17.6
[illegible] 2	110		246713	271	-0.5	-0.5	110	108.5	151.5	-0.5	-17.9							
[illegible]	18228	95	5750	1046	-184	-1.0	18182	17680	33677	-1.0	-43.5	9.94		34.7	433.8	565.1	1.3	16.3
[illegible]	8177		2341	191	-62	-0.8	8239	6171	9414	-0.8	-4.7	9.94	616.0	19.9	240.2	289.1	1.2	14.5
[illegible]	922		78412	725	-64	-6.5	957	922	2598	-6.5	-65.6	9.94		11.4	157.4	103.5	0.7	9.1
[illegible]	9.7		1944598	187	0.3	3.2	9.6	8.8	12.5	3.2	-75.3	9.94		-0.7	13.3	7.8	0.6	הפ'
[illegible]	1574	91	6142	97	16	1.0	1581	1287	3317	1.0	-46.0	9.94		3.0	48.3	59.2	1.2	19.8
[illegible]	8.2		1722324	1426	-0.5	-5.7	8.6	5.2	33.9	-5.7	-71.0	9.94		-34.9	75.5	74.9	1.0	הפ'
[illegible]	993		53092	526	-36	-3.5	988	866	2428	-3.5	-52.9	9.94	63.4	9.8	89.8	145.1	1.6	14.8
[illegible]	768	87	328026	2516	-24	-3.0	760	768	21767	-3.0	-62.5	9.94	217.6	5.2	113.6	98.2	0.8	17.5
[illegible]	325		228677	746	-4	-1.2	327	246	463	-1.2	-20.1	9.94		123.6	1769.2	1521.4	0.9	12.3
[illegible]	1389		146116	2030	-10	-0.7	1399	1376	1867	-0.7	-17.7	9.94	349.0	21.9	144.3	265.8	1.8	12.1
[illegible] 5	869		3471	30	2	0.2	869	614	2644	0.2	-61.1	9.94	137.3	-19.5	49.0	49.6	0.8	הפ'
[illegible] 1	757		2720	21	-36	-4.5	757	454	935	-4.5	-8.5	9.94	49.8	4.1	43.2	87.7	2.0	21.5
[illegible]	584		68688	346			504	422	3298	0.0	-81.5	9.94	37.3	-0.3	32.6	21.2	0.7	הפ'
[illegible]	435		288175	1256	-10	-2.2	436	255	519	-2.2	-5.2	9.94		187.9	1813.4	1773.7	1.0	9.4
[illegible]	7093		13706	971	70	1.0	7093	6486	19994	1.0	-60.7	9.94		10.8	115.1	123.8	1.1	11.5
[illegible]	42663		1958	837	-760	-1.8	43532	32029	73582	-1.8	-37.1	9.94		27.7	252.6	266.8	1.1	9.6
[illegible]	29937		1532	489	515	1.8	29863	22172	89093	1.8	-54.4	6.94		8.1	145.3	113.4	0.8	14.0
[illegible] 5	386		24025	93	-12	-3.0	386	358	1149	-3.0	-56.7	9.94		2.5	31.9	39.0	1.2	15.5
[illegible]	2723		22400	605	-197	-6.7	2920	1856	6027	-6.7	-25.8	9.94	44.1	-2.8	8.6	20.6	2.4	הפ'
[illegible]	4606		12869	594	-70	-1.5	4676	4427	6424	-1.5	-26.2	9.94	623.7	16.8	242.3	264.0	1.1	15.7

במה ג

[illegible]	124		12000	15	-13.5	-9.8	124	121	529	-9.8	-75.1	9.94		-3.6	39.0	18.1	0.5	הפ'
[illegible] ב	10139		805	82	-77	-0.8	10216	9297	32956	-0.8	-61.5	9.94		28.5	61.2	48.0	0.8	1.7
[illegible] 5	1817		9717	177	-56	-3.0	1817	1747	3787	-3.0	-49.0	9.94	109.6	9.4	59.5	74.3	1.2	7.9
[illegible] 1	1171		9000	106	-33	-2.7	1168	1029	2784	-2.7	-50.2	9.94	65.5	4.5	44.0	58.6	1.3	13.0
[illegible]	156.5		22786	36	-9.5	-5.7	156.5	156.5	260	-5.7	-28.2	9.94	365.3	-3.6	113.8	134.7	1.1	הפ'
[illegible] 4	122	99	44493	54			122	120.5	170	0.0	-14.1							
[illegible]	1982		5731	114	-46	-2.3	1998	1586	4705	-2.3	-54.9	9.94	83.0	6.9	104.2	164.0	1.6	23.9
[illegible]	3910		4449	174			3910	3543	5300	0.0	-17.2	9.94	163.0	15.2	99.7	194.9	2.0	12.9
[illegible] 1	342		11041	38	3	0.9	340	330	658	0.9	-41.8	9.94	53.5	3.5	36.8	24.2	0.7	6.9
אפריקה 01	342931		248	828	-6999	-2.0	349930	270396	598636	-2.8	-32.8	9.94		42.7	273.0	552.7	2.0	12.9
אפריקה 1	330692		100	329		-3.0	326431	250645	578932	-3.0	-33.8							
[illegible]	492	99	4550	22	10	2.1	492	438	2036	2.1	-73.1	9.94	25.9	-3.6	10.0	10.1	1.0	הפ'
[illegible] 5	1989		10801	215			1989	1878	7751	0.0	-58.8	9.94		-0.1	20.8	14.8	0.8	הפ'
[illegible]	20751		5504	1148	-587	-2.8	21125	20751	44155	-2.8	-49.1	9.94		15.6	272.6	320.2	1.2	20.9
[illegible] 5	20248		690	140	-308	-1.5	20550	20248	40694	-1.5	-46.4							
[illegible]	75595		2532	1922	-571	-0.7	76166	60048	101578	-0.7	-12.8	9.94	558.0	68.8	314.8	1303.6	4.1	18.9
[illegible] 5	423	151					423	372	535	0.0	-12.6							
[illegible]	444	95	45001	280	23	5.5	445	339	2769	5.5	-78.0	9.94	29.6	-2.8	7.9	18.2	1.3	הפ'
[illegible]	132		432545	659	-13	-9.0	141.5	129.5	646	-9.0	-76.5	9.94		-6.4	55.8	40.2	0.7	הפ'
[illegible] 2	91		133541	122			91	85.5	95	0.0	-9.0							
[illegible] 1	586	88	63057	371	4	0.7	595	543	2378	0.7	-67.9	9.94	44.5	-0.2	17.5	12.3	0.7	הפ'
[illegible]	1488		24047	359	29	2.0	1481	1204	2977	2.0	-34.3	9.94	99.6	11.1	75.3	88.7	1.2	8.0
[illegible]	712		0				712	536	4034	0.0	-72.6	9.94	4.8	-0.3	8.9	15.0	1.7	הפ'
[illegible]	26487		3737	996	-541	-2.0	26758	26372	56104	-2.0	-30.1	9.94		23.3	218.1	323.1	1.5	13.9
[illegible]	7146		17615	1259	-72	-1.0	7146	7146	13928	-1.0	-46.7	9.94		47.2	623.4	714.1	1.1	15.1
[illegible]	1742		50063	873	-18	-1.0	1760	1601	2622	-1.0	-29.7	9.94		51.1	643.7	798.7	1.2	15.6
[illegible]	1981		28359	224	-11	-1.0	1095	1062	3152	-1.0	-59.6	9.94		4.8	22.2	24.5	1.1	5.1
[illegible]	371		108578	405	-4	-1.1	375	311	551	-1.1	-26.8	9.94	47.6	14.6	259.1	350.5	1.4	24.1
[illegible] 1	514		11808	61			514	319	1772	0.0	-68.3	9.94	29.7	-1.1	7.6	9.5	1.2	הפ'
[illegible]	250	95	20985	52	-4	-1.6	250	230	1366	-1.6	-76.7	9.94	34.4	1.8	12.3	14.6	1.2	8.0
[illegible]	30999		210	65			30999	27097	47159	0.0	-24.9	9.94		16.6	113.4	169.5	1.5	10.2
[illegible]	12375		1696	210	-31	-0.2	12406	9840	15934	-0.2	-3.4	9.94	258.4	8.7	145.8	159.9	1.1	18.4
[illegible]	19355		1670	323	-345	-1.8	19306	17235	40189	-1.8	-43.7	9.94	186.2	11.7	140.6	227.2	1.4	19.4

משתנים

במה א

[illegible]	1060		31336	332	5	0.5	1058	649	1181	0.5	0.5	9.94	154.6	0.2	42.8	91.9	2.1	>100
[illegible] 1	29.8	73	2296314	702	1.6	5.7	31	14.7	132	5.7	-66.3	9.94		-1.7	4.9	19.8	3.9	הפ'
[illegible] 1	8.7		6510000	564	0.8	10.1	7.9	6.2	50	10.1	-71.0	9.94		-7.5	10.8	7.4	0.7	הפ'
[illegible]	8270		1195	99	62	0.8	8372	5570	17641	0.8	-32.1	9.94		-0.9	44.9	58.9	1.3	הפ'
[illegible] 1	673		42000	284	-12	-1.8	685	593	1517	-1.8	-48.0	9.94	84.7	-2.4	53.7	104.3	1.9	הפ'
[illegible]	973		320660	3132	-35	-3.5	978	961	1987	-3.5	-35.3	9.94		36.5	687.0	606.6	0.9	22.9
[illegible]	17846		7260	1300	-135	-0.8	17981	16916	44756	-0.8	-56.7	9.94	710.0	39.0	325.3	353.5	1.1	9.1
[illegible] 025	9017		3728	337			9012	5453	18345	0.0	-0.1	9.94	453.3	29.0	99.2	242.9	2.4	8.4
[illegible]	7930		14294	1151	-288	-3.5	8197	7100	20370.9	-3.5	-58.8	9.94		7.6	187.1	168.0	0.9	22.2
[illegible]	1673		31750	533	-43	-2.5	1703	1528	2171	-2.5	-12.7	9.94	241.3	17.2	170.1	310.1	1.8	18.0
[illegible] 1	1414		28463	400	-59	-4.0	1469	1061	3626	-4.0	-51.0	9.94	136.7	2.3	61.7	75.0	1.2	32.7
[illegible]	189597		47	89			189597	147994	343279	0.0	3.9	9.94		29.5	221.6	326.4	1.5	11.0
[illegible]	774		285300	2226	-16	-2.8	790	563	954.1	-2.0	2.9	9.94	612.6	37.2	501.3	1110.4	2.2	29.6
[illegible]	22523		11303	2546	-480	-2.0	22926	18238	36651	-2.0	-30.1	9.94		111.1	591.7	1024.9	1.7	9.2
[illegible] 2	6733		1174	79	-51	-0.8	6750	2599	9895	-0.8	53.5							
[illegible] 1	108.5	100	443877	489	-1	-0.9	109.5	96	113	-0.9	8.5							
[illegible]	268		346300	939	-8	-2.9	276	195	312	-2.9	5.9	9.94	1149.2	41.1	746.1	1064.5	1.4	25.9
[illegible]	966		14866	144	-10	-1.0	966	932.2	1316.5	-1.0	-13.8	9.94	180.0	14.0	145.5	156.7	1.1	11.3
[illegible]	1181		4992	59			1181	1053	2471	0.0	-48.4	9.94	700.1	6.5	134.2	155.4	1.1	23.8
[illegible] 1	283		32550	92	2	0.7	281	220	566	0.7	-37.1	9.94	12.8	-2.4	28.7	26.6	0.9	הפ'
[illegible] 5	5503		2753	152	121	2.2	5409	4882	69700	2.2	-87.6	9.94		-0.3	7.6	5.5	0.7	הפ'
[illegible]	13072	65	1613	210	-165	-1.2	13237	10508	34988	-1.2	-43.9	9.94	99.9	3.2	51.3	71.6	1.4	22.4
[illegible]	1176		23082	271	-6	-0.5	1176	1074	2774	-0.5	-34.5	9.94	118.8	17.8	74.2	81.5	1.1	4.6
[illegible]	699		13241	87			699	575	1900	0.0	-51.5	9.94		-3.2	38.9	49.0	1.3	הפ'
[illegible] 01	2170		9329	203	-16	-0.7	2170	1713	5028	-0.7	-49.5	9.94		5.3	35.2	41.7	1.2	7.8
[illegible]	2683		2400	64	-164	-5.8	2847	2325	13314	-5.8	-71.2	9.94		0.7	23.0	32.9	1.4	49.6
[illegible] 5	1505		71355	1076			1513	1177	1709	0.0	-8.3	9.94	583.0	13.0	177.3	245.1	1.4	18.9
[illegible] 4 2	362		47300	171	-1	-0.3	363	342	659	-0.3	-32.3	9.94	167.9	7.2	68.4	61.4	0.9	8.5

הערכות לקראת סוף שנת המס 1994 מהבחינה החשבונאית והפיננסית

בין הנושאים:

- פסיקות ותקנות מס הכנסה אשר להם השלכות על הערכות סוף שנת המס
- עיתוי הדיווח על הכנסות, מקלטי מס בינלאומיים וניצול אמנות המס שישראל צד להם
- מיזוגים, פיצולים ומיסוי שוק ההון - היבטים ייחודיים
- הערכות לקראת סוף שנת המס - גביה ומקדמות מס הכנסה
- הקמת חברות ושינוי מבני - השפעתם על הערכות סוף שנת המס

מרצים היה (לפי סדר הופעתם):

רו"ח אלכס הילמן
דר' אבי אלתר, סגן נציב מס הכנסה ויוהמ"ש לשעבר, נציבות מס הכנסה
מר אלי אסת, מנהל מח' גביה, מס הכנסה ת"א
רו"ח גדעון להבי, משרד רו"ח קסלמן וקסלמן

מנחה ערב העיון - **רו"ח צבי פרידמן**, מחלקת המיסים, חברת "כלל"

ערב עיון ביום ד' 14.12.94 בשעות אחה"צ, בחיפה

פרטים והרשמה:
טל. 04-523583, 03-6957202
פקס. 04-517888, 04-6953104
המרכז הישראלי לניהול

כלים חשבונאיים לעבודת הדירקטור

השתלמות בת 5 מפגשים יומיים, בימי ד'
החל מ- 7.12.94 בת"א

נושאי ההשתלמות

- החברה ורואה החשבון
- הרקע המשפטי והחשבונאי של הדיווחים הכספיים
- דו"ח המבקרים, דו"חות מבוקרים, דו"חות בלתי מבוקרים
- יסודות הדו"חות הכספיים, בעיות פיתוח בענפים נבחרים: בנקאות, קבלנים, חברות השקעה, תעשיה, חברות ממשלתיות ועירוניות.
- שיקולים ואפשרויות בגיבוש מדיניות חשבונאית להצגת נכסים.
- ניתוח דו"ח רווח והפסד במצבים שונים.
- בסיסי הכרה בהכנסה, קביעת אלטרנטיבות להצגת רווח חשבונאי.
- השתקפות המסים בדו"חות הכספיים, עתודות, מיסים נדחים וכיו"ב.
- דו"חות כספיים מאוחדים - הצגת השקעות על בסיס השווי המאזני.
- דו"ח הדירקטוריון

מנחה ההשתלמות: רו"ח עזרא שמש

ההשתלמות מיועדת לדירקטורים, מנכ"לים ומנהלים.

פרטים והרשמה: טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104
המרכז הישראלי לניהול

אגרות חוב / 1.12.94

אג"ח ממשלתיות ריבית משתנה - גילון

סדרה	שער	שינוי בנק'
גילון 2125	106.6	--
גילון 2126	103.7	+0.1
גילון 2140	103.3	+0.4
גילון 2201	104.8	+0.4
2202	104.5	+0.6
2203	101.1	+0.8

אג"ח ממשלתיות גליל משתנה, שגיא, גבע, כפיר

סדרה	שער	שינוי בנק'
גליל 4.75% 4232	216.0	+0.2
גליל 4.25% 3731	1088.0	+2.0
[illegible]	428.0	--
[illegible]	412.0	--
[illegible]	398.0	-2.0
[illegible]	381.0	--
[illegible]	377.0	--
[illegible]	314.0	--
[illegible]	306.0	+1.0
[illegible]	322.0	--
[illegible]	194.1	-0.6
[illegible]	182.1	-0.2
[illegible]	190.3	--
[illegible]	187.6	+0.6
[illegible]	189.2	--
[illegible]	185.3	-0.8
[illegible]	189.0	--
[illegible]	185.4	--
[illegible]	187.5	-0.6
[illegible]	181.4	--
[illegible]	176.1	--
[illegible]	180.6	-1.2
[illegible]	166.4	-1.2
[illegible]	163.1	-1.0
[illegible]	389.6	-12.0
3.07% 4119	162.2	+0.3
3.00% 4120	162.8	+1.0
[illegible]	163.3	+1.9
[illegible]	238.9	+1.1
[illegible]	160.2	--
[illegible]	225.5	--
[illegible]	374.0	--
[illegible]	221.4	--
[illegible]	157.7	-0.2
[illegible]	153.6	+0.2
[illegible]	218.9	+0.3
[illegible]	362.0	--
[illegible]	218.0	--
[illegible]	357.0	--
[illegible]	167.8	+0.1
[illegible]	308.0	--
[illegible]	212.5	+0.6
[illegible]	163.1	+0.1
[illegible]	338.0	--
[illegible]	344.0	-1.0
[illegible]	159.4	--
[illegible]	336.0	--
[illegible]	156.8	+0.1
[illegible]	388.0	+1.0
[illegible]	158.0	--
[illegible]	319.0	+1.0
2.00% 4233	157.1	+0.3
2.00% 4234	157.4	+0.5
[illegible]	328.0	-3.0

סדרה	שער	שינוי בנק'
133765	318.0	+2.0
133766	313.0	--
134130	136.5	--
133767	307.0	-2.0
133768	301.0	--
133769	305.0	-1.0
133770	304.0	--
133771	307.0	--
134235	149.7	+0.7
133772	304.0	+2.0
133773	301.0	--
133774	297.9	+0.3
134236	135.2	-0.1
133775	283.4	+1.1
134237	135.0	+0.3
134238	137.7	--
133776	278.9	+0.3
133777	287.6	+1.7
134239	137.0	--
134240	133.3	+0.9
134241	130.0	--
134242	130.5	+0.5
134243	125.3	--
134244	123.4	-0.1
134245	123.6	-0.1
133778	237.2	--
134246	119.4	-0.4
[illegible]	303.0	-2.0
[illegible]	298.4	-1.5
134247	115.1	--
[illegible]	303.0	+0.5
134248	111.1	-0.2
134249	110.3	--
3.00 4250	103.5	--
133779	185.6	-1.3
[illegible]	264.7	-0.5
133780	182.0	-0.7
3.00 4251	98.8	--
[illegible]	347.8	+0.5
3.00 4252	96.8	--
גליל 2.50% 3781	157.8	--
133782	165.5	-1.2
133783	143.0	+0.5
133784	156.8	+0.5
133785	156.5	-0.7
[illegible]	216.6	--
[illegible]	212.6	+0.2
133787	140.8	+0.1
[illegible]	211.9	+0.6
[illegible]	333.0	-1.0
[illegible]	264.5	+0.3
[illegible]	304.0	--
[illegible]	260.1	--
[illegible]	254.5	+1.8
[illegible]	286.7	+0.3
[illegible]	292.0	--
[illegible]	298.1	+0.3
[illegible]	220.7	--
[illegible]	152.7	--
[illegible]	148.1	--
[illegible]	149.5	+0.1
גליל 2.50% [illegible]	148.8	--
[illegible]	380.1	--
[illegible]	[illegible]	-0.7
[illegible]	[illegible]	+0.3
[illegible]	285.5	+0.3
[illegible]	143.4	+0.1

סדרה	שער	שינוי בנק'
134817	142.1	--
135408	241.4	--
135409	345.0	+7.1
134818	139.1	--
134819	136.7	--
134820	136.9	+0.1
135410	211.9	--
135411	208.4	--
135601	294.6	--
135602	291.7	--
135603	286.3	--
135604	276.9	+0.3
135412	197.8	+0.2
135413	198.7	--
135605	273.5	--
5606	272.6	--
135205	144.8	+0.1
135206	142.0	--
135414	182.8	+0.2
135610	255.2	+0.3
135611	246.5	+0.5
135612	233.3	+0.5
135207	133.0	--
135208	179.2	--
135613	213.0	+0.4
135614	211.6	--
135615	207.9	+0.2
135701	228.8	--
135702	223.0	--
135703	219.9	+0.2
135415	130.2	--
135416	126.1	--
135704	197.6	--
135705	194.0	--
135417	122.6	--
135706	190.1	--
135418	117.2	--
גליל 2.50% 5707	140.9	+0.7

סדרה	שער	שינוי בנק'
גליל 4.00% 5419	110.0	--
4.00 5420	109.7	--
135901	229.2	--
4.00 5421	105.1	--
4.00 5422	105.2	+2.5
כפיר 1376	163.2	--
131377	158.8	--
131378	154.2	-0.5
131379	148.2	+1.3
131380	142.4	+0.7
131381	139.1	+0.6
131382	135.3	+0.8
131383	135.8	+0.5
131384	133.9	+0.5
131385	128.1	--
131386	127.5	+0.1
131387	122.8	--
131388	121.7	+0.6
131389	115.6	--
131390	113.0	+0.2
131451	163.3	--
כפיר 1452	159.6	+0.6
1391	110.7	+0.1
131392	108.1	--
1393	102.0	+0.2
כפיר 1495	158.8	--
1394	98.9	--
1395	96.4	+0.3
כפיר 1511	156.2	+0.3

אג"ח קונצרניות צמודות מדד

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] אג"ח 1	104.3	--
[illegible] אג"ח 30	175.7	--
[illegible] אג"ח 2	385.0	-2.0
[illegible] אג"ח 4	177.0	--
[illegible] אג"ח 1	187.4	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
אלקו אג"ח 3	189.1	-0.9
אלקו אג"ח ב	172.4	-0.2
[illegible]	159.9	--
[illegible] 2	284.4	--
[illegible] 3	308.0	--
אפריקה אג"ח 3	107.5	+0.2
[illegible] אג"ח 2	290.5	--
[illegible]	145.4	--
[illegible] 23	235.1	--
[illegible] 24	180.9	--
בזק אג"ח 1	201.9	-1.7
בזק אג"ח 2	145.6	--
בית מימון 3	360.0	--
בית מימון 4	343.0	--
בית מימון 5	339.0	--
בית מימון 6	308.0	--
בית מימון 7	308.0	--
בית מימון 8	287.7	--
בית מימון 9	294.8	-1.2
בית מימון 10	289.8	--
בית מימון 11	258.3	--
בית מימון 12	260.7	--
בית מימון 14	237.0	--
בינל מגוון אג"ח 44	153.1	+0.3
בינל מגוון אג"ח 45	103.8	-0.2
[illegible] אג"ח 14	174.8	--
[illegible] אג"ח 5	184.7	--
[illegible] אג"ח 17	250.0	--
[illegible] אג"ח 1	142.0	--
[illegible] אג"ח א	177.6	-0.2
[illegible] אג"ח 1	289.8	--
[illegible] אג"ח 2	279.0	--
[illegible] אג"ח 3	254.7	--
[illegible] אג"ח 4	184.8	-1.5
[illegible] אג"ח ב	184.0	--
[illegible] אג"ח 1	71.1	-0.7
[illegible] הנפקו	377.0	--
[illegible] הנפק 2	364.9	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
כלל סחר אג"ח 3	190.6	--
כלל תעשיות אג"ח 7	249.2	--
לאומי מגוון 151	168.6	--
לאומי מגוון 152	113.5	+0.1
לאומי מגוון 153	113.5	+0.1
לאומי מימון 162	337.0	--
לאומי מימון 163	342.0	-10.0
לאומי מימון 165	313.0	--
לאומי מימון 166	313.0	--
לאומי מימון 167	302.0	--
לאומי מימון 168	300.0	--
לאומי מימון 169	287.5	--
לאומי מימון 170	305.0	--
לאומי מימון 171	233.3	--
לאומי מימון 172	183.0	--
לאומי מימון 173	153.3	--
לפידות אג"ח א	161.5	--
מבני תעשיה אג"ח ב	287.3	-2.9
מגל 1	282.8	-0.9
מגל 2	258.9	-1.0
[illegible] אג"ח 1	184.8	--
[illegible] אג"ח א	149.9	-0.1
[illegible] אג"ח 1	95.5	--
[illegible] אג"ח א	173.9	--
[illegible] 170	289.9	-0.6
[illegible] 89	289.8	-0.6
[illegible] 91	257.1	--
[illegible] 92	185.4	-0.2
[illegible] אג"ח 38	297.4	-0.3
[illegible] אג"ח 39	276.1	--
[illegible] אג"ח 40	259.7	--
[illegible] אג"ח 41	187.3	--
[illegible] אג"ח 42	163.8	--
[illegible] אג"ח 1	117.7	--
[illegible] אג"ח 2	130.8	--
[illegible] אג"ח ב	155.2	--
[illegible] ב	118.6	--
[illegible] אג"ח 1	172.6	--
[illegible] אג"ח 6	164.4	+0.2
[illegible] אג"ח ב	83.3	--
[illegible] אג"ח 3	123.3	--
[illegible] אג"ח 3	163.8	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] אג"ח 1	162.3	-0.2
[illegible] 1	204.0	--
[illegible] 2	165.0	-5.1
[illegible] אג"ח ב	158.7	--
[illegible] אג"ח 1	304.0	--
[illegible] ר"א	155.2	--
[illegible] ב"א	143.8	-4.4
[illegible] אג"ח 3	168.6	-0.2
תדיראן אג"ח 1+2	375.0	--
תדיראן אג"ח 3	304.0	--
[illegible] 1	128.7	+1.8
[illegible] 2	144.4	--
[illegible] 3	138.5	--

אג"ח קונצרניות נסחרות מט"ח - ריבית קבועה

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] 20	98.8	--

אג"ח קונצרניות נסחרות מט"ח - ריבית משתנה

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] 35	97.9	-0.1
[illegible] 36	98.0	--

אג"ח קונצרניות צמודות לזהב

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] אג"ח 1	166.0	--

אג"ח ממשלתיות צמוד דולר - ריבית משתנה - גלבוע

סדרה	שער	שינוי בנק'
גלבוע 6159	510.0	--
גלבוע 6160	484.0	--
גלבוע 6161	466.0	--
גלבוע 6162	420.0	--
גלבוע 6163	391.0	-1.0
גלבוע 6164	377.0	--
גלבוע 6164	352.0	-1.0
גלבוע 6166	332.0	--
גלבוע 6167	326.0	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
גלבוע 6168	321.0	--
גלבוע 6169	304.0	--
גלבוע 6170	277.5	-0.3
גלבוע 6171	206.1	+1.6
גלבוע 6172	207.3	-2.1
גלבוע 6507	155.2	--
גלבוע 6508	159.2	-0.5
גלבוע 6509	150.8	-0.2
גלבוע 6510	148.9	--
גלבוע 6511	148.7	-0.9
גלבוע 6512	147.3	-0.3
גלבוע 6401	126.0	-1.1
גלבוע 6513	147.3	+1.5
גלבוע 6514	151.5	--
גלבוע 6515	135.6	--
גלבוע 6516	123.1	--
גלבוע 6517	128.2	--
גלבוע 6519	121.1	--
גלבוע 6520	127.3	+0.9
גלבוע 6521	132.4	--
גלבוע 6522	123.8	+0.2
גלבוע 6523	120.9	-0.5
גלבוע 6524	122.4	--
גלבוע 6525	118.7	-0.2
גלבוע 6526	107.7	-1.5
גלבוע 6527	106.0	--
גלבוע 6528	105.8	-1.8
גלבוע 6529	102.9	+0.2
גלבוע 6530	101.2	--
גלבוע 6531	98.2	-0.6
גלבוע 6532	93.7	-1.8
גלבוע 6533	94.7	-2.1

אג"ח קונצרניות צמודות מט"ח

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] אג"ח א	141.1	--
אלקו אג"ח 4	152.7	--
בית מימון 13	186.2	+5.4
[illegible] אג"ח 1	138.7	-0.7
[illegible] הנפק 20	115.6	-0.1
[illegible] הנפק 21	119.9	-0.1
[illegible] אג"ח 1	113.1	+0.1
[illegible] מימון 15	195.2	--
[illegible] מימון 16	177.0	+0.2
כלל הנפקות [illegible]	984.0	--
לאומי מימון 174	107.4	+0.1
לאומי מימון 175	104.3	--
מגל 3	124.9	--
[illegible] א	443.0	-2.0
[illegible] אג"ח 2	116.9	--
[illegible] אג"ח 4	158.5	-1.6
[illegible] אג"ח 5	133.6	--
ים המלח [illegible] 2002	70423.0	--

אג"ח קונצרניות צמודות דולר או מדד

סדרה	שער	שינוי בנק'
בית מימון 2	385.0	--
כלל הנפקות ד	536.0	--

אג"ח קונצרניות צמודות מדד או של מטבעות

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] הנפק 9	334.0	--
[illegible] הנפק 10	355.0	--
[illegible] הנפק 14	354.0	--
לאומי מימון 161	369.0	--
לאומי מימון 164	327.0	--

תוצאות המסחר באופציות על שער הדולר אתמול

שם האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה בשקלים	פוזיציות פתוחות
sC 240 DEC	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 DEC	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sP 295 DEC	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 DEC	790	500	-290	-36.71	500	500	12	6000	1495
sP 300 DEC	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 DEC	228	187	-41	-17.98	180	200	60	11625	6873
sP 305 DEC	85	85	—	—	—	—	—	—	163
sC 310 DEC	50	50	—	—	30	50	45	1950	3358
sP 310 DEC	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sC 315 DEC	30	17	-13	-43.33	10	20	6	108	1486
sC 240 FEB	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 FEB	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sP 295 FEB	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 FEB	1300	1300	—	—	—	—	—	—	640
sP 300 FEB	400	400	—	—	—	—	—	—	1
sC 305 FEB	762	691	-71	-9.32	690	710	62	42950	1712
sP 305 FEB	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sC 310 FEB	380	320	-60	-15.79	320	340	42	13460	1991
sP 310 FEB	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sC 240 APR	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 APR	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sP 295 APR	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 APR	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sP 300 APR	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 APR	1044	1044	—	—	—	—	—	—	12
sP 305 APR	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—
sC 310 APR	800	800	—	—	—	—	—	—	12
sP 310 APR	מבוטל	מבוטל	—	—	—	—	—	—	—

תוצאות המסחר באופציות מעו"ף אתמול

שם האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה בשקלים	פוזיציות פתוחות
C 001 JAN	17100	17000	-100	-4.58	17080	17800	4	68000	3939
C 110 JAN	6600	6299	-301	-4.56	6280	6440	137	865560	400
C 150 JAN	2835	2578	-257	-9.07	2500	2700	225	990928	578
P 150 JAN	154	176	22	14.29	150	180	1328	217170	7068
C 160 JAN	2020	1738	-282	-13.96	1730	1900	440	779680	2227
P 160 JAN	346	400	54	15.61	360	400	2397	912368	9584
C 170 JAN	1379	1103	-276	-20.01	1090	1260	976	1134300	6276
P 170 JAN	611	772	161	26.35	700	780	1931	1411440	12649
C 180 JAN	845	665	-180	-31.3	660	750	1943	1358050	10848
P 180 JAN	1060	1280	220	20.75	1160	1290	1506	1820280	8616
C 190 JAN	444	368	-76	-17.12	365	420	3352	1318625	12996
P 190 JAN	1666	1983	317	19.03	1800	2000	658	1234780	6185
C 200 JAN	245	193	-52	-21.22	175	220	1624	350425	12481
P 200 JAN	2454	2740	286	11.65	2620	2740	348	921680	3116
C 210 JAN	126	105	-21	-16.67	100	115	1787	185880	17552
P 210 JAN	3307	3640	333	10.07	3480	3640	679	2401660	4396
C 001 MAR	17188	16780	-408	-2.37	16760	16900	115	1932300	270
C 100 MAR	7963	7963	—	—	—	—	—	—	173
C 150 MAR	3302	3302	—	—	—	—	—	—	471
P 150 MAR	240	290	50	20.83	270	295	294	83185	733
C 160 MAR	2591	2280	-311	-12	2200	2400	28	66000	41
P 160 MAR	465	530	65	13.98	500	540	305	161310	747
C 170 MAR	1914	1805	-109	-5.69	1740	1810	79	142400	271
P 170 MAR	810	900	90	11.11	860	920	172	155210	650
C 180 MAR	1396	1247	-149	-10.67	1180	1300	75	96090	151
P 180 MAR	1288	1427	139	10.79	1360	1450	200	281180	575
C 190 MAR	940	836	-104	-11.06	800	870	514	433070	1234
P 190 MAR	1760	1924	164	9.32	1860	1940	157	297048	916

هكذا في الأصل

هكذا من الأصل

מקרא לאופציות:

שער מימוש: שער המניה אליה מצמידים את האופציה.
תוספת מימוש מוצמדת: התשלום הנוסף שיש להוסיף בעת מימוש האופציה למניה.
פרמיה למימוש מיידי (ב־%): התוספת באחוזים המשולמת עבור רכישת המניה ע"י מימוש האופציה, בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.
מנוף האופציה: בכמה אחוזים ישתנה מחיר האופציה כתוצאה משינוי של אחוז אחד בשער המניה, בהנחה שהפרמיה לא תשתנה.
תשואה אירוך שנתית (ב־%): השיעור בו "צריכה" המניה לעלות (או לרדת) עד לפקיעת האופציה, זאת מעבר לעליית המדד או הדולר, כדי שמשקיע יהיה אדיש בין רכישה ישירה של המניה לבין רכישה באמצעות רכישת האופציה ומימושה.
שווי עיוני B&S: השווי התיאורטי של האופציה לפי נוסחת בלאק ושולס.
הנוסחה מתחשבת גם בסטיית התקן של המניה.
שווי בינארי: השווי התיאורטי של האופציה לפי המודל הבינארי אשר מתחשב את תוספת המימוש לפי שער הריבית במשק.
הערות:
כלל ישראל אופ' 3: החל מ־1.1.95 תוספת המימוש תגדל ב־3%.

מקרא אג"ח להמרה:

שער מניה — שער המניה אליה תומר אגרת החוב.
תקופה מבוטחת לפדיון — התקופה המבוטאת (בשנים) לפדיון של אגרת החוב בהתחשב במועדי תשלומי הקרן והריבית.
פרמיית המרה ב־% התוספת באחוזים המשולמת עבור רכישת המניה ע"י המרת האג"ח בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.
תשואה שנתית לפדיון (ברוטו/נטו) — התשואה השנתית המבוטאת לפדיון של אגרת החוב בהנחה של אחזקתה עד מועד הפדיון.
הערות:
1. במגדל ערד אג"ח ב' יום ההמרה החל מ־1.1.96 הינו 2,900%.
2. בפלדמן יום ההמרה החל מ־18.9.95 הינו 500%.
3. ברנבאר יום ההמרה החל מ־18.8.97 הינו 6,700%.
4. במשכן האפשרות להמרה בתוקף עד ל־10.1.95.
5. בבית ג' יום ההמרה החל מ־8.2.96 הינו 2,700%.
6. בתחכוף יום ההמרה החל מ־1.1.95 הינו 385%.
7. בתכס יום ההמרה החל מ־1.1.97 הינו 10,050%.
8. בנופר יום ההמרה החל מ־1.1.95 הינו 570%.
9. בים תיכון יום ההמרה החל מ־28.2.96 הינו 775%.
10. בכנם ב' יום ההמרה החל מ־1.1.96 הינו 900%.
11. במעריב יום ההמרה החל מ־28.2.96 הינו 2,200%.
12. בפריץ מבני תעש א' יום ההמרה החל מ־1.1.00 הינו 375%.
13. בבינבאר יום ההמרה החל מ־31.1.96 הינו 9,425%.
14. בנור ב' יום ההמרה החל מ־11.12.95 הינו 200%.
15. בנור יום ההמרה החל מ־1.1.99 הינו 33,000%.

אג"ח להמרה / המשך

שם אג"ח	סוג הצמדה	שער מניה	שער אג"ח	תקופה מבוצעת לפדיון	פרמיית המרה ב־%	תשואה לפדיון ברוטו ב־%	תשואה לפדיון נטו ב־%
[illegible]							

אופציות / 1.12.94

שם האופציה	שער אופציה מניה	שער מימוש מניה	תוספת מימוש צמודה	סוג הצמדה	פרמיה למימוש מיידי ב־%	מנוף תאורטי	תשואה אירוך שנתית ב־%	שווי S&B	שווי בינארי	תאריך פקיעה
[illegible]										

אג"ח להמרה / 1.12.94

שם אג"ח	סוג הצמדה	שער מניה	שער אג"ח	תקופה מבוצעת לפדיון	פרמיית המרה ב־%	תשואה לפדיון ברוטו ב־%	תשואה לפדיון נטו ב־%
[illegible]							

מטרופולין חיפה
בעידן שלום איזורי

בהשתתפות
שר החוץ, מר שמעון פרס
שר האנרגיה והמשטרה, מר משה שחל

כנס ארצי
יום ה', 22.12.94
בחיפה

בתכנית

14.00-14.30 התכנסות, הרשמה וכיבוד קל

14.30-17.00 מושב א': פיתוח איזורי לקראת שלום

ברכות:
מר חיים קמיניץ, מנכ"ל המרכז הישראלי לניהול
מר יוסי אנטורג, יו"ר התאחדות התעשיינים, סניף חיפה והצפון
אלוף (מיל.) עמרם מצנע, ראש העיר חיפה

שיתופי פעולה איזוריים באיזור הצפון בתחום האנרגיה –
שר האנרגיה והמשטרה, **מר משה שחל**

תשתית תחבורתית באיזור הצפון כגשר למדינות ערב –
מר דורון שורר, מנכ"ל משרד התחבורה

נמל חיפה ורכבת העמק בעידן שלום איזורי –
מר שורש לרר, מנכ"ל רשות הנמלים והרכבות

הסדרי תעופה איזוריים בעידן שלום איזורי –
פרופ' ישראל בורוביץ, מנכ"ל חברת ארקיע

מנחה: **מר דני בן-נתן,** מנכ"ל חיש-טכנולוגיות ושינוע ויו"ר הנהלת סניף חיפה של המי"ל

17.00-17.30 הפסקת קפה ועוגה

17.30-20.00 מושב ב': הערכות התעשייה והמסחר באיזור בעידן החדש - הזדמנויות ואתגרים

פרוייקט שטראוס 2000 –
מר מיכאל שטראוס, נשיא קונצרן שטראוס בע"מ

עתידן של התעשיות הבטחוניות במציאות החדשה –
אלוף (מיל.) משה פלד, יועץ ראש הממשלה לתעשיות בטחוניות

פוטנציאל תיירות המרפא כתעשיית שלום באיזור הצפון –
פרופ' משה רווה, מנכ"ל מרכז רפואי רמב"ם

היערכות המגזר העיסקי לעידן החדש –
מר שמואל גבץ, נשיא לשכת המסחר והתעשייה, חיפה והצפון

רב שיח בהשתתפות ה"ה:
מר שמואל גורן, לשעבר מתאם הפעולות בשטחים
דר' גיל פיילר, אינופרוד מחקרים בע"מ
מר ראמז ג'ראסיה, ראש העיר נצרת
וכן נציגי תעשיה ומסחר מירדן

מנחה: **אלוף (מיל.) זאב אלמוג,** מנכ"ל מספנות ישראל

20.00 ארוחת ערב חגיגית - בחסות המועדון העיסקי חיפה והצפון
פרוייקטים אזוריים כתשתית לעידן החדש –
שר החוץ, **מר שמעון פרס**
ברכות: שר האנרגיה והמשטרה, **מר משה שחל**
מארח: **מר יוסי אנטורג,** יו"ר התאחדות התעשיינים חיפה והצפון ומנכ"ל דור כימיקלים בע"מ

21.00 סיום משוער

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול,
טל. 04-517888, 04-523593, 03-6957202
פקס. 04-524205, 03-6953104

המרכז הישראלי לניהול
סניף חיפה והצפון

התאחדות התעשיינים בישראל
סניף חיפה והצפון

קרנות אג"ח מדינה / המשך

שיח לנכרית	אג"ח המרה	מניות	צמודי מט"ח	צמודי מדד	נכסים במיל' ש"ח	עמלת ניהול ב-%	עמלת רכישה ב-%	תשואה מצטברת 89–93	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1993	תשואה מתחילת 1994	תשואה מתחילת החודש	*מדד שערים	השינוי היומי ב-%	השינוי היומי בנק'	מחיר פדיון	מחיר יחידה	מנהל הקרן	שם הקרן
7	1	11	3	78	225.8	1.20	1.89	18.96	21.15	9.84	+ 3.14	- 0.07	-0.28	- 0.07	- 2.30	3220.39	3281.26	לאומי פיא	פיא-צמוד
4	8	14	21	61	39.3	1.20	0.89	14.94	24.02	10.51	+ 0.84	- 0.07	-0.30	- 0.07	- 0.13	185.25	186.90	לאומי פיא	פיא-מסד
11	0	6	0	83	395.2	1.20	1.88	18.34	17.44	9.86	+ 4.58	- 0.02	-0.27	- 0.02	- 0.03	148.03	150.81	לאומי פיא	פיא-תרומים
17	2	4	9	68	168.0	1.20	1.88	17.50	17.87	12.68	+ 5.75	+ 0.07	-0.19	+ 0.07	+ 0.28	375.00	382.88	פסגות	פסגות מדד
20	1	1	15	63	99.0	1.45	0.88	17.47	19.39	10.35	+ 4.64	- 0.00	-0.37	- 0.00	- 0.01	319.55	322.37	פסגות	פסגות מרכז
17	3	8	9	63	76.0	1.00	1.81	19.26	21.76	12.79	+ 2.81	- 0.21	-0.29	- 0.21	- 0.75	364.91	371.53	פסגות	פסגות המעדים
17	5	4	12	62	14.6	1.70	0.64	19.97	23.51	11.22	+ 3.25	- 0.19	-0.27	- 0.19	- 2.62	1406.45	1415.09	צמיחה	צמיחה אג' מד
10	0	2	3	85	386.9	1.20	1.14	19.84	17.53	13.79	+ 9.73	+ 0.11	0.06	+ 0.11	+ 0.52	482.65	488.13	פעלים	מבים פקן
14	4	2	3	77	140.8	1.20	1.85	19.06	20.58	10.65	+ 4.42	+ 0.07	-0.21	+ 0.07	+ 0.56	752.19	766.89	אלמות דיסקונט	חמה
12	3	2	8	75	30.6	1.20	0.70	19.12	18.47	11.53	+ 3.43	- 0.01	-0.28	- 0.01	- 0.05	508.70	513.25	אלמות דיסקונט	חמה

קרנות אג"ח

שיח לנכרית	אג"ח המרה	מניות	צמודי מט"ח	צמודי מדד	נכסים במיל' ש"ח	עמלת ניהול ב-%	עמלת רכישה ב-%	תשואה מצטברת 89–93	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1993	תשואה מתחילת 1994	תשואה מתחילת החודש	*מדד שערים	השינוי היומי ב-%	השינוי היומי בנק'	מחיר פדיון	מחיר יחידה	מנהל הקרן	שם הקרן
9	13	2	2	74	52.5	1.70	1.96	24.06	25.24	15.24	+ 0.80	- 0.01	-0.30	- 0.01	- 0.02	314.49	320.65	אלמות דיסקונט	אמו
12	1	4	11	72	19.6	1.85	0.44	----	---	---	---	+ 0.01	---	+ 0.01	+ 0.01	101.91	102.36	אמרין	*אמרין מסקלה
13	4	2	33	48	52.8	1.05	1.94	21.21	25.41	9.73	+ 1.83	- 0.03	-0.52	- 0.03	- 0.04	155.97	159.00	אלמות דיסקונט	אורין
6	6	18	3	67	207.3	1.70	1.98	26.45	31.52	15.17	- 6.78	- 0.10	-0.42	- 0.10	- 2.83	2799.93	2855.50	אלמות דיסקונט	אורן
20	20	15	2	43	9.3	2.20	1.98	----	28.32	16.46	- 8.70	- 0.18	-0.42	- 0.18	- 0.24	131.05	133.65	אפריוה	אפריוה אורח
14	6	3	21	56	49.3	1.20	1.95	19.65	20.93	12.28	+ 1.61	- 0.03	-0.36	- 0.03	- 0.41	1511.39	1540.87	אלמות דיסקונט	אלון
26	56	18	0	0	34.9	2.80	0.81	----	---	---	- 12.94	- 0.29	-0.37	- 0.29	- 0.26	89.92	90.65	הלוי	אמו"ם
6	27	19	12	34	151.3	2.95	2.04	----	34.05	23.10	- 7.02	- 0.37	-0.56	- 0.37	- 0.54	199.96	204.84	אנו"ס	אנו"ס אחו הגדום
2	44	8	6	40	22.6	2.60	2.10	----	26.57	25.49	- 11.23	- 0.21	-0.37	- 0.21	- 0.40	194.79	198.52	אפיקים	אפיקים אורח
7	53	20	4	16	34.3	2.20	0.39	----	---	28.28	- 24.26	- 0.41	-0.45	- 0.41	- 0.41	100.59	100.98	אפסלון	אפסלון אג' הב
10	6	10	4	70	187.1	1.20	1.98	22.07	26.02	13.87	- 1.94	- 0.02	-0.35	- 0.02	- 0.10	515.62	525.85	אלמות דיסקונט	אשר
6	50	2	3	39	88.2	1.70	0.73	22.41	26.21	15.75	- 7.47	- 0.24	-0.42	- 0.24	- 1.73	734.24	739.57	אלמות דיסקונט	אתרא
17	25	24	4	30	3.5	2.25	1.46	----	21.27	23.32	- 14.51	- 0.29	-0.36	- 0.29	- 0.38	129.63	131.52	מרין-מסכר	בור
11	2	13	2	72	80.3	2.20	1.37	28.78	30.25	19.55	- 6.38	- 0.28	-0.34	- 0.28	- 6.14	2191.08	2221.17	בטוחה	בטוחה אורח
37	39	4	0	20	3.1	2.35	1.41	----	----	----	----	+ 0.01	---	+ 0.01	+ 0.01	103.39	104.76	בנק הפועלים	*בנק הפועלים אגו מסים נקן
5	1	23	38	33	287.2	1.05	0.63	24.71	33.54	15.30	- 6.08	- 0.41	-0.47	- 0.41	- 1.99	485.59	487.67	פעלים	גוף פקן
4	73	1	2	20	129.0	1.80	1.39	38.14	57.37	28.24	- 22.58	- 0.55	-0.44	- 0.55	- 2.55	461.92	468.32	אמבן	גל
23	63	4	3	27	35.4	2.45	1.67	----	---	---	- 3.09	- 0.32	-0.40	- 0.32	- 0.35	108.64	110.45	חברות-פועם	חברות פועם אורח
11	71	15	3	0	182.6	2.20	1.02	29.27	40.56	34.47	- 23.13	- 0.57	-0.43	- 0.57	- 4.75	835.14	844.53	שמרה מחר	הנרה
12	13	25	3	47	5.5	3.25	1.36	----	53.94	17.56	- 3.15	- 0.35	-0.50	- 0.35	- 0.58	163.19	165.41	הרמן-לבית	הרמן-לבית
31	56	9	1	3	5.4	3.80	0.83	----	---	---	---	- 0.14	---	- 0.14	- 0.13	95.73	96.52	הד אבגים	*הד אבגים אג"ח
6	12	11	8	63	44.7	1.20	1.14	18.97	23.17	15.86	- 4.56	- 0.16	-0.39	- 0.16	- 0.38	237.45	240.37	שמרה מחר	זהבים
91	0	0	0	9	202.5	1.10	0.25	14.71	13.40	10.54	+ 8.48	+ 0.30	-0.28	+ 0.30	+ 1.10	369.13	370.05	פעלים	חן פקן
19	19	10	12	40	14.2	2.15	0.84	15.29	24.67	15.86	- 6.54	- 0.19	-0.38	- 0.19	- 0.35	186.29	187.86	שמרה	יהל
0	46	23	5	26	9.7	2.80	0.90	----	37.15	12.92	- 28.24	- 0.22	-0.49	- 0.22	- 0.31	140.40	141.66	כלל	כלל אג' הב
100	0	0	0	0	12.9	0.85	0.09	----	---	---	---	+ 0.44	---	+ 0.44	+ 0.47	106.49	106.59	כלל	*כלל שקלי
77	0	7	1	15	35.7	0.80	0.69	----	---	---	+ 1.96	+ 0.16	-0.45	+ 0.16	+ 0.18	113.31	114.09	להק אמריקאי	להק-יסוד
12	39	4	0	45	186.4	1.70	0.90	----	30.11	18.42	- 8.74	- 0.23	-0.37	- 0.23	- 0.39	171.99	172.85	להק אמריקאי	להק-אורח
22	8	0	1	77	49.3	1.30	0.96	17.30	15.31	9.63	+ 10.29	+ 0.08	0.10	+ 0.08	+ 0.32	393.06	396.82	בינלאומי	כוכב
20	2	11	4	63	194.9	2.00	0.97	27.42	30.14	16.82	- 1.47	+ 0.04	-0.36	+ 0.04	+ 0.54	1371.04	1384.32	בינלאומי	כפון
17	78	5	0	0	16.8	2.60	0.64	----	---	---	- 23.28	- 0.35	-0.57	- 0.35	- 0.27	76.87	77.36	שמרה מחר	מחר איל אג' הב
12	1	4	42	41	32.0	1.40	0.96	20.29	27.59	9.93	+ 2.68	- 0.15	-0.39	- 0.15	- 0.46	308.96	311.92	בינלאומי	מימר
35	0	30	15	20	84.5	1.70	1.15	16.61	28.39	11.32	- 2.64	- 0.55	-0.36	- 0.55	- 1.11	199.64	201.93	פעלים	מלכות פקן
24	0	3	1	72	55.5	1.30	0.97	19.33	18.75	11.15	+ 6.37	+ 0.05	-0.19	+ 0.05	+ 0.55	1008.93	1018.69	בינלאומי	מקן
18	30	2	0	50	72.7	1.35	0.95	25.19	30.28	25.98	- 1.86	- 0.16	-0.22	- 0.16	- 0.71	441.72	445.91	בינלאומי	מרחה
1	30	17	2	50	20.8	2.60	0.71	----	---	20.92	- 12.63	- 0.40	-0.38	- 0.40	- 0.49	121.43	122.29	מנוסה	משמח אחו חברות
9	46	20	7	18	12.4	2.00	1.88	----	21.97	7.93	- 17.58	- 0.68	-0.40	- 0.68	- 0.78	114.10	116.25	סימון	סיזן אורח
47	39	12	0	0	8.8	2.90	0.87	----	---	---	- 6.60	+ 0.03	---	+ 0.03	+ 0.03	93.41	94.22	עפן	עפוג אורח
11	12	3	6	58	31.6	1.05	1.96	20.19	21.23	15.56	+ 0.51	- 0.05	-0.28	- 0.05	- 0.07	149.15	152.08	אלמות דיסקונט	עמק
13	0	6	1	80	126.5	1.20	0.63	15.74	16.31	11.03	+ 3.28	+ 0.02	-0.20	+ 0.02	+ 0.07	409.30	411.87	לאומי פיא	פיא-אמיר
12	55	21	2	10	279.8	1.90	0.64	24.41	41.12	31.51	- 23.18	- 0.52	-0.39	- 0.52	- 3.94	755.06	759.50	לאומי פיא	פיא-אור
9	1	26	11	53	379.1	1.70	1.09	24.43	29.31	16.29	- 9.29	- 0.32	-0.41	- 0.32	- 14.60	4564.79	4651.03	לאומי פיא	פיא-גבים
99	0	0	0	1	82.0	2.20	0.00	13.18	12.40	8.37	+ 7.35	+ 0.16	-0.34	+ 0.16	+ 0.52	329.13	329.13	לאומי פיא	פיא-חלי
5	2	22	0	71	48.1	1.20	1.90	20.18	29.98	11.63	- 8.06	- 0.19	-0.36	- 0.19	- 0.31	162.85	165.94	לאומי פיא	פיא-יזמה
4	0	6	31	59	62.8	1.20	1.98	18.95	22.61	9.53	+ 3.45	- 0.10	-0.31	- 0.10	- 0.26	251.76	256.54	לאומי פיא	פיא-מעלה
9	1	10	1	79	214.6	1.20	1.89	18.47	21.53	9.38	+ 0.92	- 0.20	-0.31	- 0.20	- 2.05	1032.65	1052.14	לאומי פיא	פיא-מגור
22	8	11	3	56	61.3	1.35	1.86	23.29	28.64	18.44	- 1.42	- 0.17	-0.33	- 0.17	- 0.46	274.15	279.24	לאומי פיא	פיא-תנופה
5	38	8	9	40	9.0	2.20	1.24	----	56.03	28.81	- 12.00	- 0.33	-0.49	- 0.33	- 0.69	209.48	212.08	מרכזית	פל
10	47	17	22	4	421.0	2.00	0.64	28.75	31.82	29.51	- 18.04	- 0.51	-0.43	- 0.51	- 2.04	397.44	399.98	פסגות	פסגות יציב
49	1	1	15	34	34.0	1.45	1.83	----	15.81	9.95	+ 8.75	+ 0.14	-0.11	+ 0.14	+ 0.14	101.34	103.19	פסגות	פסגות כל הזמן
97	0	0	3	0	65.0	1.70	0.26	----	13.54	11.39	+ 8.84	+ 0.21	-0.39	+ 0.21	+ 0.29	140.66	141.02	פסגות	פסגות כל רגע
7	26	12	9	46	33.1	2.20	0.50	19.40	25.99	16.04	- 10.43	- 2.91	-0.42	- 2.91	- 7.82	261.33	262.64	שמרה מחר	צוק
48	1	19	12	20	7.2	2.60	0.77	20.43	25.26	10.84	- 11.66	- 0.38	-0.52	- 0.38	- 5.15	1367.26	1378.32	ציון השקעות	ציון-השקעות אורח
10	30	0	2	58	99.9	1.40	1.88	24.67	22.99	18.30	- 4.39	- 0.15	-0.29	- 0.15	- 0.47	307.67	313.46	פעלים	קשת פקן
89	1	0	2	8	101.6	1.70	0.16	15.80	13.49	11.76	+ 7.86	+ 0.25	-0.39	+ 0.25	+ 0.80	348.23	348.78	אלמות דיסקונט	רימון
11	5	2	5	77	32.9	0.95	0.69	----	17.02	13.36	+ 6.12	+ 0.12	-0.11	+ 0.12	+ 0.19	159.89	160.99	אלמות דיסקונט	שמר
11	4	2	7	76	46.5	1.85	1.95	19.26	20.70	11.47	+ 3.38	+ 0.04	-0.24	+ 0.04	+ 0.11	247.05	251.86	אלמות דיסקונט	שקד
92	0	1	0	7	22.1	1.89	0.55	----	---	---	---	+ 0.14	---	+ 0.14	+ 0.15	104.71	105.29	אלמות-בטוחה	*שקדה

קרנות מט"ח

שיח לנכרית	אג"ח המרה	מניות	צמודי מט"ח	צמודי מדד	נכסים במיל' ש"ח	עמלת ניהול ב-%	עמלת רכישה ב-%	תשואה מצטברת 89–93	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1993	תשואה מתחילת 1994	תשואה מתחילת החודש	*מדד שערים	השינוי היומי ב-%	השינוי היומי בנק'	מחיר פדיון	מחיר יחידה	מנהל הקרן	שם הקרן
43	1	5	51	0	5.8	3.05	1.26	----	---	---	---	+ 0.04	---	+ 0.04	+ 0.04	92.81	93.98	אורות	*אורות ממדח אורח
16	4	80	0	0	0.4	3.75	2.34	----	---	---	---	+ 1.04	---	+ 1.04	+ 0.57	55.31	56.55	אורות	*אורות המשב חוץ $
11	0	43	44	2	43.3	2.20	2.66	----	13.60	8.07	- 11.88	+ 0.22	-0.84	+ 0.22	+ 0.33	149.91	153.90	אלמות דיסקונט	ארון $
9	0	63	23	5	16.1	2.20	2.21	----	---	---	- 26.25	0.00	-0.72	0.00	0.00	76.97	78.67	אלמות דיסקונט	אלמות גלובל
18	9	66	7	0	14.2	3.10	1.99	----	---	---	- 20.70	+ 0.09	-0.71	+ 0.09	+ 0.07	80.53	82.13	אופים	אופים מדן
7	20	68	4	1	49.8	3.00	2.55	----	---	22.19	- 5.08	+ 0.56	-0.18	+ 0.56	+ 0.63	113.34	116.23	אנו"ס	אנו"ס אירופה
9	16	27	40	8	8.2	3.20	2.39	----	---	23.81	- 34.62	- 0.15	-0.57	- 0.15	- 0.17	114.93	117.68	אפיקים	אפיקים חו"ל
13	1	45	35	6	13.2	3.20	2.34	----	---	18.72	- 9.14	+ 0.40	-0.44	+ 0.40	+ 0.45	114.82	116.69	בטוחה	בטוחה חו"ל
12	0	5	80	3	71.1	1.20	0.71	19.78	29.29	7.73	- 3.19	- 0.33	-0.65	- 0.33	- 2.21	664.11	668.82	אלמות דיסקונט	דולר
3	12	11	74	0	11.7	2.70	1.32	15.43	27.01	26.49	- 11.05	- 0.16	-0.69	- 0.16	- 0.30	182.30	184.71	מרכזית	הכל
4	0	24	65	7	111.6	2.20	2.45	----	26.59	13.09	- 11.40	- 0.06	-0.68	- 0.06	- 0.11	188.66	193.29	אלמות דיסקונט	חו"ל
12	1	9	78	0	102.5	1.10	1.88	20.75	33.14	6.59	- 3.29	- 0.33	-0.61	- 0.33	- 1.43	429.76	437.83	להק אמריקאי	להק-חוות
9	1	11	79	0	229.5	1.40	0.70	21.59	26.47	11.33	- 3.48	- 0.09	-0.76	- 0.09	- 0.27	297.99	300.88	להק אמריקאי	להק-כול
23	1	5	71	0	16.4	1.90	0.62	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	+ 0.02	[illegible]	+ 0.02	+ 0.02	100.17	100.79	להק אמריקאי	*להק-השקעות $
19	0	3	86	[illegible]	23.4	1.90	0.96	18.85	31.29	5.58	- 1.40	- 0.40	-0.65	- 0.40	- 2.71	677.52	684.01	בינלאומי	[illegible]
8	0	86	6	0	36.7	1.70	0.86	----	13.17	7.45	- 18.82	+ 0.05	-0.50	+ 0.05	+ 0.06	121.32	122.36	פעלים	מגדיה פקן
11	11	40	38	0	1.6	1.45	1.99	18.20	18.43	14.24	- 18.34	+ 0.66	-0.53	+ 0.66	+ 1.10	168.93	172.30	מרין-מסכר	מרין
6	8	14	62	10	8.6	3.25	0.87	22.61	35.80	9.87	- 7.64	- 0.27	-0.52	- 0.27	- 0.57	213.14	215.00	מימר	מימר מטח
4	0	3	93	0	250.8	1.15	0.25	----	33.64	4.45	- 0.53	- 0.28	-0.72	- 0.28	- 0.37	131.43	131.76	פעלים	עבר פקן
2	0	27	71	0	188.5	1.20	2.14	21.13	27.78	11.89	- 6.19	- 0.27	-0.57	- 0.27	- 0.83	305.52	312.06	לאומי פיא	פיא-חו"ל
15	0	37	47	1	368.3	1.70	1.64	----	9.59	12.81	- 7.96	- 0.07	-0.47	- 0.07	- 0.09	130.72	132.86	לאומי פיא	פיא-מרס $
2	0	17	80	1	161.5	1.20	1.93	19.02	29.51	8.61	- 4.63	- 0.31	-0.65	- 0.31	- 0.41	131.40	133.93	לאומי פיא	פיא-מטבע
15	1	10	74	0	61.4	1.70	1.51	----	---	---	- 5.44	0.00	---	0.00	0.00	94.54	95.97	לאומי פיא	פיא-מרים $
38	0	8	54	0	2.9	1.70	3.58	----	---	---	- 14.47	+ 0.01	-0.99	+ 0.01	+ 0.01	93.42	96.76	פיננד	פיננד אורח חו"ל
32	0	8	60	0	109.0	2.70	2.68	----	---	8.49	- 19.36	+ 0.39	-0.76	+ 0.39	+ 0.36	91.83	94.29	פסגות	פסגות חו"ל
17	3	7	73	0	176.0	1.70	2.11	21.73	36.12	7.29	- 4.95	- 0.15	-0.65	- 0.15	- 0.55	369.50	377.31	פסגות	פסגות מט"ח
29	4	20	47	0	58.0	2.20	2.31	----	---	12.12	- 16.12	- 0.45	-0.54	- 0.45	- 0.53	116.82	119.52	פסגות	פסגות עולם
5	2	15	78	0	27.5	1.10	1.95	18.38	29.66	6.23	- 5.36	- 0.16	-0.73	- 0.16	- 0.36	221.59	225.90	פעלים	צבר פקן
38	1	26	40	15	14.2	3.20	1.61	----	---	27.44	- 25.87	+ 0.07	-0.87	+ 0.07	+ 0.07	94.23	95.75	קפיטל	קפיטל חו"ל
12	1	7	80	0	30.6	1.50	0.66	----	28.43	7.94	- 1.65	- 0.32	-0.79	- 0.32	- 0.44	136.00	136.90	קופתמטל	רון קופתמטל
5	1	42	47	5	58.5	1.70	0.92	19.64	24.76	9.72	+ 0.46	- 0.11	-0.49	- 0.11	- 0.44	383.46	386.99	פעלים	רומף פקן
8	8	23	55	6	77.0	1.20	1.32	20.72	33.98	13.45	- 12.91	- 0.05	-0.66	- 0.05	- 0.48	876.93	888.52	שמרה מחר	תבל

קרנות מעורבות

שיח לנכרית	אג"ח המרה	מניות	צמודי מט"ח	צמודי מדד	נכסים במיל' ש"ח	עמלת ניהול ב-%	עמלת רכישה ב-%	תשואה מצטברת 89–93	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1993	תשואה מתחילת 1994	תשואה מתחילת החודש	*מדד שערים	השינוי היומי ב-%	השינוי היומי בנק'	מחיר פדיון	מחיר יחידה	מנהל הקרן	שם הקרן
22	2	34	3	49	154.6	1.80	1.89	26.31	34.84	19.26	- 4.31	- 0.34	-0.39	- 0.34	- 0.78	226.75	231.04	פעלים	ארץ פקן
16	5	34	2	43	98.5	1.70	1.98	35.22	45.50	22.11	- 16.87	- 0.23	-0.41	- 0.23	- 5.09	2165.26	2208.18	אלמות דיסקונט	ברוש
13	6	38	18	25	46.3	1.70	1.97	37.27	52.10	23.12	- 24.72	- 0.47	-0.50	- 0.47	- 8.44	1790.32	1825.54	אלמות דיסקונט	ברק
6	3	28	31	32	260.7	1.50	1.89	30.98	42.91	17.29	- 10.71	- 0.36	-0.46	- 0.36	- 1.80	496.57	505.97	להק אמריקאי	להק-צפית
18	4	43	5	30	55.5	2.10	0.98	----	---	22.06	- 20.21	- 0.33	-0.46	- 0.33	- 0.34	101.36	102.35	בינלאומי	מר יקבה
21	3	23	8	45	133.3	1.30	0.98	39.27	42.64	26.25	- 18.68	+ 0.01	-0.43	+ 0.01	+ 0.28	2224.76	2297.12	בינלאומי	מקד
9	10	26	30	25	152.1	1.20	1.16	21.45	39.72	20.08	- 16.08	- 0.43	-0.47	- 0.43	- 0.68	157.88	159.71	שמרה מחר	שמרה כללית
11	1	41	10	37	359.2	1.75	1.92	30.58	36.25	19.13	- 16.70	- 0.56	-0.42	- 0.56	- 30.25	5327.70	5429.88	לאומי פיא	פיא
24	9	27	36	4	104.8	2.20	1.85	29.22	38.79	21.27	- 13.75	- 0.45	-0.44	- 0.45	- 1.85	412.08	419.71	פסגות	פסגות משולבת
15	6	55	0	24	96.5	1.70	1.98	40.75	56.27	37.36	- 29.32	- 0.56	-0.39	- 0.56	- 5.68	1016.62	1036.73	אלמות דיסקונט	תאנה
21	25	54	0	0	26.4	2.60	1.80	----	---	---	- 37.85	- 0.33	-0.56	- 0.33	- 0.22	66.65	67.90	פעלים	תמרץ פקן

* ככל שהתשואה גבוהה יותר ו/או הסיכון נמוך יותר, כך מדד שארפ גבוה יותר-בהתבסס על סמך 12 החודשים האחרונים. ** מעודכן ל-31.10.94 *קרנות שהוקמו בשנת 1994

קרנות גמישות

שיח לנכרית	אג"ח המרה	מניות	צמודי מט"ח	צמודי מדד	נכסים במיל' ש"ח	עמלת ניהול ב-%	עמלת רכישה ב-%	תשואה מצטברת 89–93	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1993	תשואה מתחילת 1994	תשואה מתחילת החודש	*מדד שערים	השינוי היומי ב-%	השינוי היומי בנק'	מחיר פדיון	מחיר יחידה	מנהל הקרן	שם הקרן
6	0	94	0	0	4.8	2.90	0.65	31.65	36.70	22.63	- 46.04	- 0.55	-0.60	- 0.55	- 65.21	11894.28	11971.37	ציון השקעות	אג
10	16	74	0	0	11.0	2.50	1.96	49.86	72.28	38.55	- 40.88	- 1.28	-0.47	- 1.28	- 19.49	1497.64	1526.97	יוזמים	אגמה
32	13	49	5	1	28.6	2.20	0.61	----	47.39	15.20	- 31.71	- 0.35	-0.54	- 0.35	- 0.53	149.70	150.70	קופתמטל	אגד
79	1	19	1	0	8.4	2.85	1.89	----	---	---	- 16.78	- 0.08	---	- 0.08	- 0.07	83.43	85.01	אמרין	אמרין גמישה
35	3	47	15	0	11.7	1.70	1.78	----	---	---	- 36.00	- 0.41	-0.47	- 0.41	- 0.27	65.16	66.32	אפריוה	אפר גמישה
12	1	76	11	0	1.8	3.70	2.73	----	---	---	- 25.69	+ 0.23	-0.58	+ 0.23	+ 0.17	75.05	77.10	אורן	אורן חו"ל גמישה
27	16	50	0	7	80.7	3.50	1.99	39.79	48.71	27.87	- 30.79	- 0.96	-0.52	- 0.96	- 3.77	387.34	395.06	אורית	אורית גמישה
11	7	57	7	18	58.0	2.20	1.99	----	49.68	20.28	- 28.24	- 0.60	-0.47	- 0.60	- 0.99	162.98	166.22	אלמות דיסקונט	אלמות 90
56	2	35	6	1	2.1	2.70	1.97	----	---	---	---	+ 0.01	---	+ 0.01	+ 0.01	93.91	95.76	אפיקים-פיא	*אפיקים גמישה
5	13	67	2	13	138.6	3.90	2.62	41.22	48.15	33.23	- 19.94	- 0.33	-0.36	- 0.33	- 1.58	481.18	493.79	אנו"ס	אנו"ס גמישה
63	0	37	0	0	1.3	2.45	1.14	----	39.16	21.92	- 17.83	- 0.88	-0.41	- 0.88	- 1.47	165.76	167.65	נוב	ספר
2	40	33	8	17	11.9	3.20	2.17	----	---	42.65	- 30.49	- 0.01	-0.43	- 0.01	- 0.01	128.33	131.11	אפיקים	אפיקים גמישה
35	18	47	0	0	1.5	2.10	0.82	----	---	---	- 36.70	- 0.78	-0.52	- 0.78	- 0.52	66.10	66.64	בורסן	בורסן גמישה
64	13	21	2	0	4.8	2.85	0.82	----	44.18	21.39	- 26.26	- 0.58	-0.74	- 0.58	- 1.09	186.82	188.35	דירד	בנק גמישה
36	0	61	3	0	8.6	3.20	1.60	44.94	45.12	24.56	- 40.79	- 0.24	-0.59	- 0.24	- 0.30	123.67	125.65	בטוחה	בטוחה 30 פלוס
13	1	45	7	34	20.3	3.00	1.45	32.04	35.47	22.14	- 18.33	- 0.34	-0.51	- 0.34	- 6.73	1984.87	2013.68	בטוחה	בטוחה גמישה
70	9	30	0	0	6.8	3.00	1.79	----	---	---	---	- 0.88	---	- 0.88	- 0.89	103.48	110.63	בנק הפועלים	*בנק הפועלים גמ מסים נקן
13	16	46	0	25	54.7	2.95	2.53	----	---	33.38	- 19.99	- 0.26	-0.45	- 0.26	- 0.29	112.08	114.92	חברות-פועם	חברות פועם גמ
20	26	46	4	4	7.5	3.80	1.12	----	---	---	- 21.12	+ 0.17	-0.63	+ 0.17	+ 0.16	94.68	95.74	הד אבגים	הד אבגים גמישה
28	0	52	3	17	0.9	2.75	1.35	18.88	30.71	24.97	- 19.16	- 1.17	-0.35	- 1.17	- 151.81	12769.66	12929.70	אוז	זהר
10	0	90	0	0	117.9	3.75	2.14	52.04	74.98	59.76	- 26.17	- 1.36	---	- 1.36	- 30.01	2183.78	2230.51	מרין-מסכר	יגר גמישה
32	10	44	4	2	3.6	2.20	1.04	----	---	---	- 27.41	- 0.54	---	- 0.54	- 0.39	72.41	73.16	כלל	כלל גמישה
7	16	75	0	0	14.2	2.20	2.04	43.28	74.91	70.61	- 54.91	- 1.02	-0.53	- 1.02	- 9.22	892.98	911.16	להק אמריקאי	להק-הצלחה
12	6	61	14	7	163.8	2.20	1.87	36.60	47.97	27.99	- 29.75	- 0.65	-0.47	- 0.65	- 3.36	516.66	526.31	להק אמריקאי	להק-שקד
14	13	66	7	0	34.8	1.90	1.80	----	45.21	21.27	- 31.50	+ 0.39	-0.51	+ 0.39	+ 0.51	131.02	133.48	למאסים	למאסים
71	0	28	1	0	11.3	2.20	1.12	21.96	22.06	38.47	- 1.38	+ 0.01	-0.87	+ 0.01	+ 0.04	372.84	377.03	ירושלים	לפיד
10	6	81	0	3	9.9	2.50	1.97	51.07	74.47	40.28	- 42.11	- 0.64	-0.49	- 0.64	- 8.12	1253.64	1278.35	מגוון	מגוון גמישה
13	21	62	2	2	8.9	3.25	0.90	36.49	54.79	22.11	- 30.15	- 0.61	-0.48	- 0.61	- 9.28	1507.38	1521.01	מודע	מודע
35	1	27	10	27	17.4	1.10	0.51	----	---	---	- 7.69	- 0.20	-0.43	- 0.20	- 0.22	107.48	108.03	בינלאומי	מירב
23	4	36	5	32	55.9	1.90	0.99	----	47.11	33.70	- 19.12	- 0.05	-0.42	- 0.05	- 0.10	184.89	186.72	בינלאומי	מנוף
37	13	43	2	5	8.5	2.40	1.80	----	---	15.45	- 19.13	- 0.63	-0.31	- 0.63	- 0.65	101.90	103.73	מסמים	מסמים גמישה
16	19	25	14	26	47.6	2.40	1.39	34.37	51.03	29.68	- 23.34	- 0.48	-0.42	- 0.48	- 2.60	554.80	562.53	אמבן	מר
29	11	50	10	0	17.1	3.70	0.32	----	34.66	35.02	- 21.87	- 0.45	-0.53	- 0.45	- 0.88	194.74	195.37	אורלי	מרי
22	0	60	2	16	38.2	2.75	1.06	----	---	---	- 21.55	- 0.05	-0.54	- 0.05	- 0.04	79.06	79.90	מראה	מראה גמישה
13	4	73	8	2	44.9	2.10	1.43	----	86.37	45.14	- 47.84	- 1.22	-0.47	- 1.22	- 1.76	143.08	145.05	אמבן	נוף
13	3	49	19	16	499.8	2.20	1.95	38.89	51.64	23.45	- 21.96	- 0.68	-0.48	- 0.68	- 0.90	131.49	134.05	פעלים	נור פקן
40	4	32	7	17	58.6	2.20	1.92	----	43.67	21.59	- 22.10	- 0.62	-0.51	- 0.62	- 0.92	148.08	150.92	פעלים	נדב פקן
10	23	38	21	8	74.1	2.20	1.17	38.76	55.16	33.46	- 28.92	- 0.52	-0.49	- 0.52	- 15.17	2914.88	2951.13	שמרה מחר	עדיה
9	8	83	0	0	21.3	2.20	1.85	----	49.79	30.45	- 44.31	- 0.57	-0.53	- 0.57	- 0.68	117.77	119.13	שמרה מחר	שמרה 10
13	0	87	0	0	61.0	3.10	0.75	22.67	88.69	36.90	- 62.54	- 1.85	-0.54	- 1.85	- 1.84	172.71	174.01	שמרה מחר	שמרה ממלכתית
13	2	82	1	2	70.5	2.70	1.21	----	54.26	37.94	- 43.85	- 0.67	-0.47	- 0.67	- 0.99	147.56	149.34	לאומי פיא	פיא-הוגן
16	1	55	5	23	631.5	1.95	0.50	34.99	47.74	27.63	- 26.51	- 0.61	-0.43	- 0.61	- 3.55	581.83	584.74	לאומי פיא	פיא-קנין
17	35	40	2	6	10.7	3.70	0.89	43.15	65.52	57.39	- 33.15	- 0.91	-0.65	- 0.91	- 3.66	399.74	403.30	מרכזית	פזר
19	12	54	15	0	143.0	2.20	1.22	----	48.77	58.11	- 27.91	- 0.54	-0.39	- 0.54	- 1.06	196.30	198.69	פסגות	פסגות 100
21	6	49	22	2	311.0	2.25	0.67	34.16	43.09	28.45	- 29.68	- 0.55	-0.48	- 0.55	- 2.13	387.21	389.82	פסגות	פסגות גמישה
15	25	43	3	14	18.8	2.30	0.66	37.88	45.65	31.80	- 23.23	- 1.08	-0.40	- 1.08	- 21.46	2130.89	2144.86	צמיחה	צמיחה גמישה
16	8	84	0	0	17.4	2.20	1.41	----	29.64	68.96	- 59.91	- 0.62	-0.45	- 0.62	- 0.84	135.36	137.27	רמק	רמק גמישה
9	8	57	0	26	30.3	2.95	0.67	38.34	52.44	30.94	- 26.93	- 0.56	-0.45	- 0.56	- 9.96	1762.80	1774.64	תעשיה	שירה
22	5	43	3	27	145.8	2.20	0.51	38.45	57.60	28.52	- 26.78	- 0.23	-0.46	- 0.23	- 4.82	2129.70	2140.61	אלמות דיסקונט	תדהר

קרנות מניות

שיח לנכרית	אג"ח המרה	מניות	צמודי מט"ח	צמודי מדד	נכסים במיל' ש"ח	עמלת ניהול ב-%	עמלת רכישה ב-%	תשואה מצטברת 89–93	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1993	תשואה מתחילת 1994	תשואה מתחילת החודש	*מדד שערים	השינוי היומי ב-%	השינוי היומי בנק'	מחיר פדיון	מחיר יחידה	מנהל הקרן	שם הקרן
37	3	60	0	0	28.7	1.70	1.78	----	---	---	- 41.63	- 0.69	-0.44	- 0.69	- 0.50	71.46	72.73	אפריוה	אפר מניות
14	4	82	0	0	12.0	3.65	2.09	----	78.79	38.32	- 42.58	- 1.52	-0.53	- 1.52	- 3.94	254.53	259.85	אורית	אורית מניות
9	8	83	0	0	43.7	3.60	2.33	----	57.80	68.93	- 49.99	- 0.93	-0.47	- 0.93	- 1.81	191.84	196.31	אורית	אורית מרין
15	0	85	0	0	11.9	4.00	2.19	----	60.44	86.37	- 53.52	- 1.41	-0.53	- 1.41	- 2.41	168.71	172.48	אורית	אורית יגם נסף
11	1	71	17	0	56.5	2.10	1.16	----	---	12.04	- 38.89	+ 0.19	-0.74	+ 0.19	+ 0.16	86.47	87.47	פעלים	אפלו פקן
9	4	86	0	1	184.0	2.70	0.70	----	---	55.65	- 46.30	- 0.37	-0.48	- 0.37	- 0.49	130.96	131.88	אלמות דיסקונט	אלמות כו"ם
6	0	94	0	0	78.6	2.20	0.48	----	---	17.21	- 30.90	- 1.66	-0.46	- 1.66	- 2.04	121.00	121.58	אלמות דיסקונט	אלמות מוניף
7	3	90	0	0	26.1	2.30	1.95	----	---	---	- 42.07	- 0.07	-0.48	- 0.07	- 0.04	61.15	62.34	אלמות דיסקונט	אלמות פיננסים
9	8	83	0	0	48.5	2.60	1.86	----	---	---	- 51.07	- 0.59	---	- 0.59	- 0.29	48.86	49.77	אלמות דיסקונט	אלמות מסחר
9	3	88	0	0	27.8	2.40	2.02	----	---	---	- 48.52	- 0.87	-0.53	- 0.87	- 0.47	53.54	54.62	אלמות דיסקונט	אלמות תעשיה
9	0	91	0	0	176.5	3.90	2.71	61.75	82.31	49.74	- 32.67	- 0.50	-0.43	- 0.50	- 3.67	735.48	755.40	אנו"ס	אנו"ס מניות
9	1	90	0	0	180.0	3.90	2.70	----	92.90	45.43	- 33.07	- 0.48	-0.44	- 0.48	- 1.10	228.04	234.20	אנו"ס	אנו"ס תעשיה
1	4	87	8	0	34.3	3.70	2.05	----	84.63	68.68	- 45.94	- 0.33	-0.39	- 0.33	- 0.66	200.83	204.94	אפיקים	אפיקים מניות
2	14	84	0	0	15.6	3.70	---	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	אפסלון	*אפסלון 36
3	4	93	0	0	16.4	2.70	0.63	----	87.19	48.52	- 43.26	- 0.47	-0.48	- 0.47	- 0.69	147.36	148.00	אפסלון	אפסלון מניות
6	3	91	0	0	360.0	2.20	1.21	54.40	82.44	40.09	- 41.70	- 0.87	-0.58	- 0.87	- 1.97	224.23	226.94	פעלים	ארז פקן
4	2	94	0	0	6.3	3.40	2.89	54.27	86.81	48.99	- 51.55	- 0.13	-0.47	- 0.13	- 0.77	570.45	582.35	מרינה	ארבל
7	0	93	0	0	140.4	2.70	1.89	48.57	84.63	26.28	- 32.73	- 1.25	-0.44	- 1.25	- 1.32	104.83	106.00	פעלים	אשר פקן
6	0	93	0	1	17.3	3.25	1.56	53.91	80.58	36.68	- 38.93	- 0.68	-0.51	- 0.68	- 22.71	3314.76	3366.46	בטוחה	בטוחה מניות
15	2	83	0	0	28.6	2.20	1.98	----	84.66	20.92	- 41.23	- 0.59	-0.51	- 0.59	- 0.88	147.23	150.14	קופתמטל	בוז
3	1	96	0	0	3.9	2.88	1.95	----	---	---	- 45.68	- 0.51	---	- 0.51	- 0.28	54.18	55.02	יוזמים	בריאה
16	4	79	0	1	19.5	2.70	1.35	----	---	---	---	- 1.08	---	- 1.08	- 0.75	71.92	72.89	אמבן	*גל
11	0	89	0	0	116.4	1.70	0.69	48.97	84.24	37.13	- 38.75	- 1.14	-0.45	- 1.14	- 19.64	1706.08	1717.82	אלמות דיסקונט	דולפין
13	16	71	0	0	8.6	3.00	2.10	----	---	---	---	- 0.01	---	- 0.01	- 0.01	85.42	87.21	חברות-פועם	*חברות פועם ברים
11	2	87	0	0	19.6	3.00	2.55	----	---	---	- 32.09	- 0.67	---	- 0.67	- 0.46	68.23	69.97	חברות-פועם	חברות פועם מ'
21	1	78	0	0	121.0	2.30	1.93	54.64	90.37	33.16	- 39.89	- 0.66	-0.50	- 0.66	- 12.53	1898.54	1925.81	אלמות דיסקונט	דקל
10	2	88	0	0	70.5	2.20	1.08	----	---	---	- 37.72	- 0.93	-0.49	- 0.93	- 0.61	65.26	66.49	פעלים	הן פקן
12	0	88	0	0	1.7	2.35	1.86	----	---	---	---	- 0.40	---	- 0.40	- 0.33	82.80	84.34	דור בזיוג	*דור ב פיננס
18	8	82	0	0	19.8	3.00	2.49	52.34	82.98	64.50	- 50.89	- 1.25	-0.48	- 1.25	- 3.95	312.15	319.91	יוזמים	זיק
8	0	92	0	0	1.8	3.70	0.94	----	---	---	- 46.77	- 1.55	-0.55	- 1.55	- 1.12	71.08	71.75	אורלי	יהב
9	24	56	11	0	1.9	3.25	2.85	----	61.81	36.57	- 41.46	+ 0.24	-0.73	+ 0.24	+ 0.28	119.24	122.64	מרכזית	ישראל-אמריקה
8	1	91	0	0	259.2	2.10	0.69	56.40	89.09	42.50	- 46.46	- 1.12	-0.47	- 1.12	- 1.33	117.43	118.24	פעלים	כבב פקן
18	3	79	0	0	19.2	2.10	0.61	----	---	---	- 28.18	- 0.33	-0.41	- 0.33	- 0.24	72.29	72.73	פעלים	כרמל פקן
7	30	63	0	0	2.9	3.15	1.47	----	34.27	11.58	- 39.64	- 1.36	-0.53	- 1.36	- 1.37	99.70	101.17	כלל	כלל מניות
2	1	97	0	0	4.6	3.20	0.91	----	86.38	12.25	- 32.39	- 1.78	-0.47	- 1.78	- 2.53	[illegible]	142.98	כלל	כלל מניף
15	7	78	0	0	59.9	2.70	0.86	----	78.16	37.35	- 57.39	- 0.62	-0.58	- 0.62	[illegible]	[illegible]	[illegible]	להק אמריקאי	להק-מניות
14	5	81	0	0	55.1	2.20	0.85	----	74.97	26.17	- 38.82	- 1.67	-0.42	- 1.67	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	להק-מטבע
12	4	84	0	0	104.1	2.20	2.45	57.91	89.57	37.87	- 39.86	- 0.78	-0.49	- 0.78	- 4.63	587.99	602.42	להק אמריקאי	להק-אוקר
11	5	84	0	0	145.7	2.20	1.88	54.14	86.65	40.17	- 43.18	- 0.16	-0.48	- 0.16	- 0.90	577.62	588.45	להק אמריקאי	להק-עוף
13	6	81	0	0	207.7	2.10	1.87	----	---	48.34	- 42.95	- 0.46	-0.41	- 0.46	- 0.48	104.51	106.46	להק אמריקאי	להק-סיגנה
14	9	59	18	0	9.3	1.98	1.07	----	---	---	- 40.50	+ 0.30	-0.64	+ 0.30	+ 0.21	70.03	70.78	להק אמריקאי	להק-רוד
13	8	79	0	0	78.7	1.90	1.87	----	---	---	- 41.17	- 0.51	-0.47	- 0.51	- 0.34	66.14	67.38	להק אמריקאי	להק-מנות
10	0	90	0	0	251.3	2.20	0.86	----	79.66	25.98	- 33.13	- 1.34	-0.44	- 1.34	- 3.76	277.44	280.04	להק אמריקאי	להק-יור
11	17	72	0	0	30.0	1.90	0.63	----	---	---	---	- 0.85	---	- 0.85	- 0.08	85.22	85.57	להק אמריקאי	*להק פרידה
19	6	75	0	0	181.9	1.60	0.94	----	89.71	53.86	- 32.51	- 0.47	-0.35	- 0.47	- 1.31	274.93	279.54	בינלאומי	מגה
5	0	95	0	0	45.7	3.75	2.20	----	88.59	51.89	- 30.19	- 1.01	-0.39	- 1.01	- 2.04	200.54	204.95	מרין-מסכר	מרין
25	5	70	0	0	29.0	1.60	0.96	----	---	---	- 28.95	- 0.21	-0.47	- 0.21	- 0.15	71.55	72.24	בינלאומי	מסר פיננס
6	0	94	0	0	69.1	1.85	0.73	----	---	17.02	- 30.78	- 1.71	-0.47	- 1.71	- 2.16	124.00	124.90	בינלאומי	מר מנוף
15	1	64	13	7	12.2	2.10	1.22	----	55.84	12.11	- 29.10	+ 0.62	-0.71	+ 0.62	+ 0.70	113.29	114.73	בינלאומי	משקיע
20	1	79	0	0	195.3	1.60	0.95	56.56	98.81	35.37	- 32.13	- 0.57	-0.46	- 0.57	- 6.01	1044.59	1054.56	בינלאומי	מור
10	11	79	0	0	6.6	3.38	1.50	----	---	---	- 37.07	- 0.80	-0.41	- 0.80	- 0.69	85.19	86.47	יוזמים	נוק
14	8	78	0	0	8.1	3.10	0.65	----	---	---	- 43.36	- 0.55	-0.53	- 0.55	- 0.40	71.87	72.34	שמרה מחר	מחר איל מניות
2	10	88	0	0	12.4	3.90	1.00	----	---	43.68	- 49.56	- 1.42	-0.66	- 1.42	- 0.63	43.88	44.32	מיטב	מיטב אופציות
2	19	79	0	0	8.5	2.75	1.17	----	94.82	37.97	- 49.14	- 0.65	-0.56	- 0.65	- 0.96	147.35	149.07	מיטב	מיטב מניות
5	0	95	0	0	210.6	2.70	1.89	----	---	15.62	- 31.46	- 1.66	-0.47	- 1.66	- 1.96	116.10	118.30	פעלים	מעלה המניף פקן
18	20	62	0	0	26.6	1.60	0.99	----	---	---	- 35.46	- 0.48	-0.42	- 0.48	- 0.40	82.64	83.46	בינלאומי	מקס
8	44	48	0	0	5.2	3.20	0.85	----	---	---	---	- 1.10	---	- 1.10	- 0.64	57.75	58.24	מרכזית	*מרכזית מר המדדים
8	0	92	0	0	9.0	2.70	0.23	----	---	12.97	- 30.85	- 1.60	-0.47	- 1.60	- 1.90	117.10	117.37	מרכזית	מרכזית מניף
6	13	81	0	0	8.4	3.20	0.33	----	60.98	21.80	- 38.05	- 1.68	-0.55	- 1.68	- 3.73	218.56	219.28	מרכזית	מרכזית מניות
20	1	79	0	0	133.4	1.60	0.92	----	83.52	31.23	- 27.69	- 0.95	-0.42	- 0.95	- 3.12	323.85	326.83	בינלאומי	מרק
28	2	70	0	0	7.9	2.10	1.98	----	---	---	- 38.34	+ 0.23	-0.45	+ 0.23	+ 0.14	61.60	62.82	בינלאומי	מעוף מניות
3	1	96	0	0	13.9	3.20	0.75	----	90.24	45.43	- 41.25	- 0.83	-0.46	- 0.83	- 2.33	277.62	279.69	מנוסה	נוי
11	14	70	3	2	21.9	2.90	1.41	56.35	83.78	40.06	- 39.82	- 0.82	-0.42	- 0.82	- 5.93	719.63	729.78	אמבן	נלי
13	1	86	0	0	9.0	3.09	1.88	----	---	---	---	- 0.37	---	- 0.37	- 0.22	58.66	59.76	אלמות-בטוחה	*עודה
3	2	90	0	0	91.1	2.80	1.89	----	---	---	- 51.10	- 0.71	-0.46	- 0.71	- 0.36	50.24	51.19	קופתמטל	ערכה קופתמטל
14	2	84	0	0	18.6	3.10	0.37	----	---	---	- 36.63	- 1.41	---	- 1.41	- 0.90	62.87	63.10	מנוסה	מנוסה מניות
8	3	89	0	0	90.7	2.90	0.61	41.27	58.16	28.03	- 45.51	- 0.02	-0.46	- 0.02	- 0.02	95.42	96.00	פעלים	פרי פקן
16	11	58	15	0	3.4	2.20	1.56	----	---	---	- 39.75	+ 1.32	-0.67	+ 1.32	+ 0.82	62.05	63.03	שמרה מחר	שמרה אמריקה
14	6	80	0	0	53.9	2.20	1.22	----	---	---	- 41.41	- 0.93	-0.58	- 0.93	- 0.56	59.60	60.33	שמרה מחר	שמרה יזמ
11	1	88	0	0	66.0	2.50	1.11	48.73	80.41	43.04	- 51.26	- 0.58	-0.53	- 0.58	- 8.96	1529.37	1546.35	שמרה מחר	שמרה ב"ם
5	0	95	0	0	84.7	2.20	0.89	----	---	16.02	- 30.97	- 1.68	-0.46	- 1.68	- 2.19	127.95	129.09	שמרה מחר	שמרה מניף
9	0	91	0	0	102.8	2.20	1.16	50.60	82.54	27.87	- 38.75	- 1.47	-0.48	- 1.47	- 19.55	1310.74	1325.89	שמרה מחר	שמרה המניות
14	0	86	0	0	47.9	2.45	2.22	----	---	---	---	- 0.48	---	- 0.48	- 0.26	53.72	54.91	לאומי פיא	*פיא 2000
16	0	84	0	0	256.0	2.25	1.87	53.52	86.08	35.67	- 39.96	- 0.98	-0.47	- 0.98	- 7.57	763.86	778.13	לאומי פיא	פיא-אמיר
19	1	80	0	0	152.1	2.20	0.60	46.43	81.27	29.22	- 38.84	- 1.35	-0.47	- 1.35	- 8.16	598.38	601.97	לאומי פיא	פיא-בנים
15	0	85	0	0	85.7	2.45	1.96	----	---	---	- 53.77	- 0.18	-0.52	- 0.18	- 0.09	49.04	50.00	לאומי פיא	פיא דשן
12	1	87	0	0	192.2	2.25	1.89	51.42	73.32	42.88	- 41.88	- 1.11	-0.44	- 1.11	- 8.55	760.12	774.45	לאומי פיא	פיא-יהלום
18	1	81	0	0	252.9	2.20	1.90	53.50	85.60	37.92	- 38.69	- 0.99	-0.44	- 0.99	- 4.86	486.78	496.02	לאומי פיא	פיא-מכלול
11	1	88	0	0	146.9	2.95	1.88	----	87.79	47.89	- 55.62	- 0.88	-0.49	- 0.88	- 1.02	114.78	116.94	לאומי פיא	פיא-מוף
5	0	95	0	0	191.4	2.70	0.63	----	---	16.86	- 31.42	- 1.65	-0.42	- 1.65	- 1.99	118.91	119.66	לאומי פיא	פיא-מניף
4	0	67	24	5	42.1	2.45	2.38	----	---	---	- 34.57	+ 0.78	-0.70	+ 0.78	+ 0.53	68.87	70.51	לאומי פיא	פיא-מטבעית
11	2	82	5	0	246.0	2.20	0.90	----	91.77	33.29	- 35.84	- 1.06	-0.44	- 1.06	- 2.17	201.86	203.67	פסגות	פסגות ביטוח
11	3	79	7	0	137.0	2.50	0.66	----	---	---	- 37.10	- 0.54	-0.45	- 0.54	- 0.44	81.41	81.95	פסגות	פסגות מבט לעולם
18	3	71	8	0	218.0	1.20	2.37	54.64	90.88	42.03	- 38.51	- 0.11	-0.46	- 0.11	- 0.58	528.12	540.66	פסגות	פסגות מניות
7	3	87	3	0	61.0	2.70	2.13	----	---	---	- 41.89	- 0.58	---	- 0.58	- 0.34	58.13	59.37	פסגות	פסגות 50
14	2	82	2	0	202.0	2.50	1.88	----	---	---	- 38.59	- 0.74	-0.43	- 0.74	- 0.47	62.88	64.06	פסגות	פסגות נוספת
3	2	87	8	0	1.9	3.40	5.21	----	---	---	---	+ 0.51	---	+ 0.51	+ 0.41	80.93	85.15	מדיה דלברנה	*פיננה
24	0	76	0	0	1.8	2.60	0.69	----	---	---	---	- 0.64	---	- 0.64	- 0.56	87.09	87.69	ציון השקעות	*ציון-השקעות בו"ם
12	0	88	0	0	2.7	2.70	0.77	----	74.74	32.39	- 39.62	- 0.70	-0.46	- 0.70	- 1.15	163.27	164.53	צמיחה	צמיחה יזמ
10	4	86	0	0	10.0	2.70	0.65	44.16	76.70	45.63	- 33.67	- 1.12	-0.40	- 1.12	- 4.66	412.93	415.61	צמיחה	צמיחה מניות
18	0	82	0	0	4.0	2.70	1.35	----	---	---	- 43.44	- 0.43	-0.71	- 0.43	- 0.30	68.83	69.76	קפיטל	קפיטל מניות
53	0	47	0	0	0.7	3.40	2.09	----	---	---	- 45.62	- 0.22	-0.47	- 0.22	- 0.12	54.47	55.61	קרן זהב	קרן זהב מניות
4	17	79	0	0	31.5	3.40	2.09	----	85.03	60.38	- 60.29	- 0.40	-0.47	- 0.40	- 0.87	217.66	222.20	מדיה דלברנה	רמק
10	0	90	0	0	232.8	1.70	1.97	60.33	91.09	42.93	- 44.90	- 0.70	-0.48	- 0.70	- 4.34	604.74	616.65	אלמות דיסקונט	רמון 90
6	0	94	0	0	2.8	3.20	0.75	----	---	34.64	- 58.59	- 0.92	-0.64	- 0.92	- 1.02	109.76	110.58	ציון השקעות	תנופה

קרנות אג"ח מדינה

שיח לנכרית	אג"ח המרה	מניות	צמודי מט"ח	צמודי מדד	נכסים במיל' ש"ח	עמלת ניהול ב-%	עמלת רכישה ב-%	תשואה מצטברת 89–93	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1993	תשואה מתחילת 1994	תשואה מתחילת החודש	*מדד שערים	השינוי היומי ב-%	השינוי היומי בנק'	מחיר פדיון	מחיר יחידה	מנהל הקרן	שם הקרן
17	2	3	36	42	75.3	1.20	1.95	28.14	26.24	9.19	+ 3.06	- 0.12	-0.45	- 0.12	- 0.92	778.43	792.63	אלמות דיסקונט	אגן
17	0	7	13	63	23.6	1.40	1.07	----	---	---	- 2.03	+ 0.03	-0.34	+ 0.03	+ 0.03	106.39	108.40	אפריוה	אפר אג"ח מדינה
14	5	11	2	66	63.6	1.40	0.72	23.82	27.00	13.60	- 1.64	- 0.01	-0.37	- 0.01	- 0.14	944.36	951.03	מנוסה	אורי
11	0	9	4	76	3.3	1.70	1.13	20.88	23.34	12.03	- 0.43	- 0.09	-0.41	- 0.09	- 0.28	297.75	301.70	אורית	אורית אג"ח מדינה
9	0	3	2	86	348.9	1.10	1.89	20.09	22.50	9.02	+ 6.47	- 0.03	-0.14	- 0.03	- 0.09	313.67	319.59	פעלים	אלום פקן
9	0	14	13	64	104.8	2.20	1.46	21.96	24.74	13.57	+ 1.64	- 0.00	-0.37	- 0.00	- 0.01	291.97	296.22	אנו"ס	אנו"ס אג"ח מדינה
9	9	14	0	68	45.7	1.45	0.35	----	29.45	16.41	- 5.08	- 0.08	-0.39	- 0.08	- 0.11	141.68	142.17	אפסלון	אפסלון אג' מד
12	0	8	5	75	35.5	1.70	1.37	21.13	23.53	11.35	+ 3.87	+ 0.06	-0.27	+ 0.06	+ 0.92	1659.80	1682.55	בטוחה	בטוחה אג"ח מדינה
13	9	7	7	64	93.2	1.70	1.38	21.39	21.12	13.27	- 5.46	- 0.16	-0.40	- 0.16	- 0.48	294.79	298.85	אמבן	גבע
22	1	0	0	77	34.5	1.20	1.88	----	23.73	10.54	+ 3.87	+ 0.13	-0.39	+ 0.13	+ 0.22	166.59	169.72	קופתמטל	דוכס
12	5	17	11	55	1.7	2.25	1.83	17.03	15.06	9.70	+ 4.22	+ 0.09	0.01	+ 0.09	+ 0.67	748.60	762.32	כלל	דקן
6	0	17	77	0	3.7	2.40	0.47	----	---	---	- 12.30	- 0.89	-0.52	- 0.89	- 1.01	112.98	113.49	אורלי	דוד
19	0	1	0	80	217.7	1.20	0.40	14.87	14.67	10.55	+ 11.52	+ 0.16	0.22	+ 0.16	+ 0.58	369.20	370.68	פעלים	הון אג"ח מדינה
4	3	6	1	86	44.0	1.70	1.37	21.86	25.47	13.13	+ 2.93	- 0.07	-0.25	- 0.07	- 0.23	345.40	350.14	פעלים	הלה פקן
2	2	6	14	76	55.1	1.40	1.40	22.87	26.85	18.43	- 0.76	+ 0.06	-0.28	+ 0.06	+ 0.25	427.33	433.31	אמבן	זיו
12	0	7	5	76	414.5	1.15	1.90	22.31	23.96	11.13	+ 4.52	- 0.10	-0.34	- 0.10	- 0.52	504.57	514.17	אמבן	זר
23	8	5	7	57	31.2	1.70	1.75	----	---	---	---	- 0.04	-0.49	- 0.04	- 0.04	101.69	103.47	פעלים	יגל פקן
39	0	0	2	59	101.5	1.10	1.87	17.43	17.37	10.60	+ 8.30	+ 0.20	-0.09	+ 0.20	+ 0.78	398.43	405.90	יל"ד	*יד אג"ח מדינה
13	6	16	11	54	22.0	2.30	1.88	17.62	20.68	6.53	- 10.33	- 0.05	-0.57	- 0.05	- 0.15	332.87	339.13	פעלים	יעלה פקן
17	0	0	0	83	156.6	1.10	0.88	17.78	13.56	11.88	+ 10.78	+ 0.20	0.14	+ 0.20	+ 0.92	452.46	456.43	כלל	כלל אג"ח מדינה
21	1	8	0	70	189.7	1.10	1.88	20.58	22.39	10.30	+ 0.43	- 0.03	-0.34	- 0.03	- 0.13	403.09	410.66	להק אמריקאי	להק-ממשל
20	2	7	0	71	139.5	1.20	1.88	22.57	23.99	12.69	+ 1.19	+ 0.05	-0.30	+ 0.05	+ 0.07	147.82	150.65	להק אמריקאי	להק-מגדל
6	6	6	6	76	87.0	1.30	1.14	18.32	25.40	10.75	- 0.91	- 0.13	-0.34	- 0.13	- 1.37	1054.56	1066.56	להק אמריקאי	להק-שמיר
17	0	3	3	77	87.5	2.00	0.90	19.61	20.54	10.63	+ 6.43	+ 0.09	-0.17	+ 0.09	+ 1.09	1195.27	1206.98	שמרה מחר	מגן
7	7	15	3	66	22.3	3.20	0.89	23.13	28.88	12.70	- 4.56	- 0.07	-0.48	- 0.07	- 2.32	3420.55	3450.93	בינלאומי	מגדל
20	0	3	2	75	86.4	1.40	0.97	20.92	21.41	10.90	+ 5.32	+ 0.05	-0.23	+ 0.05	+ 2.10	4265.03	4306.53	מיטב	מיטב אג' מד
16	11	6	12	55	9.1	1.70	0.82	----	---	---	---	- 0.02	---	- 0.02	- 0.02	95.78	96.57	בינלאומי	מקור
4	5	8	6	77	103.0	1.25	0.89	16.39	18.35	13.30	+ 2.52	- 0.09	-0.32	- 0.09	- 0.92	978.33	987.04	מרכזית	*מרכזית אג"ח מדינה
29	3	0	3	65	18.2	2.50	0.12	----	---	---	---	+ 0.09	---	+ 0.09	+ 0.10	105.61	105.95	שמרה מחר	נכס
6	4	0	16	74	85.7	1.50	0.88	14.46	14.93	6.95	+ 6.31	- 0.04	-0.27	- 0.04	- 0.38	866.43	874.07	שמרה מחר	שמרה אג"ח מדינה

מידע תיירותי עסקי

סדנה - יום ג', 13.12.94, בתל-אביב

נושאים מרכזיים:

- איך מגיעים אל התיירים הפוטנציאליים?
- מהו גורם המפתח (Key Factor) בתיירות?
- מה מאפיין היום את התייר המודרני?
- מה זה Point of Sale בתיירות ומשמעותו לגבי המלון, האתר, האורחן?
- איך מעבירים לתייר מידע במולטימדיה?
- מדוע המידע חשוב לעסק, למלון, לאתר, לעמותה, לעיר, לאזור?

מנחה: מר גרשון פז סל

המרכז הישראלי לניהול

לפרטים והרשמה נא לפנות: טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

هكذا في الأصل

هكذا من الأصل

לוח העיר

הלוח של אזור המרכז

העיר | הארץ | צומת השרון | שתי ערים | ערים | מלאבס

סדר המדורים בלוח:
1 נדל"ן
2 עסקים.
3 מכוניות.
4 מכירות ושרותים.
5 ה. עבודה.

תל־אביב גוש דן והשרון

דירות למכירה

"יפעת אביב"
מומחים לדירות יוקרה
השכרה/מכירה
ברזאני 4, מרכז מסחרי
רמת־אביב ג'
03-6415732

"דניס ברק"
נכסים והשקעות בע"מ
בתי יוקרה סניף שיכון דן
רח' ביסין ממודלה 32
חבר מלד"ן
03-6472775

GOOD LOCATION

תיווך שינקין
שינקין 17 ת"א
טל': 03-201283
פקס: 03-201283

סוף נכסים
ברודצקי 19 רמת אביב
טל': 03-6417936

תיווך ברעוז
רח' המלכים 1
רמת השרון
03-5492654, 03-5492712

סוף נכסים
ברודצקי 19
רמת־אביב
טל': 03-6417936

טוביה לשם
סוכנות לנכסים (מלד"ן)
רח' קהילת סלוניקי 7
תל־אביב
03-6481829, 03-6481387

חי נכסים
בניין ממודלה 30
שיכון דן, תל־אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

פרידה נכסים
רח' האלה 3
(פינת למרחב)
רמת־השרון
מלד"ן 03-5490537

במזכרת בתיה
תיווך השלום מציע דירות
מ' $48,000, תשואה שנתית 6%
06-724487, 06-790675

טוביה לשם
סוכנות לנכסים (מלד"ן)
רח' קהילת סלוניקי 7
תל־אביב
03-6481829, 03-6481387

צמרת השרון
מומחים לוילות ובתי יוקרה
רח' הבנים 50 רמת השרון
(בקאנטרי קלאב)
טל': 03-5496749
פקס: 03-5497140
חבר מלד"ן

חי נכסים
בניין ממודלה 30
שיכון דן, תל־אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

"דניס ברק"
נכסים והשקעות בע"מ
בתי יוקרה
סניף רמה"ש
רחוב ויצמן 1
חבר מלד"ן 03-5400004

"סלעים"
שיווק נכסים
רח' הירקון 109 ת"א
03-5223389, 03-5270812

סלעי"אל
סוכנות לתיווך נכסים
מלפון: 09-573914

בנוה חוף
ראשל"צ
בלעדי ל"בתי ל"
שיווק נדל"ן
מלפון: 03-9621510

קובי מיטל
סוכנות לנכסים
מלד"ן
טל': 03-5270338
03-5272310

צמרת השרון
מומחים לוילות ובתי יוקרה
רח' הבנים 50
רמת השרון
(בקאנטרי קלאב)
טל': 03-5496749
פקס: 03-5497140
חבר מלד"ן

"דניס ברק"
נכסים והשקעות בע"מ
בתי יוקרה
סניף שיכון דן
רחוב בניין ממודלה 32
חבר מלד"ן
03-6486114, 03-6472775

"בדק בית"
חוה ברזק
סוקולוב 41 רמת־השרון
03-5491146

יוקרה
נכסים והשקעות
פרישמן 73 תל־אביב
מלפקס: 03-5229474

חי נכסים
בניין ממודלה 30
שיכון דן, תל־אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

"סלעים"
שיווק נכסים
רח' הירקון 109 ת"א
03-5270812
03-5223389

"ליאור נכסים"
אבן גבירול 141, ת"א
03-5444719

בידור נכסים
השקעות ושיווק
פרוייקטים
הדידות 9 הוד השרון
מלד"ן 09-913252

בהרצליה
גינות שלום, קוטג'ים 7 - 6
חדרים, $230,000 "ידיד דירות" 02-251384

בתים משקים

וילות ובתים

בע"ת
ב"כנות ישראל" קוטג'ים
מפוארים, פיתוח סביבתי מלא,
$225,000, 03-9234616
03-9342585

וילות ובתים למכירה

בהרצליה ב'
בית שקט ומקסים $540,000
בלעדי EVERGRIN
"מלד"ן, לעסקה" 09-572385

"גוית נכסים"
ברמודזון (מכד"ן)
בתים ומגרשים, ייעוץ ושיווק
טל': 03-6315566
פלאפון: 050-345499

למכירה בהזדמנות קוטג' טורי בצפון נתניה
2 מפלסים+גג, גינה וחניה צמודה
מפרט טכני גבוה
לפרטים: 09-972036, 09-919360, 050-234055
הנדסה ובנין

נוה הברון-זכרון יעקב
* בהזדמנות, קוטג' כפרי $250,000
* בית גדול בשטח 1/2 דונם אדמה פרטית
* בנוה-הברון, מגרש לבניה מיידית!
06-397207

אנגלו סכסון
בקרית גנים רעננה, בית דו-קומתי, 6 חדרים, מגרש 400 מ"ר $520,000

דני דירות
במערב העיר
2 קוטגים מפוארים
200 מ"ר בנוי 300 מ"ר מגרש, במיקום מעולה
רק $450,000
09-917958

כל הקודם זוכה!!
מכר קוטגים מפוארים ברעננה והוד השרון,
"מגורים" 09-453443
09-985291

קוטג' "בהרצליה" $185,000
6 חדרים, 2 מטבחים, 2 אמבטיות, מגרש 380, בניה 170, "ישוב עץ אורים"
09-922024, 03-5348846

רמת תיווך
שדרות ויצמן 9
רמת־השרון
03-5496463

"פסיפק נכסים"
כיכר מוזאון
הרצליה פיתוח
טל': 09-500623

הזמנה להציע הצעות לרכישת מחצית דירה [תפוסה] בצפון ת"א

1. גוש 6954 חלקה 168/5. רחוב גוש-חלב 2.
דירה בת 4.5 חדרים בקומה ב' ע"ג בבנין בן כ-20 שנה, פנה לדרום, מזרח וצפון, מעלית וחניה.
2. פרטים נוספים ומסירת ההצעות אצל עו"ד גלעד דרס משדרות רוטשילד 56, תל-אביב טל' 03-5601117, פקס' 03-5609819
3. ההצעות תכלולנה מחיר נקוב בדולרים ותנאי תשלום. להצעה יש לצרף ערבות בנקאית אוטומטית בתוקף ל-60 יום או המחאה בנקאית בשיעור 5% מסכום ההצעה, עורכות לפקודת עוה"ד הנ"ל.
4. ההצעות תוגשנה במעטפה סגורה עד ליום 2.1.95 שעה 12.00 במשרד עוה"ד הנ"ל ולציין "עבור הדירה ברחוב גוש-חלב".
5. לא ישולמו דמי תיווך כלשהם.
6. אין החיים מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא ותהיה רשאית לנהל מו"מ עם מציעים שונים או לקיים תחרות ביניהם הכל עפ"י שיקול דעתם.

יעל ויילר, בעלים

ברעננה
קוטג' בנגב בניה, מפרט עשיר. במשרד 09-973346

"גבעות הכורכר"
במערב נס-ציונה
שכונת קוטג'ים יוקרתית
קוטג'ים בני 6 חדרים בשלושה דגמים
קרקע+ בניה כולל מע"מ ופיתוח
החל מ - $255,000
I.B.C Intelligent Building Company LTD. בניה בתבונה בע"מ
טלפון: 08-418436

ברמה"ש
6, 240 בנוי, חדש!
"הזמנה" $500,000
מלד"ן 03-5407148

ברעננה קוטג'
משקע ביתור, גמיש, בלעדי "לנכסים והדיור"
09-910886

בהרצליה הצעירה
במקום מעולה, קוטג' משקע, 09-502871 (לא בשבת)

אנגלו סכסון
רמת השרון
רח' סוקולוב 40
03-5403464

בכפר שמריהו
וילה יפה, חדשה, 270/700
"תיווך אלמיל" 09-583259

בהוד השרון
קוטג' 7 + יחידה נפרדת, 2.5 + מחסן (מגרש 800 מ"ר), $348,000, 09-402019

בהרצליה פיתוח קוטג'ים בבניה 5.5
$215,000, 050-368028
050-353495

ברעננה
קוטג' חדש + מרתף כ-500 מ"ר, גינה, בסביבה יוקרתית, ביוזמה 589999
09 במשרד לוחה

בהרצליה:
הרצליה בנווה אמירים, דו משפחתי, נוף לשקיפה, 09-540765 $300,000

אנגלו סכסון
השרון
רח' הדקל 54, הנ"מ
טל': 09-962420

"סביונסון"
סביון, קרית אונו והסביבה
גילה קדרי, אחוזה 27
נוה מונסון
03-5339703, 03-5334678

מירון נכסים
המתווך שלך בלב השרון
09-967067

בהרצליה הצעירה
בהזדמנות בניה, תיכנון וגימור מעולה 03-5228932

ברעננה - פרדס הגדוד
קוטג' טורי, 6 חדרים, 09-919360, 09-972191

בהרצליה הצעירה
בבניה 6 + מרתף 250
אדמה, אנגלו סכסון
09-587258

וילות ובתים להשכרה

אנגלו סכסון
ברעננה, בלעדית לדתיים!
בשכונת דירת גג יפיפיה
4 חדרים+חדר על הגג
מטבח ופינת-אוכל לשבת
$295,000

כפר שמריהו/הרצליה
וילות חוצ'קים
הרצליה פיתוח
3 + גג, קוטג' + מעלית
"נכסים והדיור" 09-910886

דני דירות
בפרוייקט "גני־תמר" נותרו 2 פנטהאוזים בעלי 3 חד'+40 מ"ר מרפסת
רק $229,000
09-917958

דירות נופש

דירות בחו"ל

פנטהאוז
דירות גג למכירה

פנטהאוז
דירות גג להשכרה

בעמק הברכה
4 + 1 + גג, יפהפיה,
$1,380 "תיווך הבורסה"
03-5730336

קבלנים מציעים

הזמנה לקבלנים!
לעיסקת קומבינציה, גג בלב ת"א 03-5286423

תל אביב

"יניהול נכסים"
ברנר 8 ת"א
טל': 03-5251590
פלאפון: 050-340520
פקס: 03-5252099

מיידי בהרצליה הצעירה
6 + גג + מעלית, שקטה ומפוארת 09-585251

בבבלי, 5
3 שרותים, חדשה, במיקום גבוה, 03-5403923

תיווך א. תמיר
בן יהודה 114
תל־אביב
טל': 03-5232260

יפה ואיבה לרנר
סוכנות נכסים
טל': 03-317615
פקס: 03-310142

4 חדרים ויותר

על יד גן העיר!!!
115 מ"ר עקיפת, ק"ג ושקטה "מצודה" 6953828-03

במגדל מזרחי!!!
בורות כהן, 140 מ"ר + 50 מ"ר + 50 גג בבראים 80 + 25 מ"ר גג "מצודה"
03-6952623

169 למבצע!! עשייה
למודעת 8 מילים
(4 ימי ו'+יום ג' אחד)
638-20-20
לוח העיר

קבוצת מזרחי ובניו מציעה: קוטג'ים, דופלקסים, דירות גג, דירות עם מרפסות שמש – בסטנדרט הבנייה החדשני ביותר ברמת המימון הגבוהה ביותר. צריך רק לבחור עיר ולבוא לסגור מחיר...

פרויקט בת וחופים

דירות 4.5 חדרים
ו-5 חדרים
החל מ-$172,000
דופלקס 5.5 חד'+גג
החל מ-$228,000

בת גלים

דירות 4 חדרים
החל מ-$172,000
דופלקס 5 חד'+גג
החל מ-$228,000

פרויקט רמת השקמה

ברח' השקמה 11 בבת-ים
דירות 4 חדרים
החל מ-$169,000
דופלקס 5 חדרים+גג
החל מ-$228,000

• יד ביד דירות במשרדי מזרחי ובניו לכל רוכש $1000 מתנה!

ועכשיו במבצע ענק

• בהרשמה בבית ארלוזורוב, רח' ארלוזורוב 38 בת-ים: דירות 4 חדרים ודירות גג.

משרד מכירות בחולון – "מגורים" רח' סוקולוב 21 טל: 03-5039901

מזרחי ובניו – בניה והשקעות הרצל 47 בת-ים טל: 03-5073322

קוטג' ברחובות הירוקה
החל מ- $197,000

לבחירתך- קוטג' חד משפחתי, דו משפחתי ודירות פנטהאוז כפריות.
6-5 חדרים

כתובת האתר: המשך רח' גורדוניקי
האתר פתוח: שבת 14:00-11:00, בימים א'-ו' נא לפנות למשרד המכירות

מכירות: דיור בלום
רח' בנימין 8 רחובות
טל. 08-492442 ,492103

נווה אבנית

למשקיעים!!
ברמת ישראל בבית חד קומתי דירת חדר + גינה + אפשרות לבניה, בגג 54 מ"ר + חדר מגן. 03-5284999

בבבלי
3 חדרים, משופצת, ק"ב + מעלית, ללא תיווך.
03-6425592

במבצעים 4
מסודרת, מעלית + חניה, $245,000 "תיווך הבורסה"
03-5738336

בשלמה המלך
ק"ב, חניה, $190,000
במבואות, ק"ק, עקיות, $195,000 "אב דיור"
03-5244102

ברוקח
ק"ב, 3 + מעלית + 2 חניות, "סיטי" 03-5284999

"לידור נכסים"
09-583511
הרצליה, מלד"ן

שכונות צבעוניות

בקרבת כיכר דיזנגוף
85 מ"ר, ק"ב, שקטה.
03-200450

1—1.5 חדרים

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

גוש דן

ללקוחות רציניים
דרושות לקניה, השכרה, וילות, בתים ודירות במבצעים וברמת גן, ריסקדיות מלאה "אנגלו סכסון"
03-6738121

בסל נכסים
פנקס 28 תל-אביב
טל: 03-5442395

בצפון הישן
מיקום מעולה, התחלת בנייה 160 מ"ר 03-5228932

פתח תקוה והסביבה

בהרצליה!!
פרויקט יוקרה במרכז העיר
דירות גג, 4 + 1, $208,000
דירות גג, 5 + 1, $248,000
"ש. רובנשטיין ושות'"
03-9348680

"נווה המר"
פרויקט יוקרה, במרכז העיר: 4, החל מ-$155,000, 5, החל מ-$172,000
"ש. רובנשטיין ושות'"
03-9348680

העיר
רח' חיים עוזר 13 פ"ת
טל: 03-9343114/5/6
פקס: 03-9344421

ברמת-גן
דירות 5.5 חדרים
דופלקסים 5 חדרים
לכניסה מיידית!
פרטים בסניף תל-אביב - רח' החשמונאים 121
טל: 03-5632710
סוף
לגור בטוף
שיכון ופיתוח לישראל

נאות נורדיה - 270 קוטג'ים על קרקע פרטית (סאבו)

כפר יוקרה

נורדיה יוקרה המוקם בטבעו למושב הוותיק נורדיה בלב אזור ירוק ומטופח, ומבקרבה למרכזי קניות, בילוי, תרבות בוגרים (בסמיכות לרכבת הפרברים). לנורדיה אופי כפרי המקנה לו איכות חיים ומעגלי איזוטיים לגידול ילדים.

המושב נורדיה אופי כפרי אמיתי איכות חיים ברמה אחרת, חינוך, תרבות וספורט המשתלבים בחיי כפר ובלב אזור עירוני גדול.

נאות נורדיה הבתים מעוצבים בצורה יוצאת דופן, ע"י האדריכל שפי טל. בחירה מתוך 5 טיפוסי בתים הנבנים בסטנדרט בניה גבוה. על מגרשים בגודל של 324 מ"ר ועד 445 מ"ר.

שיטה רכישה מוזלה הנותנת לקונה בטחון מלא לכספו!

✔ חכי קרוב לכל מקום. ✔ רחובות הולנדיים.
✔ שטחים ירוקים נרחבים. ✔ מפרט טכני עשיר.
✔ תשתיות מודרניות. ✔ מרחק גדול בין הבתים.
✔ אפשרות לשינויים פנימיים ביעוץ האדריכל – ללא תשלום.

המחירים כוללים מע"מ ופיתוח

★ משפחות המצטרפות לפרויקט העבודה ועדת קבלה.

חברת "בוני נורדיה" בע"מ משרד מכירות - באתר 09-829997/8
פתוח א-ה בשעות: 13:00-9:00, 19:00-16:00, יום ו' בשעות: 13:00-9:00
האתר פתוח בשבת להתרשמות וקביעת פגישות למשך השבוע בשעות: 11:00-14:00

טרמינל שירותי הנדסה
אל תיפול עם הבית
בדיקת לקויי בניה בדירות חדשות ומשומשות ע"י מהנדסים מומחים.
• קביל בבימ"ש • אומדן עלויות לתיקונים
• יעוץ משפטי חינם • בכל רחבי הארץ
חייג חינם 4313-022-177
מוקד ארצי 24 שעות ביממה

איגוד הנדל"ן
סניף ר"ג
שד' ירושלים 51
פינת הרואה רמת-גן
טל: 03-6771940/1
פקס: 03-6747268

3—3.5 חדרים

"תמרדנה"
סוכנות נכסים
הגליל 78 בית הרופאים
וגבעתיים
03-5355259
חברה
במלד"ן

אנגלו סכסון
רח' הגליה המגיה 12 פ"ת
טל: 03-9301122

"הלמן נכסים"
דירות ומגרשים, יעוץ ושיווק
טל: 03-6725203 דב קי
פקס: 03-6727337

4 חדרים ויותר

רמלה לוד

3—3.5 חדרים

4 חדרים ויותר

2—2.5 חדרים

בלבנון מהמבחר!!
2, ק"א, שקטה, לחזית,
"סיטי" 03-5284999

ביהודית
נוף לפארק הירקון, ק"א + מעלית, "מונופול".
03-5244452

3—3.5 חדרים

3.5, ק"ב
בלב ת"א, חדשה, משקפת + מעלית, "קריר" 03-5242192 מלד"ן

השרון

מירון נכסים
המתווך שלך
בלב השרון
09-967067

3—3.5 חדרים

ברעם בע"מ
סוכנות לתיווך נכסים
ההגנה 25 פתח-תקווה
טל: 03-9344122
פקס: 03-9325660

ברמת יצחק
שקט ומבוקש, 4 + מעלית + חניה, תרישולי כל -
03-6771940

2—2.5 חדרים

בסוקולוב
2.5, עורפית, ק"א + מעלית חניה, $245,000 "אב דיור"
03-5244102

אנגלו סכסון
כבר המדינה
רח' ה' באייר 44
(מלד"ן) 03-5467722

לכשה הפרויקט הראשונה לפרויקט אינהו
במושב גאנות שבלמב העם
וילות בודדות על מגרש של 500 מ"ר
הקליטה לזוגות נשואים עד גיל 40 לאחר ועדת קבלה
לפרטים לפנות ליעקב 09-645021

עת מרום-מרום הראל
במגדיאל היוקה
בבניה, ישר מהקבלן
דירות 4 חדרים
פנטהאוזים 6 חדרים
דו-קומתיים
לפנות למוטרל'ה
רח' ויצמן 182 כפ"ס
09-973737

הוד השרון

4 חדרים ויותר

1—1.5 חדרים

בנווה סוידיות
בבלבנים, 5 חדרים
יוקרתית, $240,000
"ש. רובנשטיין ושות'"
03-9347333

אנגלו סכסון
רמת גן, גבעתיים
מחלקת בתי יוקרה
טלפון: 03-6738121

1—1.5 חדרים

שכונות דרומיות

4 חדרים ויותר

בשדרות נורדיאו!!
2, עקיות, לחזית, ק"ב + פוטנציאל, $162,000 /5
03-200450

לוח העיר

בלי פרסום
קבלת מודעות בימים א', ג', ד'
בין השעות 22.00-8.00
ביום ב' קבלת מודעות 19:00-8:00
ביום ה' קבלת מודעות 18.15-8.00
יום ו' קבלת מודעות 17.00-8:00
המינימום 8 מילים למודעה

לוח העיר

هكذا في الأصل

هكذا من الأصل

ברחוב האהבה!!
קוטג' 6 חדרים
רק $335,000
יניב נכסים
09-902828
09-421188

בונה עמל
בבניה מוקדמת 3'
3 + גג ,$133,000
3 + גינה ,$140,000
4 ,$150,000 " 4 ,$145,000
4 + גינה ,$155,000 + גג
"אגלו סכנוך" $162,000
09"507258

מרום הראל
בפסגת הרצליה
מבדיל התקרה לעיף הים
רח' לוין מס' 28 בבניה
בנין יוקרתי עם
מרפסות שמש דירות 5,4
חדרים ופנטהאוזים
רחוב ויצמן 182 כפ"ס
09-973737

"תיווך מימון"
רחוב בני ברית 3
הוד השרון
טלפון: 09"406453/4
פקס: 09"405264

אקספרס נכסים
בן גוריון 15
הרצליה
09"500970
09"546285

3—3.5 חדרים

3, ק"ב בלי
85 מ"ר, משקעות
"הזמנה" $215,000
מלד"ן 03"5407148
(השרון)

4 חדרים ויותר

"גבולה נסף נדל"ן"
סוקולוב 1 הרצליה
טלפון: 09"561573
טלפון: 09"589719

2—2.5 חדרים

רמת השרון

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

3, ק"ב
85 מ"ר, יפיפיה, בעמק,
"הזמנה" $215,000
מלד"ן 03"5407148

הרצליה

"לב העיר"
תיווך ונכסים
בן גוריון 2 הרצליה
09"545998 ,546166

פנטהאוז
להשקעה ברעננה
מגרשים חקלאיים
החל מ-400 מ"ר
רק $17,000
09-988-599

דיור 2000
אחוזה 81
רעננה
09"425959

פנטהאוז
בבלעדיות
ברחוב הפיסיים
קוטג' 6 חדרים+יחידת
מגורים נפרדת 120 מ"ר
375
רק $610,000
09-988-599

"אל מקס"
מרכז נוגה
אחוזה 198 רעננה
טל: 09"913416

פנטהאוז
בבלעדיות
בתוך סיני בתוך בגודרים
הפנטהאוז היפה ביותר
ברעננה 300 מ"ר בנוי
מושקע ביותר
$565,000
09-988-599

רעננה

"לידר נכסים"
קרן היסוד 2
(מעל בנ"ל)
רעננה 09"902727

"יחיש ' דר"
הקשר שלך לעסקה מוצלחת
אחוזה 83 רעננה
09"918125 ,09"983585
פקס: 09"918057

"אמריקן דר"
אחוזה 125 רעננה
09"917117 ,09"435356

פרוייקט
חברת לי-רון
ברעננה:
דירות 5,4
+מרפסת בתוספת
דירות גן
ופנטהאוזים
בודדים!
09-984234 *לי-רון
*שיווק "אורי נכסים"
09-431450

צ' נכסים
והשקעות
קלאוזנר 2, רעננה
09"983659

פנטהאוז
תיווך נכסים והשקעות
רחוב אחוזה 179 רעננה
רב קו 09"988599
פקס: 09"901248

פנטהאוז
תיווך נכסים והשקעות
רחוב אחוזה 179 רעננה
רב קו 09"988599
פקס: 09"901248

"דני דירות"
רחוב מבכר 2
רעננה
טל: 09"917958 (מלד"ן)

פנטהאוז
בהזדמנות
לכניסה מיידית
פנטהאוז חדש 6 חדרים
מפואר ביותר
רק $346,000
09-988-599

5 + מרפסת מהממת
+ מעלית, מרכזית, בלעדי
ל"נכסים דרור". 09"983672

יניב נכסים
בן גוריון 4
רעננה
09"902828
09"421188

כפר סבא

"בונה מרום"
בונה במרכז,
ברחוב ארבל 10
דירות 5,4 דופלקס
לפנות למשרדנו
רחוב ויצמן 182 כפ"ס
09-973737

"תיווך מימון"
דירות למכירה בלעדית
בכפר-סבא
טלפון: 09"406453/4
פקס: 09"405264

כפון בשר
דירות פאר:
5,4 חדרים
+ מרפסת שמש
דירות גן
דירות פנטהאוז
יניב נכסים
09-902828
09-421188

"להבה"
סוכנות לנכסי מקרקעין
בהנהלת
אלה שמואלי ומגבה פריס
ויצמן 134 כ"ס בפסאז'
09"978237,09"974250

בכפר-סבא
קוטג"ים
יוקרתיים:
6 חדרים+גלריה
רחובות הולנדים
מפרט עשיר
$349,000
יניב נכסים
09-902828
09-421188

במרכז 4
קד + מעלית, משקעת +
מגן מרכזי. 09"910886

בית אנגלו-סכסון
בלעדי!
5 חדרים ענקית.
באיזור שקט
וסבול בירק.
קא, בלי.
$230,000

בלעדי!!
"קונדידיר" ברח' סיני, 5,
משקעות, 150 + 15 מרפסת,
09"984561 $300,000

בית אנגלו-סכסון
4 חדרים, קד
יפיפיה, שרפית
מסודרת ושקטה.
עף מרחב
$215,000

במבנה, 6 חדרים
7, דירות גג, בלעדיים
"שחר" 09"444415

3—3.5 חדרים

דופלקס עליון
5, חדש + מרפסת גדולה,
"הזמנות" $240,000
09"420533

למכירה
בבניין הכי יפה בכפר סבא,
דירה קרובה לכל מקום.
09"984107 ,09"983178

4 חדרים ויותר

שני שיווק נדל"ן
דובנובסקי 16
(קניון לב העיר) ראשל"צ
טל: 03"9663556
פקס: 03"9663672

דירות בשכ"ח
שכ"ח תל-אביב

"ארגד נכסים"
רח' שיר 3
פינת דיזנגוף 189
תל-אביב
03"5230835 ,050"324368

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

תיווך פאר
רוממילר 31 בודים
פקס: 03"596523
03"5062183

2—2.5 חדרים

בת ים
4 חדרים ויותר

בבת-ים/ים השבר
דופלקס מפואר, ליד הים,
6.5 חדרים. 03"553303/4
"מרוד הבנייה" (בבי)

בן-יהודה
3 חד', ק"ב, עורפית, כמושה,
עפשות בניה. 050"333043

3—3.5 חדרים

תיווך
אבניק לנכסים
דיזנגוף 75 תל אביב
03"5286317 ,03"5252153

א. שוחר נכסים
מציעים להשכרה:
03"5173484

ראשל"צ
נס ציונה
רחובות

דירה 4
בבנין חדש, לחוף הים, מחיר
מציאה. 03"5081801

4 חדרים ויותר

"קליין"
שותפי נדל"ן
בלפור 38 בודים
טל: 03"5081801

2, מרוויות
בתל-אביב, מיידי $400
ללא תיווך. 03"5601465

דירת גג 3,
"שפופה + מעלית חנות
03"5221955 $1150

א.ס.י. ים
מאורי נדל"ן בודים
אבן גבירול 150 ת"א
טל: 03"5462735

2—2.5 חדרים

נתניה
חדרה

4 חדרים ויותר

חולון

4 חדרים ויותר

מגורים
03"5039901
סוקולוב 21 חולון

3—3.5 חדרים

3.5 משקעת
שוחים בעלית, $145,000
בבית זהב, ק"א. 03"593244

תיווך א. חגיז
בן יהודה 114 ת"א
טל: 03"5232260

3—3.5 חדרים

א.ס.י. ים

רח' אבן גבירול 150 ת"א
03-5462734
03-5462735

● ברחוב רד"ק, 3 מגורית ק"ג + מעלית $260,000

● בנמל ליד גבעלי בול. 2 + חצי ק"ג מירי $187,000

● ברחוב שקט ליד קולנוע חן, 2 ק"ק משופצת $160,000

שכ"ח שכונות דרומיות ת"א

שכ"ח גוש דן

שכ"ח השרון

שכ"ח נתניה חדרה

דירות מרוהטות

מרוהטות תל-אביב

בית פינטולס

פינטולס

מעבדות שחת ומכירה

* מכונות צילום
* פקסימיליות
* תוכנות לפי דרישה
* מחשבים וציוד היקף

צלצל ונציג יגיע אליך ללא התחייבות!

טל: 03-5182248,5182546
פקס' 03-5181892

מחסנים כללי

מחסנים מכירה

מחסנים השכרה

עסקים מכירה

חנויות מכירה

חנויות השכרה

אולמות כללי

אולמות מכירה

אולמות השכרה

משרדים כללי

משרדים מכירה

משרדים השכרה

בקשות חנות מקצים

עסקים השכרה

חנויות כללי

שכ"ח מרוהטות גוש דן

מרוהטות השרון

מרוהטות חולון בת-ים

שכ"ח חולון ובת-ים

דירות ברמ"ג

בקוש דירות

חדרים מרוהטים

שותף/ה

עסקים

שכ"ח פתח תקוה

שכ"ח צפוניות ת"א

שכ"ח ראשון לציון רחובות ונס ציונה

הקראות

מבני תעשיה בד"ל

מעונית לרכוש תיק באזור המרכז 03-5609115

רישום חברות ברשם החברות
שירות 24 שעות
אצלך/במשרדינו
03-5011294

למנהלי החלטה

השקעה ופרנסה לעניין המספרה של השכונה בפסגת ברבור

אזור מגורים תוסס בתל-אביב.
כניסה יעאי 95
למכירה חנויות בגודל (72-1 54,62 מ"ר)
אפשרות גם לבית מרקחת ופיצה.
פרטים: 03-6315490-1
רח' אלקוזה 78, נווה ברבור, ת"א.

המכון לפריון העבודה והייצור

קורס נדל"ן

שיווק וניהול עסקי
ת"א, מחזור 12 - בימי ב' ו-ה', מחזור 13 - בימי ו'

קורס נדל"ן

בסיסי בשיווק
ת"א, מחזור 1 - בימי ג', מחזור 2 - בימי ו'

המרכז לניהול עסקי-שיווקי, סולד 4, ת"א טלי 03-6920234, 6920252

להשכרה באבן יהודה
2,000 מ"ר
אולמות, משרדים ושטחי מסחר הניתנים לחלוקה.
ברמת גימור גבוהה!
בית יעקבי 03-5493050

אבן יהודה על הגובה!
להשכרה בא.ת. משרדים ואולמות
תצוגה מרהיבים במחירים נוחים
בא לצמוא איתנו!!
09-967067

א.א. אקספרס
מציגים
אבן גבירול 81 - מלך"ן
טל: 03-5241677
03-5246013 :פקס

בחולון

להשכרה שטח 1200 מ"ר
באזור התעשייה
ניתן לחלוקה, כח, טלפונים, כניסה מיידית.
לפרטים אצל בעל הנכס - יצחק
(ע) 02-250294 ;(ב) 02-341362 בערב

זכיינים

עם ניסיון לפרוייקט מסחרי חדשני
באזור התעשייה כפר-סבא
בתחומים הבאים:
כלי כתיבה - ציוד משרדי
רהיטים
צעצועים
תינוקות
טכססול ואופנה
מזון מהיר
נא לפנות לטל': 09-959716, 953798

להברה המובילה בתחומה
דרוש
אולם משרדים
באיזור רעננה-כ"ס-הרצליה
●אנחנו לא משלמים דמי תיווך
נא לפנות לאודי 09-571450

"ידני דירות"
רח' סבבי 2
רעננה
טל: 09-917958 (מלך"ן)

פנטהאוז
תיווך נכסים והשקעות
רח' אחוזה 179 רעננה
רב קווי 09-988599
פקס: 09-901248

א.ס. צוות הנביה בע"מ

5082994/5

לחוד העיר

מכנדא מן الأصل

هكذا من الأصل

בר־עם בע"מ
סוכנות לתיווך נכסים
ההגנה 25 פתח־תקווה
טל: 03-9344122
פקס: 03-9325660

● להשכרה, תעשיה בק. אריה/סגולה, 200-2000 מ"ר, בפתח תקוה
● להשכרה/מכירה. אולמות/מחסנים/עסקים בפתח תקוה, ראש העין
● למכירה מגרשים לתעשיה/חקלאי, בפתח תקוה והסביבה

מבני תעשיה מכירה

מבני תעשיה השכרה

בנג מבנה תעשיה
+ רמפה, לרכבים 3500 מ"ר, לאחסנה, פתוחה לתנין/קונטיינרים וכו'. "מגדל הבניה" 03-5533003/4 (בני)

באום־יהודה
2500 מ"ר, לחלוקה, בבנין חדש, חזית לבהג להייטק ותעשיה זעירה. "אגודל סכנון השרון" 09-962420

למלאכה משרדים הייטק
"מגדל הבניה" 03-5533003 (בני)

להשכרה מיידית
800 מ"ר + רמפה לרכבים.
"מגדל הבניה" 03-5533003 (בני)

מגרשים

מידון נכסים
המתווך שלך בלב השרון
09-967067

בירעננה
מגרשים חקלאיים, הזל
8-400 מ"ר, רק $17,000
09-988599

בירעננה
מגרשים לבניה עצמית, בגלים שונים. פנטאו 09-988599

"א.אוראל"
מחלקת מגרשים,
באליק 49 ר"ג
03-6724768, 03-6701771

לחברות בניה מבוססות
דרושים מגרשים למגורים, תעשיה ומשרדים, באזור המרכז (מפרטיים בלבד)
03-5533003/4
(בני) 050-353600

לחברות בניה
פרויקטים לבניה
אברהם לפקס: 5246557

להגות ולהרחיה
מעל הבנות, לבניה מיידית, 6 מגרשים באזור נופש, 300 מ"ר, כ"א, $60,000 "אגודל סכנון". 09-454133

מגרשים
למכירה, בניה, חקלאי, קומבינציה וביצוע, קליין
03-5081801

מגרשים
לבניה עצמית, 300 מ"ר, פרטי, $195,000 09-954444

מגרשים למכירה
ב300, 780, בטווים אטרקטיביים. 03-5036475

נוה'ן פלוס אחוזה
רח' אינשטיין 4
קרית מטלון, פתח תקווה
טל: 03-9221625
טלפקס: 03-9249068

מכונות דפוס
למכירה במצב טוב
מכונת ביגוד ללוחות אופסט
עד גודל 70×100
מכונת הקרנה ללוחות אופסט
עד גודל אנלוגית
03-375023
03-371857

ציוד בניין

צמ.ל
03-804455
04-720322
במבצע!
אשראי אפי 6 תשלומים
בננות חשמליות
200 ק"ג 1,750 ש"ח
300 ק"ג + תמבה 2,950 ש"ח
600 ק"ג + תמבה 3,650 ש"ח
ויברטורים
בנזין+מחט 2,200
חשמלי+מחט 2,200
טפלה
130 ליטר 850
180 ליטר 1,100

הלוואות
הלוואות + משבלים
ללא ערבים, משכנתאות בתנאים בנקאיים.
03-5373064

הלוואות + משבלים
ללא ערבים, משכנתאות בתנאים בנקאיים.
03-5373064

מכוניות
אאודי
אאודי 80
אאודי 100

אוטוביאנקי
אלפא רומאו

רכב ראשון
א.ת. ישן ראשל"צ
טל. 03-9644856
טל. 03-9620945
* סובארו 92-93
* פיורינו 91
* אקספרס 92
* פנדה 504 88
* פגו 85 G-S ו86-1 דיזל
* סקודה 93 + מזגן
* טרמיס 87 + מזגן
* מיצובישי רבל-קבינה 92

בתניון רם
תקבל מאמינים עבור מכוניתך
מבחר דגמים פרטיות ומסחריות
רח' סלמה 55 ת"א טל. 03-6821932

* פאסט 1300 87 רגיל
* אודי 80 1600 מודל 90 אוטומט
* דייהטסו שרייד 93+88
* סובארו טנדר 91/89/86
* פג'ו 205 מודל 87
* שריד אין לכל סוגי הרכב

אוסטין
אופל

אמריקאיות

שלח/תיק
שברולט בירטה, 1988, במצב מצויין. 03-6902144

מבצע חנוכה
חמת - בדר
שירות מהשכרה!
מבחר פרטיות ומסחריות
בתנאי אשראי נוחים ביותר!
מימון עד 85%
100 ליטר דלק חינם!
09-904266
050-255203

אכא
חלקי חילוף בע"מ
ת"א רח' המסגר 23
03-6390838, 6390849
03-5594322
מנועים אחרי בדיקה:
סובארו, פורד, מיצובישי, פיאט, אוטוביאנקי, טרנזיטים, מסחריות, G.M.C האמריקאיות
מחירים בדבש
+ חלקי - פח
קניית רכבים לפירוק

GM
סוזוקי-אין מסורס
סוכנות למכוניות
דרך פ"ת 74, קומה 5
טל: 03-5626002-3
מיד ראשונה!
1994 - קדילאק סוויל I
1994 - פונטיאק קבריולט I
1993 - שברולט קורסיקה I
1994 - פונטיאק סנבירד I

מפיץ UMI
רמלה
טל: 08-249497
08-229407
מבחר משומשות
* פיאט אונו 92 +מזגן 1400
* טמפרה 92, 93
* פאן בירד 93, 94
* ספארי 90-93
* טנדר איסוזו 93-94
* סוזוקי, מזדה
ללא תווך
רח' האצ"ל 30 רמלה

בי.אם.וו

ג'יפים

אלמה 38
1200, 86, מצויינת. אלי
050-303536, 03-5755735

בני - שרי
תיווך מכירה והחלפת
אזור השרון
09-431106
09-902553
* דייהטסו שרייד, 93 מחסבת
* רנו אקספרס 93 מחסבת
* הונדה אקורד 93 מחסבת
* סובארו אוטומט 92 פרטי
* הונדה סיוויק 92 פרטי

דייהטסו

גלי מערבות
אביזרי רכב
רח' ההגנה 38 ראשל"צ
03-9611982
אזעקה כולל שני שלטים
✔ הגנה על מנוע
✔ דיוק הצבה
✔ גלאי נפח
✔ נורית הרעה
רק 600 ש"ח

מכוניות הבורסה
קנייה ותיווך
היצירה 13 ר"ג
03-7518914, 03-7522208
* פונטיאק סמפסט LE 91
* מאנד פרי 92
* דייהטסו שרייד 91
* ביאנקי 1.1 92
* אלפא ספרינט 88
* פג'ו 405 89
* סיטרואן AX 91
* כרמן גיהה 72
* דודג' אספן סטיישן 79
* פיאט אונו 70 89

מיני מיינור
מיצובישי

1984, אוטומטית
שמורה בדרשון, פרטי. לפנות לאורן 03-5062374

ג'יפים
הונדה

רכישת רכב מכל הסוגים עם אחריות עד 3 שנים.
הונדה סיביק EX 1992
אחריות לשנתיים.
03-5620512

רק מחשב
קומפיוטסט
יכול להגיד לך את האמת על הרכב.
קומפיוטסט מחשב לך את הקניה.
אחריות 6 חודשים
ראשל"צ
03-9641247
03-9661958
ת"א
03-5376418

Europcar inter rent
מקבוצת צ'מפיון מוטורס
1000 ש"ח הנחה
טנדר סובארו, טנדר סקודה, קרוול, טרנספורטר
50% במזומן
50% בכרטיס אשראי
אחריות ל-6 חודשים או 10,000 ק"מ
סניף מרכזי: סל' 03-6189150 ● טבריה: 06-724191 ● נתניה: 09-826791 ● חיפה: 04-517842 ● שדה אליעזר: 06-937060 ● רכב עיגון: 06-384585 ● נהריה: 04-826005 ● נצרת: 06-572850 ● אילת: 07-374014/5 ● באר שבע: 07-275353
* בהתאם למחירים המצויים במחירון יורומקאר

וולוו

טויוטה

טלבוט

מרצדס

מאזדה

מיצובישי

סובארו פ"ת
עמל 2, (ק. אריה) פ"ת
טל. 03-9234978
03-9241308
ממשיכים במבצע
* טיפול 5000 44 ש"ח
* טיפול 10,000 155 ש"ח
* צריכה משופצת 164 ש"ח
* קלאץ' יפני קומפלט 475 ש"ח
* טיפול מיצובישי 220 ש"ח

ניסאן
סובארו

עד 1400 סמ"ק
עד 1600 סמ"ק
עד 1800 סמ"ק
עד 1300 סמ"ק

סקודה
סיטרואן
סוזוקי
פולקסוואגן
גולף
חיפושית

מוטורד בדיקות
בדיקות מומחים
לאופנועים יפניים
שלבים 12 ת"א
03-6810485
03-6811515

ביטוח אופנועים
מירצקי רין סוכנות לביטוח
03-6910801
6390876

250 סמ"ק ומעלה

UD, אורי רון, סוכנות לביטוח.
03-6181111

עד 50 סמ"ק

יגאל אופנועים
כל מה שצריך
ולא ידעת שיש!
מנועים, חלקי מנועים
וגירים !
מרגלים, חלקי חשמל
פנסים, מכלי דלק,
לוחות שעונים
קרבורטורים, בולמים
גיסים
הולצים 24 שעות!!!
03-495535
050-207356

HONDA
"קדן סוכנויות"
אולם תצוגה
ומרכז אביזרים
★ קניה
★ מכירה
★ תווך
03-5212254

YAMAHA
TRADE IN MOTOR
03-6825684, 6817857
YZF 750 חדש בירוד
FZR 1000,600
XG 400
GSX 600 F-90
DR 250 88-89
350 וורייר 93-
500 כנכה
XT 350-92

עד 250 סמ"ק

משאיות

אוטובוסים

קרוואנים וגררים

פנחס קרוואנים
אליפלט 15 ת"א
03-6382840
מכירת כל סוגי
הקרוואנים + השכרה
למגורים ולמשרד.
להשכרה
קרוואן 2.5×6 $250
קרוואן 2.5×4.5 $200
למכירה
קרוואן 2.5×6 $4500
קרוואן 2.5×4.5 $3750

"גתום"/וי גרירה
וגררים תקניים, יגאל אלון
03-6957476, 126

צקי וי גרירה וגררים אורגינליים
תו תקן גרמני
NO-1 שרות ואחריות במקום • התקנה תוך שעה

טרקטורונים

אופנועים וקטנועים

קודרה
הכל על אופנועים
קניה מכירה תיווך
טל: 03-6827535
03-6828297
24 תשלומים בצ'קים
או בכרטיס אשראי
XT-350-500-600
R-87,89,92
DR-650-91,93
600 F-89,92
DR 750-88
DUKE 150,125

עיר האופנועים-1984
תיווך קניה מכירה החלפה

מס' 1 במכירת
משומשים - עובדה!
כל היצרנים, אדלי,
MZ,BMW, KTM והאוסקוורנה
דוקאטי, KTM והאוסקוורנה
MZ-1 מורשה אדלי, שחוקי
תנאי אשראי נוחים
מבחן בדיקות
אחריות - בלעדי!

מס' 1 בישראל
ELDAN אלדן
RENT-A-CAR השכרת רכב
החודש במבצע
פורד טורנדו 92
GMC ונדורה 93
עד 90% אשראי
בתשלומים
ללא ריבית וללא הצמדה
מבחר מכוניות דגמי 93/94
הכי גדול בארץ החל מ-5,000 ק"מ!
■ מצב מכני הכי טוב ■ הקילומטראז' הכי נמוך
▲ פונטיאק גרנד פרי ▲ פיג'ו 405 (1800) ▲ פיאט און
▲ ניסן סאני GLX אוטו' ▲ פיג'ו 306 ▲ מזדה 323
▲ סובארו לגאסי 1.8 ▲ פורד סיארה ▲ סנדר סירוקו
▲ פיג'ו 205 ▲ מיצובישי לנסר ▲ סנדר סובארו
▲ פיאט טמפרה

משאיות

אוטובוסים

מסחריות

גיגל פרייד אין
G.M.C + G.M
קובני-דרך פ"ת 82
03-5626767/5628898
החלף ישן בחדש בחברה
• טפארי 91+92+93
• שברולט ואן קצר
91+89+88
• סוזוקי 91+88 (4x4)
• סוזוקי 91 ת. קבינה
באחריות אפשרות לתשלומים

רכישת רכב מכל
הסוגים עם אחריות
עד 3 שנים.
* סובארו סנדר-
1991 אחריות לשנה.
* סקודה סנדר-
1993 אחריות לשנה.
03-5620512

GM
סריד-אין מוטורס
סוכנות למכוניות
דרך פ"ת 74, קומה 5
טל: 03-5626002-3
1994-ספארי - 3
1993 - אסטרו + 2
1991 - אסטרו + 2
1989 - G.M.C סנדר
1981-בלייזר 4X4
1991 - ונדורה G.M.C

אוטו פנחס
מרכז המסחריות והטנדרים
שלמה 41 ת"א
03-6824924
03-6830611
• רנו אקספרס קומבי 1993
• טנדרים סובארו 1985-1992
• מיצובישי דיזל L300 1989
• דוקסר בפחוריות דיזל 1992
• פולקסווגן LT 35 דיזל מגבה
רעיון בי 1989+1991
• פייס 1990
• טנדרים פיג'ו 504, 1988

רנו 5

רנו 11

רנו 18

רנו 19

פיג'ו 309

פיג'ו 405

טנדרים

פיג'ו 504

פיג'ו 505

פיג'ו 104

פיג'ו 106

פיג'ו 205

RELIABLE
INTERNATIONAL
השכרת רכב בארץ ובחו"ל
מכוניות באחריות
בשיטת שלם וסע!
מבחר מכוניות מעולות דגמי 93/94
★ טויוטה קורולה ★ מיצובישי צמפ
★ דייהטסו אפלאוז ★ GMC ספארי
★ דייהו-רייסר ★ פורד סורוס
★ פיג'ו 205-405 ★ מיצובישי L-300
★ טויוטה טרסל ★ סובארו טנדר
★ פיאט אונו-טמפרה ★ סובארו פירוס
40% במזומן
והיתרה ב-12 תשלומים
ללא ערבים
ריבית והצמדה
אחריות לשנה או 20,000 ק"מ
מרכז מכירות ארצי: יגאל אלון 59 ת"א
טל. 03-6394474, חיפה: דרך העצמאות
118, טל. 04-516504, ברוך רז.

רנו

רנו 4

רנו 5

פיג'ו 305

פיג'ו 306

סיטי קאר
נתניה בע"מ
טל: 09-629777
פקס: 09-629958
88 סובארו טנדר 23,000
89 סובארו טנדר 26,000
91 סובארו טנדר 29,500
91 רנו אקספרס 32,900
91 טנדר פיורינו 21,000
86 סובארו טנדר 17,000
87 2 סרנויט 25,000
- כל הרכבים כוללים מע"מ.
אפשרות אשראי 50%.
החלפה ברכב אחר.
* המחירים כוללים מע"מ.

פיאט טיפו

פיאט רגאטה

פיאט ריתמו

פיג'ו

מוסך שרותון
טל. 03-9694481
פקס: 03-9664995
אזור התעשיה ראשון לציון,
פלטינקי 20
נסיון 25 שנה
בשירות פיג'ו וסיטרואן.
שירות במסגרת אחריות
היבואן.
הסדר "יתחבי"
מצויד במכשור מתקדם.

digital
מציעה למכירה מכוניות
סובארו
מודל 91-92
● DL1600 גיר רגיל
● 1600 סטיישן
במחירים של
10%-15%
פחות ממחיר מחירון
לפנות לטל. 09-593266

פיאט

פיאט 127

פיאט אונו

פג'ו 205/306, פיאט אונו, מזדה 323/626,
דייהטסו אפלאוז/שרייד 1.3 אוט', סובארו טנדר,
GMC ספארי/ונדורה, ניסן סאני, מיצובישי קומבי,
לנסר/גלנט, דייהו רייסר, רובר 216i, רנו אקספרס קומבי
מבצע
פג'ו 205 ג'וניור 1993
ב-34,900 ש"ח
1124 סמ"ק, ידנית, גיר רגיל, 5 דלתות עם מזגן
אפשרות אשראי עד 90% מערך הרכב
אחריות ל-6 חדשים או 5000 ק"מ
פתוח גם במוצ"ש בשעות 19:00-22:00
Budget

פונטיאק

פורד

אסקורט

סיירה

פיאט פנדה

פיאט טמפרה

קורטינה

מכذا من الأصل

هكذا من الأصل

בתי־ספר לנהיגה

עתיקות

מכירות ושדרות אירועים

עבודות קבלניות

מציעים למכירה

אנו רציניים, מה איתך?

"יעלים"
03-5606605
פנויים/ות איכותיים/ות.
היכרות למטרה רצינית
לחילונים ו"ביבה סרוגה"
אפשרות להרשמה חינם.

אמנות עתיקות

אלברטינה
אוספים פרטיים
שד' ירושלים 27, דוהלוף
03-5045467, 5599950

פתוח במוצ"ש 3/12/49
(19:00 - 23:00)
תכשיטים
וכלים עתיקים
מבחר גדול,
מחירים סבירים
ארט־נובו, ארט־דקו

חימום והסקה

טלפונים ומכשירי קשר

בריאות

מוצרי חשמל

חדש בגיטרכל
החרושת 9 רמה"ש
קניה, מכירה, החלפה
ויד שניה
גיטרות, מגברים, אפקטים
אביזרים וחלקי חילוף
במקום מעבדה
בסטנדרט גבוה בשיטוף
L.A. GUITRS LONDON
03-5493354
03-5404748

פלאפונים

יש קויים
מבצע
שי בסך 1000 ש"ח
על קניית/
החלפת פלא־פון
* החלף ישן בחדש
050-365544
והשוכן יגיע אליך
י. ישראלי בע"מ

סולן תקשורת פלא־פון
החברה המובילה
דגמים חדשים כולל אביזרים
פתוח 24 שעות
ת"א: פרישמן 13
03-522-9424
ירושלים: לונץ 2
מדרחוב
02-258-908
גיר צבי: צאלון 5
08-231-302

פלאסטור
מבחר פלאפונים
אביזרים לפלאפון
ציוד תקשורת מתקדם
מחשבי מקצוע
ציוד היקפי למחשבים

א.מ סלפון אינטרקום בע"מ

סטריאו

סטריאו
הדגמה... יד מכירה
YAMAHA 1050, PIONEER9900S, BOSTON #30,KAPPA-7,SUB 15", PRENAD 1300,DENON 2X50W, CENTER AR,KEF 103/3,KEF C85, YAMAHA MX600,MX 1000,KEF K-140,THETA CLD&D/A, SONY-505-ES,DAT KENWOOD, MINI-DISC SONY, ROTEL RA930AX, VANDERSTEEN, AMC, AVANCE BRYSTON, DYNACO, SUGDEN
09-558004

KESLER STEREO
HIGH-END STEREO
אבן גבירול 47, ת"א
טל' 03-6965459
מערכות סטריאו איכותיות
Rokson - Lfd - Sequence
Quad - Leak - Dynaco
Golden Dragon

למבינים!!!
מערכת סטריאופונית
קומפלט משוכללת ביותר
B&O .09"503915

סידורי שינוע

מחשבים

פקסימיליות

צילום

מוזיקה

ציוד למסעדות ובתי קפה

מכונות תפירה

מכונות כביסה

ריפוי והדרכה

קוסמטיקה

ציוד משרדי

מחשבים

סומטק מולטימדיה
כונן SONY + כרטיס קול
SBPRO-CREATIVE
600 ש"ח
PANASONIC כונן מהיר
+ כרטיס קול 16Bit
1100 ש"ח
המחירים במזומן וכוללים מע"מ

שבתאי מחשבים
יבוא ושיווק
נווה שאנן 12 ת"א
טל. 03-379181
במבצע!
486 DX2-66 INTEL4MB
1.2+1.44 כונן
דיסק קשיח 260MB
0.28 S.VGA מסך
MsDos 6.2 + עכבר
+ CD-ROM
16 bit כרטיס קול
1100 ש"ח כולל מע"מ

קומפיוטרס
קרליבך 71 ר"ג
טל. 03-6724569
הכי זול בארץ!!
486 - DX-2-66 מחשב
4 מגה זיכרון, + כונן 1.44
דיסק קשיח 540 מגה
מסך S.V.G.A + כרטיס
3,990 ש"ח כולל מע"מ

אומגה מחשבים
INTEL 486 DX-33
4 מגה, כונן 1.44 S.VGA
דיסק קשיח 210MB
3490 ש"ח כולל מע"מ
5252722

אשדר מחשבים
DX2-486-66MHZ V.L.B
במבצע
כל סוגי המודמפקס

דם מחשבים
486 מחשב S.VGA + מסך
1890 ש"ח

מחשבי "אולימפוס"
דגמים חדשים
486 DX-386 DX
מערכת מולטימדיה במבצע!

חברת T.D.C.
משווקת את מדפסות
OKI & EPSON
במחירים זולים

אופיר מחשבים
מחשבים, מדפסות
S.VGA 486-DX

שי מחשבים
486-DX-66
3,890 ש"ח כולל מע"מ
5247252

טלוויזיות

מלאכות ושיפוץ

מוסיקה וכלי נגינה

"מוסיקה כלי נגינה"
קניה ומכירה, תיקון וכיוון.
03"9623642

גרוב כלי נגינה
דיזנגוף 15 נתניה
מכירה/ החלפה וקנייה - במזומן
09-629871

מקררים

מערכות סטריאו

וידאו ומצלמות וידאו

גנרטורים

צ.מ.ל מבצע!
03-804455
04-720322

חיות בית

מאוני ציוד ומדבקות
קשות, מדפים ומקררים.
03"9310719, 03"9302186

להיטים

נופש וקייט

קמין מתיים
06-933221
איזור כפרי B.B
סיורי עופות
בעמק החולה
בימי ו' לקראת השקיעה
ובשבת בבוקר
עם השכמה + קפה ועוגה

לפרסום שטח בתחום מודעות
נופש וקייט
נא לפנות לרונית
03-6382020/63

אירוח כפרי
קיבוץ שדה הגלון
06-753544

"בית נופש" דרדר־ מושב שאר ישוב
06-941593
נופש באצבע הגליל
ביחידות נפרדות
מיזוג+ טלי בחדרים
50-60 שקל ליחיד

כלי רכב

חידוש אמבטיות "זאב"
תיקון וציפוי מחדש
09-584862

א.ק. עבודות אלומיניום
חלונות בים
דמרינות
תריסים
תיקונים
20 שנות מוניטין
אחריות מלאה

א.ש.ע שיפוצים כלליים
*צבע *חשמל
*שיפוץ חוץ למבנים
*קירות גבס *אינסטלציה
03-6816368

G.R. GRP
03-5250173

מהפיכה!!!
האזן/י עכשיו למידע...
השיטה השוויצרית
הכרויות לפנויים/ות איכותיים
בהתאמה עצמית מהטלפון
בביתך. גם לדתיים
177-022-7585
24 שעות
"קשרי"

הכרויות

קורסים וחוגים

שירותי ליווי

למבוגרים
03-5468810

רישום קברנים

תנורי אפיה

שידוכים

הצעות עבודה

מפעל להרכבה אלקטרונית
מעוניין בקבלת עבודות לייצור
בקבלנות משנה
בתחום האלקטרוניקה, חשמל,
והרכבות מכאניות.
עדיפות למוצרים שלמים.
הבטחת איכות, רכש חומרי גלם.

צעיר/ה
15 ש"ח לשעה מובטח
+ בונוסים
בסוף חודש עבודה
טיסה לחו"ל
03-6969622

בית דוגמה

תריסי דני יפו
רח' רוקלן 28 יפו
מפעל: 6820225
בית: 5514904
פלאפון: 050-357595
* עבודות אלומיניום
* וטריות לחנויות
* דלתות כניסה ואינטרקום
* מקלחונים ומרצות
* שרות ויעוץ חינם
* מחירים נוחים

עבודות

לחובבי צבים: יש עבודה משתלמת יותר!

א.כ.א בע"מ שרותי כח אדם
יש עבודה משתלמת יותר!
1. מתכנתים: חלונות/מקינטוש/מג'יק
2. הנדסאי ייצור אלקטרוניקה
3. מספלות-כח עזר
4. עובדי ייצור לפ"ת-ראשל"צ-כ"ס
5. בעלי קטגוע-לאזור המרכז קריאת מונים
6. קלדניות בעלות נסיון
7. מזקירות בעלות נסיון
03-5606111 דבונסקי 28 ת"א

תעסוקה
סבחים,
עוזרי סבחים,
עובדי נקיון,
מגישות
בחדר אוכל.
03-5754821

תעסוקה
עובדי/ות ייצור,
מחסנאים,
סדרניות סחורה,
קופאיות,
נהגי חלוקה
רשיון ג'
פקידה
דוברת רוסית+
עיבוד תמלילים
03-5754821

בחברת "אביזר" שמירה ואבטחה
פקח/ית עזר
לעבודה באזור בת־אביב
* עד גיל 36
* שרות צבאי מלא
03-5375626

בחברת "אביזר" שמירה ואבטחה
נהגי ב'
לעבודה במשמרות בת"א
* עד גיל 35
* לאחר שרות צבאי מלא
* ותושבי גוש דן
03-5375626

קרן זהב עוברים בסביל
אחראי משמרת
צעירים + רקע טכני
נסיון בניהול צוות - רצוי
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל': 03-9662219
טל': 03-9676771

דרושה קופאית/מכונאית
לליווי דסקרטי
אפשרי מגורים
050-265667

חדש. מרתק ומסכרו!!!
יצירת תרנגולי ביכורה בדקנים
מכוליות וגזוזיות
אלכס ארבל. עין הר טל/פקס-105 04-984

בטחון אזרחי
לאבטחות ומוקדים ממשלתיים:
גברים
בוגרי קורס פיקודי, פרופיל 72 ומעלה תושבי אשדוד, רחובות, ראשל"צ, רמלה לוד צריפין והאיזור
שכר 2,800 ש"ח ויותר!
לעבודה קבועה או במשמרות שונות
מתאים גם לסטודנטים
03-560933, 532560, 563430

לבי"ס הובב בני־ציון
מורה
ממלא/ת מקום
לכתות א'-ו'
טל: 09-984625

לישוב צופים במערב השומרון דרוש/ה
מוכר/ת ישוב
לפנות בכתב
לועד מקומי צופים ת.ד. 630

לחברת קוסמטיקה ארצית דרוש בחיפה
מנהל/ת חשבונות
מנוסה, אמינ/ה, רציני/ת לטיפול בגבית כספים,
קשר עם לקוחות, סוכנים והנהלת החברה, (מחשב)
נא לפנות לאיריס ב"גולדמן" טלי 02-252561

תה קורן
יעוץ והכוונה, קורסים הרצאות
מיון, איבחון והשמת כח אדם
זיהוי והשוואת כתבי יד וחתימות
מכון לגרפולוגיה
משרדנו החדשה בתל-אביב
בית כלל, רח' דרויאנוב 5, ת"א
מספרי הטלפון החדשים: 03-5256054 (רב קווי)
מספר הפקס: 03-5256241
משרדנו בחיפה: רח' דישראלי 61
טל. 04-254523 (רב קווי), פקס. 04-242930

[illegible]

אזור ירושלים

דירות למכירה

בבית הכרם

(בכרמון) נכס יחודי 280 מ"ר + גינה 450 מ"ר, חניה מקורה. בלעדית "לילי־לויט" (מל"ן) 639339

חוג "הבית" טל 611222 פקס 612275

● בקרית משה (קרוב לגבעה). 3.5 100 מ"ר, נוף, מטבח מודרני, פינת אוכל, חניה. $180,000.

● בגבעה הצרפתית, 4, 100 מ"ר, אפשרות ליציאה לגינה. ש"ב. שקטה. מוקפת ירק. מיידית. $200,000.

● בבקעה, 3.5 + זכויות בניה. מיקום מקסים. ותקרות גבוהות. שקטה. גינה. $300,000.

● ברחביה, אלפסי, 3, מחודשת. מרפסת סוכה. חימום עצמאי, שקטה. ארונות קיר. $340,000.

● בקרית שמואל, 4, 95 מ"ר. קומת קרקע. מיקום מרכזי אך שקט. משקעת. מיוחדת. $360,000.

● בשערי חסד, 5, קוטג', בניה חדשה, איכות גבוהה, 3 אמבטיות. מיזוג אויר. $440,000.

● ברחביה, בולפסון, וילה 150 מ"ר, 3 חדרי שינה, ש"ב. סוכה, עסקית לנוף. $460,000.

וילות ובתים

ברמות ב'

בנהריון, דו־משפחתי מצויין, 6 + יחידת סטודיו נפרדת, חניה מקורה "סוכנות אבן־פינה" 793485

ברמת־אשכול

במיקום מצויין, 7 חדרים, דו־משפחתי, חניה, גינה, מרפסת, מפתחות ל"סוכנות אבן־פינה" 793485

בעין־כרם

בית בודד, 6 + גישה נוחה, זכויות בניה, מרפסת + גינה. בלעדי בשיר"ן באמצעות "זיו נכסים" 733332 (מל"ן)

עטרות

ברחביה בדמ"פ נכס לתכנון אישי הניתן להרחבה כשלד או כדירה 150 מ"ר + 40 מ"ר מרפסת, תוכניות באמבטוריו. 618101.

קוטג'ים

בית יחודי בארנונה!!

7, גינות, חניה, כל הנוחיות!! מיקום מעולה בלעדי ב"נרקיס נכסים השקעות". 249249 (מל"ן)

בגילה (בברוש)

200 מ"ר + 3 מרפסות, 3 שירותים. 763107 בחול

באפרת

בפרוייקט יוקרה "לב אפרת" קוטג'ים, דירות גן, 4"5 חדרים מ־$163,000 $276,000 ,710062, באתר 932001

ברמות ב'

קוטג' באיזור בני ביתך, 5 גדולים + בייסמנט + גינה וחניה פרטית. "אלי חן נכסים" 866864, 865789

פנטהאוז

בארמון הנציב!

פנטהאוז יפהפה ומשופץ 5 + מרפסת עקית ונוף נהדר! "עידן" 5"734834 $256,000 מל"ן

באבו טור

פנטהאוז בגודל 200 מ"ר, ב־2 מפלסים + מרפסת גג ונוף מרהיב $460,000 בלעדי ל"עידן" 5"734834 מל"ן

● בגילה ב', 4, 108 מ"ר + מרפסת + מחסן, מסודרת. 766694

4 חדרים ויותר

בקטמון הישנה

4 + סטודיו, נוף מרהיב, מעלית, חניה פרטית, יפהפיה, $310,000, בלעדי בשיר"ן באמצעות "אנגלו־סכסון" 251161 (מל"ן)

רחביה

בשכונת אלון, 4, יפה, קומה נוחה, דרומית, נוף, שקטה, בלעדית ל"ס.א.ק" (מל"ן) 631764

בבית הכרם

(תומר) 4 חדרים + מחסן, מסודרת, בלעדי לת.ק.מ. באמצעות שירן 513773 מל"ן

בתלפיות – ארנונה

4 חדרים, אפשרות ל־5, מחסן 784585

בבית הכרם

4, $265,000, 3 (מתאימה למבוגרים), $248,000, פרטים "תוך בנינים" 737095

בארנונה

5 + יחידה נפרדת קומפלט 180 מ"ר חניה ומחסן, מתאימה לגבג, $433,000 בלעדי ל"עידן" 5"734834 מל"ן

ברמת שרת

4, דרומית, 115 מ"ר, נוף, מעלית, יחידת הורים, מחסן, "יוסי כהן" $249,000 794494

ברמת אשכול

ליד הצרכן 4, מרווחת מאוד, כיוונים טובים, מיידי, "יוסי כהן" $225,000 794494

קניה מעולה!!!

בגילה ג', באיזור מצויין, 3.5 (בארנונה), מסודרת, נוף מרהיב, $155,000, בלעדי בשיר"ן באמצעות "רוח אנגליה" 766650 (מל"ן)

מומלץ לראות!!

בגילה ה', 4.5 (כחמישה) + מרפסת, קומה נוחה, $185,000, בלעדי בשיר"ן באמצעות "רוח אנגליה" 766650 (מל"ן)

בתלפיות הישנה

מרווחת במיוחד, 4 + גינה כ"פ בלעדי לת.ק.מ באמצעות שירן 513773 (מל"ן)

ברסקו

4, מרווחים, מרפסת, ק"א, מחסן, חניה מקורה, $284,000 בלבד, בלעדי בשיר"ן באמצעות "נרקיס נכסים השקעות" 249249 (מל"ן)

באפרת

בפרוייקט היוקרה "לב אפרת" קוטג'ים, דירות גן, 4"5 חדרים מ־$163,000 $276,000 ,710062, באתר 932001

בגן סימון

בני בתירא, 4 + פ"א, הסקה, ק"ב, כיוונים ונוף דרומית, תמאורת 785613 בחול

ארמון הנציב

בארמון־הנציב

במיקום מצויין, 4 + מרפסת, כניסה פרטית, חניה מקורה, $199,000, "סוכנות אבן פינה" 793485

גילה

בגילה ה'

5, 125 מ"ר, קומה שלוש חצי (מדורגת) + 30 מ"ר, מרפסת לנוף, $195,000, בלעדי ל"תיווך גילה" 769111

בהזדמנות!!

בגילה ה', באיזור איכותי, 5.5 ענקית, כולל יחידת הורים, 2 מרפסות, $205,000 בלעדי ל"רוח אנגליה" 766650 מל"ן

מבשרת

מעלה אדומים

במעלה־אדומים

באתר חדש 3.5 כמו 4 + מחסן פרטי (מרשת) המפתחות $138,000 ב"תיווך דניאל" 867222 מל"ן

פסגת זאב

במזרח

לרוחים במשה"ב, 4.5 + נוף + גינה גדולה. 561139

5, מרווחת + מרפסת גג, מחסן, חניה מיידי 218,000 050"367287

במזרח, 5, 140 מ"ר, גינה, מחסן, כניסה פרטית, בלעדי ל"בתים" 737095

רמות

רמות ב'

במיקום מצויין, 4, מרווחת + פ"א + מחסן + חניה, נוף, ק"ג, $255,000 867456

3-3.5 חדרים

בגבעת המבתר!!

דירת 3 מצויינת! נוף משגע! $179,000 בלבד! בלעדי ל"נרקיס נכסים השקעות" 249249 (מל"ן)

משרד/מגורים

במרכז העיר, 3 ענקים במצב מצויין: מרפסות ואור, קומה נוחה, מיידית "נרקיס נכסים השקעות" 249249 (מל"ן)

בשמעוני

3, מרווחת, משופצת, מרפסות (סוכה), נוף מיידית, בלעדית "לילי־לויט" (מל"ן) 639339

בפלמ"ח

3.5, עליונה יפהפיה ומשופצת + נוף (אפשרות למעלית) בלעדית "לילי לויט" 639339 (מל"ן)

בבקעה

בשיכון ממושה ושקט, 3 + פ"א, ק"ב, $135,000, בלעדי ל"ארם וביתר" 639295 (מל"ן)

השקעה טובה!

במושבה הגרמנית, 3, מרכזית ושקטה, ק"א, לשיפוץ, מחסן, חניה, $212,000, בלעדי בשיר"ן באמצעות "אנגלו־סכסון" (מל"ן) 251161

בבקעה

3, ק"ג, בשיכון מטופח, משקעת, משופצת ומרווחת + אפשרות הרחבה, $138,000 בלעדי בשיר"ן באמצעות "זיו נכסים" 733332 (מל"ן)

בהזדמנות

בנה 3.5 מיידית, אפשרות הרחבה + מרפסות, משופצת כחדש, בלעדי לאריאל נדל"ן, 794594

ליד שער מנדלבאום

בבית ערבי, 3, דו־פלקסית + מרפסת וגינה גדולה, $180,000 בלעדי ל"ארם וביתר". 639295 (מל"ן)

בגבעה הצרפתית

3 ענקית + פ"א + כיוונים ונוף מקסים, קומה 7 + מעלית, רק $167,000 המפתחות ב"תיווך דניאל" 867222 מל"ן

ארמון הנציב

גילה

בגילה

פנטהאוז, 3 חדרים, יפהפיה, הסקה ויחידות, מחסן, נוף, בלעדי ל"ארם וביתר" 639295 (מל"ן)

מעלה אדומים

נווה יעקב

פסגת זאב

במ. זאב מרכז

3.5 כ־4 + יח' הורים, משקעת + מרפסת גדולה, מחסן וכיוונים, בלעדי ל"לידור" 231461-2-3

רמות

2-2.5 חדרים

במושבה הגרמנית

דירת חדר + גינה, במבנה בודד, כניסה נפרדת, $92,000, בלעדי ל"יוסי כהן" 794494

בתלפיות – ארנונה

2, אפשרות ל־3–4, מחסן, 734585

הבירה 611222

בקרית משה 2.5 גדולים, ק"ד, משופצת, מרווחת, 2 מרפסות, $130,000

ארמון הנציב

גילה

דירות בשכ"ח

בגבעה המבתר

בדו משפחתי, 4 + גינה וכניסה נפרדת, $800, מיידי, בלעדי ל"אחוזת בית" 662111-2-3 (מל"ן)

לילי לויט

טל 02-639339

בן מימון 22

מלד"ן

● בשמעוני, רסקו, 3, מרווחות, מרוהטות, חלקית, נוף, מעלית, שבת, חניה ומחסן $750

● בהולילנד, נכס יחודי דופלקס, 7 חדרים + נוף, מיידי.

● ברחביה מבחר הצעות 3, 4 חדרים לתקופות קצרות וארוכות.

● במומילא קוטל, 4 חדרים + נוף + ביסקסט, ופנטהאוז 6 והמסח + נוף מרהיב ומרפסה.

● במרכז (ריבלין) 150 מ"ר, מיידי, לכל מטרה (מתאים למסעדה).

אלכס לוסקי

נכסים

רח' קינג'דיוד 29

טל 02-235595

מלד"ן

● בבקעה, קוטג' (וולץ), 4 חדרים + בייסמנט + מרפסת, מושקעת, $900.

● ברח' ברנדייס, 3 חדרים, ק"א, מסודרת.

● במעלות־אלרום, מרווחות קומפלט, מושקעת, ק"א.

● ברמת־אשכול, קרוב למרכז המסחרי, 3 חדרים, קומה נמוכה, מושקעת.

● במשרדינו, מבחר דירות להשכרה בכל הגדלים ובכל האזורים.

באלוני שחר!

מיידי, קוטג', 5.5 + גינה, חצר, הסקה וכניסה פרטית מפתחות ב"תיווך מודיה" 717998 מל"ן

שותף / שותפה

בקוש דירות

עסקים

לרציניים בלבד!

למכירה רשת חנויות הבעלה בירושלים + זכיינות + מוניטין, "יד לעסקים" 050"295187 ,02"736746

בעמורות

להשכרה 900 מ"ר, גובה תקרה 6.5 מ, לפתח ארוך, בלעדי לאמבטוריו, 618101

מושב רמת רזיאל

מבקש הצעות

להפעלת צרכניה

עד לתאריך 9.12.94

פקס: 02-346413

טל' 02-342576

להשכרה

חנות כ־43 מ"ר, דרך חברון 41, $1250 ,282233 633669

משרדים

משרדים להשכרה:

מרכז העיר, 4, $1000, בקינג ג'ורג', 3, $800, בטשרניחובסקי, 4, $1000, "לפאיים נכסים" 666218 מל"ן

ברחביה

(אוסישקין) 3, להשכרה מרווחת, קומה נמוכה, תקופה ארוכה, מיידית, מרוהטת, "ס.א.ק" 631764 מל"ן

במרכז כלל,

משרד מושקע 140 מ"ר, במיקום טוב, בלעדי לאמבטוריו 618101

בקרן היסוד,

להשכרה משרדים, 450 מ"ר, בגימור מלא, לפי דרישת הלקוח, אמבטוריו 618101

מבני תעשייה

בגבעת שאול

להשכרה מיידית, מבנים המתאימים למוסכים "1000 280 מ"ר $10 למ"ר בלעדי לת.ק.מ 513773 (מל"ן)

מגרשים

בקומבינציה

15 דונם ... למסחר, לקבלנים רציניים ומתייצבים בלבד יום דינמי בע"מ 415010

להשכיר

בירושלים במרכז העיר

1000 מ"ר

ניתן לחלוקה, כח, טלפונים, כניסה מיידית.

לפנות לבעל הנכס- יצחק

02-250294 (ע) 02-341362 (ב) בערב

חנויות

בגבעת המערב

(מעגל המערב), חנות 20 מ"ר, בצומת 388802 מל"ן

בגבעת מרדכי

בקהל, 3, לתקופה ארוכה, ק"א, $550 259333

דירות מרוהטות

להשכרה

במרכז העיר, 225 מ"ר, ק"א, כניסה פרטית, לכל מטרה, מיידי, "ארם וביתר" 639295 (מל"ן)

מגוון שרותים עסקיים

משרד מרוהט בת"א

רק $320 ל־4 ימים

או $100 ליום

טל: 03-6393282

פקס: 03-6393279

מכוניות

הונדה · מזדה · טויוטה · רנו · לנציה · סובארו · מיצובישי · פונטיאק · מרצדס · מסחריות · ב.מ.וו · סיטרואן · ניסאן · אופל · פיאט · פולקסווגן · אלפא רומיאו · אאודי · אוטוביאנקי · אוסטין · סקודה · פורד · ג'יפים · דייהטסו · משאיות · אופנועים

TRS .BX

1988, 1600, אוטומטית, שלישית + מזגן + נעילה מרכזית + חלונות חשמל, כסף מטלי 120,000 ק"מ, מצויינת בהזדמנות. 308333"050

הצעות עבודה

עוזר/ת מנב"ל

השכלה אקדמאית, הכרת, ידע בעיבוד תמלילים, לעבודה מעניינת, שכר גבוה. 430042

חיילים/ות

חיילים/ות משוחררים/ות סטודנטים/יות לעבודת סטה מעניינת, 2500 ש"ח בסיס + אחוזים. פריקל 630550

מרכזנית

+ קליטת נתונים למחשב, 14.45"22.45, 2"3 פעמים בשבוע. 511523

דרושה לסופר, שעות גמישות לעבודה קבועה 245567

בתי חולים

עזרה ראשונה

חירום

שיניים

24 שעות

בתי מרקחת

هكذا في الأصل

هكذا من الأصل

לאביב
כוח + אלקטרוניקה הכשרה במקצ, לחברה ארצית, 249619

לאביב
אנשי מיזוג אויר לפרויקטים, שכר גבוה, 247771

לאביב
מהנדס מנוסה + חשבשבת לתעשיה, משרה מלאה, 245568

לישוי את שורי"
בע"מ דרוש/ה חשב/ת + נסיון בהכנת מכרזים וחשבונות ביצוע בעבודות בניה וכבישים. 721570, 720575

דרוש/ה רכז/ת
להדרכת הורים (הט"ף) בגבעת המטוס, בי"ס 1/3 משרה כישורים: ב.א. בחינוך, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, תוכנית שורש. טלפון. 882224, 881277

מלכד/ית מנוסה
בתעשיה, ידע באנגלית ובגלוונות אלקטרוניים 256511

לבניני ערים
אדריכל/ית גאוגרף/ית הנדסאי/ת בניין 256512

מנהל/ת מערכות
ידע ב־UNIX
NSS, A/I
ENTHERNET,
אוטוקד, יתרון 256511

ל"מועדון היקב"
טבחים, עוזרי טבח מלצרים/יות, ועובדים כללים 735633

להברת
השכרת רכב בינלאומית, דייל/ת, אנגלית חובה רשיון, 248204

בעלי ראש עסקי
המופשים אתגר ביוזל, 050"367231, 02"710912

לפיצריה
מנהל/ת אחראי/ת חרוץ/ה 21"24, למשרה מלאה, שכר גבוה. 412028

להברת מימון ואשראי
מנהל/ת שיווק, סוכני/ות מכירות, מכירות, מיידי. 050"274654

הנהלת חשבונות

להברת הי־טק
מנה"חש מנוסה
✔ מחשב
✔ ידע בשכר
02-243835

להב' ממוחשית
מנה"ש סוג 2, סל' 6"
795585 לפיני

לוח העיר
הלוח של אזור המרכז

לתיגבור
קצין/ה משוחרר/ת
כ.ע. מנהל תיפעול
מיידי.
02-240438/9

דנאל כח אדם וסיעוד
עובדי/ות תעופה
ממ"סניקים, מבנאים, מסגרות
עדינה (להבים) בעלי ניסיון
בעבודות תעופתיות. בריאות תקינה.
למשרה קבועה ומידית.
בן יהודה 7 ירושלים: טל. 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

לישוב קהילתי בתנופת בניה (סמוך לירושלים)
דרוש/ה
מזכיר מנהלן ביצועיסט
עדיפות לבעלי רקע ניהולי / פיקודי
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 2804 ירושלים
מיקוד 91028

בוא/י להיות אדון לעצמך!
בוא/י להיות דוור/ית במנפאואר
ותוכל/י להנות מעבודה בזמן שלך ובקצב שלך!
*כרטיס טיסה חינם לאירופה (הלוך ושוב)
לאחר 10 חודשי עבודה או שווי הכרטיס!
אם יש לך:
* כושר גופני טוב
* יכולת קריאת כתובות בעברית ואנגלית
מובטח לך:
משרה מלאה - שכר חודשי גלובלי + בונוסים + הוצאות נסיעה
* עבודה עצמאית
* תחילת עבודה 07:00 - סיום עבודה גמיש ומותנה בקצב אישי
* אפשרות להקלט ברשות הדואר
סניף ירושלים מערב רח' יפו 33
טל' 02-235323
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

לתיגבור
עבור מודיעין אגד
פקיד/ת מודיעין
למשמרות
יכולת הבעה באנגלית
02-240438/9

לתיגבור
למוסד ציבורי גדול
טבח/ית
סוג 2-3
+ניסיון
מיידי.
02-240438/9

לתיגבור
תמלילן/ית
וורדמיל 4.5
לחצי משרה
02-241486

חשמלאי/ות
אוסמכ/ות
נסיון בחשמל בניין
מאגרי אנוש 02-234441

דנאל כח אדם וסיעוד
לסקר באיזור ירושלים
עובדים/ות
לשעות אחה"צ
אפשרי סטודנטים/ות / תלמידים/ות
עדיפות לבעלי רכב. מיד.
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

תנופה
למשרד ממשלתי בלשכת שר
מזכיר/ה
אחה"צ 14.00-22.00 עבודה לטווח ארוך
מזכיר/ה עברית/אנגלית
לחברת דלק
מזכיר/ה
עברית + ערבית 8.00-17.00
רח' התבצלת 19 טל' 02-256737, 02-258269

רפואלן/ית
רפואי/ות
מאגרי אנוש 02-234441

קריירה
שרותי כח אדם בע"מ
לעבודת לילה במיון דואר
דרושים/ות
עובדים/ות
בלתי מקצועיים/ות
הכישורים הנדרשים:
* 12 שנות לימוד - חובה
* יכולת קריאה עברית ואנגלית - חובה
* שעות עבודה מ- 23.00 עד 7.00 (לילה)
* גיל 18 ומעלה
* תנאים טובים למתאימים/ות
לקבלת פרטים נא לפנות ימים א'-ה' בין השעות 9.00 - 12.00 לרע
רח' בן הלל 10 (מדרחוב) טל': 02-250250

לתיגבור
טכנאי/ת גז
ו/או
חייל/ת משוחרר/ת
+רקע טכני -כמיותלמד.
02-240438/9

לתיגבור
כלכלן/ית
למוסד ציבורי
מיידי!
02-241486

לתיגבור
קופאי/ת
לשעות 15:00-21:00
מיידי.
02-241486

לעמותה ציבורית
מזכיר/ת אחה"צ
+ תמלילנות, מנוסה
15.00-19.00
02-255002

לגוף ציבורי
מזכיר/ה
עברית / אנגלית
יכולת תרגום, תנאים טובים
02-255002

מזכירת סמנכ"ל
להקמת מדיה תקשורתית + תמלילנות ושעות נוספות לתפקיד אתגרי
02-255002

חייל/ת משוחרר/ת
עם כישורים מזכירותיים למשרה מלאה ואתגרית
02-255002

מזכיר/ה - מנהל/ת משרד
אחראית, מנוסה, יחסי אנוש טובים, 8:00-16:00 תנאים טובים
02-255002

מנה"ח סוג 2-3
למשרה מלאה
נסיון של 3-5 שנים
02-255002

ללשכת שר
מזכיר/ה
תמלילנות חיבור אנגלית לעבודה אתגרית ובתקן
02-255002

מזכיר/ה
לגיוס משאבים
שפת אם אנגלית, עצמאות ויוזמות בעבודותה למשרה מלאה + תמלילנות
02-255002

לגוף ציבורי
מזכיר/ה
לחצי משרה,
עברית + תמלילנות,
רצוי רקע בלוטוס
02-255002

דנאל כח אדם וסיעוד
עובדים/ות
בלתי מקצועיים
לעבודה הכרוכה במאמץ פיזי קל.
רציניים בלבד
בן יהודה 7 ירושלים
טל. 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

חשמל אלקטרוניקה

טכנאי/ת אלקטרוניקה
לשרות פקסים ומכונות צילום 256512

מוכרים/ות

גזירה ותפירה

דפוס

למלון לרום
דפס מקצועי, בעל נסיון במכונת 1/8 גליון, לפנות למנהל כ"א, א'-ה' 12.00־10.00 או 756666, 756642

טכנאים הנדסאים

הנדסאי/ת בימיה
לעבודת ייצור במפעל הי"ד סק 256511

מהנדסים אדריכלים

מזכירות

דנאל כח אדם וסיעוד
1. מזכיר/ה עברית
2. מזכיר/ה עברית אנגלית
שליטה בע/ת, רצוי א-ב. הדפסה מהירה, רציני/ת ויצוגי/ת למשרה מלאה.
סטודנט/ית
ידע בהדפסה.
לעבודה בין ימים א-ה
07.00-16.00 3 ימים לפחות
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

לחברת הייטק
מנהל/ת משרד
בכיר/ה
✓ דו לשוני/ת
✓ מחשב
✓ משרה מלאה
02-243835

אשקלון
קורס כתבנות
חינם!!!
לנרשמים עד סוף דצמבר
לאחד מקורסי
עיוט-תמלילים
02-259595

בית הצבים
מוכירה מקצועית, שלטת באנגלית, עברית + EXCEL יתרון, קורות חיים לת.ד. 23206, ירושלים

דרוש/ה
מזכיר/ה
יעיל/ה ומנוסה
תנאים טובים למתאימ/ה
לפנות מיום א'
02-234445

למפעל מייצא
מזכירה רצינית, 17.00־8.00, אנגלית 524715

סוכנים/ות

מחסנאים

נהגים

עובדי ניקיון

פקידים/ות וקלדניות

מקדמי מכירות

קרשים במקום!!!
מולת לרלת, שעות גמישות, עבודה בירושלים. 03"6812190

עוזרות ומטפלות

עובדי מתכת

שרטטים

רפואת שיניים

לקס"ח מאוחדת
(מרפאת שיניים גילה) דרושה ברזישות סייעת מוסמכת. ודו, בבוקר 560671, 769107 בערב

עובדי מטבח

שליחים/ות

מלצרים/יות

לקפה קרוסו
מלצרים/יות לזמן ארוך. 795054

ביקוש עבודה

מציעים למכירה

דירות

וילות

באשדוד
ברובע ט', דירת גן, 3.5 חדרים, מטופחת ומושקעת מאוד, פינויה. 08"647392

למכירה קוטג'
5 חדרים, בק. מלאכי, בבר יהודה, יפהפיה, מושקעת מאוד. 08"587833

בקרית מלאכי
וילה + גינה, 210 מ"ר, יפהפיה, חדשה, לא בשבת 08"584437

מוצרי חשמל

ציוד צילום

קירור תעשייתי

"קירור שושני"
מכירת מקררים ומקפיאים לפי מידה, התעשיה 5, מרכז בליליות. 050"306243, 02"737270

מקררים

רהיטים

כלי נגינה

מחשבים

חיות בית

טלפונים ומכשירי קשר

מכונות כביסה

תנורי אפייה

פלאפונים

ציוד לעסקים

נופש וקייט

שירותים לייעוץ

תיירות בירושלים
נערות פיליפיניות ומאפריקה, גילאי 24-19, 760500

שיעורים פרטיים

אסטרולוגיה

שדוכים

גרפיקאים

בו דוג

אזור הדרום

ביקוש דירות

מעוניין בקניית דירה
5 חדרים, במרכז אפרידר אשקלון, מיידית 07"735507, 08"684560 אלברט

מכוניות

דירות נופש

4 חדרים ויותר

דירה למכירה
4 חדרים, מול קניון לב אשדוד, מסודרת בערב 08"543723

בנאות אשקלון
לרציניים בלבד! 5 חדרים, חדשה, מושקעת! נוף מהודבר לא בשבת 07"733933, ללא תיווך"

באשקלון 4 חדרים
חדשה, קומה שישית + מעלית, חניה פנויה. 08"415519

למכירה
בקרית מלאכי, בויצמן, 4 חדרים, משקעת מאוד, ק"ב, לא בשבת 08"584814

למכירה באשדוד
י"ג, 5, קומה ג', דרום ומערב, גמיש! 08"646340

3-3.5 חדרים

באשקלון דירה
בת 3.5 חדרים, 90 מ"ר, ק"ב, עליונה. 07"762748

שלושה חדרים
בגווה דקלים + גינה, מסודרת, בית אמריקאי. 07"780449

בקרית מלאכי
3 חדרים, 78 מ"ר, מושקעת מאוד, ק"ב, בערב 02"820374

למכירה באשדוד
בא', בשכביצון, 3.5 חדרים, מושקעת + מזגן, $105,000 08"563376

דירה
ברובע י', 106 מ"ר, 4 חדרים, מסודרת, פינוי גמיש, $120,000, 08"642285 בערב

באשדוד
בד', 3 חדרים, ק"ג, מסודרת ישהשו אחרי 21:30 08"6413997

2-2.5 חדרים

באשדוד
בג', 2.5, ק"ג, פינוי גמיש 08"525608, 08"512243 רני

1-1.5 חדרים

למכירה
דירת חדר + גינה, באפרידר אשקלון. 09"951716

שכירות

86, יד שניה
מזגן, הגה כח, מוהר מודרוך 08"439068

86 ,80
C.D, 1600, אוטומט + מזגן, מצויין 08"551813, 08"542324

92 ,80
אינלקטורים, 45,000 ק"מ + תוספות, מעולה לא בשבת, 08"563029

ג'וניור 86
מטס לשנה, מצב מעולה 08"641536

ב.מ.וו 316
1800, 86, אוטומט + הגה כח + תוספות, 08"542916 050"269905

ב.מ.וו 81
1800, 316, במצב מצויין 08"523048, 08"540085

אשראי
1986, אוטומט, מזגן, תוספות, במצב מעולה, מזורוק 07"891653

אמלהאוו LS
92, אוטומט + תוספות, 28,000, שמורה, מחירוק 08"551927, בערב

75
הגה כח, מזגן, אוטומט, טסט ל"10 חודשים. 08"586488, 050"248961

לנפר GLX
92, אוטומט, תוספות, יד ד' סיק, ראשונה. 08"555745

L"300
מנוע 2000, בנזין, במצב מצוין. 07"751049, 07"890069

סובארו

1400 DL
שנת 79, מנוע במצב מצויין, 5,800 ש"ח. 08"641391

לבאמר
DL, 1600, 92, יד ראשונה. 08"649054

1600 DL
אוטומט, 91, יד ראשונה, 15,000 ק"מ. 08"574392

סובארו 80
1600, מכני הינוני מעולה, 07"885261, שמעון

טנדרים

מנרר פילו 404
+ ארגז חדש בריח, 1985, שמור. 07"726735

פיאט

אונו

אוטוביאנקי

אופל

אודי

מיצובישי

מסחריות

פורד

פיאט

יוגו

פרעיס

פורד

איביזה
2.1, 3 דלתות, 1990, שמורה, דודי, 08"584139

אריקה CLX
90, רגם ספורטיבי, מיוחדת. 08"593278

מאטשה
83, מכני מעולה, טסט לשנה, פנות מכוחתורוק 08"641169

אריקה
ג'ינג'י, מודל 84, שלישית, 13,000 ש"ח 96.000 ק"מ. 08"557977

אונו
מודל 92, 60S, מנוע 1100. 08"523204, פלאפון 050"386461

אונו 45
3 דלתות, 88, יד ראשונה, מצב מעולה 07"732667

מכסיקה
ראשונה, 92, 1600, 30.000 ק"מ, תוספות. יאיר 08"541457, 08"524062

93 .205
תוספות, ראשונה, טסט לשנה, מצב מכני מעולה 08"550837

89 .309
ג'ובליין, הגה כח + מזגן, מעולה, שניה. 08"651814

פולקסוואגן
דגל קבינה 82. 08"584001

פורד מרקורי
85, אחרי אוטוקל, 10 + 1. אחרי 08"564354

מרצדס 210
87, טסט לשנה, רשיון ב', מעולה 08"562627, 08"541403

משאיות

פורד
1717 + מנוף, 87, פרטי, טסט לשנה, מסודרת 07"272462

טרקטורים

קרוונים

להשכרה קרוון
מפואר, בכפר אזור, מרוהט קומפלט. 050"349084

אוטובוסים

הונדה 94
250 סמ"ק, במצב מעולה + אינקה, מחירון 07"811726

אופנוע ימהה
XT, 350, 1993, 1500 ק"מ, כמו חדשה 07"730560

הצעות עבודה

הצעות עבודה

להברת שעונים מובילה
מוכ/ת, דינמי/ת, הכנסה גבוהה. 04"510975

הנהלת חשבונות

חרטים מסגרים

חשמל ואלקטרוניקה

טכנאים הנדסאים

מוכרים/ות

עוזרות

פקידים/ות

שמירה

עסקים

עסקים כללי

להשכרה
חנות אולם, 40 + 40 מ"ר, רח' העבודה א.ת. אשדוד. 03"494131

לפרויקט חינוכי יהודי דרושים/ות לעבודה בכל רחבי הארץ

סטודנטים/יות או בעלי/ות תואר ראשון או שני

לעבודה מרתקת ומעניינת עם אתגר, שכר גבוה מאוד ושעות עבודה גמישות

כישורים:
- גמישות ופתיחות מחשבתית.
- נסיון בהדרכה.
- ציון פסיכומטרי גבוה או יכולת יצירתית גבוהה.
- ממוצע ציונים גבוה.
- כושר ביטוי גבוה בכתב ובע"פ.

קורות חיים מפורטים (רצוי מודפסים)
נא לשלוח לת.ד. 3519 ירושלים מיקוד: 91035
רק פניות מתאימות יענו!

לתיגבור
מרכזן/נית קלדן/ית
לחברה מסחרית
שעות גמישות.
02-240438

לתיגבור
חשב/ת מנהח"ש 3
לחברה מסחרית
תנאים טובים.
02-240438

שריונית חסם
דרושים/ות
מתקינים
א. יוצאי יחידות קרביות
ב. חוש טכני
ג. עדיפות לבעלי רכב
שכר גבוה מאד
חיים 02-795330

המוקד להגנת הפרט — רח' אבו עובידה 4, ירושלים, 97200
לארגוננו בירושלים המזרחית, העוסק בהגנה על זכויות אדם בשטחים הכבושים, דרושים/ות

1. איש/אשת קבלת קהל
הכישורים הנדרשים: ידיעת השפות ערבית ועברית על בוריין, כתיבה, קריאה ודיבור, דייקנות ואורך רוח, רצוי ידע במחשב.
תאור העבודה: קבלת קהל, רישום התלונות, מענה טלפוני לבירורים, הדרכת הפונים.
משרה מלאה - 6 ימים בשבוע.

2. איש/אשת מעקב אחר תלונות
כישורים: כושר ניסוח בעברית, בע"פ ובכתב, אסרטיביות, תושיה, דייקנות.
תאור העבודה: מעקב אחר תלונות, פנייה לרשויות, בע"פ ובכתב, בירורים טלפוניים.
משרה מלאה - 6 ימים בשבוע.

3. מגייס/ת כספים
כישורים: שליטה מלאה בשפה האנגלית (רצוי שפת אם), שליטה טובה בעברית, ידע בהפעלת מעבד תמלילים, יכולת ניסוח בכתב ובע"פ.
תאור העבודה: כתיבת בקשות למענקים והתרומים מעברית לאנגלית. 75% משרה.
תתקבלנה פניות בכתב בלבד, או בפקס: 02-276317
נא לשלוח קורות חיים והמלצות, נא לציין המשרה המבוקשת

אינטל הינה החברה המובילה בעולם בפיתוח וייצור מיקרומעבדים למחשבים ולמערכות ספרתיות
intel inside
לאינטל אלקטרוניקה בע"מ
דרושים/ות

טכנאי/ות הפעלה

להפעלת ציוד מתוחכם ומגוון במערך הייצור של המיקרומעבדים.

העבודה במשרה מלאה ובמשמרות

בעלי השכלה בתחומים טכניים ונסיון בתעשיה
יפנו אל:
אל: ת.ד. 3173 ירושלים, 91031

איילון פסגת הטכנולוגיה
לוח העיר

בואי למכור כלים יקרים
חברת שווק גדולה לכלי-בית מקימה רשת ארצית למכירה בבתי הלקוחות.
אם את מעל גיל 25,
יוזמת, נמרצת ועם רכב פרטי
בואי להרוויח בגדול!
מקס: 02-932984, ת.ד. 52295 ירושלים
מיקוד 91521 ◆ לנטע

לעיתון דתי בירושלים
דרוש/ה
גרפיקאי/ת
ידע בעיצוב
גם ממוחשב
בעל/ת נסיון קודם
שעות בלתי שגרתיות
דוד 02-388804

להב "יד"
העשיות עתירות מדע
מנהל/ת חשבונות
סוג 2-3
צעיר/ה מוכשר/ת
נסיון מסודר שנתיים לפחות
שליטה בחשבשבת, אנגלית
02-522462

השמירה-טכנולוגיות מיגון
סיירים
דרישות התפקיד:
● יוצאי צבא ● בעלי רשיון נהיגה בתוקף 3 שנים
● עדיפות לרשיון נשק ● נכונות לעבודה בלחץ
● אחריות ● עבודה במשמרות עדיפות ללילה
לפרטים נא לפנות -
טל' 02-722258, 02-721999 אופיר
טכנאי שירות למערכות אזעקה
דרישות התפקיד:
● טכנאי שירות - בעל נסיון קודם, בתחום מערכות אזעקה ומתח נמוך ● רשיון נהיגה בתוקף ● תנאים טובים למתאימים.
לפרטים נא לפנות
טל' 02-721116, 02-722258 יהודה/ערן.
מוקד 99

לחברה בינלאומית בתעשיה הכימית
דרושה
תוכניתן/ית מנתח/ת מערכות
למערכת לוגיסטית כגוף למנהל מערכות מידע
תנאים נדרשים:
נסיון כמנתח מערכות בסביבה לוגיסטית של 5 שנים
נסיון בבסיס הנתונים RDB
נסיון בפיתוח תוכנה רצוי ב- POWERHOUSE
כושר מנהיגות ויוזמה
העבודה באזור המרכז-גוש דן
לפרטים לפנות לת.ד. 6570, ירושלים 91064

דרוש/ה
עובד/ת בעל/ת תואר שני בגידולי שדה או בהורטיקולטורה, לעבודה בפרוייקט מחקרי בנושא פריחה וייצור זרעים.
לפנות בטלפון:
לד"ר נורית פירון 03-9683735
לפרופ' שמאי יוהר 03-9683460
בפקס: 03-9669642

מנהל חברה!
שרותי שכר מעצמאי
עד 100 עובדים כולל מדורגים
טל': 02-560427 דוד

למפעל מתכת בהרצליה
דרושה
שרטטת מכונות
לעבודה זמנית
(שרטוט ידני)
לתאום ראיון טל: 09-556150
בין השעות: 8:00-15:00
לבקש את נאוה

לשכות להפקות הכנס
"טראפיק"
נסיון הכרחי!
מנהל מרס לקוחות/ספקים
יכולת נסוח בכתב ובע"פ
תקציבאות, אנגלית יתרון
קורות חיים
ת.ד. 18274 ת"א 61181

מדור בכירים של
לוח העיר
מתפרסם השבוע בירחון
מנהלים
המגזין
למקבלי החלטות
03-7529220

"ליגולדמן"
חשב/ת מנח"ש ראשי/ת
נסיון מוכח בתעשיה, סמכותית, אנגלית, רוחיש - יתרון
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
מזכיר/ת סמנכ"ל
רצינית אידה, יעילה אינטואיטיבית, יוזמת, תמלילנות, אנגלית
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
טכנאי/ת מפעיל/ה
לעבודה ממושכת בחדר נקי
כשר טכני וחריצות
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
מהנדס/ת אלקטרוניקה
צעיר/ה, רקע והבנה במחשבים חרוצ/ה, למפעל הייטק- מו"פ
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
מזכיר/ת מכירות
סמכותית, מבצל/ת, מהיר/ת מתודה ומשרתת פנים יכולת אדמיניסטרטיבית
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
שמאי/ת רכוש/תכולה
לעבודה עם מוסד ציבורי גדול
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
הנדסאי/ת טכנאי/ת אלקטי'
ראש פתוח, כשר טכני, קריאת שרטוטים, נסיון - יתרון
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
מהנדס/ת מכונות מכירות
אוריינטציה שיווקית/טכנית/עסקית, אנגלית - טיס, נסיון, (30-40)
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
חשב/ת שכר
נדרש נסיון מוכח במערכת ממוחשבת, אנגלית, למפעל הייטק.
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
כלכלן/ית מוכשר/ת
צעיר/ה מצטיינ/ת, השכלה כלכלית, למערכת עסקית (M.A)
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
מנח"ש (3)
הכרחי נסיון במערכת עסקית, מחשב, אנגלית - יתרון
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
איש/ה טכני/ת
נסיון בברזל ועבד שבבי, בעל/ת יוזמה, סמכותי/ת, מוכשר/ת
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
מנהל/ת סניף (איזורי)
נסיון מוכח בנהול, שווק, כייא ולוגיסטיקה
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
ראש צוות
למפעל קו ייצור ואריזה, צעיר/ה, חרוץ/ה וסמכותי/ת.
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
הנדסאי/ת תעו"נ (תפ"י)
רציני/ת, להשתלבות במערך נהול הייצור של המפעל.
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
ע. חשב/ת
כלכלן/ית, רוחיש מחו/ה למערך השבשבתי במערכת עסקית
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
קלדנ/ית אלפא נומרי/ת
מנוסה דייקנ/ית שעות גמישות מקינטוש/אקסל - יתרון
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
נהג (ג) לחלוקה
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
מנהל/ת מכירות מנוסה
לחברת מפעל מזון גדול, יוצאת/ת, אנגלית, רקע בניהול, שכר מהותי
רב קווי 02-252561

"ליגולדמן"
הנדסאי/ת אלקטרואופטיקה
צעיר/ה, רציני/ת, כושר טכני להליך הייצור בהייטק
רב קווי 02-252561

סלע
דרושים/ות
עובדים/ות כללים/יות
לעבודה במפעל מצות בעטרות
כולל הסעות, שכר הולם
טל' 02-234453, 02-247404
050-299880

למשרד עו"ד
גלט פיינשטיין ברסלע
דרוש/ה
מזכיר/ה
לשעות אחה"צ ◆ לאחר שרות צבאי
אנגלית ברמה טובה+נסיון
טל. 618780 מיידי!

למרכז "מעגן"
דרוש/ה
אחראי/ת תמיכה במשתמשים ליחידת המיחשוב
פרטי התפקיד
- אפיון והגדרת דרישות לפיתוח מערכות.
- ביצוע מבחני קבלה, יישום תוכנות והדרכת משתמשים.
- תמיכה ב- HELP DESK.
התקנת תוכנות מדף ותפעול מערך תקשורת.
הכישורים הנדרשים
- השכלה והכשרה בתחום המיחשוב
- ידע במערכות VAX / VMS ו/או MUMPS
- יכולת עבודה ב- FOCUS
- הכרת ציוד היקפי במחשבי P.C.
- נסיון מוכח של מספר שנים בתחום.
מכתבים יש להפנות, תוך 7 ימים, למנהל יחידת המיחשוב, ת.ד. 16296 תל-אביב
המועמדים/ות מבין הפונים יוזמנו לראיון

לחברת שיווק ארצית דרוש
סדרן
לרשתות שיווק, רכב חובה, עד גיל 30.
בבוקר לגלית - 03-6954455
בערב למיכאל - 02-354961
תנאים טובים למתאימים

למקוד אטניין נדל גאגר
מזכיר/ה
◆ נדרשת שליטה טובה - דיבור וכתיבה בשפות: אנגלית, עברית, גרמנית רצוי גם רומנית ורוסית.
◆ שליטה מלאה בהדפסה בתוכנת א-ב.
◆ בעל/ת כושר ביטוי מעולה ויכולת לימוד חומר חדש.
יתרון לבעליות השכלה אקדמאית במדעי החיים או מרקע טכני.
נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 12241 הרצליה, 46722

לידנהויד
תיירות פנים
דרושים/ות
1. אנשי מכירות - לעבודה המשולבת במפעל קבוצות.
2. אנשי אופרציה - לעבודת משרד.
3. מנהל/ת ארועים - נסיון בתחום התיירות הכרחי
4. מזכיר/ה - עבודה במעבד תמלילים windows
דרישות: * נסיון הכרחי, המלצות * מגורים באזור המרכז
לקביעת ראיון נא לפנות לטלפון 03-5255399

MulTimedIA
לחברה מובילה בעולם להפקת CD-ROM דרושים:
LEADING CD-ROM COMPANY IS LOOKING FOR:
איש תמיכה טכנית
IN-HOUSE TECHNICAL SUPPORT PERSON
בעל נסיון ב-
EXPERIENCED IN:
MACINTOSH / PC
SOFTWARE & HARDWARE
נא לשלוח קורות חיים (עבור גלילה) לפקס:
PLEASE FAX C.V. (Attn. GALILA) to:
02-733920

מחפש עבודה בהיי-טק?
יש לנו מוסף מיוחד בשבילך.

מוסף דרושים מיוחד להצעות עבודה בתחום ההיי-טק,

יצורף ביום ו' הבא למקומוני שוקן ולעיתון הארץ.

עשרות עמודים(!) של מאות משרות פנויות בתחום

ההיי-טק המחכות רק לך. גם אם אתה לא ממש

מחפש עבודה עכשיו, מי יודע מה יציעו לך שם...

אז דרוש אותו ממוכר העיתונים שלך.

03-638-20-20
לוח העיר
הלוח של אזור המרכז

למפעל מזון בגוש דן
דרושים
מנהל כח אדם ומינהל
★ בוגר אוניברסיטה בתחום.
★ נסיון של 5 שנים במפעל תעשייתי.
★ גיל עד - 30
מנהל מחסן אריזות וחו"ג
★ נסיון מוכח בנהול מחסנים גדולים.
★ כושר נהול צוות עובדים.
★ ידע בהפעלת מחסן ממוחשב
★ גיל עד - 40.
הנדסאי מכונות
★ ידע ונסיון בבקרה תעשייתית ואוטומציה.
★ נסיון בהפעלת מערך אחזקה ממוחשב.
מכונאי אחזקה
★ ידע ונסיון בתקון מכונות יצור.
★ ידע בפנאומטיקה, הדראוליקה ואוטומציה.
טכנאי/הנדסאי חשמל
★ בעל רשיון חשמלאי ראשי.
★ ידע בהפעלת בקרים מתוכנתים.
★ נסיון מעשי בבקרה תעשייתית.
טכנאי קרור
★ כושר ניהול צוות עובדים
★ בעל רשיון נהיגה.
מפעילי מכונות יצור
★ בוגר בי"ס מקצועי.
★ נסיון בהפעלת מכונות.
★ לאחר שרות צבאי מלא.
כל המשרות מיועדות לגברים ונשים כאחד.
עדיפות למועמדים הגרים ברמת-גן, פ"ת והסביבה.
נא לפנות בכתב לת"ד 3222 בני-ברק.

מלון המלכים
דרושים/ות
קב"ט - לעבודה במשמרות
יוצא יחידה קרבית
מועמדת/ת מתאים יפנו לטלפון 02-201201
לאתי / יובל

לביה"ס יסודי דרושים/ות
מחנכים/ות ומורים/ות מקצועיים/ות
אנגלית, חשבון, מחשבים
לכיתות א' - ו'
להתקשר מ-08.00 - 15.00 טל' 02-712385
לרינה או דליה. בערב - 02-718845 - לדליה

למועצה המקומית מבשרת ציון
המחלקה לחינוך
דרוש/ה
מורה מחנכ/ת לכיתה ה'
בביה"ס ממלכתי ב' במבשרת-ציון
לפרטים נא לפנות: בטל: 342758, 02-330050
בטל: 861224 בית

לחברת מחקר ופיתוח דרוש/ה
מנהל/ת כספים
□ השכלה פורמלית: כלכלה/ מנהל עסקים/ ראיית חשבון
□ שליטה מלאה באנגלית
□ נסיון בעבודת מחשב
□ יכולת עבודה עצמאית
נא לשלוח קורות חיים בהקדם ל:
ת.ד. 23696, י־ם 91235 או לפקס 02-868175

מחפשים
אדריכלים
מוכשרים, בעלי נסיון של 3-5 וידע באיטוקאד 12, לעבודה תכנונית עם אתגר
לפנות: כרמי ושות' אדריכלים טל' 03-5283146-7

מהנדס/ת אלקטרוניקה סיפרתית
לחברה המתמחה בעיבוד תמונה
שנתיים ניסיון או בוגרים מצטיינים עם ידע ב-
■ מבנה IBM PC ■ תכנות FPGA, PLD
■ תכנון זיכרון לזמן אמיתי ■ תכנות Assembler, C
לשלוח CV ל-ת.ד. 46010, ירושלים 91450
או פקס' 02-812388 עבור יוסי

באר
לחברת הייטק דרוש/ה **כלכלן/ית**
בעל/ת נסיון שליטה בגליונות אלקטרונים, אנגלית טובה
למוסד בנקאי דרוש/ה **כלכלן/ית**
בעל תואר ראשון/שני, התמחות במימון
02-375811

למשרד עו"ד בנת"א העסק בתחום המסחרי מקרקעין
דרושים/ות
עורכי/ות דין
בעלי נסיון של 3 שנים לפחות בתחום המסחרי, לרבות הופעות בבתי משפט.
03-491670, 492679, 499193

למשרד עו"ד
מזכיר/ה
מנוסה וחרוצ/ה
עי"ת ע/א, משרה מלאה
לפנות מיום א
02-234445

פריצת דרך
לקריירה עסקית
גיל 25-30
טל' רון 03-9612979

למשרד פרסום בצמיחה
דרוש/ה
צוענית Mac
בעלת שליטה מושלמת
בפריהנד ובפוטושופ,
נסיון במשרד פרסום חובה.
03/593266

מקלט 209
ע"ש דן זקהיים
לקידום האמנות הבינתחומית בישראל
לעמותה דרוש/ה
רכז/ת הפקות ואדמיניסטרציה
לחצי משרה
נא לפנות בצרוף קורות חיים
לת.ד 23579 תל-אביב 61230

לוח העיר
הלוח של אזור המרכז

מ ג ר ש י ם

להשכרה
מגרש בתעשיה הצפונית אשדוד, 700 מ"ר, מגודר, חשמל וטלפון. 08-525534
104413011

דרושה
דירת משרדים או משרד להשכרה ברח' מרכזי באשדוד. 08-567253

למכירה
ציוד קומפלט למספרה, בהזדמנות במצב מצויין!
07-816839
103815011

מ ק ר ר י ם

קייט וונפש

למכירה
יול נופש, בקלאב הוטל טבריה, שבוע ימים בחודש 9 ובחודש 12. 08-557127 רוני
111502247

ש י ד ו כ י ם

ש י ד ו כ י ם

הראשונים בהכרויות
לצעירים/ות ומבוגרים/ות + מסיבות, לפנויים/ות
03-5464560, 03-5463622
105701177

ה כ ר ו י ו ת

בוגר נאה ורציני
34, מעוניין בנסוהה עד גיל 38. רצינית בלבד יפנו לת.ד. 565 קרית מלאכי 70900
111046247

תושב חו"ל
42, חזק, איש עסקים, מעוניין ברצינית, אינטליגנטית, נאה ובעלת שמחת חיים, למטרה רצינית. ת.ד. 6847 אשדוד 77167 (לצרף תמונה)
103817011

מ כ י ר ו ת

מכירות כללי

למכירה
עסק פעיל + מוניטין, בלב אשדוד. 08-524792
104030011

א ו ר מ ו ת

ח נ ו י ו ת

חנות השכרה
80 מ"ר, אפשרות לגלריה, מול בית הסוהר אשקלון. 07-751481
111425247

להשכרה
חנות בקריה, 40 מ"ר, אשדוד. 08-532394, 08-559371
102628011

להשכרה
חנות בב' אשדוד, מתאימה למספרה ומכולת. 08-563272, לא בשבת
104258011

מבני תעשיה

מכזו من الأصل

هكذا من الأصل

אם כסף וקריירה מדברים אליך!
לחברת אריאב - שרותי מנויים בע"מ
לשיווק מוצר בריאותי (לא דיאטה)
דרושים/ות
אנשי/נשות מכירות - טלמרקטינג
טלמרקטינג-העבודה ברמת-גן
בעלי/ות כושר שכנוע, יוזמה ועצמאות.
תנאים טובים למתאימים/ות על בסיס השנים
טלפון: 03-6731070 פקס: 03-6723593

אנוש מערכות פרויקטים וניהול
לסניף כרמיאל דרושים
מהנדסי תעשיה וניהול
בעל יכולת אישית גבוהה
עד 5 שנות נסיון
לפנות לפקס 04-9887517
או לת.ד. 234 כרמיאל

לחברת יבוא
דרוש/ה
סוכן/ת מכירות
לאיזור המרכז (גיל 23-32)
✔ תנאים טובים ואפשרויות קידום
✔ רצוי נסיון
טל. 04-420193

לחברה מובילה בענף הבניה והשיש
דרושים/ות
אנשי/ות מכירות שטח
ניסיון בענף הבניין והשיש - יתרון
תנאים טובים למתאימים/ות
לתאום פגישה נא להתקשר לטל. 03-9341866

הסתדרות הצופים
הנהגת מרכז
דרושים/ות לשנת הפעילות תשנ"ה
בוגרי/ות תנועות נוער
ריכוז שבטים וריכוז הדרכה.
לפרטים נא לפנות לשושן בטלפונים:
03-304422, 03-6311714

"ליטלומן"
שרטט/ת אוטוקד
בעל/ת מקצוע מעולה ומיומן/ת לעבודה במשרד אדריכלים
רק קווי 02-252561

לחברת מחשבים במרכז ת"א
— דרושים/ות —
מנהלת חשבונות
נסיון בניהול חנות - יתרון
מנהל שיווק / מכירות
איש תמיכה בתוכנות מחשב
-נא להעביר קורות חיים בפקס 03-5272852
או בדואר - ת.ד. 3662 ת"א 61036

"ליטלומן"
הנדסאי/ת אלקטרואופטיקה
צעיר/ה, רציני/ת, כשר טכני לתהליך הייצור בהייטק
רק קווי 02-252561

TYRELL multimedia creations
לפיתוח מוצרי מולטימדיה!
1. מקינטושאים מעולים באמת אבל בעלי נסיון מוכח בתחום המולטימדיה. שליטה מעולה בדירקטור ובפוטושופ - חובה.
2. ראשים לצוותי פיתוח מולטימדיה, בסביבת מקינטוש קריאייטיבית.
רק העונים לדרישות אלה מתבקשים לפנות טלפונית ל-03-6852232 לדרורה. סודיות מובטחת.

ארוקה ERROCA
רשת חנויות מס' 1 למשקפי שמש
דרושים/ות
מוכרות/ים
לסניף החברה בדיזנגוף-סנטר
◆ הופעה נאה עד גיל 26.
◆ דוברות/ים אנגלית.
◆ לא מעשנות/ים בכלל!!!
◆ עבודה במשמרות לעיתים מפוצלת.
לפרטים נא לפנות לאיילת בטל: 03-296768
לסניף החברה בקניון בת-ים
◆ הופעה נאה עד גיל 26.
◆ דוברות/ים אנגלית.
◆ לא מעשנות/ים בכלל!!!
◆ עבודה במשמרות לעיתים מפוצלת.
לפרטים נא לפנות לליאת בטל: 03-5521273

לחברת יבוא ושיווק
דרוש
נציג מכירות
☐ ידע טכני כללי
☐ ידיעת השפה האנגלית
☐ נסיון קודם יתרון
☐ רכב יתרון
טל. 03-9617602

לחברה הבונה מכונות לתעשיה דרוש
הנדסאי חשמל/מכשור ובקרה
* ידע ב... DC, AC מנועים, PLC
* שליטה מלאה בעברית
* נסיון בתוכנת ORCAD
* שליטה באנגלית טכנית
* נכונות לעבודה מאומצת
קורות חיים לת.ד. 12196 הרצליה 46728

לחברת יבוא למשקפיים
RED, ROSE, FERRE
דרושים/ות
סוכנים/ות
להפצת מסגרות ומשקפי שמש, במשרה מלאה
לפרטים ניתן לפנות לטלפון: 03-5402171

מינימום 350 ש"ח ליום
וכ' אלפי לקוחות בגוש דן, השפלה והשרון חייבים לשתף פעולה!
דרושים: 5 נציגים אמינים ואחראיים שישתלבו בצוות מטעמם לייצג פרויקט בלעדי בשיתוף רשות ציבורית.
תכונות: נכונות לעבודת שטח. יכולת תקשורתית טובה.
בעלי רכב, תושבי גוש דן, השפלה והשרון. העבודה מתאימה לסטודנטים/ות לאקדמאים/ות מורים/ות בשנת שבתון.
עדיפות לבעלי גישה לתחום הפרסום.
לפרטים- משרד: 08-409966 א'-ה' 09:00-15:00
בשעות הערב: 03-9211256, 03-6311791

—דרושים/ות—
חשמלאי/ת רכב ומתקיני אזעקות מנוסים
להתקנה של מכשור אלקטרוני מתקדם לרכב
(נסיון בדיזל - יתרון)
03-9656060, 03-9648088

דרושים/ות
* עובדי/ות
* מחסן
* נהגי חלוקה
לעבודה קבועה
08-9336079

אורביט-אלחוט טכנולוגיות בע"מ
דרוש/ה
איש/ת תכנה
לפרויקט בתחום התקשורת לתעופה אזרחית וצבאית
★ נסיון בפתוח תוכנה זמן אמת למיקרופרוססורים של אינטל.
★ טכניקת BORLAND C, PC/AT.
★ יכולת עבודה עצמאית.
★ נסיון בעבודה לפי תקנים.
★ נסיון בכתיבת תעוד תוכנה בשפה האנגלית.
★ בוגר מדעי המחשב או מהנדס מחשבים.
★ רצוי נסיון בתוכנה ל-DSP.
★ אפשרות גם למגוייסים מצטיינים.
קורות חיים נא להפנות לאורביט, לידי שגיא ת.ד. 3171, נתניה 42131

לאופנת **GARAGE**
דרושה
מעצבת אופנה עם נסיון
קורות חיים, לשלוח לכתובת: דרך יפו 3 ת"א 66841

לבי"ס גדול לאנגלית
מורים/ות לאנגלית
לשעות הבוקר והערב
■ אריאל
■ רמת השרון
■ פתח תקוה
■ אור-יהודה
■ ראשון לציון
■ גוש-דן
03-9312093

יוצאי יחידות שדה
טלפון: 02-259919

פריצת דרך
לקריירה עסקית
גיל 25-30
טלי רון 03-9619279

דרושים 10
במכירות
להחדרת מוצר פרסומי חדשני בכל הארץ
דרישות:
* נסיון במכירות
עדיפות לבעלי קשרים רכב, תיירות, מסחר.
* יחסי אנוש מעולים
* מוטיבציה להצליח
* רכב חובה
* הופעה נאה
* תנאים מעולים למתאימים
לתיאום ראיון - 02-789837 (יורם)
קבוצת העיר
בתנופה מתמדת

ל"מומנטום תקשורת"
דרושים/ות
1. איש/ת תמיכה טכנית
עם נסיון במחשבים ותקשורת
2. מזכירת שיווק
רצוי רקע בהנה"ח, טלמרקטינג וידע בסיסי במחשבים
אפשרות למשרה חלקית
קורות חיים ל: י.ל. פרץ 29 ת"א
פקס: 03-5377568

לחברת מחשבים/ הייטק/אלקטרוניקה באיזור השרון
דרושים/ות מיידי!
מנהלי/ות חשבונות סוג 3/2
* אנגלית ברמה טובה
* נסיון ביבוא ויצוא - יתרון
* רצוי נסיון בתוכנת חשבשבת
שכר גבוה ותנאים סוציאליים מלאים למתאימים/ות
לפנות לגילי 03-298877
אידלסון 13 תל-אביב
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

דמיר
שירותי כח אדם בע"מ
לעבודה מעניינת במרכז הארץ
דרושים/ות
בעלי/ות תואר I בכלכלה
בעלי/ות תואר II במנהל עסקים
נדרשת ידיעת השפה האנגלית ברמת שפת אם
אשדוד 08-560957 באר שבע 07-437917

דמיר
שירותי כח אדם בע"מ
דרוש/ה
מכונאי/חשמלאי רכב/דיזל
תנאים מעולים במיוחד
אשדוד 08-560957, ב"ש 07-437917

דמיר
שירותי כח אדם בע"מ
מזכירה WANTED
שפת אם אנגלית ידע בעיבוד תמלילים
• מפקיד מנוסה
08-560957 אשדוד
07-750970 אשקלון
07-437917 באר-שבע

קולקר-קולקר-אפשטיין אדריכלים
דרושים/ות
אדריכלים/ות
ניסיון באוטוקאד
טלפון: 02-254603 פקס: 02-235747

לחברת תקשורת גדולה
מנהל/ת מחלקת שרות וגביה
נסיון בניהול ובהפעלת צוות עובדים,
הכרות עם מערכות פיננסיות,
השכלה אקדמאית.
המתאימים מתבקשים לשלוח קורות חיים לפקס - 03-5252520 או לת.ד. 26225 ת"א 61261

לחברה מובילה בתחום הטלמרקטינג
טלפנים/יות מאזור ירושלים
אפשרות לעבודה במשרה חלקית או מלאה
03-6393466-16

תיל השמה
תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ
לחב' בלדרות בינלאומית באזור המרכז
דרוש/ה
פקיד/ת יצוא
לריכוז מוקד יצוא
★ נסיון קודם בחב' בלדרות/שילוח בינלאומי
★ אנגלית טובה
★ יחסי אנוש טובים ויכולת לעבודת צוות
נא להפנות קו"ח בכתב-יד לת.ד. 51888 ת"א 67132 בציון משרה מס' 108 ע"ג המעטפה
או בטלפון 03-5628889 בין השעות 14:00-16:00
- רק פניות מתאימות תיענינה -

לחברת תעשיה ובניה
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות ראשי
סוג 3, בעל/ת נסיון, יכולת עבודה עצמאית, ידע בחשבשבת ומשכורות
מהנדס/ת מיזוג אויר/חשמל
לעבודה חלקית בניהול פרויקט
גמישות בשעות העבודה, אפשרי פנסיונר
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 34022 י-ם

"ימית"
להקמת יחידת אבטחה
דרושים/ות
לעבודה מיידית במשמרות ללא קורס
◁ קצינים (מיל') - לתפקיד אחראי משמרת.
◁ מאבטחים - בוגרי קורס פיקוד בצה"ל.
◁ שומרים - אחרי צבא עד גיל 50.
תנאים טובים למתאימים
לפרטים ותאום לפגישה:
טל: 02-439995, 777381 קובי

האיגוד הירושלמי למאבק בסמים
לבעלי ניסיון מוכח בהנחיית קבוצות
המעוניינים לעבוד בהנחיית הורים בנושא:
שימוש לרעה בסמים
יתקיים קורס בסוף דצמבר בהנחיית מר אבי סופר
בדבר פרטים, נא לפנות אל: האיגוד הירושלמי למאבק בסמים.
טלפונים: 02-232713, 244550

חברת השקעות ציבורית
דרוש/ה
מנה"ח
צעיר/ה ונמרץ/ת
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 2149 הרצליה
עבור "מנהלת חשבונות"

לך תצטיין!
קידום
לפרוייקט למידה יהודי בירושלים

למחלקת התרגומים בחברה ארצית
דרוש/ה
רכז/ת אקדמאי/ת
★ הכרת תוכנות מחשב -הכרחי (רצוי ב- W.M ו- WORD)
★ שליטה טובה באנגלית
★ ידע בהדפסה -יתרון
★ יכולת עבודה-בלחץ-משרה מלאה
טל. 02-234265 לפנות לבת שבע

דרושים/ות
אנשי/ות מכירה
* מעולים/ות * נמרצים/ות * חרוצים/ות
* בעלי/ות הופעה מרשימה ובעלי/ות רכב
* לעבודה משתלמת בשעות אחה"צ
נא לפנות לטלפון: 03-5283166

דרוש/ה
מזכירת סניף
אם את צעירה, יוצאת צבא, דינמית
בעלת יחסי אנוש מעולים,
בעלת יכולת ארגון טובה, יכולת עמידה בלחצים, ונכונות למשרה מלאה וקבועה
אם כל זה מדבר אלייך...
מקומך אצלנו!
עדיפות לבעלות רקע צבאי בניהול לשכה.
בתנאים מצויינים
רוצה שנשמור לך מקום?
תאמי ראיון בטל. 03-6391244
- סודיות תשמר בקפידה -

מקלט 209
ע"ש דן זקהיים
לקידום האמנות הבינתחומית בישראל
לעמותה דרוש/ה
רכז/ת הפקות ואדמיניסטרציה
לחצי משרה
נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד 23579 תל-אביב 61230

לסטודיו במשרד פרסום
ביצועיסט/ית
שליטה מלאה בפריהנד ופוטושופ
ניסיון ומוטיבציה
נא להתקשר טל. 03-5604007

דרושים/ות מיידית
מורים/ות מעולים/ות
במקצועות:
אנגלית, מתמטיקה ולשון
נא להתקשר לטל: 03-5223133
או קורות חיים לפקס: 03-5229252

מקינטושאי/ת
מקצוען/נית מק מהיר/ה למשרה מלאה
חובה: שליטה בפריהנד, פוטושופ ותמיכה
לפרידמן/לכנר
03-5222277

לחברה תעשייתית מובילה בתחומה באזור חיפה
דרוש/ה:
סגן/ית חשב (משרה מס' 6)
■ בוגר/ת כלכלה/מנהל עסקים/חשבונאות עדיפות לרו"ח
■ נסיון 3 שנים לפחות בחברה תעשייתית
■ ידע ונסיון בעבודה עם מחשב כולל גליונות אלקטרוניים
נא לפנות בכתב יד בפרוט קורות חיים לת.ד 4800 חיפה בציון מס. המשרה.

לבית אבות "משען" רמת - אפעל
דרושים/ות
* אחים/יות * פיזיוטרפיסט/ית
* מרפא/ה בעיסוק * קונדיטור/ית
* מטפלים/ות * גנן
בדבר פרטים נא לפנות לטלפון 03-5343160 לשמעון

לבית אבות "משען" השרון
דרושים/ות
אחות אחראית למחלקה סיעודית
דרישות התפקיד: אחות מוסמכת, נסיון של 5 שנים לפחות.
נא לפנות לטלפון: 09-907437

לבית אבות "משען" בחולון
דרושים/ות
* אחים/יות מוסמכים ומעשיים במשרות חלקיות
* פיזיוטרפיסטים/יות במשרות חלקיות
* מטפלות במשרות חלקיות
על המעוניינים לפנות בשעות העבודה לטלפונים: 03-5029100/1/2/3

אסם
והחברות השלובות בע"מ
דרושים/ות
נהגים/ות מנוסים/ות להובלת תוצרת וחלוקתה
◀ בעלי/ות רשיון נהיגה סוג ג'
◀ בעלי/ות השכלה תיכונית ולאחר שרות צבאי
◀ דינמים/יות ונמרצים/ות
◀ נסיון בחלוקת תוצרת
◀ מגורים באזור גוש־דן בלבד
מעוניינים/ות בעלי/ות רשיון נהיגה מתאים, יפנו למר בקשי יחזקאל טל' 03-9265282
או למר בבר נסים טל' 03-9265381

וינברג קרסו שמיר שלום...
ואולי תגשימי חלום.
דרוש/ה
פקיד/ת קבלה
לחצי משרה בשעות הבוקר
תכונות נדרשות: גיל 21-30 ▲ נסיון מוכח של לפחות שנתיים ▲ יכולת הדפסה מעולה על מחשב (מקינטוש) ▲ הכרה וידע בתפעול מרכזית טלפונים ▲ הופעה נאה וייצוגית
03-6918287
לפנות לאורלי או אלה

לחברה אמריקאית להפקות
דרושים/ות
עוזרי/ות הפקה, ניצבים/ות, סוכנים/ות, אנשי/ות טלמרקטינג, אנשי/ות יח"צ ומזכירות מערכת
לסרט תיעודי
אפשרות לעבודה במשמרות פעמיים שלוש בשבוע מגיל 25 ומעלה
קורות חיים להפנות לת.ד 7270 חיפה 31078

כרטיס טיסה
הרשות המשותפת לחינוך יהודי ציוני
שליחות קיץ ל U.S.A
TEL AVIV
NEW YORK
TEL AVIV
מדריכים ומדריכות מנוסים במקצועות הבאים:
מוזיקה, מחול, אמנות, שחיה, ספורט, צילום, דרמה ועוד
למתאימים:

מימון טיסות	$0.00
ביטוח ושהיה מלא	$0.00
הכשרה מקצועית	$0.00
סה"כ עלות	$0.00

*תוספת שכר צנוע

במסגרת תכנית רווחה לאזורים מיוחדים ביוזמה משותפת למשרד העבודה והרווחה וג'וינט ישראל
דרושים/ות
עובדים/ות סוציאלים
לקידום תכניות רווחה באזורי הדרום והצפון במשרה מלאה
כישורים נדרשים:
● B.A לפחות בעבודה סוציאלית
● נסיון של 4 שנים לפחות בתכנון והפעלת תכניות חברתיות מורכבות
רכזי/ות פרוייקטים יישובים
באזורי הדרום והצפון, במשרה מלאה
התפקיד כולל: יזום, ריכוז ובקרת פרוייקטים לקידום נושאי תעסוקה ורווחה ביישובים
כישורים נדרשים:
● B.A לפחות בעבודה סוציאלית או מדעי החברה
● נסיון של 5 שנים לפחות בניהול צוות וקידום פרוייקטים
העובדים יועסקו על בסיס חוזה מיוחד
נא לשלוח קורות חיים ושמות ממליצים לת.ד. 3489 ירושלים 91034 לידי אפרת כהן

משרד המדע והאמנויות - מינהל התרבות
הפיקוח על החינוך המוסיקלי
נוער מוסיקלי בישראל
הרכבים מוסיקליים מקצועיים
מוזמנים להגיש את מועמדותם
להופעות בבתי ספר ובמוסדות חינוך בתוכניות קיימות או בתוכניות שיופקו במיוחד
לפרטים נא לפנות לטלפון 03-5606069 לאורלי

לחב' להפקות דפוס דרוש/ה
מעצב/ת גרפי
עם נסיון
עדיפות לבוגר בצלאל
Photoshop & FreeHand חובה
נא להפנות קורות חיים בכתב-יד לת.ד. 10544 תל-אביב

לחברת שיווק הייטק
מזכיר/ת חברה
✔ בעל/ת 3 שנים נסיון.
✔ עיבוד תמלילים-הכרחי.
תפקיד מגוון ומלא אתגר
תנאים מצויינים
נא לפנות בכתב יד לת.ד 9967 רמת גן

בואי למכור כלים יקרים.
חברת שווק גדולה לכלי-בית מקימה רשת ארצית למכירה בבתי הלקוחות.
אם את מעל גיל 25,
יוזמת, נמרצת ועם רכב פרטי
בואי תרוויחי בגדול!
טל: 02-932981 נטע

שלוב
קמב"צ/ית
לתפקידי פיקוח, מרים, ביקורת, תאום, פרוייקטים, תפעול לוגיסטי.
מותאם לביצועיסט, צעיר ויעיל
לתאום ראיון נא להתקשר 02-255002

שלוב
בוגרי/ות גיאוגרפיה/ כלכלה/ משפטים/ מנהל עסקים
בראשית דרכם המקצועית לתפקיד אתגרי בגוף ממשלתי
לתאום ראיון נא להתקשר 02-255002

שלוב
מדריכים/ות מקצועיים/ות
ללימודי עיבוד תמלילים וגליונות אלקטרוניים
בשעות בוקר / אחה"צ / ערב
לתאום ראיון נא להתקשר 02-255002

למשרד חקירות בירושלים דרוש/ה
חוקר/ת פרטי/ית רשוי
לתפקיד רכז חקירות
המתמחה בחקירות ביטוח מכל הסוגים
דרישות התפקיד:
• בעל כושר ניהול והפעלת צוות חוקרים
• מגורים בירושלים או בגוש דן • בעל רכב
•• למועמד המתאים - אפשרות לשכר גבוה
סודיות מובטחת

למשרד פרסום בצמיחה
דרושה
Macצוענית
בעלת שליטה מושלמת בפריהנד ובפוטושופ,
נסיון במשרד פרסום חובה.
03/593266

לעבודה מיידית בחברת היי-טק
דרוש/ה
חשב/ת חברה
* נסיון של שנתיים לפחות
* שליטה בעברית ואנגלית
נא להפנות קורות חיים לת.ד. 31277 ירושלים ולציין ע"ג המעטפה "עבור זיוה"

לחברת משמרות ISHMAROT
שרותי כח אדם דרושים/ות
למחלקה הטכנית
נהגים בעלי רשיון ג'
יוצאי יחידות קרביות
פרופיל 82 ומעלה לעבודה במשהב"ט
מחסנאים טכנים (מפט"ים)
עובדים בלתי מקצועיים
בעלי רקע בנגרות
למחלקה הפקידותית
פקידות/פקידים למשרדי ממשלה
ידע במחשבים
פקידות לישכה
ידע בעיבוד תמלילים
העבודה מיועדת לגברים ונשים כאחד
תנאים מעולים טל. 03-6393176

כרמל דרום
מלונות קונגרסים
מפעיל/שותף
לבאר חדש ויוקרתי במלון - כרמל נתניה
טל' 09-601177

לחנויות ת"א והמרכז
דרושים/ות
● מנהל/ת חשבונות + נסיון
לחצי משרה
● דייל/ת מכירות
לאולם התצוגה בת"א
● מעצב/ת מטבחים (אדריכליות)
רק בעלי/ות נסיון קודם בענף המטבחים יפנו לטל: 03-6952841 או 03-6950441
TOMATO
מטבחים בטעם טוב

השמירה-טכנולוגיות מיגון
פתרונות הגנה חכמים
אם אתם בטוחים ביכולת המכירה שלכם בואו לעבוד בחברה בטוחה
לאזור ירושלים
דרוש/ה
נציג/ת מכירה
● כישרון בניהול משא ומתן.
● נסיון במכירות - יתרון.
● הופעה ייצוגית.
- למתאימים/ות יינתן אזור בלעדי - תנאים טובים ואפשרות קידום
לפרטים לפנות למטה השיווק 03-9374545 - נועה
מוקד 99

דנאל כח אדם וסיעוד
לסניפנו בעפולה:
למחלקה המשרדית:
מזכיר/ה דו-לשונית
אנגלית ברמת שפת אם
הסעות מחיפה, קריות והעמקים
למחלקה הטכנית:
מכונאי/ת צמ"ה
נסיון 3-4 שנים. רשיון סוג 03.
שד' ארלוזורוב 16 עפולה 06-421319
צלצל דנאל זה עובד

קריסטל
מפתחת ומייצרת מכונות מדויקות לייצור אוטומטי על [illegible]
להברה דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
• סוג 2
• לעבודה מגוונת ומעניינת
• למשרה מלאה
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 2375, רעננה 43650 או לפקס: 09-906888

תדיראן מערכות מידע
דרוש/ה לעבודה בירושלים.
מפעיל/ת מחשב IBM/MVS
נא לפנות לרחל, טל': 03-5313565

לעבודה במפעל עתיר-ידע בצפון ירושלים
דרושים/ות למספר משרות
מבנאים/יות תעופתיים
מכונאי/יות מסוקים (ממ"סניקים)
עובדי/ות מכניקה עדינה
חווטים/ות
• בריאות תקינה - כושר גופני גבוה
שכר גבוה למתאימים/ות
לפנות מיום א' לירון
02-812333
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

לחברת משמרות ISHMAROT
שרותי כח אדם דרושים/ות
למחלקת בכירים
1. מנהל/ת לישכה
★ אנגלית שפת-אם – רמת ניסוח
★ הדפסה מעבד תמלילים ע / א
2. מתכנתים/טכנאים
★ בעלי נסיון
עבודה באזור ירושלים
3. מהנדסים
לחברת בניה גדולה
★ בניין ★ בצוע ★ אזרחי
4. הנדסאי/טכנאי תעשיה וניהול
לתפקיד איש רכש ולוגיסטיקה
העבודה מיועדת לגברים ונשים כאחד
קו"ח לת.ד. 51805 ת"א
פניות טלפוניות לא תענינה

בסט-ביי
דרושים/ות
אנשי שיווק ומכירות
בכל סניפי הרשת
• צעירים בעלי מרץ וחוש מסחרי
• בעלי נסיון במכירות
מועמדים מתאימים יעברו הכשרה מקצועית וישולבו בצוות איכותי.
נא לפנות טלפונית: 03-5370222 להדרה ביום א', בשעות 10:00-14:00
רשת מכשירי חשמל מס' 1 בישראל
best buy
דרך פתח-תקווה 50, ת"א.

לחברת שיווק והפצה ארצית
דרוש/ה
מזכירת משרד בירושלים
אם את בעלת תודעת שירות גבוהה אחראית עם יכולת ארגון וניהול משרד דינמי, אנו מציעים לך להצטרף לחברה מצליחה, המתנת מגוון שירותים ללקוחות קיימים
עדיפות ליוצאות צבא בגילאי 21-30 נכונות לעבודה מאומצת, בעלות השכלה תיכונית ומעלה וגישה בסיסית למחשב.
העבודה במשרה מלאה
תנאי שכר טובים למועמדת המתאימה
לפנות ל"קבוצת שלף יועצים בע"מ" ת.ד. 613 קריית אונו מיקוד 55000
עבור משרה מס' 50
- סודיות מובטחת- רק מתאימות תיענה

אודים הרשבת ושות' [illegible] בע"מ
דרוש/ה
מזכיר/ה
◄ אנגלית ברמה גבוהה - הכרחית
◄ ידע בעיבוד תמלילים
◄ נסיון של כ-5 שנים
נא לפנות לפנינה טל. 09-521674

לפרסום
באומן בר ריבנאי
דרושים/ות
חשב/ת מנהל כספים ואדמינסטרציה
* רצוי נסיון בענף הפרסום, רו"ח או דומה, כושר ביטוי בכתב ובע"פ בעברית/אנגלית, יכולת ניהול כ"א ומערכת מחשבים
תקציבאי/ת בכיר
* נסיון מוכח בניהול תקציבים גדולים, שליטה באנגלית
איש/אשת מכירות
מענף הפרסום/דפוס
* נסיון במכירות הכרחי, עדיפות לבעלי רכב
סביבת עבודה צעירה וסימפטית, תנאים טובים למועמדים/ות.
נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 3171 ת"א בציון המשרה המבוקשת.

כלל-פארם CLAL-PHARM
לסניפנו ברעננה
דרושים/ות
עובדים/ות כלליים/ות
לאחר שרות צבאי
09-910211,429105
לפנות לאהובה

למפעל תעשייתי גדול בגוש דן דרושים/ות
מבקרי/ות טיב
בתחום המזון
● 12 שנות לימודים, רצוי לבורנט/ית או טכנאי/ת או הנדסאי/ת כימיה ● נסיון קודם - יתרון
● העבודה מתנהלת במשמרות
אחראי/ות מתקן
לניהול ואחזקה מתקנים
● טכנאי/ת הנדסאי/ת מכונות או כימיה או מים
● נסיון קודם - יתרון
● עצמאי/ת, בעל/ת יוזמה ויכולת לניהול צוות עובדים
* קיימות הסעות לתושבי רמלה, לוד, אשקלון ואשדוד
מועמדים/ות יפנו בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 669 בני ברק מיקוד 51104 ויציינו ע"ג המעטפה שם המשרה המבוקשת

לרשת שיווק ארצית דרושים/ות
מנהלי חנויות לסניפינו בגוש דן ובאשדוד (משרת מס' 1000)
כישורים נדרשים:
★ נסיון בניהול ובהפעלת צוות עובדים
★ עדיפות לבעלי נסיון בתחום המזון
מנהל אולם מכירה בגוש דן (משרה מס' 1001)
כישורים נדרשים:
★ בעל/ת יכולת ארגון וסדור מדפים
★ התמצאות בתחום ספקים
קצב למחלקות בשר בסניפינו בגוש דן ובחיפה (משרה מס' 1002)
כישורים נדרשים:
★ נסיון מוכח במכירת בשר ועופות
★ בעלי הופעה נאה
קופאיות לסניף חיפה (משרה 1003)
★ יתרון לבעלי נסיון
מחסנאי לסניף רמלה (משרה מס' 1006)
★ בעל רשיון להפעלת מלגזה
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 37062 ת"א עבור מח' כח-אדם ★ המודעה מופנית לגברים ולנשים

חנה קורן מכון לגרפולוגיה מחלקת ההשמה
לנקוחותינו באזור המרכז דרושים/ות:
מנהל/ת שיווק משרה 223/ב
נסיון באחד מהתחומים הבאים: פרמצבטיקה/מוצרי צריכה/תכשיטים
הנדסאי/ת/מהנדס/ת אלקטרוניקה משרה 37/ב
לתפקיד מאתגר הכולל נסיעות לחו"ל
הנדסאי/ת/מהנדס/ת תו"ן משרה 32/ב
לתפקידים שונים בתפ"י/יצור/תפעול
[illegible] רפואיים / מנהל/ת מוצר משרה 190/ד
השכלה פרארפואית הכרחית
מהנדס/ת אזרחי משרה 81/ח
נסיון בתכנון כבישים/בנייה, תנאים מצויינים
מנהל/ת מכירות משרה 225/ב
בעלי/ות כושר ארגון יוזמה ועצמאות
איש/ת מכירות משרה 224/ב
רצוי נסיון בענף המחשבים/נדל"ן
נא להפנות קורות חיים בכתב-יד למכון לגרפולוגיה - חנה קורן לת.ד. 6365, ת"א 61063.

לביה"ס התיכון הטכנולוגי עמל 1 ליד דיזים ירושלים
לשנה"ל תשנ"ה דרוש/ה
מורה ללשון
הכנה לבגרות
לפרטים לפנות למזכירות בית הספר טל: 02-414819 ;439470 ;411090
עמל 1

לסניפי דיזנגוף סנטר דרושים/ות
• עובד/ת כללי
• קופאי/ת
עבודה במשמרות, מעל גיל 21 ראיונות יתקיימו בימי א'-ה' מ- 17:00 - 15:00, לקבלת פרטים נא לפנות לטל. 03-204306 לניר

כלל-פארם CLAL-PHARM
לסניפנו ברעננה
דרושים/ות
עובדים/ות כלליים/ות
לאחר שרות צבאי
09-910211,429105
לפנות לאהובה

להברה פרטית דרוש/ה
איש/ת שיווק [illegible]
למטרת פיתוח שוק בארצות ערב
דרישות:
♣ ידיעת השפה הערבית על בוריה הכרחית
♣ ידיעת אנגלית או צרפתית יתרון
♣ דרכון זר יתרון
♣ נסיעות תכופות לחו"ל
[illegible]

לנציבות מס הכנסה ומס רכוש
המחלקה לארגון תכנון ותקצוב ומערכות מידע
דרוש/ה
מתכנת/ת
דרישות המשרה: נסיון במחולל ישומים MAGIC 5 שנה לפחות ובעל תעודה מוכרת של הנדסאי מחשבים/תוכניתן. ידע במחוללי ישומים בסביבה חלונות (WINDOWS) – יתרון
אופן העסקה: על פי חוזה מיוחד עד 5 שנים (לפי פיסקה 16.412 בתקשי"ר) בדרגות 35-39 בדירוג טכנאים / הנדסאים.
מקום העבודה: ירושלים
הערה: העבודה כרוכה בשעות נוספות וגלוי שגרתיות ונסיעות ברחבי הארץ
בדבר פרטים נוספים ניתן לפנות לגב' סימה פישר בטלפונים: 317324, 02-666991
נא לפנות בצירוף קורות חיים, תעודת השכלה ונסיון מוכח אל:
המחלקה לארגון תכנון ותיקצוב ומערכות מידע ת"ד 1170 ירושלים 91010

תשלובת אלוני
שיש • מרצפות • כלים סניטריים • קרמיקה • פסיפס
לאולם התצוגה החדש שלנו בתל-אביב
דרושים/ות:
למשרה חלקית בשעות אחה"צ
אנשי מכירות
■ מיועד גם לסטודנטים ולבני 45 ומעלה. ■
נא לפנות בכתב יד בפרוט קורות חיים לת.ד 5194 חיפה מח' כח-אדם.

המכללה למינהל
לצוות מיחשוב צעיר ודינמי
דרושים/ות אנשי/נשות תמיכה למערכת P.C.
לטיפול ולתמיכה במערכות מידע מגוונות על מערכות מיקרו מחשבים ורשתות תקשורת מסועפות
הכישורים הנדרשים:
■ הנדסאי/ת מערכות מידע ו/או בוגר/ת מדעי המחשב.
■ נסיון של שנתיים לפחות בתפקיד דומה.
■ בקיאות בסביבות של עבודה NETWARE, WINDOWS, DOS, גליונות אלקטרוניים ומעבדי תמלילים.
■ נכונות לעבודה בשעות בלתי שגרתיות.
■ מקום העבודה גוש-דן.
סודיות מובטחת
נא לפנות בצירוף קורות חיים אל ת.ד. 36685 ת"א 61368 לגנה"ל משאבי אנוש, משרה מס' 10

לבנק ישראל
דרוש/ה
מזכיר/ה
לעבודת ניהול משרד ועיבוד תמלילים
※ בעל/ת שליטה מלאה בשפות, אנגלית ועברית, כולל עיבוד תמלילים בשתי השפות (רצוי ידע בוורדמיל 5) והשכלה תיכונית לפחות.
※ ההעסקה תהיה בעבודה משרדית מגוונת על-פי חוזה מיוחד (6 ימי עבודה בשבוע).
המעוניינים/ות יפנו בצירוף קורות חיים בכתב, הכולל תאור נסיון בעבודה, אל היחידה לניהול כוח אדם בבנק ישראל בירושלים, קריית בן-גוריון, ת"ד 780, מקוד: 91007, עד ליום 9.12.94

לעיתון יומי
למחלקת המודעות דרושים/ות
← מנהל/ת מכירות
← איש/אשת מכירות בכיר/ה
← אנשי/נשות מכירה באמצעות הטלפון בתחום הפרסום
דרישות התפקיד:
← מגורים בגוש דן (משרה מלאה)
← השכלה תיכונית
← כושר הבעה בע"פ
← כושר שכנוע
← נסיון קודם - יתרון
לקביעת ראיון: 03-6388508/591
למתאימים/ות תנאי העסקה טובים הכוללים שכר בסיס+עמלות+בונוסים

דנאל
למפעל היי-טק
מהנדסי/ות הנדסאי/ות אלקטרוניקה
למגוון משרות קבועות באזור חיפה + העמקים
טל' 06-421316/9
צלצל דנאל זה עובד

למוסד בנקאי דרושים/ות
מועמדים/ות לעתודה ניהולית
בסניפי הבנק בת"א, ברעננה ובבאר-שבע
הכישורים הדרושים:
• אקדמאים (עדיפות לבוגרי כלכלה ומנה"עס).
• רצוי נסיון בנקאי בתחום ההשקעות.
• נכונות לעבודה מפוצלת.
המעוניינים יפנו בכתב יד תוך פירוט קורות-חיים לת.ד. 52144 ת"א
רק פניות מתאימות תיענה
— סודיות מובטחת —

למחלבת משק אודים צוריאל בע"מ
דרוש/ה
סוכן עצמאי
לגוש דן
עם רכב קירור להחזקת תוצרת חלב
להתקשר לטל' 06-765535

למשרד פרסום דרוש/ה
אלופ/ה
ב-FreeHand ו-PhotoShop
◄ הכרת הסיסטם - יתרון ◄ נסיון במשרד פרסום
טל. 03-5602174, איל

לחברת שיווק ארצית - סניף ירושלים
דרוש/ה
איש/ת מכירות
לעבודת שטח רבת עניין
בעל/ת חוש עיסקי ונסיון, נכונות שטח
למתאימים/ות תנאים טובים (רכב צמוד משכורת, כלכלה ועמלות)
נא לפנות בכתב יד לת.ד [illegible]

לחברת שיווק ארצית - סניף ירושלים
דרוש/ה
פקיד/ת סניף
הכישורים הדרושים:
■ ידע ונגישה למחשב
■ יראש גדול
■ נסיון בהדפסה - יתרון
נא לפנות בכתב יד
לרחי התוצרת א.ת. עטרות ת.ד. 062 ירושלים

המשביר לצרכן
לבית הכל בו בגבעתיים
דרוש/ה
קב"ט/ית
דרישות התפקיד:
יוצא/ת צבא - רקע פיקודי יתרון
נכונות לעבודה מאומצת בשעות נוספות [illegible]
המעוניינים/ות יפנו ישירות או יטלפנו ליונה או משה בשעות פעילות הכל בו 03-5785136

לחברת ארבע די המפתחת ומשווקת מוצרי ניהול מערכות מחשב גדולות
דרושים/דרושות:
תוכניתני/ות MS-WINDOWS
● 1-4 שנות נסיון בפיתוח תוכנה לסביבת MS-Windows
● שליטה מלאה בשפת "C"
● יתרון לנסיון בפיתוח מערכות שרת/לקוח
● יתרון לנסיון בתקשורת בין רשתות PC ל-IBM-Mainframe ו/או מערכות UNIX
אם את/ה מעוניין/ת בעבודה רבת אתגרים והינך עונה על הדרישות הנ"ל, פנה/י אל:
ארבע די תוכנה בע"מ רח' ההרטמים 4, ירושלים 93420
4D ארבע די תוכנה בע"מ

עיריית תל-אביב-יפו
דרושים/ות
מינהל בינוי ותשתית
למח' מינהלה משק וכ"א
מפעיל/ת מסוף
תאור המשרה:
– עבודה זמנית בשעות אחר הצהרים.
דרישות המשרה:
– בעל/ת תעודה להפעלת תוכנת אוטוקד.
לפרטים נא לפנות לטל': 5217290.
מינהל החינוך והתרבות
להנהגת צופי תל-אביב-יפו
רכז/ת הדרכה הנהגתי/ת
תיאור המשרה:
– לווי ופיקוח על כל מערך ההדרכה בשבטי הצופים בתל-אביב-יפו.
– כתיבת תוכניות הדרכה.
– יוזמה, ריכוז וביצוע מפעלים מיוחדים.
דרישות המשרה:
– הכשרה פדגוגית ואקדמאית.
– עדיפות לבוגרי/ות תנועת הצופים.
– נסיון בהדרכה במערכות גדולות.
– נסיון בארגון וביצוע של אירועים גדולים.
– לאחר שירות צבאי מלא.
דרוג עובדי הוראה במשרה מלאה.
לפרטים נא לפנות בצרוף קורות חיים למחלקה לצופים, תנועות נוער וחינוך ימי עיריית תל-אביב-יפו טל': 5218710, 5218767– לחגית.
מרכזי/ות שבטים
רכזי/ות הדרכה
מדריכים/ות לשכבות הבוגרות
עדיפות לבוגרי/ות תנועת הצופים עם נסיון בהדרכה וארגון.
דרישות המשרה:
– עבודה בשעות לא שיגרתיות (מחנות, טיולים, סמינרים וכו').
– כושר ארגון, תכנון וניהול.
– עדיפות לבוגרי/ות תנועת נוער.
לפרטים נא לפנות למחלקה לצופים ותנועות נוער טל': 5218710, 5218767.
(העבודה מתאימה גם לסטודנטים/ות בתוכנית לימודים חלקית).
מחלקה לקידום נוער
מדריכים/ות למועדונית
תאור המשרה:
– לילדים בגילאי 6–14.
– לעבודה חינוכית וטיפולית עם ילדים במועדוניות בתל-אביב-יפו.
– העבודה כרוכה בשעות בלתי שגרתיות.
– העבודה מתבצעת 4 או 5 פעמים בשבוע (בהתאם להיקף המשרה) בין השעות 13:00–19:00.
– בחופשות מבתי הספר מתבצעת העבודה בשעות הבוקר.
דרישות המשרה:
– גישה לילדים ויכולת לעבוד עימם ברמה פרטנית וקבוצתית.
– עדיפות לבעלי/ות נסיון מעשי בעבודה דומה והשכלה גבוהה במדעי ההתנהגות או בעבודה סוציאלית, או בחינוך.
תנאי העסקה:
דירוג עובדי הוראה: 10% תוספת מועדוניות.
רכז 18+
תאור המשרה:
– לתוכנית בתחום הטיפול בצעירים במצוקה (תכנית 18+).
– העבודה כרוכה בשעות בלתי שגרתיות.
דרישות המשרה:
– תואר ראשון בעבודה סוציאלית או במדעי החברה, או ההתנהגות.
– ותק של שנתיים לפחות בעבודה טיפולית.
– כושר ניהול ואירגון.
תנאי העסקה:
דירוג עובדי הוראה: 12% תוספת קידום נוער
נא להפנות בכתב בצירוף קורות חיים אל: מר דוד נבון, המחלקה לקידום נוער, רח' שלמה המלך 95 תל-אביב, מיקוד 64512, או באמצעות פקס 5241138.
על הפניה להגיע לכתובת זו עד תאריך 9.12.94
פרטים נוספים ניתן לקבל בטלפון: 5241138.
תל אביב. אתגר בלי הפסקה

גרפיקאי/ת
ביצועיסט/ית
עם ניסיון בפריהנד ובפוטושופ
טל' 03-294549
סטודיו חיים ק. מחשב

ל אביטל בע"מ
דרושים/ות
◄ מדריכים לתוכנות הַשְׁבְּשֶׁבֶת (הנהח"ש, מלאי)
◄ מדריכים לתוכנות בסביבת Windows (Word, Excel, Quatro-Pro, Access)
◄ מתכנתי Magic
נדרשת הכרות טובה עם אחת התוכנות לפחות
נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 3468 ר"ג 52134

Pizza Hut
[illegible]
לסניפנו באילת
דרושים/ות
מלצרים/מלצריות
עובדי/ות מטבח
אחרי צבא. תנאים טובים - כולל מגורים
לקביעת ראיון להתקשר 09-509952
הפיצה האהובה בעולם.

ל-OTTO [illegible]
סדרן/ית
ברשתות השיווק באזור מפרץ חיפה, חיפה והקריות
רצוי רכב
03-6810947

דנאל
לסניפנו בעפולה:
למחלקה המשרדית:
מזכיר/ה דו-לשונית
[illegible]
מכונאי/ת צמ"ה
[illegible]
צלצל דנאל זה עובד

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

לדומינו'ס פיצה ישראל
דרושים:
למשמרות בוקר וערב לסניפים ר"ג וקרליבך
• שליחים- אחרי צבא, בעלי רשיון לאופנוע שנה לפחות
• עובדי פנים
טלפונים של הסניפים
רמת-גן: 5757571. קרליבך: 5627770.

לחברה גדולה לעבודות אינסטלציה
דרושים/ות
★ **מנהלי עבודה**
לניהול צוותי עבודה ברמה של אתרים גדולים
★ **ראשי צוותים לאינסטלציה**
★ **אינסטלטורים (שרברבים)**
לפנות לת.ד. 2058 נוה מונסון
למשרה 3,2 בלבד ניתן לפנות טלפונית:
03-5332950 06-372581
09-699793

לחברה ארצית לניהול פרוייקטים
דרושים/ות
בסניף ראשל"צ
* מהנדס/ת בנין
* מהנדס/ת מערכות
* חשב/ת כמויות בנין ופיתוח
נסיון מוכח - חובה
לראיונות: 03-9645434

נציג/ת מכירות איזורי
לתלרוף פרסום חוצות דרוש/ה
לפרוייקט שיווקי בתחום פרסום חוצות באזורים:
● אזור השרון ● נבעתיים, קרית אונו. ●
● ראשון לציון, נס ציונה, רחובות. ● בני ברק ופ"ת.
תכונות נדרשות:
יכולת מכירה אישית, נחישות וחריצות.
הופעה נאה, בעל/ת רכב. נסיון במכירות שטח - יתרון
תנאים טובים למתאימים. נא לפנות בכתב יד לת.ד. 33800 תל-אביב, 61330 או בפקס 03-5755613 לאריאלה
תלרוף | MAXI MEDIA מקסי מדיה

אם את אמא בנשמה...
אם מתאים לך לעבוד עם אימהות ותינוקות
אם את נחמדה, נמרצת ובעלת תקשורת בין אישית טובה
אם את עד גיל 35 ויודעת למכור וגם להקשיב
אם מתאים לך לעבוד בשעות גמישות
אנו מזמינים אותך להצטרף למשפחת שילב
תזכי להכשרה מקצועית, השתלמויות באמנות המכירה ואפשרויות קידום.
■ מתאים גם לסטודנטיות.
בואי לעלות שלב עם שילב (שילב)
שילב קניון איילון (יעקב) 03-5780430

מת"ב - טלוויזיה בכבלים
דרושים/ות
נציגי/ות מכירות
לעבודת שטח
עבודה במשרה מלאה
* שכר גבוה.
* מועמדים/ות עד גיל 35.
* רכב חובה.
* למתאימים/ות תינתן הכשרה מקצועית בחברה.
באזור חולון בת-ים:
03-5122906 , 03-5122987
באזור נתניה חדרה:
09-602163 , 09-602162
באזור חיפה:
04-304743 , 04-304770

איש/ת מדעי הטבע
לחברה ותיקה דרוש/ה
לקידום מכירות מוצרים למעבדות מחקר ורפואה.
רשיון נהיגה. נסיון בעבודת מעבדה יתרון.
תנאים טובים ואפשרות קידום למתאימים/ות.
לפנות בטלפון 02-320062

טכנו-ראלקו בע"מ
יבואני **SHARP**
לרשת שיווק גדולה
נציגי/ות מכירות
באיזורים הבאים:
קרית-גת, אשדוד, באר שבע, רחובות
★ כושר ניהול מו"מ, יכולת שכנוע
★ נסיון במכירות במוצרי צריכה - יתרון
★ מוטיבציה גבוהה, הופעה נאה
03-6950464-5-3 - לפנות לשרונה

האוניברסיטה העברית בירושלים
דרוש/ה
"מפעילת מחשב"
להפעלת מחשבי MAINFRAME במערכת VMS,
הפעלת מערכות תקשורות וציוד היקפי כגון: מדפסות, תווינים.
העבודה בשלש משמרות. נסיון קודם בהפעלה הכרחי.
ההעסקה הינה בחוזה לשנה.
נא לפנות בכתב למרכז החישובים, האוניברסיטה העברית בירושלים
גבעת-רם מיקוד 91904 עד 9.12.94.

לעיתון הארץ
דרוש/ה בת"א
מחלק/ת עיתונים
לשעות הבוקר המוקדמות
בעל/ת רכב/קטנוע
שעות העבודה: 06:00-03:30.
שכר הולם
נא להתקשר
לטלפון 03-5121380 - משה כהן

נופש מושלם חובק עולם
קלאב הוטל
לעבוד בכיף ולהרויח הרבה!
כן אפילו במשרה נוספת
בעבודה מעניינת
ומלאת אתגרים,
אנו מעונינים בך השאפתן/ית
מעונין/ת לשמוע?
לקביעת ראיון נא להתקשר:
איזור חיפה: 04-675146 איזור חדרה: 06-344860
איזור טבריה: 06-725703 (הילה) איזור עפולה: 06-420610

בתחום הבריאות
דרושים/ות
טלפנים/ות
לעבודת טלמרקטינג
בשעות הערב
מקדמ/ת מכירה
לעבודה בשעות גמישות
הכשרה+שכר הולם
טל. יום- 03-6394375
ערב- 03-5798981

עובד/ת מנוסה
לטיפול בנושאים הקשורים באפוטרופסות על חסויים.
הכישורים הנדרשים:
יכולת ליצור קשר עם אנשים מוגבלים.
יכולת הבעה בכתב ובע"פ.
נסיון בהתכתבות עם גופים ומוסדות.
קורות חיים והמלצות לת.ד. 29711
תל-אביב 61296 לידי נחמה.

קלאב הוטל-אילת club hotel eilat | קלאב הוטל טבריה club hotel tiberias
באו להשתלב במרכז המידע שלנו
דרושים:
* **דיילי מכירות - עם/בלי נסיון**
* **טלמרקטינג**
דרישות: עד גיל 28
למועמדים המתאימים שיתקבלו לאחר מיון אנו מציעים:
* עבודה בחברה דינמית ואיכותית
* הכשרה מקצועית מקיפה
* קריירה בתחום השיווק
* אפשרות קידום לניהול צוות
* הכשרה גבוהה במיוחד
לקביעת ראיון נא להתקשר לטל': 09-826402 רח' הרצל 2, נתניה
09-56319213 חדרה 06-344860

לרשת למכירת כלי בית ומוצרי חשמל בא.ת. חולון
דרושים/ות
מוכרנים/ות
לאולם התצוגה לעבודה במשמרות
מקדמי/ות מכירות
הסכירה למפעלים ולחברות
מנהל/ת חשבונות
סוג 3, חשבשבת,
ניסיון בעבודה מסודרת (מלאי, ספקים)
אפשרות ל-3/4 משרה
מחסנאי/ת
נסיון בחסון ממוחשב
תנאי שכר טובים לכל המשרות
טל. 03-6957227

לחברה העוסקת בפיתוח, הדרכה וייעוץ במערכות חינוכיות
דרושים/ות
יועץ/ת ארגוני
להשתלבות בצוות יעוצי.
מנחים/מנחות
לתוכניות לימודים
בתחומי חברה ותקשורת.
העבודה בבתי-ספר בשעות הבוקר והצהריים.
איש/ת שיווק והסברה
קורות חיים עם פירוט ידע, ניסיון מקצועי והמלצות,
יש להפנות לת.ד. 53236 ת"א.
סודיות מובטחת, רק פניות מתאימות ייענו.

פרומרקט
שירותי שיווק מתקדם בע"מ
צומחת ומחפשת
(01) מנהל/ת מבצעי דיילות
קצין/ה משוחרר/ת בעל/ת נסיון בניהול מערכי כ"א משוכללים והיפעול. נכונות לעבודה ניהולית מאומצת.
(02) רכז/ת כ"א
קצין/ת כ"א משוחרר/ת לניהול מדור בתפעול רשתות השיווק. יכולת אירגונית גבוהה.
(03) דיילים/ות
לשעות אחה"צ, לכל רחבי הארץ
(04) מנהל הפצה
מ"פ צעיר וזריז לניהול ומפעול של תשתית ההפצה הפיזית.
(05) מנהל/ת מכירות אזור המרכז
בעל/ת נסיון רב בתחום האירועים השיווקיים, קשרים עם לקוחות, יכולת תכנון ומכירה מוכחת.
(06) מזכירת קבלה
טיפול במרכזיה, שליחים, קבלת קהל.
קורות חיים נא לשלוח בציון המשרה לת.ד. 26443 ת"א בפקס 03-6393150

למפעל מודרני ומתפתח בברקן
דרושים/דרושות
מנהל/ת מחסן
נסיון מוכח בניהול מחסן ממוחשב
עובדי/ות מחסן
עם רישיון למלגזה
פועלי/ות ייצור
לפנות טלפונית 03-9364575

דרושים/ות
מטפלות/ים
לעבודה בבית - אבות ברעננה ובהוד-השרון
ללווי וחברה
לפנות: עמותת "לב-זהב" 03-6992036,6995531

דרוש/ה
פקיד/ה
למשמרות בוקר וערב פקידות, בעל/ת יוזמה, שליטה טובה באנגלית. מתאים גם לסטודנטים.
BERLITZ
בית אהובה, שד' שאול המלך 37, ת"א טל' 6952131 - 03

דהיר
דרושים/ות
עובדי/ות ייצור
אצלנו יש עבודה במפעל מסודר עם ארוחות והסעות
התקשרו עכשיו לסניף הקרוב אליכם

טלפנים/ות למוקד
חברת תקשורת מובילה
* יכולת הקלדה על מחשב - חובה
* עבודה במשמרות, 24 שעות ביממה
* מתאים גם לסטודנטים/ות ולמשוחררי/ות צבא
לקביעת ראיון 03-5771818

מקדמת מכירות
בעלת אוריינטציה שיווקית,
יכולת התקשרות עם לקוחות קיימים בכל הדרגים, דינמיות, מוטיבציה גבוהה, יוזמתית, ויכולת לעבודה ושעות עבודה בלתי שגרתיות.
מועמדות מתאימות בלבד לאחר שירות צבאי בעלות רשיון נהיגה ורכב לבעלות השכלה אקדמאית.
יכתבו בכתב יד קצר ומקורי לת.ד. 1315, ת"א.
מיקוד 61515 עבור: מקדמת מכירות
או בפקס: 03-5617785

אביב מערכות מחשבים
אנשי **CLIPPER**
אנשי **ORACLE**
אנשי **POWER BUILDER**
המודעה מיועדת לגברים ונשים כאחד!!
רצוי ידיעת אנגלית.
נסיון וקורות חיים לפקס: 09-987242 או לאביבדב הרב ניסים 15ב' רעננה 43228

"דלק" חברת הדלק הישראלית בע"מ
דרוש/ה
רכז סמיטריילר
דרישות התפקיד:
● רשיון נהיגה בסמיטריילר מעל 15 טון.
● נסיון קודם בהפעלת מיכליות דלק-יתרון.
מועמדים הרואים עצמם מתאימים למשרה זו, יפנו בכתב בצירוף קורות חיים למנהל המנגנון
ת.ד. 50250 ת"א 61500

לטריומף אינטרנשיונל
דרושים/ות
דיילי/ות מכירה לחיפה
* העבודה קבועה ובמשמרות
* תנאי העסקה טובים
למועמדים/ות המתאימים
טלפון חינם מיום א' למחלקת שיווק
177-022-0022

דנאל
לחברת הי-טק
מזכיר/ה למחלקת שיווק
אנגלית ברמת שפת אם.
בוגרי/ות כלכלה / תע"נ
לתחזוק מערכות תמחיר, מתמח עלויות / מלאי ובקרה תקציבית.
רח' בלפור 3, חיפה
טל. 04-626267

בס"ד
לאגף החינוך של העירייה
היחידה לקידום נוער
דרוש/ה
רכז/ת טיפולי בנוער
לעבודה עם נוער מנותק
בשכונת פרדס-כ"ץ
דרישות: לבוגרי/ות עבודה סוציאלית, פסיכולוגיה, קרימינולוגיה או בוגר/ת המסלול לטיפול וקידום נוער.
תקן: משרה מלאה ביחידה העירונית לקידום נוער.

אנשי/ות מכירות
לחברת יבוא ושיווק למוצרים טכניים לתעשיה ולבית
דרושים/ות
עם רקע בשיווק
קורות חיים לת.ד. 23130 תל-אביב 61231

למעון חינוכי - טיפולי - "נוה צאלים"
רמות השבים
דרושים/ות:
★מזכירה חינוכית (ידע במחשבים)
★מנחה לאנגלית
★מנחה בחומר וצבע
★מנחה בספריה
★מטפל/ת - מחנך/ת
קורות חיים בכתב לת.ד. 3464
רמות השבים

העיתון הגדול בצפון דרושים/ות
חכשי/ות מודעות
בעיתון- לעבודה קבועה
○ כושר ביטוי בע"פ
○ בוגרי/ות תיכון- חובה
○ גיל 21-24
○ אפשרות להרויח הרבה הרבה כסף
לפרטים: 03-5634691

יועצות יופי
הכשרה מקצועית
* רווחים גבוהים
* הכשרה
* שעות גמישות
08-584045 אילנה

דרושים/ות
מורים/ות
לחשבון ואנגלית
לעבודה בבית הספר
ברמת השרון
פרטים נוספים
5030068

לשרות קבע בצה"ל דרושים/ות
מדריכי/מדריכות נהיגה
* עד גיל 30.
* 12 שנות לימוד-עדיפות לבעלי תעודת בגרות.
* בעלי שרות תקין בצה"ל.
* רשיון 03 מעל 15 טון.
* נסיון בנהיגה-3 שנים לפחות.
מועמדים שימצאו מתאימים יוכשרו בקורס בן 3 חודשים בשכר.
מועד פתיחת הקורס משוער 5/2/95
נא לפנות לטל': 03-5306779
03-5306110
בשעות פעילות רגילות לגדי או דנה

קופת חולים לאומית
למכוני הפיזיותרפיה
ברמת אביב ג' ובבת-ים
דרושים/ות
פיזיותרפיסטים/יות
* למכון ברמת אביב ג' עם נסיון בטיפול בילדים
לפנות לגרטל טל' 03-6969042
* למכון בבת-ים לטלפון: 03-595577

לחברה בתל אביב
דרוש/ה
טכנאי/ת PC
■ ידע טוב בנובל - הכרחי.
■ הכרה טובה של תוכנות מיקרוסופט.
■ יחסי אנוש מצויינים.
נא לפנות בכתב ולכלול קורות חיים וממליצים ת.ד. 878, כפר-סבא 44108. (עבור טכנאי/ת)

מטפלות/ים
דרושים/ות
לעבודה במחלקות סיעודיות ובבתי-הקשישים בבית-אבות אפעל.
לפנות: עמותת - "לב זהב"
03-5351073 ,5344359

לחברה ארצית מתפתחת דרושים/ות
מחסנאי (מפ"ס) למכירות בדלפק
כישורים:
* רקע טכני בחשמל, מכניקה
* נסיון מוכח במחסנים
* מגורים באזור המרכז
* תנאים טובים למתאימים
נא לשלוח נסיון - קורות חיים בכתב יד לת.ד. 53112 ת"א - סודיות מובטחת -

---

מחפשת הכנסה נוספת?
הצטרפי אלינו לחברה בתחום האופנה
במידה והנך בעלת נסיון קודם במכירות, יכולת ארגון, יוזמה ואחריות
התקשרי לטלפון:
050-299093 ,03-317610 - מאשה

למכון יעוץ ומחקר בתחום הפרסום והשיווק דרושים:
אנשים בעלי מעגל חברתי רחב
יכולת ארגון קבוצות אנשים מבני כל המינים והגילאים.
אם זה את/ה התקשרו אלינו
אדווה/ענת 03-6046552-3

איש מכירות
בעל רכב, רקע בחשמל.
ת.ד. 7261 כפר יונה 40300
או לטל': 09-687535

מנהלת אזור
לחברת שיווק מזון גדולה
דרושה
(3 משרות)
* השכלה תיכונית * משרה חלקית
* בעלת רכב
אזורים פ"ת, ר"ג, רעננה, גבעתיים.
טל' 08-222377

מפעלי דפוס משה טופל ובניו בע"מ
דרושים
דפסי אופסט
ועוזרי דפסים לעבודה בדפוס
(גם במשמרות)
עובדים/ות לא מקצועיים לכריכה
גם לפי שעות
לפנות: דפוס טופל ובניו למנהל כ"א
יעקב מדר רח' בן-צבי 43 ראשל"צ
אזור התעשיה רמת אליהו

מינימום 350 ש"ח ליום
כי אלפי לקוחות בגוש דן, השפלה והשרון חייבים לשתף פעולה!
דרושים: 5 נציגים אמינים ואחראיים שישתלבו בצוות מצומצם לייצוג פרוייקט בלעדי בשיתוף רשות ציבורית.
הכרחי: נכונות לעבודת שטח. יכולת תקשורתית טובה. בעלי רכב, תושבי גוש דן, השפלה והשרון. העבודה מתאימה לסטודנטים/ות לאקדמאים/ות מורים/ות בשנת שבתון.
עדיפות לבעלי גישה לתחום הפרסום.
לפרטים- משרד: 08-409966 א'-ה' 09:00-15:00
בשעות הערב: 03-6311791 ,03-9211256

לאגף אורטופדיה מתקדמת בע"מ
דרושים/ות
מנהל/ת חשבונות
המסוגל/ת לנהל מערכת הנה"ח באופן עצמאי
במפעל בסדר גודל קטן - בינוני
(אפשרות לעבודה חלקית)
מחסנאי/ת טכני (מפט/ית)
המסוגל/ת לארגן ולסכל באופן עצמאי
במחסן של מפעל בסדר גודל קטן - בינוני
+ 7 ספקים
לפנות בכתב לת.ד. 10001 רמת-גן 52162
או טלפונים: 03-6721229 ,5744051

למרכז יום לנכים
בקרית אונו
אחות
דרושה
לימים בשבוע בבקר
03-5351344

לישוב צופים
במערב השומרון
דרוש/ה
מזכיר/ת ישוב
לפנות בכתב
לועד מקומי צופים ת.ד. 630

מחפשים אותך
מהנדסים/הנדסאים
ליעוץ ושיווק
מקדמי/ות מכירה
לעבודת שטח מגוונת
חברה ארצית-ציבורית
03-5590354

לס.א.א.ט בע"מ
דרוש/ה
מבקר/ת איכות אלקטרוניקה
נסיון בבקרת איכות מעגלים מורכבים כולל SMD
03-9222042 ליונתן

מבקר/ת איכות
דרוש/ה למשרה חלקית
למוצרי אלקטרוניקה רפואית
☐ הנדסאי/ת תעשיה וניהול, או אלקטרוניקה.
☐ נסיון בבקרת איכות.
☐ עברית על בוריה.
☐ אנגלית טכנית.
☐ שעות גמישות.
קורות חיים ונסיון לת.ד. 14014 ת"א 61140

דרושים/ות
מטפלות/ים
לעבודה בבית - אבות ברעננה ובהוד-השרון
ללווי וחברה
לפנות: עמותת "לב-זהב" 03-6992036,6995531

לחברה מסחרית בתל-אביב
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
הנדרש לכישורים הבאים:
א. נסיון של 3 שנים לפחות
ב. שליטה מלאה בתוכנת חשבשבת
ג. שליטה מלאה בתוכנת שכר ומשכורים
מועמדים מתאימים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 629 פתח-תקוה 49106 וציינו: עבור "מנהלת חשבונות"

למכון שמיעה ודיבור בחולון
דרושים/ות
קלינאי/ת תקשורת
לטיפול בדיבור ובבדיקות שמיעה
מזכירה
נא לפנות לנטלי
03-5037212
בערב 09-493660

לביה"ס חובב
בני - ציון
מורה
ממלא/ת מקום
לכתות א' - ו'
טל: 09-984625

לחברה לשיווק
ציוד משרדי
איש/ת מכירות
נסיון בענף הכרחי
קורות חיים לת.ד. 43200
ת"א 61430

כנרים
דרוש/ה
מעצב/ת
לעבודה בעיצוב מוצר
ומכירה בחנות
צפון ת"א
03-5461001

מפעל בניה ושיפוצים
מודיעה על פתיחת
מחלקת אלומיניום כללית לבנין
הודעה 4 אנח רעננה
דרושים:
עובדים מיומנים לענף האלומיניום
09-984119
050-260639

חברת מסעדות חוף מוטים מה-ישראל הרצליה
למסעדות מה-ישראל
דרושה
רכזת גיל רך גילאי 0-6
כישורים: בוגרת מדעי ההתנהגות, יכולת אירגונית מוכחת, יחסי אנוש מעולים, ראש גדול, כולל עבודה בשעות אחה"צ והערב
נא לשלוח קורות-חיים לקטנים מה-ישראל
ת.ד./בפקס 09-576029, טל: 09-506200

דרושים/ות
מנהלי מכירות
למדריך בתחום הרפואה האלטרנטיבית.
03-5620036

ל"יוזמה"!!!
מלצרים
מקצועיים ובלתי מקצועיים
שיקבלו הכשרה במקום
טבחים
מקצועיים **ועובדי נקיון**
03-6830337

למפעל למוצרי פלסטיקה בענף הבניה
דרוש/ה
מנהל/ת מכירות
לאזור המרכז והדרום
ניסיון מוכח בתחום המכירות
מגורים באזור גוש-דן
יחסי אנוש מעולים
רקע בחשבונאות ועבודה מול מחשב - יתרון
נא לפנות בכתב יד ובצירוף קורות חיים
לת.ד. 86 קרית-אונו עבור משרה 95/1

פטחון אזרחי
לתפקיד במחוז בביה"ח שיבא:
גברים
* יוצאי צבא * פרופיל 76 ומעלה
* עד גיל 40 * השכלה תיכונית * מגורים בגוש דן
אפשרות לעבודה קבועה ו/או במשמרות
בשעות היום או הלילה
מתאים גם לסטודנטים
ועדת הקבלה מתקיימת בימים א'-ה', בשעות 16:00-18:00
בסניף ת"א - רח' המסגר 5 נא להצטייד
בת.ז., תעודת שחרור, פנקס חוגר, 1-2 תמונות.
לבירור מועמדים נוספים נא להתקשר לטל' 03-6391244

חשבשבת מחפשת
מדריך או מדריכה
לתוכנה עיסקית
לסניף רעננה
ידע ב-DOS ו/או חשבונאות - יתרון
רשיון נהיגה - חובה
נא לפנות בכתב לבית חשבשבת
בית הלל 3 ת"א 67017

רוצים להגיע במהירות
לתנאים הטובים ביותר
בואו אלינו
שליחים/ות
* לעבודה על קטנוע
מבצע: מימון רשיון נהיגה על אופנוע ע"י החברה
* עבירות ברמה טובה
* יכולת קריאת כתובות באנגלית.
תנאי שכר מעולים למתאימים/ות
סניף ירושלים מערב רח' יפו 33
טל' 02-235323
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

EIC ירדנט בתנופה
ליחושי תקשורת בינלאומית
דרושים/ות
אנשי מכירות
לאיזור - הדרום
דרישות התפקיד:
✓ גיל 22-30
✓ בעל/ת כושר ביטוי ושכנוע
✓ מוטיבציה גבוהה להצלחה
✓ בעלי/ות רכב
למתאימים/ות:
■ שכר בסיס + עמלות + בונוסים.
■ הכשרה מקצועית ברמה גבוהה.
קורות חיים יש לשלוח ל-Power-Sell
ת.ד. 65155 תל-אביב 61651 (משרה 1015)

שרתון עובדים עם איכות
לסניף חברת ההפצה בבאר-שבע:
מנהל/ת מכירות ראשי/ת
לניהול צוות אנשי מכירות.
דרישות התפקיד:
● תואר אקדמאי.
● ניסיון במכירות – רצוי בענף המזון.
● ניסיון בניהול.
● רשיון ב'.
מנהל/ת מכירות איזורי
להפעלת צוות מחלקים, ביצוע מכירות ומו"מ עם לקוחות.
דרישות התפקיד:
● תואר אקדמאי – יתרון.
● ניסיון במכירות – יתרון.
● רשיון ב'.
מועמדים מתאימים בלבד נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 2036 באר-שבע.

שרתון עובדים עם איכות
לסניף חברת ההפצה בבאר-שבע
מחלקי/ות תוצרת
דרישות התפקיד:
● בעלי רשיון ג'.
● בעלי משאית.
● יכולת חשבונאית.
● תקשורת בין-אישית.
מועמדים מתאימים בלבד נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 2036 באר-שבע או לפנות לחיים סביר בטל' 07-231146/7

OPTIFILE אופטיפייל
OPTIFILE SYSTEMS LTD. אופטיפייל מערכות בע"מ
לחברה צעירה, דינמית ומתפתחת בתחום של מערכות ניהול מידע (מסמכים) Imaging
עקב ביקוש גובר והולך למוצרי החברה
דרושים/ות
מתכנתים/ות מנוסים/ות
* ידע מעמיק בסביבת Windows (DLL & DDE).
* הכרה של מערכות תקשורת
* ניסיון עם שפת Visual Basic, Access,C.
אנשי/נשות תמיכה והדרכה
* עם ניסיון מוכח של עבודה וידע בסביבת Windows.
* נכונות לעבודה קשה ומאומצת.
נא לשלוח דף קורות חיים מפורט עבור "מנהל כ"א" אופטיפייל מערכות בע"מ, ת.ד. 37512 ת"א 61374

ניידר
דרושים/ות
באזור המרכז וירושלים
מנהלי עבודה לבנין
לעבודות שלד וגמר
בעלי תעודות הסמכה ממשרד העבודה
מכירות מבניות
לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 31209 ירושלים 91311. בפקס 02-251499
סודיות מובטחת

Electric Fuel™
דלק חשמלי בע"מ,
הנסחרת בבורסה בניו יורק (NASDAQ),
עוסקת בפיתוח וביצור של מערכות אנרגיה ומצברים מתקדמים לרכב חשמלי.
יש לך משפחה בירושלים! רוצה לעבוד בירושלים!
אם אתם מוכשרים ושואפים להתקדם־
אם אתם רוצים עבודה עם אתגר בטכנולוגיות מתקדמות ובאוירה פתוחה־
אנו מחפשים אנשים טובים לעבודה בירושלים ומציעים מגוון תפקידים, בכל הרמות, בתחומים:
- פיתוח מצברים
- הנדסת מכונות
- אלקטרוכימיה
- חומרים ותהליכים
- מכשור ובקרת תהליכים
- אבטחת איכות
- הובלת פרוייקטים
- נסויים של מערכות בכלי רכב

סודיות מובטחת
ת.ד. 23073 ירושלים, פקס. 02-322252

AT&T Global Information Solutions (formerly NCR)
י.א. מיסוך ובניו בע"מ
לסניפנו בחיפה
דרושים/ות
טכנאי/ות אלקטרוניקה
לאחזקת מחשבים
הכישורים הדרושים:
* נסיון באחזקת מערכות מחשבים וציוד היקפי
* נסיון בציוד תקשורת
* ידע בסיסי בתוכנה
* ידיעת השפה האנגלית
על המועמדים/ות לפנות בכתב תוך ציון קורות חיים ל-י.א.מיסוך ובניו בע"מ, ת.ד. 11027 תל-אביב 61110
- סודיות מובטחות -

דנאל
בע"מ
כח אדם ויעוץ
למחלקה המשרדית דרושים:
מזכירה אנגלית ברמת שפת-אם, לחצי משרה במוזיאון
בחורים/ות לפני ואחרי צבא למגוון עבודות
למחלקה הטכנית דרושים:
יוצאי יחידות קרביות
למפעל תעשיתי, תנאים טובים
קניין/ית למחלקת רכש והתקשרויות נסיון בתעשיה כבדה.
מחסנאי/ת
נסיון בחלקי חילוף, לחברה מובילה.
רח' בלפור 3 חיפה טל. 04-626267
צלצל דנאל זה עובד

MLI מלי לייזרים (1992) בע"מ
מהנדס/ת מכונות
ראש צוות תכנון מכני
5 שנות נסיון בתכנון מנגנונים ומערכות, מכני/אופטי –יתרון.
תיבים, סימסרון –יתרון.
נסיון ניהולי בסביבת פיתוח.
הנדסאי/ת מכונות
מתכנן/ת מכני/ת
נסיון בתכנון מנגנונים אופטו/מכניים
שליטה בסימסרון 3D
קורות חיים לת.ד. 58017 ת"א 61580
פקס: 03-485969

מליבו ישראל!
למחלקת הנהלת חשבונות
דרושים/ות
מנהלי/ות חשבונות
* סוג 3 לפחות
* נסיון מקצועי קודם
המעוניינים/ות יפנו בצירוף קורות חיים ופירוט נסיון בכתב יד
לת.ד. 1723 תל-אביב, 65123 עבור ציפי

הפתרון
משאבי אנוש בע"מ
דרושים/ות
איש/ת שיווק צעיר/ה לעבודת שטח
בעל/ת נסיון בעבודה עם מוסדות וועדי עובדים.
מנהל/ת רשת חנויות מפעל
בעל/ת נסיון בניהול רשת חנויות.
קריית לת.ד. 5707 חיפה או לפקס. 04-675252

FABICON
הי מידן תעשיות בע"מ
טכנאי/הנדסאי בנין
- יכולת עבודה עצמאית
- מוטיבציה ויחסי אנוש גבוהים
לתפקיד בקרה צמודה בתהליכי יצור טרומי ובטון דרוך
אזור מגורים מועדף כרמיאל, עכו, קריות
קורות חיים לפקס 04-9987983 ת.ד. 6262 מיקוד 20101 כרמיאל עבור מעבדת ב. איכות

Pizza Hut
לסניפנו
בקניון הזהב ראשל"צ דרושים/ות
שליחים/ות
לעבודה במשמרות

צעירים/ות, נמרצים/ות, יוצאי צבא
תנאים טובים למתאימים
נא לפנות לטל: 03-9617081 למוריאל
הפיצה האהובה בעולם.

השמה תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ
לחברה משגשגת בענף הבניה דרוש/ה
אחראי/ת מכירות מעולה
לעבודת שטח + אולם תצוגה
באזור ירושלים
★ נסיון קודם במכירות.
★ חוש מסחרי
★ יכולת שכנוע במשא ומתן
★ בעל/ת אחריות, מוטיבציה ויכולת קידום נושאים.
נא להפנות קו"ח בכתב-יד לת.ד. 51888 ת"א 67132 בציון משרה מס' 102 ע"ג המעטפה
- רק פניות מתאימות תיענינה -

לפרויקט בניה בבית שמש דרוש/ה
מנהל/ת עבודה
הנדסאי/מהנדס ביצוע
בעלי נסיון קודם
לפנות לטל. 04-344433
השקעות ובנין בע"מ

לטיפול במתמכרים לסמים
דרוש/ה
אח/ות חובש/ת
אחראי/ת ובעל/ת ניסיון, רצוי בבריאות הציבור
קורות חיים בכתב יד לת.ד. 8186 ת"א-יפו

לחברות רציניות ומבוססות במרכז ובשרון
■ מזכיר/ה בכיר/ה
אנגלית רמת שפת אם
■ פקיד/ה כתבנית
עברית/שתי שפות
■ מנהל/ת חשבונות
■ חשב/ת שכר
גיו פרסונל: 09-586223

מינהל קהילתי גילה
דרוש/ה
מנהל/ת מרכז ספורט
משרה מלאה
אחריות על תכנון וביצוע הפעולות הספורטיבית במרכז הספורט בגילה, הכוללת: בריכת שחיה מקורה, חדר כושר אירובי, סאונה ואולם התעמלות.
- הפעלת מגוון תוכניות קהילתיות, חוגים ואירועי ספורט עממי בקהילה.
כישורים נדרשים:
בוגר/ת מכללה לחינוך גופני.
הכרחי נסיון בארגון וניהול מערכת גדולה ומורכבת.
נכונות לעבוד בשעות לא שגרתיות.
נא לפנות בצרוף קורות חיים
רח' הדיגון 14 ירושלים 93744 טל. 02-768886

רוברט הלף ROBERT HALF
למרכז מסחרי גדול
מנכ"ל חברת ניהול ואחזקה
★ נסיון ויכולת בניהול עובדים.
★ רקע בתחום הכספים
★ יכולת ניהול מו"מ.
★ יוזמה.
קו"ח לת.ד. 10256 ירושלים או לטל': 02-243835

עמיגור AMIGOUR נהול נכסים בע"מ
מפעלי דיור של הסוכנות היהודית
לחברת עמיגור דרושים
קבלנים לביצוע עבודות
✓ בניה
✓ שיפוצים (מעטפת)
✓ תשתיות (אינסטלציה)
✓ פיתוח חצרות
✓ איטום גגות
דרישות התפקיד:
✓ רישום ברשם הקבלנים נסיון מוכח בעבודות הנ"ל
✓ העבודות תבוצענה בכל חלקי הארץ.
✓ נא לציין אזור מבוקש אזורים:
צפון (מחדרה צפונה)
מרכז (מאשקלון עד חדרה)
דרום (מאשקלון דרומה)
המעוניינים יפנו בכתב לרחוב קפלן 12 ת"א 64734 עבור אגף ההנדסה.
אין החברה מתחייבת למסירת עבודה כל שהיא לפונה כל שהוא

לאגודת שילה
דרוש(ה)
מנהל(ת)
לרשות העירונית למלחמה בסמים

תאור תפקיד:	ריכוז, תיאום ויזמות של המאבק בסמים בחיפה, תוך יצירת שילוב בין מערכות עירוניות וממשלתיות בתחומי חינוך, רווחה, בריאות ומשטרה.
כישורים נדרשים:	תואר אקדמאי באחד מתחומי מדעי החברה, עבודה סוציאלית, חינוך, משפטים, קרימינולוגיה. עדיפות לבעלי הכשרה ונסיון בפיתוח קהילתי ובניהול פרוייקטים חברתיים.
היקף משרה:	מלאה
תנאי העסקה:	חוזה מיוחד ועפ"י כישורים ונסיון, בתיאום עם הרשות למלחמה בסמים.
שונות:	התפקיד כרוך לעיתים בעבודה בשעות בלתי-שגרתיות, מחייב ניידות מקומית.

את המועמדות יש להגיש בכתב בצרוף קורות חיים עד תאריך 15.12.94
לכתובת: "אגודת שילה", רח' ברכת חבס 11, חיפה.

לחברה ציבורית
למשרדי החברה בת"א
דרושים/ות
● **מנהל/ת חשבונות** סוג 3
ידע בחשבשבת, נסיון בעבודה עצמאית
● **מזכיר/ה**
לאחר שירות צבאי, ידע באיינשטיין
לפנות במכבון 02-511422 אלון

לחברת הייטק
מנהל/ת מדור בטחוני
לתפקיד ניהולי מעניין
✓ אקדמאי
✓ נסיון בחקירות/מודיעין בגוף ממלכתי-משטרה/צה"ל
* תנאים מצויינים *
02-259595

לחברת קוסמטיקה ארצית דרוש בחיפה
מנהל/ת חשבונות
מנוסה, אמין/ה, רציני/ת לטיפול בבנית כספים, קשר עם לקוחות, סוכנים והנהלת החברה, (מחשב)
נא לפנות לאיריס ב"גולדמר" טל' 02-252561

לאנוש הדרכה
ברמדיק/ית או אח/ות מוסמך/ת
למפעל בטחוני באזור מצפה רמון
☐ רשיון נהיגה לאמבולנס.
☐ שרות צבאי מלא.
טל. 03-6734828

לחברת NCRL בירושלים
מתכנתי REAL TIME
עדיפות לבעלי נסיון ב:
◆ מעבדי RISC
◆ מערכות הפעלה
◆ משפחות INTEL 80x86
קורות חיים יש לשלוח בפקס לפקס מס' 02-383439

מזכיר/ת אנגלית וקבלה
בחברה העוסקת ביבוא מיכשור רפואי ומדעי.
* אנגלית שפת-אם – חובה.
* נסיון בהתכתבות ובניסוח עסקי
* מודעות גבוהה לשירות לקוחות
* ע.ת. עדיפות לאקדמאית.
* העבודה בצפון ת"א
* עברית מדוברת טובה
קורות חיים הכוללים נסיון בעבודה לשלוח לת.ד. 13266 ת"א

מעון נופי NOFEI ירושלים
דיור מוגן
אח/ות מנוסה
לאוכלוסיה איכותית של קשישים עצמאיים,
אוירה נעימה, שעות גמישות
לפנות למירב- 02-751311/751446

לעיתון "הארץ" בחיפה
דרושים/ות
נציגים/ות
לעבודה בדוכני התחמה
במידה והנך:
* נמרץ ובעל כושר ביטוי ושכנוע
* בעל מוטיבציה גבוהה להצלחה במכירות
זו ההזדמנות שלך לעבודה קבועה במסגרת שעות גמישה.
שכר גבוה למתאימים.
לקביעת ראיון התקשר לטלפון 04-627124

אנוש מערכות פרוייקטים וניהול
לסניף כרמיאל דרושים
מהנדסי תעשיה וניהול
בעל יכולת אישית גבוהה
עד 5 שנות נסיון
לפנות לפקס 04-9887517
או לת.ד. 234 כרמיאל

לחברת בניה גדולה
דרושים/ות
מנהלי/ות פרוייקטים – מהנדסי/ות בנין
לניהול פרוייקטים בבניה, באזור ירושלים ותל אביב, נסיון קודם הכרחי.
נא לפנות לת.ד. 740 ירושלים 91007
"עבור מהנדסים"

תמלילניות/ים קלדניות/ים מעולות/ים
בשיטה עיוורת, במהירות גבוהה.
ידיעת תוכנת א-ב.
לעבודה בבקר ואחה"צ בבתי-משפט בי"ם.
לפנות לרות, סברינה או איריס.
02-706460, 706535
או 02-252292, מנוי 74198

לחב' כח-אדם ארצית
דרוש/ה בחיפה
מנהל/ת שיווק
בעל/ת נסיון בתחום שירותי כח-אדם.
יכולת שיווק מוכחת
קורות חיים יש להפנות לת.ד. 1232 גבעתיים 53273
- סודיות מובטחת -

למאקפל תעשיות בע"מ
דרוש/ה
מבקר/ת סריגה למכונות עגולות
לביקורת במפעלי הסריגה של החברה.
נדרש נסיון מוכח.
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 1002 עפולה עלית לידי אלון

---

intel inside
אינטל הינה החברה המובילה בעולם בפיתוח וייצור מיקרומעבדים למחשבים ולמערכות ספרתיות
לאינטל אלקטרוניקה בע"מ
דרושים/ות
חשב/ת שכר
התפקיד כולל:
✓ הכנת משכורות לעובדי החברה.
✓ מעורבות במדיניות השכר.
✓ הובלת שינויים במערכות השכר.
✓ ייצוג החברה מול מוסדות וגופים בתחומי השכר.
הכישורים הדרושים:
חשב/ת שכר בעל/ת נסיון של 3 שנים לפחות ובעל/ת ידע במערכות ממוחשבות.
איש/ת PC מצטיין
התפקיד כולל:
✓ תמיכה במשתמשים בסביבת WINDOWS.
✓ קליטה, בחינה והטמעה של ציוד/תכנה לסביבת רשת PC.
✓ תמיכה במערכת דואר אלקטרוני בסביבת LAN/WAN.
הכישורים הדרושים:
בעל/ת נסיון בתחומים הללו, עם הכרות טובה של מערכות SW/ HW ומערכות תקשורת.
מקום העבודה בירושלים
המעוניינים יפנו בצרוף קורות חיים אל:
ת.ד. 3173 ירושלים, 91031
אינטל פסגת הטכנולוגיה

תשלובת אלוני
שיש * מרצפות * כלים סניטריים * קרמיקה * כיורים
למשרדנו בתל אביב
דרוש/ה:
פקידת הנה"ח
(משרה מס' 7)
ידע בהנה"ח – לקוחות
ידע בעבודה על מחשב
מקום העבודה ת"א
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד 5194 חיפה בציון מס. המשרה.

חברת גֶטֶר (2000) בע"מ
גֶטֶר מיכון משרדי (2000) בע"מ
אנו מחפשים:
טכנאי/ת למכונות צילום מסמכים
כישורים נדרשים:
■ טכנאי/ת / הנדסאי/ת אלקטרוניקה
■ רשיון נהיגה
■ יתרון לבעלי נסיון בתחום מכונות צילום מסמכים
■ יתרון לבוגרי קורס חמ"מ מח"א
■ מגורים – ירושלים והסביבה
לתיאום ראיון לפנות לטל. 03-5761528 לישראל

לחברה מצליחה בתחומה דרושים/ות
מהנדסי/ות תעשיה וניהול
1. לניהול אגף הייצור - ניהול צוות, אחריות על תפ"י, טכנולוגיה וייצור, כפיפות למנהל המפעל.
2. לניהול ויזום פרוייקטים - בתחומי מיכון ממוחשב להדרכה והטמעה.
3. לייעוץ ניהולי וארגוני - למערכות ציבוריות.
■ נסיון רלוונטי של לפחות שנתיים בתעשיה.
יחבר טל' 04-677433 פקס. 04-677439

בוגרים/ות למחלקת שירות לקוחות
■ בוגרים/ות 12 שנות לימוד - אקדמאים/ות - יתרון
■ משרה מלאה
■ שפות: עברית ו/או ערבית
יחבר מת"ם 04-550053/4 פקס. 04-550056

לחברה המשווקת ציוד סכמי דרוש/ה
טכנאי/ת שירות
■ השכלה בתחום האלקטרוניקה/חשמל
■ נסיון רלוונטי - יתרון
■ רשיון נהיגה - חובה. ■ רשיון חשמל - יתרון.
יחבר טל. 04-677433 פקס. 04-677439

כרסם/ת [קונבציונלי, C.N.C]
* נסיון של 10 שנים לפחות
* תנאים טובים למתאימים/ה
פרטים לת.ד. 3364 פ"ת 49130
או בפקס: 03-9234364 (משרה 700)

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

לא רוצים לדחוק בך. אחרי הכל אנחנו יודעים, בית זה לא אוטו.

לא כל-כך פשוט להפרד.

העניין הוא שאחרי שתשים מודעה בלוח העיר, לא יהיה לך יותר מדי זמן.

אתה יודע איך זה עם לוח העיר - הלוח של כל איזור המרכז,

לא רק שמודעה עולה לך כשליש מחיר מלוח ידיעות, היום אתה שם אותה בעיתון, מחר

מתקשרים אליך עשרות, מרחובות ועד רעננה, "זה בקשר לדירה".

אתה לא מספיק להבין מי מה מו, והסלון שלך מתחיל לרדת במדרגות.

כך שאם תתחיל לארוז עכשיו, אולי תספיק לעשות עוד משהו.

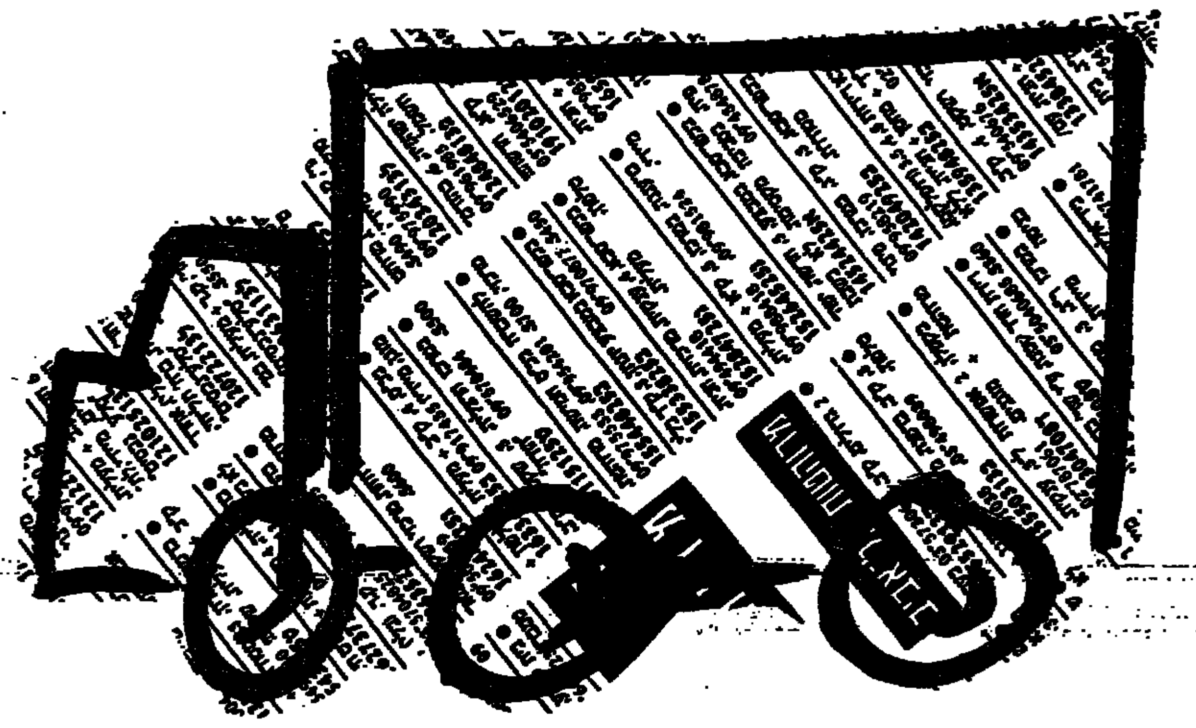

תתחיל לארוז את הבית.

באומן בר רבנאי

03-638-20-20

לוח העיר

הלוח של איזור המרכז

אותה תפוצה של לוח ידיעות

כ-1/3 מחיר

באיזור המרכז

DOMINO'S PIZZA

לדומינו'ס פיצה ישראל
דרושים:
למשמרות בוקר וערב לסניפים ר"ג וקרליבך
• שליחים- אחרי צבא, בעלי רשיון לאופנוע שנה לפחות
• עובדי פנים
טלפונים של הסניפים
רמת-גן: 5757571. קרליבך: 5627770.

טכנו-ראלקו בע"מ
יבואני
SHARP
לרשת שיווק גדולה
נציגי/ות מכירות
באיזורים הבאים:
קרית-גת, אשדוד, באר שבע, רחובות
★ כושר ניהול מו"מ, יכולת שכנוע
★ נסיון במכירות במוצרי צריכה - יתרון
★ מוטיבציה גבוהה, הופעה נאה
03-6950464-5-3 - לפנות לשרונה

קלאב הוטל-אילת club hotel eilat
קלאב הוטל טבריה club hotel tiberias
בואו להשתלב במרכז המידע שלנו
דרושים:
* דיילי מכירות - עם/בלי נסיון
* טלמרקטינג
דרישות: עד גיל 28
למועמדים המתאימים שיתקבלו לאחר מיון אנו מציעים:
* עבודה בחברה דינמית ואיכותית
* הכשרה מקצועית מקיפה
* קידום בתחום השיווק
* אפשרות קידום לניהול צוות
* הכשרה גבוהה במיוחד
לקביעת ראיון נא להתקשר לטל': 09-826402 רח' הרצל 2, נתניה
09-56319213 חדרה 06-344860

בס"ד
לאגף החינוך של העירייה
היחידה לקידום נוער
דרוש/ה
מרכז/ת טיפולי בנוער
לעבודה עם נוער מנותק
בשכונת פרדס-כ"ץ
עדיפות: לבוגרי/ות עבודה סוציאלית, פסיכולוגיה, קרימינולוגיה או בוגר/ת המסלול לטיפול וקידום נוער
תקן: משרה מלאה ביחידה העירונית לקידום נוער.

לשרות קבע בצה"ל דרושים/ות
מדריכי/מדריכות נהיגה
* עד גיל 30.
* 12 שנות לימוד-עדיפות לבעלי תעודת בגרות.
* בעלי שרות תקין בצה"ל.
* רשיון 03 מעל 15 טון.
* נסיון בנהיגה-3 שנים לפחות.
מועמדים שימצאו מתאימים יוכשרו בקורס בן 3 חודשים בשכר.
מועד פתיחת הקורס משוער 5/2/95
נא לפנות לטל': 03-5306779
03-5306110
בשעות פעילות רגילות לגדי או דנה

לאשד אורטופדיה מתקדמת בע"מ
דרושים/ות
מנהל/ת חשבונות
המסוגל/ת לנהל מערכת הנהה"ח באופן עצמאי
במפעל בסדר גודל קטן - בינוני
(אפשרות לעבודה חלקית)
מחסנאי/ת טכני (מפט/ית)
המסוגל/ת לארגן ולטפל באופן עצמאי
במחסן של מפעל בסדר גודל קטן - בינוני
+ 7 סניפים
לפנות בכתב לת.ד. 10001 רמת-גן 52152
או טלפונים: 03-6721229, 5744051

חשבשבת מחשבת
מדריך או מדריכה לתוכנה עיסקית לסניף רעננה
ידע ב-DOS ו/או חשבונאות - יתרון
רשיון נהיגה - חובה
נא לפנות בכתב לבית חשבשבת
בית הלל 3 ת"א 67017

לחברה גדולה לעבודות אינסטלציה
דרושים/ות
★ מנהלי עבודה
לניהול צוותי עבודה
ברמה של אתרים גדולים
★ ראשי צוותים לאינסטלציה
★ אינסטלטורים (שרברבים)
לפנות לת.ד. 2058 נוה מונסון
למשרה 3,2 בלבד ניתן לפנות טלפונית:
03-5332950 06-372581
09-699793

מת"ב - טלוויזיה בכבלים
דרושים/ות
נציגי/ות מכירות
לעבודת שטח
עבודה במשרה מלאה
* שכר גבוה.
* מועמדים/ות עד גיל 35.
* רכב חובה.
* למתאימים/ות תינתן הכשרה מקצועית בחברה.
באזור חולון בת-ים:
03-5122906 , 03-5122987
באזור נתניה חדרה:
09-602163 , 09-602162
באזור חיפה:
04-304743 , 04-304770

בתחום הבריאות
דרושים/ות
טלפנים/ות
לעבודת טלמרקטינג
בשעות הערב
מקדמי/ות מכירה
לעבודה בשעות גמישות
העבודה+שכר הולם
טל. יורם-03-6394375
אורי-03-5798981

זוהר
דרושים/ות
עובדי/ות ייצור
אצלנו יש עבודה במפעל מסודר עם ארוחות והסעות
התקשרו עכשיו לסניף הקרוב אליכם

דנאל
להברת היי-טק
מזכיר/ה למחלקת שיווק
אנגלית ברמת שפת אם
בוגרי/ות כלכלה / תעו"נ
להתחזוק מערכות תמחיר, מתנה עלויות / מלאי ובקרה תקציבית.
רח' בלפור 3, חיפה
טל. 04-626267
צלצל דנאל זה עובד

לטריומף אינטרנשיונל
יצרני לבני נשים
דרושים/ות
דיילי/ות מכירה לחיפה
* העבודה קבועה ובמשמרות
* תנאי העסקה טובים
למועמדים/ות המתאימים
טלפון מיום א'
למחלקת שיווק
177-022-0022

נייטשר ליף
יועצות יופי
* אפשרי כמשרה נוספת
* רווחים גבוהים
* המתאימות תעבורנה הכשרה
* שעות גמישות
08-584045 אילנה

דרושים/ות
מורים/ות
לחשבון ואנגלית
למרכז למידה (כיתות ז'-ח') בחולון
עדיפות לבעלי תעודת הוראה ו/או בעלי נסיון
בחינוך הלא פורמלי
בפרטים נוספים
5030068

לחברת שיווק מזון גדולה
דרושה
מנהלת אזור
(3 משרות)
* השכלה תיכונית * משרה חלקית
* בעלת רכב
אזורים פ"ת, ר"ג, רעננה, גבעתיים.
טל' 08-222377

מינימום 350 ש"ח ליום
כי אלפי לקוחות בגוש דן, השפלה והשרון חייבים לשתף פעולה!
דרושים: 5 נציגים אמינים ואחראיים שישתלבו כצוות מצומצם לייזום פרוייקט בלעדי בשיתוף רשות ציבורית.
תכונות: נכונות לעבודת שטח, יכולת תקשורתית טובה. בעלי רכב, תושבי גוש דן, השפלה והשרון. העבודה מתאימה לסטודנטים/ות לאקדמאים/ות מורים/ות בשנת שבתון.
עדיפות לבעלי גישה לתחום הפרסום.
לפרטים- משרד: 08-409966 א'-ה' 09:00-15:00
בשעות הערב: 03-9211256, 03-6311791

בטחון אזרחי
לתפקיד בפתוי בביה"ח שיבא:
גברים
* יוצאי צבא * פרופיל 76 ומעלה
* עד גיל 40 * השכלה תיכונית * מגורים בגוש דן
אפשרות לעבודה קבועה ו/או במשמרות בשעות היום או הלילה
מתאים גם לסטודנטים
03-6391244

לחברה ארצית לניהול פרוייקטים
דרושים/ות
בסניף ראשל"צ
* מהנדס/ת בנין
* מהנדס/ת מערכות
* חשב/ת כמויות בנין ופיתוח
נסיון מוכח - חובה
לראיונות: 03-9645434

לחברה מובילה דרושה/ת
איש/ת מדעי הטבע
לקידום מכירות מוצרים למעבדות מחקר ורפואה.
רשיון נהיגה, נסיון בעבודת מעבדה יתרון.
תנאים טובים ואפשרות קידום למתאימים/ות
02-520052

האוניברסיטה העברית בירושלים
דרוש/ה
"מפעיל/ת מחשב"
להפעלת מחשבי MAINFRAME במערכת VMS, הפעלת מערכות תקשורת וציוד היקפי כגון: מדפסות, תווינים.
העבודה בשלוש משמרות. נסיון קודם בהפעלה הכרחי.
ההעסקה הינה בחוזה לשנה.
נא לפנות בכתב למרכז החישובים, האוניברסיטה העברית בירושלים
גבעת-רם מיקוד 91904 עד 9.12.94

עובד/ת מנוסה
לטיפול בנושאים הקשורים באפוטרופסות על חסויים.
הכישורים הנדרשים:
יכולת ליצור קשר עם אנשים מוגבלים.
יכולת הבעה בכתב ובע"פ.
נסיון בהתכתבות עם גופים ומוסדות.
קורות חיים והמלצות לת.ד. 29711
תל-אביב 61296 לידי נחמה.

דרוש/ה
פקיד/ה
למשמרות בוקר וערב פיקח/ית, בעל/ת יוזמה, שליטה טובה באנגלית. מתאים גם לסטודנטים.
BERLITZ
בית אירופה, שד' שאול המלך 37, ת"א טל' 6952131 - 03

"דלק" חברת הדלק הישראלית בע"מ
דרוש/ה
נהג סמיטריילר
דרישות התפקיד:
● רשיון נהיגה בסמיטריילר מעל 15 טון.
● נסיון קודם בהפעלת מיכליות דלק-יתרון.
מועמדים הרואים עצמם מתאימים למשרה זו, יפנו בכתב בצירוף קורות חיים למנהל המגבגן
ת.ד. 50250 ת"א 61500

לעיתון גדול בת"א דרושים/ות
רוכשי/ות מודעות
בעיתון- לעבודה קבועה
○ כושר ביטוי בע"פ
○ בוגרי/ות תיכון- חובה
○ גיל 21-24
○ אפשרות להרוויח הרבה הרבה כסף
לפרטים: לפנות לעמי צרפתי 03-5634691

מפעלי דפוס משה טופל ובניו בע"מ
דרושים
דפסי אופסט
ועוזרי דפסים לעבודה בדפוס
(גם במשמרות)
עובדים/ות לא מקצועיים לכריכיה
גם לפי שעות
לפנות: דפוס טופל ובניו למנהל כ"א
יעקב מרר רח' בן-צבי 43 ראשל"צ
אזור התעשיה רמת אליהו

דרוש/ה למשרה חלקית
מבקר/ת איכות
למוצרי אלקטרוניקה רפואית
□ הנדסאי/ת תעשיה וניהול, או אלקטרוניקה.
□ נסיון בבקרת איכות.
□ עברית על בוריה.
□ אנגלית טכנית.
□ שעות גמישות.
קורות חיים ונסיון לת.ד. 14014 ת"א 61140

למפעל למוצרי פלסטיקה בענף הבניה
דרוש/ה
מנהל/ת מכירות
לאזור המרכז והדרום
נסיון מוכח בתחום המכירות
מגורים באזור גוש-דן
יחסי אנוש מעולים
רקע בחשבונאות ועבודה מול מחשב - יתרון
נא לפנות בכתב יד ובצרוף קורות חיים
לת.ד. 66 קרית אתא עבור משרה 95/1

לרשת למכירת כלי בית ומוצרי חשמל בא.ת. חולון
דרושים/ות
מוכרנים/ות
לאולם התצוגה לעבודה במשמרות
מקדמי/ות מכירות
המכירה למפעלים ולחברות
מנהל/ת חשבונות
סוג 3, הנהח"ש, נסיון בחברה מסחרית (מלאי, ספקים) אפשרות ל-3/4 משרה
מחסנאי/ת
נסיון במחסן ממוחשב
טל. 03-6957227

למפעל מודרני ומתפתח בברקן
דרושים/דרושות
מנהל/ת מחסן
נסיון מוכח בניהול מחסן ממוחשב
עובדי/ות מחסן
עם רישיון למלגזה
פועלי/ות ייצור
לפנות טלפונית 03-9364575

אביב
אנשי CLIPPER
אנשי ORACLE
אנשי POWER BUILDER
המודעה מיועדת לגברים ונשים כאחד!!
רצוי ידיעת אנגלית.
נסיון וקורות חיים לפקס' 09-987242 או לאביב הרב ניסים 15ב' רעננה 43228

למעון חינוכי - טיפולי - "נוה צאלים"
רמות השבים
דרושים/ות:
⁎מזכירה חינוכית (ידע במחשבים)
⁎מנחה לאנגלית
⁎מנחה בחומר וצבע
⁎מנחה בספריה
⁎מטפל/ת - מחנך/ת
קורות חיים בכתב לת.ד. 3464
רמות השבים

דרושים/ות
מטפלות/ים
לעבודה במחלקות סיעודיות ובבתי-הקשישים בבית-אבות אפעל.
לפנות: עמותת - "לב זהב"
03-5351073 ,5344359

למכון יעוץ ומחקר בתחום הפרסום והשיווק דרושים:
אנשים בעלי מעגל חברתי רחב
יכולת ארגון קבוצות אנשים מבני כל המינים והגילאים.
אם זה את/ה התקשרו אלינו
03-6046552-3 אדוה/ענת

לחברה מסחרית בתל-אביב
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
העונה לכישורים הבאים:
א. נסיון של 3 שנים לפחות
ב. שליטה מלאה בתוכנת חשבשבת
ג. שליטה מלאה בתוכנת שכר ומשכורת

חברת מסודרת חינוך מתנ"ס נוה-ישראל הרצליה
למתנ"ס נוה-ישראל
דרוש/ה
רכזת גיל רך גילאי 0-6
כישורים. בוגרת מדעי ההתנהגות, יכולת ארגונית מוכחת, יחסי אנוש מעולים, ראש גדול. כולל עבודה בשעות אחה"צ והערב
נא לשלוח קורות-חיים למתנ"ס נוה-ישראל
ת"ד/בקס 09-576029, טל': 09-506200

לחברה העוסקת בפיתוח, הדרכה וייעוץ במערכות חינוכיות
דרושים/ות
יועץ/ת ארגוני
להשתלבות בצוות ייעוץ.
מנחים/מנחות
לתוכניות לימודים
בתחומי חברה ותקשורת.
העבודה בבתי-ספר בשעות הבוקר והצהריים.
איש/ת שיווק והסברה
קורות חיים עם פירוט ידע, ניסיון מקצועי והמלצות, יש להפנות לת.ד. 53236 ת"א.
סודיות מובטחת, רק פניות מתאימות ייענו.

דרושים/ות
מטפלות/ים
לעבודה בבית - אבות ברעננה ובהוד-השרון
לליווי וחברה
לפנות: עמותת "לב-זהב" 03-6992036,6995531

מקדמת מכירות
בעלת אוריינטציה שיווקית,
יכולת התקשרות עם לקוחות קיימים בכל הדרגים, דינמיות, מוטיבציה גבוהה, יוזמתית, ויכולת לניידות
ושעות עבודה בלתי שגרתיות.
מועמדות מתאימות בלבד לאחר שירות צבאי בעלות רשיון נהיגה ועדיפות לבעלות השכלה אקדמאית.
יכתבו בכתב יד קצר וקורות ל:
ת.ד. 13175, ת"א
עבור: מקדמת מכירות.
או בפקס: 03-5617788

לחברת יבוא ושיווק למוצרים טכניים לתעשייה ולבית
דרושים/ות:
אנשי/ות מכירות
עם רקע בשיווק
קורות חיים לת.ד. 23130 תל-אביב 61231

לחברה בתל אביב
דרוש/ה
טכנאי/ת PC
■ ידע טוב בתוכנה - הכרחי.
■ הכרה טובה של תוכנות מיקרוסופט.
■ יחסי אנוש מצויינים.
נא לפנות בכתב ולכלול קורות חיים וממליצים
ת.ד. 878, כפר-סבא 44108. (עבור טכנאי/ת)

לחברה ארצית מתפתחת דרושים/ות
מחסנאי (מפ"ט) למכירות בדלפק
כישורים:
* רקע טכני בחשמל/מכניקה
* נסיון מוכח במחסנים
* מגורים באזור המרכז
* תנאים טובים למתאימים
נא לשלוח נסיון קורות חיים בכתב יד לת.ד. 53112 ת"א -סודיות מובטחת-

---

איש מכירות
בעל רכב, רקע בחשמל,
ת.ד. 7261 כפר יונה 40300
או לטל': 09-687535

מחפשים אותך
מהנדסים/הנדסאים
לייעוץ ושיווק
מקדמי/ות מכירה
לעבודת שטח מגוונת
חברה ארצית-ציבורית
03-5590354

לס.א.נ.ט בע"מ
דרוש/ה
מבקר/ת איכות אלקטרוניקה
נסיון בבקרת איכות מעגלים מורכבים כולל SMD
03-9222042 ליונתן

דרוש/ה
מעצב/ת
לעבודה בעיצוב מוצר ומכירה בחנות
צפון ת"א
03-5461001

מובל בניה ושיפוצים
מודיעה על פתיחת
מחלקת אלומיניום כללית לבניין
דרושים:
עובדים מיומנים לענף האלומיניום
09-984119
050-260639

אם את אמא בנשמה...
אם מתאים לך לעבוד עם אימהות ותינוקות
אם את נחמדה, נמרצת ובעלת תקשורת בין אישית טובה
אם את עד גיל 35 ויודעת למכור וגם להקשיב
אם מתאים לך לעבוד בשעות גמישות
אנו מזמינים אותך להצטרף למשפחת שילב
תנאי להכשרה מקצועית, השתלמויות באמנות המכירה ואפשרויות קידום.
■ מתאים גם לסטודנטיות.
בואי לעלות שלב עם שילב
שילב קניון איילון (יעקב) 03-5780430

לתלרוף פרסום חוצות דרוש/ה
נציג/ת מכירות איזורי
לפרוייקט שיווקי בתחום פרסום חוצות באזורים:
● אזור השרון ● גבעתיים, קרית אונו. ●
● ראשון לציון, נס ציונה, רחובות. ● בני ברק ופ"ת.
תכונות נדרשות:
יכולת מכירה אישית, מיומנות והרצאה,
הופעה נאה. בעל/ת רכב. נסיון במכירות שטח - יתרון
תנאים טובים למתאימים. נא לפנות בכתב יד לת.ד. 33800 תל-אביב, 61330 או בפקס 03-5755613 לאריאלה
תלרוף MAXI MEDIA

נופש משולם חובק עולם
קלאב הוטל
לעבוד בכיף ולהרוויח הרבה?
כן אפילו כמשרה נוספת
בעבודה מעניינת
ומלאת אתגרים,
אנו מעוניינים בך השאפתן/ית
מעונין/ת לשמוע?
לקביעת ראיון נא להתקשר:
איזור חיפה: 04-675146 איזור חדרה: 06-344860
איזור טבריה: 06-725703 (הילה) איזור עפולה: 06-420610

לעיתון הארץ
דרוש/ה בת"א
מחלק/ת עיתונים
לשעות הבוקר המוקדמות
בעל/ת רכב/קטנוע
שעות העבודה: 03:30-06:00.
שכר הולם
נא להתקשר
לטלפון 03-5121380 - משה כהן

פרומרקט
שירותי שיווק מתקדם בע"מ
צומחת ומחפשת
(01) מנהל/ת מבצעי דיילות
קצין/ה משוחרר/ת בעל/ת נסיון בניהול מערכי כ"א משוכללים ומיפעל. נכונות לעבודה ניהולית מאומצת.
(02) רכז/ת כ"א
קצין/ת כ"א משוחרר/ת לניהול מדור בחטיבת רשתות השיווק. יכולת אירגונית גבוהה.
(03) דיילים/ות
לשעות אחה"צ, לכל רחבי הארץ
(04) מנהל הפצה
מ"פ צעיר נמרץ לניהול התפעול של חטיבת הדואר הפירסומי.
(05) מנהל/ת מכירות אירועים והפקות
בעל/ת נסיון רב בתחום האירועים השיווקיים, קשרים עם לקוחות, יכולת תכנון ומכירה מוכחת.
(06) מזכירת קבלה
טיפול במרכזיה, שליחים, קבלת קהל.
קורות חיים נא לשלוח בציון המשרה לת.ד. 28443 ת"א בפקס 03-6393150

חברת תקשורת מתקדמת
טלפנים/ות למוקד
* יכולת הקלדה על מחשב- חובה
* עבודה במשמרות, 24 שעות ביממה
* מתאים גם לסטודנטים/ות ולמשוחררי/ות צבא
לקביעת ראיון 03-5771818

קופת חולים לאומית
למכוני הפיזיותרפיה
ברמת אביב ג' ובבת-ים
דרושים/ות
פיזיותרפיסטים/יות
* למכון ברמת אביב ג' עם נסיון בטיפול בילדים
לפנות למרסל טל' 03-6969042
* למכון בבת-ים לטלפן: 03-595577

מחפשת הכנסה נוספת?
הצטרפי אלינו לחברה בתחום האופנה
במידה והנך בעלת נסיון קודם במכירות,
יכולת ארגון, יוזמה ואחריות
התקשרי לטלפון:
03-317610, 050-299093 - מאשה

למרכז יום לנכים בקרית אונו
דרושה
אחות
לריכוז הטפול הרפואי
ליומיים בשבוע בבוקר
03-5351344

לישוב צופים במערב השומרון
דרוש/ה
מזכיר/ת ישוב
לפנות בכתב
לועד מקומי צופים ת.ד. 630

למכון שמיעה ודיבור בחולון
דרושים/ות
קלינאי/ת תקשורת
לטיפול בדיבור ובבדיקות שמיעה
מזכירה
נא לפנות לטלי
03-5037212
בערב 09-493660

לביה"ס הרבב בני - ציון
מורה
ממלא/ת מקום לכתות א' - ו'
טל: 09-984625

לחברה לשיווק ציוד משרדי
איש/ת מכירות
נסיון בענף הכרחי
קורות חיים לת.ד. 63200 ת"א 61430

דרושים/ות
מנהלי מכירות
למודיע בתחום הרפואה האלטרנטיבית.
03-5620036

ל"יתמדה"!!!
כלצרים
מקצועיים ובלתי מקצועיים שיקבלו הכשרה במקום
טבחים
מקצועיים ועובדי נקיון
03-6830337

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

לחברה תעשייתית גדולה במרכז
דרוש/ה

מזכיר/ת מחלקה

ידיעת שפות עברית ואנגלית ברמת שפת אם
וכן שליטה ברמה טובה בצרפתית ו/או ספרדית
★ יכולת לבצע עבודה באופן עצמאי
★ נסיון בעבודה משרדית מגוונת ★ הדפסה
על מעבד תמלילים - עדיפות ל QTEXT
★ נכונות לעבודה מאומצת בשעות חריגות.

★ מועמדים מתאימים יפנו בכתב בצירוף
קורות-חיים אל ת.ד. 4407, תל-אביב 61043
★ ויציינו ע"ג המעטפה את שם המישרה.

בעיתון
צומת השרון
התפנתה משרת
יועץ/ת פרסום

* נסיון לא הכרחי, אך רצון חובה
* רכב חובה
* העבודה באזור השרון
* מעל גיל 25

למתאימים יוצע תנאים טובים ...
לפרטים נא לפנות ...

חבר כח אדם

סטודנט/ית
למספר ימים בתחילת כל חודש.
ידע בקיוסקסט. שעות גמישות.

בלתי מקצועי/ת
12 שנות לימוד + בגרות,
למפעל היי-טק.
משרה מלאה. תנאים טובים.

הנדסאי/ת אלקטרוניקה
מיידי, למשרה קבועה.
אפשר ללא ניסיון.

לעבודה בבית
כתבנ/ית מעולה.
וורד או דגש.

מגדל העיר, בן יהודה 34 י-ם
טל' 02-234265

אלעד מערכות
לרגל הרחבת פעילותנו
דרושים/ות:

★ תוכניתני/ות / מנתחי/ות מערכות MAGIC (משרה 2020)
★ מנתחי/ות מערכת - UNIX, MF (משרה 2002)
★ תוכניתני/ות ORACLE (משרה 1970)
★ איש תמיכה ל- NOVELL (משרה 1750)

נא לפנות: בירושלים לענת
בטל. 02-250812 פקס. 02-250814
בתל אביב לפזית שרית
בטל. 03-6916113 פקס. 03-6916114

קופת חולים לאומית
למרפאה בפיסגת-זאב
דרושה
אח/ות מוסמך/ת
לטלפן למלכה 02-254173/4

דנאל
בע"מ
כח אדם וסיעוד

למחלקה הטכנית דרושים/ות:
חשמלאי/ת מוסמך/ת
נסיון 3 שנים בתעשיה. משרה קבועה.
מחסנאי/ת להקלדת חומר במחשב במחסן.
למחלקה המשרדית דרושים/ות:
מנהל חשבונות סוג 3/מדופלם
נסיון בתעשיה, ידע בהכנת מאזנים,
חומר לרו"ח ופעילות בנקאית בינלאומית
פקיד/ת שרות
נסיון בעבודה עם קהל ומחשב.
רח' בלפור 3 חיפה טל. 04-626267
צלצל דנאל זה עובד

דנאל
בע"מ
כח אדם וסיעוד

דרושים/ות:
אחים/יות מוסמכים/ות
לעבודה קבועה/זמנית. משרה מלאה/חלקית.
העבודה בקבוצים, עם אפשרות מגורים
לפנות לטל / מרגלית 06-421319
צלצל דנאל זה עובד

לחברת הי-טק בצמיחה
דרושה/ה

איש/ת מכירות למחשבים ולציוד בקרה ותקשורת.

לתפקיד מעניין המשלב שיווק מחשבים
וציוד בתחום הבקרה והתקשורת,
עבודה עם חברות גדולות ואוריינטציה טכנית.
★ נסיון קודם בתפקיד דומה.
★ ידע טכני ברמה גבוהה.
למתאימים/ה - אפשרויות קידום בחברה
נא לפנות לעודד טל' 03-6470408
או לת.ד. 13044 ת"א 61130

אלקטרה
מוצרי צריכה

דרוש/ה
איש / אשת רכש

★ הנדסאי/ת תעשיה וניהול/מכונות ★ רקע
טכני בתחום המתכת, חשמל, קירור ★ נסיון
של 3 שנים בעיתוד וניהול מלאי (MRP)
★ נסיון בניהול מו"מ עם ספקים ★ כושר
ארגוני מעולה ★ נכונות לעבודה מאומצת.
מועמדים מתאימים יפנו בצירוף קורות-חיים אל
אלקטרה מוצרי צריכה, אגף כ"א ומינהל, ת.ד. 4455,
אזור התעשיה החדש ראשל"צ 75143, או לפקס
03-9622502.
העולם מתמזג עם אלקטרה

למפעל תפירה באזור התעשיה ארז
(אזור אשקלון)
דרוש/ה

מנהל/ת יצור
✓ בעל/ת נסיון ובעל/ת יכולת ארגון והפעול אנשים
✓ רצוי עם ידע בבקרת איכות
לפנות בכתב יד
לת.ד. 3211 פ"ת 49130

למוסד להשכלה על-תיכונית
דרוש/ה

מזכירה פדגוגית

דרישות:
■ גיל 28-35 ■ ניסיון של חמש שנים
לפחות בעבודת מזכירות עצמאית ■ כושר
ארגוני ■ יחסי אנוש מעולים ■ ידע
בהפעלת מחשב ■ השכלה על-תיכונית.
נא לפנות בצירוף קורות-חיים מפורטים
והמלצות לת.ד. 22213 מיקוד 67132

בנק ישראל
למחלקת המיכון בבנק ישראל
בירושלים
דרושים/ות

תוכניתנים/ות

1. מנתחי מערכות/מתכנתים אקדמאיים
עם נסיון מוכח ב- NATURAL, ADABAS
ו/או SAS בסביבת מחשב I.B.M.
או 2. תוכניתני מערכת UNIX
או 3. בוגרי מדעי המחשב - מצטיינים
לעבודה בתכנות.
העסקה תהיה על-פי חוזה מיוחד

המעוניינים/ות יפנו בצירוף קורות חיים בכתב
אל היחידה לניהול כוח אדם בבנק ישראל
בירושלים, קרית בן-גוריון, ת.ד. 780,
מיקוד 91007, עד ליום 16.12.94

לחברת שווק ותיקה
בראשון לציון
דרושים/ות

2 אנשי/ות מכירות למפעלים

✓ לאזור המרכז, הדרום.
✓ רציניים/ות נמרצים/ות.
✓ לאחר שרות צבאי.
✓ חוש טכני ✓ עד גיל 35
✓ רשיון נהיגה מעל שנתיים.
✓ נכונות לעבודה קבועה, מעניינת ומגוונת.

פקיד/ת מכירות משרד
✓ מפולפל/ת ואחראי/ת.
לקביעת ראיון לפנות לטל' 03-9619739

דנאל
בע"מ
כח אדם וסיעוד

למחלקה הסיעוד דרושים/ות:
מטפלים/ות
לטיפול:
★ לבתי אבות - עבודה במשמרות
★ בקשישים/ות בבתיהם
★ טיפול ל-24 שעות
אזורי מגורים: חיפה, קריות, עכו.
טלפון 04-679944
צלצל דנאל זה עובד

רוברט הלף
ROBERT HALF
דרושים/ות
אנשי/נשות מחשבים בסביבת:
C, C++, Magic, Unix, Windows, נובל
טל': 02-259595/6

דרושים/ות
טכנאים/ות למחשבים
בת"א, חיפה ובאר שבע

דרישות התפקיד:
■ ידע בתחום מערכות PC/PS וציוד הקפי,
נסיון - יתרון.
■ ידע ברשתות תקשורת והאינטגרציה של
מחשבים אישיים ברשתות
■ ידע ב-DOS, WINDOWS
■ ידע באנגלית

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ליבם
כח אדם לת.ד. 33666 תל אביב 61536
תוך ציון [...]

יבם IBM

צ.ג.מ.
בניין והשקעות בע"מ

דרושים/ות לעבודה באיזור תל אביב

מהנדס/ת בנין
עם נסיון של 2-3 שנות ביצוע

מנהל/ת חשבונות
למשרה מלאה
סוג ג' עם נסיון של 5 שנים לפחות

פקיד/ה כללי/ת
יועדף/תועדף מועמד/ת בעל/ת ידע
בעבודה על מחשב

מנופאי

מנהלי עבודות גמר

לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית
03-5444403

---

digital

דרוש/ה לעבודה אצל לקוח דיגיטל בירושלים

מנהל/ת צוות תמיכה טכנית ב PC's מרושתים באתר גדול מרובה משתמשים

דרישות התפקיד:
● נסיון ניהולי מוכח ● ידע טכני מעמיק בתחום
ה-PC's (חומרה, רשתות ומוצרי Microsoft
כגון: Word, Excel, CCmail, Windows)
● יחסי אנוש טובים ● מודעות שירות ללקוח
● בעל/ת יוזמה

אם את/ה עונה על הכישורים הנדרשים,
שלח/י קורות חיים
לדיגיטל ת.ד. 5629, מיקוד 46120 הרצליה.
פניות מתאימות בלבד תיענה

המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין
בית הכרם ירושלים

דרושים/ות

איש/אשת מחשבים
□ אחזקה שוטפת של חומרה בסביבת
מחשבים אישיים: תואמי IBM מקינטוש ואמיגה.
□ ידע בקונפיגורציה של מחשבים אישיים.
□ הבנה ברשתות.
עם פריט נסיון קודם והמלצות נא לפנות לגב' ניצה ולדמן.

מנהל/ת חשבונות
□ סוג 3
□ הנהלת חשבונות ממוחשבת
□ תוכנת חשבשבת
□ נסיון למעלה מ-5 שנים

נא לשלוח קורות חיים לשתי המשרות לכתובת:
המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין,
ת"ד 3578 ירושלים, מיקוד 91035.

KFC
לסניפנו בקניון הזהב ראשל"צ
דרושים/ות

מנהלי/ות משמרת

רצוי נסיון בתחום
המסעדנות או המלונאות
לקביעת ראיון נא להתקשר לטל. 09-509952
יש להביא לראיון קורות חיים
רשת המסעדות הגדולה בעולם!

למשרד פרסום דרוש/ה

אלופ/ה
ב-FreeHand ו-PhotoShop

◄ הכרת הסיסטם - יתרון ◄ נסיון במשרד פרסום
טל. 03-5602174, איל

לסניף שח"ל
בנס-ציונה
המרחיב את פעילותו
דרושים אנשים איכותיים

נציג/ות מכירות
■ מגורים באזורי ראשל"צ, נס-ציונה, רחובות והדרום.
■ גיל 27 ומעלה ■ בעל/ת רכב
■ נסיון בהוראה, במכירות או בהדרכה-יתרון
■ שאיפה לקריירה בשיווק ובמכירות

מנהלי/ות צוותי מכירות
מועמדים המתאימים להתקדם לתפקיד ניהולי
בחברה יתקבלו למסלול הכשרה מיוחד.

המועמדים אשר יעברו את תהליכי המיון, יוזמנו
להשתתף בקורס המיוחד של שח"ל שייפתח
בחודש הקרוב.

לפרטים והרשמה טלפון: 08-300404
* המודעה מיועדת לנשים וגברים כאחד.

שח"ל
שח"ל. כי כל דקה קובעת.

עבור לקוחותינו בגוש דן
דרושים

★ **מסגר / רתך**
עם ידע במכונאות
★ **נהג משא כבד**
בעל נסיון להפעלת מנוף
★ **מכונאי**
למוסך סיטרואן
★ **עובדים כלליים**
לעבודות פיזיות

תנאי שכר הולמים למתאימים
א.ה.ל. גבישי כח אדם (1994) בע"מ
☎ 03-5011085

כנות ... ישורון
לבי"ס כנות ליד צומת אשדוד
דרושים/ות

מורה מנוסה לאולפן
(משרה)
מורה לפקידות ומינהל
(חצי משרה)
מורה ללשון הכנה לבגרות
(חצי משרה)
למשרות הנ"ל לפנות בטל 08-574294

לפנימיה
אם בית
מדריך/ה חברתי
מגורים במקום
למשרה הנ"ל לפנות בטלפון 08-574520

לחברה בתחום המבנים והתקשורת
דרושים

אנשי מכירות רציניים

למכירת מדיה ופרויקטים מיוחדים

נסיון במכירות הכרחי
יתרון לבעלי רכב
דרושים לנו גם בעלי השכלה אקדמאית
השכר על בסיס כסוי הוצאות+עמלות
נא לשלוח קורות חיים בפקס 08-401312

לחברה מסחרית בת"א
דרוש/ה
גזבר

דרישות התפקיד:
✓ נסיון בגביה
✓ הנהלת חשבונות סוג 2
✓ ידע בהפעלת מחשב
✓ נכונות לעבודה מאומצת

לפנות לירדנה מיום א' טל. 03-6382061
או קורות חיים לפקס 03-384291

לחברת מזון
המובילה בתחומה
לסניפה בראשון לציון
דרושים/ות

מקדמי/ות מכירות
עם נסיון - רצוי בענף המזון

● השכלה תיכונית ולאחר שרות צבאי
● כושר שכנוע ויכולת ניהול מו"מ מקצועי עם לקוחות
● גיל 23-35 עם נכונות לעבודה מאומצת
● רשיון נהיגה ומגורים בראשון לציון והסביבה - חובה
מתאימים/ות יפנו בכתב לת.ד. 4693 ראשל"צ
ויציינו עבור "מקדם/ת מכירות"

לסטודיו במשרד פרסום
ביצועיסט/ית
בשלימה מלאה
בפריהנד ופוטושופ
ניסיון ומוטיבציה
נא להתקשר טל. 03-5604007

לחברת תכשיטים בינלאומית דרושים/ות

אנשי/נשות מכירה

לסניפי החברה:
קריות, חיפה ותל אביב
● יחסי אנוש מעולים.
● הצטיינות ונכונות לעבודה מאומצת.
● מסלול הכשרה המאפשר קידום.
נא לפנות לשרית / אלי, בטל: 03-5755725

לחברת AMC אינטרנשיונל
דרושים
יועצים
בנושא בריאות דרך תזונה נכונה
■ בעלי השכלה על תיכונית
■ גיל 35+, רכב אישי, התמדה יוזמה.
■ כושר ניהול ועבודה בצוות, שאפתנות.
מוקדי טלפוני: לחיים בין השעות: 12:00-9:00
טל. 03-5611588, 03-5612074

למפעל דסקו בשדרות
דרוש/ה
מנהל/ת עבודה

דרישות התפקיד:
- הנדסאי/טכנאי תעשיה וניהול-יתרון
- ניסיון בעבודה מול מחשב
- ניסיון בהפעלת צוותי עבודה ויחסי אנוש מעולים
- ניסיון בארגון אספקה ומשלוחים
- ידע וניסיון בענף העץ-יתרון

תנאים טובים למתאימים
לפרטים נא לפנות לריקי 07-898111

דרושים/ות

נציג/ת מכירות
לטיפול במוסדות ואירגונים
הכרוך ידע בתחום המחשבים, תקשורת וציוד היקפי

מזכירת שרות
לטיפול בלקוחות החברה. העבודה במשרה מלאה

מקום העבודה ברמת השרון
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות
לענת טל. 03-5402386, החל מיום א'
או בכתב יד לת.ד. 1164 רמת השרון 47100

זודיאק טכנולוגיות בע"מ
ZODIAC

מודעה אפקטיבית

חטיבת הכימיה
למפעלנו בנתניה
דרוש/ה

מכשירן/ית

הכישורים הנדרשים:
● הנדסאי/ת / טכנאי/ת מכשור ובקרה
● 3 שנות נסיון לפחות בתעשיה הכימית
או תעשיה דומה
● נכונות לעבוד שעות נוספות

קורות חיים יש לשלוח
למח' משאבי אנוש,
ת.ד. 160, אזור התעשיה
הישן, נתניה 42101
פקס. 09-604391

סודיות מובטחת

טבע
תעשיות פרמצבטיות בע"מ

המשרה מיועדת לגברים ולנשים כאחד

לחברה תעשייתית גדולה בענף המזון
דרושים/ות באשקלון

1. מכונאי/ת-טכנאי/ת מכונות
2. הנדסאי/ת כימיה

להפעלת קווי ייצור
* נסיון בתעשיה- רצוי
* נכונות לעבודה במשמרות
* ידיעת השפה האנגלית

טכנולוג/ית מזון
לעבודת מעבדה
* נסיון קודם לא הכרחי
* ידיעת השפה האנגלית
* נכונות לעבודה במשמרות

מיקרוביולוג/ית
לעבודת מעבדה
* נסיון קודם הכרחי
* ידיעת השפה האנגלית
* נכונות לעבודה במשמרות

מועמדים המתגוררים באזור הדרום
יפנו / תפנינה בכתב בצרוף קורות חיים
לת.ד. 9186 אשקלון 78171
רק מתאימים/ות יענו/תענינה

לחברה גדולה
לעבודות אינסטלציה
דרושים/ות
קבלני משנה
לעבודות אינסטלציה,
ביוב, תעשיה, מיזוג
★ ברמה של אתרים גדולים
לפנות לת.ד. 2058 נוה מונסון

Pizza Hut
לסניפנו ברמת אביב ג' דרושים/ות

• שליחים/ות
• עובדים/ות פנים

עבודה במשמרות מתאימה לסטודנטים/יות
ראיונות יתקיימו בימי א' ו-ה' בין השעות 17:00-20:00
בסניפנו בקניון איילון רמת-גן
לפרטים נוספים טל: 03-6428666 או 09-547140 לאורי
הפיצה האהובה בעולם.

לחב' בניה בת"א
דרוש
הנדסאי בנין
בעל ידע במחשבים
נסיון מוכח 3 שנים
למתאימים תנאים הולמים
☎ 03-6811335

דרוש שאדם
ללא פערי תיווך
לא דרך חברת כח אדם
אך יכול למצוא לו עבודה
מתאימה באת
שלח אלי פרטים
אישיים + נסיון
צרף 30 ש"ח
בלבד דמי טיפול
לת.ד. 60423 תל-אביב
61003

---

indigo

אינדיגו חברה עתירת ידע בקרית ויצמן,
פיתחה טכנולוגיה חדישה המהווה
פריצת דרך בתחום הדפוס האלקטרוני.
מכונת הדפוס E-PRINT-1000 של אינדיגו
זכה להכרה כלל עולמית כמהפכה הגדולה
ביותר מאז המצאת הדפוס.

חשמלאי/ת ELC

רשיון חשמלאי מוסמך
ידע בפיקוד ובקרה
נסיון של 5 שנים לפחות באחזקת
מערכות חשמל, מיזוג ו/או תקשורת טלפונים
נכונות לעבודה מאומצת ושעות עבודה גמישות.
מגורים באזור רחובות והסביבה הקרובה.

פנה/י בכתב בציון קוד המשרה המבוקשת
אל: אינדיגו בע"מ ת.ד. 150 קרית ויצמן,
רחובות 76101. פניות טלפוניות לא תענינה.
מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד.
- סודיות מוחלטת מובטחת -

בוא להכניס צבע לחייך אינדיגו.

לחברה בתחום התקשורת והעיתונות
דרושים/ות
2 אנשי/נשות מכירה
מוכשרים בלבד

דרישות:
* השכלה תיכונית - חובה
* מוטיבציה גבוהה
* גיל 24 ומעלה
* נסיון קודם בתחום-יתרון

העבודה מוצעת במשרה מלאה
וכוללת עבודת שטח
לפרטים נוספים לפנות
החל מיום א'
לאיציק 03-6382030

לביה"ס למשפטים של המסלול האקדמי
של המכללה למינהל
דרוש/ה מזכירה

בעל/ת הנתונים הבאים:
■ ידיעת השפה האנגלית ברמת שפת-אם,
כולל הדפסה בעיבוד תמלילים.
■ ידיעה סובה בעברית-כולל הדפסה
במעבד תמלילים.
תינתן עדיפות לבעלי/ות השכלה אקדמאית.
סודיות מובטחת
נא לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 36685 ת"א
61388 למנהל משאבי אנוש משרה מס' 11

גרפיקאי/ת
ביצועיסט/ית
עם ניסיון בפריהנד ובפוטושופ
טל' 03-294549
סמוך לאייזיק בת"א

לחברת יבוא ארצית
דרוש/ה

מנהל/ת משרד

* כפיפות ישירה למנכ"ל
* אנגלית ברמת שפת אם
* נסיון במעבד תמלילים
* נסיון בניהול משרד והפעלת עובדים
תנאים טובים למתאימים
קורות חיים בכתב יד ת.ד. 53112 ת"א
- סודיות מובטחת -

דרושים 10
באנכירות
להחדרת מוצר פרסומי חדשני
בכל הארץ

דרישות:
* נסיון במכירות
עדיפות לבעלי קשרים רכב, תיירות, מסחר.
* יחסי אנוש מעולים
* מוטיבציה להצליח
* רכב חובה
* הופעה נאה
* תנאים מעולים למתאימים
לתיאום ראיון - 02-789837 (ירום)
קבוצת העיר

להוצאה לאור
סוכן/ת
לאזור הצפון + רכב
למשרה מלאה
לפנות לרוני 04-9886611

מדור בכירים. לוח העיר

3Com

3 COM ISRAEL IS A HIGH-SPEED NETWORKING COMPANY, DEVELOPING AND MANUFACTURING STATE OF THE ART ATM PRODUCTS.
THE COMPANY IS A DIVISION OF 3 COM CORP. BASED IN SANTA CLARA, CALIFORNIA.

WE ARE LOOKING TO RECRUIT EXCEPTIONALLY TALENTED, HIGHLY MOTIVATED AND HARD WORKING INDIVIDUALS FOR THE FOLLOWING POSITIONS:

→ [redacted]
PROVIDING FINANCIAL LEADERSHIP TO A BUSINESS UNIT CONSISTING OF DEVELOPMENT, MARKETING AND MANUFACTURING
REQUIREMENTS: 5- 10 YEARS EXPERIENCE AS CONTROLLER OR FINANCE MANAGER IN US OWNED INTERNATIONAL HIGH TECH COMPANY. FLUENT HEBREW AND ENGLISH. MBA. AND / OR CPA.

→ [redacted]
MANAGING ALL ASPECTS OF MANUFACTURING INCLUDING PLANNING, SCHEDULING, PURCHASING, TEST ENGINEERING, AND MATERIALS ENGINEERING
REQUIREMENTS: BSC. ENGINEERING, MSC. MBA. PREFERRED, 10 YEARS EXPERIENCE IN ELECTRONICS INDUSTRY. 5 YEARS EXPERIENCE IN MANUFACTURING. PROVEN TRACK RECORD IN RESULTS, LEADERSHIP, JUDGEMENT AND MANAGEMENT BASICS. FLUENT ENGLISH.

→ [redacted]
MANAGING MASTER SCHEDULING, PRODUCT PLANNING OF NEWLY DESIGNED PRODUCTS IN A START-UP ENVIRONMENT
REQUIREMENTS: EXPERTISE WITH FULLY INTEGRATED PLANNING AND APPLICATION SOFTWARE TO RUN A HIGH TECH PRODUCTION FACILITY. EXPERIENCE IN MANAGING / WORKING WITH OFFSHORE AND TURNKEY MANUFACTURING. FLUENT ENGLISH. BA. / BSC. REQUIRED. MA. DESIRED.

→ [redacted]
ADMINISTRATING THE UNIX SYSTEMS IN THE COMPANY
REQUIREMENTS: RELEVANT EXPERIENCE, PART TIME POSITION AVAILABLE.

→ **PRODUCT MARKETING MANAGER:**
MANAGING 3 COM ISRAEL'S PRODUCT MARKETING ACTIVITIES
REQUIREMENTS: ENGINEERING AND BUSINESS EDUCATION. 5 YEARS TECHNICAL AND MARKETING EXPERIENCE IN DATA COMMUNICATIONS ESPECIALLY IN INTERNETWORKING AND SWITCHING. FLUENT ENGLISH.

MARKETING ENGINEER - EUROPE:
TECHNICAL AND COMMERCIAL SUPPORT OF 3 COM EUROPE'S SALES FORCE
REQUIREMENTS: BA. / BSC. WITH 5 YEARS EXPERIENCE IN THE DATA COMMUNICATIONS INDUSTRY. STRONG NETWORK DESIGN AND ANALYTICAL SKILLS. KNOWLEDGE OF SWITCHING, INTERNETWORKING AND ATM. PROVEN SALES ORIENTED EXPERIENCE IN THE EUROPEAN MARKET. FLUENT ENGLISH. ADDITIONAL EUROPEAN LANGUAGES AN ASSET.

MECHANICAL AND QUALITY CONTROL:
CONTROLLING THE MANUFACTURING PROCESS
REQUIREMENTS: 3-5 YEARS EXPERIENCE IN HIGH TECH QUALITY CONTROL AND INTERNATIONAL QC STANDARDS, EXPERIENCE WORKING WITH SUBCONTRACTORS.

→ **TEST ENGINEER:**
DEFINING AND CODING FUNCTIONAL MANUFACTURING TESTING
REQUIREMENTS: ENGINEER WITH 3-5 YEARS RELEVANT EXPERIENCE. FLUENT ENGLISH.

ENGLISH RESUMES CAN BE FORWARDED TO: HUMAN RESOURCES, 3 COM ISRAEL, P.O.B 24057 TEL AVIV 61240, FAX: 03-494242. AVIVA @ NICECOM. NICE. COM

עיריית תל-אביב-יפו

מכרז פומבי מח'/178/94

מפתח/ת ביזי/ת במינהלת רובע

דרגת המשרה: 37–39 בדירוג המח"ר או בדירוג המהנדסים וטכנאים או 7–9 בדירוג עובדים מינהליים

תיאור התפקיד:
- איתור צרכים ויזום תוכניות בתחום התשתית ואיכות הסביבה.
- איסוף וריכוז נתונים שונים ועיבודם למטרות תיכנון.
- ריכוז פרוייקטים ותאום עם יחידות העירייה בתחום פיתוח תשתית ואיכות הסביבה.
- ליווי והנחיית פעילים, ריכוז וועדות הקשורות בפיתוח הפיזי של הרובע.
- מעקב דיווח ותיאום בין הגופים המוסדיים השונים.

דרישות המשרה:
- השכלה אקדמאית מושלמת בתחום הארגון או בעל/ת השכלה טכנית (רישום בפנקס הטכנאים והנדסאים) או סיום בי"ס תיכון מקצועי.
- נסיון של 3 שנים בריכוז פרויקטים דומים.
- ידע והבנה בקריאת מפות ותוכניות.
- נסיון בהפעלת קבוצות פעילים ומתנדבים.
- כושר הבעה בכתב ובע"פ.
- ידיעת השפה העברית על בוריה. ידיעת שפות נוספות רצויה.

הערות:
מועמד/ת, שיי/תמצא מתאים/ה למלא המשרה המוכרזת, יי/תדרש לעבור מבחן התאמה.
בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת, והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים, למשרדי העירייה במגנון, על גבי "שאלון/בקשה למשרה פנויה", טופס מס' 2024, ולציין על המעטפה את מספר המיכרז.
טפסים להגשת בקשות אפשר לקבל במגנון באגף אישי או על-ידי הדואר. טל: 5218599, 5218118 חדר 740 או 741.
בקשות, שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה חשבון.
תאריך אחרון להגשת הצעות : 15 בדצמבר 1994.

תל אביב. אתגר בלי הפסקה

באר
לחברת פיקוח פרוייקטים בתחום הבניה והתשתית
דרוש/ה
מהנדס/ת אזרחי
02-375811

למשרד פרויקטים תעשיה וניהול בתל-אביב דרושים/ות
מהנדסים/ות תעשיה וניהול
נסיון עד שנתיים בניהול פרויקטים
הנדסאים/ות תעשיה וניהול
נסיון עד שנתיים בחקר עבודה
04-235044/8.70
04-373461 בערב ובשבת

לחברת מזון
דרוש/ה
מנהל/ת מותגים
* הכרחית השכלה בהנדסה/טכנולוגיית מזון
* הכרחי נסיון בחברת מזון
* גיל עד 35
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 661 גבעתיים מיקוד 53406 עבור "מנהל/ת מותגים"

למשרה עורכי הדין המתמחה בתחום האזרחי/מסחרי
דרוש/ה
עו"ד
למשרה מלאה
טל: 02-610151

לא משנה איפה אתה נמצא כרגע...

אם אתה מהנדס תוכנה מעולה, רוצים אותך עכשיו בטלרד!

טלרד מגייסת 80 מהנדסי/ות תוכנה להשתלבות בפרוייקטים חדשניים!

טלרד, החברה הגדולה והמובילה בישראל בתחום הטלקומוניקציה, מפתחת ומשווקת מערכות תקשורת מתקדמות בשילוב עם חברות ענק בחו"ל. לרגל זכייה בשורה של פרויקטים חדשניים ביותר, בארץ ובחו"ל, אנו מחפשים מהנדסי תוכנה לתפקידי פיתוח וניהול של מערכות משובצות מחשב בזמן אמת.

מהנדסי/ות תוכנה בוגרי/ות מדעי המחשב

בעלי/ות יכולת לימוד טובה ומהירה ונכונות להשקעה, לעבודה בסביבה המשלבת:
- ריבוי מעבדים ומשימות.
- תמסורת אלקטרו-אופטית תוך מימוש סטנדרטים בין-לאומיים.
- שימוש בכלי תוכנה וסביבת פיתוח מתקדמת.
- קשר הדוק עם מרכזי מחקר ופיתוח בחברות בין-לאומיות.

חייג/י חינם
177-022-7072

נא לשלוח קורות חיים
בציון מס' המשרה (3557) לטלרד,
מחי גיוס והעסוקה, ת.ד. 50 לוד 71100.
פקס. 08-248874. סודיות מובטחת.
E-MAIL: tsur@sysdep.elex.co.il

טלרד. עולם של תקשורת.

בהרצליה
למשרד עו"ד מבוסס וגדול
דרוש/ה
עו"ד צעיר/ה
לפנות לטלפון: 09-581187

רשות הנמלים והרכבות
הרכבת הישראלית
דרוש/ה
מנהל פרוייקט פיתוח תחנות רכבת

תאור התפקיד: מנהל פרוייקט פיתוח תחנות רכבת
כפיפות: למנכ"ל הרכבת
מקום העבודה: משרדי הנהלת הרכבת בתל-אביב
מקום מגורים: גוש דן והסביבה

דרישות המשרה:
* מהנדס אזרחי או תעשייה וניהול רצוי בעל תואר שני במינהל עסקים.
* נסיון של 15 שנה בניהול פרויקטים כולל תוכניות אב ופרוגרמות.
* הכנה וטיפול בקבלת אישורים סטטוטוריים תאום, תכנון - מתכנון פרוגרמטי, דרך תכנון פונקציונלי ועד לתכנון מפורט, והכנת מסמכי מכרזים.

קבלת והגשת טפסי בקשה (מועמדות) ייעשו באגף כח אדם של רשות הנמלים והרכבות, דרך פתח-תקוה 74, תל-אביב (בית מעיא) קומה 6. על הפונים להצטייד בתעודת זהות, והעתקי תעודות לימודים.
המועד האחרון להצגת מועמדות הינו לא יאוחר 4.12.1994

לאורדן מחשבים
דרוש/ה
מנתח/ת INGRES
מנתח/ת ORACLE
נא לפנות לת.ד. 5677 הרצליה מיקוד 46156

לתבי כ"א ואבטחה מתנבחות
דרוש/ה
מנהל/ת סניף
* יכולת פיקוח וניהול עובדים * יכולת ניהול מו"מ
* נכונות לשעות עבודה מרובות * בעל/ת הופעה ייצוגית
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים: לתחואלי 23/4 כפר-סבא

לפייזקום בע"מ הר חוצבים
דרוש/ה
מתכנת/ת ב-"C" על PC, ובמערכות זמן-אמת משובצות מחשב
2-3 שנות נסיון.
קורות חיים לת.ד. 65017 ירושלים 91450 פקס: 02-322721

מרכז קהילתי פילוף לאון
דרושים/ות

רכז/ת משק ואחזקה

תאור התפקיד:
- אחריות כוללת לאחזקה, נקיון מבנים, חצרות ומתקנים.
- אחזקה שוטפת ומונעת של מערכות בריכת השחיה והמתנ"ס.
- פיקוח ודיווח על ביצוע עבודות אחזקה.
- אחריות למערכות מרכזיות במתנ"ס.
- ריכוז קניות של המתנ"ס וניהול מלאי.

כישורים נדרשים:
- בוגר/ת קורס מפעילי בריכה.
- בעל/ת תעודת חשמלאי מוסמך/ת.
- יכולת ניהול צוות.
- נסיון מוכח בעבודה מקבילה.

לפרטים נוספים: חיים פרג 02-414896

עוזר/ת למנהל המתנ"ס

הגדרת התפקיד:
סיוע למנהל המתנ"ס בנושאי מינהל, כספים וכח אדם.

תאור התפקיד:
- אחריות לנושא המנגנון והמינהל במתנ"ס.
- ארגון ענייני המזכירות, מסמכים בעלי ערך כספי וקופה קטנה.
- אחריות לקשר המתנ"ס עם קבלנים, ספקים בקים וכו'.
- סיוע למנהל המתנ"ס בביצוע העבודה השוטפת.

כישורים נדרשים:
- נסיון של 3 שנים לפחות בעבודת מינהל בכיר.
- כושר הבעה בכתב ובע"פ.
- כושר לניהול מו"מ עם גופים שונים.
- ידע בעבודה על מחשב.
- בוגר/ת קורס מינהל ברמה בכירה, כולל ידע בהנה"ח.

לפרטים נוספים: גילה או מיכאל 02-414896
או לשלוח קורות חיים לרח' ציילי 8, קרית יובל ירושלים 96832
רק מועמדים מתאימים יענו.

מכון הדסה ליעוץ בבחירת מקצוע

עבור אחד מלקוחותינו – מפעל תעשייתי גדול
דרושים/ות

1. מנהל/ת אגף מכירות
- בעל/ת תואר ראשון לפחות בתחום רלבנטי
- נסיון בניהול צוות עובדים
- נסיון בשיווק ומכירות
- נסיון בענף התיירות – יתרון

2. מנהל/ת ייצור
- מהנדס תעשיה וניהול
- נסיון של 5 שנים לפחות בניהול ייצור
- נסיון בניהול צוות עובדים גדול

3. מנהל/ת שיווק בינלאומי
- בעל/ת השכלה אקדמית או קורסים מקבילים בתחום
- בעל/ת נסיון של 5 שנים לפחות בתחום
- ידיעת אנגלית ברמה של שפת-אם
- שפות נוספות – יתרון

4. חשב/ת
- השכלה בראיית חשבון
- נסיון של שנתיים לפחות
- עדיפות לבעל/ת נסיון בתעשיה
- אנגלית ברמה טובה

5. מהנדס/ת תפ"י
- בעל/ת נסיון של 3 שנים לפחות

6. מנהל/ת מחסן ורכש
- נסיון של שנתיים לפחות בניהול מחסן/רכש
- ניהול צוות עובדים

מקום העבודה – ירושלים

נא לפנות בצרוף קורות חיים אל המחלקה להערכת מועמדים במכון הדסה ת.ד. 1406 ירושלים 91013 ולציין המשרה המבוקשת על גבי המעטפה
– סודיות מובטחת –
רק פניות מתאימות תענינה

סיגמה ישראל כימיקלים בע"מ
למפעלנו בירושלים
דרוש/ה
ביולוג/ית
לגידול ואחזקת שורות תאים אנימליים ולפתוח בדיקות פעילות ביוכימית (Bioassay) בתאים בתרבית

כישורים דרושים:
* בעל/ת תואר B.Sc או M.Sc
* נסיון בעבודה במעבדת תרביות רקמה
* נסיון באפיון חלבונים – יתרון

נא לפנות למחלקת כח אדם לפי הכתובת:
סיגמה ישראל כימיקלים בע"מ
ת.ד. 6570 ירושלים 91064

לחברה מובילה בענף דרוש/ה
רו"ח צעיר/ה
לתפקיד עוזר/ת חשב
ידע ונסיון באיחוד מאזנים
נסיון בעבודה בגיליונות אלקטרוניים רצוי לוטוס 123
נסיון בעבודה במערכות ממוחשבות
נכונות לעבודה מאומצת
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 50173 תל-אביב עבור עוזר/ת חשב *** סודיות מובטחת ***

לחברה העוסקת בתחום המלונאות והבניה
דרוש/ה
חשב/ת - סמנכ"ל כספים
רו"ח חשבון או בוגר חשבונאות עם נסיון מוכח
קורות חיים לשלוח לפקס 02-240697
או לת.ד. 7073 י-ם. לציין עבור "חשב"

מחפש עבודה בהיי-טק?

יש לנו מוסף מיוחד בשבילך.

מוסף דרושים מיוחד להצעות עבודה בתחום ההיי-טק, יצורף ביום ו' הבא למקומוני שוקן ולעיתון הארץ. עשרות עמודים(!) של מאות משרות פנויות בתחום ההיי-טק המחכות רק לך. גם אם אתה לא ממש מחפש עבודה עכשיו, מי יודע מה יציעו לך שם...
אז דרוש אותו ממוכר העיתונים שלך.

03-638-20-20

לוח העיר
הלוח של אזור המרכז

לוח העיר

עכזא ين الأصل

هكذا من الأصل

מדור בכירים. לוח העיר

יש לנו הצעה מפתה* לאקדמאים/ות
בוגרי/ות מדעים מדוייקים והנדסה
אשר עברו בהצלחה
קורסי תכנות במסגרת הלימודים

בואו תהיו

כוכבי תקשורת

המועמדים שיקלטו יעברו מסלול הכשרה בתוכנת זמן אמת ויעסקו בפיתוח תוכנה למוצרי תקשורת מתקדמים.
* המודעה מיועדת גם לאנשי/ות תוכנה

המעוניינים ישלחו בהקדם קורות חיים בצרוף גליון ציונים המכיל את ציוני קורסי התכנות, אל תדיראן תקשורת עבור קורס תכנות, מחלקת גיוס עובדים ת.ד. 500 פ"ת 49104, או לפקס 03-9261798, סודיות מובטחת.

תדיראן תקשורת — יותר איכות בתקשורת

סופר תקשורת

למוסד ציבורי גדול
באזור **חולון**
דרושים/ות

עורכי/ות דין נמרצים/ות

לעבודה עם קהל ולהופעות בבתי משפט

יש לשלוח קורות חיים
לת.ד. 16665 תל־אביב
עבור המחלקה המשפטית
או להתקשר לטל':
03-6921610-1
(לפנות לכרמית)

– סודיות מובטחת –

סופר·פארם
קפיצה קטנה לחו"ל
עם פתיחת בית המרקחת ה-40
דרושים/ות

רוקחים/ות שמחים/ות לשרות הקהילה

בואו והצטרפו לאחד מבתי המרקחת באזורים הבאים:
ירושלים, ת"א והמרכז, השפלה והשרון, חיפה והקריות, ב"ש ואילת

ברשת סופר-פארם תגלו את היתרונות הבאים:
* חברה צעירה ודינמית
* קידום מקצועי ואישי
* שעות עבודה נוחות
* **תנאי שכר מעולים**
* באילת ובהרצליה – השתתפות בשכ"ד

נא לפנות לאהובה מיום ב' הקרוב
טלפון: 09-572540

אנשים מוכשרים
אצלנו זה טבע

למפעלנו בירושלים דרושים/ות

למחלקה אנליטית

כימאי

תאור התפקיד:
- עבודה עם מיכשור מתקדם
- עבודה במשמרות ושעות נוספות

כישורים נדרשים:
- תואר שני בכימיה
- נסיון קודם בתעשיה - 3 שנים
- יכולת עבודה בצוות

מיקרוביולוג

תאור התפקיד:
- עבודה במעבדה מיקרוביולוגית
- דרישה לשעות נוספות

כישורים נדרשים:
- תואר שני במיקרוביולוגיה
- נסיון בעבודת מעבדה
- יכולת עבודה בצוות

למחלקת אחזקה

טכנאי ציוד

תאור התפקיד:
- אחזקת מכונות בקו הייצור
- עבודה במשמרות ושעות נוספות

כישורים נדרשים:
- הנדסאי מיכשור ובקרה/ אלקטרוניקה
- יוצא ח"א-יתרון
- נסיון בתעשיה - 3 שנים

טכנאי קרור ומיזוג אויר

תאור התפקיד:
- אחזקה שוטפת של מע' מיזוג האויר, מע' אנרגיה ומים מטופלים למערך הייצור

כישורים נדרשים:
- הנדסאי/טכנאי קרור ומיזוג אויר
- נסיון במע' מרכזיות
- נסיון בחשמל ובמע' מבקרות מחשב
- ידע באנגלית טכנית
- עבודה במשמרות

סודיות מובטחת

נא לשלוח קורות חיים בצרוף שם המשרה למח' משאבי אנוש, ת.ד. 1142, י-ם 91010.

מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

להתאגדות הישראלית לבריג'
דרוש/ה

מנכ"ל

דרישות תפקיד:
- ◆ נסיון מוכח בניהול פעילות הדורשת כושר ארגוני.
- ◆ הופעה יצוגית.
- ◆ נכונות להשקעה מרובה.

משרדי ההתאגדות כיום בחיפה, תבחן אפשרות להעברת המשרדים לאזור המרכז.

קורות חיים בכתב יד להפנות לת.ד 467 רמה"ש 47103
המודעה מיועדת לגברים ונשים כאחד.

למוסד בנקאי בראשל"צ והסביבה
דרוש/ה

[illegible]

הכישורים הדרושים:
- הכושר הבעה בכתב ובע"פ בעברית.
- השכלה אקדמאית - כלכלה/מינהל עסקים
- נסיון בשיווק וקידום מכירות.
- ניהול מו"מ.
- ניהול צוות עובדים.
- נסיון מינהלי.

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 31497 ירושלים.
רק מועמדים/ות מתאימים/ות ייענו.
- סודיות מובטחת -

לחברת אחזקות (חברת בת של חברה ציבורית)
דרוש/ה

חשב

רו"ח צעיר, נמרץ, ידע ברוחו"ת כספים ומיסוי.
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 2149 הרצליה
-סודיות מבטחת-

לבנק ישראל

למחלקת הפיקוח על הבנקים בתל-אביב

דרוש/ה

מבקר/ת

- רואה חשבון או מתמחה בראיית חשבון בעל/ת השגים גבוהים בלמודים.
- שליטה מלאה בעברית בכתב ובע"פ ושליטה טובה בשפה האנגלית.
- יובא בחשבון גם מועמד/ת בעל/ת תואר שני בכלכלה ו/או במינהל עסקים בעל/ת הישגים גבוהים בלימודים (לרבות מועמד/ת בשלבי סיום לימודים).

העסקה תהיה על פי חוזה מיוחד.

המעוניינים/ות יפנו בצרוף קורות חיים בכתב אל היחידה לניהול כוח אדם בבנק ישראל בירושלים, קרית בן-גוריון, ת.ד. 780, מיקוד: 91007, עד ליום 9.12.94.

אשילוב
חברה להשמת כח אדם

עבור לקוחותינו דרושים/ות

מהנדס אלקטרוניקה — VLSI, מקרופרוססורים DSP ורכיבים הקפיים. תכנון אנלוגי ודיגיטלי ב-CMOS.

SYSTEM ADM. — הכרה מושלמת ב-UNIX, ידע ברשתות תקשורת TCP/IP, הכרת PC ו-C יתרון. רצוי בוגר ממר"ם

RDB/VAX-DBA ל

מנהל פרוייקטים-VAX/VMS — OBJECT ORIENTED ידע בשפות ADA ו/או C++

מנתח מערכות — למערכות CLIENT SERVER

תכנות MAGIC — לאזור המרכז ולירושלים

תכנתי COBOL — נסיון במחשבי DATA GENERAL, DATA POINT ו/או ORACLE

אנשי ADABAS NATURAL — בכל הרמות

מנתח מערכות — לגמיסטיות IMS/PL/1

מהנדס תוכנה ADA

תכנתי FOXPRO — עם ידע בנובל

מהנדסי תעשיה וניהול — עם נסיון באריש או בוגרים מצטיינים

הנדסאי חשמל — אפשרי ללא נסיון

סגן מנהל מחסנים — עבודה במחשב עם רקע טכני

נא להפנות קורות חיים לת.ד. 33604 תל אביב 61335 או לפקס 03-6957675 סודיות מובטחת
רק מועמדים/מועמדות מתאימים יענו.

עוברים בקרוב בשבילך!
תל אביב בנין הדר דפנה, שאול המלך 39
טלפון: 03-6919630 פקס: 03-6957675

למוסד בנקאי בירושלים
דרושים/ות

מהנדס/ת תעשיה וניהול

הכישורים הדרושים:
- * בוגר/ת הפקולטה לתעשיה וניהול
- * נסיון מוכח של שלש שנים לפחות בעבודת מטה
- * כושר מוכח בפיתוח תהליכים בארגון
- * כושר עריכה וניסוח בכתב
- * נסיון בפיתוח תהליכי עבודה ומפרטי עבודה
- * נסיון בעבודה עם מערכות ממוחשבות ב-PC - יתרון

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 31497 ירושלים.
רק מועמדים/ות מתאימים/ות ייענו.
- סודיות מובטחת -

למוסד בנקאי דרוש/ה

כ ל כ ל ן / י ת
לאגף האשראי
ללווי פרוייקטים פיננסיים

הכישורים הדרושים:
- בוגר כלכלה או מנה"עס, עדיפות לבעלי תואר שני.
- רצוי נסיון בנקאי בתחום האשראי.
- ידע בעבודה על מחשב בתוכנות קוואטרו ולוטוס - יתרון.

המעוניינים יפנו בכתב יד תוך פירוט קורות-חיים לת.ד. 52144 ת"א
רק פניות מתאימות תיענינה
— סודיות מובטחת —

לחברת יחסי ציבור מצליחה ודינמית בחיפה

דרושים

1. מנהל חשבונות
סוג 3 לחצי משרה

2. סגני מנהלים
(35-28) צעירים ודינמים בעלי תואר אקדמי-חובה! הופעה ייצוגית, יחסי אנוש טובים-חובה! נסיון ניהולי-יתרון.

3. מנהל סניף
(45-33) בעל נסיון עשיר בניהול כ"א ו/או מתן שרותים. תואר אקדמי, הופעה ייצוגית, יחסי ציבור מעולים +המלצות-חובה!

קורות חיים מודפסים בלבד
לפקס 04-336344

אלקטדה

[illegible]

מהנדס/ת מיזוג-אויר

[illegible]

מנהל/ת עבודה

[illegible]

כלכלן/ית / חשבונאי/ת
למשרה מלאה

הכרחי: ידע בעבודה עם P.C
קאוטרופרו וקיוטקסט
נסיון של שנתיים

רואה חשבון
למשרה חלקית

הכרחי: ידע בעבודה עם P.C
קאוטרופרו וקיוטקסט
נסיון של מספר שנות עבודה

קורות חיים נא לשלוח:
לשרותי אשראי מסחרי ישראל בע"מ
ת.ד. 39995 תל-אביב מיקוד 61398
- סודיות מובטחת -

למוסד להשכלה על תיכונית
דרוש/ה

מנהל/ת

דרישות:
- גיל 35-45
- נסיון בניהול וארגון מוסד להשכלה
- נסיון בהקמת וניהול תוכניות לימוד
- תואר ראשון חובה
- נסיון בהפעלת צוות עובדים ומורים
- נכונות לשעות עבודה ארוכות

נא לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ודוגמת כתב יד לת.ד. 51221 מיקוד 67132

קופת חולים לאומית

דרושים/ות

לסניפים: ברמלה, אריאל (אפשרות למגורים במקום)

רוקחים/ות

לסניפים: באשדוד, רמלה
בית אריה (אפשרות למגורים במקום)

רוקחים/ות אחראיים/יות

לפנות לרוקח הראשי
טל. 03-9231748,03-9222026

משרד המשפטים
ליחידת הסנגוריה הציבורית
דרושים/ות

עורכי/עורכות דין

אשר יועסקו באיזור תל-אביב
על פי חוזה מיוחד

לפרטים נא לפנות בכתב בצירוף פרטים וקורות חיים אל מנהל תחום (משאבי אנוש), רח' צאלת א-דין מס' 29 ירושלים 91010

לחברה לניהול נדל"ן
דרושים/ות

כלכלן/ית צעיר/ה
* ידע בגליון אלקטרוני
* ידע בשמאות מקרקעין - יתרון

מהנדס/ת/הנדסאי/ת/ טכנאי/ת בנין
* ידע בבדיקות והגשת תכניות בניה
* אפשרי פנסיונר

* משרה מלאה * תושבי ת"א והסביבה
לפנות בכתב ת.ד. 20403 ת"א 61203

לגוף חינוך ציבורי
דרוש/ה

מרכז/ת
לפרוייקט חינוכי גדול

השכלה:
- B.A או M.A בחינוך
- B.A או M.A במדעי החברה או הטבע

כישורים:
- יכולת ארגונית ומנהלתית מוכחת
- נסיון מוכח בכתיבת תכניות לימודים
- נסיון בהדרכה ובהוראה

התחלת עבודה ינואר - פברואר '95

נא לפנות בדחיפות בצרוף קורות חיים בכתב יד אל: "פרוייקט חינוך" ת.ד. 50047 תל-אביב 68125

לאופר תעופה בע"מ

לתפקיד ואחראי
דרושים/ות

בעלי/ות נסיון
בניהול וארגון צוות עובדים - מוכח!
עבודה תחת לחץ
שליטה מלאה בשפה האנגלית
עבודה במשמרות
בעלי/ות השכלה נרחבת
עדיפות ליוצאי/ות צבא
מדרגת סרן ומעלה

קורות חיים נא להפנות לת.ד. 313 בן גוריון 70100
או לפקס: 03-9712022
רק מתאימים ייענו - סודיות מובטחת -

לבית תכנה מוביל בענף הרפואה
דרושים

- **מתכנתי MUMPS מנוסים**
  - א. לעבודה באיטליה-עדיפות לדוברי איטלקית (משרה 122)
  - ב. לעבודה בארץ (משרה 123)
- **מנהלי פרויקטים**-נסיון בנ"א (משרה 124) לעבודה בארץ ובחו"ל (נא לציין שליטה בשפות)

נא לפנות בציון מספר המשרה לת.ד. 20139 ת"א 61201

למשרד עורכי-דין העוסק בתחום האזרחי
דרוש/ה

עורך/ת דין

נעים לטובים ומנוסים

טלפון: 02-251339, 02-250791

דרוש

מהנדס/ת אזרחי
לניהול פרוייקטים בבניה באזור המרכז

נסיון 3 שנים לפחות
לאחר שירות צבאי
רכב חובה
טלפון 04-9968488

א.דורי
חברה לעבודות הנדסיות בנ"מ

דרוש/ה

אדריכל/ית הנדסאי/ת בנין
לעבודה באתר הבניה במודיעין

דרישות התפקיד:
- אדריכל/ית או הנדסאי/ת בנין בעל/ת נסיון של שנתיים לפחות.
- תקשורת ויחסי אנוש טובים עם לקוחות.
- בקיאות בקריאת תוכניות בניה.

מועמדים יפנו בכתב יד ל:
א.דורי, רחוב קרן היסוד 5 קרית אתא 28101
לידי יורם נקיבלי

לחברת יועצי ניהול המובילה בתחומה

דרושים/ות

משרה 010:
מהנדס/ת תעשיה וניהול
עם שנתיים נסיון
לעבודה אתגרית ומלאת עניין המתאימה למצטיינים

משרה 020:
מוסמך/ת מנהל עסקים (M.B.A) -
התמחות בשיווק.
בעל/ת נסיון בתכנון ויישום תוכניות עסקיות-שיווקיות.
העבודה דורשת מצויינות אישית, ויכולת עמידה בתנאי לחץ.

משרה 030:
מוסמך/ת במנהל עסקים/התנהגות ארגונית
לעבודה עצמאית הדורשת מצויינות

רק מועמדים/ות מתאימים/ות יענו.
נא לפנות בכתב לת.ד. 39900
תל אביב מיקוד 61398

רוברט הלף ROBERT HALF

לחברה מסחרית מובילה בתחום חומרי גלם ושרותים לתעשיה
דרושים/ות מיידית

מנהל/ת מכירות ארצי

- ✔ 5 שנות נסיון בפעילות בשוק העיסקי
- ✔ יכולת ניהול מו"מ מסחרי, איתור צרכים ופיתוח שוק
- ✔ יכולת תקשורת בינאישית טובה
- ✔ בעל/ת תואר אקדמאי (בכלכלה/מנע"ס-יתרון)

חשב/ת/מנהח"ש ראשי

- ✔ יועדפו בעלי/ות נסיון בחברות עיסקיות

נא להפנות קורות חיים בציון משרה 1411 ע"ג המעטפה לת.ד. 33571 חיפה 33033

מגדל
חברה לביטוח בע"מ

למגדל חברה לביטוח בע"מ
דרוש/ה

עורך/ת דין

הכישורים הדרושים:
- * בעל/ת נסיון בנזיקין ותביעות גוף
- * כושר ניהול מו"מ ברמה גבוהה
- * עדיפות תינתן לבעלי נסיון בעבודה בחברות ביטוח

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב יד בפירוט קורות חיים לת.ד. 20310 ת"א 61202 בציון המילה "עו"ד"

לכפר הילדים משען "בית-אפל" בגן יבנה
דרוש/ה

פסיכולוג/ית קליני/ת
העסקה ע"פי שעות.

לפרטים נא לפנות לטלפון 08-574152

דרוש/ה

מהנדס/ת מכירות

■ נסיון בשיווק תפוצות ■ אנגלית מושלמת
ת.ד. 478 נס ציונה 70400

עיריית רעננה

דרוש/ה לאגף הנדסה

תואר המשרה: אחראי/ת שומה באגף הנדסה.
שעור המשרה: מלאה
תאור התפקיד:
1. אחריות להיטלי כביש ומדרכה.
2. אחריות להיטלי השבחה.
3. מעקב אחר ביצוע הפקעות.
4. אישור התשלומים לספקים.
5. מעקב אחר תהליכי רישוי שומים.
דרישות המשרה:
1. כלכלן/ית תואר ראשון או הנדסאי/ת תעשייה וניהול או הנדסאי/ת אזרחי
2. עדיפות לבעל/ת נסיון קודם בתחום העיסוק הנדרש
הגשת מועמדות:
שאלון להגשת מועמדות ניתן לקבל במחלקת משאבי אנוש, עיריית רעננה, רחוב אחוזה 103, טל. 09-912221 לא יאוחר מיום 11.12.94, בצירוף כל התעודות, ההמלצות והמסמכים הרלבנטיים.